

## Ora chri

**M**stiane fidei disciplina  
ptinet ad duo. ad fi-  
dē et intelligētiā o-  
ditōis: et fidē atq; in-  
telligētiā saluatoris.  
Un̄ 1<sup>a</sup>. pp̄ba in p<sup>a</sup>  
dñi loquēs dīc. 43. vt sciat̄ et credat̄ mibi  
et intelligat̄: q̄a ego ipse sum: an̄ me nō est  
format̄ de<sup>o</sup>: et p<sup>o</sup> me non erit. Ego sū. ego  
sū dñs: et nō ē absq; me saluator. fides enī  
pncipalī ptinet duo. s. cognitionē sbe o-  
ditōis: et cognitionē opis o-  
ditōis. Cognitio  
sbe o-  
ditōis cōsistit in cognitiōe diuine vni-  
nitat̄: et eiusdē beatissime trinitat̄. Cognitō  
vero opis o-  
ditōis cōsistit in cognitiōe crea-  
tionis: seu rez formatiōis. vñ pp̄ba signā-  
ter dixit. q̄tū ad cognitionē sbe intelligat̄  
q̄a ego sū. Exo. 3. ego sū q̄ sū. quātū ad co-  
gnitionē operis sbe dīc. an̄ me nō ē format̄  
de<sup>o</sup>: a q̄ sit pncipiū vniuerse creatiōis. Et  
fides et intelligētiā saluatoris versat̄ circa  
duo. s. circa psonā saluatoris: et circa opus  
saluatoris. Persona aut̄ saluatoris ē psona  
filii dei. s. xps. in duobus naturis: diuinita-  
tis. s. et humanitatis. Deus enim et hō vn̄  
est Christus. vnde ad significādū personā  
saluatoris in natura diuinitatis dīc. ego sum  
cui. s. opetit nom̄ qd ē exo. 3. Qui ē misit me  
ad vos. Ad significādū eandē psonā in nā  
hūanitat̄. addit. ego sū dñs. vñ i apod. 19.  
Hē i vestimēto suo et i femore suo scriptū  
rex regū et dñs dñantiū. **O**p<sup>o</sup> saluatoris  
cōsistit in sacramētis salutis p pntē grām: et  
p̄mis salutis p futurā gloriā. Ad qd desi-  
gnādū addit. et nō ē absq; me saluator: a q̄  
s. sit pncipiū et cā nre saluatoris. Osee. 13.  
Deū absq; me nescies: et saluator nō ē pter  
me. **I**ngitio igit̄ catholica de his que p-  
tinēt ad fidē qdripta ē. **P**rima pars p-  
tinēt ad cognitionē sbe diuine trinitatis et  
vinitat̄. **2<sup>a</sup>** ad opa diuine o-  
ditōis. **3<sup>a</sup>**  
ad psonā saluatoris i nā diuinitatis: et nā  
humanitat̄. **4<sup>a</sup>** vero ptinet ad sacramēta  
salutis: et opa future glorificatiōis. **P**er-  
tractatis igit̄ duob<sup>us</sup> p̄mis ptib<sup>us</sup> ptinētibus  
ad fidē o-  
ditōis: nūc accedēdū ē ad ingiti

onē eoꝝ q̄ ptinēt ad fidē saluatoris. **E**t  
p̄ circa psonā filii dei: q̄ est caput nre salutis  
p assūptionē nre humanitatis. Deīde vero  
circa sacramēta nre salutis: et op<sup>o</sup> glorifica-  
tiōis. ad quā rē sciētēs vere qd dīc beatus  
apls. 2. Cor. 3. Nō q̄ sufficiētēs sum<sup>us</sup> cogitar̄  
aliquid q̄i a nobis. s. sufficiētia nra ex deo est  
Ex totis p̄cordiis saluatoris grām implo-  
m<sup>us</sup>. Adiuuāte igit̄ sua grā h̄ ordine psequē-  
mur. **P**rimo de incarnatiōe et assūptione  
**2<sup>o</sup>** de conceptiōe et natitāte. **3<sup>o</sup>** d̄ grā. scia  
et ptate ip̄i. **4<sup>o</sup>** de merito et uolūtate.  
**5<sup>o</sup>** de passiōe et morte. **6<sup>o</sup>** d̄ descēsu ad ihe-  
ros et resurrectiōe. **7<sup>o</sup>** de ascēsiōe ad celos  
et ad dexterā p̄ris sessiōe. **8<sup>o</sup>** de aduētū  
ad iudiciū dei et hominis ihu xpi. **C**irca  
p̄mū p̄ q̄ref de nēcitate incarnatiōis. de oue-  
niētia incarnatiōis. de p̄destinatōe incarna-  
tionis. de actu incarnationis.

**P**rimo igitur que  
rif de nēcitate incarnatiōis: an. s. ne-  
cesse fuit deū incarnari. **S** q̄a hec qd ponit  
lapsū hūane nature. **1<sup>o</sup>** i q̄rem<sup>us</sup> h̄ ordine.  
**I**n pncipio an sit hūana natura lapsa. vñ  
taliter a deo instituta. **D**einde ostēso q̄  
sit lapsa: quere<sup>re</sup> vtrum sit lapsa reparabilī  
uel irrepabilī. **C**ōsequēter p̄bato q̄ repabilī  
ingres<sup>us</sup> vtz nece<sup>ss</sup>e sit eā reparari. **E**xinde an  
possit reparari p se: an p aliū. **P**modū h̄ro  
q̄ n̄ p se s̄ p aliū. an possit r̄pari p creaturā.  
**P**ostea on̄so q̄ n̄ per creaturā. an oporteat  
fieri repatiōe p deū. et h̄ aut p deū p se: aut  
p deū hoīe: et cōcludē q̄ op<sup>o</sup> repatiōe fieri  
per deū hominē.

**Q**ueritur igitur vtrum  
hūana natura sit lapsa ab illo statu: in quo fuit  
ōdita: quod tamen a fidelibus nullatenus  
dubitā<sup>ur</sup>: cū dicat saluator. Mat. 18. venit fi-  
li<sup>us</sup> hoīs saluā<sup>re</sup> qd p̄erat. qd on̄dit i pabola  
ouis centesime: q̄ errauerat: quā q̄rit donec  
inueniat. p quā designat hūanā nā. Luc. 15.  
**I**n o-  
tra p̄hos infideles multis mōis p̄bat̄  
q̄ nā hūana lapsa sit a statu p̄me o-  
ditionis  
**P** sic. dīc. n. Ansel. i p̄ li. cur de<sup>o</sup> hō. Neq̄q̄  
existimābis ouenire dō ut creaturā quā fec-  
iustā ad beatitudinē: sine peccato miserā eē  
cogat. hoīe: aut mori miser<sup>us</sup> ē. **S**i q̄ de<sup>o</sup> exi-  
git mortē ab hoīe s̄b statu s̄b q̄ nūc ē. q̄ ē s̄b  
culpa. q̄ hūana nā lapsa ē a p̄mo statu: in q̄  
fuit o-  
dita. et h̄ p̄ clpā. **2<sup>o</sup>** sic. nihil ordiatū



ad beatitudinē sūm q̄ hui⁹: est ordinatū ad  
miseriā. quia nihil ordinatum ad altez op  
positoz s; q̄ h⁹ ē ordinatū ad reliquū. S;  
cois ē oceptio etiā p̄boz: q̄ nā būana ī sta  
tu sū quo odata fuit erat ordinata ad bri  
tudinē. In p̄titi aut̄ statu ordinata ē ad mi  
seriā. sic p̄s. q̄a ad penalitatē ⁊ mortē. ⁊ nō  
nisi p̄ culpa. cū dicat̄ puer. i. 4. misos p̄p̄los  
fac̄ peccatū. ḡ sū statu sū q̄ mō ē n̄ fuit odi  
ta. ḡ lapsa ē a statu sue p̄me oditionis. 3.  
sic. Nihil detestabile ul̄ pudēdū s̄ rōnē pōt  
poni ī opib⁹ oditionis vine. q̄a oīa fac̄ crea  
tor ordinādo ad se. S; ī nobis sūt passiōes  
carnales ⁊ multa alia detestabilia sūm rōnē  
ḡ talia n̄ fuerūt odata ī būana nā. Reliq̄  
ḡ q̄ ē lapsa. 4. sic. Sūma ocordia siue sū  
ma pax nō ē cā effectiua discordie nel rebel  
liōis. S; sūma bōital ē sūma pax ⁊ ocordia  
ḡ nō ē cā rebelliois ī aliq̄ effectiua. Ab ipsa  
iḡ nō est odata būana nā sū rebellionē ⁊  
discordia. S; nā būana s̄ būc statū ē in re  
bellionē ⁊ discordia. vñ. Apls. ro. 7. Uideo  
aliā legē in mēbris meis repugntē legi m̄ti  
mee. zc. Et gala. 5. Caro occupat̄ aduersus  
sp̄m. ḡ sū statu n̄ ē odata a creatore. ergo  
lapsa ē a statu p̄me oditionis. Si forte di  
cat̄ q̄ h⁹ rebellioes fiunt nobis mā exercē  
de uirtutē. ⁊ sū mō ordinat̄ ad deū: ⁊ ad pa  
cē put̄ dic̄ Aug⁹ ī li. de ci. dei. li. i. 6. c. 12. q̄  
hac itētiōe iustū bellū gerit̄ ut̄ pax acgrat̄  
Cōi sū nihilomin⁹ ob̄: q̄ sūt mltē misie  
in būano ḡne ad nullū bonū: nec ad salutē  
ordinabiles: sic sūt errores ⁊ ignoratiē. vñ  
Ansel. in. z. li. cur de⁹ bō. Ignoratiā nunq̄  
vtilis ē: s̄ semp nocet. Reliq̄ ḡ q̄ sū istis  
miseriis nō fuit nā odata. Itē a sūma bo  
nitate nihil efficit̄ qd̄ nō sit magis inclina  
bile ad bonitatē q̄ ad maliciā. ḡ ī p̄ma odi  
tiōe magis fuit būana nā inclinabilis ad  
bonitatē q̄ ad malitiā. s̄ sū statū p̄ntē p̄ior  
ē ad maliciā. vñ ḡn. 3. Sēsus bōis ⁊ cogita  
tio p̄na sūt ad malū ab adolescētia sua zc.  
Reliq̄ ḡ q̄ ē lapsa a statu siue p̄ oditionis.  
Itē in q̄dam li. de ebdomadib⁹. Creator nē  
nihil fac̄ cōi nām: q̄a fac̄ cōi se. fec̄. n. nāz  
ad se. si ḡ cōi būanā nām ē mors. ḡ creator  
būane nē mortē nō fec̄: sic d̄r sap. i. Qm̄ de⁹  
mortē n̄ fec̄: nec delectabit̄ ī p̄ditōe uiuoz.  
Q̄ aut̄ oē nāz sit mors p̄s. q̄a nālis appetit⁹  
aīe ē: q̄ nūq̄ pōt amoueri: vnionis ad cor  
pus. vñ. z. cor. 5. Nolum⁹ expoliari s̄ sup̄ne  
stiri zc. Si tō instet̄ q̄ cui⁹ rei nāli ut̄ p̄s

ī corpib⁹ simplicib⁹ ⁊ mixtis infixus ē ap  
petit⁹ nāl ad sui oseruatōes: et tñ corrupti  
biles sūt. pari dōe pōt eē appetitus nālis in  
būana nā īmortalitatē: ⁊ tñ nihilomin⁹ erit  
mortalis. Cōi. sūia p̄boz ē cū aliq̄ mā ē  
sū aliq̄ forma nobili: nūq̄ appetit̄ separi ab  
illa: ⁊ eē sū min⁹ nobili. ut̄ p̄s in mā celi: q̄  
nūq̄ appetit̄ eē sū alia forma. q̄a ē sū forma  
nobilissima: q̄ ei possit̄ conuenire. s. forma lud  
Et inde ē q̄ celū ē incorruptibile. n̄ aut̄ sic ī  
elem̄t⁹ ⁊ mixtis. q̄a l̄ appetat̄ sui oseruatio  
nē: tñ mā appetit̄ qd̄ nālī appetitu esse sū  
forma alia: cū nō sit sū forma nobilissima.  
Cū ḡ corp⁹ būanū sit sū forma nobilissima:  
q̄ ē rōnal aīa: nullo mō appetit̄ ab ea separi  
s̄ sū eadē oseruari. ḡ p̄ nām non erit homo  
corruptibilis vel mortalis.

## Ad oppositum argu

ī multis mōis. p̄ sic. Dē opositū ex oēri  
is ē dissolubile: sic d̄r Auicēna. Cōtria sēp  
appetit̄ ire ī regiōes diuēsas. S; corp⁹ adē  
ī statu p̄me oditionis fuit opositū ex oēriis  
ḡ p̄nāz fuit dissolubile ⁊ corruptibile. Sed  
tale ē mō corpus būanū. ḡ p̄ corruptibilita  
tē nō pbat̄ stat⁹ nē lapsē. Itē oē otiūū  
ē diuibile. S; corp⁹ Ade in p̄ma oditione  
erat continuum. ergo diuibile. ergo ut̄  
pus. Itē erat sensitiuū. ḡ erat sensitiuū  
doloris. q̄a sic d̄r Aug. dolor ē sensus diu  
sionis impatiēs. erat iḡ sensitiuū doloris.  
Nō iḡ sēsus doloris ⁊ pene pbat̄ statū nē  
lapsē. Itē d̄r Aug. sup̄ ḡn. ad l̄raz q̄ adā  
nō māducauit de pomo eo q̄ credēt̄ eē de⁹  
s̄ ne suas delicias otristaret. s. vxorē. sicut  
Salomon adorauit idola. 3. R. ii. ne otrista  
ret vxores suas. ergo sciebat q̄ Eua erat  
tristabilis in statu p̄me oditionis. s̄ tristitia  
ē passio affligēs aīaz. Reliq̄ ḡ q̄ stat⁹ p̄me  
oditionis ē stat⁹ passibilitatis aīe ⁊ corpis.  
sic oīsū ē pus. Itē sic d̄r Jo. Dama. oce  
dit deus iustū incidē in calamitates p̄pter  
multas cās. vna ē ut̄ eā q̄ in ip̄o later uirtu  
tē: aliis manifestā faciat. ut̄ Job. i. Alia est  
ut̄ nō ex recta oīcia excidat in supbiā ut̄ in  
Paulo. z. Cor. iz. Alia p̄pter eruditōnē ali  
oz: ut̄ alii erudiāt̄. ut̄ in Lazaro ⁊ d̄nate.  
Luce. i. 6. Alia p̄pter gl̄iā dei: nō p̄pter p̄p̄ū  
aut̄ pentū peccatū. ut̄ ī ceco a natitate. Jo.  
9. Alia p̄pter zelū alteri⁹ siue imitationē ut̄  
gl̄iā ei⁹ q̄ passus ē magnificata in pug: aliis  
passio fiat spes future gl̄ie ut̄ in martirib⁹



**Hebr. xi.** Reliqui ergo qui non est inveniendus: etiam si homo non peccasset: habere penalitates que ordinaretur ei ad maiorem gloriam: et ad predestinatas utilitates. Item cum sensibilia bruta patiatur: et sine peccato. cum equaliter ei cura de omnibus. **Sap. xi.** Ergo pari ratione non erit inveniendus: etiam si homo non peccasset: quod habet penalitates: et miseria. Reliqui ergo. quod per hominem miseria non probatur humanam naturam esse lapsam. Item stat perinde additis ponitur talis: quod magis sit ad utilitatem hominis. Sed hoc arguitur. Quod magis est ad meritum: magis est ad beatitudinem. Sed stat patitur magis est ad meritum quam stat non patitur. quia sic dicitur **1 ad i.** Patia operum perfrui habet. **Et 2 Cor. iz.** Virtus in infirmitate perficitur. Si ergo stat nature condite fuit talis: quod magis est ad merendum beatitudinem. ergo fuit stat patitur. Item potior est stat quod magis dirigit et mouet ad deum. Sed stat patitur est homo. unde per. Multiplicate sunt infirmitates eorum. postea accelerauerunt. ergo stat patitur est potior in presenti. Si ergo condite nature fuit in statu potiori. ergo et in statu patitur. Item potior est stat: quod magis est ad coronam. Sed stat pugne et rebellio est status quod magis est ad coronam. quia sic apostolus. **1 Tim. 2.** Non coronabitur nisi qui legitime certauerit. ergo etc. Item potior est stat in quo magis eruditur homo. Sed stat penalitatis est homo. unde **1 Pet. 4.** et alia scriptura. Per omne flagellum erudieris irasci. **Et Greg.** Pena oculos aperit: quod culpa claudit. ergo etc. Item potior est stat in quo magis homo perseverat a peccato. Sed stat temptationis et tribulationis est homo. unde **2 Cor. iz.** Ne magnitudo reuelationis extollat te: dat tibi est mihi stimulus carnis mee etc. ergo et cetera.

**Responsio** fin catholica fide Item dicitur est humana natura non esse lapsam: quod tamen per hominem ignorauerunt. unde nec medici quiescunt. **1 illud Petri. x.** Stultus factus est omnis homo a scientia sua. Ad obiectionem vero per intelligendum est quod distinguit **Hugo de sancto Uic.** in li. de sacramentis tres status humane nature. Primus est nature a deo condite. 2<sup>o</sup> est nature lapsa. 3<sup>o</sup> est nature beatificata. In primo statu habuit homo posse peccare et posse non peccare. et hoc fuit prima arbitrii libertas. Et in eodem statu habuit posse mori: et posse non mori. et hoc fuit prima humane corporis immortalitas. In 2<sup>o</sup> statu habet posse mori: et non posse non mori. sic et posse peccare: et non posse non peccare. quoniam in 3<sup>o</sup> statu est peccandi et moriendi necessitas.

In 3<sup>o</sup> statu habet posse non mori: et non

posse mori. sic et posse non peccare: et non posse peccare. quoniam ad hunc statum pertinet moriendi et peccandi impossibilitas. Sed ergo dicendum est. quod sic non est ponere inueniens bonitati divine et summe: quod condiderit naturam in statu necessitatis peccandi. ita nec in statu necessitatis patiendi. quoniam sic ad impossibilitatem peccandi sequitur impossibilitas patiendi in statu 3<sup>o</sup>. ita ad possibilitatem peccandi et non peccandi possibilitas patiendi et non patiendi. sic fuit in statu primo. ita in statu moderno ad impossibilitatem non peccandi sequitur impossibilitas non moriendi. Ex quo evidens est natura hominis esse lapsam. Ad primum ergo obiectum dicitur est **Hugo de sancto Uic.** in li. de sacramentis. Non autem peccatum natura mortalis et passibilis fuit. quod tamen ex beneficio creationis precedere: et proprio studio subsequere facere potuisset ut non moreretur: nec in vita corruptionem patiretur. Ex quo relinquitur quod in Adam erat possibilitas ad dissolutionem et corruptionem. tamen cum potentia deitatis omnem defectum et corruptioem. In statu vero moderno est possibilitas cum necessitate ad dissolutionem et corruptionem: et in evitabilitate. Ad 2<sup>o</sup> dicitur est **Hugo de sancto Uic.** quod in primo statu erat in homine cum diuino adiutorio omnem violentiam repellere. dicit enim. propterea rationi humane adiuncta est prouidentia divina: ut ratio humana ex una parte vigilaret contra negligentiam. Prouidentia vero divina ex parte altera staret contra violentiam. Ex hoc ergo patet quod quicquid homo in primo statu habet corporis sensitiuum doloris: poterat tamen per rationem propriam et prouidentiam divinam cauere omnem dolorem. Ad 3<sup>o</sup> idem patet ratio. quia quauis habet natura tristabile: nunquam tamen tristare: dum tamen ratio per negligentiam a proprio studio non deficit. unde **Hugo.** quia homo naturam passibilem habuit contra passionem: ei custodia necessaria fuit: ut per rationem propriam contra negligentiam cauenda exciteretur. et per prouidentiam divinam illesus seruaretur. Ad 4<sup>o</sup> dicitur est **1 ad i.** loquitur de statu non lapsa: non de statu non simpliciter. Dicitur ergo: quod omnis penalitas consequitur ad culpam originale et actuale. ut si non fuisset culpa vel originalis vel actualis: nunquam fuisset pena. Unde in martiribus sanctis et ceteris casibus quod ponit **1 ad i.** quauis non consequitur pena ad culpam actuale: consequitur tamen ad culpam originale. quia si non precessisset culpa originalis: non ordinaretur sancti ad beatitudinem per sustinentiam alie passionis. nec etiam ipse dominus passus esset: nisi propter culpam humani generis expianda. Ad 5<sup>o</sup> dicitur est quod non est simile de brutis et hominibus. bruta enim non ordinantur ad beatitudinem vite perpetue. Sed rationalis creatura



hō ordinat ex cōditione n°. Uel si forte hō nō peccasset: vltima nō essent: vlt si essent: dissolutio eorū nō eēt illis penalis. Ad 6<sup>m</sup> dō q magis eē ad meritū dī dāplī. Quidmod aliud dī meli<sup>9</sup> alio. s. simplī. 7 6<sup>m</sup> qd. sicut vinū ē meli<sup>9</sup> aqua simplī. tñ aqua melior ē egro. Eodē mō dō. q stat<sup>9</sup> patiēdi nō ē melior n° hūane sane: quā sit melior n° hūane lapsē. Simplī enī ē melior stat<sup>9</sup> nō patiēdi statu patiēdi. nec magis ad meritū ē i statu n° bñ institute stat<sup>9</sup> patiēdi. Preterea in statu n° lapsē stat<sup>9</sup> patiēdi 7 nō patiēdi se hñt vt excedētia 7 excessa. Na ei q pñus ē ad impatiāz magis ē ad meritū stat<sup>9</sup> nō patiēdi. Ei hō q pñ<sup>9</sup> ē ad lasciviā stat<sup>9</sup> patiēdi.

Ad 7<sup>m</sup> dō ē. cū dī. q stat<sup>9</sup> patiēdi magis monet ad deū. h ē vez in nā torpēte. sic mō ē. s; nō ē h vez in nā vigilāte 7 intēta ad deū. imo h eēt ex malū quātū ad illū statū. retrahēt enī ipsa; a deo: dū ipsa suis passio nib<sup>9</sup> intēdēt. Ad 8<sup>m</sup> dō. q bñtudo eterna alibi dī corona: et alibi dī denari<sup>9</sup>. Sed; q dī denari<sup>9</sup>: cōsiderat vt pñiū qd dāt ad remunerationē opīs. Sedm q corona cōsiderat vt pñiū: qd dāt ad glīā honoris: qd pōt prouenire ex duplici rōne. vel rōe victorie vitioz: 6<sup>m</sup> rōne pugne 7 tēptatōis an peccatū: put Adā 7 Eua in pmo statu legunt tēptati. qñ. 3. Uel rōne victorie tēptatōis 7 pugne 6<sup>m</sup> statū illū: q ē post peccm. In p enī; statu pug erat tēptatio exterior. In 2<sup>o</sup> statu tēptatio interior. Uterq; g stat<sup>9</sup> erat ad coronā. et etiā pñ<sup>9</sup> stat<sup>9</sup> 6<sup>m</sup> se magis. qa magis ad victoriā. Ad 9<sup>m</sup> dō. q cū dī. q hō magis erudit<sup>9</sup> in statu penalitat. h vez est quātū ad statū n° lapsē. s; h nō ē vez: qñ hō reat<sup>9</sup> ē: et in statu reititudinis. sic fuit in pma sui cōditōe. Ad vltimū dō. q cū dī q hō in statu triblonis 7 tēptatōis magis pseruat a peccato. h ē vez quātū ad statū n° lapsē. Uidem<sup>9</sup> enī q alī pseruat san<sup>9</sup> q eger. qa egro aliqd strahit ad pseruatōē: ipsi<sup>9</sup>: qd daret sano. nec tñ idem dāt vtriq; ad pseruationē ipsoz. Silr dō. q nā lapsa h pseruat a peccato p tēptatōes 7 triblones: n tñ sic ē de nā i p statu sue cōditionis.

**C**onsequenter suppo  
hūana nā sit lapsa: querit<sup>9</sup> vtrū lapsa sit repabil<sup>9</sup>: vlt irrepabil<sup>9</sup>. Et in pñis oñdī tur q qñ culpa mortalis sit irrepabilis sine irremediabilis gñalī. 2<sup>o</sup> q peccatū Ade

sit irremediabile. Ad p<sup>o</sup> sic obf. Dic. An. sel. i li. car de<sup>9</sup> hō. Sed; mēsurā delicti opz satisfactiōe eē. alī inordinatū remanēt peccatū: qd eē nō potest. qm de<sup>9</sup> nihil dimittit inordinatū i regno suo. s; oē peccatū mortale h; quātitatē infinitā. s. culpā q ē infinitā. g 6<sup>m</sup> illud exigit de<sup>9</sup> satisfactiōe infinitā. s; remissio peccī mortalis nō ē sine satisfactiōe. sic dic. Ansel. Et cōis aīaz cōceptō Ergo remissio peccati mortalis nō pōt esse sine satisfactiōe infinita. s; a nobis nō pōt eē satisfactiō infinita. g peccatū mortale in nobis ē irremediabile. Q aut quātitas culpe mortalis sit infinita: p. qm mortali peccō debet pena eterna: q ē infinita. vñ de<sup>9</sup> punit pena infinita p ipsa. g vel de<sup>9</sup> ē iniust<sup>9</sup> puniendo sic p culpa mortali. vel ponēt q quātitas ei<sup>9</sup> sit infinita. quātitas autē peccati attēdit ad reatū. Itē ad idē 6<sup>m</sup> Anf. in eodē li. Ubi nō pōt hēri satisfactiō: n pōt hēri remissio. s; nō pōt hēri satisfactiō: nisi fi eri possit recōpēsatio. Ergo non pōt hēri remissio: nisi possit hēri recōpēsatio. s; nō pōt fieri recōpēsatio p peccato mortali. g non pōt peccatū mortale remitti. Q aut nō pos sit fieri recōpēsatio p ipso: p. Peccās enim mortālī amisit infinitū bonū. s; nulla recōpēsatiōe pōt hēri qd pōdēt: et qd sit egle infini to bono. Et sic dic. Ansel. Nō suffic p culpa reddē qd ablatū est. s; p iniuria illata plus reddē q abstulit. vñ q saltū ledit alteri<sup>9</sup>: n suffic si saltū restituat. nisi p illata iniuria aliqd recōpēsēt. Ex q relinqt. q n pōt fieri recompēsatio. g nec potest fieri remissio de illo. ergo est irremediabile.

## Consequenter ostē

dī: q peccatū Ade sit irremediabile sic. De peccatū: qd ē in spm scñ: est irremediabile. Dic enī Greg<sup>9</sup>. q ē peccare in prēz. ē peccare in filiū. et ē peccare i spm scñ. Et qa patri attribuit potētia. filio sapia. et spui scō bo nitas. Peccatū i patrē ē ex infirmitate. peccatū in filiū ex ignorātia. s; peccatū in spm scñ ē ex certa malicia. s; peccatū ex certa malicia ē irremediabile. et peccatū Ade est bi<sup>9</sup>. g ē irremediabile. Q aut peccatū Ade sit tale: p. qa nō peccauit ex infirmitate. cū nullā hēret infirmitatē eū ad peccatū impellētē. Itē nec ex ignorātia. quia non erat ignorās: s; spūali mēte pñditus. sic dic. Aug<sup>9</sup>. Unde bene sciuit se peccare. ergo peccauit



irremediabilis. **I**tem si idem vult opando peccatum hominis ad peccatum angeli. Peccatum enim ad peccatum angeli fuerit proportionabile et in eodem genere. quia uterque peccauit per superbiam tamen homo peccauit appetendo scientiam diuinam. Angelus vero peccauit appetendo omnipotentiam. **U**n dicitur **Ysa. 14.** Ascenda in celum super astra exaltabo solium meum. etc. quod proportionabilia sunt peccatum hominis et peccatum angeli in genere peccati. **I**tem si circumstantias que sunt libere arbitrii in utroque: et auersio a deo et conuersio ad mutabile bonum. Libere arbitrii angeli non excedit infinitum libere arbitrii hominis. Si nec auersio auersione: nec conuersio conuersione infinitum excedit. quod peccatum vni non excedit peccatum alteri in infinitum. **S**ed peccatum irremediabile excedit in infinitum peccatum remediabile. si peccatum angeli est irremediabile: vnde quod peccatum hominis: cum proportionabile sit: si sit irremediabile. **I**tem si idem ostendit opando effectum peccati hominis ad effectum peccati angeli. **E**ffectus enim peccati angeli fuit nocere. quia sic dicitur **Aug.** in li. de natura boni. **M**ali non dicitur nisi quia nocet. **S**ed plus nocuit peccatum ad deum: quod peccatum angeli. quod magis malum. quod irremediabilis. **Q**uia autem peccatum adeo plus nocuerit: quod peccatum angeli: probatur sic. **R**om. 5. Per unum hominem omnes homines mors perit: sicut si quis peccauerit. **D**icitur quod hominibus nocuit peccatum. **A**d deum. **S**ed peccatum angeli non nocuit nisi tantum vni personae. scilicet ipsi personae peccanti. quod peccatum hominis plures personae nocuit. **I**tem si idem vult opando peccatum ad peccatum. Peccatum angeli dicitur irremediabile. **A**ut quod quia deus non potest reparare. aut quia impossibile est eum reparari. **N**on quia deus non potest reparare ipsum. quia si dicitur eum contumelia diuine potestatis. **E**rgo si est quia non potest reparari. **S**ed tunc obicitur. **N**am si libere arbitrii hominis est ad bonum et ad malum. ita et angeli. quod ita potest penitere: sicut homo. quod non est maior causa in angelis: quam in homine. quare peccatum angeli sit irremediabile. si est irremediabile. et peccatum hominis erit irremediabile. **S**i dicatur. quod si non est verum. quia libere arbitrii in homine est conuersio ad bonum: et reuersione ad bonum per lapsus. **L**ibere autem arbitrii in angelo est per possibilitatem conuersio ad bonum: et non reuersionis ad bonum per lapsus. propter quod penitere non potest. et ideo peccatum eius irremediabile est. **C**onsequenter. facultas liberi arbitrii in angelo dignior est: quam in homine. quia est immediata a deo. et etiam est angelus dignior statura: quam homo. **S**ed si in libero arbitrio angeli non possit esse peccatum reuertendi ad bonum per lapsus: subest ab ipso dignitas

liberi arbitrii. si enim est de dignitate liberi arbitrii. quod sic habeat duplicem potentiam. **S**ed quod est dignitas: datum est angelo: et etiam plus quam homini. quod est ponere istam duplicem potentiam in libero arbitrio angeli. quod angelus per lapsus potest reuerti ad bonum. quod culpa eius est remediabilis. **S**i dicatur. quod nam angelus est immutabilis: et si sit potentia eius. quia potentia sequitur naturam. et ideo quando conuertitur ad aliquid: immutabilis se habet ad illud: nec potest ipsum detestari. et cum elegit malum: immutabilis adheret illi. **E**t propter hoc peccatum eius est irremediabile. **C**onsequenter homo est de homine. **S**ed ostenditur hoc sic obicitur. **Q**uia sic **Aug.** dicitur. **E**o sunt angeli immutabiles: quo ad deum conuertuntur. quod per naturam propriam non sunt immutabiles.

## Circa solutionem

abscipio iudicio sine melioris. non dū est plures causas occurrere ad irrepabilitatem angelice nature: et ad repabilitatem humane nature. **D**e autem videtur accipi plures modis. **Q**uātū ad proprietatem liberi arbitrii. **Q**uātū ad ordinem nature. **Q**uātū ad qualitatem peccati. **E**t quātū ad ordinem diuine iustitie. **E**t quātū ad congruitatem materie.

**Q**uātū ad proprietatem liberi arbitrii. **S**ic **Aug.** est facultas voluntatis et rationis: dupliciter considerando proprietatem voluntatis: et proprietatem rationis.

**Q**uātū ad proprietatem voluntatis videbatur per alios differre homo et angelus. quia liberi arbitrii hominis ante electionem voluntatis: et per electionem se habet mutabilis. **L**ibere autem arbitrii angelis ante electionem se habet mutabilis. per electionem vero se habet immutabilis. **E**t hac ratione in summo gradu est liberi arbitrii in deo. in infimo autem gradu est in homine. **S**i ergo est libere arbitrii in angelo: necesse est ut sit medio modo se habens. **E**t ita cum dicitur libere arbitrii in deo immutabilis se habet ad bonum: et ante electionem est per. **L**ibere autem arbitrii in homine mutabilis ante et post. **E**rgo libere arbitrii angelis se habet medio modo. scilicet mutabilis ad bonum ante electionem: et immutabilis per. **P**otest enim eligere et non eligere. **S**ed quod illud sit: siue bonum: siue malum: non potest illud detestari: postquam elegerit. **E**t quod per. quod non potest penitere: siue per peccatum culpam vellet: quod est de testatio mali. **E**t ita relinquitur. quod culpa eius non potest remitti: sicut culpa hominis. **I**tem quātū ad proprietatem rationis per. quia in libero arbitrio est iudicium de bono. si differenter in homine et in angelo. quia sic dicitur **Dionysius.** Intellectus angelis deiformis est. **E**t hoc est quia super tempus. **E**t ita accipit totum simul: et non per illud: vel per ex illo. **E**t ideo dicitur angelus intellectualis substantia. **S**ed intellectus hominis est in tempore. et ita offerendo accipit. vnde non accipit totum simul: sed vnum per aliud: et vnum ex alio: sicut ex premissis



accipit oclonē. et iō hō dī rōalis sba. ga rō  
ē hūs collatīna ex alio. Qualis g̃ ē opatio  
simplē ad opositū: et pūti ad lineā in essen  
do: talē opatio intellē? angelici ad intelle  
ctū hoīs i intelligēdo et i iudicādo. Cum g̃  
iudiciū fiat ab intellectu: patz. q angel? s  
statū sue oclitiōis indicat de re nō in tpe:  
et de re tota sū. Et iudicādo de ipsa: videt  
eā totā sū. g̃ certissime indicat. Si g̃ peccat  
i iudicādo pz q peccat ex certissima mali  
tia. Nullo g̃ mō pōt excusari. g̃ ei? peccatū  
ē irremediabile. Nō aut sic ē de hoīe. Uñ  
cū totā rē nō sū videat: pōt decipi i suo iu  
dicio. Et ita cū peccatū eius aliq mō possit  
excusari: nō ē irremediabile. Uñ. gñ. 6. Nō  
pmanebit sps me? i hoīe. ga caro ē. Item  
quātū ad oclitōez n? pz. q angel? nō ē repa  
bil: sic hō. Uñ. Ansel. i li. z. cur de? hō. Nō p  
aliū hoīem: q nō eēt sui gñis: nō debuit re  
pari. Et cū nō sint oēs angeli vni? gñis: pz  
q nō fuit possibilis hec repatio i angelo: sic  
fuit i hoīe. Itē q̃tū ad q̃litate pēi vari  
at cōsideratio triplr. Attēdēdo gen? peccati  
Attēdēdo circūstatiā peccati. Attēdēdo oc  
casionē peccati. Attēdēdo gen? rā āgel?  
q̃ hō peccauit p supbiā. s differēter. Pō. n.  
peccauit appetēdo oēs scīas dei. Sñ. 3. Crīst  
sic dii sciētes bonū et malū. S; angel? pecca  
uit: appetēdo oīpotētiā. Uñ. Isa. i. 4. Ascēdā  
in celū zc. In deo enī sūt duo. s. oīpotētiā et  
oīsapia. Oīpotētiā aut suā nūq voluit cō  
care alicui creature. ga s? illā ē pñ. ga g̃  
angel? appetiit eē pñ: et sūis deo i potētiā  
ppter h̃ appetiit id: ad qd nullo mō erat or  
dinat. Et ppter h̃ n̄ h̄ excusatōez aliq. Et  
ppter h̃ peccatū ei? ē irremediabile. Scīas  
aut oēs vult cōicare creature. Ad illā. n. est  
hō ordinat? i glia. s nō ad potētiā oīuz. vñ  
et xps s? q hō: nō hūit oīpotētiā. s hūit oī  
scīam. Quia g̃ sūma ordinatio ē appetē illd  
ad qd nulla creatura ē ordinata. homo aut  
erat ordinat? ad scīas: quā appetebat. ideo  
peccatū hoīs ē remediabile. peccatū angeli  
nō. ga illd appetiit: qd erat ppiū creatoris  
Itē attēdēdo circūstatiā peccati: pz oīa  
Nā in Adā fuit aliq ignorātia. nā peccatū:  
qd erat mortale: credidit veniale. sic dicit  
Aug. vñ nō tm credidit peccare: q̃tū pec  
cauit. Angelus aut nō hūit ignorātiā i pec  
cādo. Intellect? n. hoīs carne obūbrat? erat.  
vñ defecit a luce vīrat: ppter illā obūbran  
tiam non poterat ita iudicare de facili. Et

ppter h̃ nō peccauit i spm sc̃m: sic angelus  
Itē hūit ppositū penitēdi: et petēdi ve  
niā de peccato: qd credidit eē veniale. An  
gel? aut nō. et ppter h̃ peccauit in sp̃s sc̃m.  
hō nō. Et tale peccatū irremediabile ē.

Itē attēdēdo occasionē pēi: sūl pz. q hō  
nō peccauit se ipso: s alio mediāte. s. uxore.  
Uxor sūl se ipsa nō peccauit. s suasa a sp̃e  
te. Iustū g̃ vñ: vt q p aliū cecidit: p aliū re  
leuet. S; angel? p se ipm peccauit. et ppter  
h̃ p altez releuari nō debuit. nec etiā se ipo  
potuit: sic dictū ē. Itē quātū ad oīgnita  
tē dīne iusticie sumif rō. ga i hoīe uno erat  
tota sp̃s hūana: nec adhuc multiplicata: s  
postea multiplicāda i aliis. S; i angelo pec  
cāte non erat tota nā angelica. imo iā tota  
multiplicata erat. Et ppter h̃ dīne iusticie  
oīgnū fuit. vt nō statim puniret vl iudica  
ret hoīem. q cito peccauit. donec sp̃s hūa  
na multiplicaret. et maxime numer? elcōz  
Et tūc iudicaret et puniret q eēt puniēdi  
S; statz debuit punire angelū. vñ dilatio  
ista nō hūit locū in angelo sic i hoīe. Et p  
pter h̃ angel? statim fuit indicat. hō uero  
puniēd? iudicabit p multitudinē sp̃ei hu  
mane. Et h̃ erit p mortē iudicio pīculari  
vl i fine p? multitudinē elcōz iudicio ge  
nerali. Et tūc nullū erit remediū. sic nec an  
geli ē mō. Et h̃ ē qd dīc Dam. Qd ē homī  
mors h̃ ē angelo casus. Itē quātū ad exi  
gētiā dīne mīe sumif alia rō. et sunt i vni  
uerso. s. rōes. Et h̃ pz. ga i p hoīe erat tota  
nā hūana. iō ipo pdito tota eēt nā pdita et  
corrupta. S; nō eēt decēs dīne mīe et sūme  
bonitati. vt nāz rōnalē hūanā ex toto pīre  
finēt. Et iō n̄ puniit statī pmū hoīez. s cor  
rupto āgelo et pdito n̄ ē cū illo tota āglica  
nā pdita et corrupta. ga nō tota erat i illo.  
et ga corruptio angeli fuit corruptio vnius  
p. iō n̄ hūit remediū sui peccati sic homo.

### Ad primam rationē

p quā oñdit. q oē peccatū mortale est irre  
mediabile dō. q irremediabile dī triplr. si  
cut et iuisibile. s. negatiue. pūatiue. et cōrie.

Irremediabile negatiue ē qd nullo mō  
pōt remitti. Irremediabile pūatiue ē qd  
nō h̄ aliqd dignū p qd dbeat smitti. Ir  
remediabile cōrie est qd h̄ cōriā dispēnē  
ad smittēdū. sū qua nullo mō pōt remitti.

Primo mō dī irremediabile pccm āgli  
et pccz dānatoz. 3? mō dī irremissibilia



peccata in spm scm. s. despatio. psumptio. in-  
uidetia frne gre. ppositu no penitendi peccata  
ex certa malicia. **I**sta. n. sunt sb dispobib? qd  
rius ad remissione. ill aut ablati pnt remitti  
**A**d ad b? qd de? remittat despatio: op? qd  
beat spes. et filr psumti exigit qd beat timo-  
re: qd de? puniat p pccis. **S**ilr aut 7 pccm ex  
certa malicia no bns color: excusatois hoc  
mo of irremissibile. 2 mo of o? peccatu  
mortale irremissibile. qa nullu mortale bet  
aliquid p qd sit dignu remissione. **A**d b? qd  
qd obr. qd b? n pot satisfacc o peccato mor-  
tali ob. qd vey. e. qd de senob h? vn possit sa-  
tisfacc: nisi de? det illd. **I**3. n. posse rciptedi  
a deo illd: p qd satisfacciat de pccō mortali  
s. qd a deo. de? n. semp corda irradiat: pa-  
rat? dare vn possim? satisfacc p pccō mor-  
tali. **E**t cu infinita regrat satisfaccio p pccō  
mortali. ocededu e. qd no poss; fieri satisfac-  
tio ab hoie p illo: nisi ab infinito bono: qd e  
de? accipet ho vna gram: p qua fit satisfac-  
tio 7 recopescatio p pccō mortali. **E**t p b? p?  
solo ad ea q obiciut de pccō mortali i guali  
**A**d id qd obr de pccō **A**d ob. qd pccm  
**A**d non fuit in spm scm. s. habuit excusa-  
tionem. s. ignorantia quantitatatis peccati.  
**A**d aliud ob. qd plus nocere of duplr. s.  
quantitatie vl qlitatie. pccm g **A**d plus  
nocuit qlitatie. qa plibus nocuit. s. no tm  
nocuit qlitatie qrtu pccm angeli. qa s? in  
tentione nocumeti: qd attredif i irremissibili-  
tate: no tm nocuit pccs **A**d e. s. f? interde?  
illa attredif maioritas nocumeti pccs. **A**d  
aliud ob. qd li. ar. in hoie 7 in angelo oio sut  
iproporzabilia. vt finitu 7 infinitu. vt ocs;  
e. **A**d aliud ob. qd pccs angeli of irremis-  
sibile. no qa de? no possit ipm remittē. s. qa  
ipm no pot remitti. tu ppter oditōes 7 cir-  
cūstātiās dcās. tu ppter gen? pccs. tu deus  
posset ipm remittē mutado nāz angeli.  
**A**d aliud qd obr. qd dignitatē i hoie re-  
uertit ad bonu p li. ar. ob. qd b? e vey. s. n eet  
b? dignitatē i deo: vt mutaret illd qd elegit  
p li. ar. dīnū. nec e etiā i angelo. qa b? ponēt  
eqle mutabilitatē n? i angelo 7 i hoie. nū b?  
no e dignitatē simplr. s. solū i sbo: qd e bō.  
**Q**uestio q humana nā sit lapsa re-  
parari: qd n odif plib? modis. **P**rimo sic. **S**ic  
dic **A**nsel. i li. cur de? bō. **O**bs; puū icōue-  
niēs deo seq? impossibilitas. **I**de. **N**o de-  
cebat vt qd de? de hoie pposuerat: penitus

anibilare. **S**; si bō nō reparet: qd deus de  
ipso pposuerat: penit? anibilare. g nō dece-  
bat vt hūana nā nō reparet. **S**; qd; icōue-  
niēs deo seq? impossibile. g impossibile fuit  
qd nō reparet. g necē fuit eā repari. **I**tem  
**A**ns. **A**ut de? faciet de hūana nā qd icepit:  
aut i vanū fec eā nāz possibile ad bñtudi-  
nē. **S**; de? fec eā possibile ad beatitudinē. g  
aut pficiet istā possibilitatē. s. qd hūana nā  
pueniat ad bñtudinē. aut i vanū fec eā. **S**;  
nisi reparet: nō poss; pfici istā possibilitas i  
ipsa. g i vanū fecisset eā. g cū impossibile sit  
deū aliquid facē i vanū: impossibile ē qd nō re-  
paret nām hūanā. g necē erat qd reparet.  
**I**te ps. **N**iquid vane cōstituiti oēs fi. ho.  
qs ē hō q viuet 7 nō ui. mor. eruet aīaz. s. zē  
**S**; si b? i vanū cōstituta ē hūana nā. g cū nō  
conueniat dīne bonitati: necē ē vt reparet hu-  
mana nā ad b? vt posset erui 7 puenire ad  
bñtudinē. **I**te **A**ns. **A**lienū ē a sūma bo-  
nitate vt vllā creaturā rōnalē penit? pīre  
finat. **S**i g ē impossibile qd istd fiet: qd alienū  
ē a sūma bonitate: impossibile ē vt finat pīr  
hūanā nāz. **S**; si nō reparet hō finet pīre.  
necē ē g ipsaz repari. **I**te. s. ad idē. **O**is  
artifex opans q pposuit aliquid opari: si non  
oseq? finē suū: aut impotēs ē. aut ignorās.  
aut nolēs. **S**; de? ē qd artifex opās hūanaz  
nāz: 7 ad bñtudinē. g si ipsa nō oseq? bñtu-  
dinē i aliq singlari vel indīduo eiusdē n.  
**A**ut b? ē ex impotētia sui artificis. s. dei. aut  
ex ignorātia. aut ex ei? volūtate. **S**; cū ipse  
sit oīpotēs: 7 sūme sapiēs: p? qd b? nō ē ex ei?  
impo. nec ex ei? ignorātia. **S**ilr nec ex eius  
volūtate. qa alienū ē ab eo: vt finat pīre hu-  
manā nāz. **I**pse aut nullo mō vult qd sibi ē  
alienū. g pot 7 scit 7 vlt adimpleri finē sui  
opis. **F**inis aut sui opis ē beatitudo hoīs. g  
necē ē: qd hūc finē oseq? **C**ū igit b? nō possit  
eē sine reparatōe hūane n: necē ē eam repari.  
**I**te **I**bi. l ē supflū i ordīe vniuersi. **N**l-  
la g spēs ē supflua: nec hūana: nec angelica.  
**S**; tota hūana nā fuit corrupta 7 lapsa per  
peccatūz pmi hoīs. qa i ipso tota fuit potē-  
tialr 7 originalr. g tota cecidit in ipso. **S**ed  
tota angelica nō sic cecidit. s. māsit ei? o dī-  
tio i pte illa q stetit. g nullo mō oseq? hu-  
mana nā illd: ad qd facta erat. s. bñtudinē.  
**S**; angelica i pte oseq? eā. **S**; cū aliq nā  
nō oseq? illd ad qd creata ē: supflua ē. g nisi  
oseq? hūana nā bñtudinē: supflua esset.  
**S**; i nulla pte oseq? eā: nisi rparē. g necē



ē eā reparari. **I**te prōne sūptā a pte xitāt  
obf sic. **O**ipotētis xitāt īpossibile ē q n im  
pleat ppositū. qā ipā ē xitas īcomutabilis.  
7 īpossibile ē xitātē imutabilē mētiri. **S**i g  
xitas imutabilis q ē de<sup>o</sup>: imutabilf ppositū  
de hoīe: q bñficaref. et b etiā ppositū tpa  
liter p pbas. q si īpossibile ē imutabilē n  
implē: qd ppositū de hoīe: q bñficaref: ita  
īpossibile ē qn nā humana bñficet. **C**ū g  
b nō fiat sine repatiōe: nccē est q repef.

**A**d oppositū obf mltiplf. p sic. **A**n sel. cur  
de<sup>o</sup> hō. **O**is nccitas aut ē coactio: aut phibi  
tio. et oñtūf ista otrarie. sic nccū 7 īpos  
sibile. vñ seqf. si aliqd cogif eē: phibet nō  
eē. vel si aliqd phibet eē: cogif nō eē. **S**i g ī  
deū nō cadit coactio: vel phibitio. g ī deū  
nulla cadit nccitas. q nō ē nccitas repatiōis  
hoīs ex pte p<sup>o</sup> eē. **S**ilr nec ex pte creature  
s. hoīs ē aliq nccitas. q nō ē nccē ex aliq pte  
q reparef. **I**te **A**n sel. **S**i nccē ē vt de<sup>o</sup> fa  
ciat de hūana nā qd īcepit: ne alf q deceat  
facē videat. q cogif nccitate vitādī inde  
cetiā: vt pcurer salutē hūanā. g si īpossibi  
le ē vt de<sup>o</sup> cogaf aliq nccitate vitādī inde  
cetiā. q nō ē nccē vt pcurer salutē hūanā.  
**S**i nō fit repatio a deo: nisi vt pcurer salu  
tē hūanā. q nō ē nccē vt repef hūanā nām.

**I**te ad idē. **O**is nccitas 7 īpossibilitas dī  
ne sbiacēt uolūtati. qā qdqd ē. ē a dīna cā. g  
oīa q nccitate sunt ē cā. **E**t silr si aliq īmu  
tabilf se hñt ad nō eē: illa oñt eē īpossibilia  
**E**t hec oīa uolūtati ei<sup>o</sup> sbiacēt. g uolūtas  
dei nulli sbiacēt nccitati. q nō ē nccē deo p  
curare salutē hūanā p repatiōē. **I**te ro.  
x. **N**ūqd dicer lutū figulo. qd me fecisti sic?  
**S**i sic se hz hūana nā ad deū vt lutū ad fi  
gulū. vt ex eo faciat vas ī honozē vel ī otri  
meliā. **S**i g nulla nccitate ostringif figul<sup>o</sup>  
vt faciat vas ex luto ī honozē. ergo nec  
aliq nccitate astringif de<sup>o</sup> vt faciat hoīem  
ad bñtudinē. ergo nulla nccitate tñf illuz  
repare. n īqif nccē ē hūanā nām reparari.

**R**esponsio. **O**o. q cū qñf ut p  
hūanā nāz nccē sit  
foari: distiguēda ē. ē. n. nccitas duplex. **Q**ue  
dā. n. ē nccitas eē. et q dā cāti. **N**ccitū nccita  
te cause solū ē istū qui pdestinavit saluare.  
**N**ccitū nccitate cāti. vt solē oīri cras. qā ē  
cā ordinata imutabilis ad ortū solis. s. cras  
mor<sup>o</sup> celi: q ponit nccitatem ī creato. **S**i  
ergo loqmur de nccitate cāti. vñ q nō ē ne  
cessē hūanā nām reparari. qā nulla ē nccitas

ex pte ipsi<sup>o</sup> ad b vt repef. **S**i aut loqmur  
de nccitate cause: distiguēda ē duplr nccita  
tas cause. i. dei p<sup>o</sup> **A**n sel. **E**st. n. qdā nccitas  
imutabilitat. et qdā nccitas inenitabilitat  
**N**ccitas inenitabilitat nō ē ponēda ī deo.  
qā hec dī dif ī coactionē 7 phibitionē. hec  
aut ī deo nullo mō sūt ponēda. **E**t ē nccitas  
phibitiois: cū aliqd phibet eē inenitabilf.  
**N**ccitas coactiois ē cū aliqd cogif eē īenita  
bilf. **E**t hec nō sūt ponēda ī li<sup>o</sup> ar. ergo mul  
to forti<sup>o</sup> nec ī deo. vñ nō ē aliqd qn possit  
otrarī si velit. **N**ccitas autē imutabili  
tat ponif ī deo. hāc. n. nccitate solū hz dīna  
puidētia. qā ipse de<sup>o</sup> imutabil ē 7 sua pui  
dētia. **S**i p<sup>o</sup> **A**n sel. ppe dī nccitas q ē coacti  
onif 7 phibitiois. **N**ccitas aut imutabilitat  
ppe nō dī dīci. s. īmprope. vñ dīc **A**n sel. **D**e<sup>o</sup>  
nihil fac nccitate. qā nō cogif aut phibet  
aliqd facē. **E**t cū dī deū facē aliqd nccita  
te vitādī ī honestatē: quā vtiq nō timer:  
poti<sup>o</sup> intelligēdū ē. q b fac nccitate fuādi  
honestatē. q nccitas nō ē aliqd q imutabili  
tas honestat. et īmprope dī nccitas ī deo.

**Q**ñ ergo qñf vtrū nccē sit hūanā nāz repa  
ri: vñ. q si loqmur ex pte cause q dē<sup>o</sup>: q ibi  
ē nccitas imutabilitat solū. b nō ppe dicat  
nccitas. **S**i hō loqmur ex pte cāti. creatu  
re. s. hūane: nccē necessitas est ibi. **P**oss; tñ  
dīci. q sit tertia nccitas. s. īdigētie. et sic bñ  
fuit nccitas ex pte n<sup>o</sup> hūane lapsē 7 repabil

**A**d pma ergo rōnē: q oñdit: q nccitū ē: q  
de<sup>o</sup> repef hūanā nāz. s. qā qdā īncōueniens  
deo ē īpossibile. vñ. q sic ē necessitas du  
plex: ita īpossibilitas duplex. **Q**ueda; n. ē  
īpossibilitas coactiois 7 phibitiois. s. qñ ali  
qd cogif īenitabilf nō eē. vñ phibet īenit  
tabilf eē. **E**t ē alia īpossibilitas imutabili  
tat. et de hac īpossibilitate bñ pcedit rō n  
dī p<sup>o</sup>. **A**d secūdā 7 tertiā 7 qtrā rōnē vñ  
q nihil pōt puenire ex pte creature: sine bo  
nū fuerit sine malū: qn de<sup>o</sup> ordinet illū. vñ  
dīcīt **A**n sel. **S**i ea q celi ambitu oīnēt: uellēt  
n eē sū celo: ul elōgari a celo: nullaten<sup>o</sup> pos  
sent nisi sū celo eē: nec fugē celū: nisi appro  
pinquādo celo. **N**ā tñ 7 q irēt: si sū celo nō  
eēnt. et quāto magis a qz pte celi elōgarēf  
tāto magis oppositē pti appropinquēt. **S**ilr  
ē de hūana nā respectu dīne puidētie. qā 7  
si nō ordinet ad bñtudinē: ordinabif ad sup  
plicū p dīnā puidētiā. **E**t b ē qd dīcīt **D**o  
eti<sup>o</sup>. **D**īdo qdē dīne puidētie oīa opletif  
ut si qf ab assignato ordine recesserit: ī aliū



ordinō relabaf. et ita de' nō frustra fac bu-  
manā nā; nec i' vanū. ga q' g' d' ipfa faciat:  
tñ ipse ordinat illā. vñ **Anf.** Quāvis homo  
mal' et angel' dñe volūtati ſbiacē nolit: et  
ordini. nō tñ eā fugē valet. q' ſi vult fugē  
de volūtate iubēte: cadit ſb volūtate puni-  
ente. Et ita l' hō p' dñā mīam ad brūtudi-  
nē ordinaret: ſi tñ ordinaret ad ſupplicū l'  
eſſet p' dñā iuſtitia. Et ad ſequētes obieci-  
ones ſimil' respondendū eſt.

**Conſequenter** determinato: an necē  
ſit hūanā nām repari: q'rif an poſſit repari  
ſine ſatiffactiōe pccī: p' qd' lapſa ē! Ad qd'  
ſic obf. et p' ē rō **Anſel.** ad prē negatiuā tal.  
pccm ſi non puniſ inordinatū dimittit. q' a  
ſic ſtus ordinat ad gl'iā: ita pccm ad penā.  
**Uñ dīc Aug.** q' peccātes i' ſupplicū ordi-  
nāf. S; deū nō decet aliqd inordinatū di-  
mittē i' regno ſuo. q' nō decet ipm pccm di-  
mittē impunitū. q' opz p' pccō ſatiffacē: vel  
ſemper in pena eē. q' p'. **Itē p'.** **Anſel.** Si  
pccm dimittit impunitū. ſilr ē apd' deū pec-  
canti et nō peccāti. Hoc aut' dō ſi conuenit. q'  
impoſſibile ē q' dimittat pccm ſine pena. q' ſi  
ne ſatiffactiōe nō pōt fieri repatio. **Item**  
**Anſel.** Si diuina ſapīa vbi puerſitas rectuz  
ordinē pturbare nitit' nō addēt: ſiēt in ipa  
vniuerſitate: quā de' d; ordinare mag' de-  
formitas. S; ſi de' nō ordinaret in ſua vni-  
uerſitate: q' d; ordinare: deſicēt et a ſua diſ-  
poſitiōe. q' vbi puerſitas rectū ordinē pturba-  
re nitit' necē ē deū aliqd facē et addē. S; p'  
pccz hoīs pturbata ſuit vniuerſitas et ordo  
rect': q' erat ad brūtudinē. q' necē ē deū ali-  
qd ppter pccm facē. aut ſeſſ deformitas in  
vniuerſitate rez. **Uñd** aut' qd' deberet fieri  
ppter pccm ē ſatiffactiō vel dānatio. q' ad re-  
pationē hoīs exigif ſatiffactiō. **Itē idem**  
**Anſ.** Si pccm dimittit: nec puni�: nulli legi  
ſbiacet. Ergo liberioz ē iniuſticia q' iuſticia.  
ſi pccm ex ſola mīa dimittit impunitū. Et  
ſilr ex l' ſeq'. q' iniuſticia ſit deo ſilif. q' a de'  
nulli legi ſbiacet. q' cū l' ſit incōueniēs et im-  
poſſibile apud deū: necē ē q' peccatū legi ſb  
iaceat. Et ſi l'. necē ē q' apud ipm ſeqtur  
dānatio: vel fiat p' eo ſatiffactiō. Ad opp'  
aut' ſunt rōnes. pma tal'. In infinitū excedit  
miſerēdo mīa dei mīaz hoīs. Si q' mīa hoīs  
landaf ex remiſſiōe alie' delicti ſine ſatiffa-  
ctiōe: cū ipſa dei mīa ſit i' infinitū laudabili-  
or: d; dimittē peccatū de ſua mīa ſine aliq'

ſatiffactiōe. q' pōt bñ repatio p' remiſſionem  
peccati ſine ſatiffactiōe. **Itē idē.** **Anſel.** Cū  
de' oīo nobis p'cipiat peccatib' i' nos dimit-  
tere ſine ſatiffactiōe: vñ hoc ei repugnare vt  
nobis p'cipiat qd' ipm facē nō decet. Si q' nō  
dimittit nobis peccatū ſine ſatiffactiōe: p'ci-  
pit nobis aliqd: qd' ipm nō decet. l' aut' eſt  
incōueniēs. q' d; dimittē peccatū ſine ſatiffa-  
ctiōe. q' debēt fieri repatio ſine ſatiffactiōe.

**Itē idē.** **Anſel.** De' liber ē: et nulli legi ſb  
iacet. q' ſi dimittit peccatū ſine aliq' ſatiffa-  
ctiōe: nō fac' aliquā iniuriā: nec facit vñ aliq'  
legē. q' pōt dimittē peccatū ſine ſatiffactiōe.

**Itē idē.** **Anſel.** Nihil deo benigni' exco-  
gitari pōt. S; maxima benignitas ē i' hoīe:  
vt iniuriā ſibi illatā ſpōte dimittat. q' cū in  
deo ſit ſūma benignitas: d; dimittē peccatū  
ſine ſatiffactiōe. q' p'. **Itē idē.** **Anſel.** Quic  
qd' de' vult ē decēs et rectū. q' a nō vult niſi  
illd' qd' ē iuſtū et decēs. Si q' vult dimittere  
peccatū ſine ſatiffactiōe: nō facit incōueniēs  
vel iniuſtū. ſi iuſtū et rectum. q' iuſte et recte  
pōt reparare hūanā nām ſine ſatiffactiōe. **Itē**  
ad l' ē intelligēdū q' indiftincte pōt ccedi  
paſſiua. ſ. hūana nām pōt repari ſine ſatiffacti-  
one. S; cū dī. de' nō pōt reparare hūanā nām  
ſine ſatiffactiōe. nō ſo ſaluo meliori iudicio  
p' bñm **Anſel.** q' duob' modis ē cōſiderare  
dñā potentiā. ſ. absolute: vel cū ordine.

Cōſiderādo dñā potētiā absolute: cogi-  
tam' quādā virtutē infinitā. et p' hūc modū  
nō ē determinare dñā potētiā. et ccedif l'  
mō q' pōt reparare hūanā nām ſine peccati ſa-  
tiffactiōe. Sed cōſiderādo ipſā cū ordine: ſic  
eā cōſideram' i' ordine iuſticie et mīe. et hoc  
mō ccedif. q' nihil pōt facē niſi cū mīa et iu-  
ſticia. p' q' dīc **Aug.** ſup gñ. et exponit illd'  
qd' dīc angel' i' p' dei ad Loth. Nō poſſum  
q'q' facē: donec exēā. zc. poſſuz de potētia. ſ.  
nō poſſuz de iuſticia. Si q' loqmur de potē-  
tia dei p' mō: pōt bñ peccatū dimittē ſine ſa-  
tiffactiōe. Si aut' loqmur de dei po' vt itell'  
ordīata p' iuſticiā et mīaz. p' q' dī. de' pōt  
de iuſticia: diſtinguēdū ē. q' a iuſticia dei idēz  
ē qd' dñā eēn'. et cū l': p' iuſticiā que dīc re-  
ſpectū ad creaturā: cōnotaf retributō vni-  
cuiq' p' meritū. **Uñ** q' q'rif vtrū de' de  
iuſticia poſſit dimittē peccatū ipunitū. pōt  
referri poſſe de iuſticia ad pncipale ſigūm  
qd' ē dñā eēn'. et tūc idē ē poſſe de iuſticia  
qd' poſſe de po'. l' mō pōt. Si autēz referaf  
ad cōnotatū dīc **Anſ.** q' tūc poſſe de iuſticia



ē posse s<sup>o</sup> congruētia meritorū. et b<sup>o</sup> mō dicit  
idē **Ansel.** Nō pōt de<sup>o</sup> peccatū īpunitū sine  
satisfactōe dimittere: nec peccator ad b<sup>o</sup>itudi  
nē: qualē h<sup>o</sup>itur<sup>o</sup> erat a<sup>n</sup> peccatū: poterit p  
uenire. **Ad p<sup>o</sup>** anteq<sup>o</sup> dō. q<sup>o</sup> mīa hōis lau  
dat ī remissōe delicti sine satisfactōe: cū hō  
ē puata psona. cū aut<sup>o</sup> hō ē p<sup>o</sup> publica: vt in  
der: q<sup>o</sup> ē mīster iusticie: vitupabil<sup>o</sup> ē remissio  
culpe sine satisfactōe. p<sup>o</sup>terea cū de<sup>o</sup> sit sūm<sup>o</sup>  
inder et ordinator iusticie: ad laudē ei<sup>o</sup> non  
esset dimittere peccatū sine satisfactōe. **Ad  
z<sup>o</sup>** q<sup>o</sup> obf. q<sup>o</sup> de<sup>o</sup> p<sup>o</sup>cipit ī nos peccatib<sup>o</sup> sine  
satisfactōe dimittere. dō s<sup>o</sup> **Ansel.** q<sup>o</sup> nulla  
ē repugnātia: q<sup>o</sup> de<sup>o</sup> p<sup>o</sup>cipiat peccatib<sup>o</sup> ī nos  
sine satisfactōe dimittere: et tñ ipse nō dimit  
tat. Nā b<sup>o</sup> fac: vt nō psumam<sup>o</sup> accipe quod  
soli<sup>o</sup> dei ē. s. vindictā iniuriarū. q<sup>o</sup> nō ē n<sup>o</sup>z:  
s. soli<sup>o</sup> dei. **Ad nullū** enī p<sup>o</sup>inet vindictā su  
mere iniuriarū: nisi ad deū: q<sup>o</sup> oñs ē oñz: vt  
ad iudicē: q<sup>o</sup> ē mīster hōis p<sup>o</sup>atē s<sup>o</sup> ipso ordi  
natā. et p<sup>o</sup>cipit p<sup>o</sup>ter b<sup>o</sup> nobis dimittere sine sa  
tisfactōe. s. ipse d<sup>o</sup> vindictā facē. **Ad 3<sup>o</sup>**  
dō. q<sup>o</sup> libertas arbitrii nō ē nisi ad b<sup>o</sup> q<sup>o</sup> ex  
pedit: aut q<sup>o</sup> decet. sic dīc **Anf.** ī li. de li. ar.  
vñ nulla libertas ēēt si dīcē. de<sup>o</sup> pōt facē  
malū. Si igit<sup>o</sup> nō decet s<sup>o</sup> ordinationē rōis  
iusticie: vt oñs est: nec expedit vt de<sup>o</sup> di  
mittat peccatū sine satisfactōe: nō ēēt dīcē  
da libertas: si dimitter<sup>o</sup> peccatū sine satisfac  
tōe. **Ad q<sup>o</sup>rtū dō s<sup>o</sup>** **Ansel.** Nō benigni  
tas dei dīcēda ē q<sup>o</sup> aliqd indecēs opat<sup>o</sup>. et iō  
nō ē benignitas dei: si sit o<sup>o</sup> iusticia: aut si  
ordinet ad indecētiā. vnde sic iusticia sine  
mīa crudel<sup>o</sup> ē et vitiosa: ita benignitas sine  
iusticia vitiosa ē. et ita si dimitter<sup>o</sup> peccatū  
sine satisfactōe: ita benignitas ēēt ī iusticia  
et oparet<sup>o</sup> ad indecētiā in deo. vñ nō ēēt be  
nignitas. q<sup>o</sup> intellige s<sup>o</sup> dīstīctionē p<sup>o</sup>dictā  
vñ **Ansel.** Nō p<sup>o</sup>inet ad dei libertatem aut  
benignitatē: peccatē q<sup>o</sup> nō soluit deo: impu  
nitū dimittere. **Ad q<sup>o</sup>ntū dō s<sup>o</sup>** **Ansel.** q<sup>o</sup>  
aliq<sup>o</sup> sunt ī q<sup>o</sup> segf. si deus vult b<sup>o</sup> illū ē in  
stū. **Alia** sunt ī q<sup>o</sup>bus nō segf. s. segf. si deus  
vult b<sup>o</sup>. q<sup>o</sup> ipē nō ē de<sup>o</sup>: vel ipē nō ē iust<sup>o</sup>. ga  
qdā sunt q<sup>o</sup> velle deū ē cōueniēs. et ī talibus  
ēgf. de<sup>o</sup> vult b<sup>o</sup>. q<sup>o</sup> ē iustū. Sūt etiā alia: que  
velle deū ē icōueniēs. vt si vellet eē igno  
rās et mēdar. b<sup>o</sup> velle ēēt icōueniēs: et cōf  
se vellet et iniuste. et iō ī talib<sup>o</sup> nō segf. de<sup>o</sup>  
vult b<sup>o</sup>. q<sup>o</sup> b<sup>o</sup> ē iustū et decens. s. solū ī ill: que  
velle deū est cōueniēs. vñ bñ segf. de<sup>o</sup> vult  
vt pluar. q<sup>o</sup> b<sup>o</sup> ē iustū. ga b<sup>o</sup> nō ē icōueniens

deo. velle aut<sup>o</sup> dimittere peccatū sine satisfac  
tōe nō ē cōueniēs deo: sic p<sup>o</sup> ex p<sup>o</sup>dictis. vñ  
nō segf q<sup>o</sup> istud sit iustū. vñ dīc **Anf.** Si nō  
decet deū aliqd inordinate aut iniuste fa  
cere: nō p<sup>o</sup>inet ad ei<sup>o</sup> libertatē et benignita  
tē: peccatē q<sup>o</sup> nō soluit deo: īpunitū dimittere.

**Habito** q<sup>o</sup> nō pōt repari hūana  
nā sñ satisfactōe peccati  
p q<sup>o</sup> lapsa ē: q<sup>o</sup>rit<sup>o</sup> vtrū hō hāc satisfactōe  
possit facē p se. ad e<sup>o</sup> rei ingitōe: q<sup>o</sup>reda sūt  
duo. **Primo** gñal<sup>o</sup> an possit hō satisfacē  
de aliq<sup>o</sup> peccato. **z<sup>o</sup>** an possit aliq<sup>o</sup> mō satisf  
facē p originali peccato: q<sup>o</sup> ē peccatū: p q<sup>o</sup>  
nā hūana lapsa ē. **Ad p<sup>o</sup>mū obf** sic. z. thī.  
z. of. **De<sup>o</sup>** semetip<sup>o</sup> negat<sup>o</sup> nō pōt. **Aug.** Cū sit  
iust<sup>o</sup>: nō pōt negare suā iusticiā peccatib<sup>o</sup>.  
**Cū** q<sup>o</sup> p<sup>o</sup>rior sit ad miserēdū p mīam. q<sup>o</sup> ad  
cōdenādū p iusticiā: nō pōt negare suā mīa:  
ad se ofugietib<sup>o</sup>. **Cū** q<sup>o</sup> hō p libez arbitriū  
possit ofugē ad mīa: faciēdo q<sup>o</sup> ī se ē. q<sup>o</sup> p  
li. ar. pōt ofseq<sup>o</sup> neniā et remissōe peccati. q<sup>o</sup>  
p li. ar. pōt satisfacē de peccato. **Itē** ad iō  
**Nulla** iusticia erigit ab aliq<sup>o</sup> sup posse illi<sup>o</sup>.  
**Si** igit<sup>o</sup> hō nō h<sup>o</sup> potētiā satisfaciēdi supra  
suā potētiā. q<sup>o</sup> sūma iusticia nō erigit ab eo  
q<sup>o</sup> faciat p peccato nisi s<sup>o</sup> suā potētiā. **Sed**  
q<sup>o</sup> ē ī sua po<sup>o</sup> pōt. q<sup>o</sup> pōt facē p peccato q<sup>o</sup>ritū  
erigit dīna iusticia. q<sup>o</sup> et satisfacē. **Contra**  
**Offensa** dī excedit oēz creaturā. et b<sup>o</sup> decla  
rat **Anf.** dīcēs. Cōsidero actiōe malā. lenis  
sūmū quoddā video. **S** cū ītneo: q<sup>o</sup> sit ofri  
um uolūtati dei ē grāuissimū dānū et nullū  
dāno opabile ītelligo. **Si** igit<sup>o</sup> uolūtati dei  
ofriū ē grāuissimū. cū oē peccū mortale sit  
bī<sup>o</sup>. q<sup>o</sup> oē peccatū mortale ē grāuissimū ma  
lū. q<sup>o</sup> offensa ei<sup>o</sup> excedit oēz creaturā. **S** s<sup>o</sup>  
mēsurā peccati d<sup>o</sup> fieri satisfactio de peccō.  
q<sup>o</sup> satisfactō p peccato mortali d<sup>o</sup> excedē oēz  
creaturā. q<sup>o</sup> nec hō nec aliq<sup>o</sup> creatura potest  
satisfacē p illo. **Itē** ad idē. **Querit** **Ansel.**  
a discipulo suo. qd reddes deo p peccato:  
et ille rñdet. pñiam. cor ofritū. abstinentiā. et  
bī<sup>o</sup>. **Et** **Ansel.** In oīb<sup>o</sup> his nō reddis deo q<sup>o</sup>  
ei nō debeas a<sup>n</sup> peccatū. et b<sup>o</sup> rōne creatōis  
tue et boni q<sup>o</sup> accepisti a deo. uñ dīc sic. **Oīa**  
ista debes deo q<sup>o</sup> did. unde tāt<sup>o</sup> d<sup>o</sup> eē amor  
q<sup>o</sup> nullā letitiā sentire debeas. nisi de ill que  
auxiliū ant spē dāt pueniēdi ad deū. homo  
itaq<sup>o</sup> etiā nō peccat<sup>o</sup>: se totū et q<sup>o</sup>qd facere  
pōt deo d<sup>o</sup>. **Si** ergo nō obēt ofputari ī satisfac  
tione ea q<sup>o</sup> a<sup>n</sup> peccatū obf. ergo nō pōt hō  
aliqd facē quod possit computari ī peccatū



fatiffa. dōe. q̄ hō p se nō pōt fatiffacē p peccō  
x. cū querit vtrū hō p se possit fatiffa-  
cere p peccato dō ē. q̄ nō p se sine dono grē

Ad p̄mā rōnē i vtrū dō. q̄ si hō ad deū  
ofugiat faciēdo qd̄ i se ē: de' dat ei grāz. et  
tñ hō nō ē ex dignitate hoīs faciēt qd̄ i se ē.  
s̄ hō ē ex liberalitate sūme bonitati. **S**atiffa-  
ctio ē digna recōpēsatio p peccato. s̄ q̄d̄iū  
ē hō i peccato: ē idign' dō. nec aliq̄d fūciū  
dignū dō facē pōt. q̄ nec pōt de se facē satif-  
factionē digna. q̄ ad h̄ q̄ fatiffaciāt: opz q̄  
de' det dignitatē. s. grāz gratū faciēt. **E**t  
sic hō de se nō pōt facē satiffactionē d̄ peccō  
sine dōno auxilio. **S**i obī. Si hō faciat qd̄  
i se ē: de' dat ei grāz. q̄ p se pōt fatiffacē. nō  
seq̄. imo satiffaciet. ex grā sibi collata.

Ad secūdā rōnē cum dī. **D**e' nō exigit a  
creatura sup̄ posse. distinguēdū ē q̄ duplex  
ē posse. est. n. posse potētia actiua. 7 ē posse po-  
tētia susceptiua. **C**reatura autē rōnali. s.  
hoīe nō exigit de' sup̄ posse potētia suscep-  
tiua. pōt. n. hō suscipe grām q̄ diu viuit. qua  
suscepta h̄z prārē satiffaciēdi de peccatū. vñ  
si de' exigit ab hoīe satiffactionē: nō exigit  
sup̄ posse h̄z mō dīctū. **S**i autē exigit ab hoīe  
q̄ ē i peccato satiffactionē: q̄nīs i hoīe nō sit  
posse satiffacē potētia actiua: n̄ ē icōnēniēs  
q̄a h̄ accidit ex culpabili defēu hoīs r̄nuēt:  
aut negligētī suscipe facultatē satiffaciēdi:  
que est ex gratia.

## Consequens est que

stio vtrū possit hō p se satiffacē p peccato  
originali. **A**d quod sic. **S**i aliq̄s pōt satiffacē  
de maiori: pōt satiffacē de minori. **S**i q̄ hō  
p grāz sibi datā pōt satiffacē d̄ peccato mor-  
tali actuali: qd̄ mai' ē q̄ peccatū originale.  
q̄ q̄ hō pōt satiffacē de peccato originali p  
grāz sibi datā. **A**ut peccatū mortale actu-  
ale mai' sit q̄ origīale: p̄. q̄a peccatū maius  
s̄ si iusticiā magis punif. **S**i peccatū mor-  
tale actuale magis punif q̄ peccatū origīale  
q̄a actuale punif pena duplici. s. pena dāni:  
q̄ ē carētia vīsiōis dei. et pena sensibili: q̄ est  
pena gehēne. **O**rigīale hō solū punif pena  
dāni. s. carētia vīsiōis dei. q̄ actuale ē maius  
origīale. **I**tē sic dīcūt scī. **D**e' n̄ dimittit  
peccatū i pre. s̄ i toto. et h̄ ē intelligēdū s̄  
scōs: q̄ dimittēdo vñ peccatū dimittit ali-  
ud quātū ad offensam 7 pene eterne reatū.  
**U**n̄ dīcūt scī q̄ p̄phanū ē a deo i pre spare  
veniā. **S**i hō faciēt qd̄ i se ē p grām iustifi-

catiōis sibi datā dimittit peccatum actuale  
mortale. q̄ 7 peccatū origīale sibi dimittit  
p grām: faciēdo qd̄ i se ē. q̄ q̄ hō p grāz in-  
iustificatiōis pōt satiffacē p peccato origīali

**I**tē i. **A**dā idē fuit numero peccatū origī-  
nale 7 actuale. q̄ si **A**dā satiffecit p peccato  
actuali: satiffecit p origīali. q̄ si non ē i nobis  
peccatū origīale: nisi ab ipso. p̄ q̄ deletū ē  
peccatū origīale p satiffa. dōe. **A**de. q̄ p ho-  
minē potuit fieri satiffactio. **I**tē sic lux 7  
tenebrę opponunt. ita peccatū 7 grā oppo-  
nūt s̄. **D**am. **S**i adueniente luce nullo mō  
remanēt tenebrę. q̄ adueniēte grā i. **A**dā 7  
i scīs p̄rib': sic i. **A**braā 7 i. **J**acob: nullo mō  
tenebra origīnalis peccati potuit remanē: q̄  
excludit a vīsiōe dei: et excecāt oculū mētis  
ne intueat glīā dei. q̄ potuit fieri satiffactio  
7 remissio peccati origīal p grām iustifica-  
tōis sine incarnatiōe filiī dei. **I**tē q̄ dīcūt  
fuit morb': fuit medicina. **U**n̄ q̄ p̄tutē cir-  
cūcisiōis remittēt suo tpe origīale peccatū  
sic mō p baptisimū. **N**ō necē fuit ppter r̄mis-  
siōnē illi' deū icarnari. **A**d opp' sic obī.  
**N**ihil posteri' nā pōt agē i id qd̄ ē p̄us nā.  
**S**i mor' q̄cūq̄ volūtari' est nā i posterior  
p̄tō origīali. q̄ null' mor' volūtari' pōt i  
p̄tō origīale. q̄ null' mor' volūtari' pōt  
ēē remissio' p̄tō origīal. **S**i oīs motus n̄  
satiffactori' ē mor' volūtari'. q̄ nullo modo  
pōt ēē ad deletiōnē origīal. q̄ hō nullo mō  
pōt satiffacē p p̄tō origīali. **Q**uā aut oīs mor'  
volūtari' sit postērior nā p̄tō origīali: p̄. q̄a  
ceptio hoīs aīcedit oēs motū volūtariū  
i ipso. **S**i p̄tō origīale ocomitat' oceptionē  
q̄ p̄cō origīale aīcedit oēs motū volūtariū  
i homine. q̄ 7 satiffactoriū 7 quēz aliū. **Q**uā  
aut p̄tō origīale ocomitet' oceptionē: p̄  
p̄ p̄s. dīcētē. **E**cce. n. iniquitatib' ocept' sū. et  
i pec. o. me ma. mea. **I**tē s̄ q̄ dīcūt **A**nsel.  
**N**ō sufficē ad h̄ q̄ aliq̄s satiffaciāt: reddere  
qd̄ ablatū ē: nisi etiā pl' restituat q̄ abstulit  
**S**i hō p̄m' p p̄tō origīale se totū 7 totāz  
hūanam nām i posteris deo abstulit. **R**o. 5.  
**P**ropterea sic p vñū hoīem mors intravit in  
hūc mūdū. p̄tō intravit: 7 p p̄tō mors. et  
ita i oēs p̄trālit: i q̄ oēs peccauerūt. q̄ null'  
hō pōt satiffacē p p̄tō origīali. q̄a optēt  
q̄ pl' reddēt q̄ se totū: 7 plus q̄ sit tota hu-  
mana nā. qd̄ n̄ pōt ēē. **I**tē **A**mb. sup̄ illud  
**D**eb. z. **D**ecebat. n. cū ppter q̄ oīa 7 p q̄ oīa  
q̄ multos filios i glīā adduxerat: auctorē sa-  
lutē eoz p passiōē cōsumare. nisi x̄ps morē



hō n̄ redimē. et n̄ redēpt<sup>r</sup> perirz. Sed nisi  
xps incarnaret. non morē. et sic homo p̄r  
penit<sup>r</sup>. h̄ autē ē ī possibile s<sup>m</sup>. **Anf.** et a sūma  
bonitate penit<sup>r</sup> alienū: vt creaturā rōnālē  
perire penitus sinat. s̄ redēptio hūane n̄ fit  
p̄ satisfactiōē p̄tī original. q̄ ad satisfactiōē  
nē p̄tī original neciā est incarnatio xpi.

**Itē Ro. 5. In q̄. s. Adā oēs peccauerunt.**  
**p̄tī. n. originale trāsūt ī oēs hoīs. Un̄. i.**  
**Cor. i. s. Et sic ī Adā oēs moriūt.** ita ī xpo  
oēs uiuificabūt. **p̄tī. ḡ originale vlt ē oī**  
**n̄ hūane. s̄ satisfactio hoīs vni<sup>r</sup> ē bonū sin**  
**gulare. q̄ nulla satisfactio alicui<sup>r</sup> hoīs ē cō**  
**mēsurabil culpe originali. Sed s<sup>m</sup> mensurā**  
**p̄tī debēt fieri satisfactio p̄tō. q̄ null<sup>r</sup> hō**  
**singularis pōt satisfacē p̄tō originali: etiā**  
**si sibi grā offeratur. Possēt dici ad hoc q̄**  
**īmo poterit hō satisfacē p̄tō originali. s<sup>m</sup>**  
**q̄d ī se ē. q̄a sic singulare ē: et eius satisfactio**  
**singularis. Cōt. p̄tī originale n̄ ē ī aliq̄**  
**singulari. sic ī Petro. q̄a Petr<sup>r</sup> ē: vlt q̄a hoc**  
**singulare ē. s̄ q̄a ē de gēie. Ade. vñ ī ipō ē**  
**a pte sui gēis. et nō a pte sue p̄sone. q̄ p̄tī**  
**originale ī quocūq̄ hoīe sit: ē n̄tū gēis. Sa**  
**tisfactio autē hoīs singularis ē act<sup>r</sup> p̄sone. s̄**  
**null<sup>r</sup> act<sup>r</sup> p̄sonal pōt expiare vitiū gēis. g<sup>m</sup>**  
**nullo mō pōt aliq̄s hō satisfacē p̄tō origi**  
**nal: nec ī se nec ī alio. Itē sic ē ponē gen<sup>r</sup>**  
**humanū et quāz pte illi<sup>r</sup> gēis. ita ē ponere**  
**vitiū p̄sonale: q̄d ē vitiū p̄sone sic p̄tī ali**  
**q̄d actuale: q̄d ē ex volūtate alic<sup>r</sup> p̄sone. et ē**  
**ponē p̄tī gēiale p̄tī toti<sup>r</sup> generis. et hoc**  
**ē p̄tī originale. s̄ sic se h̄z culpa ad p̄sonā**  
**ita se h̄z satisfactio culpe ad p̄sonā. s̄ p̄sona**  
**nō h̄z p̄tē nisi ī illū actū c<sup>r</sup> ē p̄n<sup>r</sup>. Cum g<sup>m</sup>**  
**act<sup>r</sup> culpe originali nō sit act<sup>r</sup> uolūtari<sup>r</sup> alic<sup>r</sup>**  
**p̄sone hoīs q̄ sit fili<sup>r</sup>. Ade. s̄ ē vitiū generis**  
**q̄ nec satisfactio illi<sup>r</sup> erit ex actū persone.**

**Itē differt dicē nām: et rē n̄. sic dicē glari<sup>r</sup>.**  
**q̄a nā dī ipsa spēs sic hō. res n̄ hō dī p̄so**  
**nā. Res autē n̄ nūq̄ dat eē n̄. s̄ magis eō<sup>r</sup>.**  
**s̄ q̄d nūq̄ pōt eē p̄ncipiū ad eē alicui<sup>r</sup>: nec**  
**ad repatiōē eē. q̄ res n̄ hūane nō pōt esse**  
**p̄ncipiū repatiōis eē humane n̄. s̄ repatio**  
**humane n̄ fit p̄ satisfactiōē p̄tī original. g<sup>m</sup>**  
**satisfactio p̄tī original n̄ pōt fieri p̄ aliquā**  
**p̄sonā humanā. et ita nec p̄ aliquē hoīs sin**  
**gulare. Itē oē p̄tī ē iniusticia. s̄ q̄dā ē**  
**iniusticia quā fac hō sibi: et h̄ fit p̄ p̄tī**  
**actuale. Alia ē iniusticia q̄ fit hoī. et h̄ fit p̄**  
**p̄tī originale. s̄ s<sup>m</sup> modū fiēdi p̄tī ē sa**  
**tisfactio p̄tō. s̄ iniusticia q̄ ē a p̄tō origi**

nali inest p̄sone isti<sup>r</sup> hoīs ab alio et non a se  
q̄ et iusticia p̄ quā fit satisfactio p̄tō origi  
nali fiet p̄sone hoīs ab alio. q̄ null<sup>r</sup> hō pōt  
satisfacē p̄tō originali. etiā p̄ eo q̄d est in  
ipso. s̄ opz q̄ sit ab alio satisfactio.

**Responsio.** Ad satisfactiōē  
p̄tī regrif grā dī  
p̄ quā fit absolutio reat<sup>r</sup> eterni et sustinētia  
pene tpalis. p<sup>m</sup> ē ex oī mīa. z<sup>m</sup> ex iusticia.  
iō sic ad remissionē p̄tī actualis: q̄d ē p̄tī  
hoīs ex se ipō regrif cū grā dolor seu cōtri  
tio ad h̄ vt satisfaciāt p̄tō. Que q̄d est  
pena tpal. Ita ad satisfactiōē original p̄tī  
q̄d ē p̄tī hoīs ab alio cōtra dū non ab actū  
suo: regrif cū grā exolo pene tpalis ab alio:  
sine p̄ aliū: ut locū hēat dīna iusticia. Ad  
id q̄d p̄mo obf. **Rndes** q̄ cū p̄tī actuale  
sit ab actū p̄sone ex ipsa. p̄tī hō originale  
ē ex vitiō n̄ ipsi<sup>r</sup> p<sup>r</sup>: et non ex ipsa: s̄ ab alio.  
sicut dicē **Ansel.** p̄sona corūpit nām: s̄ nā  
corūpit p̄sonā. iō nō segf: q̄ si p̄sona potest  
satisfacē p̄ actuali: q̄ possit satisfacē p̄ origi  
nali: quod ē min<sup>r</sup>. q̄a originale et actuale nō  
sunt p̄tā eiusdē generis. et iō nō est p̄p̄ia  
cōpatio s<sup>m</sup> magis et min<sup>r</sup> inter ea. Ad z<sup>m</sup>  
obf. q̄ cū dī. de<sup>r</sup> nō pōt dimitte p̄tī in pre  
s̄ ī toto: h̄ intelligēdū ē quātū ad offensa;  
et reatū eterne pene: quā de<sup>r</sup> dimittit p̄ gra  
tiā iustificatōis de sua sūma mīa. s̄ nō est  
intelligēdū de debito tpalis pene: q̄ regrif  
rōe iusticie. alī de<sup>r</sup> relinquet p̄tī impuni  
tū. Ad 3<sup>m</sup> obf. q̄ duplex honor debet deo  
Un<sup>r</sup> ī nā. alī ī p̄sona. Honorē in nā aufert  
culpa original. Honorē p̄sone culpa actual.  
Honorē ḡ ī p̄sona quē abstulit culpa actual  
p̄ grām iustificatōis pōt deo reddē p̄sona.  
Honorē hō ī nā: quē abstulit culpa origina  
lis: nō pōt deo reddē p̄sona alic<sup>r</sup> hoīs: nisi  
sit talis quē p̄pōdēt in plus q̄ sit tota huma  
na nā. Ad q̄rtū obf. q̄ originale et actuale  
in Adā fuit idē quātū ad actū. s̄ nō fuit idē  
quātū ad reatū. p̄tī. n. Ade duplicē hūit  
reatū. q̄a si ipse sernasset p̄ceptū a deo datū  
esset remuneratōis cā quātū ad personā et  
quātū ad nām. q̄a ex obediētia remunerati  
ōne hūisset ī se et in sua posteritate. sic dicē  
**Ansel.** iō et reat<sup>r</sup> fuit duplex in p̄naricatōe  
p̄cepti. Actualis in quātū abstulit p̄miū p<sup>r</sup>.  
et originalis in quātū abstulit p̄miū n̄. Un̄  
p̄tī Ade obligauit p̄sonā et obligauit nām.  
maxime q̄a tota erat ī Adā et Eva. Et sic p<sup>r</sup>  
corūpit nām. vt dicē **Ansel.** nec segf. Adā



per grām satisfecit p reatu actuali. q̄ 7 p ori-  
ginali. q̄a psona. Ade potuit p grām satisfi-  
cere de reatu psonae. si n̄ p reatu n̄. sic oñsuz  
ē supra. Ad q̄ntū dō. q̄ i p̄ib⁹ p grām dī  
mittebat p̄m originale quātū ad offensā  
7 reatū pene eterne: que erat tenebra eterne  
carētie vīdōis dei. Nō tñ dimittebat pena  
tēalis: q̄ erat carētia vīdōis dei: quōq̄ sa-  
tisficeret p̄m originale. Et filr dō est ad  
ultimū. q̄a medicīa circūcisōis sanabat ori-  
ginale q̄rū ad offēā 7 eternū reatū. si non  
quantum ad temporalem.

**Demonstrato** q̄ hō  
n̄ pōt  
satisfacere p se de p̄tō: p qd est lapsa  
hūana nā. Querit vtrū satisfactō possit fieri  
p aliam creaturā: et querit duo. Primo  
vtrū possit fieri p angelicā nām. 2<sup>o</sup> an p  
aliq̄ aliā creaturā.

**Ad primum** obf. sic. sumpta  
p̄pōe q̄nā accipi-  
unt scī. Quia homo cecidit p aliū īpellētē:  
conueniēs ē q̄ hēat aliū releuātē. q̄ cū homo  
cecidit p angelū īpellētē: conueniēs ē ut ha-  
beat angelū releuātē. q̄ conueniēs ē vt satisfi-  
ctio fiēt p angelū. Itē Ro. 5. Multo magis  
iustificati ī sanguine ip̄i salui erim⁹ ab ira  
p ip̄m. glo. Ut sic iusticia vincēt diaboli. qd  
cōter explanat. q̄a cum ī xpō nihil vīgnū  
morte īnveniret: occidit eū tñ. et iō īstū ē:  
vt debitores quos tenebat: liberi dimittat.  
Si q̄ hec ē rō quare diaboli iuste p̄didit oēs  
ī q̄b⁹ dñū hēbat an passionē. q̄a misit ma-  
num ī illū ī quo nihil iuris hūit: 7 pcuravit  
ei⁹ mortē. q̄ cū ista rō posset seruari. si āgel⁹  
accepisset carnē: 7 diaboli pcurasset ei⁹ mor-  
tē. p angelū de iusticia posset fieri satisfactō

**Conf.** De rōne iusticie ē: vt q̄ peccauit sa-  
tisfaciat. q̄a ille q̄ obligauit d̄z solū debitor.  
S; ī satisfactōe p p̄tō originali d̄z seruari  
iusticia. q̄ p hoīez d̄z fieri illa satisfactio: n̄ p  
angelū. Itē reat⁹ p̄tō originalis obligat  
totā humanā nām: 7 oēs illi⁹ generis sen n̄  
ad vānationē eternā. S; null⁹ angel⁹ pōt ex  
se equari toti humane n̄. Si q̄ ī satisfactōe  
sic dīc. Ansel. opz fieri restitutio de ablato: 7  
emēda de iniuria. Et ita illd̄ p qd fit satisfi-  
ctio d̄z eē mai⁹ q̄ omissū. et opz plus reddē  
q̄ fuit ablatū. q̄ o3 q̄ ille p quē fit satisfactio  
de p̄tō originali: sit tātus: q̄ possit eq̄ri toti  
hūane n̄. et q̄ etiā plus valeat. S; null⁹ an-  
gel⁹ singularis ē hī. q̄ p nullū angelum pōt

fieri satisfactio hī. Itē et si hō repef: opz  
q̄ restituat ad dignitatē illā: quā biturus  
erat an p̄tū: si nō peccasset. S; si repef p an-  
gelū: nō pōt restitui ad illā dignitatē. q̄ per  
angelū n̄ pōt nec d̄z rparari. A aut n̄ poss;  
restitui ad illā dignitatē: quā bitur⁹ erat: si  
nō peccasset: si reparet p angelū: p3. qm̄ si n̄  
peccasset cēt eq̄lis angelis dei ī celis. et hoc  
idē nobis pmittit post repationē 7 resurre-  
ctionē. Mat. 22. Mar. 12. Luce. 20. Erūt sicut  
angeli dei ī celo. Si autē repef p angelū:  
nullo mō poterit puenire ad illā dignitatē  
q̄ sit equalis angelis. q̄a hō fact⁹ ē ad imagi-  
nē 7 similitudinē dei. p̄n. 2. S; rōe sue repa-  
tionis d̄z hō seruitiū ei: p quē repat⁹ ē. q̄ si p  
angelū reparet: eēt ei angel⁹ dñs. hoc autē  
n̄ decet dignitatē humanā. q̄ nullo mō pōt  
eē: q̄ hō p angelū reparet ad suā dignitatē  
Et iste due rōes fundāt sup auctoritate An-  
sel. qui dīc. Necūq̄ alia psona hominem a  
morte redimēt: ei⁹ seruus īdes hō recte ī di-  
caref. qd si esset: nullaten⁹ restaurat⁹ esset ī  
illā dignitatē: quā bitur⁹ erat: si n̄ peccasset.  
cū ipse qui nō nisi seruus dei 7 equal⁹ angel⁹  
bonis futur⁹ erat: seruus esset ei⁹: q̄ de⁹ non  
esset. Cōcedendū igit p̄. Ansel. 7 xitātē  
q̄ nō potuit hō nec debuit p angelū repari

**Ad p̄mā rōnē** ī cōtrariū dō. q̄ idē ordo  
seruat⁹ ē ī lapsu 7 ī repatiōe hūani gñis.  
q̄a sic ibi fuit cōsensus mulieris cā p̄tī malo  
angeli o eidē suggerētī. gñ. 3. ita cā repatiōis  
hoīs fuit cōsensus mulieris bono angeli o ei⁹  
dēnticiātī. Luce. 1. Cui rñdet virgo. Ecce an-  
cilla dñi zc. Ad istū. n. cōsensus cōsecuta ē īn-  
carnatio. et ppter b̄ d̄z cā reparationis. Et  
sic patet qualiter ordo reparationis cōsegat  
ordinē lapsus. Uñ sic ī lapsu fuit mal⁹ an-  
gel⁹ suggestor. ita ī repatiōe fuit bon⁹ an-  
gel⁹ n̄re repatiōis p̄dicator. Ad secūdam  
dō. q̄ rō iusticie ī n̄ra redēptōe respicit: q̄  
fiat satisfactio. S; de exigētia iusticie ē: q̄ q̄  
peccauit satisfaciāt. Angel⁹ aut n̄ peccauit:  
et iō nō eēt satisfactū: si p angelū incarnatū  
fiēt satisfactio. qm̄ 7 si diaboli mittēt manū  
ī angelū incarnatū: nō tñ fiēt satisfactio.

**Ad illd̄ rō** qd obf. q̄ diabolus iuste detine-  
bat hoīez zc. rñdet Ansel. Quāuis hō iuste a  
diabolo torquēf: ip̄m tñ iniuste torq̄bat. hō  
nāq̄ meruerat vt puniref: nec ab ullo con-  
nienti⁹: q̄ ab illo cui cōsenserat vt peccaret.  
diaboli rō nullū meritum erat vt puniret:  
īmo tanto faciebat iniusti⁹: quāto nō ad b̄



amore iusticie: s̄ istū malicie impellebat  
ad torquendum.

## Secundo queritur

utrum possit fieri reparatio hūani generis per  
creaturā aliam ab angelo. **Ad** quod sic ob̄  
**Aug.** Dīna iusticia nō plus exigit in pena:  
q̄ omissū fuerit in culpa. **S**i q̄ omissū est in  
culpa. **Ad** a pura creatura. q̄ nō exigit sa-  
tisfactionē nisi pare creature. q̄ pura creatu-  
ra poterit satisfacē. **I**te tota bonitas hu-  
mani generis ē finita. q̄ ipsa est creata. **E**t  
oīs creatura ē finita. q̄ posset inueniri vel  
creari a deo pura creatura p̄ quā posset eē  
recōpēsatio bonitat̄ amisse. q̄ i aliq̄ creatu-  
ra posset esse equalētia bonitat̄ amisse. q̄ p̄  
illā potnit fieri reparatio. **C**onf. **S**ic dicit  
sc̄i mai⁹ ē d̄ impio facē piū: q̄ creare celū ⁊  
terrā. **S**i p̄ lapsu hūani generis oēs cecide-  
rūt i impietate. **E**rgo ad h̄ q̄ d̄ impiis fiat  
piū: op̄ q̄ interueniat maior a lio: q̄ fuerit  
creatio celi ⁊ terre. **S**i q̄ actio maior nō pōt  
venire nisi a virtute creatoris oī potent: p̄ q̄  
p̄ nullā virtutē creature pōt fieri h̄ actio: q̄  
est reparatio hūani generis. **I**te **Ans.** **N**ecesse  
ē q̄ bonitas dei p̄ incommutabilitatē suā p̄fi-  
ciat i hōie qd̄ incepit. **I**te h̄ negt fieri ut  
fiat hōis reparatio: nisi sit q̄ soluat deo p̄ p̄dō  
hōis aliquid mai⁹ q̄ oē qd̄ preter deū ē. **E**x  
h̄ seq̄. q̄ ille q̄ poterit dare de suo aliquid  
mai⁹: q̄ oē qd̄ nō ē deus: poterit hāc satisfac-  
tionē facē: et nō ali⁹. **S**i nulla creatura pōt  
dare aliqd̄ qd̄ sit mai⁹ q̄ oē qd̄ ē p̄ter deū:  
nisi de⁹ sol⁹. q̄a nihil ē mai⁹ oīz q̄ sunt p̄ter  
deū: nisi de⁹ sol⁹. q̄ solū hāc satisfactiōē pōt  
facē sol⁹ de⁹: ⁊ nō aliq̄ creatura. **R.** **C**ō-  
cedēdū q̄ nulla pura creatura pōt hāc satis-  
factiōē facē. **Ad** p̄mā rōnē i contrariū dō  
q̄ quātitas peccati. **Ad** d̄ attendi quantū  
ad ista tria. s̄. quantū ad peccatē. et quantū ad  
iordinationē p̄ti. et quantū ad illū i quē pec-  
caf. **E**t q̄ quātitas p̄ti debeat attēdi p̄ ōpa-  
tionē ad illū: i quē peccaf: p̄. qm̄ si aliq̄s of-  
fendēt regē ⁊ militē: p̄ offendēt offendēdo  
regē q̄ militē. **E**t ita quātitas istī offense  
attēdit ex pte ei⁹ i quē peccaf. his q̄ modis  
attēdit dīna iusticia q̄titatē p̄ti ade. **I**z q̄  
p̄tm̄ **Ad** quantū ē ex pte peccat̄: fuerit solū  
creature. tñ peccauit. **Ad** i bonū infinitū  
s̄. i deū. **I**te deordinauit et reā fec̄ totaz  
humanā nām. q̄ s̄ istos duos ad min⁹ est  
p̄tm̄ **Ad** infinitū et trāscēdēs oēs: hūana;

creaturā. **S**i q̄ de⁹ d̄ exigit i pena q̄tū cō-  
missū ē i culpa. p̄ q̄ d̄ exigit penā i finitā  
pro p̄dō. **Ad** e. **A**ut si admittat satisfactiōē  
d̄ fieri satisfactio a tali p̄sona: in qua sit in-  
finitū bonū: et a qua sit ordinatio toti⁹ hūa-  
ne n̄. **S**i nulla pura creatura ē h̄. et p̄pter  
h̄ de iusticia n̄ fuit: ut p̄ purā creaturā fiet  
h̄ satisfactio. **Ad** 2<sup>m</sup> dō. q̄ bonitas cre-  
ature finita ē i se. tñ ipsa ordinata ē ad infi-  
nitū bonū. **Q**uā h̄ ipm̄ offendit: deordinata  
ē ab illo: ⁊ ē rea infiniti mali. **C**ū q̄ bonitas  
creature sit finita: p̄ q̄ nulla creatura pura  
posset hūane n̄ reititūē illū a quo deordi-  
nata ē p̄ p̄tm̄. q̄a bonitas creature cū sit fi-  
nita: nō pōt recōpēsare hūane n̄ bonitatez  
infinitā. **I**am igit h̄m⁹ q̄ p̄ deū fieri debēt  
reparatio: nō p̄ aliquā creaturā puram.

**Probatō** q̄ reparatio hūani ge-  
neris nō possit fieri  
sine satisfactiōe. et q̄ nō possit fieri p̄ hōiem  
p̄m̄. nec p̄ creaturā aliā. oñdēdū ē q̄ n̄ de-  
beat fieri p̄ hōiez deū. **Ad** qd̄ sic ob̄. **S**i  
dē virtutis ē creare ⁊ recreare. s̄. virtutis infi-  
nite. q̄ sic i creatōe n̄ intercidit aliqd̄ mediū  
nec vnif de⁹ i creatōe alicui creature. q̄ nec  
i recreādo vnif alicui creature: nec debēt  
cadē actio creature media ad h̄ q̄ recreet  
humanū gen⁹. q̄ se debēt r̄creare humanā  
nām. **I**te solo x̄bo voluit de⁹ creare oīa.  
**S**i i. **D**ixit ⁊ facta sunt. q̄ solo x̄bo nō vni-  
to alii debuit reparare. **N**ō q̄ seq̄ q̄ x̄bū caro  
factū sit ad h̄ ut h̄o rege. **I**te **Ans.** **N**ō  
ē sapiēs q̄ n̄ vult vitare indecētiā cū possit  
s̄ miseria. mors. sitis. esuries. ⁊ passibilitas  
ista nō decēt dīnā nām. q̄ si veller de⁹ ista  
accipere: dicēm⁹ ipm̄ insipietē. **S**i ista ocomi-  
tāt hūanā nām. q̄ nō decet deū ut accipiat  
⁊ vnif humane n̄ ad h̄ q̄ satisfaciāt pro  
p̄dō hōis. **E**t h̄ ē qd̄ dīc̄. **Ans.** ponēdo opi-  
nionē infidelīū. **S**i dicit q̄ hec oīa n̄ potuit  
facē de⁹ solo insū: quē oīa creasse iubendo  
dicit. repugnatis vobismetipsis. q̄a impotē  
tē ipm̄ facit. **E**cce sup̄ hoc fundat 2<sup>m</sup> ob̄.  
**D**einde dīc̄. aut si fatemini q̄a potuit: s̄ non  
voluit: nisi hoc mō. quō sapiētē potētis eū  
oñdē. quē sine vlla rōne tā indecētia velle  
pati asserit. **C**onf. **S**i de⁹ solo x̄bo ⁊ solo  
insū liberasset hūanā nām. q̄ liberasset eā p̄  
potētā suā sine satisfactiōe omissi. q̄ dimis-  
set p̄tm̄ hōis impunitū. hoc aut ē i possibile  
q̄ nō debēt liberare gen⁹ hūanū p̄ potētāz  
solā. nec p̄ solū insū. **Q**uāteq̄ de⁹ nō debuit



peccatū dimitte impunitū p̄. q̄a sic de⁹ nō  
pōt facē malū. ita nec pōt facē aliqd inordi-  
natū. **S** p̄t̄m inordinatū nō dimittit: nisi  
satisfactio vel pena sequat. sic dicit **Ansel.** q̄  
n̄ debēt dimitte p̄t̄m sine satisfactōe. **I**te  
de⁹ nō debēt satisfacē h̄ possēt. sol⁹ autē hō  
inter creaturas oēs debēt satisfacē: s̄ n̄ pōt.  
p̄pter quātitatē p̄t̄i. q̄ necē ē q̄ satisfaciāt:  
d⁹ q̄ pōt. et hō q̄ d⁹. q̄ debēt satisfacē d⁹ hō  
et nō sol⁹ de⁹ nec sol⁹ hō. et h̄ ē quod dicit  
**Ansel.** nō pōt facē hāc satisfactiōē nisi d⁹.  
nec eādē nisi hō. aliqn̄ n̄ satisfacēt hō. **S**i q̄  
ostat q̄ necē ē hōi rep̄ari: nec h̄ valet esse  
nisi fiat p̄dicta satisfactio: quā non pōt facē  
nisi de⁹: nec d⁹ nisi hō. necē ē igit q̄ eā faciat  
deus hō. **I**te ad h̄ q̄ sit satisfactio p̄dicta  
op̄ q̄ sit ab illo q̄ possit: et ab illo q̄ d⁹. **S**i  
nō potest inueniri nec in solo deo: nec i solo  
hōi: nisi vniat de⁹ hōi. q̄a de⁹ pōt: s̄ nō d⁹.  
hō h̄ d⁹ s̄ nō pōt. q̄ op̄ q̄ ille faciat hāc sa-  
tisfactiōē q̄ sit hō de⁹. n̄ ali⁹. **I**te h̄ ē q̄  
dicit **Ansel.** **S**i nō sit idē de⁹: q̄d t̄ hō. i possibi-  
le ē q̄ ambo nō faciāt q̄d fieri necē ē. s. repa-  
ratiōē hūanā. **N**ā de⁹ nō facit. q̄a nō d⁹. nec  
hō. q̄a nec pōt. vt q̄ h̄ faciat deus hō necē ē  
ip̄m eē p̄fectū hōi: p̄fectū deū. q̄ hāc satisfac-  
tiōē factur⁹ ē. **N**ō cōcedēdū ē. q̄ hāc sa-  
tisfactiōē regit necitas iusticie: fiat per  
deū vnitū humane n̄. **A**d p̄mā rōnem  
in otrariū dō. q̄ nō ē sile oīo de actu creati-  
onis t̄ recreatiōis. **N**ā act⁹ creatiōis ē solū p̄  
rōnē potētie. et cū illa potētia sit infinita. et  
cā sui op̄is nō exigit aliquā creaturā mediā  
i creando: imo hoc repugnaret sūme potē-  
tie: q̄d op̄aret p̄ mediū aliqd: quātū ē de rōe  
potētie: q̄a si exigēt creatura mediā: iā non  
esset tota cā sue opatiōis. et p̄pter h̄ i crea-  
tione rez nō opat⁹ ē de⁹ p̄ creaturā hūanā  
mediā. **R**ecreatio aut nō solū ē p̄ rōnē po-  
tētie: s̄ cū h̄ p̄ rōnē iusticie. q̄a i recreatiōe agitur  
de dimissioe p̄t̄i: ad quā de iusticia seq̄ sa-  
tisfactio. sic pbatū ē sup̄. et q̄a hāc satisfac-  
tiōē potest facē de⁹: s̄ nō debz de se. eā d⁹  
hō: s̄ non pōt. p̄pter hoc op̄ q̄ i recreatiōe  
vniat de⁹ hūane n̄. **E**t p̄ h̄ p̄ **R** ad 2<sup>o</sup>.  
**A**d 3<sup>o</sup> dō. q̄ de⁹ penalitates nō assūpsit  
sine rōne: s̄ sūma rōe: t̄ altissimo cōsilio sapie  
dei. vñ dicit **Ansel.** **N**ō ne vñ satis necessaria  
rō cur h̄ de⁹ facē que dixim⁹ debuit. q̄a hu-  
manū gen⁹ tā p̄ciosū op⁹ ei⁹ oīo pierat. nec  
decebat vt q̄d deas de hōiue p̄posuerat:  
penit⁹ anihilare. nec ei⁹ p̄positū ad effectus

vaci poterat: nisi gen⁹ humanū ab ipso cre-  
atore suo talī liberaret. **I**ā q̄ hēm⁹ ex p̄dictis  
q̄ p hōi: deū d⁹ fieri reparatio humani ge-  
neris t̄ satisfactio peccati.

**E**quitur de <sup>ueniē-  
tia incar-  
natōis.</sup> circa quā ingreda sunt ista  
Primo de ueniētia incarnatiōis posita nā  
lapsa. Deinde de ueniētia incarnatiōis: si  
nō fuisset nā lapsa. **I**te q̄ ad p̄ q̄rit in  
p̄mis de ueniētia incarnatiōis a pte vnibi-  
liū i ḡnali. Deinde a pte vnibiliū i sp̄ali.

**I**te a pte vnibiliū i sp̄ali q̄rit d̄ ueniētia  
vnibilitatis ex pte dīne n̄. vtrū dīna nā sit  
vnibil. **U**trū abstractis p̄sonis sit vnibil.

**U**trū sit vnibilis i vna p̄sona t̄m: vñ etiā  
in plib⁹ p̄sonis. Deinde dato q̄ i vna t̄m  
querit in qua. **I**te ex pte hūane n̄ q̄rit d̄  
vnibilitate p̄ opatiōē: ad nām angelicā.

Deinde de vnibilitate p̄ opatiōē ad oēm  
aliā creaturā. Deinde vtrū hūanitas as-  
sumpta debeat esse n̄i generis. vtrū homo  
ille potuit esse **Adā**. Deinde vtrū hō ille  
debnit plasmari p̄ viā generatiōis. **U**trū  
de viro sine muliere. **U**trū de muliere t̄m

**P**rimo ergo queri

tur i generali vtrū dīna nā: t̄ humana sint  
vnibiles ad inuicē. **A**ug⁹. i li. de aīa t̄ sp̄i.  
**S**ilia gaudēt sibi. **E**x h̄. n. ē corp⁹ vnibile  
aīe. q̄a i sūmū aīe. s. fantasma vel fatasticus  
sp̄s. et sūp̄mū corp̄is. s. sensualitas silia sūt  
q̄ cū nā dīna t̄ humana sint siles. cū sit hō  
ad imaginē dei fact⁹. p̄ q̄ sunt vnibiles.

**I**te **A**ug⁹. in li. de aīa t̄ sp̄i. **S**ic sūp̄maz  
aīe. s. intelligētia siue mēs imaginē t̄ silitu-  
dinē gerit sui sup̄ioris. idest dei. vñ ei⁹ su-  
sceptina eē potuit et ad vniōē p̄sonalē. sic  
sūp̄mū carnis. s. sensualitas aīe gerēs silitu-  
dinē: ad vniōē p̄sonalē ei⁹ eēntiā suscipere  
pōt. **S**ilis q̄ ē opatio quātū ad vnibilitatez  
mētis: que ē sūp̄ma ps aīe ad deū. t̄ sensua-  
litas: que ē sūp̄mū carnis ad animā. **S**i q̄ sen-  
sualitas carnis nālī ē vnibil ipsi aīe vniōe  
p̄sonali. ita nālī ordine aīa hūana erit vni-  
bilis deo vniōe p̄sonali. **C**onē. **O**īa vni-  
bilia sunt silia. **S**i oīs silitudo ē s̄ aliquam  
formā cōez. q̄ oīa vnibilia h̄nt aliq̄ formā  
cōem. **S**i nō ē accipe aliqd cōe dei t̄ hōis:  
siue creatoris t̄ creature. nec i ḡie nec i sp̄e  
q̄ nō ē accipe aliq̄ mō silitudinē inter deū t̄  
hōi: ergo nā dīna t̄ hūana n̄ sūt vnibiles



2<sup>a</sup> rō ad idem. Nulla inter q̄ ē penit<sup>9</sup> di-  
stātia inproporōabil<sup>9</sup> sunt vnibilia. S; cre-  
ator ⁊ creatura sunt bi<sup>9</sup>. q̄a distātia ē inter  
hec infinita. sic inter finitū ⁊ infinitū. ergo  
nullo mō sūt vnibilia. R<sup>9</sup>. dō q̄ similitudo  
dupl<sup>r</sup> attēdit<sup>r</sup> inter aliq̄. Aut f<sup>9</sup> formā cōez  
pticipatā ab illis. et h<sup>9</sup> mō nō ē similitudo aliq̄  
inter nām dīnā ⁊ hūanā creaturā. Uel f<sup>9</sup>  
conueniētiā pportōis vnus ad alterum. et h<sup>9</sup>  
dupl<sup>r</sup>. Uno mō opādo duo ad tertiū. et h<sup>9</sup>  
mō iusticia increata ⁊ creata conueniūt. s; nō  
ī aliq̄ forma cōi genē vel spē. q̄a iusticia in-  
creata ē sba dīnā. Iusticia hō creata est q̄li-  
tas. S; conueniūt ī bītudine ad eūdē effectū:  
q̄ ē reddē vniciū q̄d suū ē. Alio mō attē-  
dit<sup>r</sup> hec similitudo opādo vnū ad altēz. vt si  
dicas. De<sup>9</sup> ē bon<sup>9</sup>. creatura ē bona. bonitas  
increata ē bonitas p essentiam. s. ipse de<sup>9</sup>. et  
ad hāc ordinat<sup>r</sup> bonitas creata. Hoc q̄ qd dī  
eo ordinari ad illā: fac<sup>r</sup> conueniētiā ⁊ similitu-  
dīnē bonitat<sup>r</sup> create ad increatā. Nō tñ ē dō.  
q̄ bonitas increata sit silis bonitat<sup>r</sup> create.  
s; e<sup>9</sup>. q̄a nūq̄ determinat<sup>r</sup> similitudo respectu  
alic<sup>9</sup> deterioris: s; respectu maioris vel eq̄lis  
Sic q̄ dom<sup>9</sup> in ope similis ē domui vel arti  
ī mēte. eo q̄ facta ē ⁊ ducta ī esse f<sup>9</sup> illā. s; nō  
dī e<sup>9</sup> ars similis domui. Ita creatura silis  
dī creatori. q̄a ē ordinabilis illi. et nō e<sup>9</sup>. q̄  
similitudo attēdit<sup>r</sup> ī ordīe vel bītudīe unī ad  
alterā. et ex h<sup>9</sup> sūt vnibiles. Ad 2<sup>am</sup> dō. q̄  
qdā ē distātia essentialis rei ad rē. et h<sup>9</sup> mō  
infinita ē distātia n<sup>9</sup> dīne ad nām creatā.  
Alia ē distātia rez f<sup>9</sup> esse ordinis. et hec nō  
ē infinita creature ad creatorē. et f<sup>9</sup> istam  
mīn<sup>9</sup> distat hō a deo: q̄ aliq̄ alia creatura.  
q̄a vltimū corp<sup>9</sup> in nā ē corpus hūanū cō-  
municās cū oī corpe in nā. Simil<sup>r</sup> vltima  
forma in nā ē aīa rōalis. Et inde ē q̄ omnia  
alia ordinat<sup>r</sup> ad boīez. et ideo est p̄p̄inquoīz  
deo. et ita est ei vnibilis.

**Sequitur de** conueniētiā in-  
carnationis a  
pre vnibiliū ī spālī. Et q̄rit<sup>r</sup> vtrū nā dīna sit  
vnibilis hūane. Ad qd sic obī. Dē vnitū est  
terminatū. q̄ oē vnibile ē terminabile. Sed  
nullū infinitū ē terminabile. q̄ nullū infini-  
tū ē vnibile. S; nā dīna ē īfinita. q̄ ipsa nō  
ē vnibilis. Si dicat<sup>r</sup> q̄ nā dīna in se cōside-  
rata nō ē terminabilis. s; f<sup>9</sup> q̄ cā. q̄a cā quo  
clāmō terminat<sup>r</sup> ad suū effectū. Cōt<sup>r</sup>. f<sup>9</sup> q̄  
cā est ī rōne potētīe. seg<sup>r</sup> q̄ potētīa dei sit  
terminata. qd ē falsū. Itē oē vnibile est

potētiale respectu unionis. S; oē potētiale ē  
impfēctū respectu maioris p̄fēctōis. Si q̄ oīf  
impfēctio relegat<sup>r</sup> a deo. q̄ ⁊ vnibilitas.

Cōt<sup>r</sup>. Dei potētīa ē ī oēz actū: q̄ nō ponit  
inordinatōez vel defectū. Si q̄ vnire nō po-  
nit inordinatōez vel defectū. q̄ dīna potē-  
tia pōt sibi vnire hūanā nām. q̄a h<sup>9</sup> quod ē  
vnire sibi nō ponit defectū act<sup>9</sup> ul inordina-  
tōez. s; sūmā p̄fēctiōnē ⁊ ordinē. R<sup>9</sup>. Infi-  
nitū dī dupl<sup>r</sup>. s. qd nec finit aliqd nec finit<sup>r</sup>  
ab aliquo. et sic ē dīna eēntia īfinita ab eter-  
no f<sup>9</sup> se. q̄a sic nō finit nec finit<sup>r</sup> ab aliq̄. Uel  
dī īfinitū: qd nō finit<sup>r</sup> ab alio: s; finit aliqd. et  
h<sup>9</sup> mō dī īfinita f<sup>9</sup> q̄ ad ipsā ordinat<sup>r</sup> crea-  
tura. Et ista distīctio hī ex bītudīe hūis  
p̄positōis in. addit<sup>r</sup> p̄ opōnē ei qd ē finitū:  
q̄ pōt dīe abnegationē finiti ī q̄tū finit<sup>r</sup>: ul  
finiti ī q̄tū finitū. Est. n. dicē dīnā eēntiā  
finire creaturas ī q̄tū ab ipsa sūt ut a p̄n<sup>9</sup>  
⁊ ī q̄tū ad ipsā ordinat<sup>r</sup> vt ad finē. et sunt  
f<sup>9</sup> ipsam. Nā sic dicē Trimegist<sup>9</sup>. Dīna eēn-  
tia ē sic sp̄ra ītelligibilis. cui<sup>9</sup> cētrū ē ubiq̄  
circūferētia nero nūq̄. In q̄tū. n. dīna  
essēntia cōsiderat<sup>r</sup> vt res ī se p̄fēcta est. cui<sup>9</sup> nō  
ē accipe finē bonitat<sup>r</sup>. et sic cōsiderat<sup>r</sup> ut circū-  
ferētia. cui<sup>9</sup> nō ē accipere finē nec p̄n<sup>9</sup>. s; ē eē-  
oīa. Sic ē de bonitate dei. Uel pōt cōside-  
rari ut ē creatura finit<sup>r</sup> ipsā ⁊ limitās ⁊ de-  
ducēs. et sic dī cētz. q̄a sic cētrū finit lineas  
et ab ipo lineē deducēt. ita creator finit cre-  
aturas et limitat ⁊ deduc eas. Ad 2<sup>am</sup> hō  
s. Dē vnibile ē potētiale respectu vniciū zē  
dō. q̄ duplex ē potētīa. s. actiua ⁊ passiua.  
Si loquamur de potētīa passiua: sic neq̄ est  
q̄ nā dīna nullo mō ē vnibilis. q̄a qd ē uni-  
bile hoc mō ē potētiale respectu maioris p̄-  
fēctōis. q̄a q̄ nō est potētiale: q̄ potētīa dei p̄-  
ficiat<sup>r</sup> ex actū ī carnatōis. p̄pter h<sup>9</sup> nō ē ponē  
f<sup>9</sup> uīa istā dīnā nām vnibilē. Si autē loqua-  
mur de potētīa actiua sic nā dīna ē vnibilis  
hūmāe. q̄a ī deo ē potētīa actiua: ut sibi unī-  
at nām hūanā. vnibile īq̄it<sup>r</sup> dī de nā dīna  
f<sup>9</sup> potētīa actiua. s. q̄ possit sibi vnire nām  
creatā. De nā hō hūmana dī fm potētīam  
passiua. eo q̄ possit vniri. et ī hoc fuit sūma  
ostēsiō ⁊ māifestatiō sue potētīe. Pōt<sup>r</sup> eīm  
q̄ nō possit vniri actiue n<sup>9</sup> hūmāe. h<sup>9</sup> nō dicē  
esse p̄fēctōis ī deo. Et sic cōcedēdū est q̄ nā  
dīna ⁊ hūmana sūt vnibiles.

**Postea queritur** utrū  
abstr  
ctis p̄sonis sit vnibilis dīna nā. et ostēdit<sup>r</sup> q̄



nō. **S**upponim<sup>9</sup>. n. q<sup>o</sup> vnio i<sup>o</sup> dñis sit sbalis: 7 n<sup>o</sup> accidēialis. **S**; oīs vnio sbalis ē n<sup>o</sup>: vel pfone. qā i<sup>o</sup> sba dīna n<sup>o</sup> ē reperire nisi nāz v<sup>o</sup> rē n<sup>o</sup>. **R**es hō n<sup>o</sup> ē psona: vbi cōtigit repire psonā. vnio g<sup>o</sup> sbalis erit i<sup>o</sup> nā uel i<sup>o</sup> psona. **S**i igit<sup>o</sup> dīna nā vnīe hūane: b<sup>o</sup> erit vel i<sup>o</sup> vnitate n<sup>o</sup>. v<sup>o</sup> p<sup>o</sup>. **S**; p<sup>o</sup> n<sup>o</sup>. quia iā positū ē q<sup>o</sup> p<sup>o</sup> sūt abstracte. **C**ū g<sup>o</sup> vnio supponat eis: erit illa vnio i<sup>o</sup> unitate n<sup>o</sup>. q<sup>o</sup> cū hoc sit impossibile. sic hic ita mōstrat: n<sup>o</sup> vnīe dīna nā humane i<sup>o</sup> unitate n<sup>o</sup> nec p<sup>o</sup>. vt p<sup>o</sup> ex dictis. q<sup>o</sup> nullo mō ē vnibilis abstractis psonis. **A**d idē euidē t<sup>o</sup> arg<sup>o</sup>. **A**nsel. **S**i vnīe dīna nā hūane nō abstractis psonis: aut ipsa dīna nā mutabil<sup>o</sup> i<sup>o</sup> hūana. aut e<sup>o</sup>. aut fiet tertia nā ex illis p<sup>o</sup> vnione. vel saltē fiet vtraq<sup>o</sup> vnio i<sup>o</sup> alia nā. **T**ertiu<sup>o</sup> ē impossibile. qā ex hoc seq<sup>o</sup> q<sup>o</sup> dīna nā sit possibil<sup>o</sup> ad vltiori<sup>o</sup> pfectionē. **I**tē sequē<sup>o</sup> ex b<sup>o</sup> q<sup>o</sup> eēt aliqd: qd neq<sup>o</sup> esset creatū neq<sup>o</sup> icreatū. s. id tertiū. **S**il<sup>o</sup> duo pma sūt i<sup>o</sup> possibil<sup>o</sup>. **A**ut eēt dicē post vnionē. nā dīna ē humana. et e<sup>o</sup>. q<sup>o</sup> n<sup>o</sup> fiet vnio i<sup>o</sup> nā. sil<sup>o</sup> nec i<sup>o</sup> p<sup>o</sup>: cū ponat<sup>o</sup> eē abstracte. igit<sup>o</sup> abstractis psonis ēē. **S**i dicat<sup>o</sup> q<sup>o</sup> hoc sit vep<sup>o</sup> d<sup>o</sup> p<sup>o</sup> dīs icreatis. vñ n<sup>o</sup> fiet vnio i<sup>o</sup> psona increata. s. i<sup>o</sup> psona creata. sic i<sup>o</sup> hō iē aliq<sup>o</sup>. **C**ont<sup>o</sup>. nūbilo min<sup>o</sup> adhuc seq<sup>o</sup> incōueniēz. s. q<sup>o</sup> dīna nā sit possibilis ad maiore<sup>o</sup> pfectionē. et ita eēt māl<sup>o</sup> respectu vnitate create. **R**edit g<sup>o</sup> ad idē qd p<sup>o</sup>us. **S**i dicat<sup>o</sup> q<sup>o</sup> illa ē talis vnio sic accēti<sup>o</sup> 7 sbiecti. qā hūana nā i<sup>o</sup> illa vnioe degiat i<sup>o</sup> accēti<sup>o</sup>. qā oē qd aduenit rei post eē cōpletū tener modū sine nām accēti<sup>o</sup>. **T**alis aut est hūana nā respectu dīne i<sup>o</sup> illa vnioe. **C**ōf<sup>o</sup> **U**biq<sup>o</sup> ē vnio sbiecti 7 accēti<sup>o</sup>: accēti<sup>o</sup> trā sit i<sup>o</sup> vnitate sbiecti ita q<sup>o</sup> ē vnū numero cūz ipso. vt albū 7 so<sup>o</sup>. cū v<sup>o</sup> so<sup>o</sup>. albus. g<sup>o</sup> f<sup>o</sup> hoc hūana nā trāsiret i<sup>o</sup> unitatē n<sup>o</sup> dīne: quod ē i<sup>o</sup> possibil<sup>o</sup>. **P**reterea sequē<sup>o</sup> q<sup>o</sup> dīna nā eēt sūm<sup>o</sup> respectu hūane. qd itēz i<sup>o</sup> possibil<sup>o</sup> ē. **A**d opp<sup>o</sup> sic. **A**bstractis psonis adhuc intelligit<sup>o</sup> dīna essentia: et intelligit<sup>o</sup> i<sup>o</sup> ipsa oīpotētia sine sūma potētia. sapia 7 bonitas. **S**; n<sup>o</sup> ē oīpotētia nisi dīna eēntia poss<sup>o</sup> se unire hūane. g<sup>o</sup> si remaneat i<sup>o</sup> ipsa oīpotentia. p<sup>o</sup> q<sup>o</sup> abstractis psonis pōt se illi vnire. et ita est adhuc vnibilis. **I**tem remanet scia q<sup>o</sup> scit suā oīpotētiā. et suā bonitas: qua n<sup>o</sup> vult dī mittē perire creaturā hūanā. hec aut sufficiunt ad illā unionē 7 faciūt ipsā. g<sup>o</sup> abstractis psonis p<sup>o</sup> itellektū adhuc ē vnibilis dīuina eēntia. **R** s<sup>o</sup> **A**ns. **D**e icarnatōe vbi nā

dīna 7 hūana n<sup>o</sup> pōt iūicem mutari: nec ita misceri. ut qdā tertia fiat ex duab<sup>o</sup>: q<sup>o</sup> nec sit dīna nec hūana. g<sup>o</sup> in p<sup>o</sup> necē ē vnionē fieri. dico g<sup>o</sup> q<sup>o</sup> abstractis psonis n<sup>o</sup> itelligo dīnam nāz possē vniri. **E**t si aliq<sup>o</sup> forte poss<sup>o</sup> b<sup>o</sup> itel lig<sup>o</sup>: ego n<sup>o</sup> itelligo. qā sicut dic<sup>o</sup> **Jo**. **D**ama. 3. li. **O**p<sup>o</sup> scire q<sup>o</sup> n<sup>o</sup> f<sup>o</sup> terminatōez n<sup>o</sup> uel hōie: uel alteratōez uel cōfusōez caro dñi. i. hūanitas deificata v<sup>o</sup>. et sūdit auctoritatē theologi **G**regoriū nissenī. **D**oc n<sup>o</sup> sūm trāsmutatōez n<sup>o</sup> sit. s. sūm trāspēlatiūā unionē: q<sup>o</sup> ē sūm i<sup>o</sup> postasim: sūm quā i<sup>o</sup> dīuibil<sup>o</sup> deo hōie unita ē. et eā q<sup>o</sup> ē iūicē nāz circū i<sup>o</sup> cessionē: vt aim<sup>o</sup>: 7 ferri ignitōem. et sūdit. **Q**uēadmodū. n. ignitō n<sup>o</sup> trāsmutat igniti nām: et eā q<sup>o</sup> ignis. s. mōstrat 7 ignitū: 7 qd ignitū. et n<sup>o</sup> vñ<sup>o</sup> s. duo rū ē demonstratiū. **P**reterea v<sup>o</sup>. q<sup>o</sup> abstractis psonis n<sup>o</sup> pōt intelligi illa vnio: qā nūq<sup>o</sup> itellekt<sup>o</sup> n<sup>o</sup> itelligit nām eē i<sup>o</sup> actū: nisi i<sup>o</sup> re n<sup>o</sup> sicut hūanitatē eē i<sup>o</sup> actū n<sup>o</sup> itelligo nisi i<sup>o</sup> habere ipsa. **S**il<sup>o</sup> igit<sup>o</sup> nec dīnitatē itelligo nisi i<sup>o</sup> hūte dīnā nāz. hūte aut illa ē p<sup>o</sup> uel i<sup>o</sup> postasim. **C**ū igit<sup>o</sup> p<sup>o</sup> rē n<sup>o</sup> tū sit itelligibil<sup>o</sup> vniri: cōstat q<sup>o</sup> n<sup>o</sup> pōt itelligi vniri: si abstractis p<sup>o</sup> siue res n<sup>o</sup> ab ipa n<sup>o</sup>. qd pleni<sup>o</sup> i<sup>o</sup> fra videbit<sup>o</sup>.

**M**iso q<sup>o</sup> dīna natura n<sup>o</sup> itelligit<sup>o</sup> vnibilis abstractis psonis: cōsequenter ē qd vtrū sit vnibilis i<sup>o</sup> p<sup>o</sup> vna ul<sup>o</sup> i<sup>o</sup> plib<sup>o</sup> p<sup>o</sup>is. **E**t q<sup>o</sup> i<sup>o</sup> plib<sup>o</sup> v<sup>o</sup>. **S**i creatio ē op<sup>o</sup> trinitati. ita recreatō siue icarnatō. **S**; tota trinitas uniformiter se b<sup>o</sup> ad creatōez. nec aliqd attribuit<sup>o</sup> uni p<sup>o</sup>: qd n<sup>o</sup> alii q<sup>o</sup> tū ad opus creatōis. g<sup>o</sup> sil<sup>o</sup> opus recreatōis toti trinitati attribuit<sup>o</sup>. nec magis debz attribui p<sup>o</sup> filii q<sup>o</sup> alii p<sup>o</sup>. **S**; recreatō facta ē per icarnatōez. g<sup>o</sup> dīna natura i<sup>o</sup> trib<sup>o</sup> p<sup>o</sup>is ē icarnabil<sup>o</sup> siue i<sup>o</sup> carnata. **z** rō tal<sup>o</sup> ē. i. s. e. p<sup>o</sup> dī. tertiū libū sētē. dic<sup>o</sup> mag<sup>o</sup>. **Q** p<sup>o</sup> 7 fili<sup>o</sup> 7 spūs scūs potuerūt icarnari. g<sup>o</sup> p<sup>o</sup>as ad icarnadū fuit eis coīs. g<sup>o</sup> p<sup>o</sup> aliqd coē i<sup>o</sup> ipis. **S**; nihil ē coē i<sup>o</sup> ipis nisi essētia. g<sup>o</sup> essētia i<sup>o</sup> p<sup>o</sup>re 7 filio 7 spū scāto potuit icarnari. g<sup>o</sup> i<sup>o</sup> plib<sup>o</sup> p<sup>o</sup>is potest fieri icarnatō. **I**tē qd cūq<sup>o</sup> esse b<sup>o</sup> dīna essētia i<sup>o</sup> natura icreatā: pōt habē i<sup>o</sup> natura creatā. cū potētia dīna p<sup>o</sup>ciue q<sup>o</sup> ad suū esse sit iter miabil<sup>o</sup>. **S**; i<sup>o</sup> natura icreatā habz esse i<sup>o</sup> trib<sup>o</sup> p<sup>o</sup>is. g<sup>o</sup> i<sup>o</sup> natura creatā potest esse dīna essētia i<sup>o</sup> trib<sup>o</sup> p<sup>o</sup>is. **S**; i<sup>o</sup> natura creatā ē p<sup>o</sup> icarnatōem siue p<sup>o</sup>niōem. g<sup>o</sup> i<sup>o</sup> trib<sup>o</sup> p<sup>o</sup>is. **A**d oppositū sic. **O**īs vnio uel ē i<sup>o</sup> unitate naturē uel i<sup>o</sup> unitate p<sup>o</sup>. **S**i igit<sup>o</sup> dīna essētia vnīat<sup>o</sup> i<sup>o</sup> plibus p<sup>o</sup>is: uel hoc ei<sup>o</sup> i<sup>o</sup> unitate nature



ul' i unitate p<sup>e</sup>. **S**i n<sup>e</sup> n. sic oñsuz ē i alia qōe  
 deducēdo ad icōueniēs. silr nec p<sup>e</sup>. qā ubi ē  
 pluralitas psonaz: ibi n<sup>e</sup> ē unitas p<sup>e</sup>. qā uni-  
 tas ⁊ pluralitas psonaz opponūf. **S**i g<sup>o</sup> unio  
 dīne n<sup>e</sup> cū humana terminat ad unitatē p<sup>e</sup>  
 p<sup>3</sup> q<sup>o</sup> n<sup>e</sup> pōt ei vniri i plurib<sup>9</sup> psonis. **I**te  
 diuersas psonas eē unā eadēq<sup>o</sup> psonā i uno  
 eodēq<sup>o</sup> hoīe: h<sup>o</sup> negt itelligi. sic dīc Ansel. qā  
 ibi eēt repugnātia itellektū. **S**i dīna eēn-  
 tia itelligat i plurib<sup>9</sup> psonis eē vnibilis n<sup>e</sup> hu-  
 mane. esset tūc itelligē ples psonas esse unā  
 g<sup>o</sup> cū h<sup>o</sup> sit ipossibile. ⁊ p<sup>o</sup>mum ē impossibile.  
**M**edia pbat sic. s. q<sup>o</sup> si dīna eēntia vniret i  
 plurib<sup>9</sup> psonis: itelligēf p<sup>e</sup> eē una iquātū illa  
 nā i q<sup>o</sup> fieret unio triū psonaz itelligēf. ut i  
 athomo: uel sicut idīdū: n<sup>e</sup> ut spēs. vnde si  
 trinitas psonaz assumēt hoīem uel hūani-  
 tatē: illa hūanitas n<sup>e</sup> eēt coīs ut spēs. s. ut in  
 dīdū. **I**llud aut idīdū aut ē p<sup>a</sup>. aut n<sup>e</sup>. et  
 cū sit rōalis n<sup>e</sup> idīdūa sba. g<sup>o</sup> est p<sup>a</sup>. g<sup>o</sup> esset  
 itelligē plures psonas eē unā: qd nequit itel-  
 ligi f<sup>o</sup>. **A**ns. **E**t h<sup>o</sup> est qd dīc Ansel. **S**i h<sup>o</sup> un<sup>9</sup>  
 cū plurib<sup>9</sup> psonis ē vna p<sup>a</sup>: nec ē plures p-  
 sonas: q<sup>o</sup> alie sunt: ad se iuicē eē vnā eadēq<sup>o</sup>  
 psonā. **I**te ipossibile ē diuersaz psonaz  
 p<sup>o</sup>rietatū eadē eē collectionē. **S**ed si ples p<sup>e</sup>  
 dīne assumerēt vnū eūdeq<sup>o</sup> hoīe: eēt diuer-  
 saz psonaz p<sup>o</sup>rietatū collectio. g<sup>o</sup> illd ē im-  
 possibile. **I**te si p<sup>r</sup> ⁊ fi. ⁊ spūs. s. assūpserēt  
 h<sup>o</sup> idīdū ibi. tē q<sup>o</sup> cūq<sup>o</sup> eēt p<sup>o</sup>ietas ei<sup>9</sup>. eēt p-  
 p<sup>o</sup>ietas p<sup>r</sup>is ⁊ fi. ⁊ spūs. s. **S**i p<sup>o</sup> unionē iph<sup>o</sup>  
 ad psonā p<sup>r</sup>is i unitatē p<sup>e</sup> ē p<sup>o</sup>ietas **I**hu-  
 p<sup>o</sup>ietas p<sup>e</sup> p<sup>r</sup>is. g<sup>o</sup> **I**hs ē p<sup>a</sup> generās. **I**te  
 p<sup>o</sup> unionē eiusdē ad filiū ē p<sup>o</sup>ietas ei<sup>9</sup>. p<sup>o</sup>ie-  
 tas filii. g<sup>o</sup> **I**hs ē p<sup>a</sup> genita. **S**ilr p<sup>o</sup> unionē ad  
 spm scm ē p<sup>a</sup> pcedēs. **C**ū g<sup>o</sup> p<sup>o</sup> unionē ad q<sup>o</sup>l<sup>9</sup>  
 psonā hēat **I**hs p<sup>o</sup>ietatē cuiusl<sup>9</sup> p<sup>e</sup>. et q<sup>o</sup>libz  
 p<sup>a</sup> coīcet p<sup>o</sup>ietates **I**hu. seq<sup>o</sup> necessario q<sup>o</sup>  
 p<sup>o</sup>ietas cuiusl<sup>9</sup> p<sup>e</sup> sit p<sup>r</sup>is. et silr filii. et silr  
 spūs scī. et ita erit ibi cōfusio psonaz. **R**e-  
**Q**uā circa istā sacratissimā mām nihil ē te-  
 mere asserēdum. quāuis **A**ns. dicat. z. li. cur  
 de<sup>o</sup> hō. **Q**uā plures p<sup>e</sup> n<sup>e</sup> pōt vnū eūdeq<sup>o</sup> ho-  
 minē assumē. qā nec ē i una persona unioez  
 fieri. tñ dō sine p<sup>o</sup>iudicio. q<sup>o</sup> cū d<sup>r</sup> vn<sup>9</sup> ⁊ idē  
 hō: pōt supponi vna ⁊ eadē p<sup>a</sup>. uel vnū in-  
 dīdū. **D**īa. n. ē inter idīdūm ⁊ psonā.  
**P**ersona. n. dīc rē sūme discretā: uel distin-  
 ctā p<sup>o</sup>ietate digniori. et inde est q<sup>o</sup> nullo  
 mō pōt un<sup>9</sup> ⁊ idē hō: q<sup>o</sup> sit psona ul' assūpta  
 i unitatē p<sup>e</sup>: assumi a trib<sup>9</sup> psonis. qā psona  
 litas dignioris p<sup>o</sup>ietatē n<sup>e</sup> potest eē ex pte

hūane n<sup>e</sup>. nec etiā ex pte dīnaz psonaz: cū  
 sint tres p<sup>e</sup>. **E**t iō reliq<sup>o</sup> q<sup>o</sup> a trib<sup>9</sup> psonis n<sup>e</sup>  
 pōt assumi un<sup>9</sup> ⁊ idē hō i unitate p<sup>e</sup>. sic nec  
 ē possibile tres psonas posse cōfundi. **S**i hō  
 un<sup>9</sup> ⁊ idē homo supponat idīdū. s. cōposi-  
 tū hoc singulare ex aīa ⁊ corpe. f<sup>o</sup> hūc mo-  
 dū posset cōcedi: q<sup>o</sup> tres p<sup>e</sup> possent assumē ⁊  
 coīcare vnū ⁊ eūde hoīe: ut idīdū. **C**ui<sup>9</sup>  
 modū aut sit illa coīcatio: n<sup>e</sup> ē hoīs diffinire  
**A**d p<sup>o</sup> g<sup>o</sup> obm<sup>9</sup> dicim<sup>9</sup> q<sup>o</sup> i creatiōe itelli-  
 gē vnū solū. et illud ē actio. et h<sup>o</sup> se unifor-  
 miter ad totā trinitatē. **S**i i incarnatione  
 duo itelligūf. s. actio et unio. qd g<sup>o</sup> actiōis ē  
 i incarnatione uniformiter se h<sup>o</sup> ad totā tri-  
 nitatē: sic ⁊ creatio. un<sup>9</sup> sic tota trinitas cre-  
 at: ita tota trinitas opata ē incarnationē.  
**S**i p<sup>o</sup>ter actionē adhuc itelligēf unio uel re-  
 latio ad carnē rōne cui<sup>9</sup> supadditi. n<sup>e</sup> cōuēit  
 fieri i plurib<sup>9</sup> psonis. sic dictum ē. **A**d 2<sup>o</sup>  
 dō. q<sup>o</sup> mag<sup>o</sup> loq<sup>o</sup> i sūis d<sup>o</sup> potētia icarnādī  
 f<sup>o</sup> modū illū qui cōcessus ē. **A**d 3<sup>o</sup> dō. q<sup>o</sup>  
 illd qd d<sup>r</sup> silr se h<sup>o</sup>re zc. itēptat quid in ad  
 aliqd. qm qd d<sup>r</sup> i p<sup>a</sup> qd cūq<sup>o</sup> esse zc. h<sup>o</sup> eē dīc  
 eē qd. s. eē i trib<sup>9</sup> psonis ad aliqd i z<sup>a</sup>. qm  
 dicit esse relatum.

## **Q**uestia queritur

i q<sup>o</sup> persona dīna nā sit unibilis hu-  
 mane. et q<sup>o</sup> r<sup>o</sup> h<sup>o</sup>ic duo. **P**rimo utrū patri  
 cōueniat incarnari: sic filio. et silr utrū spūi  
 scō. **z** utz p<sup>r</sup> ⁊ spūi. s. sit possibile icarna-  
 ri supposito q<sup>o</sup> eis n<sup>e</sup> cōgruat op<sup>o</sup> icarnatōis.

**C**irca primum sic. nīdetur  
 q<sup>o</sup> icarnari  
 cōueniat p<sup>r</sup>i. **Q**p<sup>o</sup> icarnatōis fuit oñsuū sū-  
 me potētie. **C**ū g<sup>o</sup> sūma potētia attribuatur  
 p<sup>r</sup>i: nīdēf q<sup>o</sup> p<sup>r</sup>i cōuēiat icarnatio. **Q**uātem  
 ita sit. dīc **Jo**. **D**am. 3. li. i. c. **D**e<sup>o</sup> ens perfect<sup>9</sup>  
 perfect<sup>9</sup> hō sit. et perficif qd ē oīm nouoz  
 nouissimū. qd solū nouū sū sole. per qd infi-  
 nita dei x<sup>o</sup>us oñdif. quid. n. mai<sup>9</sup> q<sup>o</sup> deum  
 fieri hoīe: **E**x quo reliq<sup>o</sup> q<sup>o</sup> icarnatio ē oñ-  
 sua sūme potētie. g<sup>o</sup> poti<sup>9</sup> cōuenit p<sup>r</sup>i incar-  
 nari q<sup>o</sup> filio. **I**te dīc **Jo**. **D**am. q<sup>o</sup> i icarna-  
 tione mōstrat sūma bonitas ⁊ iusticia. boni-  
 tas qdē qā n<sup>e</sup> desperit p<sup>o</sup>ui plasmāt i firmi-  
 tatē. **S**i uiscera ei<sup>9</sup> cōmota sūt i p<sup>o</sup> cadētes:  
 et manū porrexit. **I**usticia hō qm hoīe nīdō  
 n<sup>e</sup> alio: fēc uincē tyrānū. s. sile fili resaluanit  
**S**i oñsio bonitatē ⁊ iusticie attribuit spūi. s.  
 g<sup>o</sup> spūi scō attribuit icarnari poti<sup>9</sup> q<sup>o</sup> filio.  
**C**onf. **A**nsel. z. li. cur de<sup>o</sup> hō. xi. c. **S**i q<sup>o</sup>libz



**Q**uesta queritur

SCA



Est solū imago n̄ ad imaginē. sicut filius ī  
dīnis: q̄ ē imago p̄ris: ⁊ n̄ fa. ⁊ ad imaginē  
Et ē imago ad imaginē: sicut hō q̄ ē imago  
s. silitudo exp̄sa. et ē ad imaginē. s. exēplar  
dīnū. Et aliqd ē ad imaginē t̄m ⁊ n̄ imago  
sicut irrōnalis creatura. q̄ n̄ ē silitudo dei  
exp̄sa. et t̄m ē facta ad exēplar dīnū: ⁊ ī esse  
deducta. **H**ō ḡ gerit ī se silitudinē dīnā ex  
p̄sam. Et hec exp̄ssio potest eē quātum ad  
potētiā: uel quātū ad essētiā et nā. Quātū  
ad potētiā sic dīc̄ Aug. q̄ in sup̄iori pte aīe  
s. mēte ē hō imago trinitatī. quātū. s. ad po  
tētiās: q̄ sunt ītelligētia. memoria. uolūtas.  
**S**cōz h̄ dico q̄ hō ē eque imago trinitatī to  
ti. **U**t pōt esse illa exp̄ssio quātū ad eētiā  
⁊ nām. Et f. h̄ n̄ dīc̄ hō eque esse imago to  
tius trinitatī. s. magis filii. q̄ hō f. eētiā  
ē ens ab alio: ⁊ ab eo alī. **H**ō ḡ prātē pducē  
dī ex se psonā. **P**r̄ autē ē ens n̄ ab alio: a quo  
ē alī. **S**pūs. s. ē ens ab alio uel aliis. n̄ t̄m ab  
īpso alī. **F**ili⁹ ē ens ab alio: et a quo alī. **H**ō  
īgīf f. p̄prietatē p̄ n̄ cōfigurā p̄tri: in quo  
n̄ inuenīf q̄ sit ens ab alio. **S**ilr nec spūi scō  
q̄ n̄ inuenīf q̄ ab īpso. s. spū. s. sit alī. **H**ō to  
tū inuenīf ī filio. et ideo magis opetit q̄ sit  
unio f. cōfigurationē ad p̄prietatē p̄ filii:  
q̄ fm cōfigurationē ad p̄prietatē persone  
alteri. **A**d aliud dō. q̄ ī īcarnatiōe duo  
sunt. s. actio ⁊ relatio. **S**i ḡ loq̄mur de actōe  
dico q̄ illa ouenit toti trinitati. q̄ tota tri  
nitas fecit īcarnatiōē. t̄m f. appropatiōem  
f. q̄ dīc̄ q̄ potētiā attribuit p̄ri. sapia filio  
bonitas uel caritas spūi scō. dō q̄ magis at  
tribuit illa actio īcarnatiōis spūi scō q̄ alte  
ri p̄. q̄ amor fuit. q̄ motiū dei ad īcarna  
tiōē. s. ne periret gen⁹ hūanū. amor hō at  
tribuit spūi scō. et iō dīc̄ q̄ x̄ps nat⁹ ē ⁊ cō  
cept⁹ ē de spū. s. **S**i rōe relatiōis dico q̄ solū  
filio dīc̄ attribui īcarnatio. q̄ quātū ad unū  
onē magis inuenīf cōfiguratio nature hūane  
ad psonā filii q̄ ad aliquā aliā psonā.

## Postea queritur de

unibilitate ex pte hūane n̄. cū h̄tū sit de ea  
ex pte dīne n̄. Et p̄ querit de ea p̄ opatiōē  
ad nā; angelicā. que. s. nā sit vnibilior dīne  
n̄. n̄trū hūana uel angelica. **A**d q̄d sic **I**n  
dōz ī li. de trīni. Quāto s̄tilior ē nā: tanto  
pleni⁹ assistit ad silitudinē dīne vnitatī ex  
p̄ressa. **S**i nā angelica s̄tilior ē q̄ humana.  
ḡ magis ē ad silitudinē dīne n̄ q̄ hūana. si  
ḡ eo ē vnibilitas quo silitudo. nā angelica

magis ē vnibil⁹ dīne n̄ q̄ humana. **I**tez  
angel⁹ simplicior ē q̄ aīa. q̄ angel⁹ sine ītel  
ligētia ē s̄ba spūalis corpori n̄ vnibil⁹. **S**i aīa  
rōnal⁹ sit s̄ba spūalis: corpori t̄m ē vnibilis  
ḡ ē oppositiōis n̄: q̄ angel⁹. ḡ dissimilior est  
dīne simplicitati: ⁊ magis distans ab ea: q̄  
angel⁹. ḡ min⁹ ē vnibil⁹ dīne n̄. **A**d h̄ r̄n  
dēt q̄dā q̄ angel⁹ n̄ ē adeo vnibil⁹ dīne n̄:  
sicut hō. q̄ hō ī se rep̄tat totalitatē dīnī  
exēplaris. angel⁹ autē n̄. q̄d p̄. q̄ ī exēplari  
ē reperire rōnē uel ideā n̄ corporalis ⁊ spū  
alis. q̄ est exēplar rei corporalis ⁊ spūalis.  
**S**i ī angelo ē t̄m nā spūalis. ī hōie hō ē nā  
corporalis ⁊ spūalis. et ita hō exp̄mit totaz  
rōnē dīnī exēplaris. angel⁹ autē n̄. **E**t ideo  
magis ē vnibilis q̄ angel⁹. **C**onf. **D**io. ī  
li. de dīnis noib⁹. c. 4. Angel⁹ ē imago ⁊ ma  
nifestatio n̄ appētis lūis: et speculū zc. totaz  
si possibile ē: recipiens spēm. **E**t appellat ibi  
spēm. formā exēplare. s. sapiā; dīnā: quā īp̄e  
angel⁹ recipit f. p̄ possibilitatē suā. sicut spe  
culū recipit sp̄z rei. ḡ angel⁹ ē magis vnibil⁹  
fm totalitatē exēplaris: quā magis rep̄tat  
q̄ hō. **I**te. i. ecclīastici. i. **P**rimo oīz crea  
ta ē sapia. **D**oc n̄ pōt ītelligi de sapia īcrea  
ta. q̄ ipsa nō ē creata. ḡ h̄ ītelligitur de nā  
angelica: q̄ dīc̄ esse sapia. **S**i q̄d p̄mum oīum  
creatū ē īmediat⁹ se h̄t ad p̄ncipiū. et q̄d  
īmediat⁹ se h̄z ad īpm: vnibili⁹ ē īpsi. ḡ an  
gel⁹ cū īmediat⁹ se h̄z ad īpm: vnibilior est  
dīne s̄be ī nā q̄ homo. q̄ ē spūalior ⁊ sim  
plicior. ḡ quātū ē ex pte n̄: angel⁹ ē vnibilior  
oz. **S**ilr ⁊ quātū ē de rōne p̄. q̄ oppositior ē  
rō p̄ ī hōie q̄ ī angelo. q̄ ī angel⁹ attēdit  
distīctō psonal⁹ quātū ad qualitātē t̄m. **I**n  
hōie hō quātū ad originē et qualitātē. sicut  
dicit **R**ic. de scō vic. in li. de trīni. **O**rigīe  
n̄. differt vn⁹ hō ab alio. q̄ vn⁹ ē ab alio.  
⁊ qualitate cōī fm p̄prietates cōsequētes eēn  
tiā: cuiusmōī sunt accēntia cōīa ul⁹ p̄p̄ia. **S**i  
angel⁹ ab angelo n̄ differt origine. q̄ vnus  
angel⁹ n̄ ē ab alio. ḡ cum ī dīnis sit rō p̄sone  
quātū ad distīctiōē illā: que ē origīe solū.  
**I**n hōie hō fm vtrūq; modū: p̄z q̄ distīctio  
p̄sonalis ī angelo simplicior ē: ⁊ magis acce  
dēs ad distīctōē p̄sonalē ī deo q̄ ī hōie. ḡ  
angel⁹ ē vnibilior dīne s̄be quātū ad rōnē  
p̄ ⁊ n̄. **I**te **A**ug. ī li. de spū ⁊ aīa. **E**o aīa  
imago est: quo dei capax ⁊ p̄iceps esse pōt.  
capax p̄ ītellectū. p̄iceps p̄ affectū. ḡ si angel⁹  
fm vtrāq; potētiā: ⁊ cognoscitiuā ⁊ moti  
uā siue affectiūā: magis ē ei⁹ capax ⁊ p̄iceps



g. 7 magis e ei? imago. g. vnibilior. Item Aug. i li. de aia 7 spu. Aia fm metē ē hēns imaginē dei i potētia cognoscēdi: et silitudinē i potētia diligēdi. S; bec duo magis repitit i angelo. g. rō imaginis est magis in ipso. g. ē vnibilior. Itē Aug. i li. de trini. Eo aia imago dei ē: q̄ memīt. intelligit. 7 diligit eū: a quo facta ē. S; isti ad magis repitit i angelo. g. ē magis imago q̄ aia hūana g. ē vnibilior. Ad opp<sup>o</sup> hō sic. Aug. i sermone de imagine. Nulli alii creature dedit de<sup>o</sup> q̄ sit imago: q̄ hōi. g. nō angelo. Si ergo imago est exp̄ssa silitudo: nulli alii dedit: q̄ esset exp̄ssa silitudo: q̄ hōi. S; exp̄ssam silitudinē seq̄ vnibilitas. g. nulli alii creature q̄ homini dedit q̄ esset deo vnibilis.

**Responsio** dō q̄ silitudo creature rōnalis ad deū s<sup>o</sup> plura ē i homine q̄ i angelo. ē. n. silitudo in nā. i p<sup>o</sup>. i potētia. In nā. ga sic dicit Aug. i sermōe de imagine. Sic de<sup>o</sup> vbiq; totus ē: oīa viuificās mouēs 7 gubernās: sic aia vbiq; i suo corpe tota uiget mouet 7 gubernat. qd nō conuenit angelo. cū n̄ sit sba uiuificādo corpi attributa. Itē hōie ē silitudo i psona. ga i hōie ē rō psonalis s<sup>o</sup> ordinē origis. ga hō ē ab hōie: sicut i dīnis d<sup>o</sup> a deo. Angel<sup>o</sup> autem nō ē ab angelo. Itē i hōie ē silitudo i potētia. ga i hōie ē potētia rñdēs totalitati exēplaris. s<sup>o</sup> q̄ ait Aug. Aia ad similitudinē toti<sup>o</sup> sapie facta oīum similitudines i se gerit. Cū. n. i oīno exēplari sit rō eē corporalis 7 esse spūalis inueniē aia: et i hōie vtzq; corporale 7 spūale esse 7 posse 7 potētia ad corp<sup>o</sup> i aia. et potētia i se abstracta. qd n̄ inueniē i āgelo. Ex his g; p; q̄ nā hūana ē vnibilior dīne q̄ āgelica. Ad p̄mā aut rōnē sumptā ex auctoritate Ildori dō. q̄ ctingit cōsiderare dīnā essentia absolute. h̄ ē n̄. put ē cā: neq; put ē i psonis. Uel ctingit cōsiderare ipsam non absolute sine vt abstractā. s. put ē cā: 7 put ē in hñte eā. hoc ē i ren<sup>e</sup> sine i psonis. Primo mō dō. s<sup>o</sup> q̄ cōsideratur ut abstracta. q̄ ipse angel<sup>o</sup> magis exp̄mit dīnā unitatē: 7 magis existit ad silitudinē dīne unitatis. ga rōne maioris simplicitat magis accedit ad nām vnibilitat dīne: put sic cōsiderat dīna nā. Si aut cōsidet dīna eēntia vt cā: 7 put nō ē abstracta a psonis. sic hō magis exp̄mit similitudinē ipsi<sup>o</sup> q̄ angel<sup>o</sup>. ga sic dcm ē: hō est magis rep̄ntatiuus cause exterioris dīne q̄

angel<sup>o</sup>. Itē sicut vñtū ē: rō psonalitāt sic ē i deo: magis exp̄mit i hōie q̄ i angelo.

Determinatū ē sup̄ius. q̄ dīna essentia put cōsiderat penit<sup>o</sup> vt abstracta a psonis: n̄ itel ligit eē vnibilis. S; solū put cōsiderat i ren<sup>e</sup> sine i psonis. Et ideo a pte illa: qua angelus magis exp̄mit similitudinē illi<sup>o</sup>: n̄ ē vnio cū dīna nā. s. solū a pte illa qua hō ei<sup>o</sup> similitudinē magis exp̄mit. et iō nā hūana ē vnibilis deo: 7 n̄ angelica. Ad 2<sup>o</sup> dō. q̄ n̄ nāl; nā hūana ē cōpositior q̄ angelica. g. minus vnibilis. instantia. Corp<sup>o</sup> simplex sicut elemētū ppter nām simplicitat magis accedit ad nām aīe q̄ corpus cōpositū sine elemētū. g. magis ē atabile. iū dō nō seq̄. Imo oppositū. aia. n. ga simplex ē iō exigit corp<sup>o</sup> cōpositū. ga quāto aliqd simplici<sup>o</sup> ē i nā: tanto multiplici<sup>o</sup> i stute. Cū g; anima sit forma simplex: imo simplici<sup>o</sup>ima inter formas creatas vnibiles: p; q̄ ipsa ē multiplex i stute: 7 diuersa: opatōum p̄n<sup>o</sup>. ita q̄ ei<sup>o</sup> actōes nō sunt vnusmodi: cū plures hēat vires. Et ideo cū p corp<sup>o</sup> opet: necesse ē ut ei rñdeat corp<sup>o</sup> cōpositū 7 diuersa: nā: sic elemētātū: et n̄ vñ<sup>o</sup> n<sup>o</sup>: cuiusmodi ē elemētū. ga p illd n̄ oparet nisi uno mō. Reqrif g; corp<sup>o</sup> elemētātū organizatū: vt q̄l; vis aīe opans p organū opet p organū sibi pportidabile. Sic g; ex pte ista dō. q̄ cū dīna essentia sit simplici<sup>o</sup>ima: h; corpus hūanū sit cōpositū: poterit tñ fieri unio n<sup>e</sup> hūane cū dīna: sic corporis cōpositi cū aia simplici. vñ n̄ seq̄ ē cōpositior hūana nā. g. min<sup>o</sup> vnibilis. Ad 3<sup>o</sup> qd obf ex auctoritate Ildori. dō. q̄ exēplar dīnū exp̄mit in creatura dupl<sup>o</sup>. Uel quātū ad cognitōem. Uel quātū ad esse. Quātū ad cognitōem: dupl<sup>o</sup>. s. actu vel potētia. dico g; q̄ quātū ad cognitōem: actu exp̄mit i āgelo exēplar dīnū ga angel<sup>o</sup> cognoscit p similitudinē omnez creaturā sibi inditā a cā exēplari a creatōe sua. Silr aia h; q̄tū ad potētiā. s. s<sup>o</sup> viā essendi maior ē exp̄ssio dīni exēplaris i hōie q̄ i angelo. ga hō h; similitudinē cū oī creatura. s. corporali 7 spūali: quāz rōes sunt i exēplari dīno: qd n̄ h; angel<sup>o</sup>. Et ita homo ē vnibilior: cū s<sup>o</sup> viā essendi magis exp̄mat similitudinē exēplaris dīni. Ad aliud de ecclesiastico. qd obf. q̄ pmo oīum creata est sapia: dō. q̄ creatura dupl<sup>o</sup> ordinat ad deū. s. vt a quo ē. 7 vt ad quē ē. Scd; g; illū modū: quo ordinat creatura ad deū vt a quo ē n̄ ē vnibilis creatura creatori. ga vnio hēt



esse f<sup>m</sup> accessus: et n<sup>m</sup> f<sup>m</sup> recessus. fm aut hūc modū recedit creatura a creatore. et f<sup>m</sup> b<sup>m</sup> procedit illa rō. **S** f<sup>m</sup> q<sup>m</sup> ordinat ad deū ut ad finē. sic accedit. **E**t fm istam viāz magis accedit aīa ad deū: q<sup>m</sup> āgel<sup>m</sup>: quo ad hoc: qm homo ē vltima creatura: et vltima ī ordine vniuersi: et finis alia: creatura: qd n<sup>m</sup> angelus. et ita vnibilior: qā magis accedēs. **A**d aliud qd obī. q<sup>m</sup> hō min<sup>m</sup> assilāf cū deo ī nā et psona q<sup>m</sup> āgel<sup>m</sup>: iā p<sup>m</sup> hoc esse falsum. qā quātū ad nām hō assilāf simplr. et siml<sup>r</sup> quātū ad psonā. **E**t si obiciat. q<sup>m</sup> opositior ē rō psonalis ī hōie q<sup>m</sup> ī āngelo: et ita minus vnibilis. vō. q<sup>m</sup> nō. qā illa rō psonalis ī āngelo nō assilāf rōi psonali ī deo. imo magis. q. tenet nām opponis. s<sup>m</sup> in hōie assilāf rō psonalis rōi psonali ī deo. **Q**ualitas etiā et origo solū faciūt distictōes ī psonis. s<sup>m</sup> ī dīna nā ē psona fm rōnē origis et nō qualitatis. qā qlitas dī ibi forma singularis. una aut ē singularis dīnitas: et eadē ē ī trib<sup>m</sup> p<sup>m</sup> dīs. **I**n āgel<sup>m</sup> aut ē distictio psonalis f<sup>m</sup> qlitatē solū qā un<sup>m</sup> forma sua singulari differt ab alio āngelo. **I**n hōie aut ē vtroq<sup>m</sup> mō. et ita rō psonalis ī deo et ī āngelo magis se hēt modo opp<sup>m</sup> sito q<sup>m</sup> ī hōie et deo: nec īpedit vt dīctū ē opō vnionē. **A**d aliud qd obī. q<sup>m</sup> maior capacitas et p<sup>m</sup>icipatio dei ē ī āngelo q<sup>m</sup> ī hōie: vō. q<sup>m</sup> ista capacitas penes cognitionē ī āngelo ē maior capacitas et p<sup>m</sup>icipatio q<sup>m</sup> ī hōie: quātū ē de nā oditōis. s<sup>m</sup> hec n<sup>m</sup> ē causa sufficiens vnibilitati. **A**d aliud vō. q<sup>m</sup> imago dīc<sup>m</sup> similitudinē exp<sup>m</sup>ssam. exp<sup>m</sup>ssio aut similitudinis attēdit n<sup>m</sup> solū f<sup>m</sup> opatōes vni<sup>m</sup> p<sup>m</sup>is. s<sup>m</sup> totius ad id cui<sup>m</sup> imago ē. quia q<sup>m</sup> homo fm opatōes toti<sup>m</sup> ad deū magis ē ī imitatōe q<sup>m</sup> āgel<sup>m</sup>. put sup<sup>m</sup> dīctū ē. ideo et magis et hī<sup>m</sup> ē imago q<sup>m</sup> āgel<sup>m</sup>: quāuis āgel<sup>m</sup> fm p<sup>m</sup>te cōparat<sup>m</sup> ad deū sic obiciebat: possz dīci hīlīor. **A**ug<sup>m</sup> hō determinat imaginis rōem ī hōie ī illa auctoritate f<sup>m</sup> p<sup>m</sup>te: nō fm totū eē hōis **A**d aliud vō. q<sup>m</sup> isti ad<sup>m</sup>. s<sup>m</sup> memīse. intelligere et diligēte eū a quo creatura rōnalis est facta: p<sup>m</sup>nt esse dupl<sup>r</sup>. **U**el ī potētia ad memīse et cognoscē et diligēte deum ī sua nā. i. ī nā creature: ī qua ipsa facta ē. **E**t hoc modo isti ad<sup>m</sup> magis oueniūt hōi. et magis sunt ī hōie p<sup>m</sup> imitatōes ad deū q<sup>m</sup> ī āngelo. qā cognoscet deū ī sua nā. s. hūana. **U**el pōt eē ī alia nā: in qua rōnalis creatura n<sup>m</sup> ē facta. et hoc mō magis oueniūt āngelo. **Q**uia hō imago attēdit fm q<sup>m</sup> ista attēdit ī maiori

oformitate. p<sup>m</sup>io autem mō maior ē oformitas. iō hō fm b<sup>m</sup> erit magis imago q<sup>m</sup> āgel<sup>m</sup> cū sit nat<sup>m</sup> ad memīse et itelligē et diligere deū ī sua nā. q<sup>m</sup> hūana ē: et vnitū suē n<sup>m</sup>. vñ **J**ob. 19. **I**n carne mea videbo deū saluatorem meum.

## **I**postea queritur de

vnibilitate hūanē ad dīnā p<sup>m</sup>parationē ad creaturā: sic ad vniuersū. et q<sup>m</sup>rit vtrum vnibilior sit nā vniuersi deo: q<sup>m</sup> hūana: vel min<sup>m</sup>. **E**t q<sup>m</sup> magis sit vnibilis nā vniuersi dīne q<sup>m</sup> hūana nā vñ. **E**ffect<sup>m</sup> vñs magis assilāf cause vñ q<sup>m</sup> effect<sup>m</sup> p<sup>m</sup>icularis. **S** de<sup>m</sup> ē cā vñs. vniuersi hō effect<sup>m</sup> vñs ē. et hō effect<sup>m</sup> p<sup>m</sup>icularis. q<sup>m</sup> magis assilāf vniuersum deo q<sup>m</sup> hō. **S** maiorē assilāfōem seq<sup>m</sup> maior vnibilitas. q<sup>m</sup> vniuersū magis vnibile ē deo q<sup>m</sup> hō. **I**tē ad idē triplex ē mūd<sup>m</sup>. s. archetip<sup>m</sup>. de quo dīc<sup>m</sup> **B**oeti<sup>m</sup> ī. 3. de o<sup>m</sup>. **P**ulcherrim<sup>m</sup> mēte gerēs. **E**t ille mūd<sup>m</sup> itelligibilis. **I**tē ē mūd<sup>m</sup> sensibilis vel sensual. et iste ē duplex. s. maior et minor. maior est vniuersus. minor ē ipse homo. et vñ vniuersus: et trīnētia rez corpaliū et spūaliū. minor hō ē hō. et iō dī hō oīs creatura. qā hō hēt oueniētā cū oīs creatura. **S** minor mūd<sup>m</sup> magis elōgāt a mūdo archetipo: et minus accedit ad ipsum q<sup>m</sup> maior mūd<sup>m</sup>. cū dīcāt diminutiue respectu maioris mūdi. q<sup>m</sup> maior mūd<sup>m</sup> q<sup>m</sup> vñ vniuersum imēdiat<sup>m</sup> se habz ad mūdū archetipū q<sup>m</sup> mūd<sup>m</sup> minor: q<sup>m</sup> vñ hō. q<sup>m</sup> vnibilior ē mūd<sup>m</sup> cū ipso deo sine mūdo archetipo: qd idē ē: q<sup>m</sup> minor mūd<sup>m</sup> qui est hō.

**I**tē bonū pficif bonitate. q<sup>m</sup> bonū p<sup>m</sup>iculare pficif bonitate particulari. et bonū vñ n<sup>m</sup> bonitate. q<sup>m</sup> cū hō sit bonū p<sup>m</sup>iculare: pficif p<sup>m</sup>iculari bonitate. **E**t cū vniuersū sit bonū vñ. qā ī z<sup>m</sup> q<sup>m</sup> n. b<sup>m</sup>. **U**idit de<sup>m</sup> cūcta q<sup>m</sup> fecerat: et erat valde bona. **I**n vniuerso erat valde bona. q<sup>m</sup> vniuersū pficif bonitate vniuersali **S** sūma bonitas ē bonitas vniuersalis. ergo magis opetit q<sup>m</sup> vniāf sūma bonitas que est de<sup>m</sup>: vniuerso. et vniuersū cū illa q<sup>m</sup> homo.

**A**d opp<sup>m</sup> sic. **M**agis assilāf effect<sup>m</sup> vniuersalis vnit<sup>m</sup> cause vniuersali: que ē vniāf q<sup>m</sup> effect<sup>m</sup> vniuersalis multiplicat<sup>m</sup>. **S**i q<sup>m</sup> hō ē effect<sup>m</sup> vniuersalis et vnit<sup>m</sup>. oēs. n. n<sup>m</sup> vniāf ī hōie. rez hō vniuersitas ē effect<sup>m</sup> vniuersalis multiplicat<sup>m</sup> siue n<sup>m</sup> vnit<sup>m</sup>. **C**ā hō vniuersalis: que ē de<sup>m</sup>: ē vnit<sup>m</sup>. q<sup>m</sup> magis accedit ad illā hō q<sup>m</sup> vniuersum. q<sup>m</sup> magis ē vnibilis illi.



**I**tem rei que ē simplex. ⁊ una nā magis affi-  
milat qd ē opōitū et una nā: qd ē opōitū  
⁊ ples n. ppter duplicē oppositionē. Si vni-  
uersū dic opōitū ⁊ plures nās. hō hō opōi-  
tū ⁊ i una nā; q ē hūana. qā nā corpālis et  
spūalis i hōie reducū i vnitatē terrie n. q  
deo magis affimilat hō q vniuersū. q ei est  
vniūilior. Item mūdus fact⁹ ē ppter hōies;  
fm q dic Origenes. Et hō ppter deū. Si q  
reꝝ vniuersitas ad hōies ordinat. et p ho-  
minē ad deū. imēdiat⁹ ⁊ ppiqui⁹ se habet  
hō ad deū q vniuersū. q zc. **R.** Cōcedē-  
dū ē q vniuersū nō ē vniūile deo. s hō qā  
esse dū multiplicatō nō dꝝ vniūi vnitās cāe  
simplicissimē. nisi reducā i vnitatē n.

**A**d p. d. q magis affilari dꝝ dupl. s.  
qnātitatine ⁊ qualitātine. Qnātitatine b ē  
i plurib⁹. sic cōcedo: q effect⁹ vlis magis affi-  
mulef cause vli q picularis. qā plus multi-  
plicat⁹ cause vlis effect⁹ in illo effectū. sed pl⁹  
qualitātine. qd falsū ē. imo sic pl⁹ affimilat  
hō deo. qā ⁊ si hō sit effect⁹ picularis s. se  
nihilomin⁹ ē effect⁹ vlis inqnātū. q. olaf ex  
cib⁹ naturis. qā vniū ē effect⁹ vniū magis  
qualitātine unitati affimilat: q ē de. **A**d  
z. d. q similitudo mūdi archetipi pōt du-  
pliciter repñtari i mūdo sensibili. vel ma-  
gis vñtate. vel magis expresse. Si magis vñ-  
tate sic magis repñtat i vniuerso. Magis  
hō expresse repñtat i hōie: q repñtat vñtate  
i nā. et s. modū p filii dei: q dicē mūdus  
archetip⁹. **A**d vltimū iā p solutio ex di-  
ctis. Nam bonū i vniuerso est multiplicare:  
quāvis vñū ordine. bonū hō qd ē hūana nā  
ē vñū re ⁊ ordine. Vñ bonū i vniuerso nō  
ē vñibile indiuisibili vñitati: que est diuina  
natura. sed bonum humana natura.

**C**onsequenter est qd nꝝ  
hūanitas  
assumpta debuit eē nostri generis. qd n vñ  
oportuit q ille hō qui debuit satisfaccere p  
peccato oīū: maxime eē elōgat⁹ a peccato:  
nec hēz pueniētiā cū pñō. s magis ē elon-  
gat⁹ a pñō q nec hz rē pñi: nec similitudinē  
carnis pñi: q q hz aliqd istoz. q ille debuit  
eē talis: q nec hēret rē pñi: nec similitudinē  
carnis pñi. s nō poterat esse hō nri gñis:  
qn hēret similitudinē carnis pñi. q hō ille:  
cui vñt⁹ ē deus: nō debuit esse nri generis:  
sine de genē Ade. s debuit esse de nouo cre-  
at⁹: et esse alteri⁹ generis. **A**d opp. sunt  
rōnes. Anf. quaz pma talis. Si nouū hōies

fac nō ex genē Ade. nō ptinebit ad gen⁹ hu-  
manū. quare n debuit satisfaccē p eo. qā non  
venit de illo. s si iustū ē vt p culpa hōis  
hō satisfacciat. ita iustū ē vt ille q satisfaccit:  
sit idē aut eiusdē generis cū eo q fec pñi.  
**A**lf nec Adā nec aliqs satisfaccēt p se. Si q  
opz q satisfactio sit ab illo q dꝝ satisfaccē: ne-  
cessē ē q ille hō sit nri gñis: ⁊ n alterius.

**z. rō** Anf. talis ē. Adā ⁊ totū gen⁹ hūa-  
nū p se stetit sine sustētatōe alteri⁹ crea-  
ture: si n peccasset. q si opz q idē gen⁹ resur-  
gat qd cecidit: opz q p se ⁊ resurgat ⁊ rele-  
uet. qā p se stetit. s si ille hō esset alteri⁹  
gñis q de gñe Ade: nō resurgēt p se genus  
hūanū. qā n surgēt p aliqū sui gñis. q zc.

**Tertia rō** Anf. Si Adā nō peccasset: n  
indigēt aliquo releuātē: nec aliquo sustē-  
te. et hec erat dignitas hōis cōstituti a n pe-  
catū. Si igit repatio dꝝ esse ad illā dignita-  
tē rehabēdā: opz q ipse releuet n p aliqū q  
n sit sui gñis. aut n puenit ad pñinā digni-  
tatē: qd cōcedēdū ē. Et nō ad obiectū q si-  
militudo carnis pñi put vñ i xpo: ē cū sū-  
ma elōgatōe a pñō. qā n vñ hoc ppter simi-  
litudinē q sit i culpa. s ppter similitudinē  
que ē i pena. que qdē i nobis ē pena p pñō.  
In xpo hō ē oīa cē pñi. qā assumpta fuit  
pena a xpo ad satisfactōē ⁊ emēdatōem  
nri pñi. Rō aut pñicta currit ac si dicēt si-  
militudo pñi rōe culpe pñi: nō rōe pene. q ē  
assumpta ad emendationem peccati.

**Deinde queri** vtrū ille  
homo de-  
buit esse Adam. q sic uidet. Ab apostolo hē-  
s. ad ro. Nos peccam⁹ i Adā peccāte. q de-  
bem⁹ satisfaccē i Adā satisfaccēte. Si q debe-  
ret satisfaccē. et de pñi: ille hō maxime debz  
esse Adā. q ille q satisfaccē dꝝ eē de hō Adā.  
**A**d idē. Opz de iusticia q ille q dꝝ satisf-  
faciat: qā maxime ille idē numero: q obligā-  
uit ad debitū: dꝝ ipz solue. s ille fuit adā. q  
Adā dꝝ satisfaccē. et de pñi. q deus hō Adā  
dꝝ satisfaccē. Item si Adā n peccasset erat i  
statu ⁊ dignitate: q trāssadisset iusticiā. i.  
nālē restitutinē toti sue posteritati. sicut  
trāssadit eis iniusticiā originālē post pñi.  
s repatio ē ad rehabēdā pñinā dignitatē  
q necē ē q Adā restituat i illā pñinā digni-  
tatē. ut trāssundat iusticiā oībus filiis suis  
uel nō erit repatio Ade pfecta. et hoc n pōt  
esse nisi ipse sit xps. Ille igit homo que de  
assumit: erit Adā. alr n restituet i dignitatē  
b 3



p[er]sona. **A**d oppositū sic. **A**n[te] d[icitu]r. **D**ilib[us]  
 inco[n]ueniē[ti]s deo seq[ui]t[ur] impossib[ile]. **S**ed si ille  
 homo cui vn[us] d[icitu]r esset **A**dā: sequē[ti]r incon  
 ueniē[ti]s deo. q[uod] ip[su]m est q[uod] ille hō sit **A**dā.  
**M**edia p[ar]t[is] nā si ille hō esset **A**dā: sequer[et] q[uod]  
 p[ro]p[ri]etates q[ue] conueniūt ade: conueni[re]t illi hōi  
 q[uod] esset d[icitu]r de illo hōie: sicut de adā q[uod] pec  
 cavit. **S**i ille hō ē de[us]: et p[ro]p[ri]etates q[ue] conueni  
 unt illi hōi. conueniūt filio dei cui vn[us]. q[uod] cu[m]  
 sit d[icitu]r de illo hōie q[uod] peccauit: erit d[icitu]r q[uod] fi  
 li[us] dei peccauit. q[uod] imp[er]iū ē dicere. q[uia] a deo  
 q[uod]d enor[me] ē remon[et]. et q[uod]d ē laudabi  
 le i[n] ip[s]o intelligit[ur]. sic q[uod] de[us] nō p[ot]est esse q[uod] pec  
 cavit. nec **A**dā ille q[uod] nō peccauit. ita impos  
 sibile ē q[uod] iste hō sit **A**dā. **R**[es]p[on]d[et]. **C**ōcedēdū ē  
 q[uod] ille hō assūpt[us] a filio dei: p[er] quē d[icitu]r fieri sa  
 tisfactio nō debuit esse **A**dā. q[uia] tūc eēt d[icitu]r  
 de filio dei q[uod] esset peccator. **A**d p[ri]mū d[icitu]r  
 q[uod] nō seq[ui]t[ur]. q[uod] si **A**dā potuit trāsfundē in ius  
 ticiā originalem i[n] sua posteritate: q[uod] ip[s]e  
 posset satisfacē. et b[ea]t[us] ē. q[uia] i[n] p[ar]t[is] **A**dā fuisse  
 p[er] n[on] corruptio. q[uia] si seruasset obediētiā:  
 remuneratū fuisse p[er] sue et n[on] i[n] posteritate  
 sua. p[er] trāsgressiōē hō p[re]cepti panit[us] ē i[n] p[ar]t[is]  
 sua et nā. q[uia] cū tota nā hūana esset i[n] **A**dā:  
 poterat illā totā corrupere corrupēdo suā p[er]so  
 nā. **E**t p[ro]pter b[ea]t[us] oēs filii **A**dā sunt rei. sic d[icitu]r  
 apl[us] ro. 5. **I**n quo oēs peccauerūt zc. **S**i ip[s]e  
 nō potuit nām restituē. q[uia] **A**dā fuit res n[on]  
 sue. et fuit singulare hōis. **S**ingulare autē  
 hōis nūq[uam] est p[ri]ncipiū sue n[on] ad esse. **S**i solū  
 ip[s]e de[us] q[uod] creauit nāz. quānis singulare pos  
 sit eē p[ri]ncipiū sue n[on] ad n[on] esse. siue ad nō b[ea]t[us]  
 esse. **S**i q[uod] nō ē p[ri]ncipiū ad eē. nec ē p[ri]ncipiū  
 ad rep[ar]atōē esse. **I**ō **A**dā nō potuit rep[ar]are  
 nām hūanā. nec oēs alii possent p[ro]pter eādē  
 i[m]potētiā. **O**ptuit q[uod] q[uod] rep[ar]at[us] hūane n[on] eēt  
 p[ri]ncipiū illi[us] et d[icitu]r g[ra]t[ia] illi[us]: sic o[mn]is ē. si p[ri]ncipiū illi[us]  
 ē de[us]. res illi[us] g[ra]t[ia] ē hō. q[uod] rep[ar]at[us] hūane n[on]  
 debuit esse de[us] hō et nō **A**dā. **A**d 2<sup>o</sup> d[icitu]r.  
 q[uod] esset iniusticia et inco[n]ueniē[ti]s si ille hō eēt  
**A**dā. q[uia] cū nō possit satisfacē nisi de[us] et uni  
 tus hōi. sequē[ti]r q[uod] de[us] esset unit[us] cū homine  
 peccatore i[n] unitate p[er]son[ae]. q[uod] eēt absurdū d[icitu]r.  
**E**t iō oportuit assumē nām hūanā mūdā et  
 i[m]munē ab o[mn]i p[ec]c[ati]o[n]e. **A**d 3<sup>o</sup> d[icitu]r. q[uod] **A**dā re  
 paraf[us] ad maiore[m] dignitatē q[uam] p[ri]us hūit. q[uia]  
 si hoc fuit dignitas i[n] **A**dā: q[uod] debuit trāsfun  
 dere iusticiā i[n] oēs posteros suos. certe hoc  
 erit maxime dignitas: q[uod] ille q[uod] ē p[ri]ncipiū  
 ade: erit fili[us] ade. q[uod] forte nō fiet si nō peccas  
 set. vñ ad maiore[m] dignitatē rep[ar]af[us] p[er] incar

nationē: q[uod] p[ri]us hūerit: cū p[ri]ncipiū toti[us] n[on] et  
 toti[us] iusticie sit fili[us] ade. **E**t p[ro]pter b[ea]t[us] op[er]e q[uod]  
 ip[s]e de[us] sit hō de g[ra]t[ia] ade: et nō adam. s[ed] de  
 filiis ade. q[uia] i[n] hoc d[icitu]r de summa et sup[er]ma  
 dignitas p[er] rep[ar]ationē. **I**ā igit[ur] h[ic] m[od]o q[uod] ille  
 hō d[icitu]r esse de genere ade. et nō debet eē adā.

## **Consequenter que**

rit vtrū conueniat q[uod] ille hō sit de adā p[er] viā  
 generatōis. q[uod] sic videt[ur]. **U**bi ē mor[bus] ibi d[icitu]r  
 adhiberi medicina. **S**i q[uod] mor[bus] humane n[on]  
 ē maxime i[n] viā g[ra]t[ia]tis. q[uia] p[er] illā trāsfundit[ur]  
 tur culpa originalis. q[uod] caro xpi q[uod] ē medicīa  
 morbi istius: d[icitu]r educi p[er] viā g[ra]t[ia]tis: ut medi  
 cina ponat[ur] i[n] loco morbi. **A**d oppositū sic.  
**N**ō conuenit ut caro i[m]munis ab o[mn]i p[ec]c[ati]o[n]e. et que  
 assumit i[n] satisfactōē p[er] p[ec]c[ati]o[n]ē. et cui d[icitu]r vniri  
 d[iv]initas. et educat[ur] p[er] viā p[er] quā trāsfunditur  
 p[ec]c[ati]o[n]ē. **S**i p[er] viā g[ra]t[ia]tis hūane trāsfunditur  
 p[ec]c[ati]o[n]ē originale i[n] posteros ab adā. **R**elig[io] q[uod]  
 q[uod] caro xpi nō educet p[er] viā g[ra]t[ia]tis hūane.  
**C**ōcedēdū ē. et ad illud q[uod] obf[undit] r[ati]o d[icitu]r  
 fm aug[ustinu]m. q[uod] i[n] g[ra]t[ia]tis humane duo attrēdūt[ur]  
 s[ub]st[ant]ia corpulēta. et i[n] s[ub]st[ant]ia s[ub]st[ant]ia. **S**ubst[ant]ia corp[or]is  
 lēta ē. q[uod] m[ater]ia. **R**ō s[ub]st[ant]ia ē. q[uod] formale. **E**t f[or]m[ale]  
 rōne s[ub]st[ant]ia quā comitat[ur] occupia et original  
 culpa. etiā trāsfusio originalis p[ec]c[ati]o[n]ē nō fm  
 s[ub]st[ant]ia corpulēta. **U**t q[uod] caro xpi medicina sit  
 necessariū est ut penit[us] liberata sit a morbo  
 occupie. et ita q[uod] nō educat[ur] fm rōne s[ub]st[ant]ia. **E**t  
 ut loco morbi apponat[ur] ipsa medicina: conuenit  
 ut educat[ur] p[er] decisiōē corpulēta s[ub]st[ant]ia q[uod] de[us]  
 ē a corpore gloriose x[risti] g[ra]t[ia]tis. **C**ōuenit q[uod] ut i[n]  
 g[ra]t[ia]tis xpi de adā educat[ur] sola s[ub]st[ant]ia. rō uero  
 educēdi sit nō natura seminalis. s[ed] gratia et  
 op[er]atio sp[irit]us sancti.

## **Deinde queritur**

utz  
 conueniens fuerit educitio carnis xpi de uiro et mu  
 liere. ad quod sic arguit[ur] an[te] d[icitu]r. **N**on est  
 multo labore ut o[mn]idat[ur] q[uia] mūdi et honesti  
 p[re]creabit ille hō d[icitu]r solo uiro ul[ter]i[us] femina q[uod] de  
 omixtione utriusq[ue]. sic oēs filii hōiūz. q[uod] con  
 uenit[ur] ē ut ille hō p[re]creet d[icitu]r solo uiro ul[ter]i[us] m[ul]iere  
 q[uod] d[icitu]r uiro et muliere p[er] omixtione. **A**d opp[ositi]o[n]ē  
 sic. d[icitu]r 3o. dam. q[uod] sp[irit]us sc[ilicet]us p[er]uenit i[n] x[ristu]m  
 et purgavit ipsa: tradēs ei v[er]it[ate]m g[ra]t[ia]tis  
 xbi dei. **S**i filii poss[unt] sp[irit]us sc[ilicet]us p[er]uenire i[n] uiro  
 et muliere: et purgare eos. ita q[uod] sine aliqua im  
 mūdia g[ra]t[ia]tis. sic eēt si adam nō peccas[set].  
 q[uod] conueniens fuit ut educet[ur] d[icitu]r uiro et muliere. sic  
 alio modo. **I**te p[ri]ncipiū corruptionis fuit



p viri et mulieris. Adā et Euā. q̄ uenit q̄  
p̄n<sup>o</sup> repationis sit ex uiro et muliere. Solū  
ad p̄mū dō. q̄ cū duplex sit xp̄i aduēt<sup>o</sup>. p̄m<sup>o</sup>  
i carnatōe. 2<sup>o</sup> i ḡnālī resurrexiōe. Et du-  
plex sit corruptio ex originali p̄tō. s. corru-  
ptio n<sup>o</sup> et corruptio p<sup>o</sup> p̄ aduētū p̄mū in  
carne ē abolitio corruptōis p<sup>o</sup>. p̄ aduētū 2<sup>o</sup>  
ē abolitio corruptōis n<sup>o</sup>. q̄a sic dī. i. Cor. i. s.  
Tūc fiet sermo: q̄ scriptus ē. Ubi ē mors vi-  
ctoria tua: ubi ē mors stimul<sup>o</sup> tuus. Quia q̄  
corruptio n<sup>o</sup> trāsfundit p̄ viā ḡnātōis ex  
uiro et muliere: q̄ nō ē tollenda p̄ aduētū p̄<sup>o</sup>  
i carnē. iō nec uenit vt ueniat xp̄s i carnē  
seiatas p̄ virum et mulierē. Ad 2<sup>o</sup> dō s<sup>o</sup>  
Anf. q̄ ueniēs fuit vt quēadmodū p̄tū et  
cā nre dānatōis sumptit ortū de femina. ita  
ueniēs ē vt medicīa nri p̄tū et cā nre sal-  
uatōis nascat<sup>o</sup> et assumat solū de femina.

**Consequenter** ueniētias  
educat caro xp̄i de uiro q̄ de muliere tū. vel  
e<sup>o</sup>. Ad qd̄ sic. Primum p̄n<sup>o</sup> p̄pagationis et  
transductōis corruptōis originalis p̄tū fuit  
a uiro et nō a muliere. q̄a i hōie ē p̄ma rō ḡnā-  
tōis. i. mulierē secūda. Si q̄ p̄ncipiū originalis  
corruptōis venit a uiro et non a muliere. q̄  
p̄ncipiū repatōis dī uenire a uiro solū: et nō  
a muliere. q̄ ueniēt<sup>o</sup> ē q̄ ex solo uiro edu-  
cat<sup>o</sup> caro xp̄i: q̄ ex sola muliere. Ad opp<sup>o</sup>  
sic Anf. Quatuor modis pōt de<sup>o</sup> facē hōies  
aut nec de uiro: nec de muliere. sic fecit adam.  
aut de uiro et femina. aut de uiro tū. sicut  
fecit Euā. aut de muliere tū et nō de uiro. s<sup>o</sup>  
hūc quartū modū nō fecerat hōiem aī in-  
carnatōe. s. p̄ tres p̄mos modos. vt q̄ mō-  
straret p̄fectiō vīne potētie optuit vt facēt  
hōies q̄rto modo. s. de muliere tū sine uiro.  
Nihil q̄ ueniēt<sup>o</sup> q̄ de de seia tū assumat  
illū hōiem quē querim<sup>o</sup>. s. hōiem p̄ quē debz  
fieri nra liberatio. Itē Anf. dī. q̄ ille hō  
dī nasci de femina x̄gine. sic. Si uirgo erat q̄  
fuit cā toti<sup>o</sup> mali hūano generi: multo ma-  
gis decet vt x̄go sit q̄ erit cā toti<sup>o</sup> boni hūa-  
no ḡnī. Si q̄ Euā x̄go fuit cā totius mali. q̄  
multo magis uirgo est mater xp̄i. q̄ cā ē fru-  
ctifera toti<sup>o</sup> boni et toti<sup>o</sup> salutis humano ge-  
neri. Itē Anf. Si femina facta de uiro sūt  
muliere fuit facta de uiro x̄gine. sicut Euā  
de adā. q̄ ueniēt<sup>o</sup> ē q̄ vir q̄ sit de muliere  
sine uiro: fiat dī muliere x̄gine. q̄ xp̄s debuit  
nasci de x̄gine. Itē Anf. De femina tātū  
malū p̄cessit. q̄ oportuit ad reformandam

spēm eoz. vt de muliere tātū bonū p̄cedet. s.  
illud bonū p̄ qd̄ sum<sup>o</sup> a malo liberati. Et sic  
p̄ p̄dictas rōnes. q̄ xp̄s debuit nasci solū  
de femina et x̄gine. Qd̄ p̄cedētū ē. q̄a sic dī  
cit Aug. in li. octaginta triū qd̄nū. De<sup>o</sup> cū li-  
berat: nō p̄tē aliquā tū: s. totū liberat. sapia  
aut et x̄bū dei q̄ dī fili<sup>o</sup> vnigenit<sup>o</sup>: hōie su-  
scepto liberatōe: hōis i dīcauit. hōis autem  
liberatio i vtroq̄ sexu debuit appere. q̄ q̄a  
illū optebat suscipe q̄ sex<sup>o</sup> honoratōe ē. cū  
erat vt feminei sex<sup>o</sup> liberatio hinc apparēt.  
q̄ ille vir de femina nat<sup>o</sup> est. Et p̄ h̄ solut<sup>o</sup>  
rō ad oppositū. q̄ ueniēt<sup>o</sup> sit ipm nasci ex  
solo uiro q̄ ex sola muliere.

**Consequens** est q̄rere de cō-  
ueniētia incar-  
nationis: si nō fuisset nā lapsa p̄ p̄tū. vtrū  
s. eēt rō vel ueniētia ad incarnatōe. et oī  
dī q̄ sic. dī. n. dīo. q̄ bonū ē diffusiuū sui  
esse. sic nos dicim<sup>o</sup>. q̄ in dīnis p̄r diffundit  
suā bonitatē i filiū p̄ ḡnātōe. et ab utroq̄ ē  
diffusio i spm. s. p̄ p̄cessiōe. Et hec diffusio  
ē i trinitate. et hec ē sūma diffusio creatura  
nō exīte. q̄ si sūmū bonū exīte creatura nō  
se diffundit i creaturā: adhuc erit cogitare  
maiorē diffusionē q̄ diffusionē ei<sup>o</sup>. Si q̄ eius  
dī esse sūma diffusio. q̄a ē sūmū bonū. ueniēt  
ēti<sup>o</sup> ē q̄ diffundat i creatura. s<sup>o</sup> hec diffusio  
nō pōt itelligi sūma: nisi ipse vniat creaturē  
q̄ uenit q̄ de<sup>o</sup> vniat creaturē: et maxime  
hūane. sic oī sū ē. q̄ posito q̄ ipsa nō eēt lapsa  
adhuc et vniat sūmū bonū. Itē nō ē bea-  
tudo nisi i deo. Itē creatura rōnalis to-  
ta ē b̄rificabilis. s<sup>o</sup> creatura rōnalis: q̄ ē hō:  
h̄z duplicē cognitionē. s. sensitīuā et intelle-  
ctīuā. et h̄z delectatōem i vtraq̄. Si q̄ tota ē  
b̄rificabilis. q̄ et s<sup>o</sup> sensū et spm̄ intellectū. q̄  
oportet q̄ i deo b̄rificet q̄tū ad vtrūq̄. s<sup>o</sup>  
i deo s<sup>o</sup> se cōsiderādo et i p̄pā nā nō pōt be-  
atificari sens<sup>o</sup>. s. sol<sup>o</sup> intellectu. q̄a nō b̄rificat<sup>o</sup>  
nec delectat<sup>o</sup> sens<sup>o</sup> nisi i sensibili solū. sine i eo  
qd̄ corpale ē. Si q̄ tot<sup>o</sup> hō dī b̄rificari i deo  
opz deū eē corpale et sensibile. s. nō ē ueniēt<sup>o</sup>  
vt assumat q̄l corpale nām. s. solū hūanā  
sic dīctū ē. Itē cōtingit itelligē tres p̄so-  
nas i vnitātē sbe. et ex opposito tres sbas in  
vnitātē p̄sone. et inter hec duo tres p̄sonas  
i trib<sup>o</sup> sb̄stātīs. Si q̄ vniū extremoz ē i rep̄-  
nā. v̄z. tres p̄sone i vna sba. ut i trinitate. et  
mediū vt tres p̄ i trib<sup>o</sup> sb̄stātīs demonstrā-  
tis trib<sup>o</sup> hōib<sup>o</sup> uel angelis. uel una p̄sona in  
trinitate uno angelo et hōie. q̄ cōtingit ponē  
b 4



tertiū, vñ psonā i trib<sup>9</sup> s<sup>9</sup>is. s<sup>9</sup> h<sup>9</sup> n<sup>9</sup> pōt fieri nisi p<sup>9</sup> vnionē dīne n<sup>9</sup> ad hūanā. quia in nulla alia creatura ē ponē duas sbas: q<sup>9</sup> in hoīe. s. spūalē et corporale. ut aīam et corp<sup>9</sup>. S<sup>9</sup>ilf nulla creatura potest hoīe; p<sup>9</sup>ficē ita q<sup>9</sup> uniat cū illa. q<sup>9</sup> angel<sup>9</sup>. s<sup>9</sup> n<sup>9</sup> pōt: cum hō f<sup>9</sup> p<sup>9</sup>re supiorē sit angelo eq<sup>9</sup>is. ouenit igit<sup>9</sup> q<sup>9</sup> sit unio dīne n<sup>9</sup> ad hūanā i unitate p<sup>9</sup> ut sit in re<sup>9</sup> vnueritate p<sup>9</sup>fectio. ut sic tres p<sup>9</sup> i una nā: et tres p<sup>9</sup> i trib<sup>9</sup> naturis. ita tres n<sup>9</sup> i una p<sup>9</sup>. s. dīnitas. corp<sup>9</sup>. et aīa. Itē nos inuenim<sup>9</sup> unitatē n<sup>9</sup> i trib<sup>9</sup> p<sup>9</sup>ois. et ē h<sup>9</sup> de p<sup>9</sup>fectōe n<sup>9</sup> ut i deo. Itē nos inuenim<sup>9</sup> unitatē v<sup>9</sup> i plurib<sup>9</sup> naturis ut i hoīe. Si g<sup>9</sup> de p<sup>9</sup>fectōe n<sup>9</sup> ē q<sup>9</sup> d<sup>9</sup> ē i plurib<sup>9</sup> p<sup>9</sup>ois. g<sup>9</sup> et de p<sup>9</sup>fectōe p<sup>9</sup> erit q<sup>9</sup> pōt eē i plurib<sup>9</sup> naturis. Si g<sup>9</sup> semp<sup>9</sup> q<sup>9</sup> d<sup>9</sup> ē p<sup>9</sup>fecti<sup>9</sup>: ē deo tribuēdū quātū ad nām et quātū ad psonā. sic dīna nā ē ens i plūbus p<sup>9</sup>ois. ita dīna p<sup>9</sup> erit potēs eē i pluribus naturis. s<sup>9</sup> h<sup>9</sup> n<sup>9</sup> pōt poni ab eterno. q<sup>9</sup> ples n<sup>9</sup> n<sup>9</sup> pōt eē ab eterno. Est g<sup>9</sup> aliq<sup>9</sup> dīna p<sup>9</sup> in pl<sup>9</sup> b<sup>9</sup> naturis ex tpe. s<sup>9</sup> h<sup>9</sup> nō ē possibile: nisi uniat n<sup>9</sup> create. Cōuenit igit<sup>9</sup> ad oīfionē p<sup>9</sup>fectōis i psonalitate dīna: q<sup>9</sup> uniat dīna nā n<sup>9</sup> create i psona dīna. s<sup>9</sup> n<sup>9</sup> ouenit cuilibet ut dīctū ē. s<sup>9</sup> solū hūane. non aut<sup>9</sup> cuil<sup>9</sup> p<sup>9</sup> in trinitate: nisi soli filio. ut sup<sup>9</sup> dīctū ē. Relīg<sup>9</sup> tur g<sup>9</sup> q<sup>9</sup> circūscripto lapsu hūane n<sup>9</sup>: adhuc ē oueniētia uniois i psona filii. Ad opp<sup>9</sup> est auctoritas. Nihil nasci p<sup>9</sup>fuit nisi redimi p<sup>9</sup>fuisse. g<sup>9</sup> inutilis esset incarnatio: nisi secura fuisset redēptio. s<sup>9</sup> si nā nō esset lapsa nō fuisset redēptio. g<sup>9</sup> supposito q<sup>9</sup> nā nō sit lapsa: null<sup>9</sup> ē fruct<sup>9</sup> icarnatiōis. g<sup>9</sup> nō ouenit deo icarnari: cū nō oueniat deo al<sup>9</sup> qd facē frustra. R<sup>9</sup> sine p<sup>9</sup>udicio ocedendū ē q<sup>9</sup> etiā si nō fuisset hūana nā lapsa: adhuc est oueniētia ad icarnatiōem. f<sup>9</sup> q<sup>9</sup> dīc<sup>9</sup> brūis. Ber. sup<sup>9</sup> Tenā. i. Scio. n. q<sup>9</sup> p<sup>9</sup>pter me hec tēpestas grādis sup<sup>9</sup> nos. exponēs ill<sup>9</sup> d<sup>9</sup> x<sup>9</sup>bū de filio dei dīcēs. q<sup>9</sup> Lucifer p<sup>9</sup>uidit rōnalē creaturā assumēdā i unitate p<sup>9</sup> filii dei. uidit et inuidit. vñ inuidia fuit cā casus diaboli: et monēs ipm ad tēptādū hoīes: et se icitati innidebat. ut p<sup>9</sup> p<sup>9</sup>tm demēc hūana nā assūptiōē et unibilitatē ad deū. Ex quo patz q<sup>9</sup> Lucifer itellexit vnionē hūane n<sup>9</sup> ad deū: n<sup>9</sup> exīte lapsu humane n<sup>9</sup>. et ipm lapsu itellexit ut ipeditiū uniois. p<sup>9</sup>pter q<sup>9</sup> pcurauit lapsu. Ex h<sup>9</sup> g<sup>9</sup> relīng<sup>9</sup> q<sup>9</sup> circūscripto lapsu adhuc ē ponē oueniētia icarnatiōis. Preterea ad h<sup>9</sup> idē ē q<sup>9</sup> dīc<sup>9</sup> brūis Aug<sup>9</sup>. in li. de

aīa et spū. Propterea de<sup>9</sup> fact<sup>9</sup> ē hō: ut totū hoīe; i se b<sup>9</sup>ificaret. ut sine hō igredē int<sup>9</sup> p<sup>9</sup> itellectū: siue egredē ex<sup>9</sup> p<sup>9</sup> sensu; i creatore suo pasqua inueniret. pasqua int<sup>9</sup> i cognitiōe deitatis. pasqua foris i cognitiōe saluatoris. hec autem rō manet etiā circūscripto lapsu hūane n<sup>9</sup>. Ad id g<sup>9</sup> q<sup>9</sup> obf<sup>9</sup> r<sup>9</sup>ndedū ē q<sup>9</sup> illa auctoritas itelligit supposito reatu n<sup>9</sup> lapsu. vñ sensus ē q<sup>9</sup> si fili<sup>9</sup> dei esset icarnat<sup>9</sup>: et nō soluisset reatu: nil il<sup>9</sup> p<sup>9</sup>fuisse hūmane n<sup>9</sup>: q<sup>9</sup> nō b<sup>9</sup>ificaret: nec redimēc. al<sup>9</sup> aut<sup>9</sup> ē si circūscribat laps<sup>9</sup> hūane n<sup>9</sup> put<sup>9</sup> dēz ē

**H**abito de necessitate icarnatiōis et cōueniētia: oīs ē ig<sup>9</sup> de p<sup>9</sup>destinatōe icarnatiōis. circa quā p<sup>9</sup>te querēda sūt ista

Utrū fili<sup>9</sup> dei sit p<sup>9</sup>destinatus p<sup>9</sup>. Utrū sit p<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup> esse fili<sup>9</sup> dei? Utrū sit p<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup> esse fili<sup>9</sup> dei? Ad qd sit p<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup> 4<sup>9</sup>. Utrū p<sup>9</sup> ip<sup>9</sup> sim<sup>9</sup> p<sup>9</sup>destinati s<sup>9</sup>. Utz uninoce dicat p<sup>9</sup>destinatō d<sup>9</sup> ip<sup>9</sup> et d<sup>9</sup> nobis o<sup>9</sup>

**Ad primum** obf<sup>9</sup> hoc mō. Ad ro. s. Quos p<sup>9</sup>destinavit: hos et uocauit. Glo. P<sup>9</sup>destinavit nō exītes. uocauit auer<sup>9</sup>fos. g<sup>9</sup> p<sup>9</sup>destinatio ē nō exītis. g<sup>9</sup> nō ouenit filio dei. q<sup>9</sup> nūq<sup>9</sup> fuit n<sup>9</sup> exītis. Itē Aug<sup>9</sup>. P<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup> g<sup>9</sup> ē p<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup> q<sup>9</sup> nō dū ē. Nec x<sup>9</sup>ba dīcūt<sup>9</sup> p<sup>9</sup>ter illos q<sup>9</sup> i unigenitū dei ipierat loquūt<sup>9</sup>. et putāt eū esse cōnumerādū inter eos: q<sup>9</sup> cū aī nō fuerāt: p<sup>9</sup>destinati sunt ut essent. g<sup>9</sup> nō ē ocedendū q<sup>9</sup> fili<sup>9</sup> dei sit p<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup>. Itē si fili<sup>9</sup> dī ē p<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup> ab eterno: aut f<sup>9</sup> dīnā nā: aut f<sup>9</sup> hūanā. nō fm dīnā nām. oīst<sup>9</sup> q<sup>9</sup> aī ipm nībil. nec fm hūanā. q<sup>9</sup> ab eterno nō hūit hūanā nām. ergo nō ē p<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup> fm illā. Itē solius creature ē p<sup>9</sup>destinari. ergo iste termin<sup>9</sup> p<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup> copulat quid creatū filio dei. s<sup>9</sup> nullū creatū test<sup>9</sup> filio dei ab eterno. ergo nō ē p<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup>. Ad opp<sup>9</sup> sic. Jo. Dam. Non scādalizabīs ad nomē creature q<sup>9</sup> se tmem: aut seruū: aut granū natū de terra noīauit Cū ergo oueniēter dicat<sup>9</sup> fili<sup>9</sup> dei creatura: oueniēter dicet<sup>9</sup> p<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup>. Itē Aug<sup>9</sup>. x<sup>9</sup>p<sup>9</sup> factū creaturā: p<sup>9</sup> quā facta est oīs creatura: optuit oēs creaturā testē hēre. ergo fili<sup>9</sup> dei ē creatura. Cū ergo īmediate seq<sup>9</sup> ad rōalē creaturā final<sup>9</sup> bonā ēē p<sup>9</sup>destinatā. Cū fili<sup>9</sup> dei sit rōalis creatura final<sup>9</sup> bona: erit p<sup>9</sup>destinat<sup>9</sup>. Itē i p<sup>9</sup>n. i. 4. Jo. dī. In demo p<sup>9</sup>is mei māfiones multe sunt: respectu quāz dī p<sup>9</sup>destinatio. Si ergo dīfīctio māfionū ē fm



distinctiones meritoꝝ. et distinctio meritoꝝ  
 s<sup>m</sup> distinctione grāz. et psonaz. Cū g<sup>m</sup> meritū  
 sit p se psona. et pdestinatio erit xpi s<sup>m</sup> q<sup>m</sup> p<sup>a</sup>  
 s<sup>m</sup> s<sup>m</sup> q<sup>m</sup> p<sup>a</sup> ē fili<sup>9</sup> dei. g<sup>m</sup> pdestinatio conueniet  
 filio dei. Itē qd d<sup>m</sup> conuenit filio dī p nām:  
 conuenit filio hoīs p grāz. et e<sup>9</sup>. vñ sumis q<sup>m</sup>  
 qd d<sup>m</sup> conuenit filio dī: conuenit filio hoīs et e<sup>9</sup>  
 g<sup>m</sup> cū filio hoīs conueniat eē pdestinatu: et filio  
 dei sūit conueniet esse pdestinatu. Solo dō  
 q<sup>m</sup> cū i hoc q<sup>m</sup> dico pdestinatu rōne b<sup>9</sup> pposi-  
 tionis pte. notet ancessio alicuius: ad id qd  
 dī pdestinatu: nō est ancessio alie<sup>9</sup> respectu  
 filii dei. Itē absolute nō ē cōcedēdū q<sup>m</sup> fili<sup>9</sup> dī  
 ē pdestinat<sup>9</sup>: nisi cū determinatōe dicē<sup>9</sup> s<sup>m</sup>  
 q<sup>m</sup> hō. et b<sup>9</sup> ē qd noluit dicē Aug. in illa glo.  
 ad ro. s. et Orig. i p dīctā auctoritate. Itē g<sup>m</sup>  
 absolute cōcedēdū ē filiū dī eē pdestinatu. s<sup>m</sup>  
 s<sup>m</sup> q<sup>m</sup> hō. Ad id qd ob<sup>r</sup> tertio. q<sup>m</sup> s<sup>m</sup> q<sup>m</sup> hō  
 nō fuit ab eterno. vel s<sup>m</sup> nām hūanā. g<sup>m</sup> nō ē  
 pdestinat<sup>9</sup> ab eterno fm hūanā nām: dō. q<sup>m</sup>  
 nō seq<sup>r</sup>. Itē iste termin<sup>9</sup> hono uel humana  
 natura ampliā ad supponēdū p hūanitate  
 futura. nūq<sup>m</sup> bēt vel habuit ab eterno. s<sup>m</sup> quā  
 bītur<sup>9</sup> erat. sic cū dī aliq<sup>m</sup> hō pscit<sup>9</sup> ab eter-  
 no. iste termin<sup>9</sup> hō supponit p hōe n<sup>9</sup> q<sup>m</sup> fuit  
 vel erat. s<sup>m</sup> q<sup>m</sup> ē fatur<sup>9</sup> i tpe. Ad quartum  
 dō. q<sup>m</sup> hec dīctio pdestinat<sup>9</sup> bēt i se dno pti-  
 cipia i clusa. Itē. n. ē pdestinat<sup>9</sup>: qd pscitus  
 bītur<sup>9</sup>. s<sup>m</sup> b<sup>9</sup> q<sup>m</sup> dico pscit<sup>9</sup>: nihil copulat in  
 pdestinato. s<sup>m</sup> i pdestinante. hoc aut q<sup>m</sup> dico  
 bītur<sup>9</sup>: copulat i pdestinato nō de pti<sup>9</sup> vel  
 de pterito. s<sup>m</sup> de futuro. et iō nō sequit<sup>9</sup>. nihil  
 creatū inest filio dei ab eterno. g<sup>m</sup> nō ē prede-  
 stinat<sup>9</sup> fm q<sup>m</sup> hō. ga ab eterno erat dicere q<sup>m</sup>  
 aliqd ei ierat. s. hūanitas: respectu cui<sup>9</sup> ē p  
 destinatio q<sup>m</sup> tū ad hūdā grāz. et glā. Sic g<sup>m</sup>  
 p rñsio ad obiecta ad pte negatiuā. Ad  
 ea tō que obiebant i pte affirmatiuā dō.  
 ad p<sup>a</sup> qd dīc<sup>9</sup> Jo. Dam. q<sup>m</sup> n<sup>9</sup> scādalizabit<sup>9</sup> zē.  
 q<sup>m</sup> fili<sup>9</sup> dei dī creatura fm q<sup>m</sup> dī seruus aut  
 vñis. ga n<sup>9</sup> dī ista ēē absolute. s<sup>m</sup> cū redupli-  
 catōe. s. s<sup>m</sup> q<sup>m</sup> hō. ita etiā s<sup>m</sup> q<sup>m</sup> hō cōcedēdū  
 ē q<sup>m</sup> ē pdestinat<sup>9</sup>: et b<sup>9</sup> ppter bñticos. s<sup>m</sup> q<sup>m</sup> dīc<sup>9</sup>  
 Aug<sup>9</sup>. ga cū determinatiōe ē dicēdū ppter  
 bñticos. fili<sup>9</sup> dei ē creatura fm q<sup>m</sup> hō. Ad  
 illud tō. Aug. xpm factū creaturā zē. dō. q<sup>m</sup>  
 vez ē q<sup>m</sup> fili<sup>9</sup> dei s<sup>m</sup> q<sup>m</sup> est creatura: ē pdesti-  
 nat<sup>9</sup>. Ad tertiū tō qd ob<sup>r</sup> q<sup>m</sup> meritū at-  
 tribuit<sup>9</sup> p<sup>a</sup> zē dō. ga cū fili<sup>9</sup> dei sit filius hoīs  
 rōne illa: qua dī fili<sup>9</sup> hoīs: est distinctio me-  
 riti s<sup>m</sup> distinctione grē: ga grā ē s<sup>m</sup> distinctio  
 nē ipostafis sine indīdui hoīs ex pte hūane

n<sup>9</sup> n<sup>9</sup> rōe psona eterne siue ex parte humane  
 n<sup>9</sup>. ita etiā pdestinatu. Ad vltimū dō. q<sup>m</sup>  
 illa regula beati Aug. ē itelligēda. Quicqd  
 conuenit filio dei conuenit filio hoīs et e<sup>9</sup>. non  
 absolute. s<sup>m</sup> cū reduplicatōe intellectu vel ex  
 p<sup>a</sup> p<sup>a</sup>. ut n<sup>9</sup> fili<sup>9</sup> dei ē creatura: n<sup>9</sup> cepit eē s<sup>m</sup>  
 q<sup>m</sup> hō. ita etiā fili<sup>9</sup> dei ē pdestinat<sup>9</sup> s<sup>m</sup> q<sup>m</sup> hō.

## Cōsequenter queri

tur vtrū sit cōcedēdū q<sup>m</sup> fili<sup>9</sup> dei pdestinat<sup>9</sup>  
 sit esse hō sic e<sup>9</sup>. et cū esse filiū dei sit ex grā  
 illi hō. ppter qd ē dicē illū hoīez pdestina-  
 tū esse filiū dei. esse aut hoīem nō est ex grā  
 filio dei. g<sup>m</sup> nō erit dicē filiū dei eē pdestina-  
 tū ut sit hō. Itē ga vñio hūanitat<sup>9</sup> ad dī  
 nitatē ē p grām illi hō. iō ē dicē illū hoīez  
 eē pdestinatū filiū dei. g<sup>m</sup> cū vñio dīnitat<sup>9</sup>  
 ad hūanitatē nō sit ex grā filio dei. g<sup>m</sup> n<sup>9</sup> erit  
 dicē filiū dei eē pdestinatū eē hoīez. Itē  
 cū b<sup>9</sup> q<sup>m</sup> dīc<sup>9</sup> pdestinatū ponat ancessionem  
 respectu pdestinati. nihil aut ancedit filiū  
 dei. g<sup>m</sup> nō pōt dici pdestinat<sup>9</sup> esse hō uel ali-  
 qd aliud. Ad oppositū sic. fili<sup>9</sup> dei ē hō.  
 g<sup>m</sup> uel ex grā n<sup>9</sup> ex nā. s<sup>m</sup> nō ex nā ē hō. Reli-  
 q<sup>m</sup> g<sup>m</sup> q<sup>m</sup> ex grā ē hō. Si igit<sup>9</sup> ex grā ē hō. g<sup>m</sup> est  
 pdestinat<sup>9</sup> eē hō: cū oster<sup>9</sup> q<sup>m</sup> illa grā sit pde-  
 stinata q<sup>m</sup> fili<sup>9</sup> dei est hō. R<sup>9</sup>. Refert cum  
 dī de aliq<sup>m</sup> pdestinat<sup>9</sup> absolute: uel sine de-  
 terminatōe. et cū dī cū determinatōe. Cum  
 .n. dī. iste hō ē pdestinat<sup>9</sup> absolute: sensus  
 ē. est pñisus ad hūdum grām in presenti.  
 et glā i futuro. ppterea n<sup>9</sup> ē dicē. fili<sup>9</sup> dei est  
 pdestinat<sup>9</sup> nisi cū determinatōe. s. fili<sup>9</sup> dei  
 fm q<sup>m</sup> hō. Cū tō dī cū determinatiōe. ut cū  
 dī. ille hō ē pdestinat<sup>9</sup> fili<sup>9</sup> dei. sensus est  
 .i. ē pordinat<sup>9</sup> ex grā ad b<sup>9</sup> ut sit fili<sup>9</sup> dei.

Scdm hoc g<sup>m</sup> dō. q<sup>m</sup> cū dī. xps est pdesti-  
 nat<sup>9</sup> eē hō. sensus ē .i. pordinatus ē ex grā  
 ad hoc q<sup>m</sup> sit hō. Distingnēdū ē aut i hac p-  
 positōe. Itē respect<sup>9</sup> ancessiōis denotatur p  
 hac prepositionē pte. cū dī pordinat<sup>9</sup> et re-  
 spect<sup>9</sup> calitatis q<sup>m</sup> notat<sup>9</sup> p hac ppositionē ex.  
 cū dī ex grā: pōt eē respectu suppositi: n<sup>9</sup> re-  
 spectu illi<sup>9</sup> ad qd dī ordinat<sup>9</sup>. Si respectū sup-  
 positi: falsa ē. ga suppositū ē fili<sup>9</sup> dī respectu  
 cui<sup>9</sup> n<sup>9</sup> ē accipe calitatē n<sup>9</sup> ancessiōe. Si re-  
 spectū ei<sup>9</sup> ad qd dī eē ordinatus. s. qd ē eē hō  
 tō ē. ga respectū eē hoīs ē ancedēs oīa ordi-  
 tio et grā cā. et ē sēsus fili<sup>9</sup> dī ē pordinat<sup>9</sup>  
 eē hō ex grā. ut ancessiō et calitas dicat<sup>9</sup> re-  
 spectu eius q<sup>m</sup> dico eē hō. n<sup>9</sup> respectū filii dī. Et  
 p hoc p<sup>a</sup> solutio ad obiecta.



**I**te fin q̄ ē caput ecclie. **I**te grā unio-  
nis fin quā dīna nā ē unita cū humana. **E**t  
hec ē triplex grā. queris an p̄destinatio xpī  
sit p̄partio grē buī? uel illi? uel uniuscuiusq̄  
haz. et cū grā q̄ attēdit fin q̄ ē hoīs singu-  
laris īformās hūc hoīs; uel aīam buī hoīs  
sit grā creatā. q̄ respēdu buī grē erit p̄de-  
stinatio. **I**te ex pte alia cū grā f<sup>a</sup> quā est  
caput ecclie sit grā infinita. qā fin illā ē in-  
flnēs ī corpus ecclie. **E**t de hac dī **Jo. i.** De  
plenitudine ei<sup>9</sup> accepim<sup>9</sup> oēs. **E**t **3. Jo.** Non  
ē ei dat<sup>9</sup> spūs ad mēsurā. q̄ grā ista est grā  
īcreata: cū grā creatā sit finita ⁊ nō fluēs.  
**C**ū q̄ p̄destinatio nō sit respectu īcreati: nō  
erit p̄destinatio respectu h<sup>9</sup> grē. **A**d opp<sup>o</sup>  
glo. sup enīam ad ro. **N**illū mains donum  
posset de<sup>9</sup> p̄stare hoīb<sup>9</sup>: q̄ ut x̄bū suū: p qd  
oīa dōdidit: fecit illis caput: ⁊ ipsos tā q̄ mē-  
bra coaptaret. q̄ grā fin quā ē caput ecclie ē

**I**te. 3. ad ro. **N**am quos presciuit et predesti-  
navit conformes fieri imagini filii sui. qui pre-  
destinatio est conformitas imaginis filii. **C**uius qui  
pater sit imago. quod illud quod ad imaginem est. **S**i  
imago filii intravit in ipse. imago presci-  
nat? predestinatio. **C**uius si fuerit predesti-  
natione nostra. et sicut imago. ad illud quod est ad  
imaginem. et sic exemplar. **I**tem li. de predesti-  
natione sancto 2. dicit. **P**reclarissimum lumen nostre pre-  
destinationis est christus **I**hesus. et sic per hoc manifestata  
statim ad nostram predestinationem. **I**tem ad  
epistolam. 4. **A**scendit super omnes celos. ut impleret omnia.  
ergo christus est finis omnium. **S**ed que est operatio pre-  
destinati ad predestinationem? eadem est operatio pre-  
destinationis ad predestinationem. **S**i ergo christus  
est finis omnium predestinatorum. ergo predestina-  
tio sua est finis omnium predestinationum. **E**st  
ergo causa finalis omnium predestinationum. **E**x his  
ergo fluit quod predestinatio christi est causa efficiens  
exemplaris et finalis omnium predestinationum. **A**d  
oppositum sic. **D**iversiones eterne simul sunt in mente  
divina. et finis has est predestinatio. ergo prede-  
stinationes per predestinatores simul sunt in mente  
divina. **N**on ergo per patrem et filium. **C**um ergo causa



effectiua aſcedat: relinquitur q̄ p̄deſtinatio xp̄i  
nō ē cā effectiua: cū ſimul ſit i aliis i mēte di  
nina. Itē ad hoc ē auctoritas Augu. que  
dic̄. q̄ p̄clariffimū lumē n̄re p̄deſtinatōis ē  
xp̄s. et intelligit̄ hoc de xp̄o f̄m q̄ hō. Sed  
q̄d dic̄ Aug⁹ i glo. ſup p̄. ad ro. q̄a ip̄e dic̄.  
q̄ ille hō ſine meritis hūit ſola grā vt eſſet  
fili⁹ dei. et de eodē dic̄. q̄ ē lumē n̄re p̄deſti  
natōis. S; f̄m q̄ hō. Dē ſunt ab eterno pre  
deſtinati. et vnusq̄q; h; ſuā rōnē i mēte di  
nina. q̄ qd rō ē lumen n̄re p̄deſtinatōis. q̄  
vnusq̄q; h; xp̄iū lumē ſue p̄deſtinatōis.  
nō q̄ ē ponē xp̄m eē lumē n̄re p̄deſtinatōis  
S; f̄m q̄ xp̄s ē lumē: v̄r cā exēplaris. q̄ xp̄s  
nō ē cā exēplaris n̄re p̄deſtinatōis. 3<sup>a</sup> rō  
Si xp̄s ē finis noſtre p̄deſtinatōis. S; ſi xp̄s  
nō eēt incarnat⁹: nō eēt p̄deſtinatio Chriſti  
q̄ p̄deſtinatōes noſtre carerent fine. q̄ fru  
ſtrarē. q̄ oēs p̄deſtinati fruſtrarē: q̄d nul  
lus poneret. Nō igit̄ ē cā finalis nec exēpla  
ris nec effectiua. Solo. v̄r ē q̄ cū dico pre  
deſtinatioē xp̄i noīe p̄deſtinatōis rōne p̄n  
cipalis ſignificat⁹: q̄d ē dīna p̄ſcīa cū appo  
batōe dī eternū. rōne hō cōnotati: q̄d ē grā  
xp̄i et gl̄ia: dico tp̄alē. Attēdēdo q̄ ad p̄n  
cipale ſignificatū p̄deſtinatio xp̄i et alioz p̄  
deſtinatōes ſil ſunt i mēte dīna. Attēdēdo  
hō ad cōnotatū ē ordo p̄deſtinatōis Chriſti  
ad alias p̄deſtinatōes f̄m q̄ nos dicim⁹ q̄  
grā et gl̄ia i xp̄o ē cā et ex<sup>a</sup> grē et glorie n̄re  
Secūdu hoc ſoluiſ obiectū p̄mū. q̄a quātū  
ad p̄ncipale ſignificatū ei⁹: q̄ dico p̄deſti  
natio: q̄d ē eternū nō ē p̄ortas nec cālitas.  
p̄deſtinatōis Chriſti ad alias. S; i quātū ad  
cōnotatū: q̄d ē tp̄ale: ē p̄ortas et cālitas.  
Ad 2<sup>am</sup> rō q̄d obicit. q̄ xp̄s ē lumen n̄re  
p̄deſtinatōis: v̄r. q̄ duplex ē lumē p̄deſti  
natōis. s. eternū et tp̄ale rōne ſignificati in  
p̄deſtinatōe: q̄d ē eternū v̄r. q̄ xp̄s f̄m q̄  
de⁹ et ſapīa eterna ē lumē p̄deſtinatōis oīuz  
p̄deſtinatoz et ſinguloz. et cū ſit unū et idē  
lumē. tñ q̄a ad multos ē q̄ ſunt p̄deſtinati:  
multipl̄ accipit̄ reſpect⁹ ad ip̄m. vt dicat̄  
et huius et iſtū lumē. Rōne hō cōnotati i p̄  
deſtinatōe: q̄d ē tp̄ale. s. grā v̄r. q̄ xp̄s f̄m  
q̄ hō ē lumē tp̄ale n̄re p̄deſtinatōis. q̄a hec  
ſupabūdāria ē ip̄i⁹ ſup̄eſſuēt grē: qua aſſū  
pt⁹ ē in vnitatē p̄. ita q̄ fili⁹ dei nālis ē fili⁹  
hoīs. et vnusq̄q; p̄deſtinatoz p̄ p̄cipati  
onē illi⁹ ſup̄eſſuētis grē ē fili⁹ adoptatōis.  
vñ grā ſua ē velut lumē i ſole. noīre hō grē  
ſic radii cōpati ad ſolē. Ad vltimū quod

obicit. q̄ xp̄s nō ē finis. v̄r quēadmodū in  
aliis. q̄ i p̄deſtinatōe ē p̄ſcīa et grā fina  
lis. vnū vt ſignificatū. aliud vt cōnotatum

Si q̄ reſpiciam⁹ ad p̄ſcīam: ſua p̄de  
ſtinatio nō ē finis n̄re p̄deſtinatōis. Si  
aut̄ reſpiciam⁹ ad grām cōnotatā: ſic ē finis.  
grā. n. uniōis que ē i Chriſto: ē termin⁹ oīuz  
grāz noſtraz. q̄a oēs n̄re grē terminat̄ ad  
ſuā. et rōnes n̄re glorie ad ſuā. Ad illū q̄  
q̄d ob̄r q̄ fruſtrarē p̄deſtinatōes: ſi n̄ eēt  
incarnatio: v̄r. q̄ fruſtrarē quātū ad finē  
cōueniētiſſimū: nō tñ ſimpl̄. q̄a ali⁹ mod⁹ li  
beratōis eſſet. et ille eēt finis. S; n̄ ita cōueniēſ  
Et ſic p̄s quō ſe hēt p̄deſtinatio Chriſti vt  
cā ad noſtram p̄deſtinationem.

### Ultimo queritur <sup>vtz</sup> <sup>pre</sup>

deſtinatio dicat̄ equoce vel vniuoce de pre  
deſtinatōe Chriſti et alioz. Ad q̄d ſic ob̄r.  
P̄deſtinatio ē ſaluādoz. Saluādi aut̄ ſūt  
q̄ p̄nt egrotare p̄ culpā. Cū q̄ xp̄s n̄ potue  
rit egrotare f̄m q̄ dic̄ Aug. Alii peccato ſer  
uire potuerūt. ipſe hō nō. q̄ nō ē ſaluād⁹. q̄  
ei nō cōuenit rō p̄deſtinatōis f̄m q̄ v̄r pre  
deſtinatio eſt p̄cordinatio ſaluādoz. q̄ zc.

Itē dic̄ Aug⁹. P̄deſtinatio ē p̄poſitum  
miſerēdi. S; miſeria i nobis et i Chriſto eg  
noce v̄r. q̄a i nobis ē miſeria cōtraſta. i ipſo  
hō ē volūtariē aſſūpta. q̄ equoce v̄r. So  
lutio v̄r. q̄ p̄deſtinatio aliqñ diſſiniē per  
cōpatōem et grām liberatē a malo. aut p̄ cō  
patōem ad grā ordinatē ad gloriā. P̄  
mo modo v̄r p̄deſtinatio p̄cordinatio ſal  
uādoz et p̄poſitū miſerēdi. 2<sup>o</sup> mō v̄r pre  
deſtinatio p̄paratio grē i p̄nti et glorie i fu  
turo. P̄mo mō nō v̄r vniuoce p̄deſti  
natio de Chriſto et de aliis: quātū ad cōnota  
tū: q̄d ē grā liberat̄ a malo. quātū aut̄ ad 2<sup>am</sup>  
modum dicitur vniuoce.

**Retractato** <sup>de nēcita</sup> <sup>te et cōue</sup>  
niētia et p̄deſtinatione icarnatiōis  
oīs ē ingre de actu icarnatiōis: q̄ cōſiderat̄  
vñob⁹ modis. s. in fieri et i facto eē. Ad in  
carnatiōis i fieri v̄r aſſūptio. Ad hō icarna  
tōis i facto eē v̄r unio. P̄mo q̄ querēdū ē  
de actu aſſumptōis. 2<sup>o</sup> de actu uniōis.  
De aſſumptōe aut̄ querūt iſta. P̄mo  
de aſſumēte. 2<sup>o</sup> de aſſumpto. De p̄mo q̄ri  
tur p̄ vtrū aſſumē cōicat dīne n̄. 2<sup>o</sup> vtz  
cōueniat trib⁹ p̄ſonis. De aſſumpto q̄riē  
p̄ vtrū nā būana ſit aſſumpta. 2<sup>o</sup> vtz nā



humana fm corp<sup>o</sup> 7 aia; sit assumpta. 3<sup>o</sup>  
vtrū corp<sup>o</sup> sit assumptū mediāte aia. 4<sup>o</sup>  
vtrū psona sit assumpta. 5<sup>o</sup> qual<sup>r</sup> intelli-  
git homo assumpt<sup>o</sup>. 6<sup>o</sup> de coassumptis.  
7<sup>o</sup> de constituto per assumptionem.

**Ad primum sic.** Quicqd<sup>o</sup> conuenit  
dīne n<sup>o</sup>: ouenit toti trinitati. S; assumē hu-  
manā nām nō conuenit p<sup>ri</sup> 7 spūi scō. g<sup>o</sup> nec  
dīne n<sup>o</sup>. Itē Anf. i li. de incarnatiōe xbi.  
Nō differūt oīo p<sup>ri</sup> fili<sup>o</sup> 7 spūs scūs. s. i. cēn-  
tia dīna. Si g<sup>o</sup> nā dīna assumit humanā nā;  
g<sup>o</sup> p<sup>ri</sup> 7 fili<sup>o</sup> 7 spūs. s. assumūt hūanā nām.

Ad opp<sup>o</sup> sic. Assumē dīc<sup>o</sup> actiōē. S; actō  
ouenit sbe 7 n<sup>o</sup>. g<sup>o</sup> assumē ouenit dīne n<sup>o</sup>.

Itē arguit p<sup>ri</sup> file. Aia ifundendo creat<sup>o</sup>: 7  
creando infundit. et eiusdē fm se ē creare  
aiam et eā unire. g<sup>o</sup> eodē mō eiusdē fm se  
erit humanā nām assumptā creare: 7 eā as-  
sumere. g<sup>o</sup> cū nā dīna creauerit hūanā: assū-  
p<sup>o</sup>it eā. Itē assumere 7 assūptiōē facē cō-  
uertūt. S; dīna nā fecit assūptōē. g<sup>o</sup> dīna  
nā assūp<sup>o</sup>it hūanā. Itē q<sup>u</sup>is quāuis ista  
cedat. nā dīna assūp<sup>o</sup>it hūanā nām. Itē  
qd ista cedit. essentia dīna assūp<sup>o</sup>it hūa-  
nā nām. cū ipsa nā dicat essentia. 7 e<sup>o</sup>.

Itē cū n<sup>o</sup> hūmāe oueniat assumi 7 uniri  
pprie. g<sup>o</sup> fili<sup>o</sup> ipsi n<sup>o</sup> dīne ouenit assumere 7  
unire. Sic. n. v<sup>o</sup> se hēre nā dīna ad unioē;  
7 assūptiōē actiā. sicut nā humana ad  
unioē 7 assūptiōē passiā. R<sup>o</sup>. Assu-  
mere d<sup>o</sup> coīter 7 improprie ad aliqd sumē.  
Et f<sup>o</sup> hūc modū tota trinitas assumit filio  
hūanā nām. Itē assumē d<sup>o</sup> coīter 7 pprie  
ad se sumē. qd pōt eē duob<sup>o</sup> modis. vel ad  
se sumē vt uniat. vel ad se sumē vt in quo  
uniat. Assumē hō p<sup>ri</sup>uissime d<sup>o</sup> in se sumē:  
vel ad se final<sup>r</sup> sumē. qd idē ē. fm modum  
istū ouenit psonē solū assumē. qā b<sup>o</sup> ē sumē  
in se: vt in quo uniat. Scōz modū aliū: quo  
assumē dīc<sup>o</sup> ad se sumē ut sibi uniat: sic oue-  
nit dīne n<sup>o</sup> assumē hūanā. Scōz g<sup>o</sup> q<sup>o</sup> coīter  
7 improprie d<sup>o</sup>: ouenit trinitati. fm q<sup>o</sup> coīter  
7 pprie: ouenit dīne n<sup>o</sup>. fm hō q<sup>o</sup> p<sup>ri</sup>uissime  
sic ouenit psonē filii. Et fm b<sup>o</sup> in vno sensu  
pcedūt rōnes ad vtrāq<sup>o</sup> ptē obiectē. in alio  
sensu nō. Ad ea g<sup>o</sup> q<sup>o</sup> obiectū ptē negatiuā  
rūdendū ē p<sup>ri</sup> dicēdo: q<sup>o</sup> dīnā nām assumere  
humanam pōt accipi dupl<sup>r</sup>. Vno mō ut nā  
dīna cōsidere<sup>r</sup> fm se vt vna in trib<sup>o</sup> psonis.  
et b<sup>o</sup> mō nō ē cōcedēdū dīnā naturā; assum-  
pisse hūanā; pprie sumēdo assumē. Vel f<sup>o</sup>

q<sup>o</sup> cōsiderat<sup>o</sup> nā dīna tota i vna psona. s. filii.  
et b<sup>o</sup> mō nā dīna assūp<sup>o</sup>it hūanā. i. sibi unī-  
uit. Ad illō g<sup>o</sup> qd obicit. Quicqd<sup>o</sup> ouenit  
dīne n<sup>o</sup>: ouenit toti trinitati. S; assumē nō  
ouenit toti trinitati. g<sup>o</sup> nec dīne n<sup>o</sup>. dō. q<sup>o</sup> in  
b<sup>o</sup> q<sup>o</sup> dico assumē: duo itelligūt. s. sumē actō  
7 respect<sup>o</sup> ad idē: q<sup>o</sup> notat p<sup>ri</sup> ad se: fm q<sup>o</sup> nos  
exponim<sup>o</sup> assumē. i. ad se sumē. et rōne isti<sup>o</sup>  
respect<sup>o</sup> nō ouenit toti trinitati: quāis ouēiat  
n<sup>o</sup>. qā tota trinitas fm q<sup>o</sup> trinitas nō est in  
vna psona. s. tota nā ē i vna persona. Et sic  
p<sup>ri</sup> solo ad ea que obieciēbāt ad ptē negatiuā

Ad ea hō q<sup>o</sup> obieciēbāt ad ptē affirmatiuā  
e. ad p<sup>ri</sup>mū dō. q<sup>o</sup> assumē dīc<sup>o</sup> actiōē: 7 cū b<sup>o</sup>  
nām relonīs. s. ad se uel in se. vñ nō seg<sup>o</sup> q<sup>o</sup>  
si actiō ouenit n<sup>o</sup>: q<sup>o</sup> actiō quocūq<sup>o</sup> alio sup-  
addito oueniat. Ad 2<sup>o</sup> hō dō. q<sup>o</sup> non est  
file de unione aīe 7 assūptōē. ppter respe-  
ctū supadditū. Ad tertiū hō dō. q<sup>o</sup> nō cō-  
uertūt assumē 7 assūptiōē facē. fm q<sup>o</sup> assū-  
mere pprie d<sup>o</sup>: quāis ouertāt fm q<sup>o</sup> dīc<sup>o</sup>  
improprie. Ad quartū hō dō q<sup>o</sup> quāuis i dō  
sit nā 7 eēntia. tñ dīa ē i rōne dicēdi. quia  
eēntia d<sup>o</sup> quo res ē. nā hō quo res agit vel  
patit. Assumere aut dīc<sup>o</sup> sic actiōē. assumi  
sicut passiōē. Et iō assumē 7 assumi dīcūt<sup>o</sup>  
de nā 7 nō de eēntia. vñ nō est cōcedēdū q<sup>o</sup>  
quāuis dīna nā assumat: ppter b<sup>o</sup> dīna eēn-  
tia. Ad vltimū dō. q<sup>o</sup> proprie loquendo  
dīa ē inter assūptiōē 7 unioē. Itē unio  
proprie dīc<sup>o</sup> opatōēz duoz ad tertiū. Assū-  
ptiō hō dīc<sup>o</sup> oparatiōē vnus ad vnum.  
Assumē. n. ē aliquid sibi copulare. vñ dīc<sup>o</sup>  
hūitūdinē eius in quo est unio ad aliud. et iō  
dīna nā p<sup>ri</sup>e loquēdo nō d<sup>o</sup> dīc<sup>o</sup> assumē. licz  
p<sup>ri</sup>e dicat vnū: uniri hūane n<sup>o</sup> i unitatē p<sup>ri</sup>

**Consequenter** queritur  
vtrum as-  
sumptio oueniat trib<sup>o</sup> psonis. Ad quod sic.  
Quicquid facit p<sup>ri</sup>: facit fili<sup>o</sup>. 7 e<sup>o</sup>. qā indi-  
sa sunt opa trinitati. S; fili<sup>o</sup> assūp<sup>o</sup>it carnē  
g<sup>o</sup> 7 p<sup>ri</sup>. Itē dīc<sup>o</sup> Jo. Dam. q<sup>o</sup> pater 7 fili<sup>o</sup> 7  
spūs scūs f<sup>o</sup> oīa sunt unū p<sup>ri</sup>ter īgnatōēz ge-  
neratōēz 7 p<sup>ri</sup>cessionē. S; assūptiō nec ē in  
generatiō. nec aliqd alioz. g<sup>o</sup> sunt unū i assū-  
ptiōē. g<sup>o</sup> q<sup>o</sup> psona assumit hūanā nām.

R<sup>o</sup> f<sup>o</sup> Aug. in li. de fide ad Petrū. Q<sup>o</sup> tri-  
nitas assūptiōē fecit. s. hō: nō p<sup>ri</sup> ul spūi  
scō. vñ 7 īdīsa ē assūptiō quātū ad actiōē  
7 q<sup>o</sup> actū ad psonā cui ouenit. qā unī 7 indi-  
uise p<sup>ri</sup> filii. Nōndū aut ē q<sup>o</sup> i argumētati-  
ōē ē mutatio p<sup>ri</sup>dicati. mutat. n. qd i aliud.



nā sicut dicit **Dugo** de sancto **Uictore**. Cū dicitur  
filius dei carnē assumpsit ex vi occulte relati  
onis: quā intelligit qd sibi inuinit id de patre  
nō dicitur. qā si idē diceret nō idē. s. aliud intellige  
ret. qā sicut alius i psona ē p. alius fili. sic ali  
ud dicitur: cū fili i carnat? dicitur: qd si p. i carnatus  
diceret. **Nō** igitur dicitur: si filius carnē assumpsit  
idcirco carnē assumpsisse et p. m. sic dicitur nō  
est. si fili? carnē sibi inuinit: eadē carnem sibi  
inuinit et p. m. et ē figura dicitur. **Lex** i li.  
**Iudid.** i. q. **Manue** uxore accepit filio suo  
nō tñ sibi uxore accepit qd filio uxore accepit  
**Nemo** ē qd argumētet et dicat. si p. filio uxore  
re accepit. qd uxore accepit p. et cecidit uxore  
ratū ēē patre. qā filio uxore accepit. quare  
qd i carnat? dicat eē p. qā filio suo carnem  
inuinit. sic fili? dicitur i carnat? qā carnē sibi co  
pulanit. **Ad** 2<sup>o</sup> dicitur. qd dā dicitur deo abso  
lute sine respectu ad creaturas. sic sunt noti  
ones p. prietates reiones. et sibi bonitas et sa  
piētia: et cōsilia. **Quedā** dicitur i deo siue at  
tribuit deo sibi reiones ad creaturas. et bi?  
ē assumptio. **Assumptio**. n. nō ponit aliquid  
f. assumptio: qd assumptio aliquā inonationē ac  
cipiat. s. ponit aliquid i assumptio: qd fit inoua  
tio i creatura assumpta. **Ill** d. aut **Jo. Dam.**  
intelligit p. prietatem ad creaturā.

**Consequens** est qd de ipso as  
sumptio. et p. mo  
vtrū nā hūana sit assumpta. **Ad** quod sic. **Nā**  
sibi p. prietate locutionis nō videt b. cecidi. p.  
assumpsit nām. **Nā** cū nā diffinitur quatuor  
modis a bo. i. li. de duab? naturis et una p.  
xpi cōsistit sic. **Nā** ē eorū qd quodmō itelle  
ctu capi pnt. **In** qd diffinitōe accidētia et sibi  
cōtinēt. **Hec**. n. oīa itellectu capi pnt. **Addit**  
autē quoquomō. qd de? et m. p. p. itelle  
ctu intelligi nō pnt. s. ceteraz. re p. p. uatione.  
**Cōiter** dō diffinit nā ut conueniat solū sibi  
corporeis et i corporeis. hoc mō nā ē vel qd  
facit: vel qd pati pōt. **Stricte** etiā diffinit  
nā ut conueniat solū corporeis. b. mō nā ē p. nci  
piū mor? p. se nō p. accides. 4<sup>o</sup> mō diffinit  
nā sibi qd nos dicim? diuersam eē nām auri  
et argenti i b. p. p. tate re p. mōstrare cupietes  
**Hoc** mō natura ē vnāquāq; re informans  
specifica dīa. **Sed** m. vltimā diffinitionem  
duas i xpo naturas eē cōstituūt. **Si** qd b. vlti  
mo mō dicat natura. s. specifica dīa hu  
mane n. c. ē auctoritas **Jo. Dam.** 3. li. xi. c.  
**Verbū** nō eā qd nuda cōsideratōe cōtēplā nā;  
assumpsit. neq; eā qd i spē cōsiderat. s. specifi.

cam dīa. sic ē rōnalitas hoīs. **Relingit** qd q  
nō pōt dici: assumpsit hūanā naturā. **Itē**  
si dicat qd natura accipit alr. s. vis inlita re  
b? p. creas filia ex filib?. **S; b.** etiā mō nō pōt  
dici natura assumpta. qā vis illa p. creadi hile  
cōseqt assumptionē. qā ē iā i exīte xpo: sibi qd  
pōt multiplicare spēs in quātū ho. s. b. etiā  
mō nō pōt dici assumpta natura. **Itē** assū  
ptio fuit miraculosa nō sibi natura. et iō ex  
illa pte nō rōnē tenuit n. qd est vis p. creandi  
filia ex filib?. s. nec sibi modū istū vel alium  
potest dici assumpsisse naturā. qd bñ cōceden  
dū ē sibi aliū modū dicēdi naturā. dī. n. nā  
alio mō ex qd sit eē rei naturalis: vel ex qbus  
res ē nata. **Et** sibi hūc modū tā corp? qd aīa  
dicūt nā. qā ex his eē hūanū ē natū et cōsti  
tutū. **Itē** qrit an sic cōcedit ista. persona  
assumpsit hūanā naturā. debeat ista cōcedi. p.  
assumpsit hūanā eēntiā: cū idē sit oīo natura  
et eēntia. **Ad** qd dō. qd quānis sint idem re  
natura et eēntia: tñ differūt rōne. **Natura**  
n. respicet rem i fieri. eēntia rō respicit rem  
f. eē. qā qd nō fuit i eē res assumpta an assumpti  
onē. iō nō dō cōcedi assumpsit hūanā eēntiā. **S;**  
dō cōcedi. assumpsit hūanā naturā. qā assume  
bat res qd nō erat: s. qd fiebat.

**Post hoc** ingreditur ē vtrū hu  
mana n. sibi fin corp? et  
aīam sit assumpta. **Nā** qdā heretici dicebant  
qd nō fuit verū corp?. s. fantastici. ut **Valen  
tin?**. **Appollinaris** dixit qd aīa fuit sine sensu  
**Euoni?** dixit qd fuit caro vnita absq; aīa.  
**Cont.** **Hūana** n. fuit lapsa sibi aīam i ap  
petitu sciēdi sic de? lapsa etiā fuit f. carnē  
in gustādo de pomo. **S. 3.** **Si** qd torū qd est  
lapsū p. peccatū dō repari p. xpm. qd ad repa  
rationē p. tūz assumptio vtriusq; s. aīe et cor  
poris. **Itē** nō conuenit sūmo medico curare  
naturā sibi pte: et sibi pte incuratā dimitte.  
**S;** si sūm? medic? naturā hūanā assumpsisset  
i parte vel aīe vel carnis: i pte eā curasset:  
nō sibi totū. qā sic dicit **Jo. Dam.** qd i assumptibi  
le ē: incurabile ē. **Relingit** qd qd assumpta ē in  
toto et nō i pte. **Ad** opp? sic. **Nature** ma  
xime distātes minime sūt vnibiles. **Si** qd ma  
xime distāt n. qd nec conueniūt genere vel spē  
vel etiā similitudine: minime erūt vnibiles. **Ta  
lis** autē ē n. dīa et n. carnis. qā nec conueni  
unt genere vel specie nec etiā similitudine.  
quēadmodū aīa p. hoc qd est ad imaginem  
et similitudinē dei. **Relingit** qd qd nō ē unibilis.  
**Itē** maior est distātia inter spūale dīnū



et quodcumque corpus: quod inter corpus calidum  
et corpus frigidum. Si ergo corpus calidum non potest  
uniri corpori frigido sine mutatione non alteri.  
ergo non poterit uniri corpori humani spiritui  
divino sine mutatione alteri non. Sed spiritus divinus  
non potest mutari. ergo si uniat corpus humanum  
spiritui divino: mutabitur: et iam non manebit corpus.  
Cassa igitur esset unio et uana. Relinquitur ergo quod non  
est unibile corpus humanum deo. Item non distan-  
tes magis accedunt ad unionem minorem quam ad  
unionem maiorem vel maximam. Est autem unio  
creature ad deum per gratiam partem et per gloriam su-  
turam secundum cognitionem et amorem. Maior autem imo  
maxima est unio creature ad deum: quod est in unita-  
te personalis. quia maior est uniri in persona quam uniri  
sine cognitione vel voluntate. Magis igitur ac-  
cedet omnis creatura ad unionem primam cum deo  
quam ad secundam. Si ergo impossibile est ut corporea  
natura uniat deo secundum primam: impossibile est quod uniat  
sine secundam. Et he sunt obiectioes hereticorum.

Ad primum dicitur quod natura humana et divina non con-  
veniunt in genere nec in specie. tamen sunt in similitudine  
sine aliquo modo. non quia divina natura assimilatur corpo-  
ree. sed magis quia ipsa natura corporea assimilatur  
divine secundum aliquam similitudinem. quod est odita in ex-  
emplar sapientie divine. Et propterea est participatio  
bonitatis divine secundum aliquem gradum et ipsi boni-  
tatis vestigiū. secundum quod dicit beatus Hieronymus. 9. c. ierar-  
chie angelice. Nihil. n. eorum quod sunt vult boni  
participatione partium: ut eloquor veritas ait. Ita  
bona valde. Est ergo ex omnibus intellectualibus et  
materialibus formare dissimiles similitudines. Distin-  
guendum tamen est. quod est similitudo creature ad deum  
secundum imaginem. et sine vestigiū. secundum imaginem  
ut rationalis anima. Et secundum vestigiū ut irrationalis.  
et substantia corporea: in qua et si non sit imago expressa  
trinitatis: est tamen in ea vestigiū summe bonitatis.

Ad secundum dicitur quod duplex est essentia. Est. n. essentia et essentia  
ordinis. Similiter duplex est distantia. essentialis vel  
naturalis. quantum ad essentiam. et quantum ad ordinem.  
Distantia quantum ad essentiam facit hoc non esse bonum: sine  
hac re non est illa. Distantia vero quantum ad ordinem  
distinguit facit hanc rem non esse ordinatam ad illam: sine non  
ordinari ad illam. secundum primum modum maior est  
distantia dei sine ordine non ad quamlibet creaturam:  
quam aliam creaturam ad quamlibet creaturam aliam  
incomparabiliter. Et hoc modo verum est quod maior est dei  
ad humanum corpus: quam corporei calidi ad cor-  
poris frigidum. ut ignis ad aquam. Sed secundum secundum  
modum dicitur quod est distantia parva corporis humani  
ad deum sine ad divinum spiritum: et minus distat quam  
corporei calidi a frigido. quia bonum non ordinatur

ad illud: ut sit ei contrarium. Hoc vero ordinatur ad  
deum in ratione propinqua. Ad divinum. n. esse ordinatur  
quod ab ipso oditur et non solum spirituale esse: imo  
etiam corporale. vnde sicut in spiritualibus: sic alias  
omnium est magis accedit ad ipsum rationalis anima.  
ita in corporalibus magis accedens est ad ipsum  
corporea natura et humana. Ad corpus. n. humanum or-  
dinatur omnia corpora: nec est aliquod corpus in  
universum: cum quo non conveniat. propterea cum sit  
ultimum corpus in genere corporis: immediate  
se habet ad deum. et ideo est unibile. Ad tertium dicitur  
quod quibus corporea natura de se secundum quod corporea: non  
sit ordinata ad unionem cum deo: quod est per gratiam  
et gloriam: tamen corporea natura secundum quod humana et ra-  
tionalis anima unificata et perfecta ordinabilis est ad  
illam: non secundum se: sed secundum illam. et etiam ipsa rationalis anima  
ordinabilis est ad beatitudinem in creatore suo secundum partem  
intellectualem: quod non convenit cum corpore. et secundum partem sen-  
sitivam quod unietur cum corpore. non dicitur. b. Aug. ut su-  
per dictum est in li. de anima et spiritu. Propterea deus factus  
est homo: ut totum hominem se beatificaret. et ut con-  
versio hominis esset ad ipsum. et tota dilectio esset in illo  
cum assensu carnis videtur per carnem: et assensu  
mentis per deitatis contemplationem. Et hoc est totum  
bonum hominis ut sine ingredere sine egredere  
pasceat in factore suo inueniret. pasceat foris in  
humanitate saluatoris. et pasceat intus in  
deitate creatoris.

**Consequens est** quod si utrumque  
corpus sit  
assumptum mediante anima. Ad quod sic. Separata  
anima a carne adhuc mansit unio carnis et dei-  
tatis. ergo et immediate uniebatur caro deitati. non  
igitur mediante anima vel intellectu. Item essentia  
liter est deitas in omni creatura: et immediate. quia  
non est in una creatura per aliam. Sed multo magis  
est in humana natura: in qua est essentialiter et personaliter. ergo  
est in humana natura. s. corpore et anima immediate: non in uno  
propter aliud. ergo sine medio unius deitas carni.

Item si in unione anima aliquo modo ponatur medius  
quo separato medio ab extremis: sic in morte  
christi anima a corpore non fiet separatio extremi ab ex-  
tremo. i. deitatis a corpore. Si ergo manet unio  
deitatis ad corpus: non est inter illa medium rationalis  
anima. Ad oppositum est auctoritas Iohannis. 1. am. Uni-  
tum est carni per intellectum dei verbum. Item Gregorius.  
Carnem deitas anima mediante suscepit. Item  
Augustinus in epistola ad Volusianum. Ipsa deitas anima  
rationalis: et per eandem corpus humanum sibi aptavit

secundum distinguendo. quod est medium necessitatis. et  
est medium congruitatis. Medium necessitatis ligat  
extrema. ita quod eo remoto separet extrema.



quē admodū armonia siue cōtēpantia corpis  
dē ligans aīam et corp⁹. iō ipsa destructa se/  
quit sepacio. **¶** Dēdū hō cōgruitatē non ligat  
extrema. s. dīc ordinē in extremis. quē ad/  
modū ē ī elemētato. quāuis. n. sūt elemēta  
quatuor. tñ ordinē n. media sunt inter ignē  
q. ē sūtīlīssim⁹. et terrā q. ē grossīssimā: aer et  
aqua. **¶** Scdm̄ g. hūc modum si loquamur de  
medio nēcitatē inter spūalē sbaz increatā:  
q. ē deitas: et corporeā creatā. ī xpo nullum  
fuit mediū. **¶** Si hō loquamur de medio fm  
ordinis cōgruetiā: mediū ē duplex. s. spūs et  
aīa. ga inter spūalē nām n. cōformē corpoi et  
corporeā sbaz n. cōformē spūi dīno sunt duo  
media ordinate n. v. nā spūalis cōformis  
spūi dīno. **¶** Et spūalis nā cōformis spūi būa/  
no. **¶** Et hec dīcūf spūs et aīa. spūs quātū ad  
supiorē ptē aīe inquātū ē sepabilis. **¶** Aīa hō  
fm inferiōrē ptē: fm quā ē animās corpus et  
vniūbil. **¶** Et hō mō intelligīf qd a doctis dī p  
spūi et p aīam corpus būanū sibi coaptauit.  
**¶** Et p hō p solo ad pīm et z. obiectū. **¶** Unde  
Aug. in li. de aīa et spū. **¶** Ut supmū aīe itelli/  
gentia siue mēs q. dī spūs: imaginē et silitu/  
dinē gerit supioris. i. dei. vñ et ei⁹ suscepti/  
ua eē potuit. et ad vniōnē psonalē: qñ ipse  
voluit absq. ulla dematōe n. suscepta fu/  
it. sic sūpīmū carnis. i. sensualitas aīe gerēs  
silitudinē ad vniōnē psonalē: ei⁹ cēntiā su/  
scipe pōt. i. aīe. **¶** Un relīngf q. hoc mō inter/  
deū et corp⁹ mediū ē spūs et aīa. **¶** Ad vlti/  
mū hō dō. q. cū sūma bonitas cōicat se ali/  
cui: nūq. ab eo recederet: cui se cōicat: nisi eēt  
indignitas illi⁹. alī nō eēt sūma bonitas. et  
hoc tenet siue cōicat se dādo grām. siue vni/  
endo se cū creatura. quia g. būana nā ī xpo  
tā ī corpe: q. ī aīa n. fuit possibilē ad idigni/  
tatē: n. fuit sepabil vniō hōi ad carnē: sic nec  
anime ad verbum.

**¶ Deinde** querīf vtrū persona sit  
assumpta. **¶** Ad qd sic vñ  
p auctoritatē Jo. Dam. 3. li. c. xi. **¶** Verbū incar/  
natū deus neq. eā: s. nuda cōtēplatōe cōside/  
rat: nā: assumptū. **¶** Ad. n. hoc ē incarnatio. s.  
sūctio īcarnatōis. **¶** Neq. eā q. ī spē cōsiderat. s.  
eā q. ī atomo. p. mīctas. n. assumptū nostre  
masse. nō ē se ipm iā sūstētē et atomum  
exntē pus. et ita ab ipso assumptū. **¶** S. ī ipsa  
filii ipostasi exntē. igit assumptū nā: ī atomo.  
**¶** S. nā exntē ī atomo ē p. g. assumptū  
psonā. p. n. ē rōnalis n. indīdua sba. quēd  
ouenit n. ī atomo. **¶** Item Ric. de sancto

**¶** Ric. i. li. de trinitate. dīc. q. ī dīnis determi/  
nat p. penes rōnē originis. **¶** In angelis hō  
penes rōnē qualitāt. **¶** In hōie hō fm utrūq.  
modū. **¶** Cū g. ī nā būana assumpta sit alia p/  
petas originis: q. ī filio dei. ga descendit fm  
carnē a matre. et fm nām dīnam ē a patre.

**¶** Itē ē alia p. petas qualitāt siue forme. g.  
sūt ē alia et alia psonalitas. **¶** Itē An. in li.  
de īcarnatōe hōi dīc. **¶** Q. fili⁹ dei nō assūpit  
hōie: sūplīf. s. hūc hōiem. s. **¶** Bm. **¶** Si g. hic  
hō ī hō ē rōnalis n. indīdua sba. g. assūpit  
psonā. **¶** Itē p. ē res dīstīcta p. petate ad  
dignitatē p. nēte s. alia dīffinitōnē. **¶** Un  
dīc **¶** Bo. in li. de duabus naturis et vna p.  
xpi. q. hoc nomē digniorib⁹ sbis accōmoda/  
tū ē. **¶** Si g. cū hō assumit: nā ei⁹ exaltat: nec  
alīqd de p. petate vñ dignitate ei⁹ minuit  
**¶** Relīngf igit q. p. ē assumpta. **¶** Itē cū sint  
tres act⁹ cōcurrētēf sūt creat. assumē. et unire  
cōstās ē q. creare pus ē q. assumē. **¶** Itaq. cū ē  
termin⁹ creatōis ē inceptio assumptōis. cū  
g. creare terminēf ad actū. ens g. erit assum/  
ptio entis actū. g. et p. cū ens actū hic sit p.

**¶** Ad opp. **¶** Aug. in li. de fide ad p. **¶** Deus  
nām hōis assumptū n. psonā. **¶** Relīngf igit  
q. n. assumptū psonā. **¶** Itē **¶** Bo. dīc. **¶** Nesto/  
riū. **¶** Si duab⁹ psonis manētib⁹ ī xpo cōiūctio  
facta ē nā: vñ de duob⁹ nīl effīci potuit  
oīo. n. ex duab⁹ p. sōis nīl unū effīci potuit  
nīl igit vñ s. **¶** Nestoriū xps ē. ac p hō oīo  
nīl. **¶** Qd. n. n. est vñ nec eē oīo pōt. **¶** S. eē  
xps manifeste et hāciter cōfitemur vñ. igit  
dīcīm⁹ xpm. qd si ita ē: vñ xpi sine dubita/  
tione psonā eē nēce ē. **¶** Itē si p. assumpta  
ē nēce ē ī xpo duas eē psonas: ga nō pōt dī/  
ci absorberi p. būana ī assumptōe. cū nō fa/  
erit pus p. q. assumpta. manēt igit ī xpo et  
dīfferētēs n. et dīuerse p. n. ē igit vñ ī nā  
nec unū ī p. **¶** Relīngf igit q. n. est vñio dei  
ad hōie: nisi sicut ī aliis hōib⁹. qd ē absur/  
dīssīmū. **¶** Relīngf igit q. p. n. ē assumpta.

**¶** Quod cōcedēdū ē: et rñdēdū ad obiecta. dō  
q. ad eē p. regit triplex dīstīctio. s. singu/  
laritat. incoīcabilitat. et dignitat. **¶** Dīstī/  
ctio singularitat ē ī aīa aliqua: dū ē ī corpe.  
est. n. dīstās a qualz aīa aliqua p. petate sin/  
gulari. **¶** Dīstīctio hō incoīcabilitat ē quā  
bz alīqd singulare. vt īste asin⁹ aīal. **¶** S. hō  
bz aīa exntē ī corpe: cū ipsa et corp⁹ cōicēt ī  
cōstītuēdo unū eē. **¶** Dīstīctio hō dignitat  
ē qua pus alīquis hō dīstīgnīf ab alio rō/  
nalitate indīduali: que qdem ē dignīssīmā



proprietates. qd hñc dñc **Bo**. Hoc nom psona digniorib? accommodatū ē sibiis. Ad eē g psonē regit hēc triplex distinctio. singulari tat. communicabilitat. et dignitat. q artēdit fm ppietate digniorē. Dicēdū g q pma distinctio ē i aīa xpi. s. singularitat. et etiā i corpore. pma et 2<sup>a</sup> ē i oposito ex aīa et corpe q pōt notari cū dico hic hō: demonstrato cōposito ex aīa et corpore. s. singulare. Prima hō et 2<sup>a</sup> et 3<sup>a</sup> ē i xpo deo hōie. et quīf pma et secūda possit hñc ex pte hūane n<sup>e</sup>: tñ tertiā n pōt nisi ex rōe dñe psonē. et ita eē psonā i xpo n ē rōne hūane n<sup>e</sup>. Cū. n. rō p<sup>a</sup> assumatur ab excellētiōi ppietate et digniori. dignior aut ppietas i xpo n ē ex pte hūane n<sup>e</sup> s ex pte dñe psonē. Propterea relinqt q n ē assumptio p<sup>a</sup>. Distinctio. n. psonaz: dñ esse 3<sup>a</sup> id qd in ipis psonis iuenit nobili? qd g i hōie assumpto nobilissimū ē eē filiū dei. iō 3<sup>a</sup> b inest ei distinctio psonalis: ut sit una p<sup>a</sup> cū filio dei. Ad p<sup>a</sup> g qd obf de **Jo**. Nam q assumptū hūanā nām i athomo: vez est. non tñ seqt ex b q assumptū psonā. qd per athomū qd ē idem qd indiūduū: nō notatur nisi distinctio singularitat vel incoīcabilitatis: nō dignitat: qua sumit rō p<sup>a</sup>. Ad 2<sup>a</sup> hō qd obicit de **Ricardo** vñ ē. q h sit alia ppietas n<sup>e</sup> et originis i hōie assumpto: q i filio dei. n tñ seqt q alia psona. qd persona sic dñc rē opletā: et sic diffinitā: vt n sit possi bilis ad vltiorē vñonē: et distinctū p ppi etate digniorē. qd n ouenit xpo fm q hō.

Ad tertiū. **Anf.** vñ. q cum dñc. assumptū hñc hōiem: p hoc n demonstrat p<sup>a</sup>: q vna est filii dei et filii hōis. s. demonstrat indiūduū. s. illud ostitutū ex corpe et aīa singulare.

Et qd obf q b ē rōnalis n<sup>e</sup> indiūduū sba. g p<sup>a</sup>. vñ ē q vis ē i b q dico indiūduū et im portat illa triplex distinctio: que dicta ē. vñ negādū ē q n est indiūduū. cū sit adhuc pos sibile ad vñonē cū digniori sba. Ad 4<sup>a</sup> vñ q iā p<sup>a</sup> rñsio qd nec p<sup>a</sup> assumit: nec tñ ē diminutio dignitatis: s psonalitāt ē a ppi etate digniori. Ad 5<sup>a</sup> vñ. q aliqui creatū aliqd p se. aliqn vt i alio. Si sit creatū p se non i alio: et sic indiūduū rōnalis n<sup>e</sup> erit p<sup>a</sup>. Si hō sit creatū vt i alio: s sit indiūduū n<sup>e</sup> rōnalis: n tñ erit p<sup>a</sup>. qd n ē a quol; alio di stincta sba. Et hac rōne nec rōnalis aīa: que infundēdo corpi creat et creādo infūdē n ē p<sup>a</sup> fili mō. qd b opositū ex corpore et aīa creādo assumit: et assumēdo creat: non pōt

dici p<sup>a</sup>. Et si obf 3<sup>a</sup> q obicit **Anf.** i li. de incarnatōe bbi. qd de<sup>a</sup> ē p<sup>a</sup>. hō assumpt<sup>a</sup> est p<sup>a</sup>. g dñe p<sup>a</sup> sunt i xpo. **R** q: quēadmodum p<sup>a</sup> ē de<sup>a</sup>. fili<sup>a</sup> ē de<sup>a</sup>. n tñ plures dñi: s vn<sup>a</sup> est de<sup>a</sup>. ita i xpo de<sup>a</sup> est p<sup>a</sup>. hō ē p<sup>a</sup>. n tñ dñe p<sup>a</sup>: s vna p<sup>a</sup>. nec designari pōt fili<sup>a</sup> di sine filio hōis vel e<sup>a</sup>. qd idē ē fili<sup>a</sup> dei et fili<sup>a</sup> hōis. et eadē ē bbi et assumpti hōis. ppetatū collectio diuersaz aut psonaz: impossibile ē eadē ppetatū eē eadē collectionē. aut eadē de in uicē pdicari. Itē querit cū aīa sit nobilis simū i hōie: sic fili<sup>a</sup> dei i xpo: quare aīa n dñ assumē cor<sup>a</sup> i psonā suā: sicut fili<sup>a</sup> dei hō minē. Ad qd reddīt multiplex rō. Vna ē qd assumēs p<sup>a</sup> ē q assumptū. et qd assu mit inseparabilr assumit. quoz neutz ouenit aīe respectu corporis. Itē assumēs cū un tur assumptio: efficit aliquā unitatē. aīa aut nō facit vñonē sui ad cor<sup>a</sup>. qd fil creat et infundit. Itē assumēs et assumptū n cō ponūt aliqd totū: nec sunt ptes alicui<sup>a</sup> totū. S; aīa cū corpore hōis: ouenit: et sunt ptes illi. Itē cū hoc dubitat de quodā: qd dñc magister i 3<sup>a</sup>. s. ināz. s. q aīa separata a corpe ē psona. S; cū p<sup>a</sup> sit attributa rei ex aliqua di gnitate: i resurrectione corporz minuēt ei<sup>a</sup> dignitas. vñ vñ. q aīa separata n est psona. qm ē sba coīcabil. b n coīcās. vñ nō ē verū qd dñc mag<sup>r</sup>: nisi ipse accipiat psonā p indi uiduo. et hui<sup>a</sup> rei determinatio. alibi plenius innuetur.

## Consequēter queri

tur qñ intelligit hō assumpt<sup>a</sup>. Ad qd obf p<sup>a</sup> sic. de auctoritatib? **Jo**. **D**am. qui dñc. q nō ē sumē coēm spēm i dñō **Ihu** xpo. g xps 3<sup>a</sup> q hō n ē eiusdē spēi cū aliis hōib? g hō dñ equoce de xpo et de aliis. Item de quol; q ē hō pdicat ipsa spēs coīs. Si g coīs spēs n pdicat de xpo. qd n ē ibi coēm spēm sumē Relinqt q xps nō ē hō. Cū g xps sit hō: relī quē q est coēm spēm sumē. Ad opp<sup>a</sup> sic. Spēs ē totū eē indiūduoz. sicut hēc spēs hō ē totū eē ptiulariū hōiū. S; hō nō ē totū. eē xpi. Reliquē igit q nō ē coēm spēs sumē de xpo et d aliis. Itē qñ cū dñ hūana nā assumpta a xpo: qd supponat. aut. n. suppo nit cor<sup>a</sup> et aīa: ex qb? ouenit hō. aut suppo nit opositū ex his. Si p<sup>a</sup> mō. g p humanam nām n supponūt ptes hōis: nō compositio ipsaz. ergo si partes sic sumpte nō ostituit hōiū: nō erit dicē ex assumptioe corporis et



aīe hūane n<sup>e</sup> xpm eē hoīem. Si z<sup>o</sup> mō. s. o po  
firū ex corpore. 7 aīa ē hō. g. erit dicē xpm af  
sumphisse hoīem. s. assumēs n̄ est assumptū:  
vt dī i regulis fidei. g. xps nō ē hō. Itē si  
assumpsit hoīem. aut igit hoīem coēm spēm  
aut singlarē. Si pmo mō tm̄. g. accidit er  
ror: q. destruit a. **Jo. Dam.** Si z<sup>o</sup> mō. g. assum  
psit psonā: cū hō singlaris sit psona: qd est  
error. **Idō.** n. psona assumpsit psonā s. nā: sic  
dicē **Aug.** Occasione b<sup>o</sup> querit vtrū assū  
psit hoīes. Ad qd inducūt auctoritates 7 rō  
nes. p<sup>o</sup> ex ps. **Beatus** quē elegisti 7 assum.  
**Aug.** Anathā sit q. dicē filiū dei hoīes semel  
assumptū deposuisse. Itē fili<sup>o</sup> dei assum  
psit corp<sup>o</sup> 7 aīa: s. iūta. s. corp<sup>o</sup> 7 aīa s. i  
iūta faciūt hoīes. g. fili<sup>o</sup> dei assumpsit hoīes  
Itē hō p<sup>o</sup>rie loquēdo denotat a. p<sup>o</sup>rieta  
tib<sup>o</sup> aīe. vñ p<sup>o</sup>rie dī rōnalis. 7 fili<sup>o</sup> a. p<sup>o</sup>eta  
tib<sup>o</sup> corporis. vñ p<sup>o</sup>rie dī colorat<sup>o</sup>. g. multo  
forti<sup>o</sup> denotabit a. p<sup>o</sup>rietas vtriusq. g.  
cū assumptio sit dispositio corporis 7 aīe: p  
rie dī dīcī hō assumpt<sup>o</sup>. g. fili<sup>o</sup> dei assūpsit  
hoīes. **Ad opp<sup>o</sup>.** Assumpsit hoīes. s. n̄ nisi  
istū. g. iste hō ē assūpt<sup>o</sup>. g. p<sup>o</sup> ē assumpta: qd ē  
error: damnat<sup>o</sup>. **R<sup>o</sup>** ad p<sup>o</sup>mū. **Ad<sup>o</sup>** p se at  
tributū ipsi singlarib<sup>o</sup>. p accidēs hō ipsi  
spēi. vñ p se ad<sup>o</sup> currēdi cūenit singlaris:  
cū dī. hō currit. p accidēs hō ipsi spēi. **Scōs** g.  
hūc modū dō. q. assumi importat actū: q. p  
se cūenit n<sup>e</sup> singlari vnite xpo. Per acci  
dēs hō ipsi n<sup>e</sup> vñ. **Qd** g. dicē **Jo. Dam.** nō cō  
dicē. q. n̄ intēdit negare qn per accidēs nā  
ulī sit assumpta a xpo. s. q. ipsa vñ nā n̄  
sit assumpta sine nā singlari. q. supponit p  
se: cū dī nā assumpta a xpo. **Ad illud** qd  
obicit de auctoritatib<sup>o</sup> **Jo. Dama.** q. in dñō  
zhu xpo nō ē coēm spēm sumē. dō. q. ita in  
telligit. q. n̄ cūenit de xpo dicē coēm spēm  
cōflatā ex deitate 7 humanitate. q. nec de  
eēt nec hō. sicut dicebāt heretici. sicut p<sup>o</sup> p  
hoc qd s. dī. **De. p. n. fact<sup>o</sup>** ē neq. aliqñ fiet  
ali<sup>o</sup> xps. n̄ negat g. q. f. q. hō de ipō n̄ p<sup>o</sup>dice  
tur ipsa coīs spēs. 7 vniūce sicut de aliis.  
**Uel** pōt intelligi alī. q. n̄ p<sup>o</sup>sus eodē mō p  
dicat de xpo 7 de aliis. q. p<sup>o</sup>dicata de aliis  
cōprehēdit totū eē ipsoz. **Sed** p<sup>o</sup>dicari de  
xpo n̄ cōphēdit totū eē xpi. q. n̄ cōphēdit  
deitate. n̄ tñ seq<sup>o</sup> q. dicat equoce de xpo.  
q. p<sup>o</sup>dicata de xpo p<sup>o</sup>dicat totū eē ei<sup>o</sup> quatū  
ad hūanā naturā eo mō: quo 7 alioz hoīū;  
**Et** iō vniūce. **Et** p l<sup>o</sup> p<sup>o</sup> solo ad oīa cōt<sup>o</sup> hec  
obiecta. **Ad** tertiū hō obiectū q. qritur qd

supponat: cū dī hūana nā. dō. q. refert dīe  
hūanā nā: 7 hoīes: 7 humanitatē. q. hūa  
na nā dicē cōponētia vnita. hō hō noīat qd ē  
ex his. humanitas hō noīat illud quod ē. **bi**  
cēdū ē g. q. humana nā supponit ipsa cōpo  
nētia. s. vnita. **Si. n.** itelligētē sepata corp<sup>o</sup>  
ab aīa: n̄ itelligētē totalitas n<sup>e</sup>. q. n<sup>e</sup> totali  
tas ponit n̄ solū ipsas pres. s. etiā vniōnem  
ipsaz. **Ad illud** hō qd qrit vltimo vtrū  
assumpsit hoīem: rñ dēf. q. p<sup>o</sup>rie loquēdo cū  
homo dicat qd ē cōstitutū ex corpore 7 aīa:  
7 sit cōpletū ut n̄ possibile ad aliud cōplemē  
tū. cōpletū aut ex corpore 7 aīa rōnali ē pso  
na. **Jo** sicut nō cōcedēt hec. assumpsit psonā  
ita etiā n̄ cōcedēt hec. assumpsit hoīem p<sup>o</sup>rie  
loquēdo. q. ex rōne hōi assumptiōis. s. assū  
psit. vidēt quoddā cōstitutum ex corpore 7  
aīa aī vniōnē. tñ s. b. impropetate: s. m. quaz  
nos accipim<sup>o</sup> hoīes: p hūana nā. et nāz hūa  
nā p corpore 7 aīa vnitis dī hō assumptus  
**Uñ** 7 ille auctoritates s. m. hac impropetate  
accipiēde sunt vt accipiat ibi homo p hoīs  
nā. **Ad illud** g. qd obī. assūpsit corpus 7  
aīaz s. iūta. g. assumpsit hoīes. dō. q. nō se  
q<sup>o</sup>. imo ē ibi mutatio p<sup>o</sup>dicamēti. cōmutatur  
n. ibi qd in q. pcedit ab assumptiōe n<sup>e</sup> ad  
assumptionē psonē. **Ad vltimū** hō dō. q.  
hō denotat a. dispositiōe suaz p<sup>o</sup>riū: que sūt  
pres. s. hūe dispositiōes absolute. s. n̄ a dis  
positiōib<sup>o</sup>: que sunt respectiue. **Uñ** cū eē p<sup>o</sup>rie  
sit dispositio respectiua aīe: cū dī. aīa ē pars  
hoīs: nō tñ ab hac denotat hō. vt dicatur  
hō ē ps hoīs. **Eodē** mō cū assumptio sit p  
p<sup>o</sup>rietas respectiua vtriusq. partis: n̄ dicet<sup>o</sup> d  
toto. qd cōstituit ex p<sup>o</sup>rib<sup>o</sup>. q. n̄ denotat ipm  
**Et** iō n̄ valet illud. g. filius dei zc.

**C**onsequenter qri  
tur  
de coassumptis. s. penalitatib<sup>o</sup>. cir  
ca que querūt plura. **Primo** an xps assū  
psit humanam naturam cū passibilitate et  
defectu. 2<sup>o</sup>. quos defectus assumpsit: 7 q. s  
nō. 3<sup>o</sup> ad qd assumpt ista. 4<sup>o</sup> de cōstitu  
to p assumptionem.

**Ad quod** sic obī. **Jo. Dam.** diuī  
dit inter actū 7 passi  
onē mot<sup>o</sup>. **Scōs** q. sūt ab aīa f<sup>o</sup> nām actus  
sunt. **Scōm** aut q. imoderate sūt 7 preter  
nām passiōes sunt. **Si** g. i xpo nō ē ponē im  
moderatiā mot<sup>o</sup> aīe: nō erit i eo ponē passi  
onē. g. nec passibilitatē. **Itē** **Remigi<sup>o</sup>** dīf  
finit passionē sic. Passio est mot<sup>o</sup> anime per



suspicionē boni et mali. Si ergo ubique est suspicio incertitudo. et aīa autē xpi nulla fuit incertitudo. Relinquitur ergo nec suspicio boni et mali. ergo nec passio. Item oīe quod patitur ab aliquo est inferius eo a quo patitur. Si ergo nā xpi nulla virtute creata est inferior. ergo a nulla creatura potest pati. Illud. n. quod infert passionē: semper virtuosius est eo quod patitur. Item quatuor sunt perturbatiōes sic dicit Augustinus. gaudium. dolor. spes. et metus. Ex bono quod mouetur in presenti est gaudium. Ex malo dolor. Item ex bono quod mouetur in futuro est spes. Ex malo metus. Unde Boetius in libro de consolatiōe. Uinē si vis tramite recto. Gaudia pelle: pelle timorē. Spemque fugato: nec dolor adsit. Si ergo aīa xpi non erat nata ab aliquo perturbari. ergo non erit passibilis. passio. n. diffinitur a Damasceno. Motus appetitiue sensibilis in imaginatiōe boni et mali. Item cuius non est causa ei? non est effectus ordinatus ad causam illam. Sed causa passibilitatis est quod pena est culpa. ergo cuius non est culpa: nec eius passibilitas est. Cui ergo in xpo non fuerit culpa. ergo nec passibilitas. Item iniustus est innocens et non delinquens punire. Si ergo xpus fuit oīo innocens: iniustus erat in eo esse penam nisi passibilitatē. Item passibilitas est in spirituali substantia dupliciter. Uno modo secundum quod contrahitur per culpam alterius mediante carne. ut in anima ab hominibus. Et tunc sit contrahitur pena et culpa. Alio modo secundum quod contrahitur per culpam propriam mediante inordinata voluntate. ut in demonibus. Sed neutro istorum modorum potest pena contrahi ab anima xpi. ergo nullo modo erit in ea passibilitas. Item summum gaudium non contrahitur secum passionē. Si ergo in anima xpi erat summum gaudium ex gloria fructus inseparabilis. ergo non poterat inesse passio. Item Paulus in raptu nesciuit an in corpore esset an extra corpus. ergo non fuit in eo sensus an anima esset in corpore. ergo nec sensus eius: quod est pati in corpore. ergo manente raptu non patitur: si esset tunc in carne passio. Cui ergo plus sit semper adherere deitati quam per unam horam. ergo adheretia aīe cum deitate in xpo multo fortius absorbet sensus passionis quam fuit in carne. Item Moyses vidit deum non in sua specie: sed sub quadam figuris: sic dicit beatus Gregorius. Quādiu in hoc corpore viuimus: videri potest deus per quasdam imagines. per substantiam autem suam videri non potest. Si ergo Moyses ex ipsa uisione tantam accepit delectationē: quam absorbet passio in ieiunio. 40. diebus. ergo multo fortius anima xpi quam videbat deum facie ad faciem: sine omni figura abstraheret ab oīi sensu passionis.

Item probat Seneca quod sapiens non potest cadere

perturbatio aliqua. ergo nec passio. Sapiens autem xpm nullum negabit. ergo in xpo non potuit cadere passio. Preterea ratio ad hoc. validior est quod ledit eo quod leditur. Non est autem nequitia validior virtute. non autem leditur quod nisi ab homine neque. Relinquitur ergo quod non potest ledi sapiens.

Item oīs iniuria est diminutio alicuius rei quam auferri potest. Sapiens autem nihil potest perdere. oīa enim in se reposuit et nihil fortune credit. bona sua habet in solido virtute contentus: quod fortunis non indiget. ergo non potest res ipsi augeri vel minui ergo non potest pati iniuriā. ergo non est passibilis.

Item nihil eripit fortuna nisi quod dedit. virtutem autem non dat. ergo eam non deest. Libera ergo est virtus inuolabilis incommutabilis. ergo huius virtutem non potest pati iniuriā. Ad oppositum sic. Io. Damascenus. Anima corpore inciso coolet et contrahitur. Et hoc est quia unius corpori passibili. Cui ergo fuerit tale corpus xpi: fuit in corpore passibilitas et in anima contraxibilitas. Item Io. Damascenus. Quod est creatum est corruptibile secundum generationem et corruptionem: vel alterationem. Cui ergo anima xpi creata sit: et corpus erit corruptibile secundum generationem et corruptionem vel alterationem. Sed oīe tale est passibile. ergo corpus et anima xpi est passibile per naturam. Item non inest actus alicui nisi fuerit ei de potentia ad actum eundem. et cui inest finis actus: ei de inest actus. Si ergo finis non assumptus est receptio per sustinentiam pene. ergo inest ei actus et potentia sustineri penam. ergo et passibilitas. Item ad hoc sunt auctoritates Isa. 53. Vere languo. non ideo. et Mat. 26. Tristis est anima mea usque ad mortem. et secundum Io. Damascenum. Passio generaliter dicta est motus ex alio in aliud. hoc autem potest esse dupliciter. Vel in aliud secundum naturam. Vel in aliud preter naturam. Si hoc in aliud secundum naturam: fit mutatio vel motus dicitur tunc passio et passibile a patre grecorum: quod sonat informatio. et hoc modo dicitur anima passibilis. i. receptibilis ipsorum intelligibilium scientiarum et virtutum: ad quod secundum naturam nata est. Hoc modo generaliter dicitur passibilitas respectu cuiusque creature in quantum est receptibilis cuiusque perfectionis. Si hoc preter naturam: tunc passio dicitur spiritualis. secundum quod distinguit Io. Damascenus inter operationem et passionem. quia operatio dicitur motus: quod est secundum naturam. Passio vero dicitur motus quod est preter naturam. sic cordis pulsus non est secundum naturam: motus passio est. non tamen licet dicitur Io. Damascenus. omnes motus passiuos passiones vocat. sed quod sunt uehemetiores et in sensum procedentes. Qui. n. prius sunt et insensibiles non dum passiones sunt. Item diffinitur passio secundum hunc modum. Passio est motus preter naturam sensibilis. Distinguedum est ergo



6<sup>us</sup> hūc modū: q̄ cū passibilitas sit potentia  
 patiēdi. potētia aut̄ tripl<sup>r</sup> cōsiderat. p̄mo ut  
 potētia indisposita ad patiēdū. 2<sup>o</sup> ut dispo  
 sita ad patiēdū. 3<sup>o</sup> ut nēcitas ad patiēdū.  
 Dicēdū ē q̄ in **Adā** fuit potētia ad pati  
 endū: s̄ indisposita ī statu īnocētie. In nobis  
 hō ē potētia q̄ ē cū nēcitate ad patiēdū. In  
 dño hō **Ihu** fuit medio modo. s̄. potētia cū  
 dispōne ad patiēdū. assūpsit ḡ nām nām  
 cū passibilitate. nō cū cōtra dispōne ad pa  
 tiēdū: nēl q̄ cēt cū nēcitate ad patiēdū. quia  
 oīa s̄biecta erāt ei<sup>9</sup> volūtati. **Isa. 53. Oblat<sup>9</sup>**  
 ē ga voluit. s̄ que erat cū dispōne ad patiē  
 dū. Ad rōnes aut̄ ī cōtrā dō ad p̄mū. q̄  
 sicut moderātia dī duob<sup>9</sup> modis. s̄. 6<sup>us</sup> nāz  
 et 6<sup>us</sup> rōnē. ita ī moderātia duob<sup>9</sup> modis.  
 s̄m nām q̄ nullo mō est culpabilis s̄ penalis.  
 s̄m rōnē hō q̄ nō solū ē penalis s̄ culpabilis.  
 Dicēdū ē q̄ ī xpo nō fuit īmoderātia 6<sup>us</sup> mo  
 dū 2<sup>o</sup>. s̄ s̄m p̄mū. S̄ distīguēdo īmode  
 rātia s̄m nām dupl<sup>r</sup>. ī dispōne vel nēcitate  
 In dispōne ad patiēdū sic fuit ī xpo. cū nēci  
 tate hō fuit ī nobis. Ad 2<sup>o</sup> dīr quidā. q̄  
 duplex ē suspicio. s̄m rōnē. et s̄ sensualitatē  
 In xpo ḡ fuit suspicio boni ī mali s̄ sensuali  
 tatē. nō tñ ī eo fuit suspicio s̄m rōnē: s̄ plena  
 certitudo. qd nobis nō vī s̄ q̄ suspicio dubi  
 tationē dīc. Pōt igit̄ dici q̄ suspicio p̄rie su  
 mis. et sic dubitatōz īportat. et sic nō sumis  
 ī rōne Remigii. Sumis etiā noīe extēso. put  
 dīc apprehēsiōne sine cognitionem. et sic su  
 mis ī rōe Remigii s̄b s̄ sensu. Passio ē mo  
 tus aīe p̄ apphēsiōne boni vel mali. et sic su  
 mis ī xpo. Ad tertiū dō. q̄ ē considerare  
 nām hūanitatē xpi dupl<sup>r</sup>. s̄m s̄bam. ī s̄m  
 dispositiōem ad redēptiōne. Scdm̄ p̄mū mo  
 dū nulla creatura pōt agē ī hūanitatē xpi.  
 nec ip̄a pati ab aliqua. S̄ s̄m modum 2<sup>o</sup> est  
 assumpta passibilitas: ī potētia sustinēdi  
 voluntarie penā a creatura inferiori. Ad  
 quartū dō sic. Perturbatio aliqñ est motus  
 sensualitatē. qñq̄ ptis rōalis. Prout ē mot<sup>9</sup>  
 sensualitatis: sic fuit ī xpo. Prout est motus  
 ptis rōalis: pōt ēē duob<sup>9</sup> modis. vī ī pte:  
 put ē nā. et sic potuit ēē ī xpo ex īfirmitate.  
 vel dispositiōe assumpta. vel put est rō siue  
 rōnalis. et sic nequa q̄ pōt adhuc pturbatio  
 sumi. put passio nullo mō generans inordi  
 nationē: ut iram vel impatiām: vī aliquod  
 bi<sup>9</sup>. et sic fuit ī xpo. Alio mō put passio in  
 ducēs inordinatōem ire vel impatiē vī ali  
 cuius bi<sup>9</sup> auertētis a bono vel puocātis ad

malū. Et sic nullo mō fuit ī xpo. nec bi<sup>9</sup> per  
 turbatione nata fuit aliq̄ mō aīa xpi ptur  
 bari. Ad qntū vbi dīr. q̄ penie semp cā est  
 culpa. dō p̄ intēptōem. ga sic dīc **Grego<sup>9</sup>**.  
 sup̄ **Job. 7. Utinā appenderē. zc.** Pena du  
 plicē hz ordinatōez. Unā ad culpā q̄ pcedit  
 Alterā ad glia; quā pcedit. **Job ḡ** sustinuit  
 penā nō ppter culpā quā ipse cōmisit. s̄ ppter  
 glie augmētum. **Jo nō ē vēr q̄ oīs pena fit**  
 ppter culpā. Un̄ **Jo. 9. dīr d̄ ceco nato.** Neq̄  
 hic peccauit: nec pētes ei<sup>9</sup>. s̄ ut manifestē  
 opa dei ī illo. ubi etiā oñdīf. q̄ pena ē aliqñ  
 ppter glia dei manifestādā. Ad sextū dō  
 ī distīguēdū. q̄ aliq̄s pōt puniri iuste sine  
 culpa. nō tñ sine cā. Et hō mō nō ē iustū īnocen  
 tem puniri. Cā aut̄ maxima fuit redemptio  
 hūani gēis: quare xps voluit puniri. Ad  
 7<sup>o</sup> dō. q̄ passibilitas ī aīa xpi nō ē p̄ modū  
 illū: quo ē ī demonib<sup>9</sup>. vel p̄ modū illū quo  
 ē ī aīab<sup>9</sup> puuloz oīo. aliqua tñ cōueniētia ē  
 Nā ī aīab<sup>9</sup> puuloz ē passibilitas p̄ opassibi  
 litatē s̄m q̄ dīc **Jo. Dam.** q̄ aīa corpore inci  
 so cōdolet ī opatiē. ita ī aīa xpi ex vnione  
 ad carnē hz opassibilitatem. s̄m q̄ dīr p<sup>9</sup> ad  
**Cor. 2. Si. n. cognouissent: nūq̄ dñm glie cru**  
**cifixissent.** **Ho. Corp<sup>9</sup>** patīf ī morīf. aīa nō  
 morīf s̄ opatiē. deitas aut̄ neq̄ morīf neq̄  
 patīf. Sic ḡ ē qdā cōueniētia passibilitatē aīe  
 xpi ī puuloz. Est aut̄ dissilitudo. ga aīa  
 puuli hz nēcitatē ad pati. et h̄ ex culpa cō  
 dā. Aīa aut̄ xpi hz dispositiōez ad pati nō ex  
 culpa cōdā: s̄ volūtarie assumpta. Ex alia  
 pte aliqua ē cōueniētia cū passibilitate. q̄ ē ī  
 demonib<sup>9</sup>. Nā ī demonio<sup>9</sup> inquātū sunt sp̄s  
 creati: ē passibilitas ītribilitatē p̄ nām. sic dīc  
**Jo. Dam.** Dē creatū ītribile ē. Et ita aīa xpi  
 inquātū creatā ītribil fuit p̄ nām: quāvis s̄  
 q̄ vnita deitati īnertibilis a bono s̄m ele  
 ctionē. Est aut̄ dissilitudo ga ī demonib<sup>9</sup>  
 ē passibilitas cōdā ex clpa acta cū nēcitate  
 ad penā. Ad octauū dō q̄ est cōsiderare  
 aīa; xpi ut aīa; Et ē ip̄a; cōsiderare ut sp̄m  
 put distīguīt beat<sup>9</sup> **Aug. in li. de spū ī aīa.**  
 Aīa ex eo dicta ē: q̄ ad vinēdū adiūnet cor  
 pus. i. vinificet. Sp̄s ip̄e ē p̄ spūali nā. Sp̄s  
 nāq̄ ad s̄bam dīr. anima dīr ad vinificatōez.  
 inquātū ē s̄ba rōnalis sp̄s ē. aīa hō inquātū  
 ē vita corpis. Scdm̄ h̄ ḡ dō. q̄ aīa xpi s̄m  
 q̄ sp̄s erat ī sūmo gaudīo a p̄ma cōditione  
 Inquātū hō vnita corpī passibili hūit passi  
 bilitatē. et erat ī eodē sūmū gaudīū ī passi  
 bilitatē: nō tñ s̄m idē. In aīa. n. ē nā unibilitatē



ad corp<sup>9</sup>. et ex illa pte erat passibilitas i aia  
est etiā nā spūs f<sup>9</sup> quā sepabilis ē ⁊ manēs  
sepata: f<sup>9</sup> quā erat bñtudo cū nulla passi-  
litate. **¶** Ad nonū dō. q<sup>9</sup> i raptis ⁊ tēplātib<sup>9</sup>  
rapiē ⁊ t<sup>9</sup> sensibilis quātū ad actū suū sine  
vñ. et etiā act<sup>9</sup> aīe irrōnalis quātū ad actū  
suū respectu corpis. Et iō ē q<sup>9</sup> i raptu Pauli  
n̄ fuit passiois sensus: nec etiā p rōnē cogni-  
tio passiois: si fiet i corpe. In aīa xpo n̄  
erat bi<sup>9</sup> abstractio. Imo pfecte vires hēbant  
vñs ⁊ act<sup>9</sup> suos i corpe. et iō i eo fuit sēsus  
passionis dolor ⁊ tristitia. **¶** Ad decimū dō  
Moysē dō. q<sup>9</sup> delectatio illa que erat ex vñi-  
one i Moysē nō absorbit passioē ex toto:  
qū patē ex ieiunio: quāvis diminuēt a tāto  
Ex ipā. n. dulcedine vñiois n̄ reputabat bi<sup>9</sup>  
passioē. et ex tute ipsi<sup>9</sup> dulcedis retarda-  
bat effect<sup>9</sup> passiois vt sustinēt ieiunium. 40.  
diez. sicut etiā legi i dño Ihu factū Mat.  
4. In dño fuit alr q<sup>9</sup> i Moysē. quia i Moysē  
fuit ipassibilitas ad tps. Et fm dictū modū  
p pōtatiā grē singularis. In xpo xpo fuit  
passibilitas p dispēsatōē grē redēptiois.  
**¶** Ad vltimū dō. q<sup>9</sup> bñ Senece itelligēdū  
ē p se. In sapiētē. n. vt ē sapiēs n̄ cadit ptur-  
batio. et h̄ sumpta pturbatōe eo modo: quo  
ē inducta inordinatōis. s. ire vel impatiē  
vel bi<sup>9</sup> alicui<sup>9</sup> auertētis a bono: vel excitat<sup>9</sup>  
ad malum sicut dictum est.

**C**onsequenter <sup>grif</sup> quos  
defect<sup>9</sup> assumpsit: ⁊ quos nō. Circa  
qđ querit qđā. **¶** Primo grif de defectibus  
ex pte aīe. **¶** 2<sup>o</sup> de defectib<sup>9</sup> gñalr ex pte aīe  
⁊ corpis. **¶** Et circa 3<sup>o</sup> qritur an ex pte aīe  
assumpsit ignorātiā ex pte itellec<sup>9</sup>. tristitiā  
xpo timorem ⁊ iram ex parte affectus.

**Q**uantum ad pri<sup>mum</sup> sic obi-  
ciē ex auctoritate beati Ambrosii. qui dīc q<sup>9</sup>  
i xpo sensus pificiebat hūan<sup>9</sup>: mō dñ<sup>9</sup>: expo-  
nēs illud Luce. 2. Proficiebat Ihus etate ⁊  
sapia. Et f<sup>9</sup> auctoritatē Iſaie. 8. Quia aī q<sup>9</sup>  
sciat puer vocare patrē suū ⁊ matrē suā zc.  
dīc o ex ps cognitōis infantia p hūanā im-  
prudētiā q<sup>9</sup> adhuc nō didicit ignorabat. ex  
q<sup>9</sup> expse vñ q<sup>9</sup> assumpsit ignorātiā. **¶** Itē  
Jo. dam. 3. li. dīc. Ignorāre ⁊ seruile assūpsit  
nām. **¶** Itē Ansel. 2. li. cur de<sup>9</sup> hō. Cur non  
poterat ille hō xē eē ignorās. sic xē mortalis  
erat. Ex quo arguit cū xē assumpsit mor-  
talitatē: q<sup>9</sup> ⁊ ignorātiā. **¶** Ad oppositū sic,

Anf. Illa assumptio i vnitate p<sup>9</sup> filii dei nō  
nisi sapiēter a summa sapia fiet. et iō nō assū-  
met i hōie qđ nullo mō vtile ē: s. valde no-  
xiū ē ad op<sup>9</sup>: qđ idē hō factū ē. Ignorātiā  
nāq<sup>9</sup> ad nihil illi vtilē eēt: s. ad multa noxia  
**¶** Itē idē. quō tot ⁊ tāta facit opa sine im-  
mēsa sapia. **¶** Itē idē. Quō illi crederēt ho-  
mines: n̄ illū scirēt nescirēt. Si aut nescirēt:  
ad qđ erit ei vtil ignorātiā. **¶** Itē Jo. dam  
Proficē dī etate ⁊ sapia p augmentationem  
etate. eā que inerat sibi sapia fm grām i ma-  
nifestationē inducēs. Quā dñt ipsuz etate  
proficē ⁊ sapia. vt additamentū suscipiētē  
nō eā q<sup>9</sup> f<sup>9</sup> ipostasim ē vnionē venerāt.

**¶** Itē maior ē cognitio creature p vnionē:  
q<sup>9</sup> p cōpōsitionē. Si g<sup>9</sup> i cognitōe p cōpōsitionē  
que erit i glia: nō manet ignorātiā. g<sup>9</sup> nec cū  
vnioe poterit eē ignorātiā. **¶** Itē si aliquis  
ocul<sup>9</sup> hēret similitudines oīum visibiliū: xpus  
visua vnita illi oculo hēret cognitōē: oīuz  
sensibiliū. g<sup>9</sup> cū itellec<sup>9</sup> aīe xpi unit<sup>9</sup> sit intel-  
lectui increato: i quo sunt rōnes ⁊ idē rez  
oīuz: itellec<sup>9</sup> xpi hēbit cognitōē oīuz: fm  
ignorātiā alicui<sup>9</sup>. **¶** Ad cōcedēdū ē. **¶** Ad p<sup>9</sup>  
mā g<sup>9</sup> rōnē q<sup>9</sup> pcedit fm auctoritatē Ambro.  
rūdet mag<sup>9</sup> i. 3. li. senten. et dīc. q<sup>9</sup> hec xba  
Ambro. ex pte illumināt ad vītate. q<sup>9</sup> quidez  
ē q<sup>9</sup> xps in x<sup>9</sup> duas nās duas hēbat scias. Ex  
pte hō male itellec<sup>9</sup> pōt mām erroris. s.  
q<sup>9</sup> xps i pñ hūit ignorātiā. ppta mag<sup>9</sup> dīc  
Intelligēda sūt xba Ambrosii vt quātū ad  
visū hōiū ⁊ sui sensus cōfessionē pcessisse di-  
cāt. **¶** Ad secūdā rōnē dō fm Jo. dama. ⁊  
fm Grego. theologum. Sepato qđ nīr: ab eo  
qđ intelligit et serua dīcēt ⁊ ignorās caro  
ppter ipostaseos aut. i. psonē indīfībilē vni-  
onē vitata est aīa dñi futuroz cognitōe ut  
⁊ relīgs dīnis signis. **¶** Ad tertiā rōnē dō  
f<sup>9</sup> Anf. Sapiēter de<sup>9</sup> assūmet mortalitatē:  
q<sup>9</sup> sapiēter ⁊ nalde utilē utē. Ignorātiā hō  
nō poterit assūmē sapiēter. qā nūq<sup>9</sup> ē utilis:  
s. semp noxia: nisi forte p eā mala nolūtas q<sup>9</sup>  
nūq<sup>9</sup> i illo erit: ab effectū restringitur.

**P**ost hoc queritur  
utrū assumpsit tristitiā ex pte affect<sup>9</sup>. Ad  
qđ ē auctoritas expsa Mat. 26. Tristis est  
aīa mea zc. **¶** Itē ad h̄ ē auctoritas Ambro.  
Suscepit tristitiā meā cōfidēter. tristitiā no-  
mino q<sup>9</sup> crucem pōico. **¶** Ad opp<sup>9</sup> Iſa. 42.  
Nō erit tristis neq<sup>9</sup> turbulēt<sup>9</sup> zc. **¶** R<sup>9</sup>. Est  
tristitia ex cōditiōis nēcitate. et f<sup>9</sup> passioē



que attēdis i pturbatōe rōnis. Et hoc mō  
nō fuit i xpo tristitia. Et ē tristitia ex volū-  
tate dispētatōis siue fm passionē que attē-  
dis i sensualitate pter pturbatōe rōnis. et  
h mō fuit i xpo tristitia. **P**retēa sic pate-  
bit ē cōsiderare rōnē vt nām. et rōnē ut rōe;  
**S**i vt nām sic etiā fuit tristitia fm rōnē. **S**i  
vt rōnē sic nō fuit i rōnē tristitia.

**Consequēter** querit vñ i  
xpo fuerit ue-  
ra passio timoris. Ad qd ē auctoritas **I**ho-  
bie. 6. **Q**uem expauescēs **I**hobias clamanit  
voce magna dicēs zē. **S**lo. **X**ps i mortē piclo  
cepit pauē: nō diaboli: s mortē nālī carnis  
fragilitate phorescēs. **I**tē **J**o. dama. **T**i-  
moris nomē duplicē hz itelligētā. **E**st. n. ti-  
mor nālīs nolēte aīa dīdi a corpe ppter eā  
q i pñ a cōditore iposita est ei nālē cōditionē  
**E**t dīc q xbu hō factū fuit i expiētā hui? ti-  
moris. qā timor et pavor sūt nālīū passionū  
et nō sibiētar pñō. **A**d oppositū. **A**ug. in  
li. 3. qdñū. **S**ignū pfectōis null? timor ē. **C**ū  
q i xpo sūma pfectio fuerit: i eo nō fuit aliq  
timor. **I**tē **H**ierō. **C**ōtristat nō timore pa-  
tiēdi: qā ad b venit. s ppter scādālū aploz  
et exērsionē **I**rlin. **I**tē cū multiplī vicaē  
timor. **E**st. n. timor nālīs: quo aīa nō vult se  
parari a corpe: vt dīctū ē. **E**t ē timor gratu-  
itus multiplex. **S**eruilis quo aliq exñs in  
pñō timet penā eternā. **E**t ē timor initialis  
quo aliq timet ne possit satisfacere p pñis  
deo. **E**t ē timor filial quo fili? i. aliq pfect?  
timet offensā pñis celestis. **I**tē ē timor viti-  
osus: quo aliq eligit peccare ne ledaē i pos-  
sessiōe. **D**uman? quo aliquis elegit peccare:  
ne ledaē a corpe. **S**i q null? istoz modoz  
fuit i xpo: relinqē q nō fuit timor i xpo. **C**o-  
stans. n. ē q i eo nō fuit timor vitiosus: nec  
timor gratuit? seruil q ē cū pñō. nec timor  
initialis q ē ex pñō pñō. nec timor filial  
respectu offense pñis p futurū pñm. qā nec i  
eo fuit act? peccādi: nec potētia ad peccādū  
q solū fuit i eo timor nālīs: q ē respectu sepa-  
tionis aīe a corpe. **S**i cōtra b ē qā **P**aul?  
**P**hil. i. cupit dissolui et eē cū xpo. et sic dicit  
**A**ug. **D**iles coronād? gaudet mori. et dñs  
coronatur? timet mortē? q. d. nō. **I**tē. i. **J**o.  
4. **P**erfecta caritas foras emittit timorem.  
**C**ū q i xpo fuerit pfecta caritas: a xpo exclu-  
sit oīo timorē. **S**olō dō. sic dīctū ē. q ē ti-  
mor nālīs. et timor gratuit? et ē timor viti-  
osus. **T**imor nālīs dī multiplī. **E**st. n. timor

nālīs p modū n. quō dīc **J**o. dam. **T**imor  
nālīs ē nolēte aīa dīdi a corpe zē. **P**ropter  
qd aīa nālī timet et agoniā patit et refugit  
mortē velut nā morbu. **E**st itē timor nāl  
p modū sensualitatē i apphēsiōe futuri mali  
p sensu: fm q ipe **J**o. dam. dīc alibi. q mā-  
lū qd expectat cōstituit timorē. et h ex parte  
sensualitatē nō rōnis. **E**t istis duobus modis  
fuit timor nālīs i xpo. **E**st etiā timor nālīs  
fm modū cōphēsiōis: que ē fm rōnē. s. q dī  
timeri malū intelligibile. vt iebēna uel iudī  
ciū dīnū. et hic timor nō fuit i xpo. **E**t ē ti-  
mor nālīs fm imoderatōe: n. fm q dīc **J**o.  
dam. **T**imor: ē ex pñiōe cogitaciōum et  
credulitate cū ignorātiā: q timor pter nāz  
ē. quō nō fuit timor in xpo. sicut dīc **J**o. da-  
ma. qā ē irrōnal et pter nāz. vñ dīc. **I**deo nō  
timuit nisi passiois tpe et dispētatōe se i pñ  
cōxit. nō. n. ignorabat tps. **I**tē timor gra-  
tuit? dī multiplī. s. seruilis. initialis. et filia-  
lis. q ē dīcēd? timor offense et reuerētie: quo  
ultimo mō fuit solū timor gratuit? i xpo. et  
hic ē timor dñi sanct? q pma. i se. se. de quo  
**I**sa. xi. **R**epellet eū spūs timoris dñi. **D**e  
timore aut vitioso planū ē q nullo mō fuit  
i xpo. **A**d illd q dīc obf: q dīc **A**ug. q si-  
gnū pfectōis null? ē timor. itelligit d timore  
i nālī vel vitioso. **A**d 2. **H**ieronymi p;  
rñsio. qā nō fuit i ipso timor seu tristitia pati-  
endi fm pñē rōnalē ppter se. fm q cōsidera-  
mus pñē rōnalē vt rōnalē. sicut postea pate-  
bit. quānis fuerit i eo s. pñē sensuale. vñ s.  
rōnē ut nāz. **A**d tertiu dō. q i xpo fuit ti-  
mor nālīs pene vno mō pat dīstīctū ē. et ti-  
mor gratuit? alio mō pat dīstīctū ē. **E**t  
ad illud qd obf de **P**aulo dō. q ē timor fm  
rōnē. et ē timor s. sensualitatē. **T**imor fm  
sensualitatē fuit i **P**aulo et in xpo. **I**tem  
timor fm rōnē ē duplex. qā ē cōsiderare rōe;  
vt nāz s. quā vnī corpi. et nālī p b cōpati-  
tur. **E**t ē cōsiderare rōnē vt rōnē s. q nō se  
hz ad corpi: imo actū hz ext corpi. pmo mō  
hz nālē ordinē ad corpi. 2. modo ē i ordine  
ad deū volūtariē. pmo modo fuit timor in  
**P**aulo et i xpo. 2. mō nō. **A**d qrtū iā  
p; rñsio. qā illud qd dī pfecta caritas foras  
emittit timorē. intelligit de timore q ē cum  
impfēctōe. sic timor seruilis. initial. et timor  
offense. nō de timore reuerētie: q ē timor fi-  
lialis permanens in seculum seculi.



**Sed ulterius** queris vtrum xps hnt timorē reuerētie maiorē q̄ nos. qđ vñ p illō **isa.** xi. Replebit eum spūs timoris dñi zc. Ergo xps plenissime hnt donū timoris ⁊ reuerētie. **Ad opp.** Timor reuerētie ē resilitio a magnitudine dñe maiestatis i ppiā puitatē. Cū ḡ i nobis sit maior puitas q̄ i xpo: maior ē effect⁹ timoris reuerētie i nobis q̄ i xpo. **R.** Nō dñ maior timor reuerētie: q̄ in maiorē puitatē. s̄ q̄ maior ē resilitio: q̄ n̄hil adest nisi volūtaria s̄lectio dñe maiestati: que magis est in xpo q̄ in aliquo alio. et ideo dicit. Repleuit eum spūs ti. do.

**Consequenter** queris an in xpo p̄fectio ire fuerit. et vñ q̄ n̄. cū dicat **Aug.** Ira ē turbulēt⁹ aī appetit⁹ auferendi ea q̄ facilitatē actōis i p̄diūt. s̄ i n̄ fuit i xpo. Reliquit ḡ q̄ i xpo n̄ fuit ira. 2<sup>a</sup> rō **Jo. dama.** Ira ē desiderii repunitōis. Cū ḡ xpus nihil fecerit amore vindictē: s̄ iusticie. Relinqt ḡ q̄ i xpo n̄ fuit ira. 3<sup>a</sup> rō **Jo. dam.** Ira ē feruor ei⁹ qđ circa cor ē sanguis ex euaporatio ne sellis. s̄ i ē prauē dispositio. Cū ḡ i xpo n̄ fuerit aliqua praua dispositio. ḡ i xpo n̄ fuit ira. Quarta rō. Si i xpo fuit ira: nō fuit i eo ira nisi p zelū. s̄ dñ sup **Job. 5.** Uir stultū interficit iracūdia zc. Ergo. Ira p uitiū oculū mētis excecāt. ira p zelū illuīat. Et inde mēs turbata pficit: vt inde clarescat: sic infirmati oculo colliriū imittit: et lux p̄us negat. s̄ postea plen⁹ restituit. Cū ḡ in xpo n̄ fuerit mētis pturbatio. Relinqt q̄ i xpo n̄ fuerit ira p zelū. ḡ nec ira vlr. **R.** Ira dñ duplī. Est. n. ira appetit⁹ vindictē cū pturbatōe: quō diffinit ira ab **Aug.** Ira ē turbulēt⁹ appetit⁹ zc. et a **Jo. dam.** Ira ē feruor ⁊ cetera. Scdm istū modū n̄ fuit i xpo. Alio mō dñ appetit⁹ vindictē absq̄ pturbatiōe ex amore iusticie. et h̄ mō fuit ira i xpo. Dñ i p̄f. Tūc loq̄ ad eos i ira sua. zc. **blo.** Ira dñ n̄ ē pturbatio mētis: q̄ ē ab eo penit⁹ aliena. s̄ vis qua iuste indicat. Et p h̄ p̄ rñho ad auctoritatē **Aug.** et ad illā **Jo. dam.** Ira est feruor zc. Ad aliō h̄o qđ obf de **Jo. dam.** Ira ē appetit⁹ repunitōis zc. dñ. q̄ appetit⁹ vindictē dñ duplī. Uno mō pueniēs ex impatiā lese occupie. sic dñ **Jo. dama.** Ira ē audax vindex lese occupie. Cū. n. occupiscimus aliqd ⁊ p̄hibemur ab aliquo: irascimur aduersus eū. quō dñ ro. iz. Non vosmetipsos

defendētes carissimī zc. Alio mō ē pueniēs ex amore iusticie dñe. quō dñt s̄t apod. 6. Usquequo dñe s̄tūs etern⁹ n̄ vindicas sanguinē nr̄m de his q̄ h̄rāt i terra. Et h̄ mō solū fuit i xpo appetit⁹ vindictē. Ad vltimū h̄o qđ obicit de ira p zelū dñ. q̄ ira per zelū duo ponit i nobis. s. appetitū iniurie dñ vindicāde ex amore iusticie. Et pturbatōez infirmitatis hūane ex h̄ qđ estimat⁹ defect⁹ potētie ad vindicādū. Prīmū ē p̄fectionis 2<sup>a</sup> imp̄fectionis. Quō ḡ ē p̄fectionis iusticie fuit i xpo. qñ. s. eiecit emētes ⁊ vedētes d̄ tēplo Quō autē ē imp̄fectionis. s. pturbatio ex estimatiōe impotētie nō fuit in xpo.

## Consequenter que

ris de defectib⁹ gñalib⁹ ex pte aīe ⁊ corporis. et cū dicat **Jo. dam.** q̄ xpus oēs defect⁹ nostros accepit i se p̄ter peccatū. queris vtrum h̄ sit vñ. q̄ vñ i multis h̄ere instātiā. Non. n. xps accepit errorē vel ignorātiā: nec foimitē. q̄ nō ē p̄m̄: s̄ pena. Remanet. n. post mūdatiōez a peccato originali. nec itez oīa genera egritudinū assūpsit xps. Itēz nec oēs defect⁹ q̄ insunt boī ex pte corporis: assūpsit xps. Insunt. n. defect⁹ p defectū mēbroz ⁊ p supabūdātiā p̄tiū: qđ quidē nō assūpsit xps. Si dicat q̄ illa distinctio restringit ad defect⁹ quos congruebat xps accipere: istō nihil ē. qm̄ Em h̄ n̄ possit p̄m̄ excipi ab illa totalitate: cū n̄ orineat i illa. Ad h̄ intelligēdū ē q̄ defect⁹ put accipit hic: nō ē quēctq̄ rei absentia. s̄ ē puatio alicui⁹ rei ab aliquo cui nata ē inesse. Un̄ i Adā an p̄m̄ potētia ad moriēdū sine absentia corruptibilitatis seu absentia alicui⁹ scīe nō erāt defect⁹. q̄ non erant nata tūc ei inesse. Sed puatioes eoz q̄ nate sunt in eē ipsi. Ade ⁊ aliis boīb⁹. h̄i appellāt defect⁹. s̄ nōndū adhuc q̄ cū isti defect⁹ sint pena: duplī dñt. Est. n. qđā pena a p̄tō ⁊ ad p̄m̄: cuiusmodi est error ex pte aīe ⁊ fomes ex pte corporis. Ali⁹ ē defect⁹ q̄ ē pena a p̄tō. s̄ n̄ est pena ad p̄m̄: cuiusmodi ē i nobis nccitas ad moriēdū. fames. sitis. ⁊ h̄i. Itē iste defect⁹ ē duplex. qm̄ qđā sunt defect⁹ q̄ insunt vlr boī: ⁊ de nccitate. vt nccitas ad moriēdū. fames. sitis ⁊ filia. Alii sunt defect⁹ q̄ nō vlr insunt omni boī. s̄ vn⁹ vni. ali⁹ aliū. cuiusmodi sunt gñā egritudinū ⁊ defect⁹ mēbroz. Dicēdū ḡ q̄ **Dam.** p h̄ nomē defectū intelligit defectus vles. n̄ p̄ticiāres: ⁊ defect⁹ q̄ sūt a p̄tō: n̄ q̄



sunt ad peccatū. s. errorem et fomitem. qm̄ sunt initium sine causa quoquo modo peccati.

**C**onsequēter querit ad qd assumptū hī defectū. et reddidit duplex cā. 3. sent. di. 15. Prima ē qd suscepit defectū corpis et aīe. ut pbaret vix corp⁹ et aīa; hēre. 2. ē. hic accepit vetustatē sim- plā pene. ut nīa; duplā cōsumat elpe et pene

**Quantum ad pri**

causā obī hoc mō. In resurrexōe gliosa nō erunt hī defect⁹ fames et sitis ī corpe. Dolor et ti- mor ī aīa. qd p istos defect⁹ nō pbat veritas corpis et aīe. Itē defect⁹ opponit vitati. qd nō ē defect⁹ nī nisi respectu vitatis nī. qd p istos defect⁹ nī pbat vitas nī. Itē. An. z. li. cur de hō. c. xi. Si pīnēt ad vitatē būane nī mortalitas: nūq; posset eē hō: qd eēt imor- talis. qd nō pīnēt ad sinceritatē humanenī corruptibilitas sine īcorruptibilitas. qnōiā neutru facit aut destruit boīe. s. altera va- let ad ei⁹ miseriā: altera ad ei⁹ bīrudinē.

Itē idē ī eodē. Qm̄ null⁹ ē homo qui nō moriat. idcirco mortale ponit ī boīs diffini- tione a phīs: qd nō crediderunt totū boīem aliqñ potuisse aut posse eē īmortalē. quare nī sufficit hoc ad mōstrādū xpm̄ boīe; debē mortale eē. qd ver⁹ hō erat. Ex quo relinqt qd nec vitas būane nī pbat mortalitatē: nec e⁹. R. d. d. f. qd dī. i. Cor. 15. Scīas corp⁹ aīale. surget spūale. et pus ē qd aīale: deīde qd spūale. Scdm̄ hī qd d. qd aliud ē oī dere vitatē corpis ut ē aīale. Aliū ē oīdē vitatē corpis ut ē spūale. p. mō ē indigēs alimto. 2. mō nō. Sīlī aliud ē oīdē vitatē aīe ut ē vnita corpī aīali. Aliud ut ē vnita corpī spūali. Dicendū qd p defectū famis et sitis probat vitas corpis aīalis: non vitas corpis spūalis. Sīlī p dolorē et tristitiā pbat vitas vnite aīe corpō: aīali: qm̄ nō pbet vitas aīe vnite corpō: spūali vel ut separate.

**Consequenter** querit de

2. causa qd dī qd assumptū vetustatē pene ut nīam du- plā cōsumēt. i. culpe et pene. Ad qd obī sic Si pena passionis xpi fuit sufficiens cōsumptōis pene et culpe ī nobis quātū ad reatū. qd xpo passio tota elpa et pena dī eē cōsupra ī nobis e⁹ videm⁹ cōfiriū. Quia dīcē Beda qd qtuor sunt nobis inflīcta p pēdō. A. d. s. infirmitas. ignorātia. malicia. cōcupia. Ex quo vī qd nō

fuit causa sufficiens nīe redēptōis. Itē sic dīcē. An. i. li. cur de hō. Ad satisfactōis de- bitā nō sufficit solūmō reddē qd ablatū ē. s. pro otumelia illata pl⁹ dī reddē qd abstulit. Cū qd plus sit separatio a deo p carētiā vīsiōis dei: qd separatio aīe a corpe. qd separatio aīe a cor- pore ī morte xpi nī satisfactōis p reatu separi- onis a deo et carētiā vīsiōis: que ē p culpaz originālē. Itē cū nullū tpale sit pportio- nabile eterno. Reat⁹ aut separatiōis p culpaz originālē erat etern⁹. qd p illo nō poterit sa- tisfacē passio tpalis. cū oporteat eē pportōis satisfactoriū ad illū p quo satisfactōis. Et de hī plenī inferī ingref. R. quēdā ē cā suffi- ciēs et cōpleta. que nō hīz semp effectū sibi cōiū- ctum: sed tempore determinato. Et alia est que habet semper effectum sibi coniunctum. h. grā. mot⁹ solis circa terram est cā eclipsif sufficiens. nō tñ quolibet tpe relīgt illū effe- ctū. s. tpe determinato. ignis hō cā ē caloris et semp relīgt illū effectū. Dicendū ergo qd passio xpi ē cā sufficiens et cōpleta cōsumptōis pene et culpe ī nobis. S. dīstīguēdū ē: quia pena pōt cōsiderari cū reatu separatiōis a deo seu carētiā vīsiōis. Alīne reatu f. qd ē mā et exercitiū bīrudī. s. m. qd dīstīguīt bīrudī. Bre- go. sup. Job. 4. Qd est pena que inflīgit hōi ppter reatū pēti. et ē pena qd ordinat ad me- ritū sine pmiū. Dicendū qd qd passio xpi sicut cā cōiūcta effectū. delet oēm penā quātū ad reatū ī illis: qd suscipiūt sacramētū sue passi- onis. s. baptisimū. Inquātū hō pena ē xtu- tis exercitiū: nō delet oēm penā ī pñti. sed delectī ī futuro tpe determinato: cū corru- ptibile hoc induer ī corruptionē. i. Cor. 15. Et sic p. solo ad pmiū. Ad 2. d. d. qd ī pena sa- tisfactoria duo nēcia sunt. s. volūtas et pena nec op; qd maior sit pena qua satisfactō: qd pe- na p qua satisfactō. Sed qd volūtas cōiūcta pene maior sit. quāvis qd separatio aīe a corpe ī morte xpi nō fuerit maior pena qd pena se- paratiōis a deo: tñ volūtas cōiūcta mortī seu separatiōis aīe a corpe maior ē. volūtas. n. qd ē ī vniōe cū deo gaudēs de separatiōe aīe a cor- pore ē cōdigna satisfactō p separatiōe anime a deo. Nō qd ē satisfactō: i. passio rōne separati- onis aīe a corpe tñ. s. rōne volūtatī separati- onis: que excellit penā originālī pēti. vnde An. Si a te qd cōfētrū p toto mundo nelles occidē xpm̄. rñ dēdū ē qd nō. qd vīta sua fuit nobilīssīma. sīlī et volūtas nobilīssīma: qua erat ex nīa ī vniōe ad deū. Ad tertiū iam

c z



p3 nñsio. ga sicut i satisfactōe ex pte nra reg-  
riē nolūtas 7 pena. op3. n. q. sit dolor de pec-  
cato: 7 q. sit gaudiū d. pena. ita 7 i xpo fuit  
pena passionis i corpe: 7 pena etiā opassiois  
i dolore p pñtō hūani gñis cū volūrate ma-  
xima patiedi: i quo ē cōplēmtū satisfactōis  
que quidē erat volūtas respectu sustinendi  
quācūq. penā p pñtō hūani gñis. et ga vo-  
lūtas ad patiēdū nō erat hoīs puri. s. hoīs  
vniti deo: q. ē bonū īfinitū. Et ga ipsa volū-  
tas ē ī unioe ad īfinitū bonū 7 eternū: ppor-  
tionabilē reatu ī eterno sepatiōis 7 īfinito.

## Consequenter que

ritur de cōstituto p assumptionē. Circa qd  
nōnde sunt opōnes. 3. deinde sbingēde sūt  
dubitatiōes que incidūt circa ipsas. Sunt  
autē tres opōnes. Prima quarū pmo dīc q  
ī incarnatiōe xbi dñi cōstitut⁹ ē qdā homo  
ex aīa rōnali 7 humana carne sūstēs pus  
unioe nā: nō tpe. 2. dīc. q. ille hō cepit eē  
de⁹: et de⁹ cepit eē ille hō. ita vt de⁹ fact⁹ sit  
hō 7 e⁹. ille homo fact⁹ sit de⁹. 3. ga i xpo  
sūt due sbe cōplete: quaz vtrāq. facit aliqd  
ī vnitate p. in illō. gemine gigas sbe: dicit  
xpm eē duo. 4. dicit q. assumēs ē assūptū  
.i. fili⁹ dei ē hō sine filius hoīs. tñ supposito  
filio hoīs nō supponit fili⁹ dei: nec e⁹. 5.  
7 ultimo dicit. q. ille hō nō ē dīne 7 humāe  
n. s. tñ humane. 2. opinio dicit pmo. q.  
ille hō nō solū cōstitut⁹ ē ex illis duob⁹. s. ex  
aīa rōnali 7 humana carne. s. ex trib⁹ sbeis  
ī vnitate psonē. s. ex deitate. 7 aīa. 7 carne  
nō tñ dī ibi deitas sicut pars. 2. dīc pso-  
nā xbi fuisse simplicē aīā incarnatiōe. s. ī  
incarnatiōe dīc eā esse factam cōpositā rōne  
assumptē n. 3. dīc. q. dīna psona assūpsit  
quid: nō hoēm hunc vel illum. s. nām hoīs  
vl humanā. quod ē cōf pma opōne. et ex h  
dīc xpm esse vnū tñ 7 nō duo. 4. dīc. q.  
n cepit ille homo eē de⁹: s. e⁹. ga n fuit illō  
suppositū hoīs aīq. ipse esset deus: nec tpe  
nec nā. qd ē oppositū pme opōnis. Ter-  
tia opinio dicit q. illa duo. v3 aīa 7 caro ita  
sunt vnite psonē xbi vel n. dīne ī xbo vt  
ex illis duob⁹ vel trib⁹ nō sit aliqua una sba  
vel psona. s. magis xbi dei vestitum ē illis  
duob⁹ velut quodā indūto. vñ dīc q. xps  
s. q. hō nō est qd: nec xbi ī cepit eē qd ī  
carnatiōe. s. qualī ens. ul. quodā mō se habēs  
Et ex cōnti vñ dīc q. illa unio nō fuit sba:  
s. q. accētis cū sbo: accipiētes illud p. bil. z.

In silitudinē hoīz fact⁹: 7 habitu iuent⁹ ut  
homo. Iste sunt tres opiniones per se. Re-  
cetero vidēdū ē de rōne dīstīctiōis ipsaz:  
vbi tres fuerūt sñse. Prima quaz dīstīn-  
quit istas tres opinōes. Cū. n. sunt due n. ī  
ipostasi xpi: ē respicē utrāq. nām. vt faciētē  
qd ī una psona. vel unā ut faciētē qd. 7 al-  
terā p modū bīt⁹. et h. duplī. vel ita vt hū-  
mana nā ponit p modū bīt⁹. dīna ut faciat  
qd. nel e⁹. ut humana nā qd vīna p modū  
bīt⁹. pat dī qd a sātis hī. de⁹ p grāz ībītātē  
maxime ī sātō sātōz. Ihu xpo p grāz uniois  
Primū dñt asserē 7 ponē opōne secūdā.  
2. dīcūt ponē opōne tertiā. Tertiū hō dñt  
ponē opōne pma. et hoc forte ga dī ille hō  
deificat⁹ maxime s. illā opōne. Sed cōt  
hoc obī. Nā pma opinio dīc xpm esse duo  
s. duas nās. qd nō accidēt si dīna nā esset  
ibi p modū bīt⁹. Itē magis eēt repēban-  
da pma opō q. tertiā: cū magis cōueiat cū  
fide simplī dei bītū iuentū ut hoīz: q. hoīz  
bītū iuentū ut deū: cū h. ī dīna scriptura n  
legat. illud hō legīt. p. terea nō uidēt rōe  
supradīcta dīstīnguī opinōes. p. terea quod  
dīcūt alii. q. iste opōnes dīstīnguūt hoc mō.  
due. n. pme dñt assūptū a xbo eē qd. Tertiā  
hō opō dīc. q. nō assūpsit qd: s. quō se hñf  
Item pma opinio dīc q. assūpsit quid. s.  
hoīum sām. s. quādā dīantī ex aīa 7 cor-  
pore. Alia hō opinio dīc. q. assūpsit qd: nō  
hoēm: s. hoīs nām. Inde est q. pma opinio  
dīc q. xps ē duo. 2. dīc q. xps ē unū. 3. dīc q.  
xps s. q. homo nō ē quid. imo illa unio fuit  
.q. accētis cū sbo. Inde ē q. pma opinio cō-  
cedit deū cepisse eē hoēm: et hoēm cepisse  
eē deū. 2. vero negat q. nō cepit hō eē de⁹  
s. e⁹. 3. hō dīcūt. q. nō cepit eē qd: s. quodā  
mō se hñs. Alii alio mō dīstīnguūt s. tri-  
plicē speculatiōē respectu eē ī xpo. Est. n. eē  
morale. et eē nāle. et eē rōnale. Prima g. opi-  
nio respexit ad eē nāle. et quia due nature  
sunt ī xpo: dīcūt xpm eē duo. et ga utraq. ē  
cōpleta sba: s. q. dī. gemine gigas sbe dīcūt  
deū cepisse eē hoēm: 7 hoīz cepisse eē deū.  
Sequēs hō opinio respexit ad eē morale. per  
sona. n. nomē ē dignitatis. dignitas autē ad  
eē moris retorquet. unde ad psonā pñnent  
morales p. tates. ista dīc ga psona est una.  
xps ē un⁹. et ga vnite sunt n. ī p. ita q. de⁹ ē  
hō 7 e⁹: dīc xps eē unū. et ga cōpleta sba n  
unif cōplete. hoc ē dīc. psona nō unif psonē  
s. nā n. Dīcō autē nām humanā 7 corpus



diuina siue hūc hoīez ex diuina et nā humana  
constat. 3o nō cedit qd hō cepit eē de⁹. s. e⁹  
nec qd homo est deificat⁹: s. de⁹ ē humanat⁹.

**Tertia** hō opinio cōsiderat eē rōnale. vñ  
dic xp̄m eē qd s. qd de⁹: et aliquo mō se hñ  
tem. s. m. qd hō. et h. ppter eē hūane n: quod  
aduenit post cōplētā ipostasiū. Nā cum due  
n. sint vnite i hac psona: vna eaz aduenit  
post eē hui⁹ psonē. Qd aut aduenit post eē  
ipostasiū nō cedit i qd ip̄i ipostasiū: s. i qd  
ens ut quomō se habens. Et ideo ista op̄io  
dic qd xp̄s nō ē qd s. qd hō. Nec igit ē disti  
ctio op̄ionū: quarū tertia reprobatā est per  
decretalem Alexandri. quia p̄p̄ina est er  
ror. sicut infra plenius manifestabitur.

**Q**uāritur aut de prima  
op̄ione cōtra  
quā ob hoc mō. Nā ista op̄io ponit  
plura. Primo. n. ponit qd fili⁹ dei inceptit  
eē homo: et qd hō īcepit eē fili⁹ dei. et qd fili⁹  
assūpsit hoīem. 2o ponit qd assūmēs. i. fi  
lius dei ē assumptum. i. hō siue fili⁹ hoīs. tñ  
supposito filio hoīs nō supponit fili⁹ dei nec  
e⁹. 3o ponit qd ille homo non est diuine et  
humane nature. sed humane tantum.

**Contra primum** ob h  
mō. N  
le homo cepit eē de⁹. et cōstat qd in instanti  
incarnatōis. qd recēter ē de⁹. qd falsum est et  
incōueniēs. Nā dicit brūs Aug. qd et si xp̄s  
ē recens hō. nō tñ recēs de⁹. Itē si iste hō  
īcepit eē tpe incarnatōis. qd hō poterat dici  
q. nō fuit tpe Abrahā. qd iudei hō poterāt cō  
dicere xp̄o. Jo. 8. referētes ad filiū hoīs: cum  
ipse diceret. Nūq. Abrahā fieret ego sum.

**R**ad p̄mū. qd nō seg. est recēter de⁹. qd  
ē recēs de⁹. qd aduerbiū cū sit adiectiuū hōi  
ponit significatōē suā nō circa suppositū  
s. circa copulatū. S. recens cū sit nomē adie  
ctiuū ponit rē suā circa suū suppositū. et est  
instātia. iste ē recēter senex. qd recens senex.

**A**d 2o vñ. qd ille p̄pōnes nō sunt cōtrie.  
cū i una affirmat aliqd de filio dei: et nega  
tur de filio hoīs. tñ si referat ad psonā. qd  
eadē ē psona filii dei et filio hoīs: eadē erit  
cōdictio s. m. quē modū vtebāt istis ppositi  
onib⁹ xp̄s et iudei. referēdo hō ad suppositū  
indiuidū nō erit cōdictio. nō enim idem ē  
suppositum hominis et filii dei.

**Contra** 2o ob h mō. Si assūmēs  
ē assumptū: cū assumptum  
sit unū: et assūmēs sit unū. qd hō carnē

et humanitatē assūmēs nō ē nisi eā sibi unire  
vel coniūgē. qd idē ē vnies et unū. qd ideo sibi  
unif. qd ē impossibile. Itē si assūmēs ē as  
sumptū. qd assūmēs ē hūana nā. qd humana  
nā ē assumpta. qd pari rōne e⁹ assumptū erit  
assūmēs. qd hō erit fili⁹ dei uel fili⁹ hoīs erit  
fili⁹ dei. S. fili⁹ dei ē diuina eēntia. qd fili⁹ hoīs  
ē diuina eēntia siue nā: qd negat ista opinio.

**I**tē quēcūq. vni et eīdē sūt eadē inter se  
sunt eadē. Si qd fili⁹ hoīs ē idē filio dei: et fi  
lius dei ē idē cū diuina eēntia. qd et fili⁹ hoīs ē  
ide⁹: qd diuina eēntia. qd ipsa negat. Item

**Anf.** Supposito filio hoīs supponit fili⁹ dei  
Jo. 3. Et nemo ascendit in celum nisi qui de  
celo descendit fili⁹ hoīs qd ē i celo. qd ille qui  
descendit de celo ē fili⁹ hoīs. et supposito illo  
supponit fili⁹ hoīs. s. ille ē fili⁹ dei. qd supposito  
filio dei supponit fili⁹ hominis.

**I**tē dicit  
Aug. Quicqd ouenit filio dei p nām: ouenit  
filio hoīs p grām. qd cū dicat de filio dei: qd  
diuina eēntia p nām: et qd creauit mūdū: pōt  
dici de filio hoīs: qd diuina eēntia: et qd crea  
uit mūdū.

**I**tē si qd ouenit filio dei nō cō  
nenit filio hoīs. sicut ipse dic. qd nō p̄p̄ie dī  
fili⁹ hoīs creauit mūdū. qd ex h sequit. si nō  
creauit mūdū: qd nō ē creator mūdū. qd nō ē  
fili⁹ dei. Itē hba sunt filii hoīs Jo. 3. Ego  
p̄n. qd et loquor vobis. Ant qd dī p̄ncipiū p  
sonalē. aut eēntialē. Si psonalē: s. hō modo n  
dicif. nisi respectu spūs. s. qd ē falsum. Relin  
gtur igit qd ē p̄ncipiū eēntialē. S. hoc mō  
nō dī nisi respectu creaturaz. qd fili⁹ hoīs ē  
p̄n. creaturaz: et creauit mūdū. qd quicqd  
ouenit filio dei ouenit filio hoīs. et supposi  
to uno supponit alre⁹.

**S**olo sustinendo  
quātū ualem⁹ s. catholicā x̄itātē istā opi  
nionē: qd ē qd fili⁹ dei assūpsit quēdā hoīez  
ex aīa et carne: et ita sibi uniuir ut hō ille eēt  
fili⁹ dei et e⁹. vñ qd possum⁹ loqui d illo ho  
mine n loquēdo de filio dei. vt cū dicimus  
iste homo inceptit eē. vel inceptit eē de⁹: neu  
trū quoz possum⁹ dicē de filio dei.

**S**ilī  
e⁹ possum⁹ loqui de filio dei n loquēdo de  
filio hoīs. vt cū dico qd ē genit⁹ ab eterno. et  
qd ē de p̄e sine m̄re: qd n ouenit filio hoīs:  
proprie loquēdo. Ideo distinguunt et dicūt  
q. omnes iste p̄pōnes sunt duplices. fili⁹ dei  
ē passus vel mortuus. qd si teneat iste termi  
nus passus uel mortuus s̄b̄stātine: vera est  
simplr. qd fili⁹ dei ē ille qd ē passus. i. fili⁹ hoīs

**S**i hō teneat adiectiue falsa ē. qd eē passum  
n ouenit filio dei s. qd fili⁹ dei ē. Similr

**S**imilr  
c 3







est ali? de? ali? hō i xpo: quāvis sit ali? de? aliud hō. q̄ p̄mū. Itē quoz diffinitōes v̄l rōnes sbe sunt diuerse: ip̄a sunt diuerfa. S; dei ⁊ hoīs sunt diuerse rōnes. q̄ xpus cū sit de? ⁊ hō ē diuerfa. Itē xps ē aliquid qd ē p̄r. q̄a de? et ē aliquid qd nō ē p̄r: q̄a hō. q̄ ē vno. n̄ q̄ vnu. Ad opp<sup>m</sup> sic. Ber. ad Euge niū papā distiguit p̄les modos vnitat̄. Iter q̄s ponit sūmū gradū vnitat̄: q̄ tres p<sup>e</sup> sunt vnu vnitāte sbe. 2<sup>o</sup> loco dīc̄ q̄ illa ē vnitāte qua eo<sup>3</sup> tres sbe sunt i una p̄sona. q̄ vnitāte triū nāz i xpo ē maior: q̄ vnitāte duarū nāz i hoīe. et ita cū homo nō dicat̄ eē pla. ppter duas nās: s; vnu. nec xps dicet̄ eē plura: sed vnu. Item Bo<sup>3</sup>. in li. de duab<sup>3</sup> naturis ⁊ vna xpi p̄sona. Dē qd ē inquātū ē vnu ē. S; eē xpm h̄aciter cōfitemur. vnu q̄ dicim<sup>3</sup> xps. Solo. dō q̄ refert dīcē h̄ eē h̄. et h̄ eē h̄. Itē refert dīcē nāz ⁊ rē n<sup>e</sup> i oib<sup>3</sup> citra p̄mū. s. deū. Dicendū q̄ quāvis p̄les n<sup>e</sup> sint in xpo. nō tñ p̄dicat̄ de xpo i rectitudine. hoc ē dīcē v̄t xps sit ip̄ius n<sup>e</sup>. et h̄ quātū ē ex pte hūane n<sup>e</sup>. q̄a ex pte dīne nō differt nā ⁊ res n<sup>e</sup>. q̄a p̄sona ē eēntia. nec differt etiā h̄ dīcē eē h̄. et h̄ eē h̄. q̄a p̄sona ē dīna eēntia. et p<sup>a</sup> ē dīne eēntie. S; ex pte hūane n<sup>e</sup> differt. sal sum. n. ē. xps ē humana n<sup>e</sup>. et tñ vez ē xps ē humane n<sup>e</sup>: vel h̄ns humanā nām. Quia q̄ n̄ p̄dicat̄ p eēntiā nā humana de p̄sona. s. d xpo: s; p cām. nō dīr xps pla. ppter pluralitāte nāz. q̄a cā q̄ dīcūt i obligate nō nume rāt. Ex p̄dictis q̄ rōnib<sup>3</sup> nō seq̄r q̄ xps sit pla: s; q̄ sit plariū. sicut nō seq̄r ex pte hoīs: q̄ quāvis sit corp<sup>3</sup> ⁊ aīa cōiūcta: et aīa ē vnu ⁊ corp<sup>3</sup> ē vnu. q̄ hō ē plura. Ad auctorita tes hō obiectas dō. q̄ itelligūt p cām. vñ cū dīr aliud ⁊ ali? eē xps: dī exponi. ali? ⁊ ali? n<sup>e</sup>. s. dīne ⁊ hūane. vñ fm̄ intellectum p̄p̄riū magis p̄dicat̄ hoc eē h̄: q̄ h̄ esse hoc. Ad quartā hō rōnē qua obiē. Quoz diffinitōes sunt diuerse: ip̄a sunt diuerfa dō. q̄ h̄ vez ē vbi dīr aliqd de aliquo i rectitudine ⁊ for malr: nō p cām. vbi hō i obligate n̄ sequit̄. vñ nō seq̄r diuerse sunt diffinitōes corpo ree ⁊ incorporee nature. S; hō est corporee ⁊ incorporee n<sup>e</sup>. q̄ hō ē diuerfa. Ad quintā rōnē iā p; rñsio. q̄a cū dīr xps ē aliquid qd nō ē p̄r. iste termin<sup>3</sup> aliquid supponit p hoīe: s; n̄ p dīna eēntia. Cū hō dīr est aliquid: qd ē p̄r supponit p dīna eēntia. nō q̄ seq̄r. q̄ ē aliquid qd ē p̄r: ⁊ qd n̄ ē p̄r. imo ē ibi fallā figure dī stionis a plib<sup>3</sup> suppositōib<sup>3</sup> ad vnā. quia in

conclusionē iste termin<sup>3</sup> aliquid vnitā solū hēt suppositōez. vnde oportet q̄ teneat̄ aut pro dīna eēntia tantum. aut p homīne tñ.

## Secundo queritur

an xps q̄ hō sit de? Nā omne qd p̄dicat̄ de aliq̄ inquātū ip̄m ē. aut ē sicut per se accidēs illi. aut diffinitio: aut ps diffinitōis: aut effectus illi. S; nullo istoz modoz se h̄z de? ad xps fm̄ q̄ homo. q̄ fm̄ q̄ hō nō ē de?. Itē xps fm̄ q̄ hō ē aīal rōnale mortale. Si q̄ hec rō repugnat eē dīno. q̄ xps fm̄ q̄ hō nō erit dī. q̄ nec fm̄ q̄ hō fili<sup>3</sup> dei. Itē querit̄ vtrum xps inquātū iste hō sit de? aut dei fili<sup>3</sup>. et cū eē hoīs fm̄ suā diffinitōez repugnet eē dīno q̄ et eē isti<sup>3</sup> hoīs. q̄ si fm̄ q̄ ē hō nō ē de?: nec fm̄ q̄ iste hō ē de?. Preterea. De? n̄ opat̄ ad istū hoīez sicut diffinitio vel pars diffini tionis. nec sicut p se accidēs vel effect<sup>3</sup>. ergo inquātū iste hō nō ē de?. Ad opp<sup>m</sup>. xpus fm̄ q̄ hō h̄z p̄tātē dimittēdi peccata. 9. Dat. Ut sciatis qm̄ fili<sup>3</sup> hoīs h̄z p̄tātē dimittēdi p̄tā. tūc ait paralitico. surge zc. S; p̄tās di mittēdi p̄tā ē soli<sup>3</sup> dei. q̄ fm̄ q̄ hō ē de?.

Solo. dīcēdū ē. q̄ hec p̄positio fm̄ accipit̄ multipliciter. aliqñ. n. fm̄ notat cām. aliqñ hō cōditōez n<sup>e</sup>. aliqñ hō vnitātē p<sup>e</sup>. Preterea notat cām aliqñ efficiētē. ut xps fm̄ q̄ deus resurrexit. aliqñ mālē. ut xps fm̄ q̄ hō nos re demit. Aliqñ hō cāz formalē. ut xps fm̄ q̄ dī ē aliquid. Cōditionē hō n<sup>e</sup> notat cū dīcūt fili<sup>3</sup> dei fm̄ q̄ de? dimittit p̄tām. i. xps fm̄ q̄ est h̄ns nāz dīnā dimittit p̄tām. Aliqñ hō cōno tat vnitātē p<sup>e</sup>. ut cū dīr xps fm̄ q̄ hō creauit stellas. i. xps fm̄ q̄ ē ille vel illa p̄sona que ē hō: creauit stellas. Silr cū dīr fm̄ q̄ hō habz p̄tātē dimittēdi p̄tā. Scōz hūc modū patet rñsio ad obiectum. q̄a si hec dīctio fm̄ notat cām vel cōditōez n<sup>e</sup>: falsa ē hec. xps fm̄ q̄ hō ē de? vel dei fili<sup>3</sup>. Si hō notet vnitātē p̄sone h̄a ē: quia si notet cōditio n<sup>e</sup>: sensus ē. xps rōe hūane n<sup>e</sup> ē de?. et hoc ē falsum. Scōm hō q̄ notat cōditio p<sup>e</sup>: sensus ē. xps fm̄ q̄ ē ille: qui ē hō ē de?. et h̄ itēz falsum ē. et p hoc patet rñsio ad p̄mā obiectōem. Ad secūdā dō. q̄ diffinitiones assignāt n<sup>e</sup> vel eēntie: nō p<sup>e</sup> siue indiūi. nñ diuerse n<sup>e</sup> fm̄ diffinitionē sunt unī indiūi. Idē. n. ē indiūi albi ⁊ hoīs. ⁊ tñ ē alia diffinitio albi ⁊ hoīs. Silr una ⁊ eadē p<sup>a</sup> dei ⁊ hoīs h̄z alia sit diffinitō dī ⁊ hoīs. Ad tertiā dō. q̄ hec ē distigūe da. xps fm̄ q̄ iste hō ē de?. Nā h̄ p̄nomē iste



pōt demonstrare indiū hōis. et fm hoc si  
hec ppositio fm notet cam: falsa ē. Si vero  
notet unionē psonalē: fa ē. sicut patz ex iam  
dictis. **U**el potest demonstrare psonā filii dī  
**E**t iste termin⁹ hō p appositōe; iungat illi  
et f⁹. **I**ta ē simplr. xps f⁹ q filii⁹ dei q ē hō  
ē de⁹. **E**t f⁹ hoc soluit hec questio.

### **Tertio queritur** <sup>an xps</sup>

<sup>fm q</sup>  
hō sit indiū. et cū īdīduatio dicat duob⁹  
mōis. p⁹. s. et z⁹. p⁹ indiūatio ē ī ipostasi  
fm se rōne ppetatis singularis: q ab omni  
alia distinguit se ipsa. f⁹ q dī petrus alius  
esse a paulo. z⁹ hō indiūatio ē p ppetates  
adueniētes cūter ipsi ipostasi fm q dī  
indiūatio collectio ppetatū: que nūq in  
alio cedē erūt. **S**cōm hō dī indiū duob⁹  
modis. **I**ndiū pmo. s. ipostasis. i. ipsa sba  
singularis rōne singularitatis sbe. **N**ā si ab  
strahā oēs ppetates que sunt ī petro et ī  
paulo: adhuc tñ hec sba ē alia ab illa. **A**lio  
mō dī indiū ex collectōe ipsaz ppetatū  
que nūq ī alio eadē ē. **S**i oñdī q utroq;  
mō dī **I**hs fm q **I**hs siue xps fm q homo  
indiū. **N**ā pmo mō p q ē indiū. est. n.  
indiū sba f⁹ q hō: que se ipsa diuidit ab  
aliis oib⁹ hōib⁹. **I**te et z⁹ mō. qa f⁹ q **I**hs  
vel hō ē hōis collectōe; ppetatū: quā nō ē ī  
alio repire. q fm utrāq; rōne indiūatiōis  
est indiū. **I**te sicut p q sortes sua sba  
singulari distinguit a ceteris. ita et xps fm  
q hō a ceteris hōib⁹. **S**ic. n. sortes qnātitate  
et qualitate distinguit a ceteris. ita etiā **I**hs  
vel xps fm q hō a ceteris hōib⁹. **S**i ex istis  
dī sortes indiū. **R**elinquit q **I**hs dī filii  
indiū. **A**d opp⁹ dicē **I**o. **R**am. **I**n dñō  
**I**hu xpo nō ē coēm spēm ponē uel sumē. q  
xps nō ē indiū h⁹ spēi homo nec alterius  
q nō ē indiū fm q homo. **I**te si xps f⁹  
q hō ē indiū. q fm q ē homo ē un⁹ quis.  
et fm q de⁹ ē filii un⁹ q: qa una psona. q ē  
duo qs. q reddit īcōueniēs. s. oīra simbolū  
q de⁹ et hō nō ē vn⁹ xps. **S**olo dō et no  
randū ad enidētiā isti⁹ qōnis. q differunt  
ipostasis. psona. indiū. suppositū siue sup  
posita nā. **I**postasis. n. ē exñtia vel sba incoī  
cabilis ex qbuscūq; distinguitib⁹. et hec rō  
colligit ex determinatōe **R**ic. de scō **U**ic. q  
aliqñ accipit psonā p ipostasi. **P**ersona hō  
fm rē et nomē p⁹ ē sba incoīcabil rōnalis dī  
stincta p ppetatē dignitatis. vñ ex h p q  
oīs psona ē ipostasis: f⁹ n ouertit. **I**n naturis

.n. rōnalis nā rōnalis que dignitatē impoz  
tat. sua ipostasis ē psona. **I**n aliis hō naturis  
nō ē sua ipostasis psona: nisi loquēdo de p⁹  
grāmaticē. h aut ē adhuc in relōne ad actū  
rōnalis n⁹. s. loq fm q pma p⁹ ē que de se lo  
q. z⁹ ad quā fit sermo. 3⁹ de qua fit sermo.

**I**te indiū dī duplī tā indiūa sba: q  
se ipsa diuidit a qual; alia: tā hōis collectōe;  
ppetatū: que nūq ī alio eadē ē repire: sicut  
dictū ē p⁹. **I**te nā supposita: siue supposi  
tū dī forma ī mā. ut aīa ī corpore: vel corp⁹  
et aīa unita. et hō ī ipostasi. **I**n simplicib⁹ hō  
id qd res ē dī nā supposita. f⁹ tñ ppe cēntia  
ē quo res ē. **N**ā hō q opat agit uel patit  
qd ē hō supposita nā: sicut si dicē de⁹ et dei  
tas. de⁹ dic qd ē. deitas hō quo ē. qui ē uero  
dicat suppositū: qd ē res n⁹. ut ī deo aliqua  
psona: uel ī hōe aliq; hōiū. **E**x his q re  
lingit q ipostasis ē coīs p⁹ et indiū. unde  
xps inquantū fili⁹ dei ē ipostasis: q ē psona.  
**I**nquantū hō ē iste homo ē ipostasis q ē indi  
uidū. **E**x quo relinquit q ab eterno fuit p⁹  
f⁹ nō ab eterno indiū. **A**d auctoritatē  
hō **I**o. dam. iā p q ex supiorib⁹ rñsio. qa sic in  
telligenda ē. **N**ō ē coēm spēm ponē de xpo  
i. nō ouenit pdicare coēm spē; de xpo: que  
quidē opbedat dīnā nām et humanā. q. cō  
flatā ex duab⁹. s. dīnitate et humanitate. et  
tñ ē accipe coēm spēm f⁹ hūanā nām cum  
aliis duob⁹. **A**d secticiā uero rōne et uli  
mā dō. **Q** inter psonā et suppositā nām me  
diū ē indiū siue īdīduā sba. **M**ediū aut  
dī hēre ouenit cū extremis. **E**rit q indi  
uidua sba coīcās cū extremis. **C**ū q multe  
sint supposite n⁹ ī xpo. vna aut p⁹ dicē de  
indiū hōis: qd ē aliud q sit fm q de⁹. et  
q nō ē aliud hoc qdē referētes ad psonam.  
illud aut ad suppositā nām. et fm hō intelli  
gūt ples auctoritates. **A**d illd qd obicit  
q ē vn⁹ quis et ali⁹ qs. q duo qs. dō. **Q** non  
segt. **N**ā duo dicē vnū numero. hoc autē ē ī  
illis in quib⁹ ē significatio distincta tā p situ  
aliter. h autē nō ē indiūa sba filii hōis et  
p⁹ filii dei. imo sunt indistincte vnita: ita  
etiam ut sit filius hominis filius dei et e⁹.  
**E**t sic patet solutio huius questionis.

### **Quarto queritur** <sup>ut xps</sup>

<sup>fm q</sup>  
homo sit psona. **A**d quod sic. **X**ps fm  
q homo ē rōnalis n⁹ indiūa sba. qa ē indi  
uidū h⁹ spēi homo. et hec est rō psonē fm  
**B**oetiū. q ei ouenit rō persone fm q homo



Relinq̃ igit̃ q̃ fm̃ q̃ hō ē p̃sona. **I**te **I**hs fm̃ q̃ hō: r̃ndet̃  
 fm̃ q̃ **I**hs: qđ ē nomen xp̃i fm̃ q̃ hō: r̃ndet̃  
 oueniet̃ ad interrogatōē: fact̃a p̃ quis. ut  
 si querat̃. quis docet. oueniet̃ r̃ndet̃ **I**hs.  
**S**i quis nō querit nisi de p̃sona. **I**hs i q̃tū  
**I**hs ē p̃sona. **I**te nullū seq̃t̃ incōueniēs si  
 dicat̃ q̃ **I**hs inquātū **I**hs ē p̃sona. vnde n̄  
 videt̃ valē p̃batio magistri i 3. sententia 2.  
**S**i fili⁹ dei fm̃ q̃ **I**hs ē p̃sona. **I**te creata vel  
 increata. **S**i nō increata. **I**te creata. **S**i creata  
 p̃sona nō ē p̃r. nō ē fili⁹. nō ē sp̃s sc̃s. **I**te  
 quaternitas i p̃sonis. qđ n̄ videt̃ sequi. q̃a  
 si dicat̃ q̃ sit creata: et q̃ creata sit increata  
 nullū seq̃t̃ incōueniēs. **N**ā recte d̃r q̃ filius  
 dei ē tp̃alis et etern⁹: creat⁹ et icreat⁹. **S**i  
 dicat̃ fm̃ mag̃m i sent̃. q̃ nō ouenit ei rō  
 tota p̃sonē: q̃a nō ē. istud indiūa s̃ba. q̃a  
 nō ē p̃ se sonās: s̃ alii rei diūta. **S**i rōe fili⁹  
 dei nō ē ens p̃ se sonās: s̃ alii rei diūta. **I**te  
 ē p̃sona. **I**te si dicat̃ q̃ p̃sona h̃z i se incoi-  
 cabilitatē cū alio. aut illd̃ intelligit̃ de incoi-  
 cabilitate fm̃ actū: aut f̃ potētiā. **S**i f̃ actū  
 ē tē aīa sepata a corpore eēt p̃. **S**i f̃ potē-  
 tiā. **I**te null⁹ hō eēt p̃sona: cū vnusq̃q̃ potu-  
 isset vniri deo i p̃sona. **I**te **A**nf. i li. de in-  
 carnatōe x̃bi. **S**i pater ē de⁹: fili⁹ ē de⁹. ita  
 i xp̃o de⁹ ē p̃sona. homo ē p̃sona. **S**i p̃r i q̃tū  
 p̃r ē de⁹. **I**te xp̃s inquātū hō ē p̃sona. **I**tem  
 cū p̃sonalitas sit aliqd̃ bonū hoīs. videt̃ f̃  
 i q̃ p̃sona diūa auferat aliqd̃ bonū ab hoīe  
 assumpto: si f̃ q̃ hō nō ē p̃sona. **I**te xp̃s f̃ q̃  
 hō ē p̃sona. **I**te ob̃r rōe p̃destinatiōis. q̃a  
 si xp̃s inquātū hō ē p̃destinat⁹ eē fili⁹ dei: et  
 illud qđ ē p̃destinatū ē ab eterno mō. **I**te mō  
 fm̃ q̃ hō ē fili⁹ dei. **I**te f̃ q̃ hō ē p̃sona. **A**d  
 oppositū sic. **P**ersona d̃r. q̃ p̃ se vnū. vn̄ p̃  
 ē s̃ba a qual; alia distīcta: et nō diūta. **S**i  
 f̃ fm̃ q̃ ihs ē p̃sona: f̃ q̃ hō ē separat⁹ a diūa  
 p̃sona: qđ ē falsum. **R**elinq̃ igit̃ q̃ fm̃ q̃ hō  
 nō est p̃sona. **I**te in nicheno oculis d̃r q̃ ē  
 incarnatōe p̃r cōsumpsit p̃sonā. **I**te nō mansit  
 p̃sona creata cū increata. **I**te fm̃ q̃ ihs nō est  
 p̃sona. **I**te f̃ q̃ ihs ē p̃r. et fm̃ q̃ x̃bū est  
 p̃sona. **I**te f̃ q̃ due p̃sonē. **I**te et duo q̃s. **I**te nō ē vn⁹  
 q̃ de⁹ et hō nō ē vn⁹ xp̃s. qđ ē tra symbolū  
 fidei. **S**i dicat̃ q̃ nō sequit̃. **I**te duo quis. quis  
 f̃ q̃ homo sit p̃sona. et f̃ q̃ de⁹ sit p̃r. quia  
 hec p̃sona ē illa p̃sona. sicut fili⁹ hoīs ē fili⁹  
 dei. illud nihil ē sicut patet p̃ p̃p̃iā rōnē ad  
 oppositū: cū p̃sona dicat̃. q̃ p̃ se vnū. zc.  
**S**olo d̃r f̃ vtrāq̃ op̃ionē q̃ xp̃s fm̃ q̃  
 hō nō ē p̃sona. ē tñ indiūū sicut ē dictū. un̄

cū querit̃. vtrū xp̃s fm̃ q̃ homo sit q̃s. si hoc  
 nomē quis supponit g̃nāliter s̃bam singula-  
 rē. hoc ē dicē si supponit indiūū dico q̃ ē  
 q̃s. **S**i vero supponat s̃bam singulārē non  
 alteri digniori diūta: s̃ distīcta: q̃ ē p̃r: dico  
 q̃ f̃ q̃ hō i hō nō ē q̃s. **A**d rōnes q̃ ob-  
 iectas r̃ndendū: sicut tactū ē p̃us: q̃ ad i q̃  
 sit p̃r regit̃ triplex determinatio vel distī-  
 ctio. s̃ singularit̃. incoicabilitat̃. et dignita-  
 tis. **P**rima determinatio ē i aīa for̃is: q̃  
 singulari sua s̃ba differt a qualibet alia. et  
 hec distīctio opponit̃ indiūctiōi ṽlrat̃.  
**S**ecūda distīctio ē in indiūo cuiuslibz rei  
 irrōnalis: sic i hoc equo et i hoc asino. et hoc  
 ē incoicabilitat̃. ex hoc. s̃. q̃ nō est coicabile  
 alii ut par. et hec distīctio opponit̃ indi-  
 ctioi incoicabilitatis: quēadmodū partes  
 coicāt i toto: vt ex vna cū alia sit totū. **T**er-  
 tia distīctio i for̃. s̃ dignitat̃. ex eo. s̃. q̃ ei⁹  
 humanitas nō ē diūta forme digniori. s̃ est  
 distīcta a qualibet digniori. et hec distīctio  
 opponit̃ vnibilitati ad s̃ba digniorē. **I**te  
 cēdū q̃ f̃ i q̃ triplex distīctio regit̃ ad  
 eē p̃sonē. et ab vltima sumit̃ rō p̃sonē. q̃a  
 ab vltima deficit xp̃s fm̃ q̃ homo: nō ē p̃so-  
 na fm̃ q̃ hō. et ideo d̃r in oculis: q̃ dignior  
 p̃sona adueniēs cōsumpsit p̃sonā. hoc ē dicē  
 fecit q̃ non eēt p̃sona. **A**d illud qđ obicit̃  
 de rōne **B**oetii. q̃ ē indiūa s̃ba zc. qđ si  
 indiūa s̃ba importet illā triplicē distīctōē  
 fm̃ hoc ē diffinitio p̃sonē. et f̃ i cōcedū ē  
 q̃ xp̃s fm̃ q̃ hō nō ē indiūa s̃ba rōnalis  
 n̄. **S**i hō solū dicat̃ duas p̃sonas: distīctōes  
 erit dicē tūc q̃ ē indiūa s̃ba rōnalis n̄. nō  
 tñ seq̃t̃ q̃ p̃sona. **A**d secūda rō que dicit̃  
 q̃ q̃s q̃rit de p̃sona. d̃r ē. q̃ q̃s pōt querē de  
 p̃sona: et pōt querē de indiūo. et p̃ hoc p̃r  
 r̃nsio. **A**d tertia rō que dicit̃ q̃ nō seq̃tur  
 q̃ternitas i p̃sonis d̃r. q̃ imo nccio si ihs in-  
 quātū ihs ē p̃sona. q̃a si ē p̃sona inquātū ihs  
 ihs ē separat⁹ a filio dei. et ita nccio ē alia p̃r  
 q̃ fili⁹ dei. et cū ihs sit de⁹ sequēt̃ nccio q̃ i  
 diuitate essent quatuor p̃r. **A**d quartam  
 rōnē q̃ ē circa r̃nsionē q̃ ibi ponit̃. d̃r. sic su-  
 perius plies dictū ē. rō p̃r d̃r indiūa s̃ba.  
 et i indiūatōe intelligit̃ incoicabilitatē siue  
 etiā vnibilitas ad formā digniorē seu p̃fcti-  
 orē. nā respectu indignioris nō attēdit̃ istd̃  
 vnde cū p̃p̃ia rōnalitas i indiūo hoīe  
 puro sit n̄ ordinata ad digniorē: ex hac erit  
 ei p̃sonalitas: nō tñ ex hac tollit̃ q̃n sit possi-  
 bilis ad alias formas accidentales. p̃p̃ie. tñ



dō cū indiuidus hō sit sba p se fixa: n̄ dicet  
 nō esse p se: quāuis sit vnibilis ipsis accidē/  
 talib⁹ formis. s. ipse forme accidentales dicet  
 ei vnibilis ⁊ adiacētes. Scdm hūc modū:  
 dō ē q. quīs hō assumpt⁹ ppter h q vnibil  
 caret eē psonali. vn̄. n. pfectioni. tñ filius  
 dei quāuis vn̄as hōi: psonā a se h̄. qā i cō/  
 paratōe ad hūanā nām ē sba fixa et per se:  
 hoc ē nō i alio vt adiacēs. Humana hō nā  
 ē vn̄ta ei vt adiacēs. qā hō p̄s nō existēs  
 vn̄e filio dei ab eterno ex̄stī. et ita quo ad  
 hoc tenet modū accidēt: quāuis nō sit acci/  
 dens. Ad quintā dō. q. incoīcabilitas in  
 rōne p̄ dō nō solū p puationē ad. s. p pua/  
 tōe; aptitudinis siue potētie dispositē. n̄ tñ  
 p puationē; potētie p̄me. put dicē Aug⁹. q. in  
 costa erat vnde possēt fieri mulier: s. nō vn̄  
 fieret. hoc ē dicē. ibi erat potētia. i. possibili/  
 tas obediētie. q. est in oī creatura: ut ex ipsa  
 faciat creator: q. qd vult. nō tñ ibi erat apti/  
 tudo seu potētia disposita. Inde ē q. cū hōi  
 bus ⁊ angelis nō sit aptitudo ad vnionē cū  
 filio dei v̄l cū alio: ē i eis incoīcabilitas: que  
 requirit ad psonā. Ad sextā rōnē dō. sicut  
 p̄s. q. cū dō xps fm q. homo ē p̄: q. hec di/  
 ctio fm ē exp̄ssīua unitatis p̄sone: ⁊ h̄ x̄tas  
 r̄n̄s hōis ex eo: qd ibidē s̄b dī. nec tñ due sūt  
 s. vna p̄. Ad septimā dō. q. vnio dīne n̄  
 ad humanā nullū bonū aufert hōi. imo sic  
 dicē Aug. in li. de morib⁹ manicheoz. Crea/  
 tor n̄ nō corrūpit nām. vn̄ nec fili⁹ dei pso/  
 nā hōis corrūpit. qā corrūptio n̄ ē nisi p̄s  
 rei ex̄stī. s. ille hō n̄ fuit p̄s q. eēt assumpt⁹  
 nec ē etiā dīminutio dignitatis hōis. quia  
 quāuis n̄ hūerit psonalitātē hūanā: hēt tñ  
 psonalitātē dīnā. Ad octauā rōnē dō. q.  
 hec ē duplex. xps fm q. hō ē p̄destinat⁹ esse  
 fili⁹ dei. qā hoc q. dico fm: pōt dicē cām re/  
 spectu ei⁹ q. dico p̄destinat⁹. vel respectu ei⁹  
 q. dico eē filium. Si respectu ei⁹ q. dico p̄/  
 destinātū: tūc fā ē. qā fm q. hō ē. q. mā p̄de/  
 stinatōis. qā ei ouenit p̄destinatū eē fili⁹ dī  
 Si hō respectu ei⁹ q. dico fili⁹ dei: falsa ē. qā  
 nulla pōt nōri cālitas vt sit sēns. xps ē p̄de/  
 stinat⁹ vt sit fili⁹ dei s. q. hō. Si tñ h q. dico  
 fm non diceret cām: sed vnionē psonalē: fā  
 esset. sicut patet ex supradictis.

**Q**uinto queritur  
 vtrū i xpo sit ponē intētiōē toti⁹  
 ⁊ ptis. Et circa h̄ pmo q̄rit vtrū hūanitas  
 sit ps p̄. 2⁹ vtrū xps debeat dici totū.

**Quantum ad pri<sup>mum</sup>** ob̄ d  
 hoc qd h̄ i 3⁹ sn̄az. Un̄ dicē maḡ s. aucto/  
 ritatē. Aug. q. p̄ n̄ oīstat ex deo ⁊ hōie. q. to/  
 tū ex ptib⁹. hūanitas igit nō ē ps p̄. Ad  
 oppositū sic. s. len. sup illū tex. ptē ephi deci/  
 mā. dicē Ephi⁹. Decima ps ephi ē hūmāitas  
 xpi. ephi aut̄ m̄sura triū modioz significat  
 trinitatē. sit ḡ argumētū. Signū ē ps. signi.  
 ḡ signatū ē pars signati. Sed decima pars si/  
 gnificat hūanitatē. ḡ hūanitas ē pars trini/  
 nitati. s. n̄ nisi rōne filii. ḡ ē pars p̄ filii.

Itē Jo Dam. Xps ē ipostalis ex dīna ⁊ hu/  
 mana nā. ḡ humana nā ē pars ipostalis xpi.

Solo dō. q. pars dō. s. modis. Uno mō  
 dō pars illō i qd ē possibile diuidi s. quāti/  
 tatē. Alio mō dō pars id qd numerat su/  
 um totū: sicut i q̄ritate discreta: q. dō pars  
 aliquora al̄ q. in quāto otinuo. 3⁹ mō dō  
 pars i quā possibile ē formā diuidi absq. q̄ti/  
 tate. sic dicē dñf partes ḡiūs. 4⁹ mō dō  
 pars q. ouenit i opōnē alie⁹ toti⁹ fm nā. ut  
 cupz dō pars sperē cupree. 5⁹ mō dō pars  
 que ouenit i opositionē alie⁹ toti⁹ fm rō/  
 nē vt i diffōne. gen⁹ ⁊ dñe dñf partes sp̄i  
 dicēdū ḡ q. p̄p̄e loquēdo n̄ ē dō hūanā nā  
 eē partē xpi ppter rōnē Aug. qā videt̄ ex  
 h̄ ipso an̄ hūanitatē eē fili⁹ dei dīminut⁹ ul/  
 imperfēt⁹. tñ h̄ d̄ reduci ad aliquā rōnem  
 partis: d̄ reduci ad partē diffinitōis. qā si  
 vellem⁹ diffinire xpm: nos dicēm⁹ ipm esse  
 personā in dīna ⁊ humana nā.

**Secundo queritur** in 2⁹

utz xps debeat dici totū. Et cū totū ⁊ pars  
 dicāt ad aliqd: s. n̄ ē dicē i xpo partē hūanā  
 vel dīnā nām. ḡ n̄ ē dicē i ipso totū. Ad  
 opp⁹ sic. Jo. Dam. Tot⁹ fuit i sepulchro: s. n̄  
 totū. Solo. Totū d̄r duob⁹ modis. Uno  
 mō totū d̄r ex opōnē ptis. et hoc mō totū  
 et pars d̄r ad aliqd. et a quo remouet̄ in/  
 tentio partis ⁊ toti⁹. Alio mō d̄r totū ex  
 eo qd nihil ē accipe ex: qd d̄r eē in̄. ⁊ h̄ mō  
 xps d̄r eē tot⁹ ⁊ totū. vt tot⁹ ad personam.  
 totū ad nāz referat̄. et ideo d̄r in sepulchro  
 tot⁹ quātū ad personā. s. n̄ totū quantū ad  
 nām. qā aliquid erat tunc extra. s. anima.

**Circa tertiam** op̄inionez  
 dubitatur

vtrū xps sit aliquid: qd negat tertia op̄inō  
 ⁊ due p̄me ccedūt. Ad qd sic ob̄. Xps ē d̄  
 ⁊ homo. s. eē deū ē eē qd. et eē hōiem fil̄.



**S**i xps ē aliqd f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> hō. g<sup>o</sup> si xps ē aliqd f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> hō. xps ē qd r qd. et ita duo. qd v<sup>t</sup> incōueniēs. Itē si xps ē vnū qd vnitate creata. et cōstat q<sup>d</sup> ē vnū qd vnitate increata eēntialf. **S**i istē sunt diuerse unitates eēntialf. g<sup>o</sup> xps erit duo eēntialf. g<sup>o</sup> xps nō ē vnū.

**I**tē forma sbalis facit sbalf differre. **S**i g<sup>o</sup> in xpo sunt due forme sbales eēntialf differētes. qd seq<sup>r</sup> si f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> ē hō ē aliqd: faciēt sbalē d<sup>o</sup>riā in xpo. g<sup>o</sup> si humanitas ponit forma sbalis in xpo. qd accidit: si f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> hō ē aliqd. et d<sup>o</sup>ritas s<sup>l</sup>it: nccē ē q<sup>d</sup> xps sbalf differat. g<sup>o</sup> ē aliud r aliud. Itē vna qdditas n<sup>o</sup> i tri bus psonis facit tres psonas. s. p<sup>r</sup>em. r filiū. r spm. s. eē vnū. g<sup>o</sup> ples qdditates nāz faciunt vnā psonā eē plura. **S**i g<sup>o</sup> incōueniēs est dicē xpm eē plura: nō vnū. **R**elinq<sup>r</sup> g<sup>o</sup> q<sup>d</sup> xps f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> hō nō ē qd: cū sit qd f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> de<sup>o</sup>. **V**era igit<sup>r</sup> ē op<sup>o</sup> q<sup>d</sup> dicit. q<sup>d</sup> cū d<sup>r</sup> xps ē hō: mon d<sup>r</sup> xps eē aliqd: s. aliquo mō se hñs. **I**tē xps f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> de<sup>o</sup> h<sup>o</sup> ē cōpletū f<sup>m</sup> nām d<sup>o</sup>riā: r h<sup>o</sup> psona d<sup>o</sup>riā ab eterno. nec hūanitas adueniens addit aliqd ipsi p<sup>o</sup> vel ipsi n<sup>o</sup>. **C**ū g<sup>o</sup> illd qd cōlegē cōpletū ipi<sup>o</sup> psonē r n<sup>o</sup> sit sic adiacēs r nō qd respectū illi<sup>o</sup>. **R**elinq<sup>r</sup> q<sup>d</sup> xps f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> hō nō ē aliqd. **A**d oppositū ē decretalis. **A**lexātri pape. **C**ū xps sit pfect<sup>o</sup> de<sup>o</sup> p<sup>o</sup> fect<sup>o</sup> hō: qua temeritate q<sup>d</sup> audet dicere. q<sup>d</sup> xps h<sup>o</sup> q<sup>d</sup> homo nō ē aliqd. **I**tem autem tanta i ecclia dei possit sboriri abusu: puocatis magistris sbanathate interdicas. p quā decretalē p<sup>o</sup> q<sup>d</sup> dānata ē op<sup>o</sup>o tertia. **S**olo dō. q<sup>d</sup> ē cōsiderare nām rei: cū d<sup>r</sup> xps ē hō. **A**ut rōnē dicēdi. **S**i cōsiderādo nām rei aliquis dicēt. q<sup>d</sup> xps f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> hō nō ē qd uel aliqd: erraret sine dubio. et f<sup>m</sup> istā op<sup>o</sup>onē dānatam procedēt. **S**i q<sup>d</sup> attēdēs rōnē dicēdi dicēt q<sup>d</sup> cū d<sup>r</sup> xps est hō vel fact<sup>o</sup> hō: nō p<sup>o</sup>dicat li homo vt qd de xpo: quāuis sit qd: s. q<sup>d</sup> p<sup>o</sup>dicat; quō se hñs nō vidēt absolute errare f<sup>m</sup> illud apli. z. **P**hil. **H**abitu inuēt<sup>o</sup> vt hō. sup quo xbo disputās. **A**ug<sup>o</sup>. in li. 83. qdōnū. vbi distinguit hitū f<sup>m</sup> quatuor modos: quomz vn<sup>o</sup> ē. cū illud qd h<sup>o</sup> nō mutat a sua nā: sed aliā spēm r formā accipit put applicat hñti vt est vestis: q<sup>d</sup> deiecta atq<sup>d</sup> deposita nō hēt eā formā quā sumit i dura. qd genus cōgruit huic cōpatōi: cū d<sup>r</sup> habitu inuēt<sup>o</sup> vt hō. f<sup>m</sup> h<sup>o</sup> g<sup>o</sup> dicēm<sup>o</sup> ad p<sup>o</sup>dictā qōnē q<sup>d</sup> xps f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> hō ē qd r aliqd. s. tñ nō p<sup>o</sup>dicatur qd. **S**i q<sup>d</sup> op<sup>o</sup>niones xpinque errorū nō sūt extēdēde: ideo absolute dicat sine distincōe q<sup>d</sup> xps f<sup>m</sup> q<sup>d</sup>

hō ē qd r aliqd. **R**ndēdū aut ad obiecta pmo f<sup>m</sup> p<sup>o</sup>inā op<sup>o</sup>onē. q<sup>d</sup> xps ē duo neutralf s. tñ nō ē duo masculine. **E**st. n. un<sup>o</sup>. i. vna p<sup>o</sup> s. nō vnū. i. una nā. et ideo nō eēt incōueniēs cōcedē i vno sensu rōnes: q<sup>d</sup> oñdunt q<sup>d</sup> xps ē duo. **A**d ultimā aut rōnē: q<sup>d</sup> obieciat. q<sup>d</sup> hūanitas aduenit post eē cōpletū. g<sup>o</sup> nō ē qd. dō q<sup>d</sup> nō seq<sup>r</sup>. q<sup>d</sup> etli adueniat post. tñ assu mit i vnitate p<sup>o</sup>: quēadmodū posito q<sup>d</sup> aīa crearet aī corp<sup>o</sup>: r postmodū corp<sup>o</sup> ei vni ref: nō sequēf. ppter hoc q<sup>d</sup> corp<sup>o</sup> nō eēt qd ipi<sup>o</sup> hōis: quāuis cōsequēf ad eē rōnale cōple tū ipi<sup>o</sup> aīe. **S**cōm aut op<sup>o</sup>onē secūdā incōueniēs ē: q<sup>d</sup> xps sit duo. imo ē vnū solū: r rñdēt ad obligata. **A**d p<sup>o</sup>mū cū d<sup>r</sup>. xps ē de<sup>o</sup> r hō: si fiat copulatio rōne supposito: falsa ē. **S**i hō rōne nāz: tūc ē hā. q<sup>d</sup> nō est ibi nisi vnū suppositū: r tamē diuerse n<sup>o</sup>. **E**t ad id quod obieci. q<sup>d</sup> ē qd f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> de<sup>o</sup>: r aliud qd f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> hō. g<sup>o</sup> duo. nō seq<sup>r</sup>. q<sup>d</sup> illud qd f<sup>m</sup> q<sup>d</sup> hō nō cōnumerat cū illo quid qd ē deus. q<sup>d</sup> nō sunt qd vni<sup>o</sup> gñis. **A**d aliud dō. q<sup>d</sup> quāis i xpo sit binari<sup>o</sup> eēntialis: vna tñ unitatū illi<sup>o</sup> binariū degenerat. q<sup>d</sup> i accidentalē liceat mō ita loq<sup>r</sup> sicut doctores locuti sunt. v<sup>o</sup>z unitas q<sup>d</sup> ē ex pte humane n<sup>o</sup>. et ideo ille binari<sup>o</sup> nō numerat sbiecta s. nās: quēadmo dū numer<sup>o</sup> accidētū nō numerat sbiecta: s. suas formas. **E**t p h<sup>o</sup> p<sup>o</sup> solo ad aliud: q<sup>d</sup> forme iste sbales faciūt eēntialf differre naturas: s. nō ipm suppositū. q<sup>d</sup> vna illaz: sicut vidēt ē q<sup>d</sup> degenerat i accidēs: eo q<sup>d</sup> est post adueniēs. **E**t p hoc patet solutio ad aliud.

**D**icto de actu <sup>incarnatio</sup> nis quātū ad assūptōem: de cetero dō ē de ipso quātū ad unionē. **N**ā act<sup>o</sup> i carnatōis pōt dupl<sup>r</sup> cōsiderari. **A**ut. n. cōsideratur i fieri: r sic d<sup>r</sup> assūptio. **A**ut cōsiderat i factū eē. et sic d<sup>r</sup> unio. **Q**uerifigit<sup>r</sup> de actu uniōis. **P**rimo de eē h<sup>o</sup> uniōis. 2<sup>o</sup> q<sup>d</sup> est eā h<sup>o</sup> uniōis. 3<sup>o</sup> de effectu h<sup>o</sup> uniōis. **I**tē de eē uniōis q<sup>d</sup> rīf. **P**rimo i q<sup>d</sup> sit ista unio. 2<sup>o</sup> ē sit unitas i hac uniōe. 3<sup>o</sup> an sit maxima inter oēs unitates creatas. **I**tē cū in d<sup>o</sup>nis intelligam<sup>o</sup> nām sicut d<sup>o</sup>nitatē in dō r rē n<sup>o</sup>: r psonā: r ypostasim. est qd. **P**ri<sup>o</sup> an sit unio i psona. 2<sup>o</sup> an abstracta psona possit eē unio i ypostasi. 3<sup>o</sup> utrū abstracta psona r ypostasi possit eē unio i rē n<sup>o</sup>.



## Quantuz ad primuz

articulū obf. sic. Nulla vnitas unita sine cōiūcta ē vnitas psonalis. qā cū psona sit p se sonās: cū vnitas nō ē cōiūcta. **S** vnitas filii dei cū vnif carni: nō ē vnitas p se: sed cōiūcta. q̄ nō ē psonalis. Maior etiā p; p magistru i snis. vbi querit vtru xps fm q hō sit psona. et dic q aīa n ē p: quāuis sit sba rōnalis. qā n ē p se sonās: s cōiūcta carni. igitur vnio filii dei cū carne n ē vnio i psona.

**I**te nihil pōt ēē mediū et extremū s; eadē rōnē. **S** psona dīna et hūana nā sunt extrema istī vniois. q̄ n sit hec vnio i psona: cuz mediū sit illd i qd sit vnio extremoz. **I**te nihil terminat ad se ipm. **S**i q vnita terminat ad illud in qd sit vnio: p; q nullū vnioz ē illud in quo sit vnio. **S**i q i hac vnioe psona ē vnita. s. ipse fili? dei. q̄ n ē vnio i p.

**A**d opp<sup>m</sup>. **S**i vnio ista n ē i psona. q̄ ē in nā. **A**ut q̄ i nā creata. aut i nā increata. **S**i i nā increata: q̄ ē dīna nā. q̄ nā dīna et hūana vnū sunt in illa vnioe. qd ē impossibile.

**S**ilī si ē i nā creata sequet idē in cōueniens qā diuerse n<sup>e</sup> tē erūt vna nā. **I**git hec vnio n ē i natura. s ē i nā uel p. q̄ est i psona.

**I**te duplī vnio ē aliqua. Aliqñ ita q vnū ē p dñans alteri. aliqñ n. **Q**ñ pmo modo sit vnio: tūc p dñans trahit altez ad sui unitatē. **Q**ñ hō 2<sup>o</sup> mō: tūc vnū n trahit alterū ad sui unitatē. s ex his sit tertiu. **S**i in hac vnione nā dīna p dñat hūane. q̄ trahit ipaz ad sui unitatē. **S**i n pōt trahi i unitatē n ita q sit eadē nā cū illa. q̄ trahit ipaz i unitatē p. **H**ec q vnio ē i p: et non i nā creata nec increata. **S**olo dō. q vnū sbalī dī duplīter. s. simplī. et f<sup>m</sup> qd. **U**nū simplī dicitur duob<sup>us</sup> modis. s. vnū p unitatē. et vnū p vnione. **U**nū p unitatē ē illud vnū in quo n est multitudo: qd. s. n ē i multis nec ex multis ut de<sup>us</sup>. **U**nū hō p vnione ē qd ē i multis uel ex multis. **U**nū f<sup>m</sup> qd ē vnū p appōnē: qd n ē simplī vnū: s p appōnē alicui<sup>us</sup> ad altez. et h vnū dī triplī. qā aliqñ vnū vnif alteri p appōnē. ita q neutz ab altero aliquā cōbit denotatōez nec p prietatē. aliqñ ita vnū appōnif alteri: q vnū trahit ab altero p prietatē aliquā: s n denotatōez. **A**liqñ hō ita q vnū trahit ab altero denotatōez s n p prietatē. **H**bi grā. lapis appōnif lapidī i acervo: et fit vnū ex ipsis p aggregatiōez. et tñ vn<sup>us</sup> lapis ab altero denotatōez n trahit nec p pue-

ratē. 2<sup>o</sup> modo vnif per appositionē ponum uel aromaticū manui. ponū. n. appositū manui afficit manum odore: ita q man<sup>us</sup> ab eo trahit aliquā p prietatē s n denotatiōez. 3<sup>o</sup> mō vnif uestis p appositionē illi q uestif ex ea: qā ille recipit denotatiōem a ueste. et dī uelit<sup>ur</sup>. s nō recipit p prietatē aliquā a ueste nec trahit ex h aliqua p prietatē fm quā afficiat. **U**nū aut simplī: qd ē vnū vnioe dicitur multiplī. **U**no mō qñ aliqua duo vnif seruata nā utriusq; et sine mutatiōe utriusq; n<sup>e</sup>. **A**lio mō qñ n seruata utraq; nā. et h pōt ēē duplī. qā aut mutat nā i utroq; aut i altero. **I**n altero mutat nā: sicut qñ vnū ē p dñans i alterū. qā trahit ipm i suā unitatē uel nām. sicut p i vnioe vini multi cū parū de aqua i utroq; mutat. sicut i vnione aque et mellis: qñ ex illis opōnif tertiu. **I**tem vnio q ē utraq; nā seruata ē duplex. qā aut ex illis sit tertiu. aut n ē fit vnū de altero.

**P**rimo mō ē vnio aīe et corporis i vnū hoīez opositū ex illis. **U**o. n. mutat nā aīe neq; corporis. 2<sup>o</sup> mō ē vnio sic dicim<sup>us</sup> q furculus piri vnif arborū cui inserit sicut pomo ul alii seruaf. n. nā. s. utriusq; s. piri et pomi: nec nūq; fiet piz pomū: nec ex illis efficit tertiu. s. arbor aliqua que nec sit piz nec pomū. s vnū sit de altero siue ē de altero sic pī<sup>us</sup> de pomo. qā in insertiōe dñans ēbit alterā ad sui unitatē ita q ē de illo. s n ē illd.

**I**n vnioe igit i qua mutat altez ē vnio i eo qd trahit altez ad suā nām. **I**n vnioe i qua utrūq; mutat ē vnio i tertio. s. tertia natura. qd. s. tertiu ex illis efficit siue officī. **S**i i vnioe in qua est vnū de altero sicut i vnioe p insertionē ē vnio i una ypostasi. **I**ta q una ē ypostasis duaz nāz. un piri et pomi i eodē stipite inserto: postq; vnif p insertionē ē eadē ypostasis. s. eadē arbor que hēt duas nās oīo differētes. et ē ibi vnū ypostasi nā

**S**cđm hūc modū dō sicut possum<sup>us</sup> dicē. **N**ā n sum<sup>us</sup> digni corrigiā calciamēti soluē. **H** ē sacramtū vniois exponē. q vnio humanitatis ad deitatē ē illa i q vnū sit uel ē de altero. et n i q vnū sit altez. nec i q vnū. s. tertiu sit ex illis. **U**n dicit btūs **J**acob<sup>us</sup> **Y**ad. i. **I**n māfuetudīe suscipite istū hū. i. filiū dei hūane n<sup>e</sup> unitū. et ita cū dīna p sit p dñans i hac vnioe trahit hūanā naturā ad unitatē sue ypostasis. **U**n hūanitas n ē parī dīne p. s ē d illa. qā ē una ypostasis utri<sup>usque</sup>. **S**eruaf aut itegritas utriusq; n<sup>e</sup>. et ob hoc



dic **Y**ac. suscipite xbu in situ. Et sic p<sup>3</sup> q<sup>3</sup> unio  
ista e i una ypostasi vna vel p<sup>3</sup>. Ad pma  
rone i ctriū dō. q<sup>3</sup> p se vno modo excludit  
ens cū alio. Alio mō depēdēs ab alio. ita q<sup>3</sup>  
p se ē idē qd n cū alio vl n depēdēs ab alio

**Q**uā g dī q<sup>3</sup> p<sup>3</sup> ē ens p se: v<sup>3</sup> ē i. n depē  
dēs ab alio. s n excludit q<sup>3</sup> n sit ens cū alio.  
**U**n p<sup>3</sup> ē ens p se. i. n depēdēs ab alio. potest  
tñ esse cū alio fm q<sup>3</sup> sba dī ens p se. l<sup>3</sup> sit ali  
ciūta: ga n depēdet ab eo. **U**n pomū unitū  
piro ē ens p se: ga ab eo n depēdet. Et filī fi  
lius dei ē ens p se i hac unioe. ga n depēdet  
ab hūana nā sua ypostasis vel p<sup>3</sup>. **S**ed oē  
**N**ulla vnitas vnita ē vnitas psonal. **A**d  
b dō. q<sup>3</sup> aligd vnif alit ita q<sup>3</sup> trahit ad vni  
tatē ei: et picipat eā. vel ita q<sup>3</sup> ipm dat suā  
vnitatē alteri. et trahit ipm ad suā vnitatē  
sicut qñ pomū dñaf i insertioe ei cū piro:  
trahit piz ad unitatē sue ypostasis. piz aut  
ita vnif ei: q<sup>3</sup> ipm picipat et ad eā cōtrahit.  
vnitas g illi qd ita vnif q<sup>3</sup> trahit ad unita  
tē alteri n ē psonalis. s vnitas ei quod sic  
vnif q<sup>3</sup> alterz trahit. **H**oc mō vnif fili dei  
hūane n. ga tñ ipm ad vnitatē sue yposta  
sis. et n e<sup>3</sup>. et ideo ei vnitas ē psonalis.

**A**d secūdā rōnē. q<sup>3</sup> obī q<sup>3</sup> nihil ē mediū  
et extremū s eādē rōnē: dō. q<sup>3</sup> cū dī hec ar  
bor vnif surculo: possum<sup>3</sup> cōsiderare hāc ar  
borē vt ē res n. vel vt ē indidū. ga refert  
cōsiderare sic et sic. sic patebit inferi. **E**t put  
ē res n sic ē extremū vniōis. put aut ē indī  
nidū sic ē mediū isti vniōis. ga sic ē illd i  
quo sit vnio. ga hec res. s. arbor vnif surclo  
indivuitate vel ypostasi. **S**ilī fili dei fm  
intelligētie rōnē vt ē res n. sic ē extremum  
isti vniōis. put aut ē p<sup>3</sup> sic ē mediū istius  
vniōis. ga xbu vnif humane n in p<sup>3</sup>. et sic  
differēter ē mediū et extremū. **A**d tertiā  
rōnē qua obī q<sup>3</sup> nihil terminat ad se dō. q<sup>3</sup>  
neq<sup>3</sup> ē s eādē rōnē. s sicut circūl inchoat  
lineā et etiā illa terminat. unde idem ad se  
terminat. s differt fm rōnē. **S**ilī dō q<sup>3</sup> p<sup>3</sup> q<sup>3</sup>  
ē fili dei put ē res n. sic ē extremū unionis  
**P**ropt aut ē p<sup>3</sup>: sic ē mediū: et terminat unio  
nē. et sic terminat ad se. differt tñ fm rōnēz

**S** tūc g rīf ulteri sic. **P**ersona illa quam  
tu dicis eē mediū vniōis: vnif. **I**n quo ergo  
vnif. cū sit unio i aliquo simul de illo: i quo  
vnif. erit qd i quo vnif. et sic erit abire i ist  
nitū. **A**d b dō. q<sup>3</sup> alī vnif extremū extre  
mo. et mediū extremis. **N**am extrema iūicē  
se i pīs n uniū. s p mediū. **M**ediū autem se

i pso vnif extremis. **E**t ppter b nō ē qre de  
unioe mediū: i quo sit: cū se ipso uniat: non p  
aliqud mediū. **S**ilī ē dō de p<sup>3</sup>. **E**t sic p<sup>3</sup> solō.

## **S**ecundo queritur

utrū abstracta p<sup>3</sup> sine rōe p<sup>3</sup> possit unio illa  
fieri siue intelligi i ypostasi. et ostēdit q<sup>3</sup> sic.  
qm oīs p<sup>3</sup> ē ypostasis: et n e<sup>3</sup>. qm ypostasis  
ē cōe et ad psonā et ad indidū n irrōnalis  
**P**ersona aut solū ē circa ididū rei rōnal.  
**U**n quodl indidū ē ypostasis: et silī quelz  
p<sup>3</sup>. s n quodl indidū ē p<sup>3</sup>. g circūscripta  
rōe p<sup>3</sup> siue abstracta p<sup>3</sup>: adhuc poterit rema  
nē ypostasis unibil. et poterit intelligi unio  
ista: sic pōt intelligi ypostasis abstracta rōne  
psone. **I**tē i sba noīali intellī ypostasis ut  
actu distincta. ppietate signata. **I**n sba aut  
pronoiāli intellī ypostasis: n ut actu distincta  
ppietate signata. s ut distinguibilis. **U**n vīcē  
dō soī. dico sbam singulārē actu distinctā p  
ppietatē signatā. **C**ū vero dico iste: significo  
sbam singulārē nō distinctā actu aliqua p  
pietate signata. s dico merā sbam et distingi  
bile. **S** ypostasis et p<sup>3</sup> differūt: sic distingi  
bile et distinctū. ga p<sup>3</sup> dīc distinctū. ypostasis  
hō distinguibile. ypostasis g dicit sbam ut  
pronoiālē. psona aut dīc sbam ut noīalē. **S**  
abstracta sba noīali adhuc remanet et intel  
ligit sbā pnoīal: ga abstracta ppietate disti  
guēte sbam singulārē actu: adhuc remanet  
sbtantia ut distinguibilis. **E**rgo abstracta  
persona adhuc remanet et intelligitur ypo  
stasis et unibilis. **E**rgo potest predicta unio  
intelligi fieri in ypostasi abstracta p<sup>3</sup>. **A**d  
oppositū sic. **I**n ppetuis n differt eē et posse.  
ga ē ibi potētia pfecta et semp ē actu. **S** ypo  
stasis dīc distinguibile: et ita potētiā. **P**erso  
na aut dīc distinctū actu: et ita actū. g i ppe  
tuīs n differt p<sup>3</sup> et ypostasis. g abstracta p<sup>3</sup>  
i deo p itellektū: nullo modo poterit itelligi  
ypostasis. **A**bstracta g unioe in p<sup>3</sup>: nullo mō  
poterit itelligi unio i ypostasi. **I**tē i dñif  
n ē potētia possibilis itelligi sine actu. ga in  
deo nulla ē impediō potētie. **P**otētia hō p  
actu pficit. **Q**ui g aufert actu: aufert et potē  
tiā. **S** ibi ē distingi actu ppietate signata.  
et b prinet ad psonā. **E**t silī posse distingi  
et b ad ypostasim. g g aufert psonam et ab  
strahit: aufert ypostasim. g abstracta psona  
n pōt itelligi i deo unio i ypostasi. **S**olo.  
dicūt qdā q<sup>3</sup> fm itelligētie rōnē abstractio  
p<sup>3</sup> pōt itelligi i deo duob<sup>3</sup> modis. **A**ut quia



totali psonalitate a deo intelligitur abstrahi.  
aut ab una psona solū. s. ab hac psona pater  
Uel ab aliqua alia abstrahēdo psonā i deo  
Hoc 2<sup>o</sup> modo adhuc remanet et intelligitur ypostasis  
i deo. Et sic potest adhuc intelligi unio i yposta  
si. s. abstrahēdo psonā p<sup>o</sup> modo: nullo modo potest  
intelligi unio i ypostasi divina. q. p<sup>o</sup> penit<sup>o</sup> ab  
strahit non potest intelligi esse actum ypostasis. et h<sup>o</sup> ē  
q. abstracta psona abstrahitur ypostasis actum  
nec potest intelligi: nec remanet actum. sicut nec  
pronotalis sba abstracta notali: s. solū potē  
tia. s. q. aufert sba actum entem: aufert uni  
onē. q. nūq. intelligitur unio ad re solū entem  
i potētia s. actum. Qui igitur aufert simpli psonā  
i deo aufert omnē respectū ypostasis ad uni  
onē. Ad primā igitur rationē qua obicitur q. abstracta  
psona adhuc intelligitur ypostasis. dō. q. ab  
strahit p<sup>o</sup> simpli non intelligitur ypostasis ut sba  
ens actum. et ita non intelligitur ut unibilis ab  
strahit p<sup>o</sup>. Ad secundā rationē filii dō est q.  
redit i idē cū p<sup>o</sup>. Uel potest aliter dici. q. sicut  
sup<sup>o</sup> i pmo li. determinatū ē: abstractis p<sup>o</sup>ue  
tatib<sup>o</sup> psonalib<sup>o</sup>: adhuc ē intelligitur ypostasis i  
divinis: et distinctas suo modo. h<sup>o</sup> non p<sup>o</sup>rietatib<sup>o</sup>  
psonalib<sup>o</sup>. Un<sup>o</sup> cū contingat intelligere illas  
et suo modo distinctas: ē intelligitur eas ut uni  
biles. Ad illud igitur q. obicitur q. i ppetuis non  
differt esse et posse etc. dō. q. h<sup>o</sup> nihil facit ad p  
positū. q. h<sup>o</sup> i divinis non sit aliqua ypostasis di  
stinguibilis tū: s. actum distincta. q. idem est  
ibi ypostasis et p<sup>o</sup>. potest tū intelligi ypostasis  
sive distinguibilis respectu p<sup>o</sup>rietatis psona  
lis. i. non distincta p<sup>o</sup>rietate psonali. ubi gratia  
potest intelligi i divinis un<sup>o</sup> esse ab uno: vel unus  
a duob<sup>o</sup> non intelligēdo p<sup>o</sup>gnatiōes: vel p<sup>o</sup> spi  
ratōes. et ita potest intelligi ypostasis absq. p  
sonali p<sup>o</sup>rietate. Ad aliud dō. q. intelli  
gēdo i divinis distinguibile sive ypostasim: non  
intelligēdo impetōes: potētie respectu alic<sup>o</sup>  
actum p<sup>o</sup>ficiēt. q. ibi idem ē ypostasis et psona  
potētia et act<sup>o</sup>. nec sic intelligēdo ponit aliq.  
impetō i ipsis ypostasib<sup>o</sup>. Un<sup>o</sup> sic intelligē  
do vel sic: nō distinguūt sive dīdī ex parte  
divinaz psonaz: s. ex parte intelligēt. Hod<sup>o</sup>  
intelligēdi differens ponit. potest igitur intelligi  
ypostasis unibilis. non tū unibilis in unitate  
psonali sive i unitate ypostaseos.

**Tertio queritur** utru<sup>o</sup>  
abstracta ypostasi et psona a divina nā: possit adhuc  
intelligi unio divine n<sup>o</sup> ad humanā nām i re n<sup>o</sup>  
et ostendit q. sic. q. potest esse q. non intelligat sorte

nec istū. i. nec psonā nec ypostasim. tū adhuc  
possum intelligere hūte humanā nām. q. filii i divina  
nā posito q. non intelligat psonā nec ypostasim:  
possum tū intelligere adhuc hūte divina nām  
s. divina nā putat ē i hūte: sic appellat res n<sup>o</sup>.  
q. adhuc intelligo re n<sup>o</sup>. q. abstracta psona et  
ypostasi: adhuc possum intelligere unionem  
istā i re n<sup>o</sup>. Ad oppositū sic. In hōte est nā  
et res n<sup>o</sup>. Nā ē hūanitas: que dicitur quo homo  
ē. Res hō n<sup>o</sup> duplex ē. s. res n<sup>o</sup> ulis. et res n<sup>o</sup>  
singularis. Res n<sup>o</sup> ulis ē hō. q. dicitur hūani  
tate i hūte eā vlt. Res n<sup>o</sup> singularis est iste  
homo. q. dicitur nām hāc i hūte singulari. Nā  
aut i hūte appellat res n<sup>o</sup>. Nā hō dicitur quo ē  
Res n<sup>o</sup> ulis dicitur qd ē res n<sup>o</sup> singularis dicitur qd  
ē. Res n<sup>o</sup> ulis nūq. poterit esse ens i actu sine  
re n<sup>o</sup> singularis. q. non potest intelligi actu sine il  
la. q. vlt i sui diffinitōe cernit esse singula  
ris. Est. n. vlt dicibile de plurib<sup>o</sup>. Itē hō  
q. ē res n<sup>o</sup> ulis dicitur hūis humanitate cōter.  
s. iste hō q. ē res n<sup>o</sup> singularis dicitur hūis hūa  
nitate modo singulari. et ita dicitur re n<sup>o</sup> putat est  
sibicibilis p<sup>o</sup>petari. s. hec ē rō ypostasis. q. non  
potest intelligi res n<sup>o</sup> singularis: q. intelligat  
ypostasis: nec res n<sup>o</sup> ulis q. intelligat esse res  
n<sup>o</sup> singularis. et dico fin actū. Unio igitur rei  
n<sup>o</sup> ulis et p<sup>o</sup>icularis sine ypostasi nullo modo  
potest intelligi. Abstracta igitur psona et ypostasi:  
non potest hec unio esse i re n<sup>o</sup> ullo modo. Solutō  
dō q. qdā dicit q. i hōte ē ponē quo ē et qd ē  
et qd ē. Quo ē dicit ipsam nām. Quid ē dicit  
ipsam nām putat ē in hūte cōter. Quis ē dicit  
ipsaz putat ē i hūte singulari. Et ita unū dicit  
re n<sup>o</sup> singularis. aliter vniuersalis. Sed res  
nature singularis ē duplex. q. aut i potētia  
ad significatōes: et ad p<sup>o</sup>petatē distinguētes.  
et sic appellat ypostasis. Aut ē actum signata  
p<sup>o</sup>petate distincta. et sic appellat p<sup>o</sup> et indiui  
duū. s. differt q. p<sup>o</sup> solū attēdit i creatu  
ra rōnali. Indīduū hō cōter attēdit i rōali  
et irrōnali. Silī i deo ē nā. s. deitas. et est  
ibi ut res n<sup>o</sup> uniuersalis et singularis s. rōne  
intelligētie et loquēdi. q. fin re qd i deo  
ē unū ē. nec sunt iste intentiōes. s. uniuersale  
et singulare i deo. sic alias pbatū ē. tū cū di  
co de<sup>o</sup>: dico ut re n<sup>o</sup> uniuersalis. q. dico dei  
tate ut i hūte cōter: non appropādo ad hanc  
psonā uel ad aliā. Cū hō dico iste q. ē de<sup>o</sup>: de  
mōstrata aliqua psonaz: dico ut re n<sup>o</sup> singu  
laris. Cū hō dico p<sup>o</sup> uel fili<sup>o</sup> uel spūs. s. dico  
psonā. s. si hūana nā uniat alicui: non fiet  
unio i nā solū. cū deitas i deo sit q. nā cōis



nature. **P**ari rōne ī ren<sup>e</sup> vllis. g<sup>o</sup> ī re nature  
vt singularis. **S**z res n<sup>e</sup> vt singularis ī deo  
ē iste q<sup>o</sup> est de<sup>o</sup>. **P**ersona autē ē p<sup>r</sup>: ga dīc<sup>o</sup> eaz  
vt signatā actū. **S**ic autē se h<sup>3</sup> p<sup>a</sup> ad yposta/  
sim: ita ipostasis ad rē n<sup>e</sup> singularis. ga p<sup>a</sup> ad  
dīcōes alīc<sup>o</sup> respect<sup>u</sup>. g<sup>o</sup> si abstracta p<sup>a</sup> simpl<sup>r</sup>  
nulla pōt ītelligi ī ypostasi unio. sīl<sup>r</sup> abstra/  
cta ypostasi nulla poterit ītelligi ī ren<sup>e</sup> unio

**A**d rōnē cōtrariā dō q<sup>o</sup> abstracta p<sup>a</sup>sona ⁊  
ypostasi adhuc intell<sup>r</sup> res n<sup>e</sup>. s<sup>o</sup> nō pōt ītelligi  
vt vnibil. **A**l<sup>r</sup> v<sup>r</sup> nobis dō. q<sup>o</sup> res nature  
pōt ītelligi vnibilis passine: imo iūx<sup>o</sup> modū  
cōceptōis intell<sup>r</sup> n<sup>r</sup>i facit<sup>o</sup> intell<sup>r</sup> res n<sup>e</sup> ⁊  
ypostasis vnibilis: q<sup>o</sup> p<sup>a</sup>. ga vt sic intell<sup>r</sup> g<sup>o</sup>  
**I**ntelligunt<sup>r</sup> vt ī maiori dīstātia ab vltima  
dīstīctōe: que ē ex p<sup>a</sup>sonali p<sup>a</sup>rietate. **U**n<sup>o</sup> ⁊ ī  
maiore aptitudine ad vnionē. nō tñ ad unio  
nem ī vnitate p<sup>a</sup>sonae s<sup>o</sup> ypostaseos vel hūit<sup>a</sup>  
nām. nec ē alia rō p<sup>a</sup>posita cogēs ad cōtrariū  
cogūt tñ ad oñdēdū q<sup>o</sup> res n<sup>e</sup> nec ypostasis  
inquātū h<sup>o</sup> pōt ītelligi vnibilis ī vnitate  
p<sup>a</sup>sonae. p<sup>a</sup>sona vnibilis actiue pōt ītelligi cū  
ī nullo p<sup>a</sup>ndicaf<sup>o</sup> dīne p<sup>a</sup>trī ex h<sup>o</sup> intell<sup>r</sup>ctū  
vel cōsideratōe. nec ītelligit<sup>r</sup> dīminuta dīna  
ptās: siue cōsideret<sup>r</sup> vt hūit<sup>a</sup> nām dīnā: siue  
vt ypostasis siue ut p<sup>a</sup>. **S**ine igit<sup>r</sup> vnibil ītelli  
gat<sup>r</sup> potēs vniri siue potēs vnire res hūis dī  
nā nāz vnibil pōt ītelligi. sīl<sup>r</sup> ypostasis dīna

### Quarto queritur de

cā h<sup>o</sup> vniois ē<sup>o</sup> sit vtz. s. grā sit cā h<sup>o</sup> vniois  
**P**osset ad h<sup>o</sup> dari rñlio sūm **Jo. dam.** **Q** vnī  
tas vnī<sup>o</sup> corpori mediāte intell<sup>r</sup>ctū vel aīa.  
et aīa mediāte grā. et ita cū aīa sit suscepti  
ua grē: inde ē q<sup>o</sup> grā ē vīculū istī<sup>o</sup> vnionis  
cū corp<sup>o</sup> p<sup>a</sup> aīam: que ē susceptiua grē: vnīaf<sup>o</sup>  
vnītati. **S**z cōtra hāc rōnē obī sic. **I**nter  
imaginē ⁊ illō cui ē imago: si aliqd<sup>o</sup> addīf<sup>o</sup>:  
qd<sup>o</sup> sit alterī<sup>o</sup> gñis: plus facit dīssīlitudīnē q<sup>o</sup>  
sīlitudīnē. ga imago ē exp<sup>a</sup>sa sīlitudō ei<sup>o</sup>:  
cui<sup>o</sup> ē imago. **S**z aīa ē imago vnītati. g<sup>o</sup> si ali  
qd<sup>o</sup> alterī<sup>o</sup> gñis venīret medīū inter aīam ⁊  
vnītatem: īducer<sup>o</sup> dīssīlitudīnē inter ea  
**G**rā hō ē alterī<sup>o</sup> gñis q<sup>o</sup> dī imago que ē aīa  
g<sup>o</sup> mediāte ipsa nō fit unio aīe xpi cū vnīta  
te. **Q** grā ⁊ imago dei: que ē aīa sūt alterī<sup>o</sup>  
gñis p<sup>a</sup>. ga aīa ē ī gñe nālī: ⁊ grā ī gñe gra  
tūto. **C**ōf. **I**mpossibile ē creaturā p<sup>a</sup> nām  
creature sblīmari sup<sup>a</sup> creaturā siue sup<sup>a</sup> sta  
tū creature. **S**z unio hūanitat<sup>o</sup> ad vnītātē  
ē sblīmatio creature sup<sup>a</sup> creaturā: siue sup<sup>a</sup>  
statū creature: q<sup>o</sup> nō pōt maior cogitari. g<sup>o</sup> nō

pōt aliqd<sup>o</sup> mō p<sup>a</sup> nāz hūane creature q<sup>o</sup> vnīaf<sup>o</sup>  
ad vnītātē. **P**ec g<sup>o</sup> unio nō ē p<sup>a</sup> nām. g<sup>o</sup> ē per  
aliqd<sup>o</sup> additū ipsi n<sup>e</sup>. qd<sup>o</sup> eleuet ipsaz sup<sup>a</sup> oēs  
nām. **S**z illud additū ē donū gratis datūz  
n<sup>e</sup>. g<sup>o</sup> ē grā. et cū illud fiat unio. erit igitur  
grā ī xpo cā vnionis. **S**olo dō. et cōcedē<sup>o</sup>  
q<sup>o</sup> ī xpo sit grā vniois ad vnīdū hūanitatē  
cū vnītate. et h<sup>o</sup> ē ga nō ē possibile creature  
hūane: q<sup>o</sup> ipsa p<sup>a</sup> donū cōditōis n<sup>e</sup> eleuet et  
dīspōaf<sup>o</sup> ad dīnā vnionē. et iō nccīa ē ei grā  
que eleuet ad hoc ⁊ dīspōnet ipsam quam  
nos appellam<sup>o</sup> grām vniois. **A**d rōnem  
cōtrariā qua obī q<sup>o</sup> si aliqd<sup>o</sup> alterī<sup>o</sup> gñis addi  
tur inter imaginē ⁊ illud cui<sup>o</sup> est imago zc.  
dō q<sup>o</sup> ē imago dei ī potētīa ⁊ ī actū. imago  
dei ī potētīa ē ipsa aīa p<sup>a</sup> nām. imago hō dī  
ī actū ē ipsa aīa p<sup>a</sup> grām: ⁊ nō al<sup>r</sup> q<sup>o</sup> p<sup>a</sup> grām:  
ga ipsa grā ē sīlitudō dei in actū. et illud  
qd<sup>o</sup> trahit imaginē de potētīa in actū ē grā:  
que facit dī sīlū potētīa actū sīlū. et ideo  
uenit īter imaginē ⁊ illō c<sup>o</sup> ē ut actū affīlet  
et itez illa p<sup>a</sup>positio inter imaginē ⁊ illō c<sup>o</sup> ē  
imago: si aliqd<sup>o</sup> addīf<sup>o</sup> qd<sup>o</sup> sit alterī<sup>o</sup> gñis poti<sup>o</sup>  
fac<sup>o</sup> dīssīlitudīnē q<sup>o</sup> sīlitudīnē. falsa ē ubi illō  
qd<sup>o</sup> addīf<sup>o</sup> ē p<sup>a</sup>fectio alterius. grā hō ē p<sup>a</sup>fectio  
imaginis trahēs ipsaz de potētīa ī actū. et  
ideo ponit ⁊ facit sīlitudīnē ei<sup>o</sup> ad illud  
cui<sup>o</sup> ē. de hoc plen<sup>o</sup> habebīf<sup>o</sup> infra.

### Quinto queritur <sup>cuīf<sup>o</sup> modi</sup>

sit unitas in hac unione. utrū sit nālī. **A**d  
qd<sup>o</sup> sic **A**ris. in met<sup>a</sup>. sua dīstīnguit unū in  
unū p<sup>a</sup> se. et unū p<sup>a</sup> accīis. **U**nū p<sup>a</sup> accīdēs est  
sicut accīdēs ⁊ sblīm: nel duo accīdētīa ī uno  
sblīm. **U**nū hō p<sup>a</sup> se ē. io. modis. ga aliqua sūt  
unū cōtinuatōe. sicut quoz ē termin<sup>o</sup> un<sup>o</sup>. et  
ē unū forma siue spē. ga sblīm cōp<sup>a</sup>bedīf<sup>o</sup> unūz  
spē ut fortes ⁊ plato. 3<sup>o</sup> mō ē unū genē ut  
hō ⁊ bos. 4<sup>o</sup> mō unū dīffīnitōe ut dīffīnitio  
⁊ dīffīnitū. et sīl<sup>r</sup> spēs gñis. 5<sup>o</sup> mō ē unū ī  
dīuīsbīlitate: qd<sup>o</sup> nullo mō h<sup>3</sup> multitudīnē.  
sīc pan<sup>o</sup>. 6<sup>o</sup> mō ē unū numero ut sīngulare.  
7<sup>o</sup> mō ē unū unīuersalitate. 8<sup>o</sup> unū totali  
tate. et h<sup>o</sup> ē unū p<sup>a</sup>fectōe: ga totū ⁊ p<sup>a</sup>fectū idē  
⁊ sic cīcul<sup>o</sup> ē magis un<sup>o</sup> aliis figuris. ga p<sup>a</sup>  
fectior ē. 9<sup>o</sup> dī unū p<sup>a</sup>portīōe ut sicut se habz  
nauta ad nauē. ita magīster ad scholas. nō  
sūt unū ī p<sup>a</sup>portīōe ī regēdo. 10<sup>o</sup> ē unū mā.  
xps autē de<sup>o</sup> ⁊ hō nullo istoz modoz ē unū  
ga nec p<sup>a</sup>portīōe nec totalitate. ga xps nō est  
unū sīc cīcul<sup>o</sup>: nec unū ulītate. ga unīuersa  
le ē gen<sup>o</sup> nel spēs. et h<sup>o</sup> nō ē ponē ī xpo quātū



ad illā uniōem. nec unum ī gñe. nec unum  
specie. nec unum numero. ga illud unū semp  
ē alicui⁹ spēi. xps aut n̄ cōphēdit s̄ spē aliq  
s̄ istā uniōē. nec unū indissibilitate vt pū  
ctus. ga in xpo intelligit dñsio ⁊ dñia nārū:  
nec unū forma: nec unū diffinitioē. Unio ḡ  
illa ad aliquā unitatē nō reducitur. Item  
Algazel in sua metha. distinguit unū ī unū  
simplr. ⁊ ī unū fm qd. Unū simplr est trib⁹  
modis. Quoddā ī quo nō ē multitudo actū  
nec potētia. sicut punct⁹ ⁊ unitas ⁊ de⁹. Ali  
ud ē ī quo ē multitudo potētia s̄ n̄ actū. sic  
continū ut linea: q̄ unū ē ī actū: multa tñ ī po  
tētia p dñsione. 3⁹ mō ē unū ī quo ē multi  
tudo potētia ⁊ effectū. illa tñ multa uniuē:  
vt lect⁹ ⁊ mēbz. ga in manu plura sunt po  
tētia ⁊ actū: vt caro ⁊ ossa ⁊ nerni. Unū  
xpo qd ē. s. modis. s. unū gñe. unū spē. unū  
accidēte. vt nix ⁊ camphora. unū sbo. unū  
pportōe. s̄ ī predicta uniōe n̄ ē unū gñe uel  
spē: uel pportōe: uel numero. nec unū sbo: ga  
de⁹ nulli ē s̄biect⁹. Itē n̄ est ibi unū simplr  
p̄mo mō nec 2⁹ mō: sicut linea: ga hec unitas  
solū ē ī reb⁹ que sunt unū n̄ p cōtinuatōem  
s̄ilr nec unū 3⁹ mō: sic lect⁹. ga tale unū ē p  
cōstitutōē ⁊ cōpositōē: ex diuersis p̄tib⁹. S̄  
3⁹ mō n̄ dī xps unū: ga nature in xpo n̄ sūt  
p̄tes cōponētes ipm. vñ diuersitas n̄ ē ibi ali  
qua partis: cū pars de sui nā incōpleōem  
⁊ possibilitatē dicat. q̄ nullo mō est ibi aliq  
nālū unitatū: nec cōlis alicui⁹. Solo dō  
ē ad istā qōnē q̄ unitas illa ad quā trahit  
hec uniō: mō ē nature s̄ grē. p̄bs aut loquit  
de unitatib⁹ nature. et p̄pter 3 ista n̄ cōtinef  
ī dñsioe sua. tñ aliquo mō est reducibilis ad  
aliq̄s illaz. et quo ad p̄mā distictōēz redu  
cēda ē ad unū totalitatē: s̄ n̄ totalitate par  
tiū sicut man⁹: s̄ totalitate p̄fectōis. ga illud  
unū qd ē xps. in quo ē predicta uniō p̄fectif  
simū ē. unde semp salua catholica cōfessione  
pōt dici q̄ ī xpo ē unitas totalitate numero  
⁊ indissibilitate p aliquā similitudinē. quia in  
quātū de⁹ dī unū indissibilitate. inquātū dī  
un⁹ hō dī unū numero. Cū hō dī un⁹. i. una  
p̄sona ī duab⁹ naturis intellr unitas totali  
tate. et sic illa unitas reducibil ē ad unitatē  
s̄ totalitatē p̄fectōis. Ad id quo 2⁹ obf  
de unitatib⁹ s̄ p̄bm dō. q̄ xps ē unū simplr  
S̄ unū simplr dī duob⁹ modis. s. unū uniōe  
et unū unitate. Unū unitate dī duplr. Qd  
dā ē in quo n̄ ē multitudo actū nec potētia  
ut de⁹. Et ē unū ī quo ē multitudo potētia

s̄ non actū ut linea. Unū uniōe ē ī quo sunt  
multa potētia ⁊ actū. ut lect⁹. ad hāc unita  
tē reducibil ē unitas qua xps ē unū. n̄ quia  
xps sit cōposit⁹ ex plib⁹ naturis tāq̄ ex p̄tib⁹  
s̄ ga sunt ī eo plēs n̄ actū ⁊ potētia unitate  
.s. dñtas. aīa. ⁊ corp⁹. talis aut unitas uniōis  
est in persona.

**Sexto queritur** utrū illō  
unūz ad  
qd terminat ista uniō sit maxime unū inter  
alias unitates creatas. Ad qd sic. B. ī quito  
de cōsideratione ad Eugenū. Inter oīa que  
recte dñt unū arcē tenet unitas trinitatis:  
qua tres p̄sone sunt una s̄ba. 2⁹ p̄cellit illa  
unitas: qua tres nature sunt una p̄. S̄ hec  
ē unitas q̄ xps ē unū. ḡ p̄ unitatē trinitatis  
que increata ē: maxima est unitas xpi inter  
oēs unitates creatas. Itē quēcūq̄ uniuē  
in aliquo: quāto illō ē simplici⁹: tanto ex ill  
ē magis unū. Si ḡ ī xpo uniō dñe n̄ ad hu  
manā ē ī p̄sona simplicissima. ḡ hec uniō ter  
minat ad maxime unū. Itē ostēdit q̄ sit  
maior q̄ unitas aīe ⁊ corporis ī p̄sona hoīs  
Maior ē unitas: q̄ n̄ ē sepabilis ul dissolubi  
lis q̄ illa q̄ ē hī. S̄ uniō dñe n̄ ⁊ humane  
ī p̄sona xpi n̄ ē aliquo mō sepabilis uel dissol  
ubilis. Unio hō aīe ⁊ corporis ī p̄sona hoīs  
est sepabilis. ḡ ad maiore unitatē terminat  
illa q̄ ista. Minor p̄. in uniōe dñe nature  
ad humanā in p̄sona: p̄sona uincit ⁊ ligat  
illas nās. S̄ p̄sona ē unitas indissolubilis. ḡ  
ligat illas nās indissolublr. ḡ n̄ ē aliquo mō  
sepabilis hec unitas. ḡ ē maxima inter crea  
tas. Itē ē nā ⁊ res n̄. p̄fectissima hō uni  
tas ē aliquoz: q̄ sūt una nā: sic plū p̄sonaz  
in trinitate. Si ḡ hec ē p̄fectissima unitas: q̄  
est in dñā nā. ḡ post illā p̄fectissima ē inter  
alias unitates creatas unitas q̄ ē in re dñe  
n̄. hec aut ē unitas xpi. ḡ ipa ē maxima iter  
omnes unitates creatas. Ad oppositū sic  
Magis ē unū qd ē unū ī nā ⁊ p̄ qd ē unū  
ī p̄ tñ. S̄ uniō aīe ⁊ corporis ī hoīe termi  
nat ad unū ī nā ⁊ p̄. ga ex uniōe hoīz resul  
tat ī hoīe nā una ⁊ p̄ una. In xpo aut ter  
minat uniō dñtatis ⁊ humanitatis ad unū ī  
p̄ solū. ḡ illō unū ad qd terminat hec uniō  
iter unitates creatas n̄ ē maxie unū. Itē  
mīma est unitas q̄ est fm mīmū esse. S̄ uni  
tas q̄ est fm relatōēz est mīmū esse. ḡ unitas  
fm relatōem est mīma. S̄ unitas qua xp̄s  
est unū: est unitas fm relatōem. ḡ est mīma  
iter unitates creatas. Q̄ autem unitas fm



relatōem sit s<sup>m</sup> mūmū eē: p<sup>3</sup> q<sup>a</sup> inter oīa p<sup>3</sup>di  
cāmā relatio mīme h<sup>3</sup> deesse. **A**lia. n. ponūt  
alīqd ī s<sup>3</sup>bo: quo dempto uel addito fit mu-  
tatio ī s<sup>3</sup>bo. **L**ogū. n. ponit alīqd ī s<sup>3</sup>bo s<sup>3</sup> quā-  
ritatē. albū s<sup>m</sup> qualitātē. legē s<sup>m</sup> actiōē. hō  
s<sup>m</sup> s<sup>3</sup>bam. **S**i dicat de aliquo q<sup>d</sup> sit hō 7 sic d<sup>3</sup>  
aliis. hīs. n. remotis uel additis fit mutatio  
ī s<sup>3</sup>bo. **S**i predicādo relatōē de aliquo nō po-  
nit alīqd ī ipso: quo dempto uel addito fiat  
mutatio in illo. ut si dicat aliq<sup>s</sup> p<sup>m</sup>. hoc nō  
ponit alīquā mutatiōē ī ipso: quia ueniat  
alter aī ip<sup>3</sup>: iam nō ē p<sup>m</sup>. nec p<sup>3</sup> ē mutatio  
alic<sup>3</sup> nō facta ī s<sup>3</sup>bo. et sic relatio nihil addit  
ad eē: q<sup>d</sup> additū sit nā aliqua. et p<sup>3</sup>ter hoc  
mīme h<sup>3</sup> deesse. et ideo unio terminata ad  
ipm ē mīma. **Q**uā aut vnto ī x<sup>p</sup>o terminet ad  
unitatē s<sup>m</sup> relatōem p<sup>3</sup>. q<sup>a</sup> ī trinitate nō est  
nisi eē s<sup>3</sup>be 7 eē relatiōis. **E**sse s<sup>3</sup>be ptinet ad  
eēntiā. **E**sse relatiōis ptinet ad psonā. q<sup>a</sup> eē  
p<sup>3</sup>sonē ē eē relatiōis. s<sup>3</sup> bec unio terminat ad  
unitatē p<sup>3</sup>sonē filiū dī. et cū dico filiū nō dico  
q<sup>d</sup> s<sup>3</sup> alīqd. q<sup>d</sup> unitas x<sup>p</sup>i ē s<sup>m</sup> eē relatiōis.  
**I**te magis ē unū q<sup>d</sup> ē ex p<sup>3</sup>icipantib<sup>3</sup>: q<sup>d</sup>  
q<sup>d</sup> ē ex plurib<sup>3</sup>. **S**i ī x<sup>p</sup>o sunt tres unitates  
entes actū. s. unitas diuine nō. unitas aīe. 7  
unitas corporis. et sunt etiā s<sup>3</sup>bales. **I**n hoīe  
autem nō inueniūt nisi due. s. unitas aīe. et  
unitas corporis. q<sup>d</sup> min<sup>3</sup> ē vnū x<sup>p</sup>s q<sup>d</sup> homo  
**I**te **A**lgazel diuidit unū ī vnū simplr 7 ī  
vnū s<sup>m</sup> q<sup>d</sup>. **U**nū simplr tripl<sup>r</sup>. **Q**uoddā in  
quo nō ē multitudo actū nec potētia. **Q**uoddā  
ī quo ē multitudo actū 7 potētia. **U**nū p<sup>3</sup>  
mō magis ē vnū q<sup>d</sup> vnū 2<sup>o</sup> mō. **E**t unum 2<sup>o</sup>  
mō magis ē unū q<sup>d</sup> unū tertio mō. **C**ū g<sup>3</sup> x<sup>p</sup>s  
sit unū tertio mō. linea hō 2<sup>o</sup> mō. g<sup>3</sup> magis ē  
unū linea q<sup>d</sup> x<sup>p</sup>s. **I**te unū homogeneū ma-  
gis ē vnū q<sup>d</sup> vnū etherogeneū. q<sup>a</sup> unū q<sup>d</sup> ē  
vni<sup>3</sup> nō ī toto 7 ī p<sup>3</sup>tib<sup>3</sup> magis ē vnū: q<sup>d</sup> q<sup>d</sup> ē  
diuersa 7 nā 2<sup>o</sup>. ut elemētū magis ē vnū: q<sup>d</sup>  
elemētātū. g<sup>3</sup> cū x<sup>p</sup>s sit unū etherogeneū. q<sup>a</sup>  
est diuersarum. aer hō uel aliqd elemētū sit  
vnū hōgeneū et vni<sup>3</sup> nō. g<sup>3</sup> ē magis vnū q<sup>d</sup>  
x<sup>p</sup>s. **I**te q<sup>d</sup> magis distāt ī uniōe min<sup>3</sup> sunt  
vnū. **S**i magis distāt ī uniōe dīna nā 7 hu-  
mana: q<sup>d</sup> corp<sup>3</sup> 7 aīa ī uniōe hoīs. g<sup>3</sup> minus  
ē vnū: q<sup>d</sup> ē ex dīna 7 humana nā: q<sup>d</sup> homo  
g<sup>3</sup> ē ex corpore 7 aīa. g<sup>3</sup> unitas x<sup>p</sup>i nō ē maxīa  
īter unitates creatas. **S**olo. p<sup>3</sup>nōnda ē q<sup>d</sup>  
dā diuisio unitatis: quā ponit. **S**i lī. de cō-  
deratōe ad **E**ugenū distinguūt unitatē s<sup>m</sup>  
9. modos. p<sup>3</sup> ī corpore. 2<sup>o</sup> ī hoīe. 3<sup>o</sup> ī deo. **U**nī-  
tatē ī corpore assignat duplicē. p<sup>3</sup> est unitas

collectiua: sic cū multi lapides unū ē in uno  
acervo. 2<sup>o</sup> ē unitas cōformatiua: sic cū multa  
mēbra unū ē ī uno corpore ad cōformādū ipm  
**P**rima istaz unitatū facit unū s<sup>m</sup> q<sup>d</sup>. s. unū  
aggregatiōē. 2<sup>a</sup> facit unū simplr: sic dicimus  
multa mēbra eē unū corp<sup>3</sup>. **U**nitatē hō ī  
hoīe assignat triplicē. p<sup>3</sup> ē unitas in iure.  
2<sup>a</sup> ē unitas ī nā. 3<sup>a</sup> ē unitas uolūtate. **U**nī-  
tas iuris ē unitas cōiugata: quā fit ut duo iā  
nō sint duo: s. una caro. ut uir 7 uxor sūt una  
caro. **S**i. 3. **E**t lī ē unū iure: quā unū h<sup>3</sup> p<sup>3</sup>atē  
corp<sup>3</sup>is alteri<sup>3</sup>. i. **C**or. 7. **E**t pōt uterq<sup>3</sup> ī alium  
ut ī se. neutriū hō x<sup>p</sup>iā corp<sup>3</sup>is h<sup>3</sup> p<sup>3</sup>atē.  
**U**nitatē aut ī nā assignat duplicē. s. quātū  
ad eē. et quātū ad bñ eē. **U**nitās quātū ad  
eē est unitas natīua: quā unitate aīa 7 caro  
efficiūt uel nasciunt<sup>3</sup> hō. **U**nitās quātū ad  
bñ eē ē unitas p<sup>3</sup>catina: quā homo uirtutis  
nō īstabil<sup>3</sup>: nō dissilis: s. un<sup>3</sup> sibi met semp nitē  
īueniri. uult dicē q<sup>d</sup> q<sup>d</sup> hō p<sup>3</sup> nām uult semp  
unā hēre x<sup>p</sup>utē: q<sup>a</sup> semp uellet eē ī nā sana:  
nūq<sup>3</sup> īfirm<sup>3</sup>. **U**nitatē ī uolūtate assignat  
duplicē. q<sup>a</sup> q<sup>d</sup> ē quātū ad p<sup>3</sup>imū. quedā  
quātū ad deū. **Q**uātū ad p<sup>3</sup>imū bec ē cōsen-  
tanea. cū. s. p<sup>3</sup> caritatē multoz hoīum est cor  
unū 7 anima una. **A**ctū. 4. **U**nitās uolūtate  
quātū ad deū est unitas uolūtatiua. cū. s. anima  
uolūtatiua adherēs deo un<sup>3</sup> spūs ē. i. **C**or. 6.  
**U**nitatē ī deo assignat duplicē. s. unitas ī nā  
7 unitas ī p<sup>3</sup>. **U**nitās ī p<sup>3</sup> ē unitas dignatiua  
q<sup>d</sup> hūana nā 7 diuina ī una p<sup>3</sup> ē. i. q<sup>d</sup> unitate  
lim<sup>3</sup> nō assumpt<sup>3</sup> est a hō ī unā p<sup>3</sup>sonā. **U**nī-  
tas ī nā ē cōs<sup>3</sup>balis unitas sicut unitas trini-  
tatis: i. q<sup>d</sup> tres p<sup>3</sup> sūt una s<sup>3</sup>ba 7 nā: q<sup>d</sup> x<sup>p</sup>s est  
unū. **U**nitās dignatiua q<sup>d</sup> est ī p<sup>3</sup> una. **D**i-  
cēdū g<sup>3</sup> q<sup>d</sup> ē q<sup>d</sup> unitas ī uno. et q<sup>d</sup> unitas  
ī plurib<sup>3</sup>: sic ille q<sup>d</sup> distāt sūt. **D**e p<sup>3</sup>ma nō loq<sup>3</sup>. **S**.  
s. solū de unitate ī plurib<sup>3</sup>: et īter oīa q<sup>d</sup> dicūt<sup>3</sup>  
unū hoc modo uer<sup>3</sup> ē: q<sup>d</sup> arcē tenet unitas  
trinitatis: quā tres p<sup>3</sup> sūt una s<sup>3</sup>ba. 2<sup>o</sup> illa  
unitas p<sup>3</sup>cellit oēs alias unitates: q<sup>d</sup> tres nō  
sunt una p<sup>3</sup>. **U**n. **S**. dicit. **D**ecuit q<sup>d</sup> p<sup>3</sup> hoīe  
cōstitutū ē sacramētū cū sūma q<sup>d</sup> de<sup>3</sup>: 7 ī dō  
est unitate cōgruerit: ut quō ibi tres p<sup>3</sup> una  
s<sup>3</sup>ba: ita hic tres essentiae una nā. **Q**nī g<sup>3</sup> q<sup>d</sup> rīe  
utrū illa unitas: q<sup>d</sup> x<sup>p</sup>s ē unū sit maxīma. cō-  
cedo q<sup>d</sup> p<sup>3</sup> unitatē trinitatē ē illa unitas ma-  
xīma īter oēs unitates p<sup>3</sup>dictas: q<sup>d</sup> sūt ī plurib<sup>3</sup>  
**A**d p<sup>3</sup>am rōnem ī cōtrariū vō. q<sup>d</sup> magis  
unū 7 min<sup>3</sup> unū pōt dici duplicē. s. quātitati-  
ue 7 q<sup>d</sup>litatiue. **Q**uātitatiue magis ē unū q<sup>d</sup>  
plurib<sup>3</sup> modis ē unū. uel q<sup>d</sup> ī plurib<sup>3</sup> ē unum.



qualitative magis ē unū qđ magis ē ī diuisiō.  
**P**rimo mō magis ē hō aliqđ unū: qđ ī plib<sup>9</sup>  
ē unū. s. ī nā 7 ī p<sup>9</sup>. 2<sup>o</sup> mō ē xp̄s magis  
unū qđ aliqđ hō. qđ magis est ī diuisa unitas  
dīnitatē ad hūanitatē ī xp̄o ī p<sup>9</sup>: qđ unio aīe  
nel corporis: ut oñsūz ē: 7 īseparabilior qđ ali  
qua alia unitas. et h̄ ē magis unū dictū sim  
pl̄r. **A**d secūdā dđ qđ ē relatio s̄sistēs: 7  
relatio assistēs. **P**rima h̄z maxime deesse. 2<sup>a</sup>  
mīme. **A**d qđ nōndū. qđ est s̄ba. mā. 7 for  
ma. s̄ba mā ē vt potētia. forma vt act<sup>9</sup>. s. po  
tētia dī relatio ad actū 7 e<sup>9</sup>. g. 7 ī p̄ncipiis  
s̄be inuenit relatio: que ita eēntial<sup>9</sup> ē: qđ nisi  
ipsa eēt: s̄ba n̄ eēt. **H**ec g. relatio ē p̄n<sup>9</sup> ad eē  
ipsi<sup>9</sup> s̄be. et hec ē s̄sistēs uel īsistēs. **R**elatio  
assistēs ē qđ segt ad eē s̄be: qđ cāf ex opatione  
re<sup>9</sup> aliquoz p̄dicam̄toz īuicē sicut ad s̄ba<sup>9</sup>  
sequit̄ iste relatiōes idēz. diuersūz. **E**x h̄. n.  
qđ eadem forma s̄balis ponit̄ ī duob<sup>9</sup> assistit  
7 cōsegt hec relatio: que ē idēptitatis sp̄e.

**S**ilr ex h̄ qđ cōsiliis quātitas cāf hec relo:  
qđ ē eqlitatis. et hec relatio mīme h̄z deesse:  
qđ cāf solū ex aliis. **I**n trinitate g. ē relo. sed  
hec ē relatio sicut īsistēs uel s̄sistēs: 7 nō  
assistēs. un̄ facit p̄sonā dīssimile eē: qđ p̄sonal<sup>9</sup>  
ē vt alibi declaratū est. hec. n. relatio magis  
h̄z deesse qđ aliqua alia s̄ba creata. **E**t ita cū  
vnitas xp̄i sit ī p<sup>9</sup>: qđ h̄z esse istius relatiōis: p̄z  
qđ ipsa h̄z maxime eē īter creatas vnitates

**A**d tertiā dđ qđ vnū ē dupl̄r. s. ī nā. 7 ī  
p<sup>9</sup>. **P**rimo mō deccurrit obiectiō. 2<sup>o</sup> mō ma  
gis ē vnū xp̄s. qđ ille tres vnitates sunt ma  
gis īdīse 7 īseparabiles ī xp̄o qđ ille due que  
sunt ī hoīe. **A**d quartā 7 qntā dđ. qđ est  
vnū nā 7 ren<sup>9</sup> siue p̄postasi. **S**i dicim<sup>9</sup> vnū  
nā: sic aliqđ hōgeneū magis ē vnū qđ xp̄s. s.  
re n<sup>9</sup> magis ē vnū xp̄s. qđ res n<sup>9</sup> que ē ī xp̄o  
magis h̄z eē īdīfuz. **A**d sextā dđ. qđ ī for  
mis mālib<sup>9</sup> bene segt qđ que magis distāt: si  
vniāf minus sunt vnū. s. ī formis sp̄ialib<sup>9</sup>  
qđ magis distāt magis vniūf. et h̄<sup>9</sup> rō ē sim  
plicitas ipsi<sup>9</sup> forme. qđ ī simplici n̄ ē diuisiō  
ptis 7 ptis. et p̄pter h̄ cū vnif totū s̄l vnif  
s. n̄ sic ē ī forma māli: qđ p̄cipabil<sup>9</sup> ē 7 distē  
sa. forma igit̄ p<sup>9</sup> qđ ē x̄bū: cū sit simplicissima  
maxime se vnif: 7 maxime facit vnū. **E**t  
ideo xp̄s est maxime vnū.

### **Septimo queritur**

de effectu h<sup>9</sup> uniois. et circa hūc duo  
q̄rūt. **P**rimū ē vtrū vnio faciat mutati  
onē ī unitis. 2<sup>o</sup> ē supposito qđ non omnino

vtrum faciat de vnitis: qđ vnū sit alterū:  
vel vnū in alterum.

### **Quantum ad**

**P**rimū sic obf. **D**e qđ ē alio  
mō se h̄ns nūc qđ pus ē mutātū. s. oē qđ est  
nūc aliud qđ pus ē alio mō se h̄ns nūc qđ p<sup>9</sup>.  
g. oē qđ est aliud qđ pus ē mutātū. s. x̄bū p  
unionē cū carne ē aliud qđ pus. g. hec unio  
facit mutationē ī dīna nā. **M**utari. n. nihil  
aliud ē qđ alio mō se h̄ere nūc qđ pus. s. pl<sup>9</sup>  
ē eē aliqđ nē qđ n̄ pus: qđ eē alio mō se h̄ns  
nūc qđ pus. **S**i g. illud fac mutatiōē. g. 7 illū  
s. x̄bū ī hac vniōē ē aliqđ: qđ nō pus. quia  
mō ē homo 7 pus n̄ fuit. g. ē mutātū. **I**te  
oē qđ trāsit dō nō eē ad eē mutaf. g. oē quod  
trāsit de aliquo nō eē ad eē mutaf. s. filius  
dei p̄ incarnatiōem trāsit de nō eē hō ad eē  
hō. g. ī vniōē illa mutaf. **A**d oppositū. oē  
mutabile ē īmpfctū. s. x̄bū eternum nullo  
mō ē īmpfctū. g. nullo mō est mutabile nec  
mutātū. **U**n̄ **D**er. **H**e<sup>9</sup> semper ē idēz: 7 uno  
modo se h̄ns 7 un<sup>9</sup> sibi. ps. **T**u aut̄ idē ip̄e es  
7 anni tui n̄ deficiēt. **S**olo. **Q**uedā vniūf  
ita qđ sit mutatio ī utroq; unitoz: ut aqua  
vnif cū vino. **U**el ī altero tm̄. sic cū vnif lux  
solis ipsi aeri: lux nō mutaf ī illa vniōē: nec  
recipit aliquā dispōnē: quā n̄ hūit pus: licet  
mō sit illuminās 7 pus nō. h̄ enim nō ponit  
nouā dispōnē ī luce: ponit tm̄ ī recipiēte. qđ  
mō ē illuminātū 7 n̄ pus. **S**cđm hoc dđ. qđ  
unio x̄bi ad carnē nullā fac mutatiōē: ī x̄bo  
s. solū ē mutatio ī ipsa humanitate: que mō  
recipit radiū dīnitatis 7 prius nō. et p̄pter  
hoc nō ē facta mutatio ī luce eterna. **A**d  
primā rōnē ī cōtrariū dđ. qđ aliquid dī alr  
se h̄ns qđ prius uel p̄pter mutatiōē que est ī  
illo. **U**el p̄pter mutatiōē ī altero. quod se  
habet mō ad ip̄m alr qđ prius. sicut sol dīcīē  
illuminās ab actiōne quā h̄et ī aerē: quod n̄  
prius. et tm̄ nō mutaf ī se. s. aer nūc se habz  
aliter ad ip̄m qđ prius. **S**ol autē de se se h̄et  
eodē modo. **S**ic dico qđ uerbūz nō se h̄et alr  
qđ prius. s. alr se habz aliquid ad uerbum qđ  
prius. s. ipsa humanitas. **A**d secūdā silr  
r̄ndēdū est. **A**d tertiā dđ. qđ fili<sup>9</sup> dei nō  
transit de nō eē aliquo ad aliquod eē p̄ istā  
unionez. s. quid quod se habet ad ipsum. sic  
humana natura transit de non esse diuino  
ad esse diuinū: per unione cum uerbo ī una  
persona 7 ī unum esse persone.

### **Secundo queritur**



utrum hec unio faciat qd hō sit hōi recte. vel  
sit i se hōis hoies. **Ad** qd sic **Aug.** Talis fuit  
ista susceptio q deū facit hoies: et hoies deū  
q facit qd hōi recte sit hō. **Itē Aug.** Tanta  
fuit illa unio. ut qd dūenit filio dei p nā;  
duenit filio hois p grā. **S;** qd cū sūt hō mō  
vnu recte p dīcat d alio. q erit recte p dīcare  
filii hois d filio di. **Itē. S.** de cōsiderati  
one. **Tam** expiam vim vniōis ex se prefert  
ea p: qua de' et hō vni' ē xpūs: vt si duo de  
inuicē predices: nō errasti. deū v; hoem et  
hoem deū. **Itē** si nō p dīco aliqd i recti  
tudine: s totū i obligate: sicut dicit quidā  
cū dī fili' dei ē hō. sensus ē. i. fili' dei est ens  
in humanitate. **Hec** igit unio nō facit hō ē hō:  
s hō ē i illo. q minor ē hec unio q vniō acci  
dētis ad sūm: que facit q vnu p dīcat de al  
tero recte. **Itē** si dicat q nō p dīcat ibi esse  
s hōe. qā sensus ē. fili' dei ē hōis hūanitatē  
q hec p dīcatio solus dicit quō se hēt. et ita  
redit 3<sup>o</sup> optio q damnata ē in sent. **Nā** ex p  
dīcatōe s<sup>o</sup> hōi nō segt alia unio. vñ nō se  
gt. iste ē hōis veltē. q veltis ei vniē. **S;** ex  
pte ista sit vniō filii hois et filii dei. q pl<sup>o</sup> p  
dīco q hōi vniō dīcedo. fili' dei ē hō. **Dicunt**  
q dā q idem p dīcat de se cū dī. fili' dei ē  
homo: s alī se hōis. vñ sensus ē. fili' dei ē fi  
lius q ē hō. et sic i p dīcatōe itelligit impli  
catio. s. ille q est hō. **S;** vbi cūq; ē p dīcatio p  
implicatōe: locutio impropria ē. vñ cū in  
uenim<sup>o</sup> i auctoritatibus scōz. q nā generat  
nām i trinitate: improprie dīr: et exponēdū ē  
.i. ille q ē nā generat illū q est nā. s. pī filiū.  
qā hō pīe nō duenit ibi n: s ei q ē nā. s. pī.  
q filī si sensus ē. fili' dei ē hō. i. fili' dei ē ille  
q ē homo. impropia ē hec p dīcatio. fili' dei ē  
homo: qd ē incōueniēs. **Itē** querit de illa  
implicatōe: que ē ille q ē hō. b. n. p dīcat i de;  
de se et n aliud. cū dico ille q ē homo. q erit  
sensus filius dei ē fili' q ē fili' q ē homo.  
**Silī** itē querit de hac implicatōe. et sic in  
infinitū. et etiā ibi ē nugatio. igit nō ē ibi p  
dīcatio s<sup>o</sup> hōi. s recta cū dī fili' dei est hō  
**Solo.** nōndū q i p dīcatōib<sup>o</sup> dīnis maxīa  
ē dīa. **Aliqñ** ē ibi p dīcatio p entitatē. i. per  
idēpitatē. **Aliqñ** p dīcat i dīnis eē de. alī  
eē hui'. **aliqñ** eē ad. **aliqñ** eē a. hōi grā. qñ ali  
quid p dīcat i dīnis ab eterno: ē p dīcatio p  
entitatē. vt fili' dei ē de'. et filī de' ē potēs.  
hec. n. ē p dīcatio p idēpitatē essentīe. **Aliqñ**  
aūt in dīnis p dīcat eē ad. sic cū p dīcat notio  
nes psonales de deo. sic cū dico. de' generat

d' ē genit'. **Hec** b<sup>o</sup> q dico genit' v' generas  
nō dico qd s eē ad aliquid: s in relatiōem p  
ad psonā: quā p dīcat generas genitū et p  
cedēs: et hī<sup>o</sup> sunt relatiōes dīne. i. dīnāz p  
sonāz. **S;** ē alia relatiō creatoris ad creatu  
ras: quā p dīcant de deo ista nōia. dīs cā et  
hī<sup>o</sup>. qā cā dī ad effē; et dīs ad fau; s p<sup>o</sup> ad  
aliqd nō dīc qd. nñ generas genitū p dīcat  
de deo ad aliqd qd nō ē qd nel sba. qā dīcūt  
relatiōem psonalē. **S;** s<sup>o</sup> ad aliqd dicit quid  
i deo. vñ dīcedo. de' ē cā hūc dīs. hic p dī  
cat relatiō q ē qd vel sba. vñ sba p modū  
relatiōis ibi p dīcat. **Aliqñ** aūt i dīnis p dīca  
tur eē hui'. vel eē in. qd idē ē. et n sumat ibi  
eē in: sic accidēs i sbo. **Et** hoc mō sit p dīca  
tio hic fm q assignat **Aug<sup>o</sup>.** **Un<sup>o</sup>** est vtrāq;  
demonstrata humana et dīna nā. s. xpūs. **Hec**  
n. p dīcatio nō ē p idēpitatē eēntie ad min<sup>o</sup>  
ex pte humane n: s ex pte dīne. qā fili' dī et  
dīna nā sūt idē p eēntiā: cū i deo n differūt  
nā et res n. **S;** fili' dī et hūana nā n sūt idē;  
vñ sensus illi' p dīcatōis ē idē. xpūs ē in dīna  
et humana nā: vel dīne et humane n. **Aliqñ**  
aūt ibi p dīcat eē a. vt cū dī. dīs est fortitu  
do mea. dīs ē spes mea. **Nā** sensus ē fortitu  
do mea ē a deo. spes mea ē a deo. **Et** hec est  
p dīcatio fm quā p dīcam<sup>o</sup> effectū de cā. **S;**  
vltē p dīcat i dīnis eē de. et talis ē ibi p  
dīcatio. de' ē homo. fili' dei ē homo. **Nā** sic  
dīctū ē: i xpō ē unio dīne et hūane n: que est  
qī vniō p insertōe; **S;** i unioe p insertōem  
unū nō ē altez nec i altero. s unū sit de ypo  
stasi alteri'. sic qñ pīz insertū pōmo fit una  
ypostasis ex duab<sup>o</sup> naturis. s. una arbor. qā  
unū trahit altez ad suā ypostasī. et ita unū  
sit de altero quantū ad eē sue ypostasis. **Un<sup>o</sup>**  
pīz ē de eē ypostasis nel arboris cui unīf: et  
sūt pōmū. et ppter hō cū dī ista arbor ē pīz:  
hic p dīcat eē de. qā pīz ē de eē illi' arboris  
**Silī** cū dī xpūs ē hō. qā nō solū ē sensus. xpūs  
ē ens i hūana nā. imo etiā humana nā ē de  
xpō. **Sicut** q cū dico. homo ē aīal. hoc genus  
animal nō p dīcat totū esse hominis. s dicit  
de illo. **Silī** et hic ita. q ē uerbū insitū: quod  
trahit humanā nām ad esse sue ypostasis: et  
qd est de sua ypostasi. sicut pīz de ypostasi  
pōmī. et tñ nā pīrī nō ē nā pōmī. **Silī** nec  
diuina nā est humana: nec una nā fit de  
alia. s facit hec unio unā nām eē de ypo  
stasi alterius: et nō unā esse aliam. **Et** ita n  
p dīcat ibi habitus solum: nec esse in solum:  
s esse de. **Et** sic facit q homo est de eē psonē



ubi siue quid siue ypostasis. et n̄ q̄ sit ip̄m re  
cte. imo p̄dicat̄ ibi eē de. et sic facit q̄ homo  
ē de eē p̄ ubi: siue qd̄ siue ypostasis. et n̄ q̄ sit  
ip̄m recte. imo p̄dicat̄ ibi esse de. et ī recti  
tudine filius dei ē homo. sic et hic cū d̄r. hec  
arbor est p̄iz. Ad qd̄ igit̄ ob̄r. q̄ ista susce  
ptio fac̄ hoīez eē deū et deū hoīem: p̄ r̄sio.  
ga l̄ homo ī p̄dicādo d̄r recte de deo: et eo  
n̄ tñ homo ē recte de. s̄ s̄ḡtur homo siue nā  
hūana eē de ypostasi filii dei. Silf̄ r̄ndēn̄  
ē ad illud **Ver.** Ad alia p̄ r̄sio. ga op̄iones  
supposite n̄ vsq̄ sunt x̄e. vt asserūt rationes  
contra illas p̄posite.

**Expeditis cum** <sup>adiu/  
torio</sup>  
xpi q̄onib̄ p̄tinentib̄ ad m̄sterium  
incarnatōis filii dei: cōter cū oī reuerentia  
querēdū ē de sacramētis oceptōis et natita  
tis: que ei oueniūt rōne assumpte carnis. Et  
p̄mo de oceptōe. circa quā querunt̄ hec.  
Primo de tpe oceptōis. 2<sup>o</sup> de ordine oce  
ptōis. 3<sup>o</sup> de p̄ncipiis et rōne oceptōis.  
4<sup>o</sup> de sc̄itate oceptōis. 5<sup>o</sup> de p̄fectionē  
dñici corp̄is.

## Queritur ergo de

tpe incarnatōis. Et p̄mo querēdū ē de oīla  
tione īcarnationis: quare p̄ r̄ata tpa dilata  
ē. S; hec qd̄ determinat̄ oueniēt̄ ī īq̄l̄tōe  
moralīū d̄ tpe latōis euāgelīi quātū ad p̄ns

Ad p̄m̄ nōndū est x̄bi aplī ad **Gal. 4.** At  
ubi venit plenitudo t̄pis: misit de⁹ filiū suū  
factū de muliere: factū s̄b lege. vt illos q̄ s̄b  
lege erāt redimēt. zc. Circa hāc auctoritate;  
aplī sunt quatuor dubitatōes. p̄m̄ ē de ple  
nitudine t̄pis. 2<sup>a</sup> de missione: qua d̄r. misit  
deus filiū. 3<sup>a</sup> de s̄ q̄ dicit̄ factū de muliere  
4<sup>a</sup> de hoc q̄ d̄r factū s̄b lege. Circa p̄mū  
ob̄r **Mat. 13.** Que cū impleta eēt. d̄r de sage  
na. **Slo.** Alr̄ ī fine seculi. ḡ aī finē seculi n̄ ē  
t̄pis impletio. **Itē. i. Cor. 14.** Ex pte coḡscim⁹  
et ex pte p̄pham⁹. S; cū venerit qd̄ p̄fectū ē  
euacuabit̄ qd̄ ex pte ē. ḡ n̄ ē tpe gr̄e donoz;  
plenitudo. **Ad. n. ē** ex pte nūc ē totū plenuz.

**Itē ro. 8.** Nos ipsi p̄mitias spūs h̄ntes tē  
gemim⁹ adoptiōez. f. d. expe. zc. ḡ n̄ ē plenitu  
do quātū ad adoptionē. Itē sic ibidē d̄r  
oīs creatura īgemiscit et pturit usq̄ adhuc  
zc. ḡ non est plenitudo quātū ad liberatōem

**R.** est plenitudo n̄. gr̄e. et gl̄orie. Et na  
ture plenitudo duplex ē. p̄mo q̄itū ad oīti  
onē rez̄ opletā s̄m gen⁹ et spēm. d̄ qua dicit̄

gn̄. z. **Cōplēuit de⁹** oīe septimo op̄ suū quod  
fecerat: et regeuit zc. 2<sup>o</sup> quantū ad multi  
plicatōez: d̄ quo d̄r ī **ps.** Dñi ē terra et pleni  
tudo ei⁹ zc. Et **Isa. 34.** Audiat terra et pleni  
tudo ei⁹ orbis et oē germē ei⁹ zc. Plenitu  
do x̄o gr̄e d̄r t̄ps incarnatōis et redēptōis  
xpi. p̄mo p̄ opatōez ad deū. In incarnatiōe  
n̄. facta ē plena p̄ticipatio deitatis. vñ **Col. 2.**  
In ipso h̄rat oīs plenitudo deitatis corp̄alr̄.

2<sup>o</sup> p̄ opatōez ad angelū. q̄ a ruina angeloz  
repat̄ p̄ redēptōez ex electis hoīb̄. **ps.** Iudi  
cabit ī natōib̄ implebit ruinas. zc. 3<sup>o</sup> p̄ cō  
paratōez ad hoīem multipl̄. p̄mo ī plena li  
beratōe a culpa p̄ m̄iam. **Col. 1.** In ipso opla  
cuit oēm plenitudinē inb̄itare: et p̄ eū reco  
ciliari. Deinde ī plena p̄ceptōe boni n̄cīi  
ad salutē quātū ad bonū v̄itatis ad ītelligē:  
et gr̄e quātū ad effectū. de qua **Jo. i.** Plenuz  
gr̄e et v̄itatis. et s̄b d̄f. de plenitudine ei⁹ ac  
cepim⁹ oēs. 4<sup>o</sup> p̄ opatōez ad oēs creaturā  
que ex incarnatōe p̄ficif. Cū. n̄. oīs creatu  
ra ordinet̄ ad hoīem. et humana nā vnitur  
dīne: oplet̄ uniuersa creatura: cū qua coīcat  
hō: siue sit corp̄alis siue sp̄ualis. Et s̄ ē quod  
d̄r **Ep̄s. i.** Scdm̄ bñ placitū ei⁹: qd̄ p̄posuit ī  
disp̄satōe plenitudis t̄poz īstaurare oīa  
ī x̄po que ī celo et ī terra sunt zc. Vis ḡ rō  
nib̄ d̄r t̄ps gr̄e t̄ps plenitudinis. Pleni  
tudo x̄o gl̄ie attēdit̄ quātū ad dno. p̄ q̄ t̄nz  
ad plenitudinē numeri electoz: de q̄ **Apod.**  
**6.** Sustinere modicū donec impleat̄ numer⁹  
frūm v̄roz. 2<sup>o</sup> quātū ad p̄ceptōez eternoz  
bonoz. de qua **ecclesiastici. 24.** In plenitudīe  
scōz detētio mea. Ad p̄mū obiectū iaz p̄  
r̄sio. ga gl̄. illa intelligit̄ de plenitudine nu  
meri electoz: q̄ n̄ p̄tinet ad plēitudinē gr̄e s̄  
gl̄ie. Ad 2<sup>o</sup> qd̄ d̄r de cognitōe in pte v̄o  
q̄ ē plēitudo quātū ad statum sufficiēs. et  
ē plēitudo simpl̄ p̄fecta. Quātū ad p̄mā est  
plenitudo scōz donoz ī p̄nti. s̄ n̄ quātū ad  
secūdā ī mēbus xpi. s. Ad tertiū qd̄ ob̄r  
de plēitudine adoptōis dicēdū. q̄ ē plēitu  
do adoptōis ī re et ī sp̄e. plēitudo adoptōis  
ī re n̄ ē ī p̄nti: s̄ ī sp̄e. vñ ibidē d̄r apl̄s. Spe  
salui facti sum⁹. Ad ultimū qd̄ ob̄r de ple  
nitudine liberatōis dicēdū. q̄ ē plenitudo  
liberatōis a culpa. et plēitudo liberatōis a  
pena. p̄m̄ ē p̄tutē redēptōis. 2<sup>a</sup> x̄o erit per  
gl̄iam future beatitudinis. **Unde ro. 8.** Qm̄  
creatura liberabit̄ a seruitute corruptiōis  
īn libertatē gl̄orie filioz dei.



## Consequenter que

rit quō de? mīstr filiū suū. **D**eterminatiōes  
hōnis regre s. l. i. i. ingitōe de uotiōib?  
qōne. de mīstōe.

## Consequenter que

rit quō fact? de muliere: quānis istad factū  
sit sup. **C**ū autē tota massa i. Adā fuisset cor  
rupta: cū sba xpi oīo sit mūda: vñ qñ de  
buisset eē facta nec de viro nec de muliere  
sic Adā n̄ fuit fact? de viro nec de muliere.

**I**tē quare n̄ fuit fact? d viro: sic Ena fuit  
facta de Adā. **A**d quod rñdet Ansel. i. 2. li.  
cur de hō dīcēs. Quatuor modis potest de?  
facē hōies: vñ aut de viro 7 feia. sic affidūf  
monstrat vsus. aut nec de viro nec de feia.  
sic creauit Adā. **A**ut de viro sine feia. sicut  
fecit Enā. **A**ut de feia sine viro. qñ nōdū fe  
cerat. s. añ incarnatōes. **U**t igit hūc modus  
probet sue sbiacere ptati: et ad b ipm opus  
dilatū eē nihil oueniēt: qñ ut d femina sine  
viro assumat illū hōiem: quē querim? et in  
b oñdīf magnitudo sue potētie. qā maius  
ē facē sine assumē carnē de nā corrupta qñ d  
incorrupta. **I**tē qñ qualr brā hgo dicat  
mī xpi s qñ hō: cū dicat hic fact? de muliere  
n̄ nat? ad gal. 4. **A**d ro. i. fact? ex seie David  
s? carnē. **N**ō. n. seqt aliqd factū ē de carne  
hgis. qñ natū ē de hōine vel fili? hgis. nā pe  
dicul? sit de carne hōis: 7 tñ n̄ ē fili? hōis.

**R**? vtrūq? dñ natū 7 factū. **N**atū. **M**at.  
i. i. Qd i ea natū ē de spū scō ē. **L**uce. i. Quod  
nasceat ex te scīm vocabit fili? dei. factū uero  
dñ gal. 4. 7 ad ro. i. et rō hui? ē ad oñdēdū:  
qñ n̄ nālī p̄p̄atōe d carne hōinis ē educta  
caro dñi saluatoris. s. hute 7 grā spūs scī.  
vñ **L**uce. i. Spūs scūs supueniet i te: 7 hūus  
altissimi obūbrabit tibi. **I**deo qñ qñ nasceat  
ex te scīm vocabit filius dei. **I**n **D**an. z. lapis  
abscondēbas de mōte sine manib?. **S**i iux  
hoc obr. nā p b vñ qñ brā hgo oceptōi n̄ pre  
buit nisi mālē pncipiū. **S**i cē. Si n̄ p̄buit  
nisi mālē pñ. qñ n̄ pōt oici mater xpi: quēad  
modū nec Adā q p̄buit mālē pñ ad formā  
dū carnē xpi: nō dñ ei? p̄f. nec hō dñ pater  
pediculi: qā p̄bet ei mālē pñ. **I**tē nō na  
scit aliqs nisi ex gñi hūte potētiā gñati  
uā. **S**i ipse xps nat? ē de hōine sic dñ **M**at. b.  
i. i. Qd i ea natū ē zc. qñ ipsa nō fuit pñ mālē  
solū: imo etiā actiū oceptōis carnīs xpi.

**I**tē **I**o. dam. Post ascēsum scē hōinis sp̄s

s. sup̄uenit i ipsaz purgās ipsaz: 7 hutez  
oceptiūā hbi dei tribuēs. simul aut 7 gene  
ratiūā. qñ ipsa fuit n̄ solum mālē pñ: s. pñ  
generatiūū ipsi? carnīs xpi. **R**? est loq de  
brā hōine quātū ad statū pcedētē sup̄ueti  
onē spūs scī. et s? b i ea fuit solū mālē pñ  
cipiū 7 respiciēs hūc statū. **A**pl̄s ro. i. dicit.  
**Q**ui fact? ē ex seie David sñ carnē. **E**t qñtū  
ad statū post sup̄uentōe: i qua recepit hū  
tē gñatiūā a spū sancto. et quātū ad hoc dñ  
natus 7 genitus de virgine.

## Consequenter que

rit dñ hoc qñ dñ factū s b lege. **I**n ps. i. sup illū  
locū et i lege dñi zc. dñc **A**ug. Aliud ē eē sub  
lege. 7 ali d i lege. **Q**ui ē i lege sñ lege agit  
voluntarie obediēs legi. **Q**ui aut ē s b lege  
sñ lege agit nēcitatīs timore coact?. **S**i in  
xpo nulla potuit eē coactio. **I**tē iusto nō ē  
lex posita. i. ad **L**bi. i. **N**ō ē igit xps s b lege.

**I**tē dñc vt redimēt eos q s b lege erant. qñ  
si ipse erat s b lege: ipse erat redēptur? se.  
**R**? eē s b lege dñ duob? mōis. **E**st. n. s b iectio  
volūtaria. et est s b iectio nēcitat. **P**rimo mō  
sñ pñā fuit s b lege. s. sñ secūda s b iectio ē  
n̄. vñ gl. ad gal. 4. **S**ub lege. i. s b onere legis  
sicut s b aliis penis: n̄ ut ab ea expiaret. s. vt  
ab ea liberaret. vñ fact? s b lege dñc glo. **U**t  
circūcisus appareat: quasi fili? **A**brae signū  
hñs ei? cui pmissus fuerat. **I**n quo impleta  
ē circūcisio: et ita signū iaz cessat. **A**d illū  
qd obr? qñ iusto n̄ est lex posita dñ. qñ hoc dñ  
qā qñ iust? agit n̄ agit timore s amore. legis  
aut 7 euāgelii sic dñc **A**ug. **C**tra **A**d amātiū  
ē breuissima dñia timor 7 amor. **A**d aliud  
qd arguit: vt eos q s b lege erāt redimēt. qñ  
redēptur? se. n̄ seqt. **N**ā alio mō dñ xps s b  
lege. aliter redempti ab ipso.

## Consequenter que

rit de ordine oceptōis vtrū caro xpi pus fu  
erit ocepta qñ assumpta. **A**d qd rñdz magr  
i sentētis. qñ n̄ pus sñ tps ocepta ē qñ assū  
pta. s. simul. **S**ed querit cū p̄intelligatur  
oceptio carnīs: que erit rō: vt n̄ pus oceptē  
qñ assumēf. **I**tē supposito qñ n̄ pus s? tps  
sit oceptio qñ assumptio. querit tñ qd istoz  
sit pus sñ nāz. **N**ā cū oceptio carnīs possit  
intelligi sine assumptōe: s. n̄ eo. pus ē nālī  
oceptio qñ assumptio. **I**tē p? ē nālī sumē  
qñ assumē: qā assumē ē ad se sumē. et pus est  
eēntialī esse carnīs: qñ sumptio carnīs. **C**ū g



ceptio det eē carni: p̄us ē nālī cēptio sū/  
prōe ⁊ assūptōe. **Cōn.** In incarnatōe fuit  
opatio dīna ⁊ opatio creat̄. et p̄or fuit opa-  
tio dīna q̄ opatio creature. Cū ḡ assumē sit  
opatio dei. accipe h̄o opatio h̄gine. relinq̄  
q̄ plus ē nālī assumptio cēptiōe. Item  
cū circa incarnatōe; h̄bi accipiāt multi act̄  
vz missio. incarnatio. cēptio. assūptio. vnio  
factio seu creatio. que erit istoz dīa. Itē;  
ē ne ordo in his actib⁹ f̄⁹ p̄us ⁊ posteri⁹ tpe  
aut secundum p̄ius ⁊ posteri⁹ natura.

**R.** ad p̄⁹ dō q̄ cēptio n̄ d̄ p̄cedē assū-  
ptiōe tpe: s̄ simul eē. et h̄ p̄pter tres rōes.

**Prima** ē q̄ tā assumptio q̄ cēptio sūt acti-  
ones ipsi⁹ sūme potētiē: s̄ ē infinita: et c̄⁹ h̄t̄  
ē sup̄ tps: quānis mediāte h̄gine accipere: d̄  
qua caro dñi sumpta ē. Et iō nō uenit vt  
f̄⁹ successiōe tps opef p̄us cēptiōe ⁊ p̄⁹  
assumptōe. 2<sup>a</sup> rō ē q̄ actiōes iste sūt gr̄e  
n̄ nāles. **Gr̄a** aut̄ eleuata ē sup̄ tps: et ei⁹ opa-  
tio q̄ ē ab ipsa sine n̄ro arbitrio: s̄ nutu dño

3<sup>a</sup> rō ē q̄ sic opus p̄me cōditiōis absq̄ oī  
successiōe tps fuit ī creatōe. ita op⁹ recrea-  
tionis d̄ ē absq̄ oī successiōe tps. **Ad**

2<sup>a</sup> dō. q̄ f̄⁹ nāz p̄us ē cēptio q̄ assumptio  
passiua. **Est.** n. assumptio actiua: q̄ ē assumēti  
et ē assumptio passiua: q̄ ē assumpti. **Ordine**  
n̄ assumpti p̄us ē assumptū accipi q̄ assumi  
quānis sil tpe ē cēptio cū assumptiōe passi-  
ua. **Ordine** h̄o n̄ assumēti: q̄ ē p̄or: p̄us erit  
assumptio actiua cēptiōe. **Ad** 3<sup>a</sup> dō q̄

illi sic distinguūt. **Missio.** n. ē p̄ dīne. s. filii.

**Immissio** intell̄ rō p̄cessiōis ab alio cū effe-  
ctu manifestatōis ī creatura vt dīc **Aug.** in  
li. de trini. vñ missio p̄tinet ad filiū: n̄ ad dī-  
uinā nāz. **Incarnatio** h̄o p̄tinz ad dīnā nām  
p̄out ē in p̄a filii. q̄a incarnatū eē idē: ē qd̄  
carni vnitū eē. **Et** hoc p̄tinz ad nām dīnā ī  
p̄a filii: ī c̄⁹ p̄a nā dīna ē vnita hūmāe. **Cōce-**  
**ptio.** n. p̄tinet ad nāz hūanā. **In** carne. n. p̄pe  
accipit illud qd̄ p̄ ḡnāzōez educit̄. **Uñ** caro  
p̄pe dīr concipi. **Creatio** h̄o sine factio p̄tinet  
ad hūanā nāz ī aīa. **Ipsa.** n. ē facta: nō īfecta  
sicut dīna nā: ⁊ creata de nibilo: nō sic caro  
q̄ facta ē de aliquo. **Vnio** h̄o ē nāz diuine ⁊  
humane ī p̄a. **Assumptio** etenī p̄p̄ie ē p̄sone  
dīne respectu hūane n̄. **Sic** igit̄ p̄ istoz dī-  
stinctiō. **Ordo** aut̄ istoz actū n̄ s̄m tēp⁹  
accipit̄: s̄ s̄m rōem intelligētiē. **Pri⁹** igit̄ est  
missio p̄ ī respectu humane n̄. **Deinde** ē  
cēptio ipsi⁹ carnis ī h̄gine. **Tertio** ē crea-  
tio seu factio aīe cū infusiōe. 4<sup>a</sup> ē assumptio

utri⁹ q̄ ab ip̄a p̄a dīna. 5<sup>a</sup> ē vnio: q̄ ē termin⁹  
assumptiōis. **S̄** q̄a vnio posset itelligi deitatē  
ad solā aīa: iō c̄seq̄ sexto loco incarnatio:  
qua exp̄mit vnio deitatē nō solū ad animāz  
s̄ ad carnē in vnitate p̄sone.

**Cōnsequenter** q̄ri-  
tur  
**de p̄n⁹ ⁊ rōe cēptiōis.** Querit̄ igit̄  
qua rōe dicat̄ x̄ps cēpt⁹ de spū scō. **Ad** qd̄  
assignāt tres rōes. de q̄b⁹ querit̄ p̄ singula  
**Prima** rō ē oīfio caritat̄. 2<sup>a</sup> ē ostensio  
gr̄e: quā nulla p̄cesserūt merita. 3<sup>a</sup> q̄a ope-  
ratōe ⁊ h̄tute spūs scī cēpt⁹ ē. 4<sup>a</sup> querit̄  
quare nō dicat̄ filius spūs sancti.

## Quantuz ad primuz

**Aug.** ī encl̄. Cū illa creatura quā x̄go cōce-  
pit ⁊ pepit: quānis ad solā p̄sonā filii p̄tine-  
tē tota trinitas fecerit. neq̄. n. sepabilia sūt  
opa trinitatis: cur ī ea faciēda sol⁹ spūs scūs  
noīand⁹ ē. et qñ vn⁹ trīū ī aliquo ope noīat̄  
vniuersa opari trinitas intelligat̄: ita h̄e ē:  
et exēplis doceri pōt. Querit̄ ḡ vtrū caritas  
sit rō cēptiōis. **Et** v̄r q̄ sic. **Jo. 4.** Sic de⁹ dī  
lexit mūdū: vt filiū suū vniūgenitū daret.

**Slo.** filiū hōis q̄ idē ē fili⁹ dei et dilectōe dī  
ad hoc missus. **Itē** **Mat. i.** Qd̄ in ea natū  
ē de spū. s. ē zc̄. **Slo.** Sola caritas fecit eū in-

carnari. **Cōf.** **Jo. Dam.** In assumptione

q̄tuor mōstrat̄. bonitas. sapiā. potētiā: iusti-

cia. q̄ n̄ solū rō fuit incarnatōis bonitas ca-

ritatis. imo sapie. potētiē. ⁊ iusticie. **R.**

rō incarnatōis pōt accipi s̄m differētē cali-

tatē. **Si.** n. cōsiderem⁹ cām mouētē sūmā bo-

nitatē ad repatōem hūani ḡn̄is: rō fuit cari-

tas s̄m q̄ dīc **Jo. Dam.** Mōstrat̄ caritas in

incarnatōe: nō desperit p̄p̄iū plasmat̄ in-

firmitatē: s̄ viscera ei⁹ cōmota sūt zc̄. **Si** h̄o

cōsiderem⁹ cāz effectiua: rō fuit demōstratio

potētiē. q̄a sic dīc **Jo. Dam.** In quo de⁹ fact⁹  
ē h̄o mōstrat̄ infinita dei h̄tus. **Si** cōsideret̄

cā formalis siue mod⁹ liberationis: ratio fuit

sūma sapiā: q̄ s̄m **Jo. Dam.** decētissīme exco-

gitauit hūanā redēptiōe: f̄⁹ q̄ dīr **Job. 26.**

**Prudētia** ei⁹ p̄cussit sup̄bū zc̄. **Si** h̄o cōsidere

m⁹ cām finalē incarnationis: que fuit nostra

redēptio: rō incarnationis fuit iusticia. f̄⁹ q̄

dīr **Mat. 3.** Sic docet nos implē oēm iusticia

**Dotina** aut̄ cā q̄ ex p̄te dei attēdit̄: est

p̄or s̄m rōnē intelligētiē oības aliis. **Et** ideo

caritas ē p̄a rō incarnationis. **Et** ideo dicat̄

x̄p̄us cēpt⁹ de spū scō. **Quare** si caritas est



ratio incarnationis. et ideo dicitur de spiritu sancto quare etiam non dicitur de caritate: sic de spiritu sancto. **R**° dicitur quod spiritus sanctus datur: et quod spiritus sanctus operatur. Datur autem in quantum donum. datur autem in quantum caritas. operatur autem in quantum spiritus. caritas enim nomen est doni. spiritus autem nomen est patris. Et ideo dicitur de spiritu sancto. non tamen de caritate. quia quantum spiritus sanctus sit amor: non tamen operatur in quantum amor. sed amor est quo operatur. non congruit ergo dici conceptus de caritate: sed de spiritu sancto operatur per caritatem. **I**tem quod qualiter in aliis operibus una notata persona tres intelligitur: sic dicitur **Aug.** super. dicitur quod in opere per additio. gen. i. **Aug.** cum dicitur. dixit deus fiat: et factum est. et vidit deus quod esset bonum etc. **P**ro intellectu qui dixit. fiat. Quod autem dicitur factum est proculdubio per verbum. **P**er hoc quod dicitur vidit quod esset bonum. spiritus sanctus intelligitur. Et sic tota trinitas in suis operibus intimatur. **S**icut in opere regenerationis: cum baptizabatur in nomine christi. **I**n hoc nomine christus pater unigenitus: et filius qui unigenitus: et spiritus sanctus unigenitus intelligitur.

## Quantum ad secundum

danda ratione dicitur **Aug.** profecto modus iste: quod natus est christus de Maria sic filius: et de spiritu sancto: non sic filius: insinuat nobis gratiam dei: de qua **I**hesus nullis precedit meritum in ipso exordio natus fuit: quo ipse cepit verbo dei copulari et filius hominis in tantam perfectionem unitatem: ut idem esset filius dei: quod filius hominis. et filius hominis quod filius dei. **I**n natus humane susceptio fieret quodam modo ipsa gratia illi hominibus: qua nullum possit admittit peccatum: quod gratia ideo per spiritum sanctum est significata: quia ipse propter hoc est deus: ut sit etiam donum dei. **Q**ueris ergo utrum nullis precedit meritum uniuersis sibi natura: nam quod nullis videtur. **A**d Titum 2°. Apponit gratia dei saluatoris nostri omnibus hominibus erudies nos. et loquitur de gratia incarnationis. **U**n glo. Saluator noster dei filius: et si inuisibilis sit in forma dei. tamen per gratiam apponit in forma serui. **S**ed ut dicitur **Aug.** Quod est ex gratia non est ex meritis. **I**tem ad Titum 3°. Apponit benignitas et humanitas saluatoris nostri dei: non ex operibus iusticie etc. loquitur autem ibi apostolus de benignitate omnia in incarnatione. vnde glo. ibi cum benignus humanatus deus saluator noster apponit. **I**tem super illud psalmi. Respice in testamentum tuum. dicitur gl. quod meminit promissionis: quia merita defecerunt. et loquitur de promissione incarnationis. **E**x his patet quod non precedentibus meritis incarnatus est filius dei. **C**on. ps. fiat misericordia tua domine super nos quemadmodum sperauimus in te. **f**in glo. hic insinuat desiderium propter de incarnatione

tionem et meritum adimpletionis. **P**rimum cum dicitur **f**in. m. t. d. s. n. **U**n glo. Incarnationem desiderat impleri propheta. 2° ibi. Quomodo modum sperauimus in te. **U**n glo. Quo merito quemadmodum quod ita fiat. et propter hoc fiat: quia sperauimus in te. non alio. **h**ec glo. **E**x hoc videtur quod meritum fuit respectu incarnationis. **I**tem psalmi. Propter misericordiam in opibus et gratia. pau. ne exur. dicit dominus. **G**lo. Appeto in filio in hoc tempore gratie. **E**x hoc patet quod loquitur ibi de incarnatione seu appetitione in carne. **S**icut tangit ibi meritum. **U**n glo. ibi dicitur. **H**oc faciam propter gemitum pauperum: quod de malis gemit: et peccatis conterit. **N**am aliter non essent digni auxilio. **h**ec gl. **H**ec autem dignitas est merito gemituum et contritionis. ergo etc. **I**tem quod meretur principale: meretur et illud quod operatur ad illud. ut qui meretur habere domum vel castrum: meretur preparatum ad hoc quod sit castrum. **S**ed sancti presens ante aduentum christi: eo quod decesserunt in caritate meruerunt beatitudinem presentie. **I**gitur cum incarnatio christi sit cooperatio beatitudini presentie: antiqui presens decedentes in caritate meruerunt incarnationem christi. **I**tem **Jo.** 6. Petite et accipietis etc. quod intelligitur si fiat petitio cum additio: efficaciter ad meritum ex auditio. quod sunt per se pie et perseuerantes et ad salutem. meretur igitur oratio digne et modo debito esse fusa exaudiri. **S**ed constat quod patres antiqui affectuosissime desiderauerunt aduentum filii dei in carnem et instantissime illam postulauerunt. **U**n **Isa.** 64. Utinam distrupes celos et descenderis. **G**lo. **I**n propria sua et omnium propheta aduentum christi desideratum loquitur **Isa.** prouides aduentum filii dei. **I**tem psalmi. Inclina celos et descende. **Q**uod autem pie et perseuerantes et ad salutem postulauerint manifestum est. igitur meruerunt exaudiri. ergo etc.

**R**° dicitur quod cum dicitur **Aug.** nullis preceditibus meritis homo copulatur est verbo dei. potest intelligi vel de meritis illi hominis qui copulatur est verbo dei: nulla precesserunt merita. quia in instanti sue conceptionis copulatur est. **E**t tunc intelligi nullis preceditibus meritis. s. hominis assumpti. **E**t tunc plana sunt obiecta. quia licet nulla preerant illi hominis merita. erant tamen merita ecclesie precedentes. **U**el potest intelligi de meritis ecclesie. et tunc respondere potest. quod est meritum congrui quod precessit. et est meritum congrui quod non precessit. **M**eritum autem congrui non tollit gratiam. **A**d quod igitur obicitur de merito spei etc. dicitur quod hoc intelligitur de merito congrui. **N**on autem videtur hoc ratio sufficiens cum virtutibus meretur ex indigno finem quosdam. propter quod dicitur. **Q**uo glo non dicitur quod propheta meruerit incarnationem merito spei. sed quod desiderabat incarnationem



adimpleri. **I**ncarnatio autem non est completa in assumptione humane nature: sed in assumptione et reparatione hominis mediante incarnatione: propter quam per se erat dispensatio incarnationis. **E**x spe igitur habita ex permissione incarnationis ipsa; desiderabat. ex ipsa spe merendo eiusdem adimplendo; petebat dicendo. **F**iat mea. **E**t hoc signum glorie. quod est incarnationis; desiderat per hanc impleri ut perfectus possit esse. unde petebat esse perfectus ex adimplendo incarnationis. **A**d quod obicitur quod digni erant merito gemitus et contritionis. dicendum quod est dignitas congrui: sicut erat digni. et est dignitas condigni: et sic non erant digni. **A**d quod obicitur quod meretur principale: meretur cooperatum ad illud. **P**otest dici secundum quosdam quod beatitudine patrie non meretur quod ex condigno: sed solum ex congruo. **S**ed supposito contrario. scilicet quod beatus meretur illam ex condigno quod nobis sine iudicio videtur dicendum quod caritas illam meretur merito condigni. **P**otest dici quod licet quis mereatur aliquid principale: non tamen meretur quod licet cooperatum ad illud. **P**oterat. nam dominus contulisse iustis beatitudinem sine cooperato meritoris. scilicet christi hominis. **Q**uia igitur iste modus ostendit non fuit necessarius: nec sic meruerunt de condigno beatitudinem. **N**on igitur meruerunt incarnationis: quod operatur illis ipsa beatitudine. **A**d quod obicitur quod meruerunt efficacia orationis. videtur quod antiqui patres non petebant a domino incarnationem ei: sed incarnationis accelerationem. bene. constituit eis ex permissione facta patriarchis et reuelatione facta prophetis quod deus incarnaretur. **U**n non instabant ad impetrandum incarnationis: sed ad impetrandum accelerationis incarnationis. **P**reterea una conditio quod requiritur ad hoc quod oratio sit efficax est per se. **A**d hoc autem quod fiat per se operatur quod postulet aliquid obtinendum in ipso petente. hoc autem non fiebat in petitione incarnationis filii. unde deficiit illa conditio orationis efficax que est per se. **S**i autem postulassent a deo plenam beatitudinem mediante incarnatione: non video quare non impetrassent. dum occurrissent omnia: quod ad efficaciam orationis requiritur. non plena beatitudo mediante incarnatione cadit sed merito orationis. **I**ncarnatio autem nequaquam quia non deus oratio efficax nisi respectu boni habendi in ipso petente. quod non per hoc quod deus pro se.

### **T**ertio queritur de

hoc quod dicitur quod operatur et virtute spiritus sancti. **A**ceptus est. **D**icitur. **A**mbrosius in libro de spiritu sancto. **S**i qui ex operatione et potestate spiritus sancti. homo conceptus: quod neget spiritus sancti dominice incarnationis auctorem. **S**ed eadem

ratione debet dici conceptus de patre et filio: cum eorum potestate et virtute homo conceptus. quod spiritus sanctus est et operatur hoc a patre et filio. igitur auctoritas operationis spiritus sancti. primo residet penes patrem et filium. quod auctoritas incarnationis dominice magis attribueda est patri et filio quam spiritui sancto. **P**reter opus incarnationis est mirabile: et magis mirabile quam aliquid aliud. quia omne aliud est solummodo circa aliquod creatum. **S**ed hoc non est circa creatum solum: sed etiam circa increatum. in hoc. non opere fit unio extremorum: quorum unum est creatum: alterum increatum. **S**ed omnia alia opera mirabilia per indifferentiam referuntur ad trinitatem personarum. **S**ilicet videtur quod id vel si referri beat ad aliquam personam: per aliquam rationem; appropriatur illi hoc fieri ad illam personam: penes quam primo residet auctoritas potestatis. scilicet ad patrem. **P**reterea opera creationis per indifferentiam referuntur ad trinitatem personarum. **S**ilicet videtur quod debeat esse de operibus recreationis. **N**on igitur magis appropriatur spiritui sancto: quam patri vel filio. **R**espondeo quod filius deus conceptus operatione et virtute spiritus sancti. videtur per appropriationem non eo quod secundum rationem sit proximior: ad actum conceptus siue incarnationis. ut per quem siue in quo ad nos divina descendunt. **U**n. **A**ugustinus de spiritu et anima. **N**obis omnis usus deitatis est ex munere quodammodo. **N**am et qui propter nobis videtur esse spiritus sanctus. utpote patris et filii munus. ex ipso nimis est omnis usus gratie cum patre et filio: et post in eodem a patre per filium et spiritum. vel potius in spiritu divina ad nos descendunt. **A**lia ratio est. **D**icitur. **D**ug. de sacramento. per similitudinem conceptus naturalis. in qua est amor motuum ad conceptionem: sed quod ipse dicitur in muliere amor viri. in viro amor mulieris id agere solet ut quia in altero solo non sibi sufficiens non est: alterutrum sibi per dilectionem conveniat. ut quod in neutra per se potuit: in utraque per se cum altera possit. **S**emine igitur humani partem solum formandam a muliere accipit: quod simul a viro et a muliere seminat. quod in muliere per amorem viri: et in viro per amorem mulieris non operatur. **C**onsequenter assignat rationem quare **M**aria dicitur de spiritu sancto concepta dicens. **C**oncepit **M**aria de spiritu sancto: non quod de se ipso spiritus sanctus. semine partem accipit. sed quia per amorem et operatur spiritus sancti ex carne hominis domino partem se habet ministrare. **N**am quia in corde eius amor spiritus sancti singulariter ardebat. id est in carne eius amor spiritus sancti mirabilia faciebat: et dilectione in corde non accipit socium: eius operatio in carne illi non habebat exemplum. **A**d aliud videtur quod auctor quod videtur coherere ab actione. quod per spiritus sanctus. **A**d actionem originali principali. per modo dicitur spiritus sanctus auctor incarnationis et ratione



supra dicta. n. 2. Ad illud qd sequit dicitur qd si  
auctor dicitur penes quem residet p' p'ncipa-  
litas: siue auctoritas loci haberet: qd p'ponit: s'  
n' e' sicut ratiū ē. Ad vltimū dicitur qd sic dicit  
Aug. de aia et spū. Qd spūs. s. est patris p' filii  
mun'. vñ rō muneris p'prie conuenit spūi scō  
ppter qd et illa q' p'prie rōne siue p'prietate  
muneris dicitur: spūi. s. attribuit. Alia autē  
sunt dona gratuita. vtpote quib' fit hoīs  
reparatio. Preterea bi' dona n' dā nisi enti  
actu. Creatio autē ē p'ductio n' entis in eē. vñ  
collatio eoz quib' conuenit rō doni vt mune-  
ris sequit eē actus: ppter qd dona que referū-  
tur ad recreationē appropian' spūi scō. Vñ  
sec' ē de opib' creationis et recreationis.

Preterea in opib' conditionis siue creatōis  
ē qdā mod' appropariōis. l. effect' indifferē-  
ter sit a trib' psonis. Auctoritas. n. patri at-  
tribuit. ars filio. cālitās siue diffusio spūi. s.  
Vñ Aug. xi. de ci. dei. Quia tria quedā ma-  
xime sciēda de creatura nobis oportuit inti-  
mari. quis eā fecerit. p qd fecerit. quare fece-  
rit ingt. Dixit de'. fiat lux. et facta est lux. et  
vidit de' lucē qd bona ē. Si q' querim' qd fe-  
cerit: de' ē. Si p' quid fecerit. dixit de' et scā  
ē. Si quare fecerit. qd bona ē: nec auctor ē ex-  
cellēti' deo: nec ars efficacior dei vbo: nec  
cā melior q' ut bonū crearet a bono. Dicēdū  
igit' q' l. i creatōe cōsit op' triū psonaz. tñ  
rōne aliqua p' distinctōe: sit appropariō pso-  
nis. qd vt dicit Aug. io. de ci. dei. p'f' intelligi-  
tur q' dixit fiat. Qd autē intell' factū pen-  
dubio p' filiū factū est. In eo vō qd d' vidit  
de' p' bonū eēt: spūs scūs intell'. Et sic trini-  
tas i suis opib' intināf. Sic erit in recreati-  
one in qua multo magis signū bonitatis ap-  
paret. Plus. n. ē aīam reparare q' creare celū  
et terrā. Sic ē q' ut p'ceptōe: faciat p' vbu  
siue i vbo et sua bonitate: que appropaf spūi  
scō. vñ bonitas ē q' cā dūcta vt cui appro-  
paf ipsa diffusio i ipa unioe siue i nostrena-  
ture assumptione.

**Quarto queritur** ut  
tur fili' sōis scī. Cū. n. dicat' ocept' de spū. s.  
cur n' sit fili' spūs scī. Rñdēn' est 6<sup>o</sup> Aug. in  
enclb. nō esse ocedendū q' q' de aliqua re na-  
scit' otinuo fili' eē nūcūpēf. et ē instantia in  
capillo et pediculo: q' nascit' d' hoīe: et i aqua  
et spū scō: de qb' nascit' si deles. Qñdī autē  
q' n' ouertit' cōntia. si aliqd nascit' de aliquo  
q' sit ei' fili'. uel si dicat' fili' q' nascat' de illo.

et ē exēplū in illis: q' dñf filii iehēne. Cir-  
ca hāc qōnē querit' sic et oñdīf q' nō sit fili'  
spūs scī. Dic. n. Aug. Q' nat' ē de Maria sic  
fili'. et de spū sancto nō sic fili'. Itē Aug.  
de trini. z. Ihs nē s' suus nē s' spūs scī filius  
dici pōt. Cōn. Quēcūq' p' indrīa coopā-  
tur alicui effectui ad p'ductionē alicui' i esse  
fm indifferētē relonē se hñt ad illud. Si q'  
p' et spūs scūs p' indrīa se hñt et indifferen-  
ter coopāf incarnatōi xpi siue natiuitati ei'  
tpali: fm indifferētē relatōe: se hñt ad xpm  
hoīe. Si q' fili' s' q' hō d' fili' dei patris: et  
de' p' pater illi: et eadē rōne spūs. s. dicit'  
p' eiusdē. S; qd conuenit illi hōi conuenit filio  
dei. Igit' fili' dei ē fili' spūs scī. Itē tota  
trinitas ē p' n'f. et sic spūs. s. eadē rōe: et p' il-  
li' hoīs. S; qd conuenit illi hōi: conuenit filio dī  
g' zē. Q' aut trinitas sit p' n'f h'f. Jo. i. x edit  
eis p'atē filios dei fieri. d' d' iustis. Nec aut  
filiatio ē p' grāz. S; i xpo fuit abūdātīlīma  
grā. Vñ et ipe d' dicit maxie fili' spūs scī: cut  
appropaf donū grē. Dic. n. Aug. Tanto ma-  
gis effici' fili': quāto largi' vaf ei spūs bon'  
S; cū largissime data ē grā xpo hōi: maxie  
dicit' fili'. Itē i can. xenter. De nōne ipe  
ē p' tuus: q' possedit fecit et creauit te. Sed  
ostat q' tota trinitas fecit et creauit hoīem  
illū zē. Itē sicut in trinitate sunt tres p' i  
eadē eētia: sic i vñō Ihu sunt tres n' i ea-  
dē p'. vt dicit. s. s. Sūpma q' ē dīnitas. i. sūma  
q' ē caro. media q' ē aīa. Sed rōne supme n' ē  
fili'. s. dei patris. rōne infime ē fili'. s. vginis  
matris. Igit' et rōne n' medie fil' erit fili'. s.  
creatōis ul' recreatōis. S; siue sic: siue sic erit  
fili' trinitatis. et ita fili' spūs scī vt sup.  
Itē p' h' q' d' oceptus de spū scō notat alia  
relatio xpi ad spm scm. xpi oīco fm q' hō: et  
h' ē fm rōne originis. Multo igit' magis dī-  
cet' fili' spūs scī: q' hō pur' dicit' p' grām fi-  
lius trinitat'. R'. In dīnis nō ē aliqd po-  
nēdū: vñ sequat' relatonū seu p'petarū pso-  
naliū ofusio. Ubi. n. p'fectissim' ordo ē: vt in  
dīnis psonis: ibi nulla pōt esse ofusio: ppter  
qd nulla rōne ponēdū ē i dīnis psonis: vñ  
sequat' relationū ofusio vel psonaliū p'pera-  
tū patris et spūs scī. Vñ Ansel. Propter h'  
sol' fili' incarnat' ē: vt pater nō cōfiet rōnē  
filii: nec eo. nec spūs scūs rōnē filii vel p'is  
vt sic distinguat' relatōes psonaz e'ernalf.  
ita etia; distinguat' tpalf: et il' ē q' fuit fili'  
dī ab eterno sit fili' vginis tpalf. Cōcedēdū  
autē ē q' ē fili' patris et est filius dei. s. cū d'f



fili' p'ris intell' de eterna g'natōe. **C**ū hō d'f  
fili' dei intell' fm hūanā nām: de filiatiōe q'  
ē p' creatiōē et grām. **E**t cū d'f fili' dei p'ris  
intell' q' q' ē fili' dei p'ris p' nām ē filius dei  
p' grām. n' tñ uenit cecidi q' sit fili' trinita-  
tis simplr. **P**osset tñ cecidi cū determinatiōe  
ut ē fili' trinitatis p' creatiōē. **Q**uāuis. n.  
eē deū ueniat patri. filio. et spūi scō. n' uen-  
nit q' dicat fili' filii uel fili' spūs scī: ne ofū-  
dant rōnes i' psonis. **P**ari rōe n' cecidit fili'  
trinitatis. quia de rōne trinitatis intell' p'f  
fili' et spūs. s. hñtes vnā eēntiā. l'z bñ cecida-  
tur q' sit fili' dei. **U**n' i' p's. sup illud. de uētre  
matris mee de' me' es tu. glo. **S**cōm illō qd'  
ē de m're hō: mō f' id qd' ē de te hō. **N**ā d'  
te es p' me: s' de matre es de' me' et creator  
f' q' hō sum. s' f' q' deus sum a te sū genit'  
**A**d l'z igit' qd' p'mo obf' dō. q' l'z i' trib' p'  
sonis sit indrīa i' actōe q'tū ad incarnatiōē:  
fili'. n' tñ est indrīa i' relatiōe respectu i'car-  
nati: sic nec seqf. est idrīa i' eēntiā. g' i' relōe  
**A**ctio autē h' eēntial' est. si aut' esset actio siue  
ut actio psonalis ut g'iare spirare. et h'i: bñ  
sequeretur. q'a ad h'i actōes siue ut actōes se-  
quūf p' cōformitātē. relatiōes et p'p'etates per-  
sonales. s. ad idēitātē actōum et diuersitatē  
idēitatis et diuersitas relatiōis et p'p'etatiū. nō  
aut' sic ē d' actōib' eēntialib' et si qñ q' sic. l'z n'  
ē nēcitate cōntie formalis s' mālīs. **A**d ali-  
ud qd' obf' q' tota trinitas d'f p' n' r' zc. dō. q'  
n' ē h'le de nobis et de xpo hōie. grā. n. inh'i-  
tās q' ē i' nobis a trinitate fac' nos filios dei.  
nō nāles s' adoptiuos. cuiusmōi filiatio xpo  
n' uenit. **G**rā aut' que est i' xpo a trinitate:  
q' qdē grā ē grā vnionis: fac' xpm filiū dei  
nālē. **N**ālis aut' fili' nō pōt dici nisi dei p'ris  
p'pter rōnē supradictā: ne. s. accedat i' dñis  
relatiōum et p'p'etatiū cōfusio. **I**z igit' i' xpo sit  
grā gratū faciēs supaddita n'. q'a etiā ē su-  
paddita grā vnionis: p'pter quā ē fili' p' nāz  
et a qua p'p'e est fili'. nō aut' ē fili' nālis tri-  
nitati p' grām: q' est supaddita n': que solum  
gratū fac': n' debet ab hac grā dici fili' trini-  
tati uel spūs scī. **A**d qd' obf' q' tāto magis  
effici' fili' zc. dō. q' intell' de filiatiōe fm q'  
cōiter se h'z ad filiatiōē p' grām: et ad filiati-  
ōnē p' nām. et q'a ceteris hōib' uenit solu'z  
eē filios p' grām: nō filios p' nām. xpo autem  
hōi cui nō ē dat' spūs ad mēsurā p' grā vni-  
onis: uenit eē filiū p'ris p' nām. ideo magis  
effici' est fili' q' ali'. **U**n' i' p's. sup illud. **D**e  
suscepit dextera tua. glo. i. sapia tua xbum

tuū. **I**n xpo. n. hōie et nos i' illo sum' affūpti  
s' diuerso mō. ille p' vnionē. nos p' adoptiōē.

**A**d aliud dō q' lic' tota trinitas fecerit  
hōies illū: vñ pōt dici fili' trinitati p' creati-  
ōnē: siue spūs. s. hēc. n. cecidit. ille hō ē filius  
spūs scī p' creatiōem: ut iste homo dic' sup-  
positū siue idēduū hōis: n' psonā filii. hēc. n.  
n' cecidit. fili' dei ē fili' spūs scī p' creatiōem  
q'a hñtūdines seu p'p'etates filii et spūs. s. n'  
respiciūt se correlatiue. vñ nullo mō dō est  
fili' dei fili' spūs. s. **S**i aut' obiciat' fili' dei  
ē homo ille q' est fili' spūs scī p' creatiōem. g'  
ē fili' spūs scī p' creatiōem. **A**ccedū q' non  
seqf. q'a et si aliqua que dñtur de isto hōie:  
dñtur de filio dei: n' tñ quecūq'. utpote que  
dñt ponūt cōfusione psonaliū p'p'etatiū: uel q'  
impediūt hñtūdine relatiōum psonaliū: que  
accidit: si dicēf fili' dei fili' spūs scī p' crea-  
tiōē. q'a tūc eadē psona esset spirator et fili'  
respectu eiūs. **P**reterea pōt dici q' ē log  
de grā xpi f' q' p' eā hñt i' eo trinitas. et est  
log de ea f' q' p' illā ē vnio. p'mo mō ē cōpa-  
tio xpi hōis ad totā trinitatē. 2' mō ē cōpatō  
illi' hōis ad dñā psonā. **S**cōm p'mā cōpa-  
tiōē grē iste hō ē fili' dei. n' tñ uenit cecidi  
q' fili' trinitati p'pter rōnē: p'dictā. q'a i' hac  
cōpatōe n' ē fili' patris ut patris. s' fm q' de'  
**N**ec filius filii ut filii. s' fm q' de'. nec spūs  
scī filr. **E**t iō n' d'z dici fili' trinitati. s' dei.

**S**cōz secūdā cōpatōē ē cōpatō ad dñā p-  
sonā p' grām vnionis: et p' eadē grāz ē filius  
p'ris p' nāz. **E**t l'z q' dico iste hō supposit' ipsā  
psonā eternā. **A**d qd' obf' de cōicatōe idi-  
omatū dō. q' hēc cōicatō n' ē general' cōiūz  
s' eoz que absolute assignāt uenire. **E**t sūt  
dis'p'etatiue assumpra ad hōis f'patōē: cui'  
modi sunt i'firmitas siue penalitas moriēdi  
patiēdi famē: sitim: et alia h'i: que hōis con-  
gruūt repatē. **A**d qd' obf' q' rōne additi-  
onis medie n'. s. aīe d'z spūs scūs dici p'f. dō  
q' n' est h'le de naturis extremis et media. su-  
p'ma. n. nā put' ē ipsi' filii siue fili' est de s'ba  
patris seu de ipso p're p' cōformitātē pncipa-  
lem: p'pter qd' uenit illi mod' eēndi a p're:  
q' ē p'pus filio. **S**ilr et i'fima nā. s. caro xpi est  
de carne xgīs. **D**z. n. eē f' carnē a carne xgīs  
p'pter qd' illi uenit mod' eēndi a brā xgī-  
ne: q' ē p'pus filio. **S**z nā media. s. aīa exit in  
eē p' creatiōē. vñ n' ē ex aliquo p' acceptōē:  
essē de s'ba alie'. vñ quātū ad aīam n' uenit  
ei mod' aliq's q' sit p'pus filio. **Q**uia igitur  
fili' quātū ad nām sup'mā ē de s'ba patris.



quantū ad carnē susceptā de sba matris dī  
fili? pīs 7 matris rōne illi? duplicis n° bīte  
sue modi exādi. Ad illd qd ultimo obī  
quare n° ē fili? spūs scī: ex quo ē de spū. f. dō.  
q. eē de aliquo dī triplicī. Aut sic de mā. aut  
sic dī sba. aut sic dī prate. Solo medio mō  
eē de aliquo ponit filiādem: dūmodo adda  
tur silitudo n° spū. sū q. dīc. **Jo. Dama.** q.  
gīare ē sile de sua sba pducē. f. pūm modū  
producīf pedicul? de hoīe. f. modū 2° fili?  
a pīe. f. modū 3° op? siue effect? ab artifice.  
**Et** bī ultimo mō dī oceptio de spū scō f. q.  
dīc. **Ambrosi?** 7 **Hugo** de scō **Uic.** l. i. de sa  
cramēt. **Ad** idcirco pī xpi dīcēd? ē: ga eius  
amor oceptōē; xgis opat? ē. et nī de sua cēn  
tia xgini semē part? tribuit. f. de carne ppa  
xgini sbam mīstrauit. **Xps** g. 7 de xgīne est  
nat?; et de carne xgis carnis sbam accepit.  
**Spūs** scūs nāq; xgini supuenit: ut p eius  
opatōē; caro xpi dī carne xgis formaret.

### Ad maiorem euīden

tiā pīdītoz qīrī hīc īcidēter de grā xpi qīr  
illi dicat nālis. cū grā 7 natura ex opposito  
dīdāt. **Ad** qd dō ē q. nāle dī duob? modis  
**Uel** qd ē a nā. et bī mō grā nī fuit nālī xpo.  
**Uel** qd ē p modū n°. et bī mō grā dī nālis.  
ga sic nāles vīres īsunt īseparabīlī sbo. ita  
grā īseparabīlī īest xpo. **Nāle** etiā dī qd est  
rei īnatū a pī? sue oadīōis. **Et** bī mō dīcūf  
hītus nāles q. ī dīti sunt aīe a sua creatīōe  
**Scd?** hūc etiā modū dī grā xpo nālis. quia  
īnata ē xpo hōī a oadīōe. **Itē** querīf quō  
dicat xps oīna grā corpālī replet? **Doc. n.**  
dī. z. **Col.** **In** ipso hītat oīs plenitudo dīni  
tat? corpālī: cū oīstet q. dēitas nī mō corpālī  
hītet ī xpo. **Ad** qd dō q. illd īntellī mul  
tiplī fīn q. hīf ībī ī glo. **Uno** modo ut accipi  
at tropice. vñ dīc glo. **Trāslato** xbo vsus ē  
et ppter opletīōē; vmbraz legalīū figuraz  
dīxit corpālī. f. 7 opletīōē; ga ī ipso opletīō oīa  
ut quodāmodo sit corp? 7 īmpletīō vmbra  
rū legis. i. sīgnīficatōm illaz ipse sit vītas

**Alio** modo ut accipīat ad līam. vñ dīcīt  
glo. **Dīc** corpālī ga ī xpi corpe qd assūmpit  
de xgīne tāō ī tēplo hītat dēus. **Uel** posset  
alio mō īntelligī: p dī corpālī f. modū trīne  
dīmēsiōis: qua dēterminat corpus. **Est. n. d?**  
ī reb? trib? modis. **In** oīb? creaturis ē p cō  
tīnētiā 7 oīseruatōē; **In** scīs ē p grāz 7 cari  
tatē. **In** xpo xō ē p vniōē. **Prīm?** mod? cō  
paf dīmēsiōī lōgītudīs. ga f. illū modū dī

sa. 3. **Q.** attingit a fine vsq; ad finē fortiter  
7 dīsonit oīa suauiter. 2° mod? opaf dī  
mēsiōī latītudīs. ga caritas ē latītudo spūa  
lis. vñ ps. **Dīs** oīsumatōīs vīdī finē latīt. m.  
. t. n. 3° mod? q. ē p vniōē opaf pīfūdītati  
ga ille mod? īntīm? ē. **Epī.** 3. **Ut** possītis op  
hēdere q. sit lōgītudo quātū ad pīuz. latī  
tudo quātū ad 2°. et pīfūdū quātū ad 3°. **U**  
t sblīmītas referat ad hūanā nā; q. sblīmī  
ta ē ad vniōē cū dīna. et pīfūdū referat  
ad dīnā q. īntīmē p vnitatē p. vnitā est ad  
hūanā. ga g. bī triplicī mō ē dēitas īn xpo:  
iō dī replet? grā corpālīter. vñ ī ps. sup illd  
**Dōns** ī quo bīplacītū ē dēo hītare ī eo. gl.  
**Uerbū** hītabit eū. i. hōīe; xpm vsq; ī finem  
ga psonālīter vnit? ē ei. ī quo hītat oīs ple  
nītudo dīnitat? corpālīter. **Sic. n.** vñ q; xbu  
ī carne ut etiā xbu caro factū solū dīcēt. iō  
homo xbo ī vñā psonā copularet.

### Consequenter

dū ē dī scītate oceptōis. et bī duplī  
**Prīm?** quātū ad scītate oceptī matris.  
2° quātū ad scītate oceptī filīi. **Itē** de scī  
tate oceptī matris duplī. **Prīm?** de illa q. fuit  
aī oceptōē; filīi 7 aī xgis natītate ī utero  
sue matris. 2° de illa q. fuit ī oceptōē; filīi  
eū facta ē mater. **Querīf** īgīf ī parte ista  
de p? scīficatōē xgis ī utero matris. **De**  
2° scīficatōē xgis ī oceptu saluatōz. **De** scī  
tate oceptī filīi. ad quod īntroducīt quēstīo  
de dēterminatōē an fuerit xpi.

### Quantuz ad primuz

querīf quoz sit scīficatīo ut pateat qd sit et  
ī quo casu fuerit xgis scīficatīo vī scīficata  
a quo fuerit scīficatīo vel scīficata. **Cum**  
querīf cui? sit scīficatīo dubitari pōt. pmo  
vtrū sit rei rōnalis solū. 2° vtrū sit rōnal  
rei: q. ē xps: an rei rōnalis q. ē pura creatura.

### Ad primuz

arguīf sic. Cū scīfi  
catīo opponīf pec  
cato. vbi nī erit peccatū; nec erit scīficatīo.  
**S;** peccatū nī ē ponē ī re irrōnali. g. nec scīfi  
catīōē. g. scīficatīo solū ē ī re rōnali. **Ad**  
oppōsitū. **In** ultimo exo. et fere p totā lege;  
īnnenīm? tabernaculū scū; 7 oleū vñctīōis  
scū; 7 vasa scā 7 vestes scās. sic vestes **Aarō**  
et hec oīa sūt res irrōnāles. **S;** vbi ē sā  
ctītas: 7 scīficatīo. **Non** g. solū ē ī re rōnali  
scīficatīo. **R?** dō. q. scīficatīo nībī alīd  
ē q. motus ad scītate. sic dealbatīo dī mor?



ad albedinē. **S**; sc̃tas d̃r quatuor modis. **E**st. n. sc̃tas p̃ dedicatōez ad cultū dei. **E**t ē sc̃tas p̃ emūdatōez a p̃tō. 3<sup>o</sup> mō d̃r sc̃tal i scriptura ipsa abstractio a carnali actū. 4<sup>o</sup> mō d̃r sc̃tas p̃ confirmatiōem i bonū. **S**c̃tas t̃o p̃ dedicatōez ad cultum d̃r coissime. vñ cōuenit 7 rei rōnali 7 irrōnali: dūmodo sit dedicata ad cultū dei. **A**b hac sc̃ficatōe dicebāf nazarei sc̃ti: ga dedicati erāt ad cultū d̃i. vt b̃r **N**umeri. 6. **N**ō debēt nazarei bibē vinū: nec radē comā. et postea addit. d̃ ritu eoz ita faciet unusq̃s ad p̃fectōez sc̃titat̃ sue. **D**oc etiā mō dicebant sacerdotes sc̃i. sic p̃. 8. **L**eu. **U**bi loq̃f de consecratōe sacerdotū: g sunt cultui d̃ino mācipati vñ dedicati. posuit laminā aureā cōsecratā i sc̃fificatione. **E**t b̃ etiā mō dicūt xp̃iani sc̃i: quia dedicati sunt ad cultum dei i baptisate. **D**oc etiā mō dicūt res irrōnales sc̃ficate. tabernaculū. s. 7 vasa sc̃ta. **N**umeri. 6. **C**ōpleuit moyses tabernaculū vnxit 7 sc̃fificauit. 2<sup>a</sup> ē sc̃tas p̃ emūdatōez a p̃tō. de q̃ b̃r. 6. ad ro. **N**ūc aut̃ liberati a p̃tō serui sc̃i dei hētis fructū i sc̃ficatōe. **E**t s̃lr ad **I**es. 4. **N**ō vocauit nos de? i imūdiā: s̃ i sc̃ficatorē. 3<sup>o</sup> mō ē sc̃tas p̃ abstractionē a carnali actū. de quo exo. 19. p̃cip̃f moysi vt sc̃fificet pplm. **U**ade ingt ad pplm 7 sc̃fifica eos hodie 7 cras. et lauet vestimēta. **E**t d̃c̃ glo q̃ sc̃fificatio ista erat abstinentia a mulierib?. **D**e hac. i. **R**. zi. vbi querit̃ mūdi sunt pueri maxime a mulieribus. **S**ūt ne vasa pueroz sc̃ta? **E**t r̃ñ det vñ. **E**t qd̃ si de mulierib? q̃re cōtinuū? zc̃. 4<sup>o</sup> mō ē sc̃titas vel sc̃fificatio p̃ confirmatiōē i bonum. etiā i p̃s. **D**ñe q̃s h̃itabit i taber. tuo: aut q̃s reg. i mo s̃t. i nocēs manib?. zc̃. **P**er mōtē sc̃m significat cōfirmatōez. vñ sc̃m vno mō idē ē qd̃ cōfirmatū. sc̃m alio mō grece idē ē qd̃ agyos. ab a qd̃ est sine. et gyos terra. vñ sc̃m. i. sine terra. **E**t p̃ terrā s̃g̃t̃ p̃t̃m vel culpa. hoc ē sc̃m p̃ emūdatiōē a p̃tō. **S**c̃d̃m g̃ p̃mū mō dū ē sc̃fificatio rei rōnalis 7 irrōnalis. s̃; alios modos ē solū rei rōnalis.

### **C**ōsequenter queri

tur vtrū sc̃fificatio sit ipsi xp̃i. et videf q̃ ñ. **I**an. 9. **C**ū uenerit sc̃us sc̃oz. glo. d̃c̃ xp̃s q̃ ē sc̃us ñ d̃; dici sc̃fificat?. g̃ sc̃fificatō ñ d̃; dici de xp̃o. **I**tē sc̃fificatio ē motus de ñ sc̃to ad sc̃tū. **S**; xp̃s nūq̃ fuit non sc̃tū. g̃ ñ pōt dici sc̃fificat?. **C**ōf. **J**ere.

i. **P**ri<sup>o</sup> q̃ exires de uētre sc̃fificani te. glo. **Q**uidā hūc locū sup̃ saluatore intelligūt: q̃ p̃us q̃ i utero ṽginali formaret: 7 añq̃ exir; de uulua ē sc̃fificat?. **J**ere. 12. **J**o. et loq̃f fili<sup>o</sup> dei ad patrē. **E**go p̃ eis sc̃fifico me ip̃; **G**lo. **A**ug. **E**go me hoīez sc̃fifico i me ṽbo **S**; talis ē sc̃fificatio xp̃i. g̃ xp̃s ē sc̃fificatus. **S**olo vñ. q̃ sc̃fificatio ē motus ad sc̃titatē. **D**oc aut̃ pōt eē dupl̃. ga omnis mot<sup>o</sup> ē ab aliquo i aliqd̃. **S**c̃fificatio autē d̃c̃ motū in sc̃titatē. vñ sc̃titas ē terminus in quē ipsi sc̃fificatōis. **S**; mot<sup>o</sup> i sc̃titatē d̃r aliqñ de sc̃to i sc̃tū. aliqñ de ñ sc̃to i sc̃tū. **E**t mot<sup>o</sup> de ñ sc̃to i sc̃tū ē dupl̃. ga ñ sc̃m pōt dici p̃uatiue. siue cōtrarie vel negatiue. **N**ō sc̃tū negatiue pōt dici de eo qd̃ ñ ē. ga illud qd̃ ñ ē: est nō sc̃m. **N**ō s̃; cōtrarie uel p̃uatiue d̃r de eo qd̃ ē tñ p̃uatū sc̃titate: siue h̃is cōf̃iā dispositōez ad sc̃titatē: sic aliq̃s peccator. **S**c̃fificatio t̃o de nō sc̃to d̃r uel ga de ñ sc̃to negatiue. uel de ñ sc̃to p̃uatiue siue cōf̃iē **S**c̃fificatio t̃o que ē de nō sc̃to negatiue illa fuit i xp̃o hoīe i ipsa incarnatiōe sua. s. qñ creabat̃ ei<sup>o</sup> brā aīa p̃us fuit d̃c̃ de ea ñ sc̃tū: ga p̃us fuerat ñ ens. **I**n sua aut̃ creatiōe fuit mutata de ñ ente i ens: et de non sc̃to negatiue i sc̃tū. **E**t b̃ mō loq̃f glo. **J**ere. i. **A**lio mō d̃r sc̃fificatio mot<sup>o</sup> de ñ sc̃to p̃uatiue siue cōtrarie i sc̃tū. et ista sc̃fificatione sc̃fificat<sup>o</sup> fuit **J**ohes baptista i utero. ga **J**ohes añ sc̃fificatōez fuit p̃uatus sc̃titate: et hēbat oīs positōez cōf̃iā. s. culpā originalē. **D**oc etiā mō sc̃fificat<sup>o</sup> q̃; p̃uul<sup>o</sup> i baptisimo. **D**ec aut̃ sc̃fificatio non fuit i xp̃o. ga xp̃s hō nūq̃ fuit p̃uat<sup>o</sup> sc̃titate. **S**c̃fificatio t̃o q̃ ē mot<sup>o</sup> i sc̃titatē d̃ sc̃to ē dupl̃. **U**no mō cū mouet aliq̃s de minori sc̃titate in maiore sc̃titatē. **A**lio mō ñ ga moueat i maiore sc̃titatē. s̃ quia mouet i cōtinuatiōē sc̃titat̃. **D**e sc̃titate p̃ mō bēm<sup>o</sup> **J**o. 17. ubi xp̃s orat patrē p̃ apl̃is d̃c̃ēs. **E**f sc̃fifica eos i x̃itate. et tñ iā erāt sc̃i apl̃i. **G**lo. d̃c̃. **S**iē grā tua icepta ē sc̃fificatio: p̃ quā iā ñ sunt de mūdo. ita eadē grā p̃seuerēt i x̃itate. i. i sc̃titate: que ē i p̃seueratiā ut d̃ sc̃titate iusticie p̃ntis p̃ueniāt ad sc̃titatē iusticie finalis. **U**ñ p̃; q̃ sc̃fificatio ibi d̃c̃ motū i maiore sc̃titatē. **L**oquēdo autē de sc̃fificatione alia que ē i cōtinuatiōē 7 extēsiōē sc̃titatis: hoc modo sc̃fificat̃ illi g̃ sunt in patria: et



nō ē sanctificatio ppe mot<sup>o</sup>. ga tota sū in se.  
s. ppter cōtinuationē dī qī mor<sup>o</sup>. **Ylli**. n. q sūt  
ī patria semp cōtinuāf ī sanctitatē. sic lucere  
dic q dā extēsiōe t cōtinuāf oēs. et b mō est  
scificatio ī xpo: cū dī ī **Jo**. Ego p eis scifico  
me ip̄s. i. cōtinuo me ī scitate: ut a me scipiāt  
scitatē. et ī gl. sū ego me hoīez sanctifico in  
me verbo.

**C**onsequenter <sup>que</sup>  
<sup>riē</sup> de scificatōe bte xgīs. In quo statu  
potuit scificari. Et circa b plura querūt.  
Prīmū ē an aī cōceptōez fuerit scificata.  
2<sup>a</sup> ē an ī cōceptōe fuerit scificata. 3<sup>a</sup> ē an  
p<sup>o</sup> cōceptōez aī īfusiōe aīe fuerit scificata.  
4<sup>a</sup> an post aīe īfusiōe fuerit scificata in  
in utero matris sue.

**Ad primū** ergo arguit sic. xi.  
ad ro. dī. Si radix  
ē scā: t rami sunt sancti. s. sic se hnt paren  
tes bte xgīs ad ipsam sic radix ad ramū. Si  
g ī parētib<sup>o</sup> bte xgīs potuit esse scificatio t  
īfusiō scitat. g ram<sup>o</sup>. s. bte xgo potuit ī eis  
scificari. s. qd potuit ei boni cōferri: ē ei  
collatū. g ipsa fuit scificata ī parētib<sup>o</sup> suis  
aī cōceptōez. **Itē**. s. ad ro. Nos peccamus  
oēs ī. Adā. g oēs peccam<sup>o</sup> ī radice. s. scifica  
tio cū sit p īfusiōe grē opponit<sup>o</sup> peccato. g  
nos oēs potuim<sup>o</sup> scificari ī radice. g et bte  
xgo: cū fortior sit grā ad scificatōez q culpa  
ad cōdēnatōez. s. qd potuit habere boni  
hūit. b supponim<sup>o</sup>. g fuit scificata in radice  
s. ī parētib<sup>o</sup> aī cōceptōez. **Cōn**. **B**. in eplā  
cōtra ludunenses canonicos monet qōnē de  
scificatōe xgīs dicēs. **P**ne scificata qten<sup>o</sup>  
iā scāta cōcept. ac p b scūs vocaref cōcept<sup>o</sup>  
et obicit cōf b. **N**ō valuit aī scā eē q esset.  
s. nō erat aī q cōcept. g nō potuit scificari  
aī q cōcept. **Itē** eph. z. **E**ram<sup>o</sup> oēs nā fi  
lii ire. s. nā ista se extēdit vsq; ad bte xgi  
nē. g bte xgo fuit filia ire. **N**ō g sanctificata  
aī cōceptōez in parētib<sup>o</sup>. **B**ra g hui<sup>o</sup> querit<sup>o</sup>  
quare nō potuit scificari ī parētib<sup>o</sup>. **S**olo.  
qd q duplex ē scificatio. s. scificatio n<sup>o</sup>. et sā  
ctificatio p<sup>o</sup>. **S**cificatio p<sup>o</sup> ē p pntē grāz. **S**ā  
ctificatio n<sup>o</sup> nō erit nisi p futurā glā. ga ibi  
scificabit<sup>o</sup> nā. s. ī glā put innuif. i. **Cor**. i. s. In  
resurrectiōe. n. scificabit<sup>o</sup> nā ipā. ga fiet ser  
mo q scrip<sup>o</sup> ē. **U**bi ē mors victor a tua! vbi  
ē mors stim<sup>o</sup>l<sup>o</sup> tuus! **E**t appellat stim<sup>o</sup>lū fo  
mitē. **S**cificatio aut q ē p baptis<sup>o</sup>mū: et q ē p  
pntē grām nō ē scificatio n<sup>o</sup>. s. scificatio solu

p<sup>o</sup>. s. fomes adhuc remanet post baptis<sup>o</sup>mū ī  
nā: et trāsfundit<sup>o</sup> p gñatiōez ī totā nāz. ppter  
b nō ē gñatio sine peccato. ga nā nō ē scifi  
cata. et p gñatiōe trāsfundit<sup>o</sup> nā. iō necesse  
ē vt qd gñat<sup>o</sup> ī gñatiōe cōtrahat peccatū. **E**t  
ppter hoc bte xgo nō potuit ī parētib<sup>o</sup> suis  
sanctificari. imo necesse fuit q ī gñatiōe sua cō  
beret pntē a parētib<sup>o</sup>. **E**rat etiā ī ipis ante  
cōceptionē quātū ad rōnē n<sup>o</sup> et n<sup>o</sup> p<sup>o</sup>. et ppter  
b ī ipis scificari nō potuit. **A**d p<sup>o</sup> obiectū  
qd q ē scitas n<sup>o</sup> t p<sup>o</sup>. **L**ic g radix sit sancta  
quātū ad psonā. nō tñ ram<sup>o</sup> ē sanct<sup>o</sup>. s. ra  
dix bte xgīs. i. parētes ei<sup>o</sup> nō potuerūt sancti  
ficari quātū ad nām: s. quātū ad psonā. **C**uz  
g nā ī parētib<sup>o</sup> sit radix ipā: a qua pcedit p  
gñatiōe: cū illa nō potuerit sanctificari: nec  
bte xgo ī illa radice. **E**t itēz loq<sup>o</sup> apls ibi  
de iudeis et cō illos q despiciēbant iudeos  
asserētes q nō saluaref. ppter qd oīdit apls  
q iudei aliqñ saluabūf. ga radix. s. parētes  
eoz sic scī patres saluati sunt. g rami salua  
nabūf. s. iudei: ga sunt aliqñ imitaturi fidē  
sanctoz patrū. et b ē sū viā pdestinatiōis:  
et nō n<sup>o</sup>. ga ita pordinatū ē a deo: nec loquif  
de oib<sup>o</sup> iudeis: s. ī gñe loq<sup>o</sup>. ga aliqñ salua  
būf. et sic p q nō fac hec auctoritas ad pposi  
tū. **A**d aliud qd sic vidū ē q pntē p<sup>o</sup> cor  
rūpit nāz sic pntē **A**de. ga ab eo depēdebat  
tota nā hūana. **S**cificatio xgo ē pfectiō p<sup>o</sup>  
nō potuit scificare nām. vñ si **A**dā eēt scifi  
cat<sup>o</sup> nō ideo eēt scificata nā hūana. vñ san  
ctificatio ī radice redit ī scificatōez p<sup>o</sup>: t nō  
n<sup>o</sup>. **Q**uia g nō educif rōne p<sup>o</sup> s. rōne n<sup>o</sup>. vnde  
vis gñatiua est vis n<sup>o</sup> t nō p<sup>o</sup> nisi rōne n<sup>o</sup>.  
iō nō potuim<sup>o</sup> ī **A**dā scificari: nec eadē rōne  
bte xgo ī parētib<sup>o</sup> suis. ga educimur ex pte  
illa ex qua nō ē scitas. s. p viā n<sup>o</sup>. **V**ia aut n<sup>o</sup>  
nec nā potuit scificari p **A**dam.

### Cōsequenter queri

tur vtz bte xgo potuit scificari ī cōceptōe  
sua. et ostēdit beatus. **B**. q non dicēs. **F**orte  
inter amplex<sup>o</sup> maritales scitas ipsi cōceptōi  
se imiscuit. vt fil scificata fuerit t cōcepta.  
ita forte dicēs. **S**. cōf b obic<sup>o</sup> sic. **S**. b igt  
nō admittit rō. quō nāq; aut scitas absq;  
spū scificatē: aut scō spū societas cum pto  
fuit. aut pntē quō non fuit vbi libido nō de  
fuit. **Itē**. **B**. **A**n cōceptōez mīme scificari  
potuit. ga non erat: s. nec ī ipō cōceptu ppter  
pntē qd inerat. **R**estat g vt post cōceptū in  
utero iā exn<sup>o</sup>s scificatiōe accepisse credat<sup>o</sup>



q̄ exclusio p̄tō scā; scē natitatē: n̄ tñ ocepti  
onē. q̄ p̄ oceptōez n̄ i oceptōe fuit sc̄ificata.

**Itē. B. p.** oceptōez ad xp̄s. Si paucis filio-  
rū hoīuz datū ē cū sc̄itate nasci: n̄ tñ ocepti:  
vt vni sane suaret p̄rogatina sc̄i ocept' vñ  
sc̄ificatōis i oceptu. Cū q̄ xp̄s h̄eat p̄rogati-  
nā sc̄i ocept': p̄ q̄ aliqs ali' n̄ fuit sc̄ificat' i  
oceptu. q̄ nec brā xgo. **Itē. B. Sol.** q̄ h̄s o  
sp̄s. f. ocept': q̄a sol' añ oceptū sc̄is. quo ex-  
cepto respic̄ vnīuersos: qd̄ vn' humil' ofire  
tur. Inigtatib' ocept' sū t i p̄tīs oceptit me-  
m̄ mea. Sol' q̄ xp̄s ocept' ē absq̄ p̄tō. nō q̄  
brā xgo fuit i suo oceptu sc̄ificata. **Itē. B.**  
brā xgo n̄ fuiss; ocepta i p̄tō. q̄ n̄ fuiss; obli-  
gata p̄tō: nec hūil's; reatu p̄tī. Si qd̄ n̄ h̄z  
reatū p̄tī n̄ indiget redēptōe. q̄a redēptio  
ē p̄pter obligatiōez; ad p̄tīm t ad reatū p̄tī.  
q̄ n̄ indiget redēptōe p̄ xp̄s. qd̄ f' catholica  
fidē n̄ ē ponēdū. **Itē. B.** saluator n̄ h̄c p̄ libe-  
rādis oib' venit: ita nullū a reatu libez re-  
perit. q̄ nec brā; xginē inuēit liberā a reatu  
p̄tī. q̄ ocepta fuit i p̄tō. n̄ q̄ sc̄ificata fuit i  
oceptu suo. **Ad opp.** Coit' oigal' pōt eē  
meritori' sic dīc̄ Aug. vt fuit i Abrahā: qñ  
Sarrah oceptit Isaac: q̄a h̄ scē ex obīa. S; ubi  
cūq; ē meritū: ibi est grā monēs. vbi cūq; est  
grā monēs: ē ibi p̄ntia sp̄s. f. S; vbi cūq; ē  
p̄ntia sp̄s: sibi pōt esse sc̄ificatio. q̄ i coitu  
oigali pōt eē sc̄ificatio. Cū q̄ gl̄iosa uirgo  
ocepta fuerit i coitu oigali: ibi potuit sc̄ifi-  
cari. S; q̄q; d̄ boni potuit ei dari datū est. q̄  
datū ē ei q̄ eēt sc̄ificata i oceptu suo. **Itē**  
ut distinguūt theologi. Coit' oigal' ē triplē  
Aliqñ ē meritori'. aliqñ licit'. aliqñ illicit'.  
**Et itelligat illicit'** coiter quātū ad veniale  
p̄tīm t morale. Coit' o meritori' ē duplē.  
Quia aliqñ fit cā p̄lis suscitāde ad cultū dī  
sic si hō mouē p̄ caritatē ad suscitādū p̄lez  
ad cultū dei i coitu maritali ul' oigali. iste  
coit' eēt meritori': sic fuit i Abrahā; q̄ suscita-  
uit p̄lez dñō. et ipm̄ ad h̄ mouit caritas vt  
gñaret filiū: q̄ seruiret deo. Ali' ē cā red-  
dēdi debitū uxori. et de h̄ b̄r. i. Cor. 7. Uxori  
vir debitū reddat. vñ si aliqs hō mouē ad  
coitū n̄ cā libidīs sue. s; ut p̄ h̄ reddēt uxori  
sue debitū: qd̄ ei dī. q̄a uir n̄ h̄z p̄tātē corpis  
sui. s; mulier: et e9' mouē ex iusticia. vñ co-  
itus ille ei eēt meritori'. **Est etiā coit' qui**  
dī licit'. sic qñ mouē hō ad coitū oigalēz  
cā fornicatōis vitāde: s; q̄ dīc̄ apls. i. Cor. 6  
Un' qsq; h̄eat suā p̄pter fornicatōez. **Est**  
coit' oigal' q̄ dī p̄missus. sic dī coit' fragil'

vt cū aliqs coit cū uxore sua nō cā vitāde  
fornicatōis: nec p̄pter aliquā cām p̄dictā. s;  
q̄a q̄rit i uxore sua delectatōez; suā: quā tñ i  
alterā n̄ q̄rit: postponēdo tñ delectatōez; suā  
illi delectatōi q̄ ē i deo. et ad coitū istū seq̄  
p̄tīm: q̄a delectat' i creatura: s; tñ veniale: eo  
q̄ postponit illā delectatōez; delectatōi q̄ ē in  
deo. **Est ali' coit' q̄ dī phibit'.** sic qñ ali-  
qs coit solū cū uxore sua cā libidīs expellē-  
de: sic facēt cū meretrice. et q̄rit i ea delecta-  
tionez; p̄ meretricas blāditiās: sic facēt cum  
meretrice. et ad tale coitū seq̄ p̄tīm morta-  
le. **Et hīs q̄ h̄m'** q̄ aliqs ē coit' oigal' me-  
ritori'. S; vbi ē meritū ibi mouet grā: et ibi  
ē p̄fētia sp̄s. f. et ita sc̄ificatio. q̄ i aliq̄ coitu  
pōt eē sc̄ificatō. q̄ brā xgo potuit i oceptu  
sc̄ificari. q̄a potuit eē meritori' ocept'. S;  
datū ē ei oē bonū qd̄ potuit. q̄ i oceptu sc̄ifi-  
cata fuit. **R.** Supposito q̄ alibi disputaf  
q̄ coit' oigalis possit eē meritori' distiguē-  
dū. q̄ ē oīderare oigalē coitū meritoriū f  
q̄ ē act' p' vel n'. **Prout ē act' p'** sic ē ibi vo-  
lūtas monēs. **Prout ē act' n'** sic ē ibi natura  
mouens. sed differēter: quia inquātū est ille  
act' a volūrate mouēte: sic etiā ibi mouet ca-  
ritas. inquātū ē a nā mouēte: sic etiā ibi mo-  
net fomes p̄tī. q̄a sic ille act' ordinat' est ad  
p̄tīm. **Ad e ex fomite p̄tī.** Volūtas. n. mo-  
uet ibi h̄ ordinē caritat'. et a pte illa ē meri-  
tori'. **Nā aut** mouet ibi fm̄ inordinatōez; et  
a pte illa ē libido i coitu t p̄tīm. S; oceptio  
seq̄ ad coitū: et respic̄ nām mouētē: et non  
volūratē. **Oceptio. n.** dīc̄ om̄ xtionē: q̄ ē in  
p̄ncipiis sc̄alib' viri t mulieris: q̄ oimixtio  
fit p̄ nām. et iō nā ē monēs oīuētū i oceptōe  
A pte aut illi' oimixtionis ē libido. **Et p̄pter**  
h̄ dīc̄. **B.** Quō p̄tīm nō fuit ubi libido nō de-  
fuit. S; q̄ coit' ex una pte posset eē meritori'  
nūq; tñ oceptio poterit eē meritoria. et ita  
nec sc̄ificatio i oceptione. **Et ideo** brā uirgo  
i sua oceptione sanctificari non potuit.

### Cōsequenter queri

tur utrū brā xgo p' suā conceptionē fuerit  
sc̄ificata añ infusione aīe. ita q̄ caro ei' esset  
sc̄ificata ante q̄ infundē aīa i ea. **Et oñdīc̄**  
q̄ sic. sic i **Luc. i. b̄r. de bo. Jo.** qñ brā xgo sa-  
lutauit helysaber p' annūtiatōez; āgeli ei fēaz;  
s. q̄ ocepit saluatorē: exultauit i gaudio in  
fans i vtero. dīc̄ glo. **Nōdum** i eo erat sp̄s  
vite. et tñ iā erat sp̄s grē. **Si ergo** qd̄ datū  
ē **Jobi** nō dī denegari gl̄iose xgini: p̄ q̄ añ



aīe ei<sup>9</sup> infusione i carne fuit caro ei<sup>9</sup> scificata  
**I**te Jere. i. dixit dñs ad Jere. Prius q̄ te  
formare i vtero noui te: et prius q̄ exires de  
vêtre scificari te. **S**; noscē dei ē dupl<sup>r</sup>. q̄a ē  
noticia simpl<sup>r</sup>: et ē noticia approbatōis. No  
ticia simpl<sup>r</sup> ē qua nouit bona et mala indif  
ferēter. Noticia approbatōis ē q̄ solū nouit  
bona: et qua approbat ipsa bona: s<sup>9</sup> quā diē  
dñs mat. 25. Nescio uos. Cōstat q̄ dñs loq̄  
ad Jere. dñs noticia approbatōis. **S**; illa nūq̄  
est nisi de bono. q̄ iā erat Jere. in statu bono  
aīe q̄ eēt format<sup>9</sup> i vtero. **S**; aī formationē  
corpis nō infundit aīa. q̄ aī infusione aīe erat  
i statu bono. **S**; q̄o datū ē Jere. nō debuit ne  
gari bēe x̄gi. q̄ ipsa fuit scificata i vtero aī  
infusione aīe. **C**ōi. Nihil ptin<sup>r</sup> ad grāz q̄o  
nō ptinet ad glā. q̄a grā ordinata ē ad glāz  
**S**; Aug. diē i li. d. ci. di. d. abo: tūis q̄ nō ptī  
nēt ad glā resurrectionis. q̄a nihil ptinet ad  
glā resurrectionis: nisi q̄o cecidit p mortē. s  
illi non ceciderūt p mortē: q̄a nūq̄ hūerunt  
vitā. vñ nō ptinet ad resurrectionis glā.  
**S**ilf cū caro aī infusione aīe nullo mō ptine  
at ad glā. q̄a dato q̄ nūq̄ aīe: nūq̄ glifica  
bit. q̄ nullo mō ptinet ad grāz. **S**; scificatio  
ē p grāz. q̄ aī infusione aīe nō pōt scificari.  
**I**te zi. exo. hēm<sup>9</sup> legē de pcutiēte mulierē  
p̄gnatē. et distinguē ibi i glo. q̄ si puerpiū  
fuerit informe: ille nō d; dānari nec indicaf  
homicida. s solū puniē pena pecuniaria: et nō  
morte. **S**i aut puerpiū fuit formatū: ille d;  
iudicari homicida. **A**n informatōes aut nō ē  
fer<sup>9</sup> aīat<sup>9</sup>. **A**idem<sup>9</sup> q̄ lex dei nō opurat ferū  
aī aīatōes. q̄ nullo mō pōt scificari aī aīa  
tionē. **S**olo. vñ. q̄ caro aī aīatōes nullo  
mō pōt scificari. et rō h<sup>9</sup> ē: q̄a corp<sup>9</sup> nrm de  
se ē corruptibile: nec h; de se nām ppetuati  
onis ad eē. **S**; nccitas ppetuitatē ē inest ipsi  
ex unione ad aīa: rōalē: q̄ ē sba ppetua. uñ ex  
h; q̄ pficiē ipmif ei vita rōnal. ex unione re  
tinet corp<sup>9</sup> humanū possibilitatē ad vitā p  
petuā et nccitatē resurgēdi: sic aut nō est in  
corpib<sup>9</sup> aliis aīatis. q̄a nō hñt ordinem nec  
vmonē ad formā ppetuā. q̄a aīa vegetabil  
et sensibilis: q̄ sunt pfectōes alioz corporum  
aīatoz sunt corruptibiles. **S**; q̄ corp<sup>9</sup> hu  
manū accipit ex unione ad aīa: possibilitatē  
ad glāz. **C**ū i q̄r grā ordinē ad glā: silf ac  
cipiet possibilitatē suscipiēdi grāz p vmonē  
sui ad aīa. **S**iē q̄ corpus aī aīatōes nō habz  
oditōes p quā possit ordinari ad glām. silf  
nec oditōes p quā possit ordinari ad grām.

q̄ aī aīatōes nō pōt suscipe grāz. q̄ nec scifi  
catōes: cū scificatio sit p grāz. **A**d illō q̄o  
obf<sup>9</sup> de Jolhe vñ. sic p; i lra. q̄ tē erat sextus  
mēis Jolhis: q̄n missus fuit āgel<sup>9</sup> ad Mariā  
et p<sup>9</sup> ei<sup>9</sup> salutarōes accessit ipa ad Melysabet  
et salutauit eā: et ad vocem ipsi<sup>9</sup> exultauit  
puer i gaudio i vtero. **S**; sic diē Aug. iuxta  
snāz medicoz corp<sup>9</sup> format<sup>9</sup> usq; ad .40. dies  
quo formato aīa infundit. **E**t sic sexto mēse  
ē corp<sup>9</sup> aīatū: et vniūficatū. q̄ i Jolhe erat iāz  
aīa et spūs vite. **S**ed tē q̄r quō diē glo. q̄  
nōdū i ipso erat spūs vite. **P**icēdū q̄ aliqui  
dñ res eē q̄n inotescit. aliqui nō eē cū nō inote  
scit. **Q** q̄ dñ q̄ nōdū erat i ipo spūs vite: **S**  
ē vey quātū ad manifestatiōes. q̄a nō adhuc  
inotescēbat q̄ hēret spm nite. **Q**uātū x̄o ad  
vegetatōes et vniūficatōes erat ibi spūs uite  
s nō appebat quātū ad motū. **A**d aliō q̄o  
obf<sup>9</sup> de Jere. Prius q̄ zc. noui te. vñ. q̄ ibi lo  
q̄ de noticia approbatōis. **S**; noticia appro  
batōis ē duplex. q̄dā s<sup>9</sup> pdestinatōes: q̄dā s;  
pntē iusticiā. p<sup>9</sup> nō ponit bonū i actu: s bo  
nū futu<sup>r</sup>. z<sup>9</sup> ponit pntē grē bonū i actu co  
gnito. **C**ū q̄ dicit. pūsq; zc. noui te. intell<sup>r</sup> de  
noticia approbatōis s<sup>9</sup> pdestinatōes: q̄ non  
ponit bonū vñ grāz i pnti i actu. s i futuro i  
ipo cognito. **I**llud q̄ noscē nō ponit scificati  
onē i Jere. aī formatōes: s i futuro s<sup>9</sup> pdesti  
natōes. et s ē q̄o diē. b. d. de Jere. Pulchre  
inter figuratōes i vtero. et pturitōes: ex ute  
ro dñi distinguat oraculū. ut illā tm p̄cogni  
tā. s. figuratōes vel formatōes istā. s. pturiti  
onē scitatt munere p̄ornatā ostēdēt: me quis  
xp̄be p̄rogatiuā putauit d sola p̄scia est  
mādā. **E**t sic p; q̄ aī figuratōes fuit tm mō  
scificatio i Jere. vt p̄cognita et approbata et  
nō i actu: sic possū dicē: q̄ ante creatōes mū  
di nouit nos noticia approbatōis.

## Cōsequenter queri

tur an p<sup>9</sup> infusione aīe fuerit scificata i ute  
ro mris sue: quāuis ista q̄o mora sit p li. in  
tatu de trinitate. vbi q̄r quō de<sup>9</sup> sit i re  
b<sup>9</sup> p grāz. et ostēdēt q̄ nō fuit scificata sic diē  
Aug. ad Dardanū. **N**ō utdeo quō edificent  
hoīes i domū dī ad hēndū i se ihabitātē deū:  
nisi cū fuerint renati: q̄o nō possūt eē āte p  
nati. **E**x s sic obf<sup>9</sup>. **N**all<sup>9</sup> pōt hēre deū i hī  
tātē i se nisi fuerit renat<sup>9</sup>. nō potest eē rena  
tus anteq̄ nat<sup>9</sup>. ergo null<sup>9</sup> ante q̄ natus pōt  
hēre deū i hītatē i se. **S**i ergo de<sup>9</sup> i hītat p  
grāz: null<sup>9</sup> i vtero anteq̄ sit nat<sup>9</sup> potest hēre



grām. Cū g̃ sc̃ificatio sit p̃ grām inh̃itātē p̃  
q̃ brā x̃go i vtero m̃ris sue añ suā nat̃itatē  
ñ potuit sc̃ificari. **Itē** Aug. ad **Vardanū**.  
**I**lla sc̃ificatio q̃ efficimur singuli tēpla dī ñ  
ē nisi renatoz: qd̃ ñ nisi nati hoīes esse p̃nt.  
**S**; posset dici. q̃ legiſ q̃ **Jo.** et **Jer.** fuerunt  
sc̃ificati i vtero añ p̃ eent nati. **Con**ē quod  
**Aug.** obiē h̃ mō. de hoīb' cōstitutis inter ma  
terna uiscera: vtrū existimem' eos aliquo s̃a  
sc̃ificatōis mō donari. et h̃ ppter **Jo.** et **Jer.**  
tñ illa sc̃ificatio qua efficimur tēpla dei nō  
ē nisi renatoz: qd̃ ñ nisi nati hoīes esse p̃nt.  
**S**; illa sc̃ificatio ē p̃ receptionē gr̃e. q̃a p̃ re  
ceptionē gr̃e efficimur tēpla dei. q̃ brā x̃go  
i vtero ñ potuit recipe gr̃a; nec sc̃ificatōez  
añ suā nat̃itatē. Posset dici ad h̃ q̃ duplex  
ē nat̃itas. s. nat̃itas i vtero: et nat̃uitas ex  
vtero. Sc̃ificatōē aut̃ añ nat̃itatē i vtero  
nemo pōt h̃ere. s̃ añ nat̃itatē ex vtero pōt.  
q̃a iā ē i fusa anima i vtero carni. Et ita d̃r  
de x̃po **Mat. i.** Qd̃ i ea natū ē de spū scō est  
**Con** opponit **Aug.** h̃ mō. Quic nat̃itati q̃  
s. ē i vtero iā accedit z' nat̃itas q̃ ē ex vtero  
g̃ iā ñ erit z' nat̃itas illa p̃ quā renasci dici  
mur: s̃ tertia. Dñs aut̃ cū hinc loquēſ inquit  
**N**isi q̃s renatus fuerit venio zc. eā op̃tans  
p̃mā nat̃itatē q̃ sit m̃re pariēte ñ cōcipiēte: q̃  
sit ex ea: ñ q̃ sit i ea. g̃ renasci d̃r respectu na  
t̃uitatis ex vtero: q̃ ē m̃re pariēte: et ñ respe  
ctu nat̃itati i vtero. **Itē** iā dicēſ z' nat̃ini  
tas: quā dñs vocat secundā. g̃ cū ñ possit ali  
q̃s sc̃ificari añ q̃ renasci: ñ pōt aliq̃s sc̃ifica  
ri i vtero. **Itē** si hō regnari i vtero pōt  
p̃ gr̃a; cū restat illi adhuc nasci: renasci añ  
q̃ nasci. qd̃ fieri nullo mō pōt. g̃ nec sc̃ifi  
cari pōt p̃ gr̃a; spūs añ q̃ nasci. q̃a sc̃ifica  
ri ñ ē nisi renasci. g̃ x̃go ñ potuit sc̃ificari i  
vtero. **Itē** obiē **Aug.** de sc̃ificatōe **Jer.** vi  
cēs. **I**lla sc̃ificatio pōt ñ incōueniēter s̃ p̃  
destinatōē intelligi. s̃c̃ filios dei appellat  
enāgelū nōdū renatos. s̃ p̃destinatos solū:  
cū d̃r **Jo. xi.** X̃ps erat moritur' vt filios dei  
cōgregaret i vnū. hic vocat filios dei s̃ p̃de  
stinatōē solū. s. nōdū regnatos. g̃ s̃c̃ i illa  
sc̃ificatōe cōueniēter pōt intelligi. **Nō** ē igit̃  
instātia de **Jer.** q̃ possit fieri sc̃ificatio āte  
nat̃itatē ex vtero. **Itē** **Hiero.** **Nō** credas  
mibi qd̃ dixero tibi: nisi traxero de nouo ul'  
veteri testō. **S**; de sc̃ificatōe utrgis i vtero  
nihil inueni nec i nouo nec i veteri testō. g̃  
ñ d̃z credi fuisse sc̃ificata i vtero. **Ad op**  
positū. **Ser. i** eplā ad canonicos lugd. **L**ego

de **Jeremia** p̃us q̃ exiret de vulua sc̃ificat'  
sit. et de **Jo. bap.** ñ sec' sentio: q̃ deū i vtero  
sensit. **Itē** **Jer. i.** dixit dñs iere. **P**rius q̃  
exires de ṽtre sc̃ificani te. **Solo.** **J**ohes etiā  
sc̃ificat' fuit i vtero: et spm̃. s. accepit. **Itē**  
**Luce. i.** vbi dixit **Helysabet** ad **Mariam.** **A**t  
aut̃ facta ē vox salutatis tue i aurib' meis  
exultauit infans i gaudio i vtero meo. dicit  
glo. **Ambrosi.** **Nō** p̃us m̃r ē repleta spū. s. q̃  
fili'. s̃ fili' replet' replet et m̃rez: et apparet  
qd̃ angel' dixerat. q̃ spū. s. replebit' adhuc  
ex vtero m̃ris sue. **E**x his g̃ patz q̃ **Johes**  
fuit sc̃ificat' i vtero: et s̃c̃ iere. **E**x his sic  
arguit. **B.** **Nō** pand mortaliū cōstat eē colla  
tū: fas certe ñ ē tātē x̃gini fuisse negatū. **S**;  
cōstat aliis collatā eē gr̃a; sc̃ificatōis i vtero  
sic **Jo. et Jer.** g̃ sc̃ificatio i vtero fuit colla  
ta x̃gini. g̃ m̃r dñi p̃culdubio p̃us fuit s̃c̃ta  
q̃ nata. **Itē** **Ser.** **Nō** fallit oīo sc̃a ecclia  
celebrās sc̃a; ei' nat̃itatē diē. **S**; statui i p̃tō  
ñ debet gaudiū nec solēntas s̃ luā. g̃ cum  
nat̃itati br̃e x̃gis debeat gaudiū et solēni  
tas: p̃ q̃ ei' nat̃itas fuit sc̃a. g̃ brā x̃go p̃ius  
fuit sc̃a q̃ nata. q̃a si esset nata i p̃tō potius  
eēt flendū de sua nat̃itate q̃ gaudendū.

**Itē** **Ansel.** i li. d̃ oceptu x̃ginali. **D**ecebat  
vt illi' hoīs oceptio d̃ m̃re purissima fieret  
ea puritate: qua maior s̃b deo neq̃ intelligi  
**E**t ponit rōnē h̃. **C**ui de' p̃r vnū filiū: quē  
de corde suo genuit equalē sibi ita dare dis  
ponebat: vt nāl' eēt vn' cōdēq̃ coīs dei p̃rīf  
et x̃gis fili'. et quā s̃bāl' fili' sibi m̃rez facere  
eligerat: et de qua spūs scūs opatur' erat: ut  
d̃ illa ocepit et nascēſ ille: de q̃ ip̃e p̃cedebat  
et p̃ h̃ decebat vt illi' hoīs. s. x̃pi oceptio d̃  
matre purissima fiet: qua puritate nulla ma  
ior possit intelligi s̃b deo. **S**; si ñ eēt purifica  
ta et sc̃ificata i vtero: intelligēſ maior puri  
tas i iohē et iere. q̃ i x̃gic. **S**i g̃ i illis ñ pōt  
intelligi maior puritas q̃ i x̃gine: relinq̃ q̃  
p̃us fuit brā x̃go sc̃ificata q̃ nata. **Solo.**  
**C**ōcedēdū ē q̃ gl̃iosa x̃go añ suā nat̃itatez  
p̃r i fusiōē aīe i suo corp̃e fuit sc̃ificata i ute  
ro m̃ris sue. et cōcedēdū etiā q̃ maior dono  
gr̃e fuit vitata q̃ aliq̃s ali'. **A**d rōes aut̃  
**Aug.** vō. q̃ ē regnatio q̃ ē p̃ gr̃a; sac̃oz. et  
h̃ ē fm̃ legē coēz. ē alia q̃ ē p̃ grām spūs. s. et  
hec ē s̃ legē p̃natā. q̃a sic dicit **Aug.** **D**e' nō  
alligauit x̃tutē suā sac̃is. **A**ñ quāvis dede  
rit x̃tutē sac̃is et potētiāz sc̃ificādi: nihilo  
min' pōt ip̃e iustificare p̃ grām spūs. s. sine  
inceptōe sac̃i. unde sine sac̃o potest dare



grām. **o. d. q.** Aug. loq̃ de regnātionē ul' san-  
ctificationē: q̃ ē f<sup>o</sup> legē coēm: et n̄ f<sup>o</sup> legem  
p̃natā. qd̃ p̃ q̃ illa sc̃ificatio qua singlī effi-  
cimur tēpla dei zc. et p̃ b̃ q̃ dīc singuli: s̃gt  
q̃ illa sc̃ificatio p̃tinet ad oēs. et vult dīcē  
q̃ illa sc̃ificatio: q̃ p̃tinet ad oēs: nō pōt esse  
nisi fuerit hō nat<sup>o</sup>. q̃a b̃ ē p̃ grāz baptis-  
m̃ null<sup>o</sup> pōt baptizari in vtero. Et silr cū dīc  
Aug. de hoīb<sup>o</sup> ostitutis zc. vult dīstinguere  
q̃ ē sc̃ificatio p̃natā: et coīs. et n̄ vult dīcere  
q̃ **Jo. 7.** Jere. nō fuerit i vtero sc̃ificati sc̃ifi-  
cationē p̃natā. s̃ q̃ n̄ fuerit sc̃ificati i vtero  
sc̃ificatōe coīs: q̃ ē f<sup>o</sup> legē coēs p̃ susce-  
ptionē sacri. vñ cū dīc illa sc̃ificatio qua singuli zc.  
Et cū dīc. vtrū extimem<sup>o</sup> eos zc. vlt dīcē q̃  
sc̃ificatio p̃tinet ad oēs n̄ pōt esse nisi hoīs  
nati: q̃a ē p̃ sacra. **S.** illa q̃ ē p̃ grāz p̃rogati-  
ne spūs. s̃. pōt eē i vtero. Et silr illa xba acci-  
pit. nisi q̃s renat<sup>o</sup> fuerit venio zc. intelligit  
de regnātionē vel sc̃ificatiōe: q̃ ē f<sup>o</sup> legē coēs  
q̃ ē p̃ sacm̃ baptis-  
m̃. qd̃ p̃ illō qd̃ seq̃  
ex aq̃ 7 spū. s̃. sc̃ificatō aut b̃tē xgīs **Jo. et**  
**Jere.** fuit p̃rogati-  
ne p̃ grāz spūs sc̃i 7 p̃ legē  
p̃natā: et marie sc̃ificatio b̃tē xginis. **Ad**  
aliō dō q̃ et si sc̃ificatio. b̃. xgīs i vtero n̄ le-  
gat exp̃ssa. legif tñ i sc̃ificatōe. p̃s. sc̃ificauit  
tabernaculū suū altissim<sup>o</sup>. q̃a p̃figurata fuit  
i mult<sup>o</sup> locis i veteri 7 nouo testō. Silr legi-  
tur i rōe fidei i veteri 7 nouo te. **Nā** legif  
de **Jo. 7.** Jere. q̃ sc̃ificati fuerint i vtero. **S.**  
qd̃ aliis ē cessat: n̄ ē tātē xgī negatū. et ita  
fides ē 7 rō fidei: q̃a credēdū ē: ex q̃ illi fue-  
runt sc̃ificati i vtero: q̃ silr b̃tē xgo et mltō  
forti<sup>o</sup> fuit sanctificata in vtero.

### Cōsequenter queri

tur a q̃ fuit sc̃ificata i vtero. **Ad** qd̃ sic. **Nō**  
ē dubiū qn̄ b̃tē xgo i p̃mā sc̃ificatiōe fuerit  
sc̃ificata a culpa. qd̃ ē q̃ utrū i p̃<sup>o</sup> fuit sc̃ifica-  
ta a fomite. Et oñ dīc q̃ sic. **B.** Decuit regi-  
nā xginū absq̃ oī p̃tō ducē vitā. **S.** si post  
p̃mā sc̃ificatiōe remāssit fomes: remāssit et  
inclinatio ad p̃tīm n̄cōio. q̃a fomes ē inclina-  
tū ad p̃tīm ad min<sup>o</sup> veniale inenitabil<sup>o</sup>.  
**Si** q̃ remāssit fomes: nō poss<sup>o</sup> vitā ducere  
absq̃ oī p̃tō ad min<sup>o</sup> veniale. q̃ p̃ p̃mā sc̃ifi-  
cationē n̄ remāssit fomes: s̃ fuit sc̃ificata ab  
illo. **Itē. B.** Puto q̃ copiosior grā sc̃ifica-  
tōis i ipsā descēdit: que n̄ solū ei<sup>o</sup> sc̃ificauit  
ortū. s̃ ab oī p̃tō deinceps custodir<sup>o</sup> imūnē

**Cōf.** Incōueniēs ē tēdēti ad sūmā p̃fecti-  
onē remouē p̃motiū ad x̃tutē. **S.** b̃tē xgo

debebat tendē ad sūmā p̃fectionē. q̃ ab ea n̄  
debeuit remoueri illō qd̃ ē p̃motiū ad x̃tu-  
tē. **S.** fomes ē p̃motiū ad x̃tutē. q̃a sic dicit  
Aug<sup>o</sup>. hac rōne remanet fomes i nobis post  
baptismū. s̃. ad exercitiū x̃tutē. **Itē** sic hēf  
i. **Luce.** Tuā aīaz ip̃s<sup>o</sup> p̃trāsibit gladi<sup>o</sup>. **Sup**  
**b̃ dīc Dam.** Dolores quos xgo effugit pariet  
hos i xpi passione sustinuit. Passio q̃ ista ul'  
gladi<sup>o</sup> p̃trāsinit aīaz xgīs sic carnē xpi. **Sed**  
gladi<sup>o</sup> p̃trāsies aīaz magis penetrat q̃ pene-  
trans corp<sup>o</sup> vel carnē. q̃ maiore hēbat uirgo  
passionē vel dolore q̃ si gladi<sup>o</sup> ille penetrāss<sup>o</sup>  
carnē ei<sup>o</sup>. q̃ xgo hūit p̃turbatōe: i aīa ex sū-  
mo dolore. **S.** p̃turbatio ē effect<sup>o</sup> fomitis ad  
huc remanēt. q̃ p̃ p̃mā sc̃ificatiōe: hūit fo-  
mitē vel remāssit fomes i aīaz xgīs. **Item**  
Aug. i qd̃nib<sup>o</sup> no. 7. ve. te. **Luce. z.** q̃ dīc **Sy**  
meon ad Mariā. Tuā ip̃s<sup>o</sup> aīaz p̃trāsibit gla-  
di<sup>o</sup> zc. **b̃ vtiq̃** s̃guit: q̃a etiam Mariā p̃ quā  
gestū ē mīsterium incarnationis saluatoris  
i morte dñi dubitaret. n̄ tñ i dubitatōe per-  
manēt. **Sic. n.** aīaz p̃trāsibit gladi<sup>o</sup>: si dubitatō  
n̄ pmaneat in cogitatōe. sed pellat supueniē-  
te reformāte se p̃stina x̃tute. **Sed** dubitatio  
circa fidē p̃cedit ex vitio fomitis. **Solo.**  
o. d. q̃ fomes respicē nām: et respicē p̃sonā. **In**  
p̃<sup>o</sup> autē sc̃ificationē n̄ remouebat fomes a  
xgīne inquātū respicē nām: s̃ i z<sup>o</sup>. q̃a i z<sup>o</sup> mū-  
data fuit caro ei<sup>o</sup> vt ē p̃n<sup>o</sup> ad carnē aliā. et  
b̃ vt de ipsa carne xgīs sumēf caro sine pec-  
cato: q̃ xbo vniref. **Fomes** aut put respicit  
p̃sonā duplicē b̃z effectū: quoz un<sup>o</sup> ē p̃nitas  
ad malū. z<sup>o</sup> ē difficultas ad bonū. **De p̃<sup>o</sup>** effe-  
ctu h̃f gñ. 8. **Proni** sunt sensus hoīs ad ma-  
lū ab adolescentia sua. **De utroq̃** etiam dīc  
apls ad ro. 7. **Non. n.** qd̃ uolo b̃ ago bonū. **b̃**  
dīc p̃pter difficultatē ad bonū. **Sed** qd̃ odio  
malū illō facio. **b̃ dīc** p̃pter p̃nitatē ad ma-  
lū. **Forſitan** sic dicit: nō oīo fomes extin-  
guebat i p̃<sup>o</sup> p̃ grām p̃<sup>o</sup> sc̃ificatiōis. s̃ solum  
quātū dīc p̃nitatē ad malū. **In z<sup>o</sup>** xgo quātū  
ad difficultatē ad bonū. vñ q̃tū ad b̃ post  
p̃mā sc̃ificationē nō posset peccare: s̃ extin-  
guēf tota p̃nitas: q̃ ē ad malū: tñ ad huc p̃<sup>o</sup>  
illā remāssit difficultas ad bonū: q̃ remota  
fuit i z<sup>o</sup> sc̃ificatiōe. **Credo** tñ firmiter q̃ b̃tē  
xgo i p̃<sup>o</sup> sc̃ificatiōe quātū ad suā p̃sonā ita  
purgata fuit et a p̃tō et a fomite: put dicit  
p̃nitatē ad malū 7 difficultatē ad bonū:  
q̃ nihil i p̃<sup>o</sup> sua remāssit purgādū: s̃ solū i nā  
**Ad obm̃** q̃ o. d. q̃ ē p̃motiū x̃tutē dupl<sup>o</sup>  
sic p̃motiū sanitatē. **Est. n.** p̃motiū sanitatē



i sano et i egro. et si e idē p̄motiū sanitati.  
 i vtroq; q̄a vñ ē p̄motiū sanitati q̄ oser  
 uatiū i sano. s̄ i egro n̄. imo puocaret ma  
 iorē egritudinē i egro. Silr aqua ē p̄motiū  
 sanitatis in egro. sed non i sano. s̄ poti⁹ p̄  
 moueret egritudinē i eo. Silr ē p̄motiū  
 btutis i nā sana et i nā egra. fomes ḡ in nā  
 lapsa et egra p̄ p̄m̄ ē p̄motiū ad btutē; p̄  
 accidēs: s̄ n̄ i nā sana. vñ si Adā n̄ peccass̄  
 aliquo mō fomes n̄ eēt p̄motiū ad btutē: s̄  
 p̄m̄ puocatiū ē. Est igit fomes p̄motiū  
 btutis i nā lapsa soluz i p̄fēctis: q̄a in aliis n̄  
 mouet fomes btutē: s̄ i p̄fēctis: q̄a resistūt et  
 abstinēt a p̄tō: ad qd̄ inclināt eos fomes. et  
 hec ē bt⁹ maxima. et iō d̄r fomes p̄mouē in  
 eis btutē. vñ d̄r Paulo b̄ modo puocauit  
 btutē. q̄a volebat de stimulo carnis. vñ d̄c  
 .z. Cor. 12. **Bar** ē mibi stimulu⁹ carnis zc. hoc  
 .n. puocabat ipm̄ ad humilitatē. s̄ si reuela  
 tionū d̄nāz magnitudo n̄ extollēt ipm̄: nec  
 ex eis sup̄biret. s̄ teneret i tāta humilitate:  
 quāta fuit humilitas x̄ḡis: qm̄ angel⁹ anūci  
 auit ei et renelauit se. reta dei. vñ ipsa dixit  
 Quia resperxit humilitatē ancille sue. Credo  
 si ita eēt i Paulo: nō dicēm⁹ q̄ stimulu⁹ vel fo  
 mes eēt mā humilitati i ipso: imo ipeditiū  
 s̄ q̄a i ipso eēt passio elatiōis nisi eēt fomes  
 iō d̄r fomes puocatiū humilitatis i ipso  
 In nā ḡ sana fomes n̄ ē puocatiū btutē. Cū  
 ḡ brā x̄go p̄ spālissimā grām sc̄ificatiōis to  
 ta fuit facta sana i p̄ sc̄ificatiōe: i ea n̄ pmo  
 ueret btutē. Ad aliud d̄r q̄ in x̄gine fuit  
 dolor de passiōe filii sui s̄ p̄tē inferiorē aīe  
 .s. s̄ sensualitatē. et etiā s̄ p̄tē inferiorē  
 rōnis: n̄ tñ tāt⁹ quāt⁹ i filio. s̄ s̄ p̄tē sup̄iorem  
 p̄tē qua ipsa cōsiderauit fructū passiōis. s. re  
 dēptionē nr̄a: que fuit sūmū gaudiū: q̄a ip̄s  
 fructū maxime desiderabat. et ideo maxime  
 gaudebat. Tal ḡ dolor n̄ oriebat ex fomite:  
 nec ex p̄tō: s̄ ex nālī pietate et sensualitate.  
 Quia dolor q̄ puenit ex fomite catur ex in  
 ordinatiōe viriū: quā aīa pturbat vt minus  
 videat vērū et bonū. q̄ dolor n̄ fuit i brā x̄gi  
 ne. Ad illud Aug. d̄r. q̄ d̄fīa ē inter spm̄  
 et aīa: q̄lis inter rōnē et sensualitatē. Rō ḡ  
 se tenet ex pte sp̄s. sensualitas ex pte aīe. Nō  
 dixit aut̄ Aug. q̄ dubitatio p̄trāfirer spm̄: s̄  
 aīa: s̄ ē sensualitatis nāz. Nūq̄ aut̄ rōnalez  
 p̄tē x̄ḡis dubitatio infidelitatis tetigit. q̄a  
 i fide nūq̄ dubitauit. imo discipul⁹ n̄ credē  
 tib⁹ i passiōe sola in fide stetit. Intelligēda  
 aut̄ ē hec dubitatio pietat⁹ nālī: n̄ hesitatio

infidelitatis. Vel pōt dici q̄ fuit dubitatio  
 admiratiōis: q̄ solet qm̄q̄ hēre ortū ex cōside  
 ratōe rei stupēde. **Don**ebat. n. brā x̄go stu  
 pore admiratiōis cū uidēt filiū suū: q̄ firmi  
 ter credidit deū talr patiētē. c̄ modi cōside  
 rationē solet associare quedā dubitatio vt  
 possz cogitat. ē ne iste fili⁹ me⁹ q̄ sic pati uido

**C**onsequenter q̄rif  
 de s̄a  
 sc̄ificatiōe brē x̄ḡis i oceptu saluato  
 ris. et i hūc modū. p̄ an nēcia fuerit sc̄ifi  
 catio z⁹. z⁹ a quo fuerit sc̄ificata. 3⁹ per  
 quid fuerit sanctificata.

## Ad primum procedi

tur sic. Prima sc̄ificatio: quā hūit brā x̄go in  
 vtero abstulit oēs culpā ab ea. Abstulit etiā  
 fomitē p̄tē. Relinq̄ igit q̄ p̄ p̄mā sc̄ifica  
 tiōē nihil remāsit i uirgine purificandū. ḡ  
 n̄ fuit alia sc̄ificatio nēcia. q̄a intilis eēt. Sc̄i  
 ficata et purificata fuerit a culpa originali  
 et a fomite p̄ p̄. **B.** vicētē. Copiosior grā sc̄i  
 ficatiōis i ip̄sā descēdit: q̄ n̄ solū ei⁹ ortū sc̄i  
 ficauit. s̄ ab oī peccato deinceps custodiuit  
 imūnē. ḡ n̄ indigebat alia sc̄ificatiōe. Itē  
 ē sc̄ificatio cōis: q̄ ē p̄ sac̄m. et est sc̄ificatio  
 spālī: q̄ ē p̄ grā; spūs. s̄. et hec fuit i **Yob.** et  
**Iere.** et spālissima fuit i brā x̄gine: et p̄ grāz  
 spālissimā. **Doc.** n. op̄z dicē cū copiosior fue  
 rit. Maior ḡ ē grā sc̄ificatiōis i uirgine q̄ in  
 aliis. et grā sc̄ificatiōis spālī q̄ grā sc̄ifica  
 tiōis cōis. Sed grā sc̄ificatiōis cōis remouet  
 culpā: remanet tñ fomes et p̄nitas ad peccā  
 dū: sicut p̄ i baptizati: et b̄ cū quadā inenita  
 bilitate peccādi. Plus ḡ d̄r de uirtute sc̄ifi  
 catiōis spālī. ḡ ipsa remouet culpā originālē  
 et fomitē vel p̄nitatē ad peccādū: s̄ n̄ p̄nita  
 tē ad quodlibet p̄m̄: s̄ ad p̄m̄ mortale: sic  
 credid̄ fuisse i **Jo.** et **Iere.** s̄ grā sc̄ificatiōis  
 i uirgine abūdat vlē istas. ḡ brā uirgo ita  
 sc̄ificata fuit i vtero: vt remouēt culpa ori  
 ginalis et fomes siue p̄nitas ad culpā n̄ solū  
 mortale: s̄ etiā veniale. ḡ nihil remāsit i ea  
 purgādū. Ad opp⁹. **Ic** b̄r di. 3. tertiū lib̄i  
 In aīa iux̄ scōz attestatiōē. Caro assumpta  
 a verbo spūs p̄tō obnoxia fuit: sic reliq̄ x̄ḡis  
 caro. s̄ spūs. s̄ op̄atōe ita mūdāta ut ab oī cō  
 tagiōe p̄tē imūnis vniret verbo. Mariā q̄  
 spūs. s̄ i ea p̄ueniēs a p̄tō p̄sus mūdauit et a  
 fomite p̄tē etiā liberauit. ḡ i d̄gebat z⁹ pur  
 gatōe i oceptōe filii sui. Itē h̄c d̄r **Augo**  
 catholice veritatis diffinitio ē. q̄ fili⁹ dei de



carne obnoxia pñ carnē assumpfit liberatā  
a pñō: et tūc liberata qñ mūdāta. et tūc mū  
data qñ assumpta. q̄ caro h̄ginis añ filii sui  
oceptōez fuit imūda et indigēs purgatione  
Itē sic h̄r a **Jo. Dam.** i. 3. li. p. 2. sensus brē  
h̄gis sp̄s. f. supuenit ī ipsā f. h̄bū dñi: qd̄ di  
xit angel⁹ purgās ipsā. q̄ adhuc erat aliqua  
labes in ipā p. pñā sc̄ificatōez purgāda.

**Solo.** dō. q. caro brē h̄gis duplicem h̄uit  
ordinē. unū. f. ad suā brāz aīaz. et sic cōsidera  
tur ī se n̄ p. opatōez ad aliā carnē. aliū h̄uit  
ordinē ad nāz f. quā ipsa poterat esse pñ  
alteri⁹ carnis p. gnationē. s. q. ex ipsa posset  
alia caro descēdi p. gnationē: sicut ē de carne  
hoīs: qā pñ ī se cōsiderari n̄ inquitū ē pñ  
ad aliā carnē: q̄ pñ ab ipā descēdi p. gnatio  
nē. Loquēdo q̄ de carne h̄gis utroq; mō dō  
ē q. ipā fuit sc̄ificata. f. ī p. sc̄ificatione fuit  
caro ei⁹ sc̄ificata: f. q. cōsideratī se ī opatōe  
ad suā aīaz. s. f. q. ē caro singularis p. **Uñ**  
quātū ad pñā sc̄ificata ē ī p. sc̄ificatōe.

**In** z. h̄o sc̄ificatōe fuit sc̄ificata inquitū  
potuit eē pñ ad carnē aliā. et sic fuit sc̄ifi  
cata inquitū respiciēbat nāz. et h̄ vt de ipā  
acciperet caro vniēda h̄bo sine pñō. qā f. illā  
duplicē opatōez vel cōsideratōez carnis n̄ ē  
ē duplex imparitas. Quia igit solū quātūz  
ad se ipāz fuit sc̄ificata ī p. sc̄ificatōe. qd̄  
necia fuit z. et illa p. sc̄ificatio remouit ab  
ea oē qd̄ poterat eē inclinatiū ad peccatūz  
et ad mot⁹ carnales: q. serpunt ī carne velut  
serpētes: et tāta fuit illa sc̄ificatio vt etiam  
extēdēt ad alios: et q. extēguēt oēs opatōez  
carnalē ī alio. et ppter h̄ d̄ cedr⁹ eccl̄. 24. et  
q̄i cedr⁹ zc. Quia sic cedr⁹ interficē serpētes  
odore suo. ita sc̄ificatio ei⁹ irradiabat ī aliis  
et ī eis extinguebat oēs mot⁹ opatōez carna  
les ī carne serpētes. **Et** filij opat⁹ mirre eccl̄.  
24. Ego sic mirra electa zc. qā sic mirra inter  
ficet h̄mes: ita ei⁹ sc̄itas interficēbat h̄mes. i.  
opatōez carnales. vñ etiā dicunt infideles.  
**Cum** Maria pulcherrima fuerit: a nullo tñ  
vnq. potuit cōcupisci. et h̄ erat qā h̄tus sue  
castitatē et sc̄itatē extinguebat oēm motū car  
nalē ī aliis aspiciētib⁹ ipāz: et h̄ac p. rogati  
uā h̄uit p. oib⁹ sc̄ificatī et h̄gib⁹. qā sc̄itas ea  
rū n̄ extinguebat mot⁹ nec opatōez ī aliis:  
nec trāffūdebat ad alios. Sic p. ad qd̄ sc̄ifi  
catio z. fuit necia. qā p. pñam erat sc̄ificata  
plenissime ī se q̄tū ad pñā. p. secundā fuit  
sc̄ificata vt poterat eē p. nāz pñ ad carnez  
aliā p. decisiōē a carne sua. **Ad** pñā aut

rōnē: dō. q. fomes corūpit pñā: et corū  
pit nāz. Inquitū aut corūpit pñā: sic fuit  
extēdēt fomes ī p. sc̄ificatōe. **S.** n̄ inquitūz  
corūpit nām. et ppter h̄ necia fuit sc̄ificatō  
z. ī qua tollēt fomes inquitū corūpit nām  
**Et** ī illa sc̄ificatōe excessit **Jo.** et **Jer.** qā ma  
gis et copios⁹ sc̄ificatī se q. alii. **Illi** etiā alio  
mō n̄ erāt sc̄ificati q. ī se ip̄is.

**Consequenter** a q.  
sc̄ificata fuerit. **Et** q̄runt tria. p.  
vtrū sc̄ificata fuerit a culpa ī oceptiōe filii  
dei. 2. vtrū a potētia peccādī. 3. vtrū  
a reatu carentie visionis.

**Ad primum** sic obf. **Q.** aufer  
ret pñm ab ipā p.  
istā sc̄ificatōez p. **Luce.** i. **Sp̄s.** f. supueniet ī  
te zc. **Ho.** dīc. **Supuenies** sp̄s. f. ī h̄ginē mētē  
ip̄s ab oī sordē uitioz castificauit. **S.** n̄ fuit  
facta z. sc̄ificatio. q. z. sc̄ificatio abstulit a  
brā h̄gine sordes uitioz. q. et pñm. **Item**  
**Aug.** i. li. de pñfctōe iusticie hoīs eē sine pñō  
de solo vnigenito ī hac vita ē vñtū. **Item**  
**Aug.** i. eodē. **Ap̄ls** cū mīstros eligēt ordinā  
dos nō ait. **Si** q. sine pñō ē: qd̄ inueniri nō  
pōt. **S.** ait. si q. sine crimine est. qd̄ inueniri  
pōt. **Ex** his vñ q. brā h̄go etiā p. oceptōem  
n̄ fuerit sine pñō. **Cont.** **B.** decuit reginā  
h̄ginū absq; oī pñō ducē vitāz. et logē post  
pñā sc̄ificatōez. q. añ sc̄dam sc̄ificatōez erat  
imūnis a pñō. q. z. sc̄ificatio nullū abstulit  
pñm ab ipā. **Itē** **Aug.** i. li. de baptismo par  
uuloz. **Sola** medicina parere n̄o vulnere  
potuit: q. n̄ ex pñi vulnere germen pie  
plis emisit. **S.** ipā emisit piā plē ex carne. **Relin**  
q. igit q. ī carne n̄ erat vuln⁹ pñi. q. n̄ fuit  
z. sc̄ificata a pñō: cū n̄ h̄eret pñm. **Item**  
**Aug.** 7. **Inde** scim⁹: q. grē sit plus collatū ad  
vincēdū ex oī parte pñm: q. ocipe et parere  
mernit: quē cōstat nullū h̄uisse pñm hac ex  
cepta oēs sc̄i dñt. i. **Jo.** i. **Si** dixerim⁹ q. pñm  
n̄ h̄em⁹ nos ip̄os seducim⁹ zc. **R.** 6. quos  
dam dō distinguēdo. q. pñm aliqñ dñ pena  
pñi. **ro.** 8. de pñō dānauit pñā ī carne. **A.** n̄  
dñ pñm fomes pñi f. q. dñ **ro.** 7. **S.** qd̄ nolo  
facio illd̄. nō opoz illd̄: qd̄ h̄itat ī me pñm  
**Et** itēz. pñm occōne pñādatū zc. **Aliqñ** h̄o  
dñ pñm reat⁹ ip̄s pñi. **Ro.** 6. **Qui** mortuus  
ē pñō iustificat⁹ ē a pñō. **Scdm** h̄ rñdēdū  
ē. si pñm dicat pena pñi dō ē. q. caro h̄ginis  
añ oceptiōem filii fuit obnoxia pñō: et forte  
p. oceptōez. et dico obnoxietatē et necitatē



ad sustinēdū penam p̄m̄ sic corpales necita-  
tes et mortē. Si hō p̄m̄ dicat reat⁹ p̄m̄: quē  
reatū br̄us. **Ans.** dīc carentiā debite iusticie  
sive maculā. Hoc mō nec caro ipsius nec aīa  
fuit obnoxia p̄m̄ a statu p̄m̄ scificatōis. Si hō  
p̄m̄ dicat fomes p̄m̄ dō. q̄ fomes duplī cō-  
siderat⁹ vel opaf. ad p̄sonā vel ad nām. fm̄  
q̄ viciat p̄sonā: n̄ fuit obnoxia p̄m̄ p̄pā s̄a  
scificationē. s̄ q̄ opaf ad nām n̄ fuit obno-  
xia p̄m̄ p̄m̄ secundā. Sed alī pōt dici: et forte  
melī⁹ q̄ differt p̄m̄ et vitiiū. Nā p̄m̄ dicit  
culpā. vitiiū hō n̄ dīc culpā: s̄ illud qd̄ segē  
ex culpa. s. penā. Nō vult ḡ glo. sup̄dicta dī-  
cere q̄ tūc fuerit liberata a p̄m̄ p̄ illā scifi-  
cationē secundā: cū n̄ hēret p̄m̄: s̄ fuit libe-  
rata a sordib⁹ vitioz. i. ab illis difficultatib⁹  
quas hēbat ad tendēdū ī bonū: q̄ difficulta-  
tes dīcūt corruptiones potētia p̄ aīe sive vi-  
tia potētia: q̄ sunt obambulatōes eaz. et  
ab his sordib⁹ fuit liberata: ita vt sine diffi-  
cultate p̄m̄p̄ta fuit ad oē bonū diligēdū et  
vēr discēdēdū. Est etiā alī dō. Supposito  
q̄ fuerit scificata ī p̄m̄ scificatōe ab illis vici-  
cultatib⁹: qm̄ dīc res tūc fieri cum īnotescit.  
**Sensus** ḡ illi⁹ glo. vel auctoritatē s̄p̄s. s̄. c̄. ca-  
stificat⁹. i. castā oñdit. s. qm̄ ocepit filiū suū  
q̄ aliqua alia res nō ita bñ p̄baret istā casti-  
ficatōē: sic oceptio filii dei. Nō vult ḡ dīcē.  
q̄ p̄us n̄ esset castigata a sorde vitioz. s̄ q̄  
tūc castitas ei⁹ manifesti⁹ appuit: qm̄ filium  
suū ocepit.

### Cōsequenter queri

tur vtrū fuerit scificata br̄a x̄go a potētia  
peccādī. et oñdit q̄ n̄. **Triplex**. n. distinguit⁹  
stat⁹. s. stat⁹ īnocētie. stat⁹ n̄ lapsē. et status  
glorie. In statu īnocētie ē potētia ad pec-  
cādū et ad n̄ peccādū. In statu n̄ lapsē ē ne-  
cessitas ad peccādū. In statu glie n̄ ē poten-  
tia peccādī. In duplici ḡ statu ē potētia pec-  
cādī. ī solo autem statu glorie nō est poten-  
tia peccādī. Si ḡ gliosa x̄go p̄m̄ secundā scifi-  
cationē: ī oceptōe filii sui n̄ erat adhuc ī sta-  
tu glie: p̄ q̄ adhuc hēbat potētia peccandī  
vel ad peccādū. q̄ ī 2<sup>a</sup> scificatōe n̄ fuit abla-  
ta potētia peccādī ab ea. Itē apls ad ro.  
s. **Stripēdia** p̄m̄ mors. s̄ ī br̄a x̄gine remā-  
sit potētia moriēdi p̄m̄ secundā scificatōē. ḡ  
et potētia peccādī. **Cōt.** Aug. ī li. de grā et  
nā dīc. **Inde** scim⁹ q̄ ei grē pl⁹ sit collatū ad  
vīcēdū ex oī pte p̄m̄: q̄ ocipe et parere po-  
tuit: quē oī stat nullū hūisse p̄m̄. Si ḡ ex ple-

nitudine grē data ē marie ptās ad vīcēdū:  
ex oī pte p̄m̄: et ī 3<sup>a</sup> oceptōe filii. ḡ ī ipsa n̄  
remāsit potētia ad peccādū. Itē duplex ē  
p̄m̄. s. ueniale et mortale. Sīlī ē potētia ad  
peccādū mortālī et uenialī. S̄ mīma grā au-  
fert p̄m̄ mortale. vñ mīma grā nō opatiē  
secū mortale. grā hō p̄fecta aufert p̄m̄ ve-  
niale: nec ipm̄ vllō mō secū patīf. vñ cū p̄fe-  
cta grā nō pōt morari p̄m̄ mortale: nec ali-  
qd̄ veniale. ḡ cū p̄fectissima grā n̄ remane-  
bit potētia ad peccādū. Si ḡ postq̄ x̄go oce-  
pit filiū ī ipsa fuit sūma plenitudo grē. vñ  
dixit angelus. **Aue** grā plena. ḡ 2<sup>a</sup> scificatio  
ei⁹ abstulit potētia ad peccādū. q̄ n̄ potuit  
remanē cū grā p̄fectissima. Solo dō. q̄ sic  
ī angelis oīfirmatis p̄m̄ suā oīfirmatōē: n̄ re-  
māsit potētia ad peccādū. ita ī gliosa x̄gine  
p̄m̄ scificationē illā quā hūit ī oceptione filii  
sui nō remāsit potētia ad peccādū. q̄ abla-  
ta fuit p̄ scificatōē: illā quā hūit: cū dixit  
angel⁹. **Luce. 1.** **Aue** grā plena. vñ plenitudo  
grē fuit grā oīfirmatōis ī bonū. S̄ nōndū  
q̄ potētia li. ar. vno mō oīderat⁹ put se hēt  
indifferēter ad peccādū et n̄ peccādū. Et ī 3<sup>a</sup>  
mō oīderat⁹ q̄ īndisposita ad ī 3<sup>a</sup> vel ad illō  
**Alio** mō oīderat⁹ cū dispositōe ad peccādū  
**Tertio** mō cū dispositōe ad n̄ peccādū. 4<sup>o</sup>  
mō cū nēcitate ad peccādū. 5<sup>o</sup> mō cū nēcī-  
tate ad n̄ peccādū. **Cōsiderat⁹** potētia liberi  
arbitrii vt īndisposita et vt disposita et vt  
nēcitas sic potētia m̄ pōt oīderari put nō  
ē disposita ad aliquā formā: s̄ īndifferēter se  
hēt ad oēs. **Alio** mō put ē disposita ad aliā  
formā. 3<sup>o</sup> mō put ē nēcitas ad aliquā formā  
**Et** tūc n̄ pōt eē sine illa. p̄m̄ mō fuit potentia  
liberi arbitrii ī **Adā** ī statu īnocētie. s. n̄ dīf-  
posita: s̄ īndifferēter se hēs ad peccādū vel  
nō peccādū. vñ ecclī. 1. 5. dī. **Religt** eū dñs ī  
manu oīlii sui. i. ī li. ar. prāte. **Dan.** n. ibi vī-  
cit ptātē li. ar. In regniatis p̄ sacz baptisimū  
est potentia li. ar. cū dispositōe ad peccādū  
q̄ ab ipsis n̄ aufert fomes q̄ ē dispositio īn-  
clinās ad peccādū. In nō regniatis ē potētia  
li. ar. cū nēcitate ad peccādū. vñ fomes ī ill  
n̄ solū ē vt dispositio ad peccādū. s̄ vt qdā  
nēcitas. In scificat⁹ ē potētia disposita ad  
n̄ peccādū: sicut ī **Jo.** et **Jerē.** ī br̄a vīrgine p̄  
grām scificatōis ultime q̄ maxime supabū  
dat oīb⁹ aliis scificatōib⁹: q̄ ē p̄ plenitudi-  
nē grē: ē potētia li. ar. **Nēcitas** ad n̄ peccan-  
dū: et sic p̄ illā scificatōē: n̄ hūit potētiam  
peccādī. vñ **Aug.** Cum de peccatis agit: de



**M**aria nullā volo fieri mētionē. Ad p<sup>o</sup>  
aut obitū dō. q<sup>o</sup> nō possit peccare nō solū ptinēz  
ad statū glorie: s<sup>o</sup> etiā ad statū pfecte grē: sic  
ē i scō boīe pseuerāte finalī q<sup>o</sup> mox cū pse  
uerātia i bonū: nō hēt potētiā peccādī. s. in  
ultimo instātī. tñ nō ē i statu glie: s<sup>o</sup> ē i sta  
tu plene grē. ga pseuerantia ē finalis status  
plene grē. Cū g<sup>o</sup> brā xgo p<sup>o</sup> scificatōez scōaz  
eēt in statu plene grē. vñ dixit angel<sup>o</sup>. Aue  
grā plena. p<sup>o</sup> q<sup>o</sup> nō hūit potētiā ad peccādū.

Ad aliud dō. q<sup>o</sup> ex corruptiōe originali ē  
aliquid qd ē pure p culpa. Quidā pure pena  
quiddā mediū: sic fomes: q<sup>o</sup> ē i nobis disposi  
tio ad peccādū. dico g<sup>o</sup> q<sup>o</sup> i xgine nō remāsit  
culpa p<sup>o</sup> secūdā scificatōez: nec dispositio  
ad clpā. s. fomes. s<sup>o</sup> solū illd: qd ē pure pena  
.s. q<sup>o</sup> ipsa fuit mortalis p<sup>o</sup> secūdā scificatōez  
et hāc etiā penā accepit fili<sup>o</sup> ei<sup>o</sup> xps uolūtārie  
vñ ga pure pena ista nō fuit ordinās ad clpā  
s<sup>o</sup> ad maiore glā sup Job. 4. Est pena ordi  
nās ad clpā 7 ad glā. 7 ita nō remāsit i ea pe  
na put ad culpā: s<sup>o</sup> put ad maiore glā. Apls  
anteq<sup>o</sup> loq<sup>o</sup> i nō scificat<sup>o</sup> i q<sup>o</sup> fomes remanet.

### **Cōsequenter queri**

tur utrū i brā xgine p<sup>o</sup> secūdā scificatiōem  
remāsit reat<sup>o</sup>. s. carētie visiōis. et vñ q<sup>o</sup> nō. ga  
originali pō debet carētia visiōis dei. Sed  
ab ipā xgine remotū fuit pō originale: cū  
sequela sua i 2<sup>o</sup> scificatōe. g<sup>o</sup> p<sup>o</sup> illā nō remāsit  
i ea reat<sup>o</sup> carētie visiōis dei. Cōf. posito  
q<sup>o</sup> xps nō morē: adhuc nō remouē rumphea  
sine interclusio ad brām visiōē. g<sup>o</sup> si brā xgo  
morē an<sup>o</sup> q<sup>o</sup> xps eēt passus: interclusio inter  
ipsā 7 brāz visiōē eēt. g<sup>o</sup> nō euolaret ad glā  
g<sup>o</sup> i ipsa remāsit reat<sup>o</sup> illi<sup>o</sup> p<sup>o</sup> secūdā scificati  
onē. Solo dō q<sup>o</sup> sic duo sunt q<sup>o</sup> phibēt vi  
siōē. s. defect<sup>o</sup> visus ut cecitas: 7 defect<sup>o</sup> lu  
minis. silf sunt duo que phibent visiōē dei  
eternā. puās visiōē: 7 phibēs lumē. Visi  
ōē puās fuit culpa originalis i singulis pso  
nis. Prohibēs aut lumē fuit ipsa rūphea q<sup>o</sup> ē  
ex reatu n<sup>o</sup> būane generali manēs snā. Pri  
mū phibet visiōē eternā i būtu. 2<sup>o</sup> i actu i  
nō circūcis. g<sup>o</sup> fuit carētia visiōis 7 quātū  
ad defectū visus 7 quātū ad defectū lūis: q<sup>o</sup>  
tpe circūcisōis nō fuerūt circūcisi. In circū  
cisi aut sic i Abraā 7 scis p<sup>o</sup>rib<sup>o</sup> fuit carētia  
visiōis quātū ad defectū lūis reat<sup>o</sup> vñ būa  
ne n<sup>o</sup>: q<sup>o</sup> designat p rūphea: q<sup>o</sup> solū potuit re  
moneri p passiōē xpi. In xgine g<sup>o</sup> p grā: ta  
tā i scificatiōe remouebat q<sup>o</sup> qd debebat re

moneri: qd erat ptinēs ad cecitatē p<sup>o</sup>: s<sup>o</sup> nō qd  
ptinebat ad reatū n<sup>o</sup>. ex quo ē defect<sup>o</sup> lūis. iō  
q<sup>o</sup> brā xgo nō euolaret an<sup>o</sup> passiōē si morē.  
Iñ nō fac defect<sup>o</sup> ex pte ipi<sup>o</sup> vidētis. S<sup>o</sup> ga sci  
ficatio nō remouet tenebrā n<sup>o</sup>. s. rūphea: q<sup>o</sup> est  
phibēs exteri<sup>o</sup>. qd solū tollit p passiōē xpi.

**Cōsequenter** querit per  
quē fuerit  
brā xgo scificata. Et dic archāgel<sup>o</sup> Sabiel  
Luce. i. Sps. s. supueniet i te. 7 x. al. ob. ti. uñ  
Jo. dam. Sps. s. supueniet i cā purgavit eā.

Itē dic Hugo. q<sup>o</sup> i corde ei<sup>o</sup> amor sps sci  
singulariter ardebat. iō i carne ipius amor  
spis. s. mirabilia faciebat. s. icreat<sup>o</sup>. Scifica  
uit g<sup>o</sup> eā sps. s. Cōf. Uidef q<sup>o</sup> p creaturā  
fuit scificata. s. p angelū g<sup>o</sup> uenit ad ipsam  
ga sic dic Dionys<sup>o</sup>: triplex ē act<sup>o</sup> angeli. s. pfi  
cere. illuare purgare. Ad illuatiōez seq<sup>o</sup>  
purgatio. uñ nō illuat qn purget. S<sup>o</sup> angel<sup>o</sup>  
Sabiel missus ad Mariā i p<sup>o</sup>az illuauit. ga  
xgo recepit lumē cognitōis ab angelo. cum  
ipse dixit. Sps. s. supueniet i te zc. g<sup>o</sup> Sabiel  
angel<sup>o</sup> purgavit ipsā. g<sup>o</sup> purgata fuit p ange  
lū. Solo dō. q<sup>o</sup> duplex ē purgatio. Quedā  
ē purgatio a pō 7 seqla pti: 7 i solū fit p  
statū increatū: et ē sol<sup>o</sup> dei. 43. Isa. Ego suz  
ipse q<sup>o</sup> deleo iniquitates ppter me. Et ad he. i.  
Purgatōez pōz facies. Silf purgatio seq<sup>o</sup>  
le pti ē a solo deo. et f<sup>o</sup> i purgata fuit brā  
xgo effectiue p spz scm. Est alia purgatio  
q<sup>o</sup> ē quātū ad defectū cognitōis. s. qn purga  
tur intellectu ab eo qd nescit. Et talis purga  
tio bz fieri p angelos. ga oēs angeli sūt ma  
nifestatores: ut dic Dio<sup>o</sup>. et i i q<sup>o</sup> manifestā  
tes sunt purgatores. Hac purgatōe q<sup>o</sup> ē ab  
ignozātia fuit brā xgo purgata p angelum  
qn purgavit eā ab ignozātia: qua nesciebat  
quō acciperet filiū dei: cū dicet. quō fiet istud.  
qm uiz nō cognosco. Et dixit angel<sup>o</sup>. Spirit<sup>o</sup>  
sanctus superueniet in te zc.

**Cōsequenter** querit de san  
ctitate cepti  
onis ex pare cepti. circa qd querit de carne  
xpi utrū an<sup>o</sup> ceptionē fuerit obnoxia pō.  
Et f<sup>o</sup> i mones qd: utrū xps decimat<sup>o</sup> sit in  
Abraā sic dic apls de leui ad he. 7. cum dec  
imatio debet rōne pti. Ad i obf i mō.  
Illa decimatio aut fuit f<sup>o</sup> carnē. aut f<sup>o</sup> aīa;  
Iñ f<sup>o</sup> aīa; qm leui i Abraā nō fuit fm aīa;  
g<sup>o</sup> fm carnē. S<sup>o</sup> tā xps q<sup>o</sup> leui fuit i Abraa;  
fm carnē indistincte. g<sup>o</sup> tā xps q<sup>o</sup> leui fuit de  
cimat<sup>o</sup>. Nulla. n. erat ofia carnis Abrae ad  
e



carne **Leui**: et ad carne **xpi**. **Itē** q̄a oēs fui  
m<sup>9</sup> i lūbis **Adē**. q̄n peccauit: oēs peccauim<sup>9</sup>  
i **Adā**. q̄ pari rōe q̄a oēs lenite fuerūt i lum  
bis **Abraē**: oēs decimati sūt i **Abraā**. q̄ pari  
rōe xps: cū fuerit i lumbis **Abraē**: decimat<sup>9</sup>  
ē i **Abraā**. **Itē** tota caro brē h̄gis fuit in  
lumbis **Abraē** decimata. q̄ q̄z ei<sup>9</sup> pars. **Sed**  
caro xpi fuit pars. q̄ fuit decimata. **Item**  
tota massa humani generis fuit corrupta in  
ada; et indigēs curatōe. **S; caro xpi fuit de**  
massa humani generis. q̄ indiguit curatōe  
q̄ et decimatione: q̄a sic dicit **Aug.** decimabat<sup>9</sup>  
q̄d curabat<sup>9</sup>. **Itē** xps fuit circūcisus et al  
tari oblat<sup>9</sup>: h̄ n̄ h̄uerit p̄m originale: quare  
n̄ silf decimat<sup>9</sup>. **Contē** ē auctōritas apli ad  
heb. 7. vbi pbat q̄ sacerdotiū xpi: q̄d ē fm or  
dinē **Melchisedech**: mai<sup>9</sup> ē sacerdotio **Leui**  
q̄a **Leui** decimat<sup>9</sup> fuit: q̄n **abraham** decimas  
dedit **Melch.** **S; i. 4.** et dicit apls: q̄ dignior  
ē q̄ accipit decimas: q̄ q̄ dat. **q̄ Melch.** fuit  
dignior **abraā**. **Itē** dignior ē q̄ b̄ndict: q̄ q̄  
b̄ndict. **S; Melch.** b̄ndixit **abraē**. sic d̄r ḡn  
i. 4. et toti posteritati. q̄ dignior fuit tota po  
steritate **Abraē**. q̄ et dignior **Leui**. q̄ ē digni<sup>9</sup>  
sacerdotiū xpi: q̄d ē s<sup>9</sup> ordinē **Melch.** sacer  
dotio leuitico. **Relinḡ** figit<sup>9</sup> q̄ xps n̄ ē deci  
mat<sup>9</sup> i **abraā** sic **Leui**. **Itē** decimatio daba  
tur rōne culpe originalis: p̄ quā erat amissa  
decima dragma q̄ fuerat p̄dita **Luce. 12. s. ge**  
nus humanū. **Si** q̄ culpa originalis nullū re  
spectū h̄y ad carne xpi: nullo mō pōt dici de  
cimata. **Itē** ob̄r oīra rōne apli: quia n̄ v̄  
valē: quēadmodū n̄ valet si oīs papa est in  
lumbis patris sui: et p̄ su<sup>9</sup> det decimas ali  
cui sacerdoti: v̄ ppter h̄ sacerdos sit digni  
or dño papa. q̄ pari rōne n̄ seq̄r q̄ **leui** sit di  
gnior **Melch.** **Itē** dicit **Aug.** q̄d decima  
bat<sup>9</sup> curabat<sup>9</sup>. **S; null<sup>9</sup> fuit curat<sup>9</sup> i abraā**: q̄a  
tam **abraā** q̄ sua posteritas descēdebat ad  
lumbū vsq; ad xpm. q̄ null<sup>9</sup> decimabatur in  
**abraā**. q̄ nec **leui**. **Itē** si oblo decimaz tūc  
diminuebat occupāz. q̄ et mō d̄y diminuerē  
**Si** q̄ mō n̄ diminuit: nec tūc. q̄ nihil profuit  
eē decimatū quo ad remediū originalis.

**Itē** erat ne oēs b̄ndicti i **Abraam**: sic deci  
mati. eadē. n. v̄r rō. **P̄terea** cū i b̄ndictio  
ne et decimatione **Melch.** diminuerē original  
occupā. **S; h̄ n̄ erat nisi** ppter collatōe; grē  
grā aut n̄ ē nisi i aīa. q̄ cū aīa n̄ sit eē dnce:  
nihil ē dictū **leui** b̄ndict<sup>9</sup> fuisse i **abraā**. **Nulle**  
q̄ sūt rōes apli. **S<sup>9</sup> f<sup>9</sup> op̄ionē** q̄rūdā: quā  
ponit **Dng.** de scō vic. i. 11. de sacris. **Quidā**

putant carne illā q̄ accepta ē a xbo ab initō  
i p̄ parēre: q̄n tota massa p̄ p̄m ē corrupta:  
a otatione corruptōis p̄m imane fuisse cu  
stoditā. **Aut. n.** q̄ illa p̄m s̄b p̄dō eē n̄ de  
buit: p̄ quā ip̄a humana nā a p̄dō liberāda  
fuit. **Ad** p̄bandā q̄ extimatiōe; suā ad  
ducūt rōne apli: q̄ cū nouum sacerdotiū ve  
teri p̄ferēdū asserēt. **Melch.** q̄ typū xpi aut  
nouī sacerdotiū vicē gerebat: ab **abraā** deci  
mas accepisse oñdit. **Quō** aut **Leui**: q̄n f<sup>9</sup>  
carne i lumbis patris tūc fuit: decimat<sup>9</sup> est  
et xps q̄ fm carne ibidē fuit decimat<sup>9</sup> nō ē.  
nullā cam posse inueniri putāt. nisi q̄a caro  
**Leui** cū culpa ibi fuit. **Caro** xpi sine culpa  
fuit. sic nāq; **Leui** i lumbis **abraē** decimatus  
ē. q̄a nām et culpā ibi h̄uit. et q̄a nām et cul  
pam inde acceptur<sup>9</sup> fuit. xps aut decimatus  
n̄ ē p̄terea q̄ inde solū nām acceptur<sup>9</sup> erat  
et culpā ibi n̄ h̄uit. **S; q̄a caro leui et caro xpi**  
i **abraā** n̄ erat actū s̄ potētia: p̄terea nō v̄r  
aliqua rō dici ut dicat caro a p̄dō a p̄ncipio  
fuisse custoditā. **Propter** h̄ d̄r f<sup>9</sup> gl. ad he.  
7. **Q̄** duo sunt i seie. copulēta s̄ba. et inuisi  
bilis rō. q̄d eē i lūbis **abraē** d̄r dupl<sup>9</sup> māl<sup>9</sup>. s.  
f<sup>9</sup> copulēta s̄ba; et f<sup>9</sup> inuisibilē rōne: q̄ q̄d ē  
rō p̄pagationis cū libidine. **Omnes** q̄ p̄ter  
xpm fuerūt in lumbis **abraē** v̄troq; mō. xps  
aut t̄m mō māl<sup>9</sup>: q̄a copulēta s̄ba; de carne  
brē h̄gis sumpsit. **Rō** aut acceptōis n̄ a viri  
li seie: s̄ desup venit. **Et** iō oēs p̄ter xpm de  
cimari debuerūt. q̄a erant obligati: n̄ t̄m q̄a  
ibi erat māl<sup>9</sup>. s̄ q̄a ibi erant f<sup>9</sup> seialē rōne;.  
**Et** p̄ h̄ p̄ solo ad obm p̄. **Ad** 2<sup>o</sup> x̄o d̄r. q̄  
caro xpi eē i lūbis d̄r onob<sup>9</sup> modis. f<sup>9</sup> actū:  
et f<sup>9</sup> potētia. f<sup>9</sup> actū nec caro **Leui** nec caro  
**xpi** fuit i lumbis **abraē**. **Itē** f<sup>9</sup> potētia  
dupl<sup>9</sup>. aut v̄n fieri possit. aut v̄n fiat. sic dicit  
**Aug.** **Q̄m** i costa erat v̄n possit fieri māl<sup>9</sup>: s̄  
n̄ b̄n fieret. **Ūn** possit fieri vic mālē cā; v̄n  
fiat vic actiua seu formalē. **Sed** m̄ h̄ q̄ d̄r. q̄  
ceteri hoīes a xpo fuerūt i lumbis **abraē** in  
potētia fm v̄troq; modū. xps x̄o n̄ nisi f<sup>9</sup> p̄  
**Obligari** aut p̄dō ē eo q̄ sunt in lumbis fm  
potētia actiua q̄ debet soli seialē rōne: q̄ fm  
legē carnalis occupē oēs ḡiat. et ideo deci  
mabiles. **Ad** 3<sup>o</sup> q̄d ob̄r de carne h̄gis d̄r  
q̄ refert dicē carne i **abraā** fm q̄ ē i potētia  
ad carne h̄gis. et fm q̄ ē i potētia ad carne  
xpi. **Nā** put ē i potētia ad carne h̄gis: sic ē  
educēda fm potētia mālē et rōne p̄pagatio  
nis cū libidine. et iō decimabilis. **Sed** x̄o q̄  
i potētia ad carne xpi: sic iolū ponit potētia



malis: q̄ educēda ē i actu p opatōe; sp̄s. f. et  
iō n̄ decimabil. tota ḡ caro x̄ginis erat deci  
mabil. f. n̄ tota caro x̄ginis vt i potētia ad  
carnē x̄pi. **E**od̄ mō n̄ def ad q̄rtū qd̄ ob̄r  
q̄ tota massa hūani generis fuit corrupta i  
**Adā.** **A** 5<sup>o</sup> qd̄ ob̄r de circūcisiōe dō. q̄ n̄  
ē sile de circūcisiōe 7 decimatōe. q̄a decima  
tio fiebat rōne n̄: n̄ rōne p̄. **N**ō. n. i lumbis  
**Abrae** decimabāf hoīes i actu ex̄ntes. **C**ircū  
cisiō x̄o 7 oblatio fiebat rōne p̄: nec fuit rō  
circūcisiōis x̄pi ppter se vel ppter culpā ori  
ginalē: f. ppter nos. et ad oīdēdū penalita  
tē assumptā. **A**d illd̄ aut qd̄ ob̄r cō rōnez  
apli dō. q̄ rō pcedit supposita ppositione q̄  
abraā fuit dignior oī sua posteritate: et hāc  
suppositi iux opōm iudeoz. oseq̄ figi f. l3 sup  
posito. q̄ si abraā ē dignior. **D**elch. i q̄ figu  
ras sacerdotiū x̄pi. et abraā ē dignior **Leui** 7  
sua posteritate. ḡ **D**elch. est dignior **Leui** 7  
sacerdotiū ei: et ita sacerdotiū x̄pi. **A**d  
illd̄ qd̄ ob̄r f. 5<sup>o</sup> auctoritatē **Aug.** **N**ō decima  
bas nisi qd̄ curabas. f. quosdā exponis. deci  
mabas. i. ad reddēdā decimā obligabas. qd̄  
curabas. i. qd̄ curatōe indigebat. **S**ed alr 7  
meli<sup>o</sup> exponis. decimabas qd̄ curabas. q̄a in  
oblone decimar abrae curatio original mor  
bi p x̄pm significabas. vñ s̄ḡtio curationis  
erat i oblone abrae. f. effect<sup>o</sup> erat p fidē x̄pi.  
et iō n̄ pcedit obiectio. **A**d illd̄ qd̄ ob̄r q̄  
oblato decimar p̄ dīminuebat occupā. dō  
q̄ l3 n̄ erat ex tute sua: f. ex tute grē fidei  
offerētū. vñ n̄ erat eis alligata grā sic mō i  
sac̄o baptismi alligat grā p x̄pm: cui<sup>o</sup> tute  
originalis occupā minuit. tñ s̄ḡtio dīminu  
tionis occupie original erat i decima: sic dīc  
**Hugo** de scō **Uic.** **I**n lege nālī primo data  
sunt sac̄a. decimatōes. sacrificia. 7 oblonē  
vt i decimatione p̄dōz remissio. in sacrifi  
ciis mortificatio. in oblone boni op̄is exhibitio  
s̄ḡref. **S**3 obscura fuit s̄ḡtio i sac̄o decima  
tionis: vbi hō de his q̄ possidebat p̄tē obta  
lit. vt ad hūc modū qd̄ erat imp̄fectiōis sibi  
tribuet. qd̄ ad bonitatē spectat: deo i putar;  
et l3 sibi voluerūt. 9. ptes retēte. q̄a nouena  
ri<sup>o</sup> signū imperfētionis ē a denario p̄fecto  
deficiens. **A**d vltimū dō fm **Aug.** q̄ oīa  
creata fuerūt fm materiā vel fm silitudinē  
**Silr** dō q̄ sunt filii abrae fm carnē. et sunt  
filii abrae f. 5<sup>o</sup> fidē. **I**lli sūt filii fm mām. **I**sti  
sunt f. 5<sup>o</sup> silitudinē: q̄a imitatores fidei abrae  
**N**ūdidiō igit erat oīuz in abraā: q̄ erāt filii  
eius p fidē. i. imitatores fidei ei<sup>o</sup>. vñ ad ro.

.xi. **N**ō. n. qui fm carnē sunt filii dei. f. qui  
filii pmissionis extimant in semine zc. **I**te  
ro. 4. Signū accepit circūcisiōis vt pater sit  
oīum credētū: nō his qui sunt ex circūcisi  
one: f. his q̄ sectant<sup>o</sup> vestigia fidei patris n̄r  
abrae. **D**e decimatōe aut n̄ ē sic. q̄a decima  
tio ē p̄gnatio faciēde liberatōis p x̄pi: que  
quo ad sufficiētiā respicit omnes: f. quo ad  
efficaciā: nō omnes: f. tñ electos. **D**ec ḡ est  
rō quare omnes decimabant: nō omnes bñ  
dicebāf. **E**t qd̄ ob̄r q̄ grā nō ē ex duce nec  
aīa dō. q̄ l3 vna aīa n̄ sit ab altera: nec grā  
trāsfūdāf ab aīa i aīaz: vna tñ pōt h̄re silitu  
dinē. i. ex<sup>o</sup> credēdi ab alia. et sic p3 solo ad  
predicā.

**D**einde queritur <sup>de pfe</sup>  
ctiōe oīci corpis. **A**d qd̄ ang<sup>o</sup> i li. de fide ad  
**Petrū.** firmissime tene et nullaten<sup>o</sup> dubites  
nō carnē x̄pi sine dīnitatē oceptā in vtero  
virgis p̄us q̄ suscipere f. a x̄bo. f. ip̄z x̄bū dñi  
sue carnis assumptione oceptū ipsāq̄ carnē  
x̄bi assumptione oceptā. **S**i ḡ ip̄m x̄bū assū  
psit corpus p̄fectū 7 formatū totalr. ḡ simul  
corpus fuit oceptū 7 formatū. **I**te ang<sup>o</sup>.  
i li. de trini. **N**on ex vtero virgis p̄us caro  
ocepta ē: 7 postea deitas uenit in carnē: sed  
mox vt x̄bū venit in vterū seruata pprieta  
te nature p̄pe factū ē caro: 7 p̄fect<sup>o</sup> hō i ve  
ritate carnis 7 anime. **C**ont<sup>o</sup>. ang<sup>o</sup> sup **Jo.**  
2. **S**oluite templum. et s̄bdiē. 46. annis edi  
ficatū ē tēplū zc. **D**ic numer<sup>o</sup> p̄fectiōis oīci  
corpis onenit: quot dieb<sup>o</sup> forma corpis  
humani pficiē. ex quo arguit<sup>o</sup> q̄ p̄us fuit cō  
cepta caro x̄pi 7 formata q̄ x̄bo vnita: sic ē  
in aliis corpib<sup>o</sup> que p̄us oceptū 7 formāf  
q̄ anime infundantur. **R.** **N**on hoc dixit  
ang<sup>o</sup>. vt negaret quin caro illa esset ocepta  
simul 7 formata 7 assumpta. sed quia mem  
broz dīstīnctio in ip̄so momēto oceptiōis et  
vniōis adeo erat parua: vt humano visui  
vix posset s̄bici. **I**n dieb<sup>o</sup> aut illis quos me  
morat est notabilis facta. **E**t nō q̄ dīc ang<sup>o</sup>.  
in li. 83. qōnū. **D**e numero diez p̄fectiōis  
corpis x̄pi oceptio humana sic dī pcedere  
et perfici vt p̄mis sex dieb<sup>o</sup> q̄ lactis hēant  
silitudinē. 9. dieb<sup>o</sup> ouertit<sup>o</sup> in sanguinē. de  
inde. 12. dieb<sup>o</sup> solidet<sup>o</sup>. 15. diebus forme<sup>o</sup> vsq̄  
ad p̄fecta membra. deinde vsq̄ ad tempus  
partus in magnitudine augeat. 45. ḡ 7 uno  
addito: qd̄ sumā significat sit consumatio tē  
pli. **A** si multiplicet<sup>o</sup> hic numerus per sex: ḡ  
c 2



erat caput huius numeri fiunt. 200. 7. 76. i. nouem menses 7 sex dies: qui computantur ab octauo Cal. aprilis: quo die conceptus dñs credit: vsq; ad octauū Calen. ianuarii: quo die natus est. Non igitur absurde. 46. annis fabricatum est templū: quod corp⁹ ei⁹ significabat ut quot anni fuerūt ī fabricatione templi: tot dies fuerūt ī fabricatōe corp⁹ dñici. 7 sic p̄ q̄ dñs hic numer⁹ p̄fectōi dñici corp⁹ ouēit.

## **I**nquisito de his

que pertinent ad conceptionē: ingreditur est de natiuitate filii dei in hunc modum.

Primo an diuina natura sit nata. 2<sup>o</sup> an due sint natiuitates filii dei. 3<sup>o</sup> an possint dici duo filii. 4<sup>o</sup> utrum xp̄s sit filius ad optinns. Quinto utrū vniuoce dicat filii⁹ dei 7 fili⁹ x̄ḡis. Sexto ad maiore declarationē querit de filiatione 7 adoptionē.

**P**rimo igitur dubitat utrū dīna natura sit nata de uirgine et videat q̄ sic. Idem est deus 7 dīna eētia. Cum igitur vere dicat. deus est nat⁹ de uirgine igitur vere dicat. dīna natura ē nata de uirgine

Item dīna natura ē incarnata. 7 incarnatio ordinat ad generationē. igitur dīna nā est genita. igitur nata. Item Aug⁹ dicit expresse dīnā nām accipi 7 nasci de humana natura

Cont. Si dīna natura est nata de uirgine. igitur dīna natura est filia uirginis. quod est abusus dicere. Itē omni cui ouenit eē nātum ouenit esse ab alio. Si ergo dīne nature nullo modo ouenit esse ab alio: nec ei ouēit esse nat⁹: cū ipsa sit ens nō ab alio. R<sup>o</sup> dō pro regula q̄ nulla dictio significat p̄prietatem p̄sonalē creatā: vel increatā ouenit diuine essentie. Inde est q̄ sicut dīne essentie nō ouenit esse genitā vel generari. q̄a hec ē p̄prietas filii: que ponit esse ab alio 7 increata: ita nō ouenit dīne essentie mitti vel nasci. quia in hoc q̄ dico mitti 7 nasci: intelligitur esse ab alio. quod nullo modo cōuenit diuine essentie. Ad p̄mū igitur obiectū dō. q̄ nō est simile nec sequit. deus ē nat⁹. igitur dīna essentie est nata: quāuis hoc nomē de⁹ 7 diuina essentie significet idem. tñ alio modo: quia dīna essentie significat essentia ut eēntiam. i. in absolute ab omni relatione. Et ideo nō supponit p̄sonam: nec ei ouenit p̄prietas personalis. Hoc nomen igitur deus ut habet illam essentia significat. et quia hoc ouenit persone habere essentia dīnam. ideo b

nomen deus supponit personam: et ei ouēit p̄prietas personalis. quāuis igitur dicat de⁹ nat⁹ nō tñ dicat essentie nata. Ad 2<sup>o</sup> dō q̄ nō sequit incarnatio ordinat ad generationē. igitur cū dīna essentie sit incarnata est nata. nāz incarnatio essentie nō est ordinata ad generationē essentie: sed ad generationē persone. et ideo nō sequit q̄ dīna essentie sit nata de uirgine sed persona. Ad ultimū dō q̄ auctoritates debet intelligi hoc modo: ut nō dicat natura accipi vel nasci: quātū est de se: sed hoc rōne persone. uñ sensus est. natura eterna nō posset accipi vel nasci zc. B̄ ē ille q̄ ē natura diuina. s. filius nō posset accipi sine susceptōe veritatis humane nature.

## **C**onsequenter querit an sint

due natiuitates filii dei. Et arguit sic. Nūc eternitatis 7 nūc tēporis nō faciūt numerū: quia eternitas cum tempore est. igitur nec faciūt bis. igitur cum xp̄s filius hois nat⁹ sit ī tpe. xp̄s fili⁹ dei natus ē eternitate: nō ē dicere q̄ sit bis natus. Itē bis dicē numerū 7 interruptionē tēporis. igitur 7 discōtinnationē 7 distātiā. Si igitur non potest poni distātia entis ī eternitate 7 entis ī tēpore: cum simul sint: nō erit dicē bis natum xp̄m p̄pter eternam natiuitatē 7 temporālē

R<sup>o</sup> hec dictio bis dupliciter dicat. Quāz enim significat numerū tempōz. qñ q̄z ordīnem aliquoz se hōitium fin p̄us 7 posterius. Secundū p̄mū modū hec dictio bis ponit interruptionē tēporis vel vicissitudinē. et idē fin hūc modū nō esset dicere xp̄m bis genitum. Secundū autem modū aliū ē dicere xp̄s bis genitum. quia per hoc notat ordo generationis temporalis ad eternā. et quia eternitas p̄or est tempore 7 nō temp⁹. ideo rōe natiuitatis eterne 7 t̄p̄alis est dicere bis natum xp̄m 7 bis genitum.

## **C**onsequenter que

ritur an xp̄s possit dici duo filii. et videat q̄ sic. Quia cum filiū esse dicat rōe natiuitatis: et due sūt natiuitates xp̄i. igitur xp̄s est duo filii

Item alia est substantia de qua genitus est fili⁹ x̄ḡis. alia de qua genitus est fili⁹ dei. igitur duo erūt filii: ex quo substantia liter sūt due generationes. Item gñans dñs ad genitū. Si igitur sunt duo gñantes 7 duo geniti. igitur 7 duo filii

Itē p̄sona p̄segr nām. igitur si plures nature sūt ī xp̄o: 7 plures erūt p̄. q̄a multiplicato p̄ori multiplicabit quod cōsequens ē ad illū



**S**i igitur generatio secundum plures naturas necesse est plures personas esse genitas, igitur duo geniti personalem. ergo Christus est duo geniti personalem.

Item sicut se habet quantum ad unitatem et pluralitatem univernalem ad singulare, sic se habet natura ad rem nature. Si igitur plurius univernalius non est unum singulare vel particulare, igitur nec plurimum naturarum erit una res nature, igitur nec una persona. Sed Christus est genitus quantum ad duas naturas, igitur non est una persona, igitur est duo filii. Ratione dico, quod generatio non solum comparatur ad natum, sed ad illud ex quo est generatio, et ideo quantum non multiplicetur natum tamen multiplicatur generatio vel nativitas ex parte eius: ex quo est generatio. Et ideo non sequitur due generationes vel due nativitates, igitur duo filii vel duo nati: quemadmodum non sequitur, due dationes igitur duo data, cum dominus dat seruo aliquid ad tempus, et postmodum dat ei ad perpetuitatem, sicut etiam non sequitur, due factiones, ergo duo facta: sicut cum aliquis facit imaginem et postea deaurat eam: sed bene sequitur, ergo factus dupliciter. Et per hoc patet ratio ad primum. Ad 2<sup>um</sup> dicendum, quod non sequitur, due sunt substantie: ex quibus est generatio, ergo duo filii, quia unitas filiationis non est respectu eius ex quo est generatio: sed eius cuius est, hoc est ratione quod generatur. Et quia generatio ista est unius personae siue persone, ideo una est filiationis et unus est filius. Ad tertium dicendum, quod non sequitur, due generationes, igitur duo geniti. Nam aliquid unum et idem potest referri duobus differenter secundum differenter habitudinem: nec ex hac ratione sequitur ipsum esse duo. Ita unus et idem filius se habet relative ad patrem per generationem; unam: et ad matrem per generationem humanam; nec erit diversa filiationis: sed est filiationis respectu diversorum. Similiter nec erit duo filii, quia filiationis dicitur propter relationem siue relationem persone.

Ad illud quod obicitur ultimo in duabus rationibus sicut prius tactum est, quia ut dicitur Boetius de duabus naturis, quod persona non est in accidentibus: sed solum in substantiis; et non in quibuslibet: sed in rationabilibus, et non in quibuslibet; rationabilibus sed solum in diuinis. Sed ulterius addendum est quod est quedam substantia individua per se habens substantiam. Quedam ratio est que non habet per se substantiam sicut anima: sed sit substantia rationalis individua: non habet per se substantiam; et ideo non est dicenda persona. Persona enim consistit in natura rationali individua per se existente vel substantia. Hinc est quod cum humana natura in Christo non ha-

beat per se substantiam: non habet esse persona: imo cum persona dicat substantiam completam non possibilem ad perfectionem dignioris: nullo modo dicitur per se humana natura. Per hoc etiam patet solo. Non enim est verum quod persona sequatur naturam quaque: sed nam per se substantia. Preterea non est haec comparatio, quod sicut unum individuum non potest esse diversorum univernalius: quod una persona non possit esse plurius naturarum: quia univernale dicitur totum esse individui, natura vero dicitur ut parte vel quasi parte ipsius persone: sicut patet quod due nature sunt in una persona in homine, scilicet anima et caro.

Sed si obicitur, quod per se substantia perfectionis est. Cum igitur natura aliorum hominum sit per se substantia: non autem natura humana in Christo videbitur humana natura Christi esse imperfecta respectu naturarum aliorum hominum. Dicendum quod esse unibile perfectioni vel forme digniori non est imperfectionis: imo magis perfectionis ut patet: quia vis vegetabilis perfectionis est in sensibilibus: quod in vegetabilibus et tamen in vegetabilibus est per se, in sensibilibus vero est in unione et ordine ad formam digniorem. Similiter vis sensibilis perfectionis est in homine ubi est in ordine ad rationem: quod in brutis ubi est per se substantia. Similiter natura humana perfectionis est in Christo: quia in unione ad divinam naturam: quod in aliis hominibus ubi est per se substantia.

## Consequenter que

ritur utrum Christus sit filius adoptivus. Et videtur quod sic. Hylari<sup>us</sup> in libro de trinitate. Potestatis dignitas non amittitur: dum carnis humanitas adoptatur, igitur Christus secundum quod homo est filius adoptivus. Item Augustinus de vocacione sanctorum. Ea gratia fit ab initio fidei homo qui cumque Christianus: quia gratia ille homo factus est Christus; homo fit Christianus per gratiam adoptionis, igitur ille homo fit Christus per gratiam adoptionis, ergo est filius adoptivus. Item bene dicitur, Christus secundum quod homo est creatura, ergo filius Christus secundum quod homo est filius adoptivus. Contra, Phil. 2. Non igitur habet in gloria dei patris, etc. Sicut. In quantum homo assumpsit nomen dei non per gratiam adoptionis: sed per gratiam unionis, scilicet ut non sit adoptio eius, sed eius: cui flectitur omne genu. Item Ro. 1. Qui predestinatus est filius dei etc. Ambrosius. Volo reuolui scripturas: multumque filium adoptivum inveni. Item Augustinus in ecclesiasticis dogmatibus. Natus est secundum veritatem non ex deo dei filius: et secundum veritatem non ex homine hominis filius ut veritas geniti non adoptione, non appellatio: sed in utraque



natiuitate filii nomen nascendo haberet.

**R**ñdeo. cū adoptio sit vt de nō filio fiat fili? nō est autē dicē. q̄ xp̄s fm q̄ homo fu erit n̄ filius. ideo fm q̄ homo nō potest dici fili? adoptiuus. **A**d auctoritatē Cyllariū q̄ dic̄ q̄ carnis humanitas adoptat dicēdū q̄ humanitas carnis potest accipi dupl̄. fm sp̄s; omunē. aut fm s̄b̄stātiā singulārē. nullo modo ē dicēdum: q̄ humanitas in xp̄o ad optet fm s̄b̄am singulārē. **S**ecūdū x̄o sp̄m omunē posset dici adoptari humanitas in xp̄o. s̄ hoc n̄ respectu xp̄i: s̄ respectu alioz ho minū: qui cum xp̄o omunē h̄nt humanitatē ut dicēt humanitas adoptari fm hūc sensū quia que n̄ hēbat eē filii i aliis: i xp̄o hēt esse filii. **E**t fm hūc modum humanitas siue ho mo de nō filio i aliis sit fili? i xp̄o. **E**t fm h̄ d̄r humanitas adoptari i xp̄o. **A**d aliud dicēdum. q̄ ē grā creata informās aīam. et ē grā increata causans creatā. **Q**uādo ḡ dic̄ **A**ug? **E**adē grā qua homo sit xp̄ian? i ho mo fact? ē xp̄s: intell̄ de grā increata: que est sp̄s sanct? qua sicut causa efficiēte effici tur homo xp̄ian?: et ille homo factus est xp̄s **B**ratia x̄o creata n̄ eadē: q̄ illa in homine puro ē grā adoptionis. **I**n xp̄o x̄o hōe grā unionis. **I**tē ad tertiū dicēdū. q̄ adoptio ponit differētē statum humane nature. vnū i quo sit n̄ fili?. quod n̄ ē inuenire in xp̄o fm q̄ homo. **C**reatura uero n̄ ponit statum diffe rētiā: s̄ solummō esse de nihilo. quod oue nit xp̄o fm q̄ homo. **P**retēa creatura po nit eē post n̄ eē. **A**doptio x̄o bñ eē post male eē. qd̄ nullo mō ouenit xp̄o fm q̄ homo.

### **C**onsequenter que

ritur utrū xp̄s vninoce dicat filius dei et filius virḡis. **E**t v̄ q̄ sic. **Q**uia cum dicat fili? hoīs et fili? dei fm rōnē generatōis nāl̄ ex vtraq; parte n̄ d̄r equoce fili? s̄ vninoce

**C**ōtra. fili? x̄ḡis est p̄ decisione; partis a x̄ḡine. fili? x̄o dei patris ē n̄ p̄ decisione; s̄ p̄ totalitatē ipsi? s̄b̄stātie: quā accepit a patre ergo equoce d̄r fili? nō vninoce. **R**ñdeo. nō d̄r vninoce. nec equinoce: s̄ analogice. i. s̄ p̄us et posterius: quēadmodū bonitas de ho no creato et increato. **I**tem querit utrū debeat dici fili? nā. **N**ā h̄ dicūt auctoritates s̄ctoꝝ: et cū fili? dicat filiatiōe. de? x̄o dicē de? natura: que dīna est. homo x̄o d̄r homo humana natura. **X**p̄s enim deitate d̄r de?

humanitate homo. filiatiōe fili?. **N**ō igit nā ē fili?: s̄ magis filiatiōe. **I**te; cū essentia sit idem quod nā: poterit ne dici fili? essentia: sicut filius natura. **R**ñdeo ad p̄mum fm q̄ dicit **M**agister in sentētiis. **A**lter dicē de? natura. aliter filius natura. **C**ū enim d̄r de? natura: ablatiuus est q̄i formalis. sicut si dicē deitate de?. **C**ū x̄o d̄r fili? natura: non ē ablatiuus quasi formalis: s̄ q̄i material sine s̄balis. vnde sensus ē fili? natura. i. filius ha bēs naturā. vñ licet dicat filius filiatiōe formaliter: nihilomin? ē deus natura. **A**d aliud dicēdum. q̄ cū dico essentia: dico dei tatē absolute. cū x̄o dico naturā: dico dei ta tem cū rōne generationis. s. filii. **N**atura. n. est essentia habēs virtutē pducēdi ex se simile proptēa quāuis ocedat filius natura: nō tñ ocedi debet filius essentia i ablatiuo: cū per ablatiuū significet circūstātia materialis.

### **C**onsequenter que

**A**d maiorē declarationē de filiatiōe p̄ adoptionē i hūc modū. **P**rimo vtrum ratio p̄nitatis siue filiatiōis dicat vninoce de nobis et filio dei. **2**o vtrū rō qua d̄r p̄r noster oueniat patri tātū: aut toti trinitati **3**o vtrū xp̄s fm q̄ homo sit fili? trinitat̄ siue filius adoptōis. **4**o vnde sit in nobis filiatio. **Q**uinto vtrum ante incarnatio nem fuerit filiatio.

### **A**d primum sic

**U**nū uni obicitur opponit uno genere oppositōis. **S**i ergo alia est relatio qua xp̄s d̄r fili? patris: et qua nos dicimur filii patris. q̄ illa ē increata. et ista creata. ergo alia ē relatio qua d̄r pater filii. et qua d̄r pater noster. ergo hec paternitas alia est ab illa p̄nitate. **I**tem **Jo. 20.** **A**scē do ad patrē meū et patrē vestrum zc. intell̄. **A**lter d̄r meum. aliter d̄r vestrū. **D**eū d̄r natura. vestrū x̄o grā. ergo alia ē rō p̄nita tis et filiatiōis: qua d̄r pater filii. et q̄ dicē pater noster. **C**ōtra. **A**ugustin? i libro de trinitate. **P**ater dicitur p̄ncipiū filii quō ge nuit eū. et p̄ncipiū sp̄s. s. quō donū ei? est. et p̄ncipiū creature quō creauit eā. et tñ p̄pter has rōnes diuersas nō multiplicat rō p̄nci pii. ergo cū d̄r pater filii et pater creature: n̄ multiplicabit rō patris respectu filii et re spectu creature rōnalis. **I**tem **Ephe. 3.** **S**ic cō genua mea ante deum et patrē a quo oīs



paternitas in celo et in terra notat. Ergo paternitas in celo et in terra fin hoc non dicitur fin ratione diuersa. Cum ergo paternitas in celo sit qua deus pater filii, paternitas in terra qua deus pater noster, ergo non erit differens ratio: cum deus pater filii: et cum deus pater noster. Rursus deo sicut cum deus principium respectu filii et respectu creature, ratio principii ex parte eius quod est principium non mutat: sed ex parte illorum ad que deus principium, unde non est dicere plura principia. Simili modo cum dicitur pater filii et pater noster: non est differentia paternitatis ex parte eius qui deus pater filii: et rem: sed tamen fin modum. Sed ex parte eorum ad quos deus pater, sicut cum deus principium filii deus personaliter. Cum vero dicitur principium creature: deus essentialiter. Similiter cum deus pater filii: deus personaliter, cum deus pater creature dicitur essentialiter, nec est ibi differentia fin rem: sed tamen fin modum. Ad illud ergo quod primo obicitur, quod unum non opponitur multis correlatiue, sed quod falsum est etiam in inferioribus. Immo cum unus est pater multorum: unum opponitur multis correlatiue. Dicendum ergo est quod non multiplicatur relatio in patre fin essentialitatem: cum deus deus est pater filii: et cum deus est pater noster, sed solum est ibi differens modus: quoniam multiplicatur in his que sunt ab eo. Ad illud quod dicit Augustinus super Iob. Aliter dicitur meum: aliter vestrum etc. deus quod gratia et natura non faciunt distinctionem ex parte illius a quo, sed ex parte eorum que sunt ab illo.

**Consequenter** queritur utrum ratio paternitatis respectu nostri conueniat toti trinitati: et cum filius fin rationem nominis non dicat respectum ad posterius sed ad prius: et similiter spiritus in quantum spiritus, nomen autem paternitatis dicat respectum ad posterius, ergo non conuenit filio quod dicatur pater noster: quoadmodum nec dicitur filii noster: quia filiatio dicitur in respectu ad prius, pari ratione nec spiritus sanctus. Item abstractis personis ab essentialitate: adhuc remanet summa bonitas per intellectum quo ad nos. Sed summa bonitas quo ad nos non ostenditur nisi per impartitionem gratie, ergo adhuc intelligitur impartitio gratie, ergo et filiatio. Ex quo relinquitur quod esse filium per gratiam non dependet a patre et spiritu sancto. Contra. Ipse filii dicitur in euangelio. Fili remittunt tibi peccata tua, ergo per consequens dicit se patrem. Item ad ephe. 4. Unus deus, unus dominus, una fides, unum

baptisma, unus deus pater omnium. Dicitur glo. Pater omnium deus creator: sed fidelium regeneratione. Si ergo creatio et regeneratio est conuersus effectus trium personarum, ergo et paternitas. Rursus deo dicendum, quod per nos dicitur communiter de tribus personis, ad filiationem enim per gratiam regitur quod simus ad imaginem et similitudinem per gratiam. Quod autem simus in esse gratie hoc pertinet ad primum. Quod vero ad imaginem ad filium: qui est imago patris. Quod autem ad similitudinem ad spiritum sanctum quod est similitudo: per quam assimilamur deo. Preterea a patre per filium regimur. Ab utroque per spiritum sanctum reformamur: ex quo quod est filiatio per adoptionem. Ex quo relinquitur quod ratio paternitatis: quod deus pater noster conuenit toti trinitati. Ad illud quod primo obicitur dicendum, quod nomen paternitatis conuenit filio non eo quod filii: sed eo quod principium gratie redemptionis. Similiter spiritus sanctus non eo quod deus spiritus, sed eo quod nobis est in pignus eterne hereditatis. Unde Augustinus, in libro de anima et spiritu. Filium dedit in precium redemptionis, spiritum sanctum in privilegium adoptionis, se denique totum seruat hereditatem adoptionis. Ad aliud vero quod quatuor abstractis personis intelligitur impartitio gratie: non tamen fin appropriatam rationem: ut gratia adoptionis, ad gratiam enim optionis occurrunt duo in filiis. Ade: qui nascitur filii ire: sine filii dyaboli. Primum est redemptio a filiatione dyaboli. Secundum est adoptio in filiationem dei. Primum per appropriatam sit a patre per filium, et ab utroque per spiritum sanctum. Unde Augustinus, in libro de anima et spiritu. Pater tradidit filium: quo redimeret seruos, misit spiritum sanctum: quo seruos adoptaret in filios.

**Consequenter** queritur utrum christus fin quod homo sit filius trinitatis. Et hec questio supra determinata est: ubi queritur quare christus non dicatur filii spiritus sancti.

**Consequenter** queritur unde sit filiatio. Nam ad rom. 8. dicitur. Ipse spiritus reddit testimonium spiritui nostro quod filii dei sumus, ergo per spiritum sumus filii adoptionis. Item supra Augustinus. Misit spiritum sanctum ut seruos adoptaret in filios. Item. 3. Ro. Non accepistis spiritum seruitutis sed spiritum adoptionis: in quo clamamus abba pater. Glo. Timor castus qui bonus est et perficiens nos genuerat filios, ergo per timorem efficiuntur filii. Item Jo. 1. Dedit eis potestatem filios dei fieri his qui credunt



in nō ē eius. ergo p fide efficiamur filii. **Itē**  
**3<sup>o</sup> Job.** Quod natū est ex spū. 7 sequit. **N**isi  
 q̄s renat<sup>9</sup> fuerit ex aqua 7 spū scō. ḡ p sacra  
 mētū baptisimī efficiamur filii dei. q̄a p illud  
 regiamur. **Itē. i. Jo. 3.** Videte qualē cari  
 tatē dedit nobis deus: ut filii dei noīemur.  
 7 simus. ḡ filii sumus p caritatem. **Item**  
**Aug.** p̄p̄a humilitas facit nos nasci de spū  
 sancto. ḡ sumus filii p humilitate. **Item**  
**Aug.** Comptum est nos esse filios p adoptio  
 nē p illum qui ē fili<sup>9</sup> p naturā. ḡ filii sumus  
 p filiū. Querit<sup>9</sup> ḡ istoz differētia. **R**ñdeo  
 a adoptio respicit causam increatā: 7 causā  
 creatam. Causa increata est trinitas dupl<sup>r</sup>.  
 Per grām in p̄nti: 7 gloriā in futuro. Per  
 grām x̄o hoc modo pater p filiū tollēs filia  
 tionē dyaboli i redēptōe. 7 p spūm scūm cō  
 ferens filiationē dei. et hoc modo descēdūt  
 dīna ad nos. **A**d glīā x̄o pater p spūm s̄a  
 ctum reducit nos ad cōformitatē fili: 7 fili<sup>9</sup>  
 reducit nos ad imaginem patris. **Uñ. Aug.**  
 in libro de anima 7 spū. Spūs sanct<sup>9</sup> pducit  
 essentia ad xpūm: quam ipse sine macula 7  
 ruga tradet regnū deo 7 patri. Causa vero  
 creata determinat multipliciter fin differē  
 tem cōsiderationē. **N**ā causa disponēs ē hu  
 militas. causa efficiēs est grā sacramenti. cā  
 pficiens respectu patris timor filialis. respe  
 ctu filii fides. respectu spūs sancti caritas.

## Consequenter que

rit utrū ante incarnationē fuerit filiatio p  
 adoptionē. **E**t cū dicat **Job. i.** **Q** postq̄ x̄bū  
 caro factum est. dedit eis potestātē filios di  
 fieri his zc. videt<sup>9</sup> q̄ ante incarnationē non  
 fuerit filiatio p adoptionē. **Itē dī in 3<sup>o</sup> li.**  
**sent. di. 8.** Nos dicimur filii adoptiui: q̄a cū  
 nati fuērī<sup>9</sup> filii ire. ephe. 2. p grām facti su  
 mus filii dei. **C**um ḡ in statu inocētie n̄ eēnt  
 filii ire. ḡ nec poterāt esse adoptiui filii. ergo  
**A**dā ante peccatū nō fuit filius adoptio  
 nis. **Cōtra.** Ante incarnationē 7 ante pec  
 catū 7 p̄p̄ sancti erant filii. alī nō p̄tinent ad  
 hereditatē. **Uñ. i. sa. 63.** Vere tu pater no  
 ster es: 7 Abraam nos nesciuit. **A**ut ergo fi  
 lii naturales. aut adoptiui. aut solū filii per  
 creationē: sicut cetera. nō p̄mo modo: nec 3<sup>o</sup>  
 solam. **R**elinquit<sup>9</sup> ḡ q̄ filii adoptiui. **R<sup>o</sup>.**  
 adoptio respicit duplicē terminū. a quo: 7  
 ad quem. **Q**uātū ad terminū a quo refert ī  
 statu ante peccatū 7 post peccatū. nam ī sta

tu post peccatum de filio ire fit fili<sup>9</sup>. **I**n sta  
 tu vero ante peccatū nō de filio ire: s̄ de nō  
 filio p grām fit fili<sup>9</sup>. vñ post peccatum ē cō  
 traria dispositio ad filiationē. **I**n statu ino  
 centie negatio filiationis. **Q**uātū x̄o ad ter  
 minū ad quē refert ante incarnationē 7 p<sup>o</sup>.  
**N**ā ante incarnationē ex fide incarnatōis  
 erat fi iatio ī potētia. nō ī effectu. q̄ ē cū cōse  
 cutione hereditatis. **P**ost incarnationē x̄o  
 7 passionē erat filiatio ī effectu cū cōsecutōe  
 hereditatis remota obligatōe p passionem.

**I**tem refert adoptio ante peccatū: si non  
 esset incarnatio: et post peccatū post incar  
 nationē. **N**ā si nō eēt incarnatio eēt solū he  
 reditas in terra fluente mel. s. in dulcedine  
 dīnitatis tm̄. **P**er incarnationē x̄o ē heredi  
 tas aucta ī terra fluente lac 7 mel. i. delecta  
 tionē dīnitatis 7 humanitatis assumpte in  
 vnitate p̄sone filii dei. **Uñ. 8. ro.** **H**eredes  
 quidem dei. coheredes autem xpī.

**C**onsequenter <sup>ren</sup>  
 dū est de grā xpī. hec enim questio  
 p̄ambula est ad ceteras: que sunt de p̄tate  
 scīa. uolūtate. 7 merito dñi saluatoris. **Q**ue  
 redū est ḡ generaliter. **P**rimo an in x̄po  
 sit ponēda grā que dī vnīōis. 2<sup>o</sup> an ī x̄po  
 ponēda sit grā fin quā ē caput. 3<sup>o</sup> an ī x̄po  
 ponēda sit grā absoluta ut cōsiderat<sup>9</sup> ut q̄  
 dam homo singularis. **D**einde in spālī d  
 istis grātis querendū est.

**A**d primum obicit<sup>9</sup> sic. **I**n x̄po  
 est vnio dīnitat<sup>9</sup>  
 ad corpus. Si ḡ ipsum corp<sup>9</sup> nō ē susceptiuū  
 grē. ḡ nō vnī<sup>9</sup> corpus dīnitati nec dīnitas  
 corpori p grām. **D**inor patet. s. q̄ corpus n̄  
 sit susceptiuū grē. quia opposita nata sunt fi  
 eri circa idem. et quod nō ē susceptiuū grē  
 vnīus oppositi: nō est susceptiuū alteri<sup>9</sup>. pec  
 catū x̄o 7 grā sunt opposita. **S**ed corpus nō  
 est susceptiuū peccati. ḡ nec grē. nō ḡ aliq̄  
 grā que vnīat corpus cū dīnitate. **E**x hoc  
 vltorius arguit<sup>9</sup>. quonīā simul ē rō vnīendi  
 totā humanitatē dīnitati. **S**i ḡ corpus vnī<sup>9</sup>  
 dīnitati sine grā. ḡ humanitas vnī<sup>9</sup> dīni  
 tati sine grā. **A**d illud potest dari rñsio  
 f<sup>o</sup> **Jo. Damasc.** q̄ dīnitas vnī<sup>9</sup> corpori medi  
 ante intellectu vel anima: et anima mediāte  
 grā. et ita cum aīa sit susceptiua grē: inde ē  
 q̄ grā est uinculum illius vnionis. q̄a corp<sup>9</sup>  
 vnī<sup>9</sup> aīe: 7 p ipsam aīam que est susceptiua



grē vnīe dīnitati. **S**3 oīra h̄ obī h̄ mō.

In triduo erat separata aīa a corpore xpī: tñ corpus xpī vnīebat dīnitati. ḡ nō vnīebat p̄ aīam. ḡ in triduo nō vnīebat corpus xpī dīnitati p̄ grām: s̄ idē est mod⁹ 7 fuit vnīendi humanitatē cū dīnitate in cōceptōe.

**I**hu xpī: et semper. Cum ḡ in triduo nō fuerit hec unio per grām. ḡ nec in eius cōceptōe.

**I**tem ponatur per impossibile q̄ aīa ī trīduo separaretur a dīnitate. aut igit̄ ppter h̄ solū vnio dīnitatis ad corpus. aut non.

**S**i nō ḡ si nō vnī corpus dīnitati p̄ grām nisi rōne anime. ḡ grā nō fuit mediū unionis in trīduo. ḡ illa unio que ē ī xpō nō fuit p̄ grā;

**I**tem potentior ē vtus educens effectum sine medio: q̄ cū medio. ga ex defectu virtutis est q̄ indiget medio ad p̄ductionē sui opis.

**S**ed vtus dīna est potentissima. ḡ semper pducit effectum suū sine medio. Cum ḡ eius effectus fuerit incarnatio siue vnio humanitatis ad dīnitatē in xpō. ḡ hec unio fuit sine medio. ḡ grā non fuit mediū in illa vnione et sic in xpō nō ē ponere grām uniōis.

**A**d oppositū. **A**ug. Maior grā n̄ potest cogitari q̄ q̄ fili⁹ hōis sit filius dei. **S**ed filius hōis ē filius dei per vnionē. ḡ grā vnionis est in xpō.

**I**te **A**ug. Quicquid ouenit filio dei p naturā ouenit filio hominis p grām. **S**ed hoc q̄ oueniat filio hominis: qd ouenit filio dei: nō ē ex alia grā: q̄ que unit filium hōis filio dei. ḡ necesse ē ponē grām uniōis ī xpō.

**I**te **I**o. i. h̄ q̄ verbū caro factum ē plenū grē 7 vtutis. ḡ ē grā vnionis xbi cū carne.

**I**tem impossibile ē creaturā p naturā creature sblimari sup creaturā siue sup statum creature. **S**ed vnio humanitatis ad dīnitatē ē sblimatio creature sup creaturā siue sup statum creature: qua nō potest cogitari maior. ḡ nō est aliquo modo per naturā humane nature: q̄ vnīatur ad dīnitatē. ergo necesse ē q̄ sit p aliquid additū nature: quod eleuet ipsum sup omnem naturā.

**S**ed illud est donū gratis datū. **C**onstat ergo grā. **E**t cū p illud fiat illa vnio: necesse est ponē grām vnionis ī xpō.

**S**olo dicēdū 7 cōcedēdū ē q̄ ī xpō sit grā uniōis humanitatis ad dīnitatē. et rō huius ē: ga nō ē possibile ipsi creature humane p donum cōditionis nature: q̄ eleuet 7 disponat ad vnā vnionē. et ideo necessaria est ei grā: que eleuet 7 disponat ipsam ad vnionē dīnam. hāc aut̄ grām dīci

mus grām uniōis. **A**d p̄mum quod obī ē cōtrariū q̄ corpus n̄ est susceptiū grē. qd q̄ susceptiū grē dīr dupl̄. s. p se 7 p aliud.

sicut ē susceptiū peccati p se 7 p aliud. sola rōnalis creatura ē susceptiua peccati p se: 7 grē p se. corpus x̄o p accidēs siue p aliud. s. p animam. ga tñ anima ē pfectio corporis: et corpus ē susceptiū pfectionis ab anima.

**P**erfectio anime que est grā mediāte anima suscipit a corpore: quēadmodū erit ī glā.

**G**loria enim erit ī aīa: et aīa glificata pficiet corp⁹. et inde erit in corpore gloria. similr est de grā. ga anima est pfectio corporis. grā vero est pfectio anime. et ideo mediante aīa corporis est pfectio.

**D**icēdū igit̄ q̄ in xpō sicut ipsa anima vnīebatur dīnitati p grā; vnionis: ita ipsum corpus p eādē grām vnīebat dīnitate mediante anima. sicut dicit **D**ama. q̄ mediante intellectu vnīe dīnitati

**A**d illud qd postea obī de trīduo. et ad illud qd sequit̄ qd q̄ in trīduo vnīebat dīnitas corpori mediāte aīa: quāuis eēt etiā sepata a corpore. **N**am aīa ex quo vnīe corpori reliquit ī corpore dispositōez que remanet ī corpore: separata aīa ab ipso. et illa dispositio est ipsius aīe sicut effectus: **E**t ppter hoc quicquid fit per illam dispositiōem vel mediāte illa fit mediāte aīa sue cause p̄xime. mediāte x̄o illa dispositiōe erat vnio dīnitas ad corpus in trīduo. et iō dīr q̄ mediāte aīa fuit vnio. ga mediāte dispositiōe derelicta ab aīa ī ipso corpore: p quam corp⁹ ad vnionē disponebat 7 tenebat ī vnīōe. qd manifestat̄ sic. **A**ug. monet qdōne de abortiuis fetib⁹ vtrū p̄tineat ad resurrectionem et dicit q̄ n̄. ga ipsum puerperū nōdū fuit animatū. et ppter hoc corp⁹ abortiuū nihil fortis ab aīa. ga nōdū fuit vnītū aīe. et iō ex imp̄ssīōe aīe n̄ fortis dispositiōez ad īcorruptiōez 7 ppetuitatē. et ideo omnino resoluit̄ ī p̄stinā materiā. **C**orpus x̄o **H**erodis p̄tinet ad resurrectionē: s̄ n̄ ad btām. ga corp⁹ eius unitum fuit aīe: que erat sba īmortalis 7 ppetua: que tamē nullā habebat grā; nec cōdignitatē ad glā p grā; et ide ē q̄ fortis corp⁹ p dispositiōez ad eē ppetuū: s̄ n̄ glīosū et vnīe itez anime **H**erodis. **A**lterius ē ī corpore b̄rī **P**etri: ga fuit unitū corpus ei⁹ aīe que erat sba ppetua 7 habēs grām ex q̄ erat ī eo cōdignitas ad gloriā. et ideo ex eius imp̄ssīōe fortis possibilitatē ad resurrectionē



et ad eē ppetuū et glorioſū. **H**ic igitur corpus **P**etri separata aīa **P**etri ab ipſo poſſibilitate ordinatā ad gloriā. **U**lterius fuit i corpore **I**hu xpi: quia plus fuit in ipſo q̄ i aliis: quia nō ſolū erat grā cōis i anima ſua ſicut in aliis animab⁹ ſanctis: ſicut i anima **P**etri: immo ulterius i ſua beata aīa erat grā vniōis ad dīnitatē. **S**icut igitur i corpore **P**etri p vniōnē ad ſbſtātiā ppetuā: que erat eius anima habēs etiā grāz relinquebat poteſtas i corpore **P**etri ad reſurrexiōnē ad gloriā. **E**odē mō in dño **I**hu grā vniōis qua beata eius aīa vniebat dīnitati: relinquebat i corpore eius ab aīa ſua que erat ppetua et gratioſa omni plenitudine grē: poſſibilitatē ad eē ppetuū et glorioſum et ad dīnā vniōnē. **A**bſtracta tō aīa nō abſtrahit impreſſio que eſt ab anima i corpore. **U**nde in corpore **I**hu xpi manet diſpoſitio ad dīnā vniōnē ſeparata anima p quā diſpoſitiōnē manet vniō corporis ad dīnitatē: quia quilibet materia ſortit⁹ ppetiātem et diſpoſitiōnē ſue forme. **E**t ita anima xpi ſeparata a corpore i triduo illud quod ex anima erat: ſ. impreſſio fuit medium: et diſpoſitio vniōis corporis ad dīnitatē.

**A**d aliud quod obſt. q̄ potēti⁹ ē uirt⁹. zc. dicēdū. q̄ grā vniōis ſit necēſa in xpo ad vniōnē dīnitatis. et humanitatis nō eſt de impotentia deitatis. ſ. de impotentia humanitatis. quia ipſa ditas de ſe potētiā h̄z actiua ſufficiētē ad vniendū ſibi humanitatē ſine aliquo medio et adiutorio. **S**ed ipſa humanitas impotētiā habet de ſe ad hoc: q̄ vniat dīnitati. **P**er additiōnē. n. nature impoſſibile eſt q̄ diſponat ad vniōnē illā. quia optet q̄ in illa vniōe eleuetur ſupra omnes naturam et creaturam.

### **C**onſequenter que

ritur an in xpo ſit ponēda grā ſ⁹ quā eſt caput ecclie. **A**d **E**phe. i. **I**pſum dedit caput ſuper omnē ecclēſiā: que eſt corp⁹ eius. et ſ⁹ ſm humanā naturā. **S**i igitur xpūs eſt caput ſuper omnē eccliam: et hoc habet ex dono patris. quia dicit. **I**pſum dedit zc. et iſtud donū ē grā. ergo ex gratia habz q̄ ſit caput ecclie

**I**tem **A**ug. ad **V**ardaniū. **I**n xpo habitat omnis plenitudo grē: ſicut in capite: in quo ſunt omnes ſenſus. igitur ipſe eſt velut caput ex grā dei. igitur i ipſo ē grā ſ⁹ quā ē caput ecclie. **I**tem **D**ugo de ſancto **V**ic. in li. de ſacramētis

dic. **S**icut ſpūs hōis mediāte capite ad mēbra deſcēdit vniſicāda: ſic ſpūs ſanctus per xp̄m venit ad xp̄ianos: cui⁹ plenitudo q̄dēz eſt i capite. participatio tō in mēbris.

**A**d oppoſitū ſupponit hec ppoſitio: que aſſerit a ſanctis. **C**orruptio originalis traducta eſt p peccatū **A**de. et p carnē traducta in nobis. quia enim caro eſt ex dūce: et ex carne generat⁹ caro. ideo traducta de carne i carnez p generatiōnē. **S**ed grā nō traducta. quia aīa eſt ſbſiectū grē. aīa tō nō eſt ex dūce. **U**n ſicut nō traductur aīa ab aīa: ita nec grā a grā. **S**ed cū corruptio originalis ſit in carne ſicut traducta caro ex carne: ita corruptio.

**E**x his obſt. **A**nime non ſunt ex dūce: imo ſunt diuiſe et diſtincte a deo create immediate. iuxta illud ps. **Q**ui finxit ſigillatim corda eoz. igitur ab aīa xpi non traducta grā ad aīas n̄ras. igitur nō p̄ficiūt aīe ab ipſa grā aīe xpi. nō pōt igitur aīa ipſi⁹ trāſfundē grām nec iſluc ad aīas n̄ras. **S**ed alia rōne nō dī caput: niſi quia ſicut caput vitā et ſp̄m trāſfundit aliis mēbris: ita xpūs grām mēbris ſuis: que ſunt fideles anime. **C**um igitur hec nō poſſint eſſe: relinquit⁹ q̄ i eo nō eſt grā ſm quam ſit caput

**I**tem **A**ug. **D**ens nulla interpoſita natura ab ipſa p̄ma v̄itate forma⁹. **S**ed hec formatio nihil aliud eſt q̄ p̄fectio: que eſt grā i aīa uel in mēte. igitur ipſa grā ē immediate i animab⁹ noſtris ab ipſa p̄ma v̄itate. **I**tem null⁹ creature ē dare grām. quia ſicut aīa immediate ē a deo: ita eius p̄fectio: que eſt grā. igitur grā nullo mediante eſt a deo. igitur cum xp̄s inquātum homo ſit creatura: nō poteſt eſſe medium influētiē grē dei ad nos. **S**ed alia rōne nō dī habere grām ſm quam dī caput ecclie. igitur nō eſt i ipſo ponēda grā ſm quā dicat⁹ eſſe caput ecclie. **S**olutio. dicēdū q̄ i xpo ſ⁹ q̄ homo eſt ponēda grām ſm quā eſt caput ecclie.

**A**d illud intelligēdū notādū eſt q̄ influētiā grē ē a deo ſine medio: et p mediū ſine medio. xpūs ſ⁹ q̄ deus immediate ē dator grē auctoritate et improba rōe efficiētis. uñ **I**ſa. 43. dī. **E**go ſum ipſe qui deleo iniquitates propter me. **P**er medium xpūs ſm q̄ homo multis modis. **E**ſt enim mediū p modū ſi dei. p modū meriti. p modū deſideriū: ſue orōnis. p modū diſpoſitiōis. **P**er modū fidei. put ipſe cōſiderat⁹ in fide. **F**ides enim que de xpo ſue dī hōie ē diſponit immediate animā ad grām. imo impoſſibile fuit ſiſi



fiō illa aliquē gratiam eē dō. **U**n̄ propter h̄  
dicit p̄r. **Mat. 4.** Sic ē filius meus dīcūs in  
quo mihi bñ placui. **Slo. i.** per ip̄s mihi alii  
placent. **Aug.** Sine fide mediatoris nunq̄  
aliquis placuit deo. **Silf** p̄ modū meriti:  
quia p̄ passionē suam meruit a patre ut va-  
ret grā omnibus credentib⁹ in ipsuz ⁊ amā-  
tibus ipsum fm q̄ dī **Isa. 53.** Iniquitates eo-  
rū ipse portabit: ⁊ ideo dispartiam ei pluri-  
mos. **Silf** per modū desiderii siue orōnis.  
quia omnib⁹ credētib⁹ ⁊ desiderātib⁹ grāz  
orat ⁊ desiderat fm q̄ legī **ro. 8.** Deus qui  
iustificat: quis est q̄ odemnet? **Ihs** xp̄s qui  
sedet ad dexterā patris: qui ⁊ interpellat p̄  
nobis. **Et i. Jo. 2.** **A**duocatū habem⁹ ap̄d pa-  
trē **Ihm** xp̄m iustū. ⁊ ipse ē p̄pitiatio p̄ pec-  
catis nostris. **Ipsē** n̄ est mediū sicut aduoca-  
tus ⁊ orans p̄ nobis: ut nobis detur grā.

**I**tē per modū dispositiōis quātū ad nāz.  
quia tota natura humana ante incarnatōez  
erat digna odio ⁊ reprobatione p̄pter p̄m̄  
originale. **Sed** cū fuit natura humana affū-  
pta a filio dei in unitate p̄sone disponebat  
rōne p̄destinatorū ad grām dispositiōe congru-  
itatis siue dignitatis. **Sicut** ḡ p̄ vnū hoīem  
fuit lapsa: ita p̄ vnū hoīem deū. s. xp̄m per  
vniōnē cum dīnitatē fuit disposita ad iusti-  
ficationē. **U**n̄ ad **ro. 5. dī.** **Sicut** p̄ vnus de-  
lictū omnes hoīes i cōdēnationē. sic ⁊ p̄ uni⁹  
iusticia oēs hoīes i iustificationē uite. **Quia**  
vdec⁹ esset filio habēti humanā naturam:  
si ipsa tota perderet. **Ad** p̄m̄ in cōtrariū  
dicēdū. q̄ peccatū traducit vno mō ⁊ grā  
alio modo. **Peccatū** enī traducit p̄ naturā  
corruptionis. grā x̄o p̄ sp̄m̄ sc̄m̄. **Sicut** ḡ ui-  
demus cōtinuationē ab **Adam** vsq; ad vlti-  
mū filiū **Ade.** et hāc cōtinuationē facit natu-  
ra. et quia ipsa corrupta fuit in **Adam.** ideo  
corrupta ē in omnibus aliis. et ideo p̄ ipsum  
traducit corruptio originalis in filiis **Ade.**  
**Sic** sp̄s sc̄s: p̄ quē abundat grā in aīa xp̄i  
quātū ad omnē grē actū. **In** aliis sanctis cō-  
milē grām infundit. et sicut vn⁹ est sp̄s ca-  
pitis ⁊ mēbroz viuificās caput ⁊ membra  
**Sic** idem sp̄s p̄ quē i nobis ē grā ⁊ in xp̄o.  
**Et** hoc est quod dicit **Hugo** in li. de sacra-  
mentis. **Sicut** sp̄s hoīs mediāte capite ad  
membra descendit viuificāda. sic sp̄s sc̄s  
p̄ xp̄m venit ad xp̄ianos: cui plenitudo qdē  
est in capite: p̄cipatio x̄o i mēbris. vñ sp̄s  
ille plenissime viuificat caput. cōsequenter

alia membra. et in capite sunt omnes sensus  
in membris x̄o est sensus vnus. s. tact⁹. sicut  
dicit **Aug.** **E**st ḡ hoc modo grā in nobis ab  
anima xp̄i p̄ sp̄m̄ sc̄m̄. **Ad** aliud quod  
opponitur. q̄ mens nulla interposita natura  
ab ipsa p̄ma x̄itate format. **o. d.** q̄ aliud ē vi-  
cere animā formari p̄ grām: et animā accipe  
grām. **I**nter formationē aīe p̄ grām ⁊ deū:  
nullū ē mediū. imo ip̄a trinitas format ipsā  
i. reducit i oīnā formationē ⁊ similitudinē. ⁊  
hec formatio ē gratificatio. **S;** in acceptiōe  
grē ab anima potest incidere mediū. quia ac-  
ceptio respicit dantē ⁊ accipiētē. **Sed** inter  
dantē ⁊ accipiētē potest esse mediū. dico vñ  
fidei vel meriti: vñ alioz mōz: quos dixim⁹  
sup̄. **Ad** aliud quod obī. q̄ nullius crea-  
ture ē dare grām. **o. d.** q̄ dare grām p̄ modū  
auctoritatis solius dei ē. s. dare grām p̄ mo-  
dum impetrationis et meriti: ⁊ sic de aliis  
modis pōt esse creature. **Et** sic est ip̄s **Ihs**  
xp̄i fm q̄ homo.

## Consequenter que

ritur an in **x̄po** ponēda sit grā absoluta vt  
cōsiderat⁹ vt quidā homo singularis: sicut in  
aliis hoībus sanctis. **Et** ostēdit⁹ q̄ n̄: quoniā  
maior lux absorbet minores. **S;** grā vniōnis  
qua homo vnif deo: vt sit idem homo: qd  
deus: est maior grā que possit cogitari. vñ  
est sicut maior lux: gloria x̄o singularis sc̄ita-  
tis in hoīe singulari ē sicut minor lux. ḡ hec  
grā in xp̄o qua diceret⁹ fact⁹ hō singularis:  
absorbet p̄ grāz vniōnis hoīs ad deū: que ē  
i xp̄o. ḡ i xp̄o nō est ponēda talis grā. **I**tē  
grā vniōis ē sūma. q̄ maior cogitari nō po-  
test. **E**st ḡ sufficiens ad oīa opabilia: que pōt  
efficere grā. **S;** vanū ē ponē p̄ plura ad qd  
sufficit vnum. **S;** ḡ grā vniōnis sufficit ad  
omnia operāda. ergo cū ipsa sit in xp̄o: nanū  
esset ponē gratiā singularis sanctitatis.

**Ad** oppositū. **R**equiescet super euz sp̄s  
dñi. **Isa. xi.** **S**p̄s sapie ⁊ intellectus zē. et lo-  
quē de xp̄o. **S;** he sunt singulares grē dono-  
rū seu x̄tutū. ḡ i ip̄o sunt gratie singulares  
x̄tutū. **I**n ip̄o ḡ est ponē gratiā singularis  
sanctitatis fm q̄ est quidā hō sicut in aliis.

**S**olutio dicēdū. q̄ in xp̄o fuit grā singu-  
laris sanctitatis s̄m̄ quā esset quidā sanctus  
hō. ita vt nihil deesset sibi de grā que posset  
haberi ab hoīe. **I**tē ipse fuit hō deus: ⁊ iō  
necessaria fuit in eo grā vniōis. q̄ sit hō



deus hoc hēt ipse p unionē. Itē ipse fuit mediator dei et hoīs. et ideo fuit grā in ipso fm quā esset caput: vt esset mediū influētie grē in nobis sicut caput ad alia membra.

Ad p̄mā rōnē in contrariū dicēdū. q̄ nō ē sile de luce corporali et spūali. In luce. n. cor/porali minor lux absorbet a maiori: s̄ nō i luce spūali. et hec ē rō q̄a omnia lumina corporalia sunt ad vnū actū. s. ad manifestādum visibile. et loquor de ipsis quātū ad illuātīonē. et ideo quātū ad manifestatiōes vnū absorbet ab alio. S; tñ quātū ad virtutē non absorbet vna lux p alia. vñ et stelle n̄ absorbet p virtutē solis: nec virtus lune. imo retinēt stelle et luna spāles opatiōes et influētiās suā virtutē ad ista inferiora. Licet enim luna nō luceat de tē vt illuēt nos: tñ retinet suā virtutē: nec absorbet a virtute solis: imo potius ab ipsa fortificat. et virtutes stellarū similī. vnde in lūarib⁹ celestib⁹ fortificat et multiplicat virtus vnus lūis: quādo coniūgit cum alio. In luce vero spūali: que ē grā non sunt omnia luminaria ad vnū actū: sed ad diuersos: per quos dirigūt animā et illuīnāt diuersimode. sicut fides illuīat aīam et dirigit ad credēdū: et manifestat ei quid debet credere. Caritas ad diligēdū. et ppter hoc vna nō absorbet ab alia i anima. S; fortificat p coniūctiōē cū altera. sic g in xpo grā unionis et alie grē nō sunt ad vnū actum. et ideo vna nō absorbet ab alia. Ad aliū dicēdū. q̄ nō est vanū ponere istas grās in xpo siue grām sic multiplicatā. q̄a ad diuersa sunt. Dico tamē q̄ vna ē grā fm eēntiā in xpo: nō tñ est vna cōsiderādo operationē vel actū: quia alius actus est vnire humanitātē diuinitati. alius actus influere grā et eē exemplar ad omnes animas sanctas p spūm sanctum. Item sua anima poterat cogitare de sūma bonitate et amare eam. et hic est alius actus a predictis. Secūdū p̄mū attēdis in xpo grā unionis. Quātū ad 2<sup>am</sup> grā s<sup>am</sup> quā est caput ecclie siue mediū influētie grē i aīab⁹ nostris. Quātū ad tertiū grā singularis sanctitatis. Et ita cū isti actus nō supflnāt: s̄ xissime sunt in xpo. ideo nō ē vanū ponere istas grās in xpo.

**C**onsequenter que de istis grātiis in spālī. Primo d grā unionis. 2<sup>o</sup> de grā fm quā est caput.

3<sup>o</sup> de grā singularis sanctitatis. Iterū de grā unionis querit. Primo de eēntia ipsi⁹ grē unionis absolute. 2<sup>o</sup> de essentia ipsi⁹ p opationē ad grā: fm quā xpūs dicie esse caput.

**Q**ueritur ergo de grā unionis absolute utrum sit creata vel increata. Et oñdis q̄ sit increata. Nulla creatura h̄ actum supra creaturā effectiue vel formalī. Sed grā unionis est ad actum: g est sup oēs creaturam. s. vnire humanitātē diuinitati. Vniri enim diuinitati: que ē pncipium oīum creaturaz: est supra omnē creaturā. g causa effectiua vel formalis illius unionis ē supra omnē creaturā. g nō ē creatura. ē igitur increata. Itē eccl. i. Vanitas vanitātū et omnia nantat. Ex h̄ oīa nihil coniūgit ul' coniūgē pot uanitatē vitati nisi vitas. Cū g hūana nā sit uanitas. diuinitas sit vitas. g cū nulla creatura sit vitas: nulla creatura pot eē coniūgēs deitātē humanitati: vel eē humanitātē deitati. Si g grā uniōis est illū p quod fit unio ista. grā g unionis nō erit creata. Itē Io. 3. Pater diligit filiū. nō enim ad mēsuram dedit ei spūm. ex hoc arguit. Omnis creatura est in mēsurā: q̄a omne creatū est mēsuratū et creatū s̄ certa mēsurā: sicut habet sapie. xi. Omnia in pondere numero et mēsurā disposuisti. S; spūs q̄ datus est ipsi xpo in unione ē sine mēsurā. g nō ē creat⁹. Spūs aut ille dī grā. g grā data xpo in unione est increata. Itē ad ro. i. Predestinat⁹ ē fili⁹ dei i virtute. super illud dic Aug⁹. Nos sum⁹ filii grā. ipse aut fili⁹ nā. Si querat an ad hominē referat. sane dici pot. i. si querat si ipse homo sit fili⁹ p nām patris. sane pot dici. S; ipse homo nō ē fili⁹ nisi p unionē. g unionis grā facit illū hoīem esse filiū naturā. hoc est esse illum filiū: qui est filius patris eternalis s̄ hoc nō posset facere aliquod temporale. g grā uniōis nō ē temporalis. ē igitur eterna. g increata. Ad oppositū dic Raban⁹. Cum spūs sanct⁹ dat: hoc nō ē tātū fm essentiā intelligēdū. s̄ fm dona eius. g cū dicim⁹ ipsū datū xpo nō ad mēsurā: nō debem⁹ solū intelligere de essentia spūs sancti: s̄ etiam de donis spūs sancti: que sunt sapia. itellect⁹ et c. Sicut hētur. xi. Isa. Si g spūs uel grā in illis donis est creata. g in xpo preter spūm sanctū fuit gratia unionis creata. Item cōditio



humanitatis xpi nō pcedit tpe vnionē ipsi? humanitatis cū dīnitate: licz pcedat ordine nature. Simul enim tpe fuit cōdita et vnita.

In ipsa g vnione humanitatis xpi ad dīnitatē: aut ipsi humanitati aduenit aliqua dispositio: q nō ē nature: s supaddit nature aut nō aliqua que nō sit nature. Si dicat q nō aduenit ei aliqua dispo que nō sit n. ex hoc sequit q non plus se habet ad hoc q vnias hec hūanitas xpi ad dīnitatē: q alia hūanitas. hoc aut falsum ē et incōueniens. g aduenit ei aliqua dispositio: que nō ē nature humane. g supaddita ē et ei gratis data ad vnionē ipsi? cū dīnitate. g ipsa ē grā vniōis necessaria ē g creata dispositio ipsa gratia vnionis.

Solutio. intelligendū ē pmo ad solutionē; huius questionis. q grā vnionis duplex est. Est enim grā vnionis disponēs: et ē grā vnionis cōplens. Disponēs est grā creata. Cōplēs hō et pficiēs est grā increata et hec ē ipse spūs scūs. Ipse enim spūs scūs nō solū p appropriatōē ē donū: s etiā p suaz pprietatē ē amor pcedēs a patre et filio. ga amor ē p pprietatē. ideo est donū p pprietatē ga illud quo pprie datur aliquid aliū ē amor vñ amor est ratio doni: et est illud qd pmo donat: quia si ex alia causa det aliquid q ex pura liberalitate et amore: nō ē donū pprie: vt si det aliquid ex timore: nō ē donū s redi bitio. Similiter si ex cupiditate detur: non ē donū s quest. g donū pprie respicit libera litatē et amorē dātis. ga g spūs scūs ē amor ideo ē donū. et quia est donū: ideo ipse ē grā Ipse g ē grā increata. Grā hō creata est ipa dispositio que ab increata relinquit: que dis positio nō ē aliud q deiformitas uel dīna af similitio. Dicēdū igit q est grā vnionis duplex. creata. et increata. grā increata est spūs scūs: qui ē sicut cōplens et pficiens vltimo istaz vnionē. S; grā creata ē disponēs ad hāc vnionē ex pte humanitatis. et causa: ppter quā oportet ponere illud duplex me diū in vnione hec ē. ga maxime distant sba creata et increata. s. dīnitas et humanitas. vñ ad hoc q conueniāt ī vniōem necesse est q veniat medium in duplici rōne. Mediū autē est grā vniōis que interuenit ad illaz vnionē. Cum igit ex vna pte sit sba creata. s. humanitas. ex alia parte sit sba increata. s. dīnitas: oportet q grā vniōis illaz sit grā creata et grā increata. S; n pōt esse vna grā

creata et increata. g opz q sit duplex. opz igit duplex esse mediū ī illa vniōe. grām increa taz ex parte dīnitatis: et grām creatā ex pte humanitatis. Et sic pz q ī illa vniōe necesse est esse duplicē grām: que sit mediū vniōis: .s. grām creatā et increatā que ē spūs scūs.

Rō aut ppter quaz hoc magis attribuit spūi scūs q sit grā increata vniōis q alii p sone hec ē. Scd; n. illud quod pprius ē nobis ex pte dīninitatis fm illud debet esse vnio deitatis ad humanitatē: que ē natura nostra. quia que vniūt maxime uniūt ī eo ī quo appropinquāt. pprius antez dicim? p ticipatiōe nel cōfōne. Scdm. n. q deitas pri cipat et cōicat se creature: dī accedē ul ap propinquare: n aliter. Un Aug. ī libro d aīa et spū hoc mō ponit fieri vnionē aīe cū cor pore: q aīa fm illud: fm qd magis appropi quat cū corpore unī corpus. hoc aut ē infi muz ipsi? aīe: ga illud quod est īfīmū ipsius aīe maxime accedit ad naturā corporis. sīl corpus fm illud fm qd magis appropinquat aīe unī cū ipsa aīa. Hoc aut ē supremū cor poris. Corp. n. fm supmum suū: quod ē spūs magis appropinquat ad naturā aīe. ga illud supremū ē sbrilissimū: qd sit ī corpore. et ga magis accedit ad naturā aīe: ideo ē mediū ex parte corporis ad uniēdū corpus cū aīa.

Similē ē ī parte ista put possum? p qdā silitudinē dicē. quia fm illud fm quod ma gis accedit dīnitas ad humanam nām: fm illud ex parte humanitatis dī esse vnio dī ninitatis cū humana natura ī xpo. Illō aut fm qd magis accedit dīnitas ad humanam naturā ē spūs scūs: sic dicit Aug. ī libro de aīa et spiritu dicēs. Q oīs nūs deitatis est nobis ex munere: qui est spūs. s. Un p ipsum ē nobis cōmunio totius trinitatis. Et ratio huius est: ga spūs scūs amor est. illud enim p qd cōmunicat se trinitas ē amor. amor aut essētiāliter et personaliter ī ipsa trinitate ē spūs scūs. et ideo p ipsum ē nobis cōmunio deitatis: que cōmunio deitatis sūma fuit ī ipsa vniōe ipsi? ad humāitatē ī xpo ī unitate persone. et ideo spūs scūs potius dicī me diū istī? vniōis ex pte deitatis q alia per sona. Itē dicit Dio. ī li. de vi. no. Amor ē nīs unitiua. Si g debet unīri dīnitas huma nitati: magis debet ei attribui q sit ratio ul mediū huius vniōis: q alii. quia amor ē spūs scūs per pprietatē. Item spūs scūs ē



actus et vinculum: et unio patris et filii: ut  
dicit Aug<sup>9</sup>. et hoc eo quod est amor. Sicut ergo spiritus  
sancto conuenit esse unio: et diuina personarum in  
diuina natura: et est ostensum unitatis eorum. ita  
conuenit ei ut sit unio naturarum in una persona  
filii. **Rebent<sup>9</sup>** propterea intelligere gratiam crea-  
tam unionis in christo in tanta perfectione et consu-  
matioe et excellentia: ut non solum disponat ad  
amorem et cogitationem dei creaturam et tale: qual  
operetur homini deo. sed ulterius ad unitatem per-  
sonalem cum deo: ita disponendo: quod quicquid conue-  
niat filio dei per naturam: conueniat filio hominis  
per gratiam: sicut dicit Aug<sup>9</sup>. Et sic gratia unionis  
creata est perfectissima assimilatio creature ratio-  
nalis ad deum: que possit esse aut intelligi.  
**Gratia** vero unionis increata est spiritus sanctus.

Ad primum ergo dicendum quod obicitur in contrarium. quod si  
loquamur de forma operante: sic nulla creatu-  
ra potest se habere formaliter ad actum super omnem  
creaturam. sed loquendo de forma disponente: sic  
potest se habere formaliter ad ipsum aliquo modo  
quia potest ad ipsum disponere: sed non ipsum com-  
plere. **Hoc** ergo modo se habet gratia creata ad uni-  
onem in christo formaliter. ex parte humanitatis: quia  
ipsa est velut forma disponens ad unionem  
ex parte humanitatis. **Gratia** vero increata: que  
est spiritus sanctus: est operans et perficiens illam uni-  
onem. Ad aliud dicendum quod gratia creata habet  
duplicem respectum. scilicet quod dicimus quod omnis cre-  
atura duplicem habet respectum. quia creatura  
comparatur ad illud a quo est: et ad illud de quo est.  
**Si** respiciamus illud a quo est: sic inuenimus deum:  
quia est a deo. **Si** respiciamus illud de quo est  
sic inuenimus nihilum: quia omnis creatura in  
quantum creatura de nihilo est. **Ex** hoc vero quod crea-  
tura est de nihilo: ex hoc est vanitas: et habet  
esse frivolum: sicut dicit Dam<sup>9</sup>. Sed ex respectu  
ad illud a quo est: quod est prima veritas. scilicet deus. ex hoc  
ipsa est creatura habens esse verum: et non est secundum se  
vanitas. Ad aliud per solo: quod in christo est gratia  
unionis duplex. scilicet creata et increata. **Gratia**  
unionis increata illa est infinita et sine mensu-  
ra. et hec est spiritus sanctus. et de hac loquitur 6.  
10. **Non** est ei datus spiritus ad mensuram. Sed gratia  
unionis creata est in mensura. et de hac non lo-  
quitur 10. **Non** nullum est inconueniens quod dicatur gratia  
ei<sup>9</sup> increata infinita: et quod in ipso sit gratia crea-  
ta finita. **Istud** tamen inuenies plane deter-  
minatum in primo libro. in questione de infinitate diuine  
essentie. **Ultimum** scilicet per dicta patet.

**C**onsequenter queritur de  
prima unionis per comparationem ad gratiam  
in qua est caput. **Et** primo queritur an gratia uni-  
onis sit eadem cum gratia in qua est caput. 2<sup>o</sup> quod  
ritur que illarum sit prior.

### Ad primum arguitur

sic. Aug<sup>9</sup>. **Nulla** maior gratia cogitari potest: quam  
quod filius hominis sit filius dei. **Sed** hec est gratia uni-  
onis. ergo nulla maior gratia potest cogitari: quam gratia  
unionis. hec ergo est in christo. de qua habet Ioh<sup>9</sup>. 14.  
**De plenitudine** eius accepimus omnes gratiam.  
**Et** illa gratia de qua nos accepimus: est illa secundum  
quam christus est caput. ergo gratia unionis in christo est gratia  
illa secundum quam christus est caput. **Item** Hugo de  
sacramentis. **Uic**. dicit in libro de sacramentis. **Unus** est spiritus  
qui per christum venit ad christianos: cuius plenitudo  
in capite et participatio in membris. Sed pleni-  
tudo spiritus in capite est gratia unionis. ipsa vero par-  
ticipatio que uenit a capite in membra est gratia  
secundum quam est caput. quia ex illa fluit participatio  
in membris. ergo eadem est hec gratia cum alia. **Ad op-**  
**positum.** **Ad** aliud actum est gratia unionis. et gratia secundum  
quam est caput. ergo est alia et alia gratia. **Maiores** patet  
quia gratia unionis est ad uniendum humanitatem  
cum deitate. alia ad uniendum caput et membra.  
Sed isti sunt actus diuersi. ergo ab alia et alia gratia.

**Solo** modo. quod gratia unionis intelligitur gratia cre-  
ata et gratia increata. **Et** si gratia secundum quam christus  
est caput intelligitur gratia creata et increata. **Si**  
ergo intelligas ex utraque parte gratiam increatam  
dico quod eadem est gratia unionis increata: et gratia  
secundum quam est caput. increata re et ratione. scilicet spiritus. scilicet.  
**Et** hoc nult dicere auctoritas. **Hugo**. scilicet. quod unus  
est spiritus qui per christum uenit ad christianos. cuius  
plenitudo in capite participatio in membris. **Si**  
autem intelligamus gratiam unionis creatam. et gratiam  
secundum quam est caput creatam. sic differt gratia a gratia  
secundum rationem. et non secundum substantiam. sicut si diceretur.  
quod eadem est lux que plenissime lucet in sole. et per  
quam est influentia luminis a sole per radios ad  
ista inferiora. **Si** autem eadem est gratia unionis que ex  
sua plenitudine lucet in christo et que habet virtutem  
lucendi. et lucet et radiat ab ipso in alios. scilicet in  
membris. et ipsa eadem secundum substantiam. secundum quam lucet in  
christo uniens humanitatem deitati deus gratia unionis  
Sed secundum quod ab ipso radiat in membris deus gratia secundum  
quam est caput. **Et** per hoc soluit ratio in contrarium. quia non  
ostendit diuersitatem essentie. sed secundum respectum quod so-  
lum sunt secundum diuersas rationes gratie.



## Consequenter que

ritur que istaz grāz sit pōr: cu3 differāt s<sup>m</sup> intelligētie rōnem. an grā vñionis: vel grā fm quā ē caput. Et videt q grā vñionis sit pōr. qā quo posito ponit aliud: et quo remoto remouet: illud ē pūs illo natura. Sed posita grā vñionis ponit grā fm quā est caput et remota hac remouet illa. q pōr ē grā vñionis natura q illa. Item caput ē pūs vñitū anime: et postmodū influat vitā et sensum aliis membris. Similr dicit Aug. Humanitas xpi vñit deitati q anime. qā deitas ē vita ipsius humanitatis. ex hoc ostēdit xpi humanitas caput: et infundit ad alios vitā spūalē et sensum. S; caput pūs respicit vitā et spm quā influat. q humanitas xpi pūs vñit deitati: q influat aliis vitā spūalē. q pōr est grā vñionis q grā influētie fm quā est caput. Ad oppositum. Grā vñionis nō fuit nisi tempore incarnatōis xpi. quia non fuit: quousq vñiret humanitas xpi vñitati. S; grā fm quā dī caput fuit ante incarnatōes: iuxta auctoritates sanctorū. qā illa fuit a pmo iusto et influēbat in omnib iustis. sicut i Abel et in sanctis patrib: vitā et lūmē grē: rōne fidei mediatoris. q pōr ē grā fm quā est caput: q grā vñionis. Si dicat q grā vñionis erat in fide: et ideo pcedebat grām influētie. sicut in Abel erat fides de incarnatione xpi. et ita fides de grā vñionis. et ex hac fide sequebatur influētia grē in ipso. Tūc obf. Esse in fide nō ē ēē simplr s fm qd ē esse grā vñionis i fide nō erat esse simplr s alia simplr erat. s. grā influētie: fm quā est caput: quia influēbat aliis. q pōr est simplr grā influētie. fm quā est caput: quia influēbat aliis. q pōr ē simpliciter grā influētie q vñionis. Solutio. dicēdū. q xpus dicitur esse caput rōne fidei. Uñ eo ipso est caput q credit. Et quia fides nostra et antiquorum eadē est: quāvis p tempora variet: vñū tñ ē creditū et idē. et tñ nos credim xps incarnatū. ipi xō crediderūt icarnādū sine futuraz incarnatōez. et qā creditū idē: iō fides una modo et tūc: sicut dicit Aug. ideo vñū caput omnib credentib i xpm modo et tūc: quia non est fides de homine tantū: s de homine deo. Nec autē nō mutabaf ante incarnationē et post. Ex hoc xō q est fides de homine deo credit grā vñionis. ex hoc vero q cre-

dit grā vñionis est xpus vel homo deus nobis caput: et nos membra eius. aliter non. s. nisi habeam<sup>9</sup> fidem de homine deo: sive d deo homine. Est ergo pōr fm rōnē intelligētie grā vñionis: q grā fm quā ē caput: licet eadē sit fm ibam. qā aliter nō esset caput nostrū: nisi erēdem<sup>9</sup> grām vñiōis. Ad rōnes in contrariū dicēdū. q grā fm quā est caput ponit ēē simplr ex parte deitatis: sed ex parte humanitatis nō ponit esse simplr. s esse in fide. Gratia vero vñionis credita fac q sit caput: et ppter hoc an incarnationem erat caput.

**Consequenter** que  
grā xpi fm quāz est caput. Et qruē tria. Primo fm quā rōnem xpus dicitur caput. 2<sup>o</sup> quoz vel cuius sit caput. 3<sup>o</sup> de vñione capitis ad corpus: et e9. Querit<sup>9</sup> q fm quam rōnē sit caput. et circa hoc tria querit. Prīmū ē fm quā ppietate dicat<sup>9</sup> caput utrū p grāz influētie. 2<sup>o</sup> p quā nāz dicatur esse caput. Tertū an alii conueniat esse caput.

**Ad primum.** Secūdū quā ppietate dī ēē caput pcedit sic. Caput. n. dicit<sup>9</sup> methaphorice in aliis sicut rex dī esse caput regni: quia per suū imperiū mouet regnū. Si q xpus fm q homo est rex regū. q bz regnū sup omnē creaturam. fm q habet. i9. apod. In femore suo scriptum est. rex regū et dñs dñantiū. q fm hoc dī esse caput. Itē meli<sup>9</sup> et dignius in quolibet genere dicit<sup>9</sup> caput i illo genere. sic leo dī caput animalū: qā est dignissimū et nobilissimū aīaliū. Si q xpus ē dignissimus et nobilissimū in genere rōnaliū: ostat q ipse fm hoc est caput creaturaz rōnaliū. Itē paterfamilias dicit<sup>9</sup> esse caput sue familie: qā omnib puidet. q cū xps se habeat in hūc modū ad eccliam quā pastor est et epūs animaz et puidet et regit eccliam. sicut habet. i. Petri. 2. Gratis sicut oues errātes. s nunc ouerfi estis ad pastore et epūm animaz vestraz. Et ad Col. i. Ipse est caput corporis ecclie. Slo. ipse ita se habet ad eccliam sicut caput ad corpus. puidet enim ecclie et regit eā. q fm hāc ppietate dicitur caput. Itē ita se habet caput ad animā pficiētem per sensum: q in capite sunt oēs sensus: s i corpore nō. Si q xpus hō modo se habet ad spm



sanctū a quo accipit omnes modos grē sicut caput ad aīam. nos tō sicut membra: qā nos omnes sensus grē uel modos grē ab ipso recepim⁹. q̄ ipse dī fm hunc modū caput nostrū. qā plenitudinē grē recepit a spū scto sic caput ab anima. Nos tō sicut membra. et hoc ē qd dicit Aug. ad **Hardanū**. In capite quod ē xp̄s sunt omnes sensus grē. In aliis tō est sol⁹ tact⁹: quib⁹ datus est spūs ad mēsuram. **Vicif** q̄ xp̄s caput fm has p̄prietates: qā est uelut rex: et qā ē dignissim⁹ creaturaz rōnaliū: et qā est in rōne pudentis: et qā habet plenitudinē grē quatū ad oēm sensū grē. **Ad oppositū**. **Prouer. 4.** Omni custodia custodi cor tuū: quonā ab ipso uita pcedit. **Sicut** q̄ a capite fluunt sensus in membris: ita a corde fluit uita in membris. **S;** p̄or actus anime ē uita. 2⁹ actus est illuminare uel sensificare: et etiā p̄us pcedit uita a corde in membris: et post sensus a capite in membris. **Si** q̄ a p̄mo actu debet xp̄s magis denotari q̄ a 2⁹: magis debet dici xp̄s cor ecclesie q̄ caput ecclesie. **Solo.** dō. q̄ quāuis xp̄s possit dici caput fm p̄dictas methaphoras eo. s. q̄ fit in rōne mouentis regnū sicut rex in rōne dignissim⁹ et pudentis ecclesie. **Et** quia ē in eo plenitudo grē quatū ad oēs sensum spūalē grē: sicut omnes sensus sunt in capite: tñ p̄p̄ia rōne dī caput p rōnē influētie. ut sicut ab ipso capite est influentia sensus et motus fm diuersas partes ei⁹. qā ab anteriori parte capitis fluunt nerui: per quos fluit sensus ad mēbra. **A** posteriori tō parte fluūt nerui p quos fluūt mot⁹ ab aīa ad singula membra. **Silf** xp̄s in ecclesia influīt sensum et motū spūaliter. sensum influīt p fidē. motū tō p amorē. **Influit** enī sensū fidei et motū amoris. et illa rōne p̄p̄ie dicit caput ecclesie. vñ fm q̄ uidem⁹ q̄ caput qdā modo gerit vicē anime in mouēdo corpus: et cōsulēdo ei p sensum. ita ē de xp̄o respectu ecclesie. qā se habet ad ipsam in rōne mouētis et cōsulētis p sensum grē: quē ei influit. unde ad **Col. i.** **Ipe** est caput corporis ecclesie. glo. **Capiti** omnia s̄b̄iecta sunt ad opandū. **Id** aut. s. caput supra locatū est ad cōsulēdū: qā ip̄ius aīe quodāmodo vicem gerit caput. **In** hoc q̄ dīc ad op̄andū ostēdit quomodo mot⁹ est a capite in membris. **In** hoc q̄ dīc ad cōsulēdū: ostēdit q̄ sensus ē ab ipso in mēbro. **Ad** illud qd obf. q̄ magis dīz dici cor

ecclesie q̄ caput. dō. sic dīc **Aug.** in li. d aīa et spū. **Q̄** triplex est vis anime ad corp⁹. s. vis nālis: que opaf in epate. et vis vitalis: que opaf in corde. et vis aīalis: que opaf in cerebro. **Vis** naturalis dī illa que est nutritiua: sicut digestiua. retentiua. expulsiua: et etiā augmentatiua. **Vis** vitalis que opaf in corde est illa unde ē mot⁹ cordis cōtinue. **Vis** aīalis est illa que opaf in cerebro: unde ē mot⁹ et sensus in membris. et fm hoc dīdūf mot⁹ et spūs qui sunt uehicula t̄rutum. s. in spūm naturalem. s. vitalē et aīalē. **Sed** opationes t̄rutis naturalis omnino sunt inuolūtariē: nec s̄b̄iecte sunt rōni. **Operationes** animales omnino s̄b̄iecte sunt rōni. et ideo recipiunt imperiū ab ipsa. **Operationes** uitales parti⁹ sunt s̄b̄iecte rationi. parti⁹ nō: et ideo parti⁹ sunt uoluntariē: partim naturales. **Secūdu** hoc q̄ dīcēdū. q̄ ille motus qui est a xp̄o capite in corpus ecclesie est omnino fm motū uolūtariū: qui simplr nō est naturalis: uel uitalis: ideo poti⁹ dīz dici xp̄us caput ecclesie methaphorice fm illū motū q̄ cor uel epar.

### **Cōsequenter queri**

tur fm quā naturā dicat xp̄s eē caput. **Aut** enī dī caput f⁹ diuinā naturā. aut f⁹ hūānā. **Q̄** f⁹ diuinā patet. ad eph. i. **Ipm** dedit caput sup omnē ecclesiā: que est corpus ip̄i⁹. **Glo.** Super oēs ecclesiā que in celo et in terra ē: dū cōstitēf hūc eē p quē facti sūt. s̄b̄iecti enī ei tāq̄ capiti a quo trahunt originē. s̄ ex ip̄o facti sunt fm deitatē. **Relinqf** q̄ q̄ fm deitatē ē caput ecclesie. **Cōtra.** **Am⁹** nature sunt caput et corpus. **Si** q̄ xp̄s fm diuinā naturā: et ecclesia nō sunt unī nature. imo f⁹ hūānā. q̄ nō est caput ecclesie f⁹ diuinā naturā. s̄ f⁹ hūānā. **Ad** hoc intelligēdū est. q̄ caput ecclesie dī cōmuniter et p̄p̄e. **Cōiter** tota trinitas ē caput ecclesie. **Proprie** xp̄s hō siue deus homo est caput ecclesie. **Tota** enī trinitas mouet et regit ecclesiā et infundit grām ei qnā sentiat p fidei et moueat p caritatem. **Un** i rōe regētis et influētis se hēt ad ipsā fm tō hūānitatē p̄p̄ie dī caput. qā hoc mō se hēt ad ecclesiā fm rōnem cōformitatis ad ipsā p grām et naturā. **Un** **Eph. i.** **Ipsū** dedit caput zc. glo. **Proprie** dī caput f⁹ hūmanitātē: q̄ quā ei cōiūgīf ecclesia nā et grā.

### **Consequenter que**



ritur utrū alii oueniat esse caput ecclesie: q̄  
 xpo homini deo. Et queritur utrū spū sctō  
 oueniat eē caput ecclesie. et q̄ sic nidef. qm̄  
 a spū sancto finit omnis grā. eo enī q̄ nobis  
 dat spūs sanctus: dat nobis oīs grā. q̄ oīs  
 mot⁹ grē et sensus nobis dat p spm̄ sanctū.  
 Cū ḡ a capite influet sensus et mot⁹: et eo dī  
 caput. ḡ spūs sanct⁹ est caput ecclesie. Itē  
 ad ephē. 4. Unū corp⁹ et vn⁹ spūs. s. ē eccle.  
 glo. Un⁹ spūs bitat i nobis: quo vnū effici  
 mur. Unū enī corpus efficiuntur p societate  
 quā facit spūs sanct⁹. Si ḡ spūs facit nos esse  
 in tanta societate: quā hū vnum corpus. ḡ  
 ipse est nostrū caput regēs illud vnū corp⁹.  
 Itē querit utrū patri oueniat esse caput  
 eccle. Et vī q̄ sic: qm̄. i. ad cor. xi. dī. Caput  
 mulieris vir. Caput viri xps. caput xpi de⁹  
 glo. Caput xpi de⁹ pater: q̄ ab ipso genit⁹  
 est. et ideo dignū ē vt filii caput pater dica  
 tur. Et hoc relinq̄ q̄ iph⁹ filii s⁹ dīnitates  
 pater ē caput. Si ḡ filii s⁹ dīnitatē ē caput  
 eccle: multo magis et pater est caput eccle.  
 Itē ibidē dicit glo. super illud. caput xpi  
 dīna eēntia vel trinitas caput xpi sū q̄ hō  
 ga deitas creatrix ē creature assumpte sine  
 trinitas. Si igit trinitas est caput xpi s⁹ q̄  
 homo: et xps sū humanitatē est caput ec  
 cle. ḡ multo magis ipsa trinitas est caput  
 eccle. ḡ et p̄ et spūs sanct⁹. Itē igit nō ouenit  
 soli filio. Solo dō. q̄ caput dī coīter et p  
 prie. Secundū q̄ dī caput coīter: nihil plus  
 importat q̄ eē pncipiū. S; duob⁹ modis est  
 pncipiū: quia pater ē pncipiū ad dīnas pso  
 nas. Trinitas ē pncipiū ad creaturas. et in  
 hoc ē dīa. q̄ pncipiū quod dī pater ad di  
 uinas psonas ē pncipiū in idēitate sbe. sed  
 trinitas ē pncipiū ad creaturas i diuersita  
 te sbe: q̄ ē pncipiū creature faciens illā eē  
 de nihilo. Sed pater ē pncipiū filii de se ipso  
 q̄ de sua sbā generat filiū. et de sua sbā cū  
 ipso filio spirat spm̄ sanctū. Et ita s⁹ h̄ ca  
 put dī duplī. Vno mō quod ē pncipiū ad  
 aliud in idēitate sbe. Alio modo i diuersi  
 tate. Et vt plen⁹ dicaf. caput omuniter ac  
 cipit essentialī. et sic dicit pncipiū respectu  
 creature: et supponit trinitatē. et hoc modo  
 dī trinitas creatrix caput creature. Caput  
 etiam omuniter dī psonalī. et aliqñ p vna  
 persona: sicut dicitur pater caput filii gene  
 ratione eterna. aliqñ p duab⁹ psonis: s⁹ q̄  
 pater et filius dicūt caput spūs sancti spira

tione eterna. Et s⁹ hūc modū dī. i. cor. xi. in  
 gl. dignū ē vt filii caput pater dicaf. Istis  
 ḡ modis dī caput coīter. Caput pprie nō so  
 lū dicit intētionē pncipiū: s; etia influentie  
 sensus et motus spūalis. Et h̄ duplī. q̄ pōt  
 dici caput p rōnē influētie tm̄: vel p rōnem  
 influētie: et p oformitatē nature. Primo mō  
 trinitas dī caput eccle et xps s⁹ dīnitatē  
 s. sū rōnē influētie tm̄ sensus fidei et mot⁹  
 caritatis. 2⁹ mō dī xps sū humanitates  
 caput eccle. quia ei coniūgit natura et grā: sic  
 dictū est. Primo mō dī caput min⁹ pprie. 2⁹  
 modo magis pprie. Soli ḡ xpo pprie ouenit  
 esse caput ecclesie. hoc ē sū rōnē influētie.  
 et oformitatē nature. et hoc s; humanitatē  
 Trinitati xō et xpo sū dīnitatē ouenit esse  
 ecclesie caput min⁹ pprie. hoc est sū rōnem  
 influētie tm̄. Patri xō et spūi sancto coīter  
 ga ē pncipiū ad creaturas. et etiā min⁹ ppe  
 Ad rōes ḡ iam patet solo. et pmo ad illū  
 qd̄ obf de spū sancto. q̄ quāuis ab ipso sit in  
 fluentia i ecclesia omnis sensus et mot⁹ spūa  
 lis grē: non tm̄ ei ouenit q̄ sit in oformitate  
 nature cū eccle. et ideo nō cōuenit ei pprie  
 esse caput: s; coīter et minus pprie. Similiter  
 qd̄ obf de patre dō. q̄ ei nō ouenit eē caput  
 nisi coīter et min⁹ pprie ppter defectū ofor  
 mitatis nature cū ecclesia.

**Consequenter** <sup>grif</sup>  
<sup>gruz</sup>  
 xps sit caput. Et querunt tria.  
 Primo utrū xps sit caput angeloz. 2⁹  
 utrū sit caput omniū electoz. 3⁹ utrū sit  
 caput reproboz. 4⁹ utrū sit caput aīarū  
 tm̄: aut corpoz et animaz.

**Ad primum** <sup>sic obf.</sup> <sup>Uni⁹ n⁹</sup>  
<sup>sunt corp⁹ et ca</sup>  
 put. Si ḡ xps inquātū homo: et angeli non  
 sunt vnius nature. ḡ xps sū q̄ homo nō ē  
 caput angeloz: s; hoīum solum. Contra.  
 Ad col. 2. Qui est caput omnis pncipatus et  
 potestatis. et logē de xpo. Ibi dic̄ glo. Non  
 tm̄ mō hoīs: s; oīs pncipat⁹ et potestatis an  
 gelice ipse est caput. et sequit. Et nos ḡ iplē  
 potest qui supnos cīnes implet. Ex quo reli  
 quis cum ibi loquat de xpo homine q̄ xps  
 inquantū homo est caput angeloz. Item  
 omnia sbicit sb pedib⁹ eius. ad eph. i. aucto  
 ritate ps. Glo. sicut pes est infima pars cor  
 poris: ita i xpo infima pars ē humanitas: quā  
 angeli adcrāt. Ex quo reliquit q̄ angeli sū



subiecti ipsi humanitati. Si ergo dicitur caput ecclesie eo quod regit ecclesiam sibi subiectam. ergo hinc videtur dici caput angelorum eo quod regit et imperat angelis sibi subiectis. Solo istud patet ex predictis. Nam si dicatur caput per metaphoram: quia rex dicitur caput regni et mouens et imperans ipsi. Sic ipse Christus in quantum homo est caput angelorum. quia ipse est rex constitutus super omnes angelos qui adorant eum. Si autem dicatur caput secundum conformitatem nature: sic Christus in quantum homo non est caput angelorum simpliciter. sed quid. quia non est conformis angelis in natura simpliciter. sed quod anima rationalis quantum ad partem superiorem intellectualem habet conformitatem cum angelis. Est ergo caput ipsis in quantum conformatur eis in natura per partem rationis intellectualem. Quod autem est caput simpliciter isto modo: quia plenam habet conformitatem cum illis.

### Consequenter queri

tur utrum sit caput electorum omnium. Ad quod sic obicitur. Ipse Christus proprie non est caput nisi secundum quod homo. Si ergo non fuit homo ante incarnationem ergo non fuit caput ante incarnationem. ergo nec fuit caput sanctorum patrum ante incarnationem existitum. Item Christus dicitur caput ecclesie proprie propter conformitatem nature: quam habet cum ecclesia. Si ergo ante incarnationem non erat ipse conformis in natura cum ecclesia. ergo non erat caput ecclesie siue fidelium: qui sunt membra ecclesie ante incarnationem. Contra. Christus eo dicitur esse caput: quo creditus est esse homo. proprie loquendo. Si ergo eadem fide credebas a primo iusto ante incarnationem usque ad ultimum iustum post incarnationem. Sed post incarnationem credidisti esse homo. ab illi autem futurus homo. et tamen fides eadem. quia creditum idem. scilicet deus homo. ergo eque est caput eorum qui fuerunt ante incarnationem et post. Item aut Christus dicitur caput post incarnationem propter naturam quam iam habet humanam: que est natura conformis fidelibus: aut propter fidem: quam habent fideles de illa humanitate. Si solum dicatur caput quia habet humanitatem. ergo cum secundum humanitatem equaliter conueniat cum hominibus fidelibus et infidelibus: equaliter esset caput fidelium et infidelium: quod maximum est inconueniens: quia nunquam homo existens in peccato nec infidelis est membrum eius proprie. eo ergo dicitur caput quod creditur homo cum amore. Si ergo fides ista manet eadem in sanctis ante incarnationem et post: tempore solum variato: manifestum est quod equaliter et eodem

modo est caput sanctorum existitum ante incarnationem et post. Item col. i. Ipse est caput corporis ecclesie. Solo. querit cum ecclesia ab Abel inceperit: quod Christus est caput eorum: qui tunc fuerunt. Et respondet quod dicitur caput secundum diuinitatem et humanitatem. Secundum diuinitatem fuit principium et fundator ecclesie: quia omnes iustos qui ab Abel usque ad ultimum iustum generantur virtute diuinitatis illius fauit. Secundum humanitatem etiam potest dici caput vel principium ecclesie: quia super fidei humanitatis eius fundata est. Ex hoc expresse relinquitur quod si ecclesia fuit fundata super fidem humanitatis sue ante incarnationem. et eo dicitur caput quo est fides de sua humanitate. ergo est caput eorum qui fuerunt ante incarnationem fidelium: siue eorum qui sunt post incarnationem. Solo. videtur secundum Augustinum. qui ponit exemplum in li. de catetizandis rudibus quod exemplum habet. 38. g. de filiis Iude in quorum natiuitate Iaram per eduxit manum: in qua obstetric ligauit coccineum dicens. Iste egredietur prior. illo vero retrahente manum egressus est alter. Et dicit Augustinus. Sic Iaram dum nascere prior emisit manum: postmodum caput secutum est. deinde cetera membra. si tamen caput dignitate et potestate precellit. id est tempore sequere. Ita Christus mediator dei et hominum in patriarchis et prophetis premisit manum ante quam apparet in carne vinculis legis superbi populum stringente siue opimente. tempore autem nascendi secutum est caput corporis ecclesie: cui adheuerunt omnes fideles credendo. Relinquitur ergo quod fuit caput fidelium et presentium et antiquorum. Non sequitur ergo tunc non fuit homo. ergo tunc non fuit caput. quia ipse est caput eo quod est creditus homo et amatus. Ad primum obiectionem contra ratiū patet responsio. quia Christus non dicitur caput eo quod est homo in re: sed eo quod est homo in fide. Unde quia creditus est esse homo. ideo est caput istius modo. similiter se habet ad antiquos et presentes quia eadem fides est. Unde sic eadem est predestinatio et veritas predestinationis ante exitum rei predestinate et post: licet res mutetur. similiter eadem est veritas fidei: qua creditur Christus incarnatur vel incarnatur. id est tempore varietur. Ad aliud solum patet responsio.

### Consequenter que

ritur utrum Christus sit caput reproborum: qui sunt in fide et caritate: tamen in hoc non perseuerabunt. Ad quod sic obicitur. Corpus Christi videtur: quod traxit de



figura ē figura et sacramētū corporis mīstici  
quod ē ecclesia: quia sicut corp⁹ xpī ē opactū ex  
purissimis sanguinib⁹ virgīs et p̄tinetibus  
ad gloriā resurrectionis: ita a sili corpus mīsti  
cū: quod ē ecclia opaginātū ē ex purissimis et  
fidelib⁹ aīab⁹ p̄tinetib⁹ ad glia; resurrectionis  
q̄ nō sunt mēbra ecclesie nisi p̄tinetes ad glo  
riā resurrectionis. **S** reprobi existētes in fide  
et caritate: qui tñ nō p̄seuerabūt: et infideles  
nō p̄tinet ad glia; resurrectionis: h̄ p̄tineant  
ad resurrectionē. q̄ null⁹ reprob⁹ est mēbr⁹  
ecclesie. q̄ xp̄s nō ē caput reproboz etiam  
existētū in caritate. **C**ontra. **R**eprobi exi  
stentes in fide et caritate recipiūt a xp̄o sen  
sum et motū: quia cū sint in caritate et fide: ha  
bent sensum fidei et motum amoris. et stat  
q̄ hoc habet a capite. **I**te ipsi sunt in ofor  
mitate nature ad xp̄m. **X**p̄s q̄ caput ē eoz⁹  
et ipsi membra eius. **S**olo dō. q̄ esse mēbr⁹  
xpī ul⁹ ecclesie nō ponit nisi sensus grē p̄ fidē  
et motū p̄ amorē: et oformitatē cū xp̄o in nā  
et quia ista sunt in reprobis exītib⁹ i fide et  
caritate. h̄ nō cū p̄seuerātia. iō q̄dū sūt ista  
i illis: cōcedēdū ē q̄ sint membra xpī et ecclie  
et oparāt ad xp̄m tāq̄ ad caput quātū ad  
p̄ntē statū in quo sunt i fide et caritate. q̄  
aut postea decidēt ab istis: tūc erunt mēbra  
abscissa a corpore ecclesie. **A**d rōnē dō in  
ōtrū. q̄ corp⁹ xpī vey figura ē et sacm cor  
poris mīstici quātū ad p̄ntē statū: nō q̄tū  
ad fatūz. rō autē p̄cedit ac si respiciēt statū  
futūz: cū obicit⁹ de pertinentibus ad glia;  
resurrectionis.

## Consequenter que

riē vtrū xp̄s sit caput aīaz tñ: aut corpoz  
et aīaz. **A**d q̄d sic arguit⁹. **O**portet q̄ mēbra  
habeāt cōtinnationē ad caput. **S**ed corpora  
nostra nullaz possunt habere cōtinnationē:  
nec cōiūctionē ad corp⁹ et aīam ipsi⁹. **X**p̄s. q̄  
corpora nostra nō sunt membra ei⁹. q̄ ipse nō  
est caput corpoz nostroz. **C**onf. i. **C**or. 6.  
**N**escitis quoniam corpora v̄ra mēbra sūt xpī  
q̄ ipse est caput corpoz n̄roz. **S**olo dō. sic  
h̄r. i. **C**or. 6. **A**n nescitis zc. **S**lo. **X**p̄s caput  
nostri ē eo q̄ fact⁹ ē p̄pter nos. **C**orpus autē  
eius ē ecclesia. **S**i tñ modo aīam suscepisset  
sine corpore: mēbra ei⁹ non essent nisi aīe no  
stre. **Q**uia vero corpus suscepit et corpoz  
caput est. **Q**ui. n. corpus suscepit et corpoz  
caput est. **E**t sic patet q̄ xp̄s nō solū ē caput

animaz s̄ etiā corpoz. **A**d rōnē in ōtrū  
dō. q̄ corpora nostra duplicē habent cōiūcti  
onē cū corpore xpī. **U**na p̄pter similitudinē  
in sp̄e. **A**liā p̄pter p̄fectionē vnā et eandem.  
**C**orpora q̄ nostra h̄nt cōiūctionē cū corpore  
xpī. quia sunt corpora eiusdem speciei nostra  
corpora et suū corpus. **C**oniuñctio h̄o que est  
propter p̄fectionē vnā p̄t ē dupliciter: quia  
est p̄fectio nature: et sic aīa est p̄fectio. et  
est p̄fectio sanctificationis nostre. et h̄ est sp̄s  
sanctus. **D**icēdū q̄ attendēdo p̄fectiōez  
nature: que ē anima sic corpora nostra et suū  
nō habent p̄fectionē vnā: quia alia est anima  
xpī: que perficit corpus xpī s̄ numer⁹: et que  
corpora nostra. **S**ed corpora nostra habent p̄  
fectionē vnā: accipiēdo p̄fectionē sanctifi  
cationis que est sp̄s sanct⁹. **P**erfectio enim  
corporis nō solū est anima: sed etiā sp̄s. s̄.  
**C**ui⁹ corpora nostra templum sunt. sicut h̄r  
i. ad **C**or. 6. **N**escitis quoniam mēbra vestra  
templū sunt sp̄s. s̄. **S**ed anima pficit q̄tū  
ad esse nature. sp̄s sanct⁹ quātū ad esse san  
ctificationis. **I**dē autē sp̄s. s̄. qui sanctifi  
cat corpus xpī: sanctificat et corpora nostra:  
cum sumus in fide et caritate. **E**x hac sp̄ali  
sanctificatione imprimis dispositio et p̄tinet  
ad gloriā resurrectionis. **U**n apl⁹ a d. **R**o.  
s. pbat p̄ hoc corpoz resurrectionē glia;  
dicens. **S**i sp̄s eius qui suscitauit **I**h̄um a  
mortuis habitat i nobis viuificabit et mor  
talia corpa n̄ra p̄pter inbītātē sp̄s. s̄. i nobis.

## Consequenter

de vnione capitis ad membra: et q̄  
runtur dno. **N**am caput p̄mo vnū membris  
et postea influit in illis. **P**rimo q̄ querit⁹  
vnione capitis ad corpus. **Q**uātū ad p̄mū tria q̄  
runtur. **P**rimo vtrū mali p̄tineāt ad illā  
vnionē. **2**o p̄ q̄d sit vnio mēbroz in corpe  
ecclesie. **3**o qualē ē vnio capitis ad corp⁹.

## Ad primum argui

tur sic. **D**icē **D**ugo i li. de sacramētis. **P**er fi  
dē acceptū vnionē. p̄ caritatē viuificatio  
nē. et logē de vnio: et viuificatōe corporis  
eccle. **S**ed multi exītes i p̄tō mortali habēt  
fidem informē: h̄ nō habeāt caritatem. q̄ ad  
vnionē p̄tinet corporis ecclesie p̄ fidem: licz  
nō p̄tineāt ad viuificationē p̄ caritatez.

**C**ontra. **D**ugo in eodem li. **N**ihil i corpe



mortuū: nihil ex corp<sup>o</sup> viuū. **S**z oīs exñs ī pñō mortali ē mortuus. q̄ nō est ī corpore. q̄ nullus exñs ī pñō mortali p̄tinet ad unioēz corporis ecclesie. **S**olo dō. q̄ ad vnionem corporis mīstici siue ecclesie nūq̄ pprie p̄tinet exñtes ī pñō mortali. tñ refert dicē unitatē ecclesie ⁊ corporis ecclesie. **I**n unitate. n. ecclesie sunt boni ⁊ mali: dūmō habeāt fidē rectāz. et hoc ē qd̄ h̄r **Mat. 13.** **Q** ipi tritico adiūcta sunt zizania. et dīc **Aug.** q̄ ecclesia ē ager: in qua radicātr tritici. i. boni: et zizania hoc est mali simul. tñ in fine sepabūtr. **U**nitas vero corporis ecclesie nō ē nisi p̄ fidē formatā caritate. et de hac intelligit **D**ugo cū dīc. **P**er fidē accepim<sup>9</sup> vnionē. s. formatā. **N**ō sunt q̄ fm̄ ppriā rōnem corporis de corpore ecclesie mali: quāuis sint de ecclīa. **E**t cū dīc **Aug.** **P**er fidē accepim<sup>9</sup> vnionē. p̄ caritatē vniūficatōez. ipse loquit<sup>r</sup> p̄ similitudinē corporis humani: quia ī corpore humano ē quedā vnio membrorū mālīs. sic vnio que est p̄ neruos. **A**lia ē formalis. sicut illa que est mēbroz p̄ p̄ticipationē vni<sup>9</sup> vite cōmunis ab aīa. s. h̄ ī corpore ecclesie ponit duplice vnionē. **U**nā q̄ m̄ ālem. et hāc appellat vnionē p̄ fidē. **A**liāz formalē. et hec est p̄ caritatē.

## Consequenter que

ritur p̄ quid ē vnio mēbroz ī corpore ecclesie **A**d qd̄ sic. **D**iuersa ē fides ⁊ caritas h̄mīnūz fidē ⁊ caritatē: ⁊ differt numero fides mea ⁊ tua. s. ex diuersis numero nō ē pprie vnio q̄ cū nō ponat vnitas in corpore ecclesie nisi p̄ fidē ⁊ caritatē. n̄ ē q̄ vnio s̄p̄lī ī corpore ecclesie p̄ fidē ⁊ caritatē. s. solū v̄f adunatio mēbroz ī ecclesie: sic ē aceruus lapidū. **C**ontra. i. **Cor. 10.** **U**nū corp<sup>9</sup> multi sum<sup>9</sup>: ⁊ vn<sup>9</sup> panis. **S**olo. **U**nū oēs sum<sup>9</sup> ecclesia vna vniti vniūculo fidei spei ⁊ caritatis: ⁊ mutua operūz exhibitione. **Q**uerit<sup>r</sup> q̄ quō dicet<sup>r</sup> istud vnū. s. q̄ fideles h̄mītes caritatē siue ecclesia dīfesse vnū ⁊ vnū corpus ⁊ vn<sup>9</sup> panis. **S**olo dō q̄ vnū corpus dīf ab una perfectione ⁊ a cōsili dispositione. **D**īf q̄ vnū corp<sup>9</sup> ecclesia ab una p̄fectōe. una. n. ē p̄fectio ī capite n̄fō xp̄o ⁊ ī oībus sanctis credētib<sup>9</sup> ⁊ amātib<sup>9</sup> ipsūz et hec p̄fectio ē sp̄s sc̄s ex quo ē nobis cōiō trinitatis. **U**n̄ **Aug.** de scō. **U**ic. dīc. **I**n corpore uno vn<sup>9</sup> sp̄s. i. vnū ē corpus ecclesie ab uno sp̄u. **U**n̄ dīc. ecclesia sancta corpus xp̄i ē uno sp̄u sanctificata ⁊ unita fide una. hui<sup>9</sup>

modi corporis membra sunt singuli fidelīz ⁊ omnes vnū corpus existūt p̄pter sp̄m vnū ⁊ fidē unā. **E**st q̄ vnitas hui<sup>9</sup> corporis. s. ecclesie ab una p̄fectōe. s. a sp̄u scō: qui vn<sup>9</sup> ⁊ idē ē in oībus. **D**iuisiones. n. grāz sunt idem: aut sp̄s sicut dīf. i. **Cor. 12.** **S**ilf ē vnitas in corpore a cōsili dispōne: quia in oīb<sup>9</sup> sanctis ē quedā cōsimilis dispositio ī p̄ticipatione vnus p̄fectionis. s. sp̄s. s. **E**t hec filis dispositio attēdit<sup>r</sup> quātū ad quatuor. **Q**uia q̄tū ad cognitionē rōnis. ⁊ quātū ad desiderium cōcupiscibilis. et quātū ad expectatōez irascibilis. et quātū ad op̄is imitationē. **U**nitas q̄ que est in illis a cōsili dispōne quātū ad cognitionē ē p̄ fidē. idem. n. credūt. silf idē appetūt nel uolūt. s. sūmā bonitatē p̄ caritatē. **E**st q̄ quātū ad desiderium cōcupiscibilis vnitas p̄ caritatē unā. **S**ilf idē expectāt. s. eternā beatitudinē. et hoc p̄ sp̄m. **U**nitas q̄ quātū ad expectatōē ipsū irascibilis quātū ad sp̄m unā. **S**ilf idem imitat<sup>r</sup>. s. **I**hm xp̄m. p̄ operū exhibitionē. **E**t ista quatuor tāgūt ī glo. sup̄ illud **Col. 2.** **C**aput ex quo totū corp<sup>9</sup> cōnexū ē. dīc glo. **C**aput x̄itate ⁊ grā plenū. ⁊ hic est xp̄s. de cuius plenitudine accipiēdo totū corpus. i. ecclesia p̄ nexū caritatis: ⁊ cōiūctiōnes spei ⁊ fidei ⁊ op̄ez fideles cōiūcti sunt ⁊ filies. et hic notāt quatuor predicta. **E**x his q̄ p̄: q̄ vnitas corporis ecclesie ē ex cōsili dispōne. **S**ūt q̄ similes ī fide spe caritate ⁊ opere. **A**d rōnē autē cōtrariū. q̄ ex diuersis numero nō fit vnū. dicēdū. q̄ sicut uideamus in corpore aīalis: q̄ l̄z mēbz corporis hēat propā sp̄m: quia distinguūt ab alio membro **I**tem habēt mēbra in corpore cōmunē p̄fectōez. s. uitā cōmunē: quia uiuūt ab anima una. **S**imiliter dō. de corpore ecclesie: q̄ cōlibz mēbz ecclesie corporis hēt pp̄am p̄fectionē suam. s. grām. fidē caritatē. ⁊ spei. ita q̄ in ea fides non est tua numero. et sic de aliis. **N**abent etiam membra ecclesie unā cōmunē p̄fectōez. s. p̄ sp̄m sc̄m. sic dīc **D**ugo. **A** sp̄u uno corp<sup>9</sup> vnū. **U**n̄ a p̄tista ē vnitas ī corpore ecclesie ⁊ membrīs ei<sup>9</sup>. **I**tem fides quātū ad illd̄: quod credis est eadē numero in omnib<sup>9</sup> sc̄is qui sunt membra ecclesie: quia idem numero credunt. s. xp̄m ⁊ h̄m. **U**nde quantum ad hoc est fides eadem numero in omnib<sup>9</sup> credentibus. **S**ed non quantum ad illud q̄ creditur. quia illud quo creditur non ē idē numero in illis: s. est simile uel idē sp̄e.



## Consequenter que

rit de vnione capitis ad corp<sup>9</sup>. et e<sup>9</sup>. **U**tr<sup>9</sup> hec sit vnio simplicit<sup>9</sup>. Ad q<sup>o</sup> sic obicit. **A**d eph. i. Et ipm dedit caput sup oem ecclesia glo. Nullu maius donu posset de<sup>9</sup> p<sup>9</sup>stasse hoi. q<sup>o</sup> p<sup>9</sup>bu suu p quod dedit oia faceret illis caput vt illos illi tanq<sup>9</sup> mēbra coaptar<sup>9</sup>. **E**x q<sup>o</sup> relinquit q<sup>o</sup> uerbu dei efficit caput nr<sup>9</sup>. et nos mēbra ipi coaptata. **I**tē vic ibi glo. o ista coaptatione illi<sup>9</sup> doni q<sup>o</sup> coaptat<sup>9</sup> dicens. vt esset fili<sup>9</sup> dei filius hois. vn<sup>9</sup> de<sup>9</sup> cū patre. vnus hō cū hoibus. **S**i ergo ipse filius hois est vnus de<sup>9</sup> cū deo vnitate simplicit<sup>9</sup>. Ergo et cū hoie est vnus vnitate simplicit<sup>9</sup>. **C**on. filius hois est vn<sup>9</sup> ul vnū cum deo unitate in psona. **S**ed nos non sumus vnū cū xpo vnitate i psona. **N**ec ec alia vnitate nisi volūate. s. q<sup>o</sup> idē uolumus q<sup>o</sup> ipse uult. **S**ed nō est vnū vnitate. **U**nū in uoluntate. et vnū in psona. **Q**uia vnū in psona ē vnū simplr. sicut p<sup>9</sup> de corpe et aīa. **U**nū hō in uoluntate nō est vnū simplr. **E**rgo nō est vnū simplr ipm caput et corp<sup>9</sup>. **Q**uerit<sup>9</sup> q<sup>o</sup> quō sunt vnū. **S**olo v<sup>o</sup> d. fm **H**ugl. de scō vic. q<sup>o</sup> exponit illud **Jo. xvii**. **P**at<sup>9</sup> scē sua eos in nomine tuo quos ddisti mihi vt sint vnū sicut et nos zc. **D**istinguit vnū multiplici<sup>9</sup>. q<sup>o</sup> est vnū in nā. **E**t hoc mō p<sup>9</sup> et filius et spūs scs sunt vnū. **S**cdo mō ē vnū in psona. quō hūa nitas et diuinitas sunt vnū in psona filii. **T**ertio mō ē vnū p iusticiā pntem et futurā glīaz. **E**t illō ē vnū q<sup>o</sup> attendit in cōformitate uolūtatis. **P**riā et pfectissima vnitas ē vnio psona et in nā vna. **S**cda ē vnitas nā et in psona vna. **T**ertia hō vnitas est vnio capitis et corpi ecclesie. que est vnitas cōformitatis in uoluntate vna. **E**t hec est p iusticiā pntem. **Q**uia sic dicit **Ansel**. **I**usticia ē rectitudo uolūtatis. **E**t d<sup>9</sup> vnitas fm analogiā. **vñ** **H**ugo loquē de istis vnitatib<sup>9</sup>. dīc uerbū cum patre vnū in nā. **H**ō cū uerbo vnū in psona. **M**ēbra cū capite sunt vnū in iusticia pmo et postea vnū in gloria.

## Consequenter que

rit de influentia gratie a capite xpo in corp<sup>9</sup> ecclesie. **S**ūda aut hec q<sup>o</sup> sup illud **Jo. p**. **D**e plenitudine ei<sup>9</sup> nos oēs accepimus grām p grā. **E**t q<sup>o</sup> ista p<sup>9</sup>te hoc mō. **P**riō queritur ut<sup>9</sup> possit esse in fluētia a xpo hōi in corp<sup>9</sup> ecclesie. **S**cdo querit<sup>9</sup> ut<sup>9</sup> ab ipso

xpo hōie possit esse influētia grē ab ipso in angel<sup>9</sup>. **T**ertio q<sup>o</sup>rit de influētia grē ab ipso i hoies. ut<sup>9</sup> maior fuerit p<sup>9</sup> i carnatoz q<sup>o</sup> aī

## Ad primum sic

**10. pmo** **S**ic et iustas p<sup>9</sup> **I**hm xpm facta est. glo. **H**ra remissio oīum peccatoz. q<sup>o</sup> p ipm **I**hm xpm est grā remissionis peccatoz. q<sup>o</sup> grām remissionis peccati illuit in corpe. et membris ecclesie. **I**tē **Aug<sup>9</sup>** sup illud **Jo. i**. **D**e plenitudine ei<sup>9</sup> zc et super illud. **P**lenū grē et ueritatis. dicit **A**ccipimus de ipius plenitudine grām vt in ipm credamus. et ueritatē vt ipm intelligamus. q<sup>o</sup> intellet<sup>9</sup> diuinoz cōsequit<sup>9</sup> ad fidez

**A**d oppositū **Pla. xliii**. **E**go sū. ego sum ipse q<sup>o</sup> uoleo iniquitates tuas ppter me dicit dñs **S**olius q<sup>o</sup> dei est uolere pēta ppter se. ergo solius dei est influere grām remissionis pēti. **N**ō igit<sup>9</sup> est hoc possibile xpo hōi. **S**olo v<sup>o</sup> q<sup>o</sup> xps hō influit grām corpi ecclesie et membris ei<sup>9</sup> tribus modis. **U**nō mō p modū meriti. **A**lio mō p modū exemplaris. **T**ertio mō p modū capitis. **P**er modū meriti est i nobis grā ab ipso xpo hōie. **Q**uia ipse est qui meruit nobis grāz p quā remitterent<sup>9</sup> peccata nra et gratiā qua cognoscerem<sup>9</sup> et diligereamus ipm: oībus credentib<sup>9</sup> in ipm et diligentib<sup>9</sup> hoc meruit fm q<sup>o</sup> hēf. **Rō. v**. **S**icut p vni<sup>9</sup> hois inobedientiā cōstituti sunt multi peccatores. ita p vnus hois xpi obedientiā. iusti cōstituant<sup>9</sup> multi. **S**cdo mō influit nobis grāz p modū exemplaris. sicut. n. videmus q<sup>o</sup> se bz exēplar ad exēplū. et qdā mō exēplū educit ab exēplari. ita in ipso xpo homie est exēplar ppositū grē: cui debem<sup>9</sup> nos coaptare et cōformare. **U**nde ipse est liber uirē iux quē de bēt scribi nostri libri. i. scīe que sūt libri vt hēf in **A**poc. xx. **E**t ista edictio sūg<sup>9</sup> in. i. ad **Cor. xv**. pimus hō de terra: terrenus. scds hō de celo celestis. **S**icut q<sup>o</sup> portauimus imaginē terreni: portemus imaginē celestis. **T**ertius mod<sup>9</sup> influētie ab ipso est p modū capitis. **E**st aut quidā amor et appetit<sup>9</sup> nālis capitis ad mēbra. **I**p<sup>9</sup>z. n. caput quodā nāli amore diligit mēbra. **U**n<sup>9</sup> et spūs aīales q<sup>o</sup> sunt i capite ex hoc amore decurrūt a capite i mēbris. **U**n<sup>9</sup> si aliq<sup>o</sup> mēbz ledat<sup>9</sup> occurrūt spūs a capite ad ptem illā uolentē et ibi colligūt<sup>9</sup> **I**nfluētia q<sup>o</sup> capitis ad mēbra vt sensificent<sup>9</sup> et moueant<sup>9</sup> est p nāle amorē et hūc appetitū implet spūs aīalis fluēs a capite i mēbra uel i mēbris. **S**cdm **Is** v<sup>o</sup> d<sup>9</sup> q<sup>o</sup> spūs i creat<sup>9</sup> p quē ē



nobis coio toti? trinitatis. f. spūs scs habū  
 dat in nro capite. f. xpo. et ipius xpi: et sue  
 bre aie est desiderū vt picipem? suū spm  
 Ipe uero spūs explet desiderū qd hz xpus  
 ad nos. ppter amorē quē hz erga nos. Et h  
 mō est influētia grē a xpo capite in corpus  
 ecclie. **Uñ** Pugo. Sicut spūs hōis mediāte  
 capite ad membra descendit viuificanda: sic  
 spūs scs p xpm venit ad xpianos: et pleni-  
 tudo quidē est in capite. picipatio hō i me-  
 bris. **Ad** pmiū vō. q est remissio pti qtu  
 ad maculā: et qtu ad penā. Pūa est a xpo hz  
 deitātē. Scda est a xpo fm q hō p modum  
 meriti satisfactiois. **Ad** illud qd obicit  
 de glo. sup. 30. **De** plenitudine ei? accepti-  
 mus grāz. zc. vō. q ab ipo xpo fm deitatem  
 accepimus hz auctē. f. ab ipso xpo in qtu hō  
 accepimus hz p modū meriti et modis aliis  
 vt dictum est.

### Consequenter que

rit. vtz a xpo hōie possit esse influētia grē  
 in angelis. **Ad** quod sic obicit sup illud Luc  
 2<sup>o</sup>. Inuenerūt eū sedentē in tēplo in medio  
 doctoꝝ zc. dicit Greg<sup>o</sup>. Discit in terra q an-  
 gelos docet in celo. Si g fm q hō visat in  
 tra. Ergo fili hz q hō docet angelos in celo.  
**A** chusto g hōie accipiūt angeli doctrinam  
 vitatis. g receperūt influētia scie ab ipso.

**Ite** Ppo. in Ierarchia ipse scripture sbas  
 āgelicas itroducit apō Ibz xps qēres et p  
 nobis sue vine actiois scias discētes et eos  
 ipm Ibm imediate docentem. Ergo ab ipo  
 Ihu siue a xpo hōie recipiūt sciam ipi āgeli

**Item** Psa. lxiij. Quis est iste qui uenit de  
 Edon tinctis uestib? de Bosra zc. Ita dice-  
 bant angeli: qñ Ihs ascendit in celū: et dice-  
 bat eis Ego qui loquor iusticiā zc. Ex q pz  
 q ipse docebat eos de misterio sue incarna-  
 tionis. **Ad** oppositū. Angeli erāt brī ante  
 incarnationē xpi: f. beatitudo est stat<sup>o</sup> oīum  
 bonoꝝ agregatōe pfectus. g ipi erant in sta-  
 tu oīum bonoꝝ agregatione pfecto. Ergo  
 nihil deficiebat eis de aliq bono. **Nec** vō io-  
 cunditate aliq. nec cognitione. Ergo nō indi-  
 gebāt edoceri a xpo hōie. Ergo nō receperūt  
 aliquā influētiā cognitōis ab ipo. **Ite**  
 ostat q nō indigent ab ipo xpo remissione  
 peccati: nec redemptioe. Si. n. nō incarnaref  
 xps: nullo īnas essent ipi brī. Nō recipiunt  
 g ab ipo aliquā influētiā. Solo vō q a  
 capite xpo hōie recipiūt angeli cognitōne

vitatis: et honorē: et dulcedinē: et iocundita-  
 tē: cognitōne vitatis. Quia erudiunt ab ipo  
 imo per eccliam etiā q est corp<sup>o</sup> ei? innotuit  
 eis misterii incarnationis. **Nec** erubescunt  
 erudiri p ipam. **Uñ** Apl's ad Eph. iij. Ut in-  
 notescat pncipib<sup>o</sup> et potestatib<sup>o</sup> in celesti-  
 bus p eccliam multiformis grē dei fm pfe-  
 nitionē seculoꝝ quā fecit in xpo Ihu vñō  
 nostro. **Ite** sicut ibi dicit glo. Innotescat  
 p eccliam que dona dei recepit. i. per aplos  
 in eccliam pdicantes pncipib<sup>o</sup> et potestatib<sup>o</sup>  
 i. diuersis ordinibus angeloꝝ: qui sunt in ce-  
 lestibus. i. i celo. ubi et nos erimus. Dic nāq  
 brīs Iero<sup>o</sup>. Angelicas dignitates sup meo-  
 ratū misterii ad puz nō itellerisse donec cō-  
 plera est passio xpi: et aplo p pdicatio p gen-  
 tes dilatata. **Ite** accipiūt honorē. g attē-  
 diē qtu ad reparatiōē: seu restauratiōē rui-  
 ne angelice. Nō enī paz erat eis detractum  
 honoris ex ruina apostata et angelo. sed p i  
 carnationē et passioē sit reparatio seu restau-  
 ratio ruine āgelice p hōies iplentes numeꝝ  
 ipo et āgelo. scd; qd bēf p. Iudicabit in  
 nationibus iplebit ruinas. zc. Et ad Eph. i.  
**B**ndict<sup>o</sup> de<sup>o</sup> et pat<sup>o</sup> vñi nostri ihu xpi zc. **De**  
 pposuit in eo dispensatōē plenitudinis tem-  
 poꝝ instaurare oīa in xpo: q in celo: et que i  
 tra sē i ipo zc. Glo. dicit. Proposuit instaura-  
 re. i. ad pmiū statū reducere oīa p peccatum  
 destructa: angelos et hōies. Quia p hōis re-  
 stitutiōne ruina angeloꝝ reparet instauraf  
 que in celis sunt. f. qd cecidit in angelis re-  
 stauraf in hōib<sup>o</sup>. **Ite** recipiūt dulcedinē  
 et iocunditatē ab ipa hūanitate xpi. Vñt enī  
 magnā iocunditatē et dulcedinē in cōtempla-  
 tione diuinitatis. Sed cū vident diuinitatē  
 in hūanitate. eis alius modus est dulcedi-  
 nis: ppter qd dicit Petr<sup>o</sup>. In q desiderant  
 angeli aspiciere. et hac rōne dī Joel. iij. Col-  
 les fluent lac et mel. Colles angeli sunt q an-  
 incarnatiōē fluebant mel in dulcedine cōtem-  
 plationis diuinitatis in se. S; ex ei? incarnati-  
 one fluūt dulcedine cōtemplationis diuini-  
 tatis in hūanitate q figē p lac. **Ad** rōes i  
 cōiūtiū vō. q est beatitudo in gaudio etno  
 sbali. et beatitudo in gaudio etno accidenta-  
 li. siue supaddito. Gaudiū sbale est in cōtem-  
 platione diuinitatis. ibi. n. est sba beatitudi-  
 nis rōnalis creature. Gaudiū accidentale est  
 in cōtemplatiōe societatis hūanitaris cū di-  
 uinitate. Quātū g ad sbaz gaudiū nihil accre-  
 scit in gaudio beatitudinis. S; tm qtu ad



multitudinē. Quia plurib<sup>9</sup> modis hnt modo  
gaudiū in beatitudine q̄ ante incarnationē  
q̄ ḡ obicit. angelis nihil deest: ex quo sunt  
beati. hoc est uerū q̄tū ad beatitudinem: seu bea  
titudinis. S; nō q̄tū ad multitudinem.

**Consequenter** est qd̄ de  
capite xpo in hoies. vtz maior sit post incar  
nationē: q̄ ante: vel equalis. Ad quod sic. xps  
est nobis caput: et ipis qui fuerūt an incarnationē  
p fide: et caritate. et p fidem et caritate  
nobis influit et ipis. Si ḡ equalis est fides et  
caritas in patrib<sup>9</sup> an incarnationē. Ergo eq̄  
lis est influentia a capite xpo in hoibus ante  
incarnationē et post. **Coni.** An incarnationē  
nō receperūt patres gratiā remissionis pene  
que est carentia visionis dei. S; post incar  
nationē et passionē xpi receperūt hoies sacri  
totalit<sup>9</sup> gratiā remissionis illius pene: et alia  
rū penarū eternarū. ergo maior est influentia  
gr̄e a capite xpo in hoies p incarnationē  
q̄ ante. **Itē** sacra noue legis: q̄ hnt xtu  
te p passionē xpi. maiore hnt uirtute: q̄ sac  
meta ueteri. Efficiūt. q̄ figurāt. **Itē.** z.  
ad Cor. 3<sup>o</sup>. Nos uero oēs reuelata facie glo  
riā dñi speculantes zc. **Itē.** dñs sub uelamē  
Ergo plus recipim<sup>9</sup> de cogitatione ueritatis  
a xpo q̄ ipi. **Solo** vob. q̄ ecclesia p incar  
nationē et passionē xpi maiore recipit gr̄am  
ab ipso xpo capite q̄ ante. **Un** hēc Ro. 3. **Q̄**  
ipe de? pposuit xpm ppiatoriē p fidē in s̄a  
guine. hoc est p fidem passionis ad ostensio  
iusticie sue. hoc est iustificatiois p passionē  
ppter remissionē pcedentiū delictorū: in su  
stentationē dei ad ostensio iusticie sue i  
tpe. **Et** uult dicere q̄ p fidē passiois xpi: erat  
remissio peccatorū antiquorū et modernorū  
S; differenter. quia an incarnationē p fidem  
passionis erat remissio peccatorū: q̄tū ad  
culpā: et nō q̄tū ad oēm penā. Quia remane  
bat pena carentie visionis dei. **Sed** p incar  
nationē eius et passionē est remissio peccatorū  
q̄tū ad oēm culpā et penā. **Un** ante incar  
nationē erāt in sustentatione. id est expecta  
tione. carentes uisione dei gloriofa. **Sed** mō  
pater nobis gloria. **Ad aliud** qd̄ obicit in  
cōtrariū. q̄ equalis erat fides et caritas i pa  
tribus an incarnationē: et in illis qui sunt p  
dicendū: q̄ fides ecclesie ante incarnationē  
et post equalis est. cū xtuosior est post q̄ an  
**Et** s̄ est. q̄ p incarnationē et passionē hz meri  
tū passionis xpi sibi coniunctū: qd̄ nō hēbat an

**Un** qui credit xpm incarnatū et passū habet  
meritū sue passionis sibi coniunctū. **Un** rōne  
meriti passionis xpi sibi coniuncti ē maioris x  
tutis q̄ ante. et efficit aliquid quod nō ante

## Consequenter que

rit. **Utz** gr̄a xpi fm q̄ est quidā hō singu  
laris sit gr̄a plenitudinis et ostēdit q̄ sic Jo  
i. **Uerbu** caro sc̄m ē zc. plenū gr̄a et xitatis  
S; uerbu caro factū est ipe xps hō. **Ergo** et  
xps ut quidā hō hnt plenitudinē gr̄e ad oē  
bonū et xitatis q̄tū ad sciam oīum. **Coni**  
**In** xpo hōie nō fuerūt oēs xtures. S; nō est  
plenitudo gr̄e sine plenitudine oīum xutū  
**Ergo** in xpo nō fuit plenissima gr̄a. **Qd̄** p;  
quia in xpo nō fuit fides: q̄ est pma uirtutū.  
**Nā** fides est cū uisione enigmatica. **Xps** enī  
uidebat sine enigmate. **Itē** nō hnt spēs. **Nā**  
spēs est expectatio future beatitudinis que nō  
habet. **Itē** aut iā beatitudinē hēbat nec ex  
pectabat eā. **Itē** pnia est vna xutū. **Sed**  
xps nō habuit eā. **Nā** pnia est xtus: qua cō  
missa mala cū emēdationis pposito: plangi  
mus et odimus. **Sicut** hētur in 4<sup>o</sup>. **Iniaz.**  
**Itē** si dicat q̄ in xpo put est quidā hō sin  
gularis est plenitudo gratie. **Sic** fuit in brā  
xguine: et in brō **Stephano**. **Un** **Actuū**. vi. or  
**Stephanus** plenus gr̄a et fortitudine. **Et** si  
milit<sup>9</sup> or. q̄ plenitudo gratie est in ecclesia.  
**Querit** g<sup>o</sup> quō differt plenitudo gr̄e in istis

**Postea** q̄rit. vtz xps fm gratiā quā habz  
ut quidā homo singularis possit dici mem  
bz corpis ecclesie. **Et** v<sup>o</sup> q̄ sic. Quia fm istā  
gratiā: est sicut quidā singularis hō sc̄s. sic  
fuit petr<sup>9</sup> vl vnus alius. S; oēs sc̄i sūt mē  
bra ecclesie. **Ergo** xps fm hāc gratiā est mē  
bz ecclesie. **Si** dicat q̄ hoc nō pōt eē. q̄a ipe  
est caput ecclesie. **Et** iō n pōt eē mēbz. **Itē**  
nihil est. q̄a caput est pncipale mēbz corpis  
**Ergo** xps pōt esse mēbz corpis mistici. s. ec  
clesie cū sit caput ei<sup>9</sup>. **Nā** cor epar et caput sē  
mēbra pncipalia corpis. **Itē** i. Cor. 12<sup>o</sup>  
**Uos** s̄ estis corp<sup>9</sup> xpi et mēbra de mēbro. i.  
de istu xpo. **Xps** ḡ est mēbz. **Solo** vobm  
q̄ cū in xpo sit gratia vnionis: et gr̄a fm quā  
est caput: et gr̄a fm quā est quidā hō singula  
ris sc̄s. dicimus q̄ gr̄a sic tripliciter dicta in  
ipo pōt dici gr̄a plenitudinis fm iōez cause  
finalis. gr̄a plenitudinis ē gr̄a vnionis. quia  
sūma et pfectissima ē in ipo. **Nā** vltim<sup>9</sup> effēs  
gr̄e et pfectior est nos vnire deo. S; in aliis  
a xpo nō est vnire nisi p cognitiōz et amorē  
fz



In xpo xpo no solum fm cognitione et amo-  
re. sed et in unitate persone. ut sit idē fili? ho-  
minis qui et fili? dei. Et hec est maior unio  
que possit eē vel cogitari. **U**n iste est effectus  
plenissimus qui possit eē gratie. Sed rōz  
vero cāe efficiētis grā xpi fm quā est caput  
est grā plenitudinis. Quia sicut quedā lumina-  
ria pficiūt suo luē solū: et nō hnt potestātē  
inflūdi suū lumē in aliis. sicut pz de cartōe  
Quedā xpo nō solū retinet suū lumē in se. s  
ipm influunt et illumināt alia corpa. sicut pz  
de flāma. Ita gratia xpi radiat ab ipso ad ali-  
os. nō aut grā in aliis scis. sed tm pficit ipso  
rū aīas: nec habet prātem inflūdi ipam. Et  
ppē h: sicut lumē in flāma vī plenū. Lumen  
xpo in carbone semiplenū. Ita grā in xpo h:  
quā est caput. vī vici grā plena. In aliis scis  
nō. Sed vī vici grā semiplena. Scdm hō  
rōez cāe formalis: vī grā singularis xpi grā  
plenitudinis: plene informans aīam xpi: et  
plenissime oēs vires btē aīe ei? qstū ad oēs  
act? ipoz. Quia in ipso est grā cognitionis  
xītatis oīum. Et hoc pficit qstū ad actū rō-  
nis: et pficit qstū ad actū occupabilis: q est  
amor bonitatis: et qstū ad zelū irascibilis  
In aliis xpo ex scis lz ipa informaz fm excel-  
lentia ad vnu actū. nō tm ad oēs act? et cum  
in aliis scis sit peminētia respectū alie? doni.  
fm q vici? de scis **Eccle. 4. 4.** Nō est inuē-  
tus illis illi. In xpo est peminētia respectu  
oīum donoz. Quia nō h: gratiā ad vnum  
actū grē tm: s ad oēs: et hoc est qd vīc **Aug?**  
Accepit gratiā totali et vī. **U**n oparatō  
grē xpi ad gratias alioz: fm plenitudinē et  
pfectionē est: fm q comparatur figura circuli  
ad alias figuras angulares. Circulus enim  
est capacissima figura respectū aliaz. Ita grā  
xpi capacissima est. **Capax. n. est oīs act? cui?**  
libet virtutis: qd nō est in aliis gtiis scōuz  
**A**d rōez incoīrū vō. Qd si quedā dona  
gratuita cū ipfectione: quedā aut sine ipfe-  
ctione. h est q nō viciūt ipfectionē. **F**ides at  
est donū gratuitū cū ipfectione. **U**n nō so-  
lū viciūt pfectionē: imo etiā nōiat ipfectionē  
**N**ā fides est que assentit xītati quā nō vidz  
hoc qd vico assentire xītati pfectionis est  
**S**z h qd vico quā nō videt ipfectionis. **S**ilr  
pnia est donū gratuitū cū ipfectione. **P**nia  
enī est xītus cōsistens in detestatione malī.  
qd cōmissū ē. **D**etestatio malī dicit pfectio-  
nē. **S**z qd cōmissū est viciūt ipfectione. **P**erfe-  
ctionis. n. est detestari malū. **S**z ipfectōis est

q cōmissa sint. **C**ū igit in ipā grā q est plena  
imo plenissima sicut grā xpi nlla sit ipfectio  
pz q nō deberent in ipso eē dona gratiaz cū  
ipfectione rōne sue pfectionis. **E**t ppter hoc  
fides in rōe fidei: nec spes i rōe spei: nec pnia  
in rōne pnīe debuerūt esse in xpo. quia sub  
rōnib? illis viciūt ipfectionē. Sed illud solū  
qd erat pfectū in illis donis fuit in xpo. **I**n  
ipso. n. fuit assensus pme xītati: qd est pfecti-  
onis in fide. **S**z illud quod ē ipfectionis in fi-  
de nō fuit in xpo. s. cognitio enigmatica. **S**i  
milī in ipso fuit maxie qd est pfectōis in spe  
s. adbelio cū bono. **S**z nō cū illa ipfectione  
q est expectatio boni qd nō hē. **S**ilr illud  
qd est pfectionis in pnia fuit maxie in ipso.  
**Q**uia nūq aliquis tm potuit detestari pectū  
qstū ipse detestabatur. **Q**uia nūq hūit aliquis  
tantā oppositōz volūtatis ad malū aliquod.  
**S**ēp qd est pfectionis grē et plenitudinis  
est in grā xpi absoluta. **E**t iō in ipso ē grā  
plenitudinis. **A**d aliud vō. q plenitudo  
grē vī multiplī. viciūt. n. plenitudo grē qstū  
ad sufficientiā h ē que sufficit aīe ad hnduz  
vitā eternā et aureolā. **E**t hoc mō **S**tephan?  
vī plenus grā. **A**ctuū. 5°. **S**ua. n. grā nō so-  
lū fuit odigna aurea. i. premio eterno s. bali.  
imo eē et aureola. **D**eruit. n. aurea et aureolā  
qa fuit picator et martir. 2°. vī plitudo  
grē qstū ad numerositātē. **E**t h mō ecclesia  
vī plena grā. qā nō ē aliquod genus gratie  
qd nō sit in ecclesia: qstū ad aliq d mēbz eius  
**I**ta q huic vāc istud. **A**lii aliud. **U**n **A**plius  
diuisiones grāz sunt. idē aut spūs. **A**lii vā-  
tur sermo sapie **A**lii hmo scie zci. **C**or. 13°. **T**ertio mō ē plenitudo grē p rogatione sup  
oēm creaturā purā. et hec ē in brā xōgine. **A**u-  
ce. i. **A**ue grā plena. **E**x hoc. n. q ipā ē mater  
filii viciūt ei quedā excellentia et p rogatiua  
grē: cui n pōt pura creatura opari. **U**n **A**nse-  
l **N**epe decens erat vt ea puritate q maior s  
deo nequit intelligi. **U**irgo illa miteret cui  
de? paf viciūt filiū quē de corde suo equalē  
sibi genitū tāq se ipm diligebat. 4°. vī  
plenitudo grē qstū ad cōsumationē siue pfe-  
ctionē et hoc est in xpo hōie. **U**n **I**o. i. **P**lenū  
grē et xītatis. qā hūit grāz qstū ad oēs actū  
pfectū. **E**t ex hoc etiā ē q xps nō hūit fidem  
et spem s. hīs rōnib? quia nō sūt gratie cō-  
sumate: imo sunt eoz que nōdū hnt. **E**t iō  
viciūt illud qd viciūt cū ipfectione. **X**ps aut  
hūit grām pfectionis et ad oēm actū pfectū  
**A**d aliā qd. **U**tz xps fm gratiā absolutā



fit mēbz corpis ecclesie. dñ q̄ xps dñ caput  
ecclesie fm humanitatē et diuinitatē. Si g<sup>o</sup>  
dicat caput fm diuinitatē. et opemus ad h<sup>o</sup>  
caput humanitatē xpi. sic xps fm humanita  
tē est mēbz. si ipius diuinitatis que ē caput  
quia ipa diuinitas cui vnita est hūanitas  
mouet ipam humanitatē et sensificat: sicut  
caput mēbra. et hoc mō xps est mēbz corpo  
ris ecclesie: caput est diuinitas. hoc modo  
dñ. i. Cor. 12. Uos autē estis corpus xpi et mē  
bra de mēbro. glo. de mēbro. i. de xpo capite  
Un appellat ibi xpm caput fm humanitate;  
cāc. mēbz respectu diuinitatis. Si dñ dicat ca  
put fm hūanitatē sic nō vñ dñ mēbz cor  
poris ecclesie: s. caput. Sed tūc obiciētra  
Qm caput est mēbz corpis: et dñ integritate  
ipius. Dicendū q̄ nō est p oīa sile. de capite  
et corpe materiali et spūali. q̄a in capite et cor  
pore mālita ē q̄ cū influat caput ad corp<sup>o</sup>  
et ad singula ei<sup>o</sup> mēbra: ipm tñ caput indiget  
aliis mēbris. Un alia mēbra influūt ipi. Sic  
enī a capite influūt sensus ipi cordi: ita a cor  
de influūt vita capiti. Et sñ ab epate influūt  
nutrimētū ad caput: sine quib<sup>o</sup> nō pōt esse ca  
put. Un mutuo sibi fluunt caput et membra  
mālita. Un caput materiale: nō solū se habet  
in rōne influētis ad alia mēbra. Sed etiā in  
rōne recipientis ab ipis. q̄a se hñt in mutua  
indigentia. Ita q̄ mēbra indigent capite et  
e<sup>o</sup>. Un. i. ad Cor. 12. Nō pōt autē dicere ocu  
lus manui. opa tua nō indigeo. Aut itez ca  
put pedibus. nō estis mihi necessarij. S; xps  
fm humanitatē que est caput spūale respectu  
corpis spūalis ecclesie nō indiget mēbris su  
is. Un se hñt ad ipa solū in rōne influētis et  
nō ab ipis recipientis. Et iō dñ caput corpis  
ecclesie et nō membrum: quia nō indiget cor  
pore. et sic patet responsio.

## **D**est inquisitionē

de grā xpi ipo adiuuante inquiren  
dū est de eius scia fm q̄ hō in hūc modum  
Primo vtz in xpo fm duas naturas sit  
ponere duas scias 2<sup>o</sup> vtz scia fuit in xpo  
ab initio sue conceptionis. aut p successiōz tē  
poris acquisitā. Tertio vtz fuerit sine aliq̄  
ignorantia. 4<sup>o</sup> vtz fuerit oīum. Quarto  
vtz fm oēm modū sciēdi humanū. Sexto  
vtz aliquā sciam recepit ab angel. Septio  
vtz equalis fuerit scientia xpi scie dei.

**Ad primum** arguit sic. Cū in  
xpo sit vna pso

Uni<sup>o</sup> aut psona vna est pfectio. Scia aut est  
pfectio. Relinquit g<sup>o</sup> q̄ vna erit scia xpi.  
Itē cū xps sit sciens fm sciam increata. Scia  
aut increata est certissima: et pfectissima: et  
nobilissima de oibus. ḡ fm illa xps de oib<sup>o</sup>  
hñ pfectissima et nobilissima sciam. Unum  
est aut ponere hñ p plura: quod pfecte hñ p  
vñū. Relinquit ergo q̄ xps nō hñ scientia;  
aliā q̄ increatā. Itē hñs sciam nobiliozē  
nō indiget ignobiliōzē. Cū ḡm xpo sit scia p  
gratiā vnionis et scia increata. Supflue ergo  
ponerēt in xpo alie scie create. s. nāc integre  
et pfecte et scia expientie. Itē scientia xpi  
q̄ est p gratiā vnionis est fm maius lumen  
q̄ sint alie tres sequētes. S; sic est in lūe cor  
porali q̄ maius lumē absorbet minus. Ergo  
hñ erit in lumine spūali. ergo nō manent in  
xpo alii modi sciēdi. nisi solū duo pmi sup  
distincti: quoz vnus est scientie increate. a  
lius ē p lumē grē vnionis. Itē in angelis  
p<sup>o</sup> oformationē nō remāsit cognitio vesper  
tinane in hōibus adueniēte grā ophensio  
nis siue beatitudinis manebit scia fidei. quia  
cū uenerit q̄d pfectū ē: euacuabit q̄d ex pte  
est. i. Cor. 13. Ergo in xpo nō potuit esse scia  
creata: cū scientia increata uel ad minus scia  
vnionis uel ophensionis. Cōi. 30. vñ?  
Quoz sunt diuerse nāc: eoz sunt diuerse  
opatiōes. Opationibus aut pportionat ha  
bitus. Ergo cū in xpo sūt diuerse opationes  
ppter diuerfas nās. erūt in ipo diuersi habi  
tus. g<sup>o</sup> cū scientia dicat habitū fm diuinam  
naturā et hamāā. in xpo erūt diuerse scientie  
Itē si in xpo nō esset nisi scientia increata  
nō esset aia xpi sciens. cū scientia anime qua  
scit formalit sit creata: eadē rōe nec esset vi  
ligens. nec brā. Relinquit igit q̄ ipa ē sciēf  
scientia creata. Itē sicut dicit Bo. in lib<sup>o</sup>  
de duabus naturis et vna psona xpi. Xps ac  
cepit aliquid a triplici statu hūani generis  
seu Ade. Unus status fuit qui debebat ei  
si stetit. s. status beatitudinis in pmiū  
Alius fuit status in statu in quo erat. s. stat<sup>o</sup>  
innocentie fm quē statū debebat ei sciētia  
q̄ debet nāc integre et pfecte. Alius status  
fuit post lapsū fm quē statū hñt scientiam  
expimētalē. Dñt etiā scia; pene peti p expie  
tiā. A pmo q<sup>o</sup> statu hñt xpus scientiā ope  
hensōis. a scdo statu scientiam nāc integre  
et pfecte. a tertio statu scientiā expientie: se d  
nō expientie culbe. s. tñ pene. Relinquit igit  
q̄ pter scientiā increatā et scientiam grē  
f 3



unionis est in xpo triplex alia scia: sicut sup dictu est. Qd occidendu est. vbi. igit ad pmi q habitus no diuersificat fm psona. imo v3 nam. Un vicit Jo. dam. Q in xpo sunt diuerse voluntates ppter diuersas nas: 7 filii vbi in xpo ppter diuersas nas diuersas sci entias: creati 7 increati. Ad aliud vbi. q qtu s xps ho vna sit psona cu filio dei: ppe psonale unione est sciens scia increata: sicut filius dei. Un rone psona no indiget alia scia tñ rone psona in humana na indiget alia sci entia. f. creati. No. n. debz esse humana na in xpo imperfecta quod osequere si careret scia creati. S3 pfectior v3 esse in ipo na oibus aliis. Jo oi genere sciendi scia creati o3 q sit pfecta illa aia. Ad aliud vbi. Q duplex est necessitas vel indigentia. vna quide erei in se. Altera est respectu finis: q quide necessi tas idē est qd vtilitas pnt necessariū dicat vtile in vno sensu. Dicendū ē q xps ho hñs sciam unionis 7 oprehensionis ppter se no indiget altero mō sciendi. S3 qā assumpit humanā naturā: vt genus humanū p verū hōiem redimeret: respectu finis istius necessa tie. Scia nālis siue nāe integre 7 pfecte: vt ue rus hō pparet. Scia nō expientie: vt genus humanū p sensū pene. 7 expientia redimēt 7 h3 scie sunt vtiliores seu magis ouenien tes fini pdicto: qtu alie simplr meliores.

Ad aliud vbi. q in corpali bus minus lu me obfuscat 7 absorbet a maiori. Et rō h3 est. qm oia lūa corpalia sunt ad vñū actū f. manifestationis. qui quide act3 p se 7 pfe ctissime est a lūe maiori. S3 in spūalib3 nō sic. No. n. oia lūa spūalia sunt ad vñū actū. Distinguedū tñ est fm statū opbenso ris 7 viatoris. Viatoris. n. nō est vnus act3 f. ples. Un luminaria plura xututū seu dono rū in viatore nō sūt ad vñū actū. 7 inde est q nō est eadē cognitō fm spēm p illa. In sta tu xō oprehensoris: in qtu oprehensoris nō ē nisi vn3 act3 qui determinat fm sūmū lūis 7 totalitatē xututis eius. Lūm. f. diuine vi sionis in gloria. Scdm hoc ergo dicere vo lunt: q alie cognitiones q sunt fm minora lūa. f. fidei 7 hui3. absorbenr. Et fm hoc ac cipit illud qd v3 cu uenerit qd pfectū ē zē Xps aut erat in statu opbensois simul 7 vi atoris fm ptes aīe differentes inferiores 7 supior. Et iō scientia oprehensionis nō ab sorbebat alias scias. 7 sic p3 solo ad obiecta

## Consequenter que

riē. Ut 3 scia indita fuerit xpo ab initio sue ceptionis uel p successionē tps acquisitā. Ad quod sic arguit. Hebr. 8. Didicit ex his q passus est obedientiā. S3 discere est veire in noticiā illius: qd p3 nō hñt. Ergo xps nō hñt plenā sciam a principio. ergo acquita est. Itē psal. Qui tribuit mihi intellectu zē. Mo. vsq ad mortē erudiuit me ps inferior mea. f. carnis assumptio ut expirer tenebras mortis. Ergo ex aliqua pte fuit in eo scia ac quisita. Itē sup illud Luc. 2. Proficiebat puer ihus etate 7 sa. Beda. Sicut carnis est etate pficere: sic aīe grē 7 sapia. Ergo. rece pit cognitō3 quā prius nō hebat. Itē Leo papa. Adorauerūt infantē in nullo ab aliis gñalitate infātie dissimilē. S3 nō hñt aliquā noticiā pnter ad generalitatē infātie. Ergo nō hñt tūc noticiā. 3 postea pfect. Itē Dam. Oportet cognoscere. qm seruile 7 ig rantē nām accepit. Serua. n. dei est hōis nā qui fecit eā. 7 nō h3 futuroz cognitō3. Itē Si ipfectionē hñt ex pte affectiue. Multo fortius ex pte cognitiue que ordinat ad affe ctuā. Cū 3 ostat q ipfectō3 hñt ex pte affectiue sensibilis: fm quā hñt tristitiam 7 timorē. Ergo ex pte cognitiue sensibilis ha buit ipfectō3. Itē fili rōne v3 q in parte rōnali hñt ipfectionē: qtu ad cognitō3. Cū etiā in pte rōnali hñt ipfectō3: qtu ad af fectiua. quod pbat. Dicit. n. Iero. Cepit Ihs timere nā aīa ei3 videre irrationabilis. Ergo in rōne fuit timor. Scdm ergo hūc modus viatoris fuit timor in rōne. Itē Hebr. 4. No habemus pontificē qui nō possit com pati zē. Aug. Multiplex est in xpo nā. Una fm quam patiebat. f. corp3. altera fm quā cō patiebat. f. aīa. tertia fm quā nec patiebatur nec opatiebat. f. diuinitas. Ergo si recte vi stinxit: aīa fm oīm partē patiebat. quia fm sensitiuā patiēdo. fm affectiua rōnabile cō patiēdo. ergo 7 in rationali. Et ita didicit p expientiā ps illa. Itē deus assūpsit hu manā naturā in similitudinē carnis peti. Quia assumpit eā de massa peccati. Ro. 8. S3 illd est humane nāe corrupte. S3 fm hominē or dinata cognitio est ut ex multis sensib3 fiat vna memoria. 7 ex multis memoriis vñū expimentū. Ergo hic modus cognitionis erat etiā i xpo. Itē Aug. sup Gen. Angeli cognitionē maruinā hñt i compatione



ad uerbū uespertina. In opatione rez in ge-  
nere suo. Ergo si xps utroq; mō cognouit  
hūit cognitionē vtrāq; et ita potuit crescere  
uespertina scia ei? sicut angeloz. quia possūt  
fieri q̄ nō sunt. **Con.** Greg? sup illud Luce  
2. Proficiebat etate et sapia zc. Nō accipiēdo  
q̄ nō hēbat p accessū tps: sed pādendo vo-  
nū grē. **Itē** Dam? proficere dicebat hū  
eā que inerat sibi sapiām in manifestationē  
duces. Relinquit g: q̄ nō defuit scia l3 ma-  
nifestatio. **Itē** nihil hūis habitū hū nobi-  
liorē modū et pfectū h3 ordinatōz ad illaz h3  
modū ipsectū. S3 ignobilior est ille qui ē h3  
expientia: illo q̄ est hū viā aliā. Ergo xps nō  
pfectus in scia hū expientia. **Itē** xpus hū  
intellectū fuit opbenfor: S3 aia ī glia nullo  
mō ordinat ad habitū expientia: imo euacu-  
at hū habitū: tanq; id q̄ ipsectū est: cū adē  
cognitō pfecta. Si ergo pfectū tollit ipsectū  
pteritū: nō ordinat ad ipsectū futurū. Relin-  
quit g: q̄ cognitō in pte: nō fuit in xpo: ex quo  
hūit cognitōz pfectaz. Solo vn? est mod?  
sciendi in xpo hū diuinā naturā: et ibi scia  
idē est q̄ id ipm. i. q̄ ei? essentia, iste mod?  
fuit in filio dei ab eterno. Scdus est in xpo  
hū gratia vnionis quā sciam nulla alia crea-  
tura habuit. Iste n. modus distinguit ab oī  
alio sciēte. **Itē** terti? est hū gratia opbe-  
foris: ī hac cōdicant angeli: et aīe scē. **Itē**  
q̄t? hū nām integrā aīe: hū quā hūit. Adaz  
sciaz ī statu inocētie: et hāc hūit pfecti? q̄ alii  
puri hōies. **Itē** quint? hū penalē nām as-  
sumptā. **Itē** sext? est quedā grā vata xpo  
ad cognoscendū res hū nūmex hū pgressū  
tps: que fuit a principio vata aīe xpi: hū in-  
tellectū. nō vico ipa cognitio: et q̄tū ad pī-  
mū: sū se h3 ante īcarnatōz et p? Scdus xpo  
nō fuit ab eterno hū hāc oīa in hūit cog-  
nitionē: scēoz: que ptebant ad misterii incar-  
nationis: passionis et redēptionis. Vāc etiā  
nō hūerūt āgeli statī p? sūfirmatōz. Un vire-  
rūt Ysa. 63. Quis est iste: q̄ uenit de Edō zc  
Et si aliqui habuerūt: hūit ex supadditōe ali-  
qua: nō ex ipa glia. Et hū h3 intelligit illud  
ad Eph. 3. Ut innotescat principatib? et po-  
testatib? p ecclesiā. Scdm xpo tertiū mod?  
cognitionis: s. oprehenforis: hūit cognitōez  
oīum ptinentiū ad suā gloriā: et suoz. i. eoz.  
que ordinant ad illa. **Quart?** xpo mod? co-  
gnitionis que est hū nām integrā: q̄ fuit in  
Adā. Sū. 3. Adduxit ea ad Adā: ut videret zc  
fuit in xpo hū nām integrā quā assumpsit

**Quint?** qui est cognitōis: que est hū nām  
penalē fuit sū in xpo. In hac vidit diuer-  
sas penalitates hū expientia in affectuā: quā  
tū cognouit hū aliū modū. S3 hū gratiam  
cognitionis: que vata est sibi. p grām vnio-  
nis. Un pscuit illas hū grām que fuit grā  
vnionis. **Sext?** modus cognitionis ē ad  
cognoscendū nō vt prior que affectiue fuit  
hū cognitio ex sensu. Un specialis grā quā  
hūit ad sciendū: fuit ei vata quo ad expien-  
tia incognitiuā. Nōdū aut q̄ est duplex  
cognitio in sensu p expientia. Cognitio eni  
in sensu est duobus modis. Uno mō cum  
res est in sensu hū similitudinē. Alio modo  
cū est in sensu hū formā. Ali. n. est silitudo  
coloris in oculo. Ali. volor. Et hū hoc du-  
plex est cognitio in xpo hū expientia. Pīa  
q̄tū ad nām penalē. Scda q̄tū ad speciales  
grām cognoscendi res hū nūmex p pcessū  
tps. Ad obiecta xpo incontrariū vō. Q̄  
quedā auctes intelligūt hū cognitōz opletā  
hū grām vnionis et oprehenforis: et itēgre  
nāc. Ali. xpo intelligūt hū cognitōz expime-  
talē. Ali. xpo hū manifestatōz quo ad nos.  
Nō tū: q̄ si q̄q; nouit pmo modo. Quod  
pus nō nouit illo eodē mō. Nō v3 ppter h3  
vici ignorantia. Ignorantia n. vī esse aliē?  
quod pus nō fuit cognitū: et de his que ne-  
cessaria sūt. S3 talis nō fuit in xpo. Nō enī  
pōt vici q̄ aliquid nō nouit: q̄ nō pīns. q̄a  
sensibilia que addidit p expientia pus nouit  
p modū nobiliore et pfectiore. Ignorantia at  
ē defectus pfectōis. Et sic p rālio ad pīo ob-  
iecta. Quia et si vidit ex his que passus est  
obedientia. et si erudit? est vsq; ad mortem  
Nō ppter h3 sed q̄ fuit ignorās. Quia q̄ p-  
cessu tps cognouit scia expimentali: pus re-  
cognouit alio mō cognitōis. Sū intelligi-  
gendū est de aliis obiectis sequētib?. Unde  
nō vīt ī aliquid nō notū oīo p pcessū tps  
sed ī aliquid nō notū sic. Ad hoc q̄ vīc  
Dam? Assumpsit nām seruile: et igno-  
tē. vīcendū. q̄ seruilis vī rōe peccati. S3 sic nī  
fuit ī eo sūil: s3 sūil rōe pene. Ad quā obli-  
gata fuit hūana nām ppter peccatū. Q̄ xpo vī  
ignorās. hoc refert ad genus nām. nō ad nām  
put fuit ī xpo. Ipe ei? vī fili? ā seruus. Un  
Ansel. ondit. q̄ nī decuit ipm assumere ig-  
ratiā vīcēs. Quō tot et tāta faceret ille hō  
sine īmēsa sapia. Ubi ondit. q̄ nī fuit ignorā-  
tia nature respectu bōi: nec respectu mali. sic  
si nihil am at q̄ nī cognoscit: sicut nihil bōi ē



qđ nō amet. Sic nihil est qđ ignoret. Bonū aut nō pfecte nouit. nisi qui scit illud a malo vifectare. Et sic nō fuit ignorantia: nec respectu mali: nec respectu boni. Ad qđ obicit qđ ipfectio fuit ex pte cognitionis: sicut ex pte affectus. vđ. qđ nō est vř. quia ipse vñs vřspensariue: et fm agnitate redemptionis nō se: assumptis ipfectiones quasda ex pte affectus put agnuebat nře redemptoi. Nō aut ex pte cognitionis. Quia hui' defect'. s. qđ pponunt ignorantia noxiū essent in multis et in nullo vřles. vt vult Ansel. Ad aliud Aug'. qđ obicit qđ opassio fuit in itelligibz li affectiua. sicut passio insensitiua dicendū qđ h' intelligibilis pars est: et sentiens vel cōpatiēs corpali qñ patiebat: nihilo intus fruebat pfecte. Ex hoc. n. qđ patiebat gaudebat. Vñ pfectū hūit gaudiū: et maximā passiōez quia ex hoc fuit gaudiū pfecti'. sicut est in scīs patientib' p xpo. Gloria xpo illa et gaudiū erat: fm ordinē ad supius. s. ad diuinam nām sibi vnita: fm quā residebat rō totius redemptois. Cōpassio xpo fm ordinatōz ad i ferius. Vñ h' opassio o esset et passio. ex magnitudine tñ glorie nō reputabatur. Prterea h' hoc vidicerit p expientia. sciuit tñ alio mō vt supradictū est. Vñ nō fuit ignorās. h' enī rōnalis ps vidicerit p expientia. sciuit tamē alio mō. Ad aliud qđ obicit: qđ ex multis sensib' vna memoria ē. vđ. qđ duplex est cognitio expimentalis. vna p viā acquisitiōis scie fm qđ ex multis memoriis colligit vñū expimentū: et ex multis expimētis vñū vře quod est principū scie. Alia est in viā exercitiū practice. sicut cū aliquis habz theoreticam medicinē: expit et pcedit in opibus practice. In pma via est motus ab incognito ad cognitū. In 2<sup>a</sup> xpo ē mot' nō ab incognito ad cognitū. S' a cognito h' mō: incognitū h' aliū modū. Sic dic' p h's. Prima via est ipfectōis nāc. qđ est mot' ab ignorantia ad sciam. Et iō nō ē ponēda in xpo. Scda xpo via ē pfectiōis nāc. Nā fm eā nō est mot' ab ignorantia ad sciam. Sed ab h' scia ad alteri' modi sciam. Prterea venire a posteriorib' in pōra est fm nām corruptā: et ipfectā. 3<sup>o</sup> vero venire est fm nāz pfectā in pmo statu. et ita fuit in xpo. Ad aliud vđ. qđ dissimilit est in xpo. et in angelis matutinū et vespertinū. Vespertina enī cognitio pxiē vř in creatura que possibilitatē h' ad obscuritatē. Vespertinū. n. vicit possibilitatē ad obscuritatē: et

hec possibilitas fuit in angelis. Vñ hoc fuit i nā alia a xpo rñ. S' in ipso nō fuit hec possibilitas ppe vnionē. Vñ et si habuit cognitionē rez in genere suo. nō ouertit cum cognitione vespertina nisi fiat additio. s. possibilitas ad obscuritatē. Vñ h're cognitionē in genere suo cū tali possibilitate: ouertitur cū cognitione vespertina. S' talē nō hūit xps. Ergo nec vespertina. S' statī cū vnita est nā humana cū diuina hūit gratiā. Et sic fuit cū luce: et nō cū obscuritate aliq' sicut angeli quantum est de natura sua.

## Consequenter que

riē. Vř scia xpi fuit sine aliqua ignorantia. Dicit. n. Ambro' in. 3<sup>o</sup> li. de spū scō. Sic de' pfectōz nāc assumptis hūane. suscepit sensū hōis. sed nō sensu carnis illat'. Sensu hōis aiām vixit turbatā. sensu hōis exiuit et cognouit. Sensu hōis pfectit. sicut scriptum ē. H's pfectiebat etate sapia et grā. Quō pfectiebat vñ sapia pfectis etatis: et pfectis sapie nō diuine: sed hūane. Et sequit' exps at agnitiōis infātia p humanā vřiq' ipudentia: qđ adhuc nō vidicerit ignorabat. Itē Jo. Da'. 3<sup>o</sup> li. Ignorantē et seruile assumptis naturam. Itē Ansel. 2<sup>o</sup>. Cur de' hō. Cur nō poterat ille hō xē esse ignorās. Sicut xē mortalis erat. Ex quo arguit'. Cū xē assumpserit ipse mortalitatē qđ xē ignorantia. Cōn. Ansel. Illa assumptio in vnitate psonē filii dei nō nisi sapientia sūma sapia fiebat. Et iō nō assumpsit in hōie: quod nullo mō vřle. sed valde noxiū ē ad suū op'. qđ idē hō factur' est Ignorantia nāq' ad nihilū illi vřilis esset. S' ad multa noxia. Itē quō tot et tāta opa faceret: sine imēsa sapia. Itē idē Ansel. quō illi credēt hōies. si illū sciret nescientē. Si aut nesciret ad quid esset illi vřilis ignorantia.

Itē Jo. Da'. Proficere vř etate sapia: p augmētatiōz etatis: eā que ei inerat sapiām in manifestatiōz vocēs. Qui aut vicit ipm pfectie etate et sapia. vt additāmētū suscipiēt: nō eā que fm ipostasim vnionē uenerātur. Itē maior est cognitio creature p vnionē: qđ p oprehensiōz. Si ergo in cognitione que erat p apprehensiōz: i glia nō manet. ergo nec cū vnioe poterit esse ignorantia. Item si aliq's ocul' hēret sicut oīz vřibiliū vnitas: vřt' vřsua iūcta illi oculo hēret cognitiōez oīum sensibiliū. Ergo cū itellecr' aie xpi sit iūct' itellecrui tēreato. i quo rōes et



**Ite Ambro.** per humanā imprudentiā qđ  
adhuc nō vidicit ignorabat. **R.** aliud est lo  
qui de nā in se alit de nā vnita. **E**rgo vī  
nescire de hora iudicii itelligit rōe nāe ī se  
**R**ōe xō nāe vnite h3 noritiā illius. **U**n dā  
m<sup>2</sup> fm theologū **S**rego. Si sepabis qđ vī  
ab eo quod itelligit ignorās vī caro. ppter  
pfone xō indiuisibile vnionē vitata est aīa  
vīi futuroꝝ cognitiōe. **U**el alit fm **R**ab. **7**  
**B**eda. **C**ū vī nescire filius. itelligit de fi  
lio adoptiuo. **U**n vicit onidē nō de vnige  
to: sed de adoptiuo filio b̄ dixisse. **7** per b̄  
p3 misio ad p̄mū. **A**d scđm vō fm **A**nse.  
in li<sup>o</sup>. **C**ur vē? hō. **C**ū vicitū est xps vidicit ī  
telligendū est. fecit alios vīscere. vel quod p  
scientiam nō ignorauit exp̄imēto vidicit.

ri. vtz xps hnt sciam fm oem modū sciē  
di. **Quēri** g°. vtz hnt sciam deliberati-  
uā. quod vr. quia ista est pprie humane nāe  
ipe aut accepit oēs pprietates hūane nature  
ergo et istā hnt. **Con.** **dam.** In xpi aīa n̄  
inquin? consiliū et electio. **Nō** enī habuit  
ignorantiā. **R.** electio dī duplici: et cō-  
siliū fili. **Uno** mō consiliū dī appetit? inquisi-  
tionis ei? qđ ignorat? et electio pōpro  
ueniens ex hī? consilio. et hoc mō nō fuit ī xpo  
consiliū: nec electio. **Alio** mō consiliū dī vi-  
secretio in trina boni a malo: et electio pōpro  
boni: et hoc mō fuit in xpi aīa consiliū: et electō  
et scia deliberatiua. **Ite** gr̄f. vtz ī xpo fue-  
rit cōgnitiō successiua ex pte itellēs speculatiui  
**Nā** dicit **Aug.** li°. is°. de trinitate. **Dūm** sci-  
entiā vno aspectu videbimus. nec erūt volu-  
biles cognitiones de vno in aliud. ergo mī-  
to magis itellect? xpi: vnit? sūme sapie: oīa  
sciebat et cōteplabā. **Con.** **Scia** in xpo ho-  
mine est fm nām rōnis hūane. **S.** iō fm qđ e  
ppria hōis: et facit vīam a deo: et angelis  
occurrit ab vno cognito et accepto in aliud  
et ab vno prius accepto p° aliud. vt a pmissis  
ad cōclusionē. **S.** ostat vbiq; ē talis co-  
gnitio: est successio. nec est in vno aspectu.  
**Relinquit** igit qđ scia xpi fm rōz humanā  
ex pte speculationis est successiua. **Item**  
**Ergo.** Cū mēs hōis ad vnū se ouertit: auer-  
tit se ab alio. **R.** cū multiplex sicut deū  
est sit scia in xpo creata: scia. s. fm gratiā vni-  
onis: et scia cōprehensionis: et scia nāe pfecte  
et scia expientie. **S.** cōm duas pmas est scia  
in xpo sub vno aspectu: successiua. quia ē  
in cōtemplatōe cācūque de? est: in qua videt  
oīa fil. fm qđ dicit **Ap̄ls** in i. ad **Cor.** li°. **Tūc**  
cognoscit sicut et cognit? sū. quia sicut de?  
cognoscit nos in se ipso: et oīa alia: ita et nos  
in gloria cōprehendim? nos et oīa alia in xpo  
et ita fil oīa. **Et** hoc mō aīa xpi p gr̄a. vniōis



et apprehensionis si non uideat oia non successiue  
Secundum deum sciam integre nature et sciam experie  
tie non speculabat oia simul. Sed erat occursum  
ab uno noto ad aliud notum non tamen a noto ad  
ignotum. sed a noto secundum hunc modum ignoro secundum  
aliu modum. secundum quod dicitur philosophus. Quia scientes  
propter quod nesciunt ipsum quia cum igitur postea  
ipsum quod cognoscant non mouentur a cognito in non  
cognitum. sed a cognito sic in incognitum habet aliu  
modum. et secundum hoc patet responsio ad obiecta.

Consequenter quod. ut patet cognitio per experientiam ma  
gis sit in anima christi per separationem. quia ut patet hic scia  
bona est. sed nullum bonum ei defuit. ergo ista  
scia permansit. Contra. Ista scia sit per passionem  
sensuum. Sed nulla passio permansit. nec sensus  
passio. ergo nec ista scia permansit. Respondeo in co  
gnitione experientie imperfectio est. Respondeo ei imperfectio  
ctionis non potest remanere in beatificata anima  
secundum partem sensibilem. Et ideo quia in parte est non re  
manet secundum quod dicitur in corollario. Cum uenerit quod  
perfectum est euacuabitur quod ex parte est.

## Consequenter que

rit. ut patet christus accepit aliquam sciam ab angelis.  
Ad quod sic dicitur in hierarchia angelica. Per ange  
los videmus eum sub paternis legibus ordinatū.  
Sed superior ordo inferiori illuminat. et sic de  
inceps. Relinquitur ergo quod superior ordo ad  
minorem erat illuminatus aie christi. Contra. Ad heb  
i. Cuncti eum paulominus ab angelis. glo. Sed  
est ratione passionis non potentie. Ergo nec ra  
tione scie minor erat angelis. Item glo. ibi  
non metis humane quam assumpsit christus solus maior  
est deus. Ergo non est minor angelis. ergo non quod  
habet illuminationem ab eis. quod procedendum est.

Ad illud ergo quod dicitur dicitur dicitur. quod non intel  
ligit ipse quod subdat angelis quantum ad sci  
entiam. Sed quod per angelicum officium incarnatio  
nis ministerium dispensatum est. Unde dicitur. Vi  
deo quia diuinum humanitatis misterium angeli  
docuerunt. sicut dominissimum. Gabriel Zachariam  
docuit et Mariam. Alius angelorum Ioseph e  
rudiebat. Et ipse Iesus supercelestium essentiarum  
superessentialis cunctia subdit patris et dei per  
angelos disponit. per ipsos nuntiat ad ioseph  
Ipsi ad egiptum recessio. et rursus ad iudeam  
reditio.

## Consequenter que

rit. ut patet scia aie christi fuerit equalis scie dei  
Ad quod sic obicitur. Quiritas scie attendit secundum  
quantitatem scibiliu. Si ergo equalia sunt scibilia

aie christi. scibilibus scie dei equalis erunt scientie  
Item dicitur de. sa. v. Anima christi equalis sapiens est  
ut deus. Contra scia dei est sua essentia. et co  
prehendit suam essentiam et suam potentiam et ex  
tensum. Cum ergo essentia potest et extensus sint infinita. et  
scia dei infinita. Cum ergo scia aie christi sit fini  
ta quia creata. Impossibile est equari. Item  
Hugo de sco vic. Unum scio et indubitanter  
affirmo. quia aut alia scia propter diuinam in  
aia christi non fuit. aut si alia fuit. ei equalis non  
fuit. Item psalmus. Mirabilis facta est scientia  
tua. ex me confortata est et non potero ad eam  
glo. Non uinit diuine nature non potest ei equari in scia

Respondeo est considerare diuinam essentiam. secundum quod  
dicitur respectu sui. et secundum quod dicitur respectu creatori.  
secundum uero quod dicitur respectu sui est scia essentie et  
extensis infinite. et secundum hunc modum nihil est ei  
equabile. Secundum deum quod dicitur respectu creaturarum  
considerat diuinam scientiam in triplici respectu  
Primum respectus est ad id quod scit. Secundo ad  
modum per quod scit. Tertius est ad modum quod scitur  
Et ad hoc quod dicitur aliquid equale scie dei oportet  
quod equet secundum hec tria. quod non est possibile  
creature aliquo modo. Dicendum ergo quod comparati  
one habita scie aie christi ad diuinam sciam secundum  
illud quod scit est dicere aiam christi eque scire si  
cut deus. quia scit oia que deus. Comparatio de  
habita quantum ad modum per quod scit. vel quantum  
ad modum quo scit non erit dicere equalitatem  
Quia deus scit oia per se ipsum sicut eam omnium  
Anima christi non per se ipsam eam. imo per causam deum  
Ecce inequalitas quantum ad modum. Preterea  
clarius et luculenter est cognitio dei quam co  
gnitio anime christi de rebus omnibus. quia ipse deus  
omnes res uidet ut in se. Anima uero christi non ut in  
se. sed ut in deo. Ex quo patet inequalitas quantum  
ad modum. Ex quo relinquitur simpliciter in  
equalitas et inequalis.

## De inquisitione

de gratia et scia christi. et inquirendum  
est de potentia christi. et queruntur duo.

Primum an generaliter fuerit in christo potentia  
non peccandi. Secundo utrum in ipso secundum quod homo  
fuerit omnipotentia.

Ad primum obicitur sic. Anselmus.  
Quo dicemus  
eum non potuisse mereri. quod spiritus est peccatum  
eum dicat iudeis de patre. Si dixero. quia non scio  
eum ero similis uobis medax. et in hec uerba  
dicat non scio eum. Ergo ipse potuit esse medax  
ergo potuit peccare. Item idem Anselmus. Quis



eum: dicat has tres dictiones non potuisse  
perferre sine aliis xbis: ut diceret non scio cum  
quod si faceret ut ipse ait esset medax. cum ergo si  
potuit: peccare potuit. **I**tem si xps non pot  
peccare: ergo de necessitate osequatur iusticiam  
ergo non est laudandus de iusticia. Cum ergo sit lau  
dandus relinquitur quod potest peccare. **I**tem po  
teccandi ipsi scis coopari ad meritum et primum  
sicut dicitur **Ecce 31.** Potuit transgredi: et non est  
transgressus. facit malum. et non fecit. **R**elinquitur ergo si  
auferat a xpo potest peccandi: quod minuat de pre  
mio et merito eius. **R**espondeo ad primum secundum **Ansel.**  
in li. **C**ur deus homo. **O**is potestas sequitur voluntatem  
Cum. non potest quod possit loqui uel ambulare. subau  
dit si uolo. **S**i. non intelligitur voluntas non est  
potestas. sed necessitas. nam cum dico quia uolens  
possum trahi aut uinci. non est hec mea potestas: sed  
necessitas et potestas alterius. non est. non aliud possum  
trahi aut uinci: quam alius me trahere aut uincere  
potest. **P**ossumus itaque dicere de xpo. quia cum dicitur  
potuit metiri. subauditur si uellet. quoniam nolens  
non potuit metiri. Cum ergo non potuisset uelle me  
tiri: non minus dici potest nequissime metiri.

**A**d aliud ubi dicitur quod est necessitas coactionis  
et prohibitionis. **E**t cum aliquod bonum sit ex his  
necessitate non debet laus: quia ista tollit uo  
luntatem. et est necessitas immutabilitatis. **E**t  
ista non tollit uoluntatem. nec laudem. sed ponit im  
mutabilitatem uoluntatis in bono. et hoc modo  
deus ex necessitate esse bonus. et seruare ius  
ticiam. ita etiam xps. non tamen primo modo secundum quod ne  
cessitas prohibitionis uel coactionis. **U**bi  
**Ansel.** proprie dicitur necessitas ubi non est co  
actio nec prohibitio. **Q**uapropter quia deus perfecte  
habet se quicquid habet maxime laudandus est de bo  
nis: que habet et seruare ea nulla necessitate. sed pro  
pria et eterna immutabilitate. **S**ecundum hoc ergo potest quod  
necessitas immutabilitatis proprie necessitas.  
non tamen tollit laudem. **A**d aliud ubi dicitur quod potest pec  
candi inquantum habet loquendo formaliter non coopa  
tur ad primum: nec etiam ad meritum. sed inquantum  
potest peccandi eadem est: quod est potest beneficiendi. potest  
peccandi dicitur cooperari ad meritum non inquantum  
est peccandi: sed inquantum potest formaliter loquendo  
**A**d primum xpo malitiam solum dicitur potest peccandi co  
operari. quia malitia alie erit quod habuit potentiam pecca  
di. et tamen non usus est ea ad peccatum. **E**x quo ma  
nifestum est quod non dicitur simpliciter potentia peccandi  
cooperari ad meritum uel primum: sed secundum quid. **S**i  
plurimum cooperatur ad meritum potentia libertatis  
arbitrii: secundum quod est ad faciendum uel non facien  
dum seu faciendi et non faciendi. non secundum quod est peccandi

et non peccandi. hoc ergo ponere in xpo que sim  
pliciter est potentia merendi.

## Consequenter que

rit. ut in xpo fuerit omnipotentia. **A**d quod sic  
**10. 3.** **N**on est ei datus spiritus ad mensuram. ergo datus  
est ei gratia non mensurata. **E**rgo cum gratia sit ad co  
gnoscentium et ad operandum. ergo ei datus est gratia  
sine mensura ad cognoscendum et ad operandum.  
**E**rgo sicut per gratiam immensam siue non mensura  
tam cognoscendi habet scientiam omnium. **I**ta per gra  
tiam operandi immensam poterit operari omnia. **I**tem  
rationalis anima est imago trinitatis per naturam  
sed imago trinitatis attenditur quantum ad po  
tentiam scientiam et uoluntatem. **E**rgo sicut per naturam  
anima est capax diuine scientie ita et potentie. **E**rgo  
sicut anima christi naturali potest potuit capere omnes scientias  
ita omnipotentiam. **S**ed datus est illi a se per gratiam  
esse illud erat capax per naturam. ergo ei datus est  
omnipotentia. **I**tem cum sint tria: potest scientia et uolu  
tas. potentia non ponit scientiam: nec scientia uolun  
tatem. **S**ed e contra. scientia ponit potentiam: et uoluntas sci  
entiam. ita quod consequitur necessario. si uoluntas est  
scientia est: et si scientia est: potest non enim est scientia  
nisi a potest sciendi. **E**t hoc ergo relinquitur quod natura que  
est capax uoluntatis: est capax scientie: et que est capax  
scientie dei: et potentie dei erit capax. **I**tem omnia  
scientia practica alie boni operis est causa effectiua  
uel exemplaris illius operis. cum ergo scientia omnium com  
prehendat speculatiua et practica scientiam omnium  
et in xpo sit omnia scientia: erit in ipso secundum animam scientia  
practica omnium. **E**rgo erit causa effectiua uel ex  
emplaris omnium. **S**i ergo habet scientiam sequitur potentia  
actiua: erit in anima christi potestas faciendi omnia.

**I**tem artifex malis non solummodo offert alii sci  
entiam speculatiua sui operis. sed etiam actiua. ergo  
cum artifex summus creauerit xpo hominem omnia scientiam  
**R**elinquitur quod non solum dedit ei scientiam specu  
latiua: sed etiam actiua omnium. **E**rgo et per consequens  
omnipotentiam. **F**rustrum esset actiua potest nisi esset  
potest ad actum. **I**tem si diceretur quod non potest vari  
omnipotentia creature. propter hoc. quia est infinita  
**E**rgo si nec scientia cum ipsa sit infinita et maio  
ris extensionis quam potest dei. **A**d quecumque enim  
se extendit potest et scientia. sed non ouertur quia sci  
entia se extendit ad bona et mala entia: et non  
entia. **P**otentia xpo non se extendit ad mala  
magis. igitur erit capax potentie. cum sit mino  
ris extensionis creatura quam scientia. **C**onsequenter. **O**mnia  
potest est susceptibilis creatura consequenter essen  
tiam creature. **S**i ergo potest faciendi. uel creandi  
omnia nullo modo consequitur essentiam alie creature



sed antecedit oem creaturam. ergo potentie fa-  
ciendi. uel creandi oia: no erit susceptibil' ali-  
qua creatura. g<sup>o</sup> nec xpi aia. **I**tem nihil pot  
esse sui ipsius principiu. cu g<sup>o</sup> oipotencia sit  
aie xpi et oium principiu. ergo nec aima xpi  
nec aliqd oium pot hre oipotentie. **I**tem  
nulla po entis creati tuncendit ens. cu ergo  
po creandi tuncendat ens. qa est opatina de  
no ente simplr ens. et de nihilo aliquid. ergo  
nulla potentia entis creati pot esse potentie  
creandi. g<sup>o</sup> nec p seips oipotencia. g<sup>o</sup> aia  
xpi no hnt nec hre potuit oipotentiam.

**R**ecedendum est q aia xpi no hz nec ha-  
buit oipotentia sicut oisciam: nisi eo modo  
quo dr huisse diuinitate e<sup>o</sup> est oipotencia  
no tn dr huisse oipotentia vt ex se possz face  
oia. sicut ex alia pte hz oisciam. qa ex se pot  
scire oia. **A**d pmi aut dicendu q data e  
ei gra sine mensura: sed ad cognoscendum et  
opandū fm possibilitate nāe cognoscentis et  
opantis data est gra sine mensura ad cog-  
scibilia creature et ad oia opabilia creature  
tn oia simplr cognoscibilia sūt creature ro-  
nali. no tn oia opabilia ppter ea no sequit q  
sicut p gram hnt oisciam q oipotentiam

**A**d aliud dicendu q oiscia no ponit cau-  
salitate vt principiu rez. sed solūmō ponit si-  
militudinē ad res oēs: et iō cū aia. sicut dicit  
**A**ug<sup>o</sup> ad similitudinē toti sapie facta sit ē  
oium similitudo in potentia p intellectu. scia at  
nihil aliud est qz hilatio intellect<sup>o</sup> ad rem.

**E**rit igit aia p nām capax oiscie. **O**ipotentia  
xpo poit causalitate et principiu rez oīuz qd  
nullo mō pot ouenire hnti principiu siue ei  
qd est de principio. talis aut est ois creatu-  
ra et rōnalis aia. ex quo euident est q nullo  
mō est capax oipotentie.

**A**d aliud vō. q  
pō dr duplr. **U**no<sup>o</sup> pō dr respectu actus inte-  
rioris fm q dr pō cognoscendi. uel uolēdi.  
**A**lio mō dr pō respectu actus exterioris fm  
q dr pō opandi pmo<sup>o</sup> dicta potentia oseqf  
ad sciam. **S**cdo xpo mō nō. sequit. n. si scia ē  
pō cognoscendi est. s nō sequit. si scia est. pō  
opandi est. illo g<sup>o</sup> mō quo pō sequit ad sciam  
est pō ad omia: sicut et scia. sed hec nō est pō  
opandi: s pō cognoscendi oia.

**A**d aliud  
vō. q scientia pctica duobus modis habet  
**H**abet enī scientia practica practice et ha-  
bet scientia practica speculative. practice eūz  
refert ad opus seu ad executionē opis. **S**pe-  
culatiue xpo cū nō refert ad executionē opis  
sed ad contemplatiōis opis. fm h g<sup>o</sup> vō: q aia

xpi hnt scientia practica omniū speculative  
no practice. et ita scientia omniū practica q  
fuit in deo practice. s. ad executōis opis fuit  
in aia xpi speculative. s. ad contemplationem  
opis. **E**t hoc mō sumus artifex omniū de-  
dit scientia practica omniū xpo hōi. **A**d sci-  
entia aut dicta hoc mō nō sequit oipotentia  
sed ad scientia practica alio mō dicta. **A**d  
aliud vō. q quicqd est creature est finitum  
actu. **I**n rōnalis aia quātū ad potentia vno  
mō est infinita. **A**lio mō finita. **I**n finita. n. ē  
quātū ad potentia cognoscēdi. **N**ō. n. de mī-  
nas ad aliqua cognoscibilia. qn adhuc possit  
in pla si eēt. et iō quātū est de se ē infinita pō  
**Q**uātū xpo ad potentia opandi. **A**nima rōal  
est finita: quia determinat ad finita opabilia  
quia ita dat q ad tot et nō ad pla. **E**x quo  
p q nō est filis rō ex pte capacitatis scientie  
dei: et potentie. qa potentia cognoscēdi que  
quodā mō infinita est quodā mō est capax  
ipsius scientie infinite. **E**x alia pte pō opan-  
di que finita est nō est capax potentie infini-  
te dei. **I**tem si qraf ppter qd creature non  
pōt offerri pō creādi. sicut generato pō gene-  
randi. **G**enerat<sup>o</sup> n. hō hnt potentia generan-  
di hominē. ergo eadē rōe vī q creatū possit  
hre potentia creādi. **R**idū est q h est qa  
ois creatura agit de supposito mae. **N**on  
enī pot esse tota ea sui opis. sicut pma pō vī  
quia g<sup>o</sup> potētia creādi est in nō subiectam  
mām. **I**nde est q creatura nō est susceptibil'  
potentie creādi. **I**tem si qraf vt anima xpi  
hnt omniū uoluntate sicut scientia: quod  
videt quia hnt uoluntate ois boni. **U**nūz  
quodqz aut iquātū est: bonū est. g<sup>o</sup> hnt uo-  
luntate omniū. **C**ōi. uolūtas dr ad opus  
**U**nūz nihil ē vclū. uolo domū. s. uolo facē vo-  
mū: et ita vī q sicut pō est act<sup>o</sup>: ita et uolun-  
tas. ergo sicut nō hnt oīuz potentia. ita nec  
oīuz uoluntate. **R**o. uolūtas et oensus vī  
cūqz duplr. **E**st. n. uolūtas appetit<sup>o</sup> rei vt sit  
vel rei vt fiat. pmo mō est uolūtas omniū  
**S**cdo mō nō. pmo<sup>o</sup> uolūtas dr respectu existē-  
tie boni. **S**cdo mō dr respectu opationis boni

## **O**rdine cōsequē

ti qrendū est de uolūtatē: et orōne  
et merito saluatoris. **U**olūtas in actu cor-  
dis est. oīo in actu cordis et oris. meritum  
in actu cordis et oris et opis. **P**rimo qriē  
de uolūtatē xpi fm q hō. **S**cdo de orōne

**T**ertio de merito. **Q**uātū ad uolūtatē



querit. an in xpo fuerit diuerse uoluntates.

**S**cdo an in xpo fuerit contrarie uoluntates  
**Ad primum** obicit sic. **Da-**  
**th. 26.** p. si pos-  
sibile est inseat a me calix iste. **U**erum n. qd  
ego uolo: qd tu uis. **E**x hoc ondit mgr  
in xpo diuerfas fuisse uoluntates. i. distint.  
iii. li. iniaz dicēs. Quo cō ambigendū non  
ē diuersitas in xpo fuisse uoluntates iux du-  
as nās. s. diuinā et humanā uoluntatē. **E**t  
humana uoluntas duplex est affect<sup>9</sup> rōnis et  
affect<sup>9</sup> sensualitatis: et uoluntate diuina et ra-  
tionis uolebat: s. uoluntate sensualitatis re-  
fugiebat. **I**tē ibidē. qui hōis nām susce-  
pit qd sē hōis subire debuit. **S**i g<sup>o</sup> hōis ē du-  
plex affect<sup>9</sup> rōnis et sensualitatis. ergo et in  
xpo debuit esse gemin<sup>9</sup> affect<sup>9</sup> uel duplex.  
**U**oluntas rōnis qua uellet mori: et sensualita-  
tis qua noller. **I**tē qd duplex sit affect<sup>9</sup> ho-  
minis ostendit **Jo. 21.** ubi dicit. **P**etere cū se-  
nueris extendes manus tuas et alius te  
ciget: et ducet te quo tu n. uis. **E**t exēplo pau-  
li dicētis. **C**upio dissolui et esse cū xpo. **A**d  
eph. ppter qd dicit **Aug<sup>9</sup>** qd **Paul<sup>9</sup>** mētis af-  
fect<sup>9</sup> rōne cupit dissolui et esse cū xpo. sensu-  
alit<sup>9</sup> carnis refugit: ex his arguit diuerfas uo-  
luntates esse in xpo uel fuisse. **C**onē. si xpus  
uolebat mori uoluntate rōnis: et uoluntate se-  
sualitatis nolebat. **E**rgo caro in xpo concu-  
piscēbat aduersus spm et ego. **S**im qd dicit **ad**  
**Galat. 5.** sed hoc est falsū. **N**ō g<sup>o</sup> fuerūt in  
eo diuerse uoluntates. **R<sup>o</sup>** **Aug<sup>9</sup>** nō nullū  
ē vitii cū caro concupiscit aduersus spm et se  
q<sup>o</sup> talia rixā talis concitatio i aīa xpi nllate<sup>9</sup>  
esse potuit. quia carnalis concupiscētia ibi esse  
nequū. uel etiā uoluntas fuit uel erat et rōni  
placebat ut fm carnē noller quaten<sup>9</sup> xitas  
hūanitatē in eo pbaret: sic g<sup>o</sup> p<sup>o</sup> rālio qd di-  
uerse fuerūt uoluntates: nec tū fuit rebellio  
carnis ad spiritum.

## Consequenter que

rit. an in xpo fuerint uoluntates contrarie. **A**d  
quod sic **Aug<sup>9</sup>**. sup gen. **D**e aīa fuit i archa  
noc. **Q**uia oēs mot<sup>9</sup> fuerūt pacati in xpo. g<sup>o</sup>  
in eo non erat contraria uoluntas sensualitatis  
uoluntati op<sup>o</sup>s. **I**tē mot<sup>9</sup> sensualitatis in  
xpo aut erat ordinat<sup>9</sup> sub uoluntate: aut non  
ostans ē qd nō inordinat<sup>9</sup>. **R**elinquit<sup>9</sup> g<sup>o</sup> qd or-  
dinat<sup>9</sup>. g<sup>o</sup> erat sub uoluntate rōnis. et fm uo-  
luntatē rōis. **C**onē. **C**onērie uoluntates sūt  
que sunt contrari<sup>9</sup>. **S**icut dicit **Aug<sup>9</sup>** in li. 6.

trinitate. qd fm spēs uolitoz distinguuntur  
spēs uoluntatū. **C**ū g<sup>o</sup> uoluntas sensualitatis  
et rōnis in xpo fuerūt contrari<sup>9</sup>. qd una erat  
uoluntas uiuēdi: altera moriēdi. g<sup>o</sup> fuerunt  
uoluntates contrarie. **I**tē ex pte carnis erat cō-  
cupiscētia uiuēdi: ex pte spūs concupiscētia mori-  
ēdi. g<sup>o</sup> in xpo caro concupiscēbat aduersus  
spm. **I**tē **I**ero. dicit. qd uoluntas hūana ppter  
fragilitatē carnis recusabat passiōē. **S**z uo-  
luntas diuina pmptra erat pficere dispensati-  
onē. **S**cōm hoc g<sup>o</sup> obicit cū teneat<sup>9</sup> xpus  
uoluntatē humanā cōformare uoluntati diuine  
et sciēti uolebat contrariū. s. nō mori. ergo pec-  
cauit. g<sup>o</sup> in xpo fuit inordinata uoluntas.

**I**tē aut uoluntas hūana dicit<sup>9</sup> a **I**ero. **U**olu-  
tas rōnis: aut sensualitatis. **S**i uoluntas rōis  
ergo uoluntas rōnis nō erat cōformis uolun-  
tati diuine. g<sup>o</sup> peccauit. si uoluntas sensuali-  
tatis. **A**ut ergo mot<sup>9</sup> ille uoluntatis erat or-  
dinatus: aut inordinat<sup>9</sup>. si inordinat<sup>9</sup>. g<sup>o</sup> non  
approbabit<sup>9</sup> a ratōe. **S**i ordinat<sup>9</sup>. ergo appro-  
babit<sup>9</sup> a ratōe. g<sup>o</sup> rō nolebat iō sensualitati et re-  
dit idē qd p<sup>o</sup>us qd peccauit. **I**tē oīs mot<sup>9</sup>  
uoluntari<sup>9</sup> cō uinā uoluntatē ē illicit<sup>9</sup>. g<sup>o</sup> cum  
mot<sup>9</sup> qd uolebat nō mori sit cōtr<sup>9</sup> diuine uolun-  
tati que erat ad mori. g<sup>o</sup> illicit<sup>9</sup>. **R<sup>o</sup>** p<sup>o</sup> nō  
dū est qd xps dicit<sup>9</sup> hūisse diuerfas uoluntates  
quatuor modis. p<sup>o</sup>mo<sup>9</sup> iux duas nās diuinā  
et humanā dicit<sup>9</sup> in xpo diuerse uoluntates  
diuinā. s. uoluntas et hūana. **S**cōm mō h<sup>o</sup> hu-  
manā nām dicit<sup>9</sup> in xpo diuerse uolunta-  
tes. s. rōnis et uoluntas sensualitatis. **T**ertio  
mō dicit<sup>9</sup> in xpo diuerse uoluntates h<sup>o</sup> rōis.  
**Q**uia rō h<sup>o</sup> quādā uoluntatē ut nā est vmbi-  
lis corp<sup>o</sup> et h<sup>o</sup> uoluntatē. ut rō est p oīa con-  
formis diuinitati. **E**t fm hoc dicerent<sup>9</sup> di-  
uerse uoluntates in xpo: uoluntas nālis et  
uoluntas rōnis. **Q**uarto mō dicit<sup>9</sup> diuer-  
se uoluntates in xpo rōe sui: et rōne mēbroz.  
**D**icendū ergo qd in xpo fuerūt diuerse uo-  
luntates: ut qdā dicat<sup>9</sup> uelle in psona sua. qdā  
xō in psona mēbroz. **D**icendū g<sup>o</sup> qd in xpo  
fuerūt diuerse uoluntates: sed nō contrarie. nec  
uoluntas sensualitatis contraria uoluntati rōis  
nec uoluntas hūana contraria diuine uoluntati  
nec uoluntas nālis contraria uoluntati rōis. nec  
uoluntas rōne psonę sue contraria uoluntati.  
rōne mēbroz. **Q**uis quidā distinguat qd est  
contrarietas nāe duplex. nālis et moralis. **C**onrie-  
tas moralis est que est de contrariis in morib<sup>9</sup>  
**C**onrietas aut in moribus dicit<sup>9</sup> fm ratiōz  
boni et mali. qd ergo i xpo utrūq<sup>9</sup> erat bonū.



f. viuere ⁊ mori. **U**oluntas sensualitatis ⁊  
rōnis nō fuerūt contrārii in morib⁹ cum v-  
trūq; sit bonū. **C**ontrarietas xō nālis est illa q̄  
est de contrāriis in nā. **C**ontraria autē in nā attē-  
dunt̄ fm contrārias dispositiones in nā. **U**bi  
fm hoc viuere ⁊ mori sūt contrāria: ⁊ uolun-  
tas sensualitatis ⁊ rōnis fm s̄ fuerūt oīra-  
rii. ⁊ fm hoc uolūntates contrārie. **N**ō tñ ex  
hoc sequit̄ q̄ inordinatio fuit in xpo. **Q**uia  
ordinatio ⁊ inordinatio attēdūt̄ fm rōem  
moralei. fm rōem boni ⁊ mali. **S**ed vō. est  
recti⁹ fm **Jo. dāma.** **X**p̄s hūit diuerfas  
uolūntates: sed nō contrārias. **C**ontraria. n. nata  
sunt fieri circa idē. quia ergo non erat  
circa idē uolūntas moriendi ⁊ viuendi  
nec s̄ idē i xpo. quia vñ est circa sensualita-  
tē. **A**liud circa rōem nō erit contrarietas uolun-  
tatis sensualitatis ⁊ rōnis. **A**d illud quod  
obicit q̄ uolūntates sūt contrārie que sūt con-  
trarij. vō q̄ nō est vez nisi vbi sūt eiusdē  
generis uolūntates. **U**olūntas autē sensualita-  
tis ⁊ rōnis nō sunt eiusdē generis. quia illa  
h̄ liberā prātem respectū sui actus. **I**sta uero  
h̄ inditā necessitate. **A**d aliud vō q̄ non  
vō contrarietas carnis ⁊ spūs: eo q̄ caro ocu-  
piscat aliquid quod nō occupat spūs. **S**ed q̄  
caro occupat aliquid qd spūs nō vult eam  
occupare. ⁊ hoc mō vō. **A**lati. s. caro ocu-  
piscat aduersus spū: ⁊ spūs aduer. car. hoc  
enī sibi inuicē aduersant̄. s. in nobis. **P**rop̄  
hoc viciū aduersari in nobis occupat car-  
nis ⁊ spūs. **Q**uia occupat carnis ⁊ spūs cō-  
trariant̄ nō solū ipā occupata. **I**n vñ autem  
**I**hu q̄uis ipā occupata fuerint contrāria a spi-  
ritu ⁊ carne. s. viuere ⁊ mori: tñ occupare  
carnis nō erat contrāriū ipi occupatē spūs. quia  
spūs volebat q̄ ipā hoc occuparet. **A**d  
aliud vō. q̄ illud argumentū nō valet tene-  
bat̄ oīformare uolūntatē humanā uolūntati  
diuine. ē. ergo peccauit. quia ppō illa intelli-  
git̄ īdefinite nō vñ. **N**ō. n. tenebat̄ oēm suā  
uolūntatē oīformare uolūntati diuine. **S**ed que ē  
rōnis solum. uolūntas enī sensualitatis est  
determinata ad vñā ptē a cōditore ad ea. s.  
appetenda que sūt vite oīferuatiua: ⁊ fugien-  
da contrāria. **U**olūntas xō rōnis ipā est libera  
vñā sui act⁹. ⁊ ei lex iponit̄ oīformationis. s.  
ad diuinā uolūntatē. **A**d aliud vō. q̄ a  
**V**ero appellat̄ uolūntas hūana uolūntas se-  
sualitatis nel uolūntas rōnis nālis. ⁊ cōcedē-  
dū est q̄ ille motus fuit ordinat⁹. ⁊ uolūntas  
rōis uoluit idē vñō qd sensualitas. alio nō

**U**oluit. n. ut ille mot⁹ surgeret. sed noluit vt  
pcederet. **P**retēa uoluit absolute siue in  
spū quod uoluit sensualitas. s. viuere. **C**ōdi-  
tione xō nō ē redemptionis uoluit opposi-  
tū. s. mori. uolūntate gō nāli uoluit idē cum  
sensualitate. s. viuere. **R**ōnali xō uolūntate  
cōsideratione nō ē redemptionis uoluit mori  
nec sunt uolūntates contrārie: s. diuerse. **A**d  
aliud vō. q̄ mot⁹ uolūntari⁹ vō pprie ⁊ ī-  
pprie. **N**otus uolūntari⁹ pprie vō uolūnta-  
te rōnali que est vñā sui act⁹. vt dictū est. ⁊  
iō ei lex iponit̄: ⁊ iō circa motū ei⁹ ē licitū ⁊  
illicitū. **N**otus xō uolūntari⁹ īpprie vō uolūnta-  
tis vel sensualitatis qui est de  
terminat⁹ ad vñā ptē. ⁊ iō necessari⁹. ⁊ ideo  
circa illū motū nō cadit licitū nel illicitum.

**I**te incident querit̄ de illo xbo apli. **C**u-  
pio dissolui ⁊ esse cū xpo. phi. i. quia contrāriū  
vñ. z. **C**or. i. **N**olumus expoliari sed supue-  
stiri. ē. **R**ident q̄ uolūntate nāli siue sensu-  
alitatis nolebat expoliari: s. supuestiri. **S**ed vo-  
lūntate rōnis cupiebat dissolui. **S**ed cōi  
hoc obicit phi. i. vbi vō **C**upio dissolui ē. m̄  
to melius pmanere in carne ppter uos ne-  
cessariū ⁊ hoc cōsidens. q̄a manebō ē. **E**x q̄  
relinquit̄ q̄ meli⁹ erat ei remanere in carne  
ppter frēs. **S**ed **A**postol⁹ uolūntate rōnali no-  
lebat qd meli⁹ ē. gō uolūntate rōnali uolebat  
nō dissolui. gō uolūntate rōnali uolebat cōtē-  
ria. **I**te vtrūq; ex caritate uolebat. ergo  
uolebat contrāria ex caritate qd nō vñ cōueni-  
ens. **A**d qd vō. q̄ in carne est infirmitas  
aggrauans aīam ⁊ nām fm q̄ dicit **Aug⁹**  
i. z. d. ei. di. **C**or. **C**or. corruptibile aggrauat  
aīam: nō q̄a corp⁹: s̄ q̄a corruptit̄ ille. **C**ū gō vō  
nolumus expoliari: s. supuestiri. vō respectu  
nāe. q̄ xō vō cupio dissolui vō respectu ag-  
grauātis infirmitatis vel corruptionis.

**A**d aliud xō qd obicit vō. q̄ est volun-  
tas absolute ⁊ est uolūntas cōditionalis. vo-  
lūntas absolute est qua aliqd volumus sim-  
pliciter. uolūntas xō cōditionalis est q̄ volum⁹  
aliquid rōne alie⁹ cāe trahentis nel īpellētis  
**U**olūntas xō dissolutiōis ī **P**aulo nō erat ab-  
solute s̄ s̄ cōditione vt esset cum xpo. volū-  
tas xō absolute erat manere. tñ fm veter-  
minatōz apli neutz erat absolute uolūntum  
quia manere erat ppter utilitatē fratrum.  
dissolui erat vt esset cum xpo. ⁊ iō nō erant  
uolūntates simplices absolute. q̄a erant cō-  
ditionales ⁊ pp̄ hec p̄ solutio ad obiecta



**C**onsequenter <sup>q̄-  
riē</sup>  
de orōne xpi. Et querūē duo. **P**o.  
vtr̄ orauit fm affectionē rōnis uel sensuali-  
tis. Scdo vtr̄ in omī orōne sua fuerit in  
omnibus exauditus.

**A**d primum <sup>arguit sic dicit  
Jo. dam.</sup> Orō  
est assensus intellectus in deū. g<sup>o</sup> orō solum  
est virtutis intellective siue rōnis. Nō igit̄  
orauit xps fm sensualitatē. Itē orō ē pi-  
metis affectus in deū directus: sicut dicunt  
sci. Si g<sup>o</sup> sensualitas nō dirigē in diuina.  
qa nec pōt cogitare diuina. ergo nec affici  
cō diuina. Ergo pi<sup>o</sup> affectus in deū directus  
nullo<sup>o</sup> est sensualitatis. g<sup>o</sup> nec orō: illa ergo  
orō xpi qua orauit ut trāfret calix nō fuit se-  
sualitatis s<sup>o</sup> rōnis. Itē ad solā rōē p̄tinet  
offerre res: siue p<sup>o</sup>ditionē siue alio<sup>o</sup>. Ad sen-  
sualitatē xō p̄tinet simplr res apprehēdē nō  
p<sup>o</sup>collatiōē uel p<sup>o</sup>ditionē. Cū g<sup>o</sup> petitiō illa p<sup>o</sup>-  
poneret a xpo sub p<sup>o</sup>ditione. Itē si possibile  
est ēē. Relinquit q<sup>o</sup> petitiō illa uel orō fuit  
rōnis et nō sensualitatis. Itē null<sup>o</sup> discre-  
t<sup>o</sup> fm discretionē opas aliqd cōtritiū uelit  
g<sup>o</sup> xps nō petiit aliquid cōtritiū uelit fm  
rōem. Cū g<sup>o</sup> petierit trāfret passio fm rōē: ergo  
fm rōē orabat uel petebat nō mori. Cōi-  
illud exp̄sse est qd dicit mgt̄. iz. disti. in liz<sup>o</sup>  
uicēs. Ex affectu hūano sensualitatis nō rō-  
nis illud uoluit et petiit: nec impetravit. nec  
iō petiit ut ipetraret. R<sup>o</sup> v<sup>o</sup> d. q<sup>o</sup> illa petitiō  
uel oratio fuit rōnis et sensualitatis. s<sup>o</sup> aliter  
et alit<sup>o</sup> q<sup>o</sup> sensualitatis ut mouētis. rōnis ut  
p<sup>o</sup>ponētis. An dicit q<sup>o</sup> in hac petitiōe ratio  
fuit sicut aduocat<sup>o</sup> sensualitatis. Unde et in  
petitiōe nōnda est mā petitiōis et forma  
mā petitiōis fuit ut trāfret calix. forma xō  
fuit cōditionalis. si possibile esset fm diuina  
dispositionē. mām g<sup>o</sup> petitiōis uel orōnis  
sūpl̄t rō a sensualitate: s<sup>o</sup> formā petitiōis uel  
orōnis ex se: seu ex sua intentione adiunxit  
et p<sup>o</sup> hoc solū tria p̄ma obiecta. Ad ill<sup>o</sup>  
quod obicit q<sup>o</sup> nullus discret<sup>o</sup> facit aliquid  
cōtritiū uelit. v<sup>o</sup> d. q<sup>o</sup> discret<sup>o</sup> p̄pter se nō facit  
aliquid cōtritiū uelit s<sup>o</sup> p̄pter alios. discre-  
t<sup>o</sup> n. et bonus p̄pter alios bene opas aliquid  
qd si op̄leret quodāmo esset cōtē illud qd  
vult. sicut accidit in illis qui docēt alios pu-  
gnare: q<sup>o</sup> faciūt intentiones ad ledendum  
et tñ nolūt ledere. fm istū modū v<sup>o</sup> d. q<sup>o</sup> xps

pposuit petitiōē uel oratiōē quā ipetrare  
noluit p̄pter instructionē nostrā duplicem  
Pr̄a est q<sup>o</sup> p̄ illā instruimur qd nobis licet  
uelle aliqd p̄p̄iū ex sensualitate: nec est pi-  
culosū martirib<sup>o</sup> si horreāt mortē cū filius  
dei illā horuerit. Alia ē q<sup>o</sup> nos debe<sup>o</sup> suppo-  
nere uolūtate sensualitatis uolūtati diuine  
in piculis positi. An subiūxit uerū nō sic  
ego uolo sed sicut tu.

## Consequenter que

riē. vtr̄ xps in oī orōne sua fuerit in omib<sup>o</sup>  
exauditus qd pbat p̄ illud hebre. 5<sup>o</sup>. In oibus  
exauditus ē p̄ sua reuerentia. Itē ipe pie et  
iuste petiit in oibus qd petendū erat. Ergo  
in oibus debuit exaudiri. Itē ipe erat sū-  
mus sacerdos: sc̄is. in oens. ipoluit sicut or-  
ad hebre. 7<sup>o</sup>. Ergo ipe p̄ oibus debuit ipetra-  
re p̄ quib<sup>o</sup> orauit. Itē psal. Voluntate la-  
bioz ei<sup>o</sup> nō fraudasti eū. Cōi. psal. De me<sup>o</sup>  
clamabo p̄ diē et nō exaudies ēē. Item pe-  
tiit ut trāfret passio in quo nō est exauditus  
Nō g<sup>o</sup> in oibus est exauditus. R<sup>o</sup> v<sup>o</sup> d. q<sup>o</sup> i  
oibus est exauditus q̄ritus est de se fm formā  
petitiōis. Illa g<sup>o</sup> auctas psal. De me<sup>o</sup> cla-  
mabo p̄ diē et nō exau. nō itelligit de capite  
fm se. sed de capite rōne mēbroz. Ad ali-  
ud dicendū q<sup>o</sup> fm formā petitiōis est exau-  
dit<sup>o</sup> nō fm materiā. nō enī petiit passionē a-  
moueri absolute sed sub p<sup>o</sup>ditione.

## Consequenter que

riē  
tur  
de merito xpi circa qd querūē ista  
Pr̄mo an p̄p̄ie ponendū sit in xpo meri-  
tū. Scdo de tpe meriti uel merendi quātū  
ad ipm. Tertio de cā merendi. Quarto d  
effectu meriti.

**A**d primum <sup>sic. Mereri ē facē  
de debito de-</sup>  
bitū. Quia sicut dicit Aug<sup>o</sup> qd meremur. q. ex  
debito reddi. Cū g<sup>o</sup> xpo nihil fuerit indebi-  
tū. g<sup>o</sup> xps nō potuit mereri. ut fieret debitū  
g<sup>o</sup> nec simplr mereri. Itē xps a principio  
sue cōditionis fm qd hō fuit in statu opre-  
hensoris siue bti: quia fruebat sicut sc̄i i gla  
sed status oprehensoris nō est mereri. g<sup>o</sup> nec  
xpi. Itē bti s. Dilla. dicit non sibi orauit ut  
trāfret calix. sed p̄ hōibus: quia p̄ calicē pas-  
sionis tēptandi erant oēs discipuli. g<sup>o</sup> pari-  
rōne nec sibi meruit. Itē quicūq<sup>o</sup> meretur  
p̄ficat in melius. Si g<sup>o</sup> xps nō poterat p̄fi-  
cere in melius sibi. Relinquit q<sup>o</sup> nō poterat



mereri sibi. q̄ aut̄ nō posset p̄ficere p̄batur  
auct̄e **B**rego. dicentis. Nō hūit x̄p̄s iū aīe  
meritū quo potuisset p̄ficere, in mēbris at̄  
que nos sumus cotidie p̄ficere. **I**tē omne  
meritū est ex motu caritatis: q̄ nō est beati-  
tudo nec p̄s beatitudinis: q̄a si esset beatitudo  
vlt̄ p̄s beatitudinis. sequeretur q̄ idē esset p̄miū  
et meritū: et ita idē esset cā et effect⁹ respectū  
eiusdē. Cū ḡo in x̄p̄o mot⁹ caritatis fuerit p̄s  
beatitudinis: relinquē q̄ nō fuerit merito-  
rius. **E**rgo nec aliq̄s alius mot⁹: cū a motu  
caritatis hēant oēs alii esse meritorii. **I**tē  
cū in x̄p̄o fuerat sūma caritas: magis mere-  
batur x̄p̄s q̄ aliquis hō mereretur ex caritate. s̄  
hō ex caritate meretur visionē dei: et dilectiōz  
eternā. **S**i ḡo nō ē possibile mereri maius q̄  
sit visio dei: et dilectio eterna. Nō ergo erit  
possibile x̄p̄o hūit sūmā caritatē mereri sibi  
cū visioz et dilectiōz dī hūerit a ceptōe. **C**on-  
**A**ug. Humilitas x̄p̄i claritatis est meritum.  
Claritas x̄p̄o hūilitatis est p̄miū. **R**o me-  
reri dī multiplici. **U**no dī mereri ip̄oprie  
sicut dicit⁹ mereri interpretatiue: put̄ dicitur  
q̄ existens in peccato mortali: bonū faciens  
s̄ mala intentione meretur. quia de⁹ retribuit  
ei maius q̄ faciat: et idē interpretatur de⁹ remu-  
nerando: ac si ille meruisset. **A**lio dī mere-  
ri cōiter s̄m qd̄ dī mereri de oīgruo s̄m quē  
modū dicit⁹ scī mereri p̄mā grām existēti  
in peccato. **T**ertio mō dī mereri proprie  
s̄m q̄ nos vicimus mereri de non debi-  
to facere debitum: s̄m quē modū vicimus  
mereri ex grā et libo arbitrio vitā eternā  
s̄m qd̄ dī. scda tibi. ult. **D**e reliquo reposita ē  
mibi corona iusticie: quā reddet mibi in illa  
die iustus iudex. **Q**uarto dī mereri de  
debito facere mai⁹ debitū. s̄m quē modum  
dī mereri ex sequētib⁹ opibus factis in ca-  
ritate. **U**n̄ **A**ug⁹ ad bonif. **S**ca meretur auge-  
ri ut aucta meretur: et p̄fici. **I**stis mōis dī me-  
reri i nobis. **Q**uinto dī mereri de debi-  
to habit⁹ facere debitū act⁹. s̄m quē modū  
x̄p̄s meruit sibi: q̄a cū ab instanti ceptionis  
deberetur ei p̄ habitū plenitudinis grē quem  
hēbat oē bonū: tñ p̄ t̄p̄is successū ex actu ḡ-  
tie in opib⁹ suis excellentib⁹ fecit q̄ sibi de-  
beretur ex actu: qd̄ sibi debebatur ex habitu. **E**t  
p̄ hoc p̄z iūsto ad p̄miū obiectū. **A**d scdm  
rūdēnt hoc mō q̄a sicut angeli qui iā b̄i sūt  
duplice hūit opationē. **U**nā qua cōtemplantur  
deū. aliā qua mīstrant nobis: et s̄m illā qua  
cōtemplant nō merent. s̄ iā sūt b̄i in s̄ba p̄miū

**S**cdz x̄o ministeriū quo mīstrāt nobis me-  
rent excellentiā et augmentū ip̄ius p̄miū. s̄  
istū modū magni oīlii angel⁹ hō x̄p̄s dupli-  
ce hūit opationē aīe. s̄ p̄tem rōnis. vnā qua  
cōtemplatur gloriā diuinitatis s̄m quā erat  
cōprehensor et beator. **A**liā s̄m quā opabatur vi-  
sionē n̄re redemptōis in corpe morta-  
li: s̄m quē modū merebatur: et erat in statu via-  
toris. **A**d aliud vō. q̄ illud qd̄ dicit⁹ **D**yll.  
Nō sibi orauit intelligit⁹: q̄a nō timore passi-  
onis ex p̄te rōnis orauit quo ad se. **Q**uāuis  
timore sensualitatis orauerit p̄ se. vt patz ex  
dictis. **S**ilicet vō. q̄ quātū ad suā sup̄iorē  
p̄tem nihil meruit: cū s̄m illā esset beator quā-  
uis illā meruit quātū ad aliā p̄tē inferiorē  
et sensualitatē ex p̄te corp̄is: s̄m quā erat passi-  
bilis et mortalitas: et ip̄e meruit ip̄passibili-  
tatē et immortalitatē corpi. hoc infra patebit  
plam⁹. **A**d aliud vō. q̄ aīa x̄p̄i s̄m p̄tem su-  
p̄iorē nō poterat p̄ficere in meli⁹ cū ab istā  
ti ceptionis hēret plenitudinē grē et x̄ita-  
tis. **E**t s̄m hoc intelligit⁹ auct̄e **B**rego. **S**cdz  
x̄o p̄tē inferiorē s̄m quā hēbat opatōz ad pas-  
sibile corpe erat p̄ficere in meli⁹. q̄a iū illaz  
et p̄pter illā. dī in psal. et hebrei. **D**inuisti  
eū paulomin⁹ ab āgelis i. quo ad illā ergo  
erat ip̄fectio et rōne illius poterat dici p̄fēs  
**A**d aliud vō. q̄ mot⁹ caritatis duplex est  
**E**st motus caritatis in deum. **E**t est mo-  
t⁹ caritatis in proximum. **M**otus caritatis  
in deū est s̄m viā sup̄iorē. **M**ot⁹ caritatis in  
proximū s̄m viā inferiorē rōnis. **M**ot⁹ x̄o ca-  
ritatis in deū: in x̄p̄o erat p̄s beatitudinis ip̄i⁹  
**M**ot⁹ x̄o caritatis in proximū erat act⁹ meri-  
tori⁹. **Q**uia mot⁹ caritatis in deū erat s̄m sta-  
tū patrie. sed mot⁹ caritatis in proximū erat  
s̄m statū vie. **A**d vltimū vō. q̄ mai⁹ bonū  
meruit x̄p̄us actu sue caritatis q̄ aliq̄s hō  
**S**ed bonū illud qd̄ meruit x̄p̄s pōt̄ intelligi  
q̄ ad nos: aut q̄ ad ip̄s. q̄ ad ip̄s n̄ meruit ma-  
ius bonū beatitudie q̄ nos meremur. s̄ i ge-  
nere. sed hoc nō fuit ex d̄fectu caritatis sue  
s̄ ex plenitudie sue grē que augeri nō pote-  
rat quo ad ip̄m. quo ad nos x̄o meruit mai⁹  
bonū: quia ip̄e oib⁹ nobis meruit vitā eter-  
nā: quātū est de se. **U**n̄ p̄miū sue caritati nō  
fuit p̄ticulare sed vlt̄ oib⁹: nec nos ex acti-  
bus nostris possem⁹ mereri vitā eternā nisi  
ei⁹ meritū p̄cessisset. sic igit̄ patz de merito  
x̄p̄i. vtz sibi uel mēbris meruit.

**C**onsequenter q̄  
nē



de tpe merendi quātū ad ipm xpm. Et qru-  
tur ouo. Primo utz ab initio oceptionis me-  
ruerit. Secdo an i vita potuerit nō mereri.

**Ad primum** sic in. 3. li. sent  
is. disti. or. ab  
ipa oceptione tñ meruit quātū p martiri  
tollerantiā. Cōn. pñ est esse q opari. Sz  
oē mereri est opari. g. pñ est esse q mereri.  
g. pñ fuit xps q meruerit. Nō g. ab initio  
oceptionis. s. p. oceptionē meruit. Item  
nullus meret nisi sit uiuisus a materno vte-  
ro. Cū g. a pñcio sue oceptionis nō est; vi-  
uisus a materno vtero a pñcio sue ocepti-  
onis nō meruit. R. est pñciū eē sūptū  
uel inē sūptū. Si dicat pñciū itra sūptū;  
nō est vice q a pñcio oceptionis meruerit  
qa tūc pñciū illud dicit illud istans quo  
pducebat in esse p spm. s. Si xpo initū uel  
pñciū dicat eē sūptū. tūc est dicere q  
xps meruit a pñcio oceptionis. qa statū  
postq ocept. est hūit plenū vsum li. arbi. r  
fuit vir pfect. qru ad aiaz p plenitudinē scie  
r grē r vli rōnis r pfect. quātū ad corpus  
fuit quātū ad distributō; mēbroz r forma-  
tionē. Licet nō qru ad quātitatē: fm qd or  
Iere. 31. Mulier circūdabit viz. Ad aliud  
vō. p. l. nō fuerit uiuisus a materno vtero  
fm carnē siue corp. quia in eo erāt pfecte q  
cūq; reqrunt ad meritū merebat. Incarna-  
enī corpis nō tollit ptatem merendi aliis cō-  
currentib; que sufficiūt ad meritū r per h  
patet responsio ad obiecta.

## Consequenter que

rit. an xps potuerit nō mereri i vita. Ad qd  
sic. Cū oē meritorū sit uolūtariū pōt fieri r  
nō fieri p arbitriū uolūtatis. Ergo poterat  
xps mereri r nō mereri. Itē puuli bapti-  
zati sine oī merito pueniūt ad gloriā. g. xps  
sine oī merito puenire poterat ad gloriā im-  
mortalitatis. Itē in xpo erat libz arbitriū  
determinatū in bonū necessario. Cū g. meri-  
tū attendat penes li. ar. in determinatū. g. xps  
nō poterat mereri. cū nō dūeniret illud sibi  
ecce. 31. Potuit tñs gredi r nō est tñs gress.

Cōn. gloriōsius est hē pmiū ex suo meri-  
to q nō ex suo merito. Si g. beatitudo xpi  
nō potuit esse gloriōsior q fuit. g. nō potu-  
it illā nō hē ex merito. Itē existenti i sta-  
tu merendi pfectōis est mereri: r ipfectōis  
nō mereri. s. g. quicqd est pfectionis neces-  
sario est ei tribuendū. g. necesse fuit ipm me-

rer i statu merendi. stat. aut merendi aie ē  
cū existit in carne passibili. quia adhuc est i  
via distans a fine glie osumate. R. vō.  
q xps fm rōez illā qua erat viator nō pote-  
rat nō mereri. Aia. n. rōnalis xpi duplicē ha-  
bebat opatō; vñā fm opationē ad diuinam  
nām cui vniebat fm quā siuebat r orepia-  
bat diuinitatē. aliā fm opatō; quā habebat  
ad corp. cui vniebat fm pñā opatō; erat in  
statu oprehensoris r beatitudis. Scdm se-  
cundā opatō; erat in statu viatoris r merē-  
di. Scdm hoc g. ab initio oceptionis mereba-  
tur qa stutes nō poterant in eo esse ociose

Ad illud qd obicit q mereri est volunta-  
riū. g. poterat nō mereri. vō. q mereri pōt  
vici dupli i pticulari r i vli. In pticulari vt  
cū v mereri hō motu uel illo: uel opatōe hac  
uel illa. Et hō poterat xps mereri r nō me-  
rer i. mereri hoc motu r nō mereri illo mo-  
tu. qa in ptate sua erat moueri uel nō moue-  
ri hoc motu. Si xpo mereri dicat in vli sic nō  
poterat nō mereri. quia quāuis poss; nō me-  
rer hoc motu uel illo: tñ nō poterat esse qn  
meret aliquo: nec ex hoc sequat q mereri nō  
sit uoluntariū. qa uoluntariū sp. determinat  
respetū act. singularis uel pticularis. Sile est  
cū opponit de pctō veniali qd nō pōt vitari  
Intelligendū est q pōt vitari i hoc motu r  
i illo nō. tam pōt vitari i vli in quocūq;

Ad illud qd obicit de puulis dicendū;  
q puuli sine pprio merito pueniūt ad glia;  
nō tñ sine merito xpi. r rō est qa nō hnt po-  
testatē vtendi li. ar. nec vsum xtutū possūt  
hēre. In xpo aut nō sic. qa ab initio oceptionis  
habuit ptatem arbitriū r vtebat arbitrio: r  
iō mouebat meritorie fm habit. xtutum  
Un. Iere. 31. Nouū faciet vñs sup terrā mu-  
lier circūdabit viz. Et iō nō est hile de xpo  
r de puulis. Ad aliud vō. q libz ar. erat  
i xpo determinatū i bonū qd est finis ita q  
nō erat ab illo auersio. In bono xpo qd ē ad  
finē: qd est penes opa xtutū distinguendū  
quia si dicas bonū i vli sic erat li. ar. veteria-  
rū in bonū. Si dicas bonū i pticulari: vt i h  
ope uel illo: sic erat ideterminatū r poterat  
hoc op. facere uel omittere. Et iō manet  
determinatō fm quā attendit meritū. Est n  
duplex ideteriatio li. ar. vna est iter bonū;  
r malū: seu iter bnifacere r malefacere. alia  
est iter hoc bonū r illud bonū: siue facere  
hoc r nō facere. vtraq; ideteriatio est i nō  
li. ar. Secda tñ fuit i xpo sufficiēs ad merēb



et sic p[er] solutio ad obiecta.

**C**onsequenter <sup>q[ui]nto</sup>  
de cā merendi. Et querit[ur] tria. <sup>p[ri]mo</sup>  
quō meruit caritate. <sup>Secundo</sup> quō meruit ac-  
tione. <sup>Tercio</sup> quō meruit p[er] passionē.

**A**d primum <sup>hic</sup> dē meritu[m] in minus est q[uam] sit p[ri]miū q[uod] reddit de[us] merito. Cū g[er]o caritas xpi excederet o[mn]e p[ri]miū vel admi[n]i[st]r[ati]o[n]e[m] e[ss]et: cū de[us] s[ibi] remuneret supra odignū. g[er]o nō poterat mereri p[er] caritatē. Itē q[ui]tāctū q[uod] dulcedi[n]e et iocunditatē in deo h[ab]ere poterat p[er] caritatē aia xpi dabat ab initio o[mn]i p[er]ceptionis. Si g[er]o p[ri]miū aie p[er] merito est ip[s]a iocunditas in deo. Relinquit[ur] g[er]o q[uod] p[er] caritatē nihil ampli[us] merebatur. Cōn[tra] di opationi volūtariē debet laus vel vitup[er]iū vel indria: cū est recte scā laus et p[ri]miū: cū male scā vitup[er]iū et suppli- ciū: cū indifferētē nec laus nec vitup[er]iū. Cum g[er]o xps oparet[ur] volūtariē et recte. Cōstat cu[m] o[mn]ibus circūstantiis debitis. ergo debebat ei laus et p[ri]miū. Itē xps erat in statu opato- ris. g[er]o opabatur aut digne deo: aut nō di- gne. Cōstat q[uod] digne. g[er]o opationi ip[s]ius de- bebat de[us] p[ri]miū. Cōis. n. o[mn]i p[er]ceptione factā p[ro]pter se digne remune- rat de[us]. q[uod] occidendū est. Ad illud x[ristu]s q[uod] obicit de remuneratiōe sup[er] odignū. hoc in- telligit respectu act[us] in q[ui]tū p[ri]ncipiū ip[s]i[us] est creatura. nō in q[ui]tū act[us] meritorii p[ri]ncipiū est g[ra]tia etiā increata. Un[de] in xpo erat remun- eratio act[us] caritatis. sup[er] odignū i[n] q[ui]tū p[ri]ncipiū ei[us] erat li. ar. creatū: sed quātū ad p[ri]ncipiū sūme gr[ati]e etiā increate: que erat p[ri]ncipiū mōis in xpo nō erat sup[er] odignū. Ad aliud v[er]o q[uod] meritu[m] in xpo nō erat respectu p[ri]miū s[er]ualis quod consistit in o[mn]i contemplatione di- uinitatis et in fruitione sūme bonitatis: sed respectu p[ri]miū accidental[is]: q[uod] determinatur in felicitate creata p[er] se sensibilis et immortali- tate corp[or]is q[ui]tū ad ip[s]m. quātū x[ristu]s ad nos impletio n[ost]re redemptiōis. Ad aliud voluit dicere q[uod] est meritu[m] rei h[ab]ite. et hoc fuit in xpo respectu p[ri]miū s[er]ualis. sicut v[er]o q[uod] angeli me- rent[ur] beatitudinē habitā ministrando nobis et est meritu[m] rei h[ab]ite. et hoc fuit in xpo re- spectu immortalitatis et ip[s]abilitatis. s. mel[ior] ē ut dicat sic dictū ē ad p[re]cedentē obiectū.

**C**onsequenter que-  
rit[ur] quō meruit xps p[er] actionē ad q[uod] sic. xps

ab initio o[mn]i p[er]ceptionis h[ab]uit plenitudinē gr[ati]e et x[ristu]m. g[er]o quicquid meruit p[er] passionē meru- erat an[te] p[er] dilectiō[n]em et opato[r]em. q[uia] q[ui]tās meriti attendit[ur] penes q[ui]tātē gr[ati]e et caritatis. ergo cū p[er] passionē meruerit ap[er]itiō: ianue et libe- ratione. g[er]o et hoc an[te] meruerat. Itē xps q[ui] motu suo meruit nobis vitā eternā. q[uod] ma- ius est q[uam] ap[er]itiō ianue vel liberatiō. g[er]o in q[ui] motu meruit q[uod] minus est. s. ianue ap[er]itiōis et liberatiōis. Itē si quol[ibet] motu suo meru- it nobis vitā eternā. g[er]o et illud q[uod] de necessitate annexū est vite eterne. g[er]o et ap[er]itiō[n]e ianue et liberatione. g[er]o et an[te] passionē illud meruit.

Itē Luc. 3. Baptizato v[er]o apti sunt celi dicit Beda q[uod] p[er] baptis[m]u[m] apta ē ianua pa- dii. Itē dicunt alie auctes q[uod] p[er] assensionē apta est ianua p[ar]adii. n. g[er]o p[er] passionē. Cōn[tra] Ambro. sup[er] epl[istol]am ad ro. Ibi fuit peccatum n[ost]r[u]m vt saluari nō possem[us] nisi vnigenitus di filius p[ro] nobis mereret[ur] debitorib[us] mortē.

R[es]p[on]d[et] v[er]o q[uod] q[ui]tū ad vim merendi q[uod] attendit[ur] penes gr[ati]am et caritatē t[ame]n meruit an[te] passi- onē quātū post. sed nō quātū ad effectum meriti. quātū autem ad effectum meriti meruit nobis aditum regni. Tota enim vis meriti consistit penes gr[ati]am et caritatem nō t[ame]n tot[us] effect[us]. sicut tota vis occuburendi ligna consistit penes ignē. nō t[ame]n tot[us] effect[us]. sicut o[mn]is est p[ar]t[is]. et sic p[er] solutio ad p[ri]mu[m].

Ad aliud v[er]o q[uod] ex caritate est meritu[m] vite eterne. s. ex caritate i[n]formate passionem est meritu[m] remissionis pene: p[ro]pterea nō s[ecundu]m meruit ex caritate nobis vitā eternā. g[er]o me- ruit q[uod] minus est. s. liberatiō. q[uia] ad liberati- onē requirit[ur] solo pene: q[uia] hoc est meritu[m] remissionis pene. Ad aliud v[er]o q[uod] cum v[er]o meruit quol[ibet] metu suo nobis vitā eternā itelligi p[otes]t dupli[ci] in potentia et i[n] effectu. In potentia meruit nobis quol[ibet] motu vitā eter- nā. nō t[ame]n q[uod] erat annexū. s. ap[er]itiō[n]e ianue et liberatione. In effectu x[ristu]s nō meruit nisi ex- hibita satisfactiōe p[ro] originali reatu. Unde v[er]o est q[uod] quodlibet op[er] xpi an[te] passionē fuit no- bis meritoriu[m]. s. passio fuit nobis meritoria et satisfactoria. meritoria vite eterne: et satisfactoria quo ad remissionē pene. Ad vltimū v[er]o q[uod] in baptis[m]o xpi v[er]o ap[er]itiō ianua p[ar]adii p[er] figurā. Illa enī ap[er]itiō celi in baptis[m]o xpi fuit figura: quod baptizatis vel baptizan- dis baptis[m]o xpi ex virtute passionis ap[er]iet[ur] ianua. In passionē vero dicit[ur] ap[er]itiō ianua p[er] eam et meritu[m]. In assensionē x[ristu]s p[er] effectum.



## Consequenter que

re. quō xps mēuit p passiō. Ad qd sic. Xps ab initio sue ceptionis hūit parē caritate; in oī sua actione et passiōe. Quāritas autē meriti attendit hūi quātitate caritatis. ergo par fuit meritū xpi in oī sua actione et passiōe ab initio ceptionis. g<sup>o</sup> nihil meruit sibi p passiōe. Itē tota vis merendi ē penes caritatē. Si g<sup>o</sup> in xpo ab initio fuit eadē caritas. et eodē mō se hūis. ergo idē meritū. nihil g<sup>o</sup> nouū sibi meruit p passiōe. Itē Reg<sup>o</sup> Nō hūit oīno xps iurē aīe meritū quo potuisset p̄ficere. In mēbris autē que nos sumus cotidie p̄ficit. Itē cū p passiōe nō fecerit de debito debitū. nec de debito magis debitū. qā caritas in eo non poterat augeri qre nec meritū. g<sup>o</sup> nec de debito habit<sup>o</sup> debitū usus. cū prius p̄sum caritatis et aliaz xrtutū meruerit oē bonū. Relinquit g<sup>o</sup> p passiōe nihil meruit hūi aliquam rōz merendi. Itē passiō in xpo erat ex pte corpis et passiō ex pte aīe irrōnali. et nō ex pte rōali. g<sup>o</sup> cū oē meritū sit hūi pte rōnale nō erat passio eius meritoria. Itē passiō est mot<sup>o</sup> inuoluntari<sup>o</sup>. Mot<sup>o</sup> autē inuolūtari<sup>o</sup> nō est meritorio<sup>o</sup>. g<sup>o</sup> passiō nō fuit meritoria. Contra Aug<sup>o</sup> sup Jo. Ut xps clarificaret p̄us humilitatē est passiōe. Humilitas claritatis est meritū. Claritas humilitatis est p̄miū. R<sup>o</sup> meritū q̄tū ad xrtutē consistit penes caritatē. q̄tū xpo ad effectū consistit in ope mouēte caritate siue sit op<sup>o</sup> interi<sup>o</sup>. siue uolūtas siue exteri<sup>o</sup> q̄tū ad agere et pati. Attendēdo g<sup>o</sup> ad xrtutē meriti tū meruit xps aīe passiōe q̄tū in passiōe. Attendēdo xpo ad effectū meriti plus meruit. i. p̄liis modis: siue i plurib<sup>o</sup> hūi qd p̄ciat mgr in sententiis. uis. 3. li. Qd nō p̄fecit q̄tū ad virtutē meriti. s. q̄tū ad numerū meritorū. Ad illud autē qd obicit de quātitate meriti ob. qd de quātitate meriti est loqui dupl̄r aut p modū quātitaris ostinē hūi qd v<sup>o</sup> quātitas virtualis in merito et hoc etiā attendit q̄tū ad caritatē. Aut per modū quātitaris viserete: et hoc attenditur quātū ad numerū effectū ipsius meriti hūi p̄mū modū equale fuit in xpo sp meritum hūi modū scdm multiplicabāt. Ad aliud sā p̄missio. qā vis merendi consistit penes caritatē nō tū totus effect<sup>o</sup>. sicut p̄ qd tota vis conburendi consistit penes ignē. nō tū tot<sup>o</sup> effect<sup>o</sup>. imo effect<sup>o</sup> obustionis consistit in igne

et mā ligno. s. eodē mō tota vis merendi in caritate consistit. effectus xpo consistit penes caritatē et opa caritate informata. Ad autē cōtuitatē Reg. p̄missio p mgrm qā v<sup>o</sup> itelli gi qd nō p̄fecit quātū ad vim merendi. s. quātū ad numerū meritorū sicut dictū est.

Ad aliud ob. qd mereri nō solū v<sup>o</sup> hūi illas rōnes de debito facere debitū. uel de debito facere magis debitū zc hūi quas rōnes nō pōt poni mereri in xpo. s. mereri v<sup>o</sup> de debito habit<sup>o</sup> faciendo debitū vsus. hūi quē modū nō v<sup>o</sup> meruisse a principio ceptionis: qā cū hūi habitū grē xrtutū esset v<sup>o</sup> gnus oībus bonis nō excludo in actū xrtutū ex ipso etiā actu hūi dignitatē et debebat ei oē bonū. ut nō solū hūi dignitatē respectū p̄miū ex habitu. sed etiā hūi meritū p̄miū ex actu. v<sup>o</sup> etiā alio<sup>o</sup> mereri ex debito vni<sup>o</sup> actus facere debitū alteri<sup>o</sup> act<sup>o</sup> hūi quē modū xps merebat quolqz actu et qd meruerat p vni<sup>o</sup> actū xrtutis merebat p aliez actū virtutis. et qd meruerat p actionē merebat per passiōe. et ita p̄liis idē meruit. hūi g<sup>o</sup> hūc modū v<sup>o</sup> meruisse p passiōe immortalitatz corpis et ipassibilitate aīe: qā cū prius meruisset ex actōe illud et esset ibi debitū pacti onē. idē meruit ex passiōe: et factū est ei debitū p passiōe. sic g<sup>o</sup> est i ipso mereri p passiōe: qā ex debito vni<sup>o</sup> act<sup>o</sup> fit debitū alteri<sup>o</sup> act<sup>o</sup>. Ad aliud ob. qd passiō erat in pte irrōnali sicut accidēs in subiecto. Passiō xpo erat in pte rōnali sicut uolūtū in volente qā g<sup>o</sup> passiō nō erat i pte irrōnali solū: s. etiā i pte rōnali. tū hūi aliū modū. s. hūi quē attendit meritorū. Nō enī aliqd v<sup>o</sup> meritorū nisi sit in uoluntate: sicut uolūtū et placitū p̄f. s. est passiō xpi meritoria. qā fuit i pte rōali sic uolūtū et placitū. Ad aliud ob. qd alr fuit passiō i xpo: alr i aliis scis. In xpo enī fuit passiō uoluntaria: et quātū ad fieri: et quātū ad esse. nō enī i corpe suo. passiō fieret nisi uoluisset. nec etiā i ipso esset passiō nisi uoluisset. Erat cē passiō uoluntaria quātū ad actū. qā ei placebat pati. In scis xpo quātū passiō quātū ad fieri et quātū ad esse nō subiacet uoluntati. qā ē a uolētia extrinsecus agente. tū ipm pati qd est effect<sup>o</sup> passiōis est uolūtū. Cū hūi hoc p̄ qd i scis passiō hūi qd est inuoluntaria. simpliciē tū uolūtaria quo ad effectū: et id meritoria. In xpo xpo et quo ad cām et quo ad effectū est uoluntaria. Cum g<sup>o</sup> v<sup>o</sup> passiō est inuoluntaria



in xpo. vñ. q̄ falsus est nec q̄tum ad causas  
nec q̄tum ad effectū. In scis x̄o inuolu-  
taria est quo ad cām: sed voluntaria quo ad  
effectū. et sic patet solo ad quesita.

**C**onsequenter <sup>que</sup>  
<sup>ut</sup> de effectu meriti xpi: et q̄a meritu  
xpi oplet p passionē querit hec. Prius qd  
sibi meruit. 2º qd nobis meruit. Quātū  
ad p̄mū querit cū dicat Apl's pbi. 2º. factº  
est obediens zc. propterea q̄ et vñ exalta-  
uit illū. an meruit exaltari fm diuinā nām  
aut fm humanā. Scōo an meruit sui cor-  
poris gloriificatōz. Tercio quali meruit no-  
mē de quo pbi. 2º. or. Vedit illi nomē quod  
est sup omne nomen.

**A**d primum pbi. 2º. factº ē  
obediens vsqz  
ad mortē: mortē aut crucis. ppter qd et deº  
exaltauit illū. gº meruit exaltatōz suā p hūi-  
litate uel obedientiā passionis. Itē iux̄ h  
querit. vñ exaltatio iste referat ad diuinā  
nām vl humanā. Aug. In qua. forma cru-  
cifixus est in ea exaltatº est: in ea donatū ē  
ei nomē: qd est sup oē nomē: vt cū ip̄a forma  
hui nomē vnigenitº filiº dei h illi dona-  
tū est ut hōi qd iā hēbat idē deº ip̄e. h̄ igit  
p gratiā accepit vt ip̄e ens hō: vel subsistens  
in forma fui. i. in aīa et carne noiet et sit deº  
gº exaltatº est fm humanā nām nō fm diui-  
nā. Itē Anselm libº. de incarnatione uerbi  
In incarnatōe filii dei nō fuit diuina natura  
humiliata: s̄ solū nā hūana exaltata. gº nec  
resurrectōe fuit diuina nā exaltata. cū nō p̄-  
fuerit hūiliata. Con. Ambro. vñ nomē illō  
donatū esse deo nō hōi. et ita vñ conēriº esse  
Augl. Et ita vñ exaltatio diuine nāe nō hu-  
mane. Itē ad illā nām p̄tinet esse exaltatā  
que fuit hūiliata. Cū gº diuina nā fuerit hu-  
miliata. q̄a exānita sicut p̄ pbi. 2º. Exāni-  
uit semetip̄m formā h̄ac. Ergo ip̄a nā diuina  
fuit exaltata p obedientiā passionis. Itē  
in vnione diuine nāe et hūane. Nā humana  
exaltata fuit in altitudine diuine nāe. Ergo  
et eadē rōne diuina nā humiliata est ex vni-  
one ad humilitatē hūane nāe. Ergo ad di-  
uinā nāz p̄tinet meritū exaltatōis. Rº nā  
diuina nūq̄ fuit exaltata fm rem: sed solū  
mō si dicat exaltata intelligit q̄tū ad hōiūz  
op̄ioz. Et h̄ ga i resurrectōe appuit xps n̄ tm  
hō sed deº qd p̄m nō apparebat. Ad illud  
Ambro. qd vñ conēriū Augl. vñ. sicut dicitur

is. vi. 3º liº. sen. Ambro. itellit illō de nālī  
donatōne qua cēnālī generatō dedit vñ  
filio nomē qd est sup oē nomē. s. vñ esse p  
naturā. q̄a genuit ab eterno filiū plenū et sibi  
equalē vñ. Augl. aut loquit de donatōne  
gratuita uel p gratiā. sicut p̄ in aucte sua.

Ad illud qd dicit apl's. Diuinā naturam  
exānita fuisse et ita humiliatā. vñ. q̄ non  
dicit h̄ Apl's ppter aliquā mutatiōe in di-  
uina natura seu in p̄sona filii. s̄ hoc dicit q̄  
ad humanā op̄ioz: eo q̄ vñitas mortalitate  
carnis induta nō credebatur esse qd erat.

Ad aliud vñ. q̄ cū natura nobilior igno-  
biliori vñit hec vñio n̄ facit vt nobilior vile  
seat: s̄ vt ignobilior nobiliter. vt cū aīa rōal  
corpi vñit nō descendit aīa rōnalis a sua no-  
bilitate: s̄ corporalis ascendit ad maiorē nobili-  
tatē. Multo magis et incōpabilis erit in vni-  
one diuine nature ad hūanā. Diuina natura  
nō descendit: s̄ hūana ascendit. In illa enim  
vñioe altez extrēoz ē mutabile: altez p̄s  
immutabile. et iō illa vñio nō fit nisi omuatōe  
altez extrēoz s̄ hūane nature nō diuine: sic  
ōtingit relationē mutari. Altero relatiuoꝝ  
mutato solū. Altero x̄o imutato vt ille q̄ ē  
dexter oīno quiescēs: et imutatº fiet sinister  
altero mutato qui est cē ip̄m alena in dextrā  
sicut dicit Boetius in liº de trinitate. Sili di-  
uina natura vñit hūane. ip̄a oīo nō mutata  
nec humiliata in veteri. sed hūana nā mu-  
tata est et exaltata in melius.

**C**onsequenter que-  
rit. an xps meruit sui corporis gloriificatiōe  
Ad qd sic Ambro. Euidens fuit q̄ xps per  
humilitatē et obedientiā passiōis meruit glo-  
rificatiōz uel clarificatiōz corporis. Con. Me-  
ritū ordinat ad p̄mū: s̄ maius bonū nō ordi-  
nat ad minº bonū. gº p̄mū ē maiº bonum q̄  
meritū. Cū ergo oīs affectio aīe ordinata sit  
maiº bonū q̄ quelz vispo corporis. gº fm actū  
caritatis in affectione aīe ordinata nō pote-  
rit esse meritū immortalitatis corporis. Item  
corpº xpi nō hēbat debitū mortalitatis. gº  
sine oī merito ei debebat immortalitas. Rº  
vñit q̄ votes corporis gloriofi magis attri-  
buēde sunt aīe q̄ corpi. q̄a cōiūrio necessitat  
ad moriendū p̄prie est pena aīe nō corporis  
Vñ incoiūriū eiº immortalitas p̄prie magis ē  
debita aīe q̄ corpi. Scdm hoc gº dicunt q̄  
actº aīe quibus merebat referat ad vispōem  
aīe nō corporis. nisi ex osequēti: q̄a ex glia aīe



est gloria corporis. Ad aliud vobis. quod quauis corpus christi non habet debitum mortalitatis nihil omnino immortalitatem poterat mereri quantum ad accelerandos; sed quod dicitur quod christus per passionem accelerationem resurrectionis meruit iuxta autem psalmum. Non dabis sanctum tuum ui. cor. et Act. 2. Solutis uoluntatibus inferni. iuxta quod impossibile erat illi detineri ab eo. et glo. Putrefactionem et incinerationem quibus caruit.

Postquam tria dicit quod non est inconueniens si dicamus quod ex maiori bono. scilicet ex caritate christus meruit minus bonum. scilicet immortalitatem corporis quia hoc non est ex defectu caritatis ipsius meritis. imo ex perfectione que cum non habeat maius bonum in quo se extendat. extendit se in bonum minus merendum. Sic vobis ad aliud quod non est inconueniens: quia immortalitas sit debita corpori: quod cadat sub merito; sed ratione merendi. quia dictum est superius quod mereri est facere de debito magis debitum.

## Consequenter que

rit. qualiter meruit nomen quod est super omne nomen de quo phil. 2. Et queritur de hoc nomine Iesus utrum illud meruit christus: et an ueniat ei ex tempore uel ab eterno. Ad quod sic Math. 1. Vocabis nomen eius ipsum. glo. Non impones quod ab angelo uel ab eterno est impositum. ergo ab eterno habuit hoc nomen. ergo illud non meruit. Item si hoc nomen est ab eterno impositum: uel ab angelo. ergo non erat ex tempore impositum uel ab homine. scilicet ioseph.

Con. Hoc nomen ihesus uenit christo ab effectu salutis. secundum quod dicit Math. 1. Ipse saluum faciet populum suum a peccatis eo. 2. ergo cum per passionem meruerit effectum salutis nostre. Relinquitur quod meruit hoc nomen per passionem. Item Crisostomus exponens illud locum dicens. Vocabis nomen eius ipsum ut ioseph. hoc nomen dedit tibi imponendum et si non sit tuum: sed ea que patris sunt circa ipsum demonstrabis. Respondeo hoc nomen ihesus id est est quod saluator. Saluator autem triplex dicitur: uel ab actu saluandi: uel ab habitu: uel a potentia saluandi. secundum quod dicitur ut a potentia saluandi: secundum hoc uenit hoc nomen ab eterno: et ut impositum ab eterno. sed quod dicitur ut ab habitu saluandi: sic ut impositum ex tempore ab angelo quod uenit a principio conceptionis. secundum deo quod dicitur ut ab actu saluandi: secundum hoc ut impositum a ioseph ratione future passionis. et hoc modo ut illud nomen meruisse.

## Item queritur

utrum huiusmodi nomen ihesus habet nomen christi. Ad quod breuiter vobis. quod cum

uens et homo unus sit christus in unitate persone potest signi personam christi dupliciter. uel ratione uine nature in operatione ad humanam. secundum quam dicitur ihesus. scilicet saluator. deo enim in humana natura uenit saluare. uel ratione humane nature in operatione ad diuinam. et homo modo notatur christus quod dicitur ratione humane nature per unionem ad diuinam.

## Consequenter que

rit. an meruit nomen dei. hoc est manifestati onem nominis secundum quod dicitur in 3. 1. sent. 18. dist. 11.

Ad quod sic obicit Math. 8. Dicebant demones ihesu fili david: ad quod uenisti an tempus torquere nos. Glo. tunc innotuit quod oportuit non sic angelis. Per hoc quod est uita et lux supple innotuit demonibus: sed eis terrendis per quedam virtutis effecta. ergo cum demones haberent sciam per effectum virtutis christi. quod esset deus ante passionem. ergo non meruit per passionem noticiam uel manifestati onem nominis diuini. Item

Luce. 4. Dixit demon scio quod sis factus dei. glo. diuinitatem in terra uidentes se continuo iudicandos esse credebant. ergo cum scirent se non esse indicandos nisi a deo sciebant christum esse deum.

Item 1. Cor. 2. super illud. Si cognouissent etc. Glo. maiores iudei qui ad cognitionem legis tenebant sciebant quod esset christus. Minores uero et simplices qui ad cognitionem legis non tenebant nesciebant. ergo cum demones maiorem habent cognitionem maioribus iudeis. Demones ut maiores iudeis sciebant christum esse deum ergo per passionem non meruit illud nomen manifestati onem. Con. 1. Cor. 2. super illud si cognouissent non quod diuinitatem crucifixisset etc. sed quod diuinitatem exponit: ut crucifixisset. id est crucifixi permisissent. sed secundum quod de demonibus dicitur crucifixi permisissent. id est crucifixi suggestissent. ergo nec demones: nec iudei cognouerunt.

Respondeo vobis. quod non cognouerunt nec demones nec iudei christum esse deum. quia cognouerunt ipsum esse sanctum uiz

Ad illud quod obicit primo vobis. quod cognitio illa per effectum inducebat ad credendum ipsam uirtute diuina operari. sed non ad credendum quod esset deus. Unde 1. Cor. 2. Si cognouissent etc. glo. quod dicitur demones in euangelio magis ex suspicionem quam cognitionem dicere credendi sunt.

Ad secundum vobis. quod illud quod dicitur continuo se iudicandos credebant intelligitur de credulitate fidei uirtutis: sed de credulitate opinionis.

Ad ultimum vobis. quod tam maiores quam minores iudei ex ignorantia peccauerunt. sed different quia maiores sciebant ipsum esse messiam: sed non



deū. q̄a nō inueniebāt exp̄ssum in lege fm̄  
suū intellectū. **M**iores aut̄ utrūq; ignorabāt

**C**onsequenter <sup>que</sup>  
<sup>rit</sup> quid x̄ps meruit nobis ⁊ maxime  
p̄ passionē. Et querit̄ tria. **P**riū qualē me  
ruit vlr̄ delectioez culpe. **S**cdo quali remis  
sionē pene eterne. **T**ertio quali ex merito  
passionis sit remissio temporalis pene.

**A**d primum <sup>obic̄t̄ sic. Ansel</sup>  
<sup>in li. 2. cur de?</sup> hō. i. 4. c. **D**ic mihi cur ita tuū cor indicat vt  
pl̄ horreat. **U**n̄ p̄m̄ i lesione h̄ hōis q̄ oīa  
alia q̄ excogitari p̄nt. cū oīa quecuq; fuit pec  
cata cont̄ illū sint. Et ridet̄ discipul̄ qm̄ pec  
catū q̄b in p̄sona eius sit īcōpabiliū superat  
oīa alia peccata: que ex p̄sonā illius excogi  
tari p̄nt. Et sequit̄ ita videmus q̄a violatōi  
vite corporalis h̄ hōis nlla īmensitas uel ml  
tutudo peccatoz ex p̄sonā dei opari valet.

**I**te idē putas ne t̄m̄ bonū tā amabile posse  
sufficere ad solūndū q̄b debet̄ p̄ peccatis  
totius mūdi. ⁊ r̄idet̄ imo pl̄ p̄t̄ ī infinitū  
**V**ides igit̄ q̄ūo hec vita vincat oīa peccata  
si p̄ illis def. si ḡo dare vitā est mortē acci  
pere sicut vatio h̄ vite p̄ualet oībus hōiū  
peccatis: ita ⁊ acceptio mortis. **C**onē  
idē. **A**n̄sel. **S**i tā malū est x̄pm̄ occidere qm̄  
bona est vita ei. q̄ūo p̄t̄ mors eius supare  
⁊ delere peccata eoꝝ qui eū occiderūt. **A**ut  
si alicui eoꝝ peccatū deleret q̄ūo p̄t̄ alioꝝ  
quoq; hōiū peccata delere. **C**redimus enī  
q̄ ⁊ multi ex illis saluati sunt ⁊ innumerabi  
les alii saluand. **R**e. fm̄ **A**n̄sel. 2. lib. cur  
de. hō. i. 5. c. hanc q̄oēz soluit **A**pl̄s qui dic̄  
**Q**uia si cognouissent nūq; deū glorie cruci  
fixissent t̄m̄. **N**āq; differūt sciēt̄ factū pec  
catū ⁊ q̄b p̄ ignorantia fit ut malū q̄b nūq;  
facere possent p̄ nimerate sua si cognosce  
ret̄ veniale: sic q̄a ignorānt̄ factū est. **P**ecum  
enī occidere nullus hō vnq; sciēt̄ saltē vel  
le posset. Et iō qui occiderūt illū ignoranter  
nō in illud īfinitū peccatū cui nulla alia pec  
cata opari p̄nt pruerūt. **N**ā si cōsiderauit̄ ei  
imaginē ad videndū q̄ bona esset vita illa:  
h̄z h̄ q̄o ignorānt̄ factū est. sed. q. sciēt̄ fieret  
q̄b nec nūq; fecit aliquis nec facere potuit.

**C**onsequenter <sup>que</sup>  
<sup>rit</sup> qualē meruit remissionē pene eterne per  
passio nē. **A**d q̄b sic **A**n̄sel. in. i. li. cur de. hō  
dic̄. **O**portet in satisfactōe plus reddere q̄

fit ablatū. **S**i ḡo mors x̄pi est satisfactoria p̄  
pena eterna. q̄a hec iusta est redēptio. pena  
aut̄ eterna est ablatio vite eterne. ergo mors  
x̄pi erit maius q̄ sit vita eterna. fm̄ hoc ḡo  
obic̄t̄ sic. **D**ignior est vita qua aīa viuūt deo  
q̄ vita qua viuūt in carne. **D**ignior etiā est  
vita gratie q̄ vita nāe. ḡo mors que priuat  
vitā in carne vel vitā nāe nō erit op̄nsabil̄  
p̄ morte que p̄uat vitā in deo siue gratie. s̄  
talis fuit mors x̄pi: tal̄ ex alia pte fuit mors  
culpe. uel reat̄ pene eterne. **R**elinquit̄ ḡo q̄  
nō fuit satisfactoria p̄ pena et̄na. **I**te con  
iunctio aīe ad deū est iunctio ad vitā que eā  
p̄ficiat. **C**ōiunctio aīe ad carnē ponit vitā qua  
aīa efficit. **M**aior aut̄ est delectatio in sua p  
fectione q̄ in illo cui est p̄fectio. **E**rgo op̄  
sitū erit maior pena. **M**aior ḡo pena erit mors  
culpe q̄ possit esse mors x̄pi in sepatiōe aīe  
a corpe. **I**te tanta p̄t̄ esse delectatio aīe  
cū deo q̄ facit appetere sepatiōz aīe a corpe  
sicut p̄ in **P**aulo phi. i. ḡo īcōpabiliū maior  
pena est sepatiō aīe a deo: q̄ sepatiō anime  
a corpe. **I**te maior est pena q̄ aufert pacez  
aīe in se q̄ que aufert pacez aīe ad corpus. **S**i  
ḡo p̄ mortē culpe p̄det pacez in se p̄ mortem  
corporale pacez ad carnē. ergo p̄mū. **C**on. **U**i  
ta x̄pi qua viuebat in carne erat vita dei.  
sed nulla vita qua viuūt creatura est maior  
vita dei. **R**elinquit̄ ḡo q̄ dare hāc vitā erit  
maius q̄ fuerit ablatio vite eterne. **I**te  
**A**n̄sel. 2. cur de. hō. **P**utas ne t̄m̄ bonū tam  
amabile quātū fuit vita x̄pi posse sufficere ad  
solūndū q̄b debet̄ p̄ peccatis toti mundi  
imo plus p̄t̄ ī infinitū. **R**elinquit̄ ḡo q̄ va  
tio h̄ vite p̄ualet oībus hōiū peccatis. ḡo  
⁊ acceptio mortis q̄b occidendū est. **A**d  
obic̄ta h̄o v̄b. q̄ in satisfactōe nō solum  
pensandū est quātū soluā: s̄ a quanto ⁊ ex  
quātō soluā. **S**i ḡo vita x̄pi qua viuebat in  
carne p̄ animā vitā diuinitati cōsideret̄ ma  
ius est vita x̄pi rōne aīe vnite diuinitati. q̄  
aliq̄ vita creature. **S**i h̄o cōsideret̄ absolute  
maius est vita qua aīa viuūt deo: ⁊ pena ma  
xia est mors siue sepatiō ab illa vitā. non t̄m̄  
sentit̄ vt maxima nisi ī statu sepatiōis a  
corpe. in quo statu aīa nata est ad fruehdū  
illa vitā. **P**reterea si cōsideret̄ a quātō fue  
rit satisfactio p̄ mortalitatē x̄pi: q̄a ab ipso  
dei filio qui est uer̄ de⁹ iueniet̄ sup̄ omnē  
extimatiōē pene satisfactū fuisse. **U**nde ro.  
8. **Q**ui filio suo vniogenito nō peccit sed p̄  
nobis oībus tradidit illū q̄ūo nō nobis oīa



donatit. i. donatit et remisit. Preterea si  
solidaret ex quāto. i. ex quāta caritate mortē  
subierit: quā fuit caritas imensa. Inuenietur  
sup oēm modū estimationis satisfactio.

Predicte igit rōnes pcedūt facta opati  
one mortis culpe seu pene eterne ad mor  
tem hominis pari.

## Consequenter que

rit. qualē ex merito passionis sit remissio pe  
ne tpalis. Ad quod sic obicit. Item. i. o vos  
oēs qui transitis p viā: attendite et videte si  
est dolor sicut dolor me. Ergo dolor xpi  
excessit oēs dolores. Itē psal. Oēs fluct  
uos induxisti sup me. glo. i. oēs passiones

Itē Aug. in li. de ci. dei. Dolor adempti  
boni est testimoniū nāc bone. Si g. in xpo  
fuit optima nā et oplexio et bonū ademptū  
maximū. ergo su. dolor maximus. Conē  
qto aliquid magis voluntariū: tanto min. ē  
penale. S. passio et mors xpi maxie fuit vo  
luntaria inf oīum passiones. g. min. penalis

Itē passio xpi erat coniuncta maxie dele  
tationi: que erat in aīa xpi qtu ad supiorē  
ptē. g. plus h. de consolatione q. alie. passio  
g. minus penalis. Itē qtu aliqua passio  
minus h. de cā. merito patiēdi minus est  
penalis maxie viri pfecti. sed tal. fuit passio  
xpi. R. magis penale v. uel q. magis ē  
coī nā patientis: et hoc mō passio xpi fuit  
maxie penalis. v. q. magis h. de cā uel mi  
nus de consolatione. et hoc mō nō fuit maxie  
penalis. vel q. magis est contra uoluntatem  
patientis. Et hoc dupl. uel conē uoluntatē  
nālē u. sensualitatis. Et hoc mō maxie fuit  
penalis: vel conē uoluntatē rōnis et sic non  
maxie penalis et p hoc solū obicere.

## Consequenter que

rit. quō nostrā mortē moriendo destruxit  
hoc. n. dicūt auctes. Con. destruxit mortē  
g. tpalē uel eternā. tpalē nō: quā ita morimur  
ut prius eternā nō. q. psciri ad mortē ita vā  
nant sicut prius. Ergo nō destruxit mortem  
tpalē uel eternā. R. o. b. q. destruxit mor  
tē p cām. Mors. n. eius est cā. s. meritoria de  
structionis future mortis in gloriosa resur  
rectione. Mortē etiā eternā destruxit i suis  
quā fecit ut eā nō incurrerent. sed et domuz  
mortis tpalis destruxit in plurib. Ita enī  
vñabāt mors pūs q. timore mortis retro  
abibant. sed post factū est: ut nō ticeret s. g. tā

ter curreret ad mortē: q. i. martirib. claruit.

## Consequentia in

gustationis inquit ut agamus de ve  
neranda et sup oīa recogitanda vñica passio  
ne cui. inquisitionis pres erūt sex. Prima  
inquit de xitate passionis. Scda de gene  
ralitate passionis. Tertia de necessitate pas  
sionis. Quarta de conuenientia passionis.

Quinta de quātitate passionis. Sexta de  
causalitate et effectu passionis. Circa xita  
tē passionis duo querunt. Primo de potē  
tia passionis. Scdo de actu et sensu passiois

## Ad primum

arguit sic. Pre  
statior ē nā agēs  
patientē. Si g. nulla nā est pstantior nā xpi  
ergo nō pōt pati ab aliquo. maior p. p. Aug.  
sup gen. i. z. dicentē. Omī mō pstantior est  
nā agēs. nā patientē. Itē corp. nostruz  
alterius est nāc q. corp. xpi. q. infirmē nāc ē  
corp. nostr. Corp. xpi est pstatior nāc ut  
s. feratur vñdis et listat in liquidis: et it. ucta  
tūscurrat. Si g. corp. xpi h. pstatem nature  
h. Ergo corp. xpi nō hēbit infirmitatē nāc  
nostr. ergo nō hēbit doloris nostri nām.

Itē corp. xpi est oceptū de spū scto: et a  
principio celesti et nō a principio nāc: sicut  
nā corpis nri. Ex quo relinquit q. nō h. nām  
ad volendū sicut corp. nri. Itē nō pōt  
fieri ut timor significet in xbis euāgelii. q.  
bus v. transeat a me calix iste zc. cū fiducia  
teneat in factis. Cū g. fiducia habuerit in fa  
ctis. sic p. Mat. i. o. vbi dicit petro. Scanda  
lū mibi es: uade retro me zc. Cū predicet pas  
sionē: v. q. nō timuerit passionē. Preterea  
quō timuit qui armat. obtinuit p. diit. Reli  
quit g. q. nō fuit timor in mente: et ita nec  
dolor. Itē nō est infirmitas in corpe ad e.  
occursam osternata psequētū agmina su  
pinatis corpibus deidūt. S. tale fuit corp.  
xpi: sicut habet Jo. i. o. Ergo relinquit q. nō  
fuit infirmitas in corpe xpi cui. erat tanta  
xrtas. Itē res que est sanatiua et ablatiua  
doloris vñas sup dolorē. sed talis fuit man.  
xpi et corp. Relinquit g. q. nec man. nec  
corp. xpi habuit doloris infirmitatē. Itē  
obicit p. opationē ad statū. Ade. dicebat enī  
Adā immortalis quā poterat nō mori. si enim  
uellet nō esset mortalis. ergo filii cū xps non  
patē nisi uellet: nō v. vici passibilis. Itē  
est gratia que opatit secū peccatū. s. veniale  
et est amplior grā que nō opatit peccatum.



tñ opatit penā peccati: sicut fuit de grā bte  
xginis. Et est alia grā que neutz isto z se-  
cu patit: sicut grā fructuonis. g° cū xps hāc  
hūit nō vñ vici passibilis. **Ad oppositum**  
**Aug.** de ci. dei. Est aliqua nā beata et imor-  
tal. Et est alia misera et mortalis ei opposita  
Et est media que ē misera et immortalis. sed  
illud mediū est mediū diuidens. qā nō pōit  
nos ī idē: s. in diuisū. qā sepat nos a deo. **Idē**  
introducitur vñ mediatorē ihm qui habet  
beatitudinē et mortalitatē. g° ē passibilis.

## Consequenter que

rit de sensu passionis. ponit. n. **Dyl.** x°. de tri-  
nitate. et introducit similitudinē celi pforan-  
tis aera. Et cū in aere sit passio nulli tñ est  
ibi sensus passionis. is. vii. 3. li. sentent. Si g°  
fuit caro xpi patiebatur in carne xpi nō fuit se-  
sus passionis. **Itē** ex hoc expōit vicit. vi-  
cēs virtus corporis sine sensu pene vim pene  
deseruentis exceptit. **Itē** idē **Dyl.** x°. de tri.  
**Tu** xō qui sensu rōnis intelligis: vñ; **Ihm**  
ad qd festinat timere et ostendatē fortes in-  
firmitate trepidare: et vulnera nō pmittentē  
volere vulneratū: et contumelia crucis deho-  
nestari. cui crux osensus ad deū est et redi-  
t° ad regnū: ex quib⁹ verbis vñ **Dyl.** dicere  
expōit in xpo nō fuisse passionis sensus.

**Itē** **Dyo.** ad **yo.** euāgelistā. Absit vt ego  
ita infantiā ut credā uos aliquid pati s. cor-  
poris passiones solum iudicare ipm sentire  
credo. Si g° nō est discipulus sup magistrū  
Si apli nō patiebant. q° nec xps. **Itē** **Dyl.**  
**Virt⁹** corporis sine sensu pene vi pene dese-  
ruētis exceptit. g° nō hūit sensū pene. **Itē**  
erat sūma delectatio in ipso qua maior exco-  
gitari nō pōt. qā oprehensor erat. ergo secus  
nō patiebatur passionis sensū. **Con.** **Pla.** 33°  
**Uere** lā tuores nostros ipse tulit zc. Et **Ma-**  
**th.** 26°. **Tristis** est aīa mea zc. **Itē** **Pla.** 33°  
**Vidimus** eū viz dolor et scientē infirmita-  
tē. **Itē** querit de vñā passionis in xpo et  
ī nobis. Sic passus est iohes an portā latinā  
et tres cruci. **Dan.** 3°. et isti sine osensu pene  
et sic nō est passus xps. **Circa** soloz h⁹ qōis  
nō soloz mgrī in 3°. li. sentent. is. vi. vbi dicit  
**Audisti** lector zc. et est sūma responsionis vt  
intelligant xba **Dyl.** quibus dicit dolorem  
passionis in xpm nō incidisse et hī. qā in se  
nō hūit cām seu meritū doloris. s. originale  
peccatū siue qā in eo nō hūit vñūm passio  
siue dolor: seu qā in eo nō fuit necessitas vo-

lendi siue timēdi. **In** xbis g° **Dyl.** nō exclu-  
dit veritas passionis a xpo. **S.** excludit cā  
vñūm et necessitas patiendi. **Un** mgrī ostē-  
dit p eundē **Dyl.** verā tristitiā et passionem  
fuisse. vbi dicit tristitia aut zc. vna est autē  
**Dyl.** in li° de tri. in qua dicit qd tristitia fuit  
in xpo. sed tñ cā tristitie ei⁹ fuit defect⁹ apo-  
stolo: et hoc est qd vñ ibi interrogo qd sit  
tristē esse zc. **Itē** **Dyl.** in lib° de synodis.  
dicit qd genera passionū infirmitatē carnis  
vel carne affecerit nō tñ diuinitatē xbi. et hī  
vñ ibi: cū hec passionū gñā zc. **Alii** dicit  
qd cū in xpo sint due nāe in vna psona illa q  
dicit **Dyl.** ibi intelligit de psona. put est ī  
diuina nā: fm quā nō habuit passibilitatem  
nec nām doloris rōne enī vñionis psonalis  
qd vñ de filio dei vñ de filio hōis. **Unde**  
illud qd dicit de ipassibilitate qdū ad hōie  
hoc vñ rōne psonē: nō rōne humane nature.  
**Et** hoc p; p xbum **Dyl.** in li° de synodis. x  
bū caro factū est pati potuit. **S.** passibile eē  
nō potuit. quia passibilitas nature infirme  
significatio est. **Et** est rō vici qā act⁹ ptinet ad p-  
sonā. sed passibilitas ptinet ad naturā. **Idē**  
psonē f lūi ouenit pati ppter assūptā naturā  
nō tñ ouenit qd sit passibilis. **Et** fm hoc ex-  
ponit xba **Dyl.** **Sed** m g° hāc opōe: vñ. qd  
aliquid fuit passibile in xpo simplr. s. corpus  
aliquid xō ipassibile simplr. tñ fm quid pas-  
sibile sicut aīa. sicut dicit iob. vñ. **Alia** im-  
passibilis existens corpe inciso. ipa nō incisa  
odolet et opatit. aliquid xō simplr ipassibile  
et opassibile: sic diuinitas put dicit iob. vñ.  
qd diuinitas ipassibilis ens nō est opassa cor-  
poris. sicut sole sup lucēte in ligno. si securis i-  
cidat lignū icisibilis et ipassibilis reman; sol  
sic psona uere erit ipassibilis: et cū pati dicit  
rōne hūane nature. sed qd xba **Dyl.** nō intel-  
ligant de psona sed de ipa hūana natura ex-  
pōit hēc in lra. vbi expōit dicit **Dyl.** hūit sane  
illud vñū corp⁹ doloris nri naturā: si corpus  
nostz id nature h; vt calcet vñdas. **Item**  
quā infirmitatē vñatā h⁹ corporis credis cui⁹  
tantā hūit natura et tutē. **Priore** dixerit  
aliū assignātes vñām inē potentiā patiendi  
et passibilitatē. **Nā** potentia patiendi dicit so-  
luz potentiā materialē. **Passibilitas** xō dicit  
pter illā potentiā aptitudinē que est nēcitas  
ad patiendū. fm quē modū vñ qd materia p-  
ma nō est mobilis fm se surū vel deorsum  
sed tñ est in ea pō ad motum sed put est ei  
diūcta grauitas vñ mobil qā h; aptitudinē



ad hoc ut moueat deorsu: fm huc modum  
uoluit uicere de nā hūana xpī. q̄ habuit nāz  
ad patiendū nō trī est passibilis. q̄a non hūit  
necessitatē ad patiendū. Et hec uoluit scisse  
**Dyl.** q̄ dicit in li° de synodis. q̄ xp̄s pati po-  
tuit: s̄ passibilis esse nō potuit. q̄a in nā hūa-  
na xpī nō fuit principiu mālē disponens ne-  
cessario ad patiendū. q̄b quidē est lex occupi-  
scentie siue fomitis traducta sicut in nobis  
**Sed** p̄ncipiū patiendi fuit ex naturā suā. s̄ i  
cā efficiente. s̄ in uolūtate ei⁹ qui nisi ip̄e uo-  
luisse nō potuisset pati: nec vulnerari: nec  
ledi. Et hoc mō exponit x̄ba **Dyl.** q̄ nō ha-  
buit nām ad uolendū. i. lege nāc seu meritū  
fm quā est necessitas ad patiendū. **Sili** ex-  
ponit nō hūisse sensū pene: ga nō fuit dissē-  
sus uoluntatis. et iō or̄ uoloz nō fuisse in se  
su. ga nō fuit in sensu uoluntatis displicen-  
tia. **Ad** illud x̄o q̄b or̄ nō timuisse non  
uoluisse dicit: q̄ hoc or̄ q̄a nō fuerit in eo  
passiones hī⁹ sicut in nobis put̄ diffimulē  
a p̄ho per motū inuoluntariū. fm b̄ g° sol-  
uit oīa. **Sz** cōt̄ hoc obicif. s̄. **Debz.** sup̄  
illud. **Si** g° esset sup̄trā nō esset sacerdos zē  
glo. quid tā congruēt offerret p̄ hoib⁹ q̄ hūa-  
na caro: et quid tā aptum imolationi q̄ caro  
mortalis: et sequit̄ de sacrificio q̄b obtrulit  
xp̄s in passione de quo h̄ est intelligendum  
**Un** ibi or̄. vnus ip̄e erat q̄ offerebat et quod  
offerebat. Ex quo relinq̄ q̄ caro xpī nō so-  
lū habuit potentiā ad imolationē et passioēz  
s̄ etiā dispositionē et aptitudinē. **Itē** x̄o  
eti⁹ in li° de duab⁹ nāis et vna p̄sona xpī vi-  
stinguit tres stat⁹ hoīs: statū innocentie. sta-  
tū miserie. statū beatitudinis. et dicit q̄ a sta-  
tū innocentie accepit xp̄s alere indigens ali-  
mēto sic **Adā** hūit. **A** statū miserie accepit  
corp⁹ mortale. **Un** dicit mortale corp⁹ assū-  
psit ut mortē a genere hūano fugaret. **A** sta-  
tū x̄o beatitudinis accepit peccādū ipassibi-  
litate. **Si** g° est corp⁹ mortale et nō est cū pō  
siue aptitudine. Relinquit q̄ corp⁹ xpī hūit  
aptitudinē ad moriendū et patiendū. **R°** h̄z  
b̄m **Augl.** Uolūtate tristitiā suscepit veraz  
quō carnē. Et sicut dicit b̄m **Dyl.** x̄o. De tri-  
nitate. **Idē** ille de celo est h̄is ad patiendū  
corp⁹ et passus est sed nā nō h̄is ad uolendū  
**Itē** **Dyl.** quā infirmitatē dñatā h̄ corp⁹  
credis e⁹ tantā hūit nā virtutē. **Itē** **Dyl.**  
l̄z forma corp⁹s nostri esset in xp̄o nō tamen  
vitiose infirmitatis n̄re forma erat in corp⁹  
fm g° b̄m **Augl.** p̄z q̄ fuit passio i xp̄o: s̄ sic

eta uolūtati. **Un** dicit uolūtate tristitiā susce-  
pit x̄am: quō uolūtate carnē verā. **Ecōm**  
x̄o b̄m **Dyl.** nō fuit passio in xp̄o p̄ necessi-  
tatē. Et iō dicit nām nō h̄is ad uolendū  
nec p̄ or̄ationē ut passio or̄aret siue volun-  
tati: p̄pter q̄b dicit nō infirmitatē dñatā  
h̄ corp⁹s: nec p̄ vitii siue peccati ob noxie-  
tatē. p̄pter q̄b dicit nō vitiose infirmitatis  
n̄re erat forma in xpī corp⁹. **Dicendū** ergo  
fm hūc modū ad determinatōēz x̄o b̄m  
**Dyl.** et p̄cedentiū scōz q̄ in xp̄o alr fuit pō  
patiendi q̄ sit in nobis in statu miserie. et q̄  
fuerit in **Adā** in statu innocentie. **In** nobis  
enī est pō cū necessitate patiendi et volūta-  
te nō patiendi: nec potētē phibere passioēz  
**In** **Adā** fuit pō i statu innocentie sine aliqua  
necessitate et dispōe ad patiendū: et volūta-  
te ad patiendū: nec potētē phibere passioēz  
si esset. **In** oīo x̄o ih̄u fuit pō ad patiendūz  
nō enī indisposita ut in **Adā**: nec cū necessita-  
te ad patiendū ut in nobis: s̄ cū dispōe ad  
patiendū et cū volūtate potētē phibere pas-  
sionē. **Dicendū** igit̄ q̄ cū sit potētia actiua  
et passiua. **Potētia** actiua i nobis est solum  
subiecta volūtati. potētia passiua nō. sed se-  
quē ditiō: nāc. **In** oīo x̄o ih̄u potētia  
passiua sicut pō actiua fuit subiecta uolūta-  
ti. ut esset oīa sui act⁹ et siue passionis ut sic  
uolūtas n̄ra h̄z oīum sui act⁹ potēs phibē  
eū uel educere. **Ita** xpī uolūtas oīum ha-  
buit et potēs fuit phibere passioēz a potētia  
patiēdi assūpra uel ip̄am educere i actū pati-  
ēdi. Et iō q̄a passio i effectu i xp̄o depēdebat  
a uolūtate: quīs esset pō disposita pati i car-  
ne. p̄pterea dicit **Dyl.** q̄ nō h̄z nāz uolozis nec  
exipit sensū pene necio nec timet nec uolet  
uel sentit vuln⁹ per nām: tñ dicit eū de pas-  
sum et h̄re corp⁹ ad patiendū: nec infirmitatēz  
dñatāz suo corp⁹i nec vitiose infirmitatis for-  
mā hūisse. **Dicendū** g° q̄ **Adā** ad hoc q̄  
esset ipassibilis erat ex x̄tute uīne p̄tectio-  
nis fm **Dugl.** li. de sacramētis n̄ ex sua nā  
**Itē** i nobis est passibilitas cū necessitate  
ad patiendū. sed in xp̄o erat dispō ad passibi-  
litate: tñ potēs erat phibere oēs passiones  
et h̄ bebat amplius q̄ **Adam**. **Nos** x̄o h̄em⁹  
oīum actionū nostraz nō passionū fm da-  
mac. **X̄ps** aut̄ habu t vtrūqz oīum. Et h̄c  
uult **Dyl.** i auctē p̄dicta. **Ad** illud q̄b q̄ri⁹  
de gr̄a fructiois q̄ debēt phibere oēs passi-  
onē et solum passiois. **Dicendū** q̄ gratia in  
xp̄o cōsiderat̄ dupl̄r uel fm se et sic habebat



sumā delectationē. vt ordinat ad redempti-  
onē sic exagebat q̄ h̄ret passibilitatē q̄a exi-  
gebat penā. Ad aliud q̄d obiciē q̄ hēbat  
sumā delectationē et voluntatē ad patien-  
dū et iō ipassibilis. v̄d. fm̄ Augl. de aīa et spū.  
Aīa dupl̄r cōsiderat vt aīa et sic h̄z relationē  
ad mēbra que viuificat et hoc mō patiebat  
uel cōsiderat vt spūs et sic fruebat. Ad ali-  
ud q̄d obiciē p̄ auctem Dyon. ad 10. euange-  
listā v̄d. q̄ intelligit de passione p̄turbante  
rōi: et nō de p̄passione. Ad illud q̄d que-  
rit de sensu passionis. q̄a vt dicere Dyl. q̄  
nō h̄uit sensu passionis. v̄d. q̄ sic distinguit  
passio et p̄passio. ita v̄z distingui sentire et  
p̄sentire vt sentire dicat de sensu p̄turbante  
rōi: p̄sentire v̄d. sēsu q̄ est solūmō in sensuali-  
tate. Ad aliud q̄d querit de vīa passio-  
nū in nobis et in xp̄o. v̄d. q̄ in nobis est ne-  
cessitas ad patiendū. In ip̄o x̄o solūmō vi-  
spolitio absq̄ vlla necessitate. Irēnos pa-  
timur velimus nolim. ipe aut̄ om̄ium ha-  
buit sue passionis vt dictū est. Irēnos  
passibilitatē hēmus p̄ cām: q̄a p̄ peccatū seu  
ex peccato. ipe aut̄ passibilitatē h̄uit nō p̄  
cām uel necessitatem aliquam. sed sola vo-  
luntate assumpta.

**C**onsequenter que-  
rit de generalitate passionis xp̄i. Et q̄  
runt duo. Pr̄o de generalitate passibilitū  
Sc̄do de ḡnralitate passionis. Circa p̄mū  
querit p̄mō. v̄z patet fm̄ sensualitatem  
Sc̄do v̄z fm̄ rōez et h̄i fm̄ supiorē et ipe-  
riorē. Tertio v̄z patet fm̄ oēm volunta-  
tē. Quarto v̄z patet aīa xp̄i fm̄ q̄ aīa et  
fm̄ q̄ spiritus.

**A**d primum sic obiciē Dyl.  
i li. de trinitate  
x̄o. v̄d. v̄z sunt nālia p̄aīe ad gloriā arden-  
tis calorē. vt passionē suas nesciāt: et vulne-  
ra ignorent: et mortem nō intelligāt. Ergo si  
in aliquibz feruor fidei absorbet passionem  
multo forti⁹ gr̄a in xp̄o absorbit oēm pas-  
sionē. Un̄ Dyl. ibidē. v̄z glorie i h̄us xp̄us  
c⁹ similia x̄tus est. c⁹ spūs et fm̄ nā corpis  
est. v̄d. et mancus iam nō man⁹ manus in-  
bet extēdere: et cecus nat⁹ natiuitatis vitia  
nō sentit. et trunc⁹ aure nō trunc⁹ est. in ea  
infirmittate corpis deputabī: in qua glori-  
osos ac beatos viros fidei sue spūs nō relin-  
quit. Item si dicat q̄ intelligit de sensu  
rōis nō carnis. Cōn. Dyl. q̄ pati animas

glie cupiditate tendit ad se pati corp⁹ aīa  
vegetante nō sentiat. ergo si corp⁹ nō habet  
sensum: q̄n anim⁹ p̄pter amorē glorie vult  
pati. Relinquit q̄ nec in xp̄o. cū maxie fue-  
rit amator glorie. Si dicat q̄ nō sentire v̄d.  
q̄a nō reputat tñ est ibi sensus passionis ve-  
rus. Cōn. Dyl. xi. de trinitate nō vis im-  
pie heretice vt triseunte palmas clauo xp̄i nō  
voluerit. Interrogo cur pueri ignem nō ti-  
muerūt nec voluerunt. aut quid in corp⁹ nā  
fuit vt nām ignis excederet. Si g⁹ bona est  
opatio quā ponit v̄z q̄ xp̄s clauus nō sente-  
rit. R⁹ v̄d. q̄ Dyl. nō vult remouere v̄z  
sensu passionis s̄ errorē arri. Un̄ dicē noluit  
pliq̄ corp⁹ ex passionis metu et ex infirmitate  
patiēdi nō in natura eū ipassibilis dei fuisse  
vt qui timuit et voluit. nō fuerit in ea secu-  
ritate p̄tatis q̄ nō timet. vel in ea spūs i cor-  
ruptione que nō dolet. Sic g⁹ dicebat Arri⁹  
ip̄m nō eē v̄d. si passus esset vere. Dicēdū  
g⁹ q̄ passio xp̄i fuit fm̄ sensum et in pte sen-  
sibili. Tamē fm̄ Dyl. hec est vīa. et fm̄ Dam  
Assignat aut̄ Dyl. x̄o. de tri. vīam i passione  
xp̄i et n̄a. Est n. pati ex infirmitate. et ē pati  
ex p̄tate. Qui patit et nō p̄t phibere passio-  
patit ex infirmitate. Qui aut̄ p̄t phibē pa-  
tit ex x̄tute. Un̄ dicē Dam. Passus est vni-  
genit⁹ de⁹ om̄iū incurrentes in se passio-  
nū nostraz infirmitates: s̄ passus x̄tute sue  
nature. sicut et x̄tute sue nature nat⁹ ē. No-  
stz aut̄ pati est ex infirmitate. Ad auctēz  
Dyl. v̄d. q̄ vult ostēdere excellentiā nature  
vine et etiā hūane. Un̄ cū obiciē q̄ martires  
nō sentiūt passionē. v̄d. q̄ hoc est q̄a nō re-  
putant p̄pter amorē glorie imo superant  
passionibz. Ad aliud q̄d obiciē de pueris  
in ignē positis. Dan. 3. v̄d. q̄ nō vult ex-  
tēdere sensu passionū sed ostēdere excellentiā  
nāe. Natura n. b̄r natura patiēdi ex corrupti-  
one hūane cōditōis ex Adā que nō fuit i xp̄o  
et in nobis est passibilitas cōtracta ex necessi-  
tate. In xp̄o aut̄ solūmō assumpta et hoc in-  
tendit ostēdere. Unde dicit habēs n̄i volo-  
ris corp⁹. sed nā: nō habēs ad volēdū. Un̄  
Dyl. x̄o. de tri. v̄d. cū lege hōiū nat⁹ sit: nō  
tñ lege hōiū cōcept⁹ est habēs in se cōstitu-  
tionē hūane cōditionis i pte: et ipe eē cōstōez  
hūane cōditōis in origine. Patet g⁹ q̄ vult  
ostēdere excellentiā hūane nature in xp̄o.

**C**onsequenter que-  
rit. v̄z passio sit in xp̄o fm̄ rōez inferiores



et superiorē. Ad qđ sic obicit. Adā peccauit h̄z pte superiorē et inferiorē: et etiā punit<sup>9</sup> est. ergo et xps debuit satisficere h̄m vtrāq. Si dicat qđ dupl<sup>r</sup> est cōsiderare superiorē pte rōnis vt est nā: vel vt est rō. Si cōsideret vt est rō sic nō fuit in xpo passio. sed put cōsideratur vt nā. Cōtē. In li<sup>o</sup> ar<sup>o</sup> cū peccat est rō vt rō. Peccatū autē est in li<sup>o</sup> ar<sup>o</sup> cū nō eligit eligenda. ergo pena v̄z esse in rōne vt est rō. nō solū vt est nā. Si dicat rō vt rō dupl<sup>r</sup> cōsiderat: vt ad suū supius ordinat: et sic nullaz hēbat passionē: nec culpā. Si cōsideret vt cōpass ad suū inferius. scilicet ad suas vires sic hūit passionē et culpā supior rō in Adā. Cōtē. Mach. 14. Tristis est aīa mea zc. Iero. Patif aīa xpi ne credat irrōnalis: s̄ magis vt rōal h̄m qđ ouertitur ad suū supius. hoc est h̄m supiorē portionē. Relinq<sup>9</sup> g<sup>o</sup> qđ in illa fuit passio. Itē ibidē Ambro. Remota delectatione deitatis tedio hūane calamitatis afficit: ex hoc v̄z qđ patiebat vt uerū hō. ex quo sepea erat delectatio deitatis. Itēz Adā peccauit ex cōprehensioe deitatis: et h̄m supiorē partē: et ita h̄m qđ rō ouertit ad suū supius fuit in Adā culpa. ergo in ipso h̄m h̄z debuit esse pena seu passio. Cōtē. Xps fuit cōprehensor. g<sup>o</sup> sūmā hūit delectationem ex illa pte. g<sup>o</sup> xps nihil patiebat h̄m rōem cōuersā ad supius suū. R<sup>o</sup> v̄z. sine p̄iudicio qđ est cōsiderare rōez dupl<sup>r</sup> h̄m qđ dicit Aug<sup>9</sup>. qđ rō v̄nidit se in duo in supiorē et inferiorē h̄m dupl<sup>r</sup> opatiōz. Item rō potest dupl<sup>r</sup> cōsiderari: vel vt rō ul<sup>r</sup> vt natura. h̄m qđ cōsiderat vt nā appetit vnionē cū suo corpe et refugit separationē. v̄z. g<sup>o</sup> qđ in xpo fuit passio in rōne. h̄m qđ rō: et h̄m qđ nā. An Iero. 26. Tristis est aīa mea zc. tristat ppter scandalū aploz. Et hoc intelligendū est de inferiori rōne. Scandalū xpo nō est solum in rōne: vt nā seu mot<sup>9</sup> scandalū quē hēbat vt dicit Dyl. s̄ i rōe: vt rō. In supiorē xpo pte fuit passio ut est nā: nō vt est rō. R<sup>o</sup> g<sup>o</sup> obicitur p Iero. Patif aīa xpi ne putet esse irrōnalis v̄z. qđ ipse loquit cōi hereticos qui dicebāt ipm solū h̄re deitātē cū corpe sine aīa. An ostendit eū hūisse rōem. Ad aliud qđ obicit qđ remota delectatione deitatis tedio hūane calamitatis afficit. v̄z. qđ xps an passionē gaudebat in supiori pte rōnis. Et ex h̄z erat influētia ipis virib<sup>9</sup> inferiorib<sup>9</sup> a quib<sup>9</sup> remota est cōsolationis influētia in passione An h̄m h̄z intelligenda est aūctas Ambro. s̄

illud. De me<sup>9</sup> deus me<sup>9</sup> ut quid zc. Clamat homo deitatis separatione mouitur.

Sed constat qđ non intelligit de separationē vnionis. sed de separationē cōsolationis influētis sup inferiores vires qđ etiā spūales viri. An sentiūt dicētes h̄m psal. Oīa ossa mea dicēt dñe qđ s̄lis tibi zc. Ad illū qđ obicit qđ Adā ex cōprehensione deitatis peccauit. v̄z. qđ cōprehensio deitatis est dupl<sup>r</sup> vna h̄m auctione h̄m qđ ei pponit bonum cōmutabile: et alia h̄m cōprehensione qđ ei adheret sp̄ito oī cōmutabili: et h̄m h̄z erat cōprehensio in aīa xpi. h̄m h̄z autē cōprehensione nullo mō cōmittit peccatū: s̄ h̄m p̄mā. vnde illa cōprehensio nō cōtūdit: qđ xps debuit cōlere h̄m illā prem qua cōprehendit.

## Consequenter que

ritur. v̄z pateretur xps h̄m oēm uolūtatem Ad qđ sic. Passio fit i xpo h̄m qđ culpa fuit in Adā. s̄ culpa fuit in Adā h̄m uolūtatez sensualitatis et rōnis. ergo et pena vel passio i xpo. Cōtē. Est pena v̄natorū in inferno Purgatoria i purgatorio: Satisfactoria i p̄fenti. In pena v̄natorū est pena sine uolūtate. In pena purgatoria cū uolūtate. In pena satisfactoria ex uolūtate. s̄ vbi est uolūtas ibi est gaudiū de satisfactione p culpa. g<sup>o</sup> gaudet uolūtas de passione. ergo in xpo nō fuit passio uolūtatis rōnis qua gaudebat de satisfactione. Itē martires gaudent de passionib<sup>9</sup>: qđ ibi adest qđ uolūt. Latrones cruciantur: qđ ibi est qđ displicet. sed vbi ē qđ vult aliquis nō est tristitia. g<sup>o</sup> nec xpus habuit passionē rōis. Itē ex eadē pte non pōt esse uolūtū et inuolūtū. placitū et nō placitū: gaudiū et tristitia. Ergo si in pte rōnis supioris erat gaudiū: h̄m illā nō inerat tristitia. Itē. Anius posuit qđ passio fuit i xpo h̄m oēm nām xpi. sed qđ si ponamus sicut Arri. si ponemus passionem magis meritoria qđ nūc. et v̄z qđ sic: qđ maiore ponerem<sup>9</sup> passionē: et ita magis meritū: et magis meritoria. s̄ ad h̄z dici posset qđ nō v̄z magis meritoria passio: qđ maior. s̄ qđ ex maio: i caritate. R<sup>o</sup> h̄m Dama. Uolūtas est rōnis et libi appetit<sup>9</sup>. Uolūtas nō est p̄prie ex pte se finalitatis: s̄ solū ex pte rōnis. qđ est appetit<sup>9</sup> rōnis. s̄ appetit<sup>9</sup> dupl<sup>r</sup>. iō uolūtas duplex: appetit<sup>9</sup> rōnalis et nālīs. sicut rōnalis uolūtas est duplex. ē nālīs rōnalis appetitū nālī rōnis. et deliberatiua qđ rōnz appetitū rōali



utraq; aut uoluntas idē est fm rē: s̄ differens fm rōez. In nālī g° voluntate fuit passio. s̄ nō in deliberatiua. Nālīs aut uoluntas est p opationē ad suū corp⁹: et dolet de contrario s̄ de separationē. id passio fuit in uolūtate rationali. Deliberatiua est fm quā otulit utilitatē passionis: et fm hāc nō fuit passio: fm b̄ ridendū est ad oīa obiecta. Et h̄ hāc distinctionē distinguendū est cū obiectis q̄ habuit gaudium sumū et cetera.

## Consequenter que

riē. utp̄ passio fuerit h̄ uolūtate absolutā v̄l conditionālē. Ad qd̄ sic obicit. De illud qd̄ appetit⁹ appetit⁹ uolūtate conditionālī. s̄ xp̄us appetebat pari nō uolūtate absolutā. s̄ conditionālī. s̄ p̄ redēptōē. g° zc. Cōi. Ubicunq; est appetit⁹ uolūtatis conditionālīs ē p̄tī i uoluntariū: et p̄tī uoluntariū. Et ponit. Nam? exēplū de illo qui p̄ticit merces in mari nec ē simplr illa uolūtās. Si g° xp̄s passus est uolūtate conditionālī. ergo sua passio nō fuit simpliciter uolūtaria. ergo nec simplr laudabilis q̄a solū actus uoluntarij laudabiles sūt.

Itē si nō fuit uolūtaria fuit opulsiō. et ubi est uolūtās conditionālīs est opulsiō uoluntatis s̄ in xp̄o nō est ponere uolūtate opulsiō. g° nec conditionālē. Itē Ro. 5°. Uix p̄ iusto qd̄ morit⁹. Origē. distinguit. Est aliquis q̄ morit⁹ necessitate: et plz ex talis morit⁹ p̄ iusto. Est alius qui vult mori ex caritate: sic martires talis morit⁹ p̄ bono. Querit⁹ g° oīa istoz et si xp̄s passus est: et uoluit pati nō p̄ iusto i. necessitate: qd̄ v̄. g° p̄ bono mortu⁹ est. i. uolūtate. g° et mera uolūtate: q̄a meli⁹ sp̄ est ei tribuendū. R° triplex ē uoluntas: absoluta. Uelle absolutū est quo aliquid appetit⁹ nō aliqua coactione ex alio. Et est uelle absolutū quo aliquid appetit⁹ p̄pter se: sic uolūtate. Utroq; mō fuit uolūtās absoluta in xp̄o: q̄a a nullo fuit coacta. p̄terea appetebat aliquid p̄pter se. s̄ b̄titudinē m̄bris suis. s̄ tertia. P̄tā est uolūtās absoluta. i. nō relata ad aliud. Si g° accipit⁹ uolūtās absoluta p̄mo modo uel sc̄do. Sic xp̄s uoluit pati uolūtate absoluta. si aut accipit⁹ absoluta idēst uolūtās nō relata ad aliud sic nō fuit absoluta.

## Consequenter que

riē. utp̄ aīa xp̄i pateret⁹ fm qd̄ est aīa: et h̄ qd̄ est spūs fm qd̄ dicit⁹ Aug⁹. Aīa dupliciter

pōt considerari fm suū esse absolutū: et sic est spūs: et fm opationē ad corp⁹: et sic est aīa.

Ad qd̄ arguit⁹ sic. Passio seu satisfactio oīz esse fm qd̄ obligati sumus. sed obligati sumus in aīa: et fm qd̄ amia: et fm qd̄ spūs est g° zc. Cōtē in pte aīe supiori ponit⁹ gaudii nō tristitiā. Uñ rō ut considerat⁹ ut rō absoluti⁹ a pena. et est uolūtās ut deliberata: et hoc q̄a plus abstrahit⁹ q̄ nālīs a corpore. ergo cū aīa in q̄tū spūs oīno abstrahat⁹: v̄ qd̄ ut sic considerat⁹ nullaten⁹ patiat⁹. R° fm Aug⁹ spūs d̄r multipli. Aliqñ d̄r nomē s̄be spūal Aliqñ nomē potentiē. et hoc multipli: q̄a nominat⁹ potentiā aīe rōnalis ut est in esse absoluto nō relato ad corpus. vel ut est vnita corpi. P̄tō mō considerata sic est idē qd̄ rō considerata ut rō: et sic nō fuit in xp̄o passio. Qd̄ g° obicit⁹ qd̄ nā nra erat obligata fm animā et fm spm̄ zc. v̄ d̄. qd̄ non sequit⁹ q̄a eodē mō possit⁹ destrui distinctio q̄ est de rōne ut rō Et rō b̄ est q̄a uolūtaria oīz esse passionē sed ad uolūtaria exigē qd̄ sit in aliqua pte gaudii: et hoc est in supiori pte rōnis. Ad meritū. n. occurrat uoluntas seu passio uoluntaria

Itē si oīno remoueret⁹ delectatio seu gaudii a supiori pte rōnis: tūc sūma esset tristitia et ita impatientia: et ita nō ēet passio nec uoluntaria nec meritoria. Quia ex b̄ seq̄ret⁹ qd̄ pateret⁹ sine caritate. et amore. qui amor maxie exigē in ope meritorio. Itē si obicit⁹ illud Math. Tristis est aīa mea vsq; ad mortē. Blo. remota delectatione eterne deitatis: tedio hūane calamitatis afficit⁹. Ex q̄ v̄ qd̄ etiā fm ptem supiorē que est in cōtemplatōe diuinitatis fuerit passus. Ad qd̄ v̄ d̄. sic supra tactū est. qd̄ sicut d̄r lux solis remoueri cū non illūinat ptem inferiorē quis nū q̄ remoueat⁹ lux ab ip̄o corpore solis. ita delectatio diuina fm rōz d̄r amoueri cū nō radiabat sup ptem inferiorē in passione. p̄pter qd̄ dicebat de⁹ me⁹ ut qd̄ me derelicti⁹ zc. ut eo dicat⁹ derelict⁹ quo passioni s̄iectus. In q̄tum g° p̄ delectatōez p̄tis supioris vires inferiores cū delectabantur. nō dicitur derelict⁹. sed in q̄tum dispensatiue s̄bhebat⁹. delectatio in passione d̄r remota delectatione eterne deitatis: tedio humane calamitatis affici.

**C**onsequenter que  
riē de ḡnialitate passionis d̄rū ad ḡnā passionū. Et p̄mo q̄ritur. utp̄ hūit oīa ḡnā



passionū corpaliū. **S**ecundo vtz passus sit oī  
gine passionū spiritaliū esset querendū. **S**z  
hāc qōe3 hēs determinatā supra ī īquisitiōe  
de assumptione hūane nāe qōe de effectib⁹  
quos cū nā nostra assūpsit xps.

**C**irca primum <sup>ergo obi-</sup>  
<sup>cif sic. Dyl</sup>  
x. de tri. **U**nigenit⁹ de⁹ ad pagendū mortis  
sue sacm̄ osūmasse oē humanaz gen⁹ pas-  
sionū testat⁹ est: cū inclinato capite emisit  
spiritu. ergo passus est oī genere passionis  
hūane: etā corpis q̄ spūal. **I**tē **D**am⁹. **L**o-  
tū hōiem: et oīa que hōis sunt assūpsit pē  
peccatū. **N**āles etiā et in detractabiles passi-  
ones: q̄cūq; ex tñsgressionē in humanā de-  
uenire vitā. g⁹ passus ē fm̄ oē gen⁹ passionū

**I**tē passio xpi fuit satisfactoria fm̄ oīmo-  
dā iusticiā. **S**z oīmoda iusticia exigit q̄ fiat  
satisfactio p penā eiusdē gñis. g⁹ si oē genus  
passionū hūanaz v3 absoluti p passionē xpi  
ergo passus est fm̄ oēm passionē. **I**tē oīs  
hīs oēs opationes oīum viriū: est hīs oēs  
passiones. **S**z xps fuit hī. g⁹ zē. q̄ oēs nāles  
virū opationes sunt passionēs: p3 p **D**ama. **q**  
qui dicit q̄ ira est opatio seu actio ipi⁹ ira-  
scibilis: et tñ est passio. **U**n p3 q̄ actiones sūt  
passiones. **C**ōn. **O**īs passio in q̄tū passio  
est inuolūtaria. **S**z nihil inuolūtariū ponēd  
est in xpo. **E**rgo nulla passio ponēda ē ī xpo.

**I**tē passio est mot⁹ ab aliquo incedente  
passio. **S**z nullus mot⁹ poterat fieri in xpo vī  
esse cui cederet nā xpi. **E**rgo nec aliq̄ passio

**I**tē est defect⁹ cognitiue et affectiue. **S**z  
nullus defect⁹ cognitiue fuit in xpo. g⁹ nec  
defectus affectiue. **S**ed huiusmodi defect⁹  
est passio. ergo zē. **S**i dicat q̄ nō est sile-  
da debuit tollere penā nō ignorantia: et ita  
xps debuit hēre passionē nō ignorantiam.

**C**ōn. **U**traq; debuit tollere xps et ex pte  
affectiue et cognitiue. q⁹ vtrūq; debuit acci-  
pere. sed nō accepit defectū ex pte cognitiue  
g⁹ nec ex pte affectiue. g⁹ nec passionē. **I**tē  
oīs passio: aut est p modū passiōis: aut p pas-  
siōis. **S**z nō fuit in xpo p modū passiōis. **Q**uia  
nō fuit eius rō turbata. **P**sa. 4. 2. **N**ō erit tri-  
stis nec turbulent⁹ zē. **I**tē nec p modum  
passionis: da p passio est subit⁹ mot⁹ fm̄ glo-  
sup illd aplī epb. 4. **T**ra scimini et nolite pec-  
care zē. **I**ra est subit⁹ mot⁹ zē. sed nihil sub-  
itū fuit in xpo. ergo nec passio. q̄ nihil sub-  
itū fuerit in eo p3. quia nihil passus est quod  
nō pviderit. **R**⁹ fm̄ b. **A**ugl. et **D**yl. ē pas-

sio culpabilis q̄ nūq; fuit in xpo. **E**t est pas-  
sio penal duplex. **Q**uedā q̄ derogat dignita-  
ti. **E**t quedā que nō. **P**riā est sicut dicerem⁹  
passionē p modū passionis q̄ turbaret rōem  
**S**ilr ignorantia fm̄ **A**ugl. **S**ilr occupia: quia  
hec derogāt dignitati sue. **I**tē ille passio-  
nes que nō derogāt dignitati sūt dupliciē  
**Q**uedā sunt ordinate ad nostrā redemptiō;  
quedā nō. **P**rius sunt sicut infirmitates. fe-  
bres. et hī. hec nō cooperent ad nostrā redē-  
ptiō. **D**icendū g⁹ fm̄ **A**ugl. **Q**uā assūpsit oēs  
passiones nō culpabiles: et sue dignitati nō  
derogantes. et ad nostrā redemptiōē ordi-  
natas. **E**t hī idē vult **D**yl. x. de tri. **A**d hī  
aut q̄ obiciē p autem **D**yl. v. b. q̄ vtz est  
q̄ assūpsit oē gen⁹ passionū: nō tñ oēm spēz  
**U**n dicit nihil vitiose infirmitatis assūpsit

**A**d illud q̄ obiciē p autem **D**ama. v. b.  
q̄ ipse determinat quid assūpsit: cū dicit nāles  
et in detractabiles. **P**assiones nāles que due-  
mūt oibus: nec pnt detrabi ab hōi: vt fames  
sitis et hī. **N**ō tñ q̄ peccatū aliqui dicē culpā  
vel q̄ ē ordinās ad culpā. vt sic peccatū tñ  
idē q̄ culpa ul q̄ ordinās est ad peccatū vī  
pnitātē. uel q̄ ē ex peccato. et he sūt pene q̄  
insunt oib⁹: vel isūt aliq̄ illas assūpsit q̄  
insunt oibus. et hoc vult dicere **D**am⁹.

**A**d illud q̄ obiciē q̄ debuit pati fm̄ oī-  
modā iusticiā zē. v. b. q̄ nō exigit in satisfac-  
tione pati fm̄ oē genus pene. **S**z exigit eg-  
ualentia pene: q̄ sit pena equinalēs. **I**tem  
o3 q̄ sit odignitas in satisfactiōe. **S**i autē  
poneremus oēs passionēs in xpo: iā nō hua-  
ret odignitas: et ita nec satisfactio. **A**d il-  
lud q̄ obiciē oīs hīs nāles virū opatio-  
nes zē. v. b. q̄ passio vī a patin quod est in-  
formare. **U**n oprehensioēs et affectiones vī  
cū passionēs in aīa. et de his passiōib⁹ in-  
telligit autē **I**o. **D**ama. **S**i xpo passio dica-  
tur act⁹ seu mot⁹ pter nām. tūc vī passio a-  
pati: et de hac non intelligit illa ppo. **A**d  
fm̄ q̄ obiciē in contrariū v. b. q̄ uolūtariū  
et inuolūtariū dicunt duplici sic supra vīstī  
guitur uolūtas vt est nā: vel vt est delibe-  
ratia. fm̄ deliberatō; nihil fuit inuolūtariū  
in xpo. **I**tē aliqui sit passio pter uolūtate;  
**A**liqui oīa uolūtate cū nō pōt phibere dī  
passionē. **U**terius fuit in xpo qui passus est  
ex uolūtate. **U**n dicit **D**am⁹. **N**ihil coactū  
in xpo cōsiderat: oīa uolūtaria uolēs curi-  
uit. volens situit zē. **A**d aliud q̄ obiciē  
de ignorantia. v. b. fm̄ **A**nsel. in li. cur de⁹ hō



debit assumere illos defect<sup>9</sup> qui utiles es-  
sent ad redemptōz. Ignorantia autē nihil vri-  
lis est. Et idē nō debuit eā assumere sed com-  
passio erat necessaria. idē assumpsit. Ad al-  
liud qđ obicit qđ nihil subitū in xpo ēē. vđ  
qđ subitū vř duplī: qđ nō est pñsū rōne. et  
hoc mō nihil fuit subitū in xpo. Vel sub-  
itū vř idē qđ nō pñsū sensualitate: et sic sū-  
bitum fuit in ebulto.

**C**onsequenter <sup>que</sup>  
de necessitate dñice passionis. Et  
querūt tria. Pñō de necessitate q̄tum ad  
cām inferiōrē mālem uel formālē. Scđo d  
necessitate q̄tū ad cām inferiōrē finalem.  
Tertio de necessitate q̄tū ad cām supiōrē  
efficientē ad nostrā redemptionē.

**A**d primum <sup>Aug<sup>9</sup>.</sup> Xps assū-  
psit pñitias car-  
nis nostre. Sed pñitias carnis nostre sunt  
caro hōis an peccatū. i. in statu inocentie. cū  
g<sup>o</sup> in illo statu nō hūerit hō necessitatē ad  
moriendū: s. potētā tñ nec caro xpi. Itē  
sup illud y. 3. Qui desursū venit sup oēs  
est. glo. Aug. qđ de altitudine hūane nature  
an peccatū accepit xpbū dei nām hūanā. Si  
igit in illa altitudine nō fuit necessitas ad  
moriendū. Relinquit qđ nec in carne xpi.

Itē necessitas ad moriendū est pena pctī  
S; remota cā vniuersaliē remouet effectus  
Relinquit igit cū caro xpi fuerit penit<sup>9</sup> sui  
peccato. qđ magis etiā qđ Adā imunis fuit  
a peccato in statu inocentie: qđ nō potuit  
peccare: qđ potuit Adā. g<sup>o</sup> neci carne ei<sup>9</sup> de-  
buit esse necessitas ad moriendū. Itē An-  
sel. qđ uoluntas dei nulla necitate facit ali qđ  
sed sola pñte. Et uolūtas xpi fuit uolūtas  
dei: nulla necessitate mortu<sup>9</sup> ē: s. sola pñte.

Idē. 2<sup>o</sup>. Cur de<sup>9</sup> hō. Cū querit vř de<sup>9</sup> et  
hō potuit fuare vitā suā: ut nūqđ moreretur  
Dubitandū nō est qm sp hūit pñtem suā: dī  
qñs neqñerit uelle fuare ut nūqđ moreret<sup>9</sup>  
et qm hā se ipō hūit: ut. i. uelle nō posset nō  
necitate. sed libera pñte aīam suā posuit.

Itē in eodē. Sicut nō dēs dicere: qđ non  
potuit uelle nō mori: aut necessitate uoluit  
mori. sic nō est vđ qđ nō potuit nō mori: aut  
necitate mortu<sup>9</sup> est. Itē in eodē. Dis ne-  
cessitas: aut est coactio: aut phibitio: qđ due  
necitates ouertūt ad inticē o trarie: sicut ne-  
cessē et ipossibile. quicqd nāq; cogit ēē: phi-  
bet nō esse. Et qđ cogit nō esse: phibet esse.

Quāmodū qđ necesse est ēē: ipossibile est nō  
ēē. et qđ necesse est nō ēē: ipossibile est esse  
et e<sup>9</sup>. Si g<sup>o</sup> in xpo nō fuit coactio ad mori  
nec phibitio ad nō mori. g<sup>o</sup> in xpo nō fuit  
necitas ad moriendū. Cont. Dis articulus  
fidei: h; necessariā ueritatē. Cū g<sup>o</sup> mori xpm  
esset articulus fidei: necessaria erat ueritas  
g<sup>o</sup> nō poterat ēē falsū. g<sup>o</sup> necesse erat mori.

Itē Ansel. 2<sup>o</sup> li<sup>o</sup>. Cur de<sup>9</sup> hō. Si mortuus  
nō ēē: xgo de qua assūpt<sup>9</sup> est mūda nō fuisset  
ser. Qm hoc nequāq; ualuit ēē: nisi xas; mor-  
tē ei<sup>9</sup> credendo: nec ille de illa potuit aliter  
assūmī. qre si nō mortu<sup>9</sup> est ex necitate post qđ  
assūpt<sup>9</sup> est de xgine: potuit de xgine nō  
ēē assūpt<sup>9</sup>: qđ ipossibile est. Itē in eodē  
qđ de<sup>9</sup> imutabilē uult n pōt nō ēē. sed neces-  
se est ēē. quāpropt si de<sup>9</sup> uoluit: ut hō ille mo-  
reret<sup>9</sup>: n potuit nō mori. sed necesse hūit mo-  
ri.

Itē idē in eodē. Ad hoc ualuit i xpo vi-  
ueritas natura: et ueritas pñone. ut qđ op<sup>9</sup>  
erat fieri ad hōiū restauratiōē: si humana  
nā nō posset: faceret diuina: et si diuine mīme  
oueniret exhibēt hūana et n alius: nec alius  
sed idē ipē ēē. qui utrūq; pfecte existens p  
humanā solueret: qđ illa dēbat: et p diuinā  
posset qđ expediebat. Ex qua auēte relinqđ  
qđ fm humanā nām dēbat pati xps. ut redi-  
meēt genus humanū. S; si hūit debitu. ergo  
hūit necitatē debiti ad moriendū: seu obno-  
xietatē qđ idē est.

Itē Aug<sup>9</sup> ad Iulianum  
Si talē carnē qualē habuit Adā in pmo sta-  
tu assūpsit xps. Nō solū caro xpi nō ēē ca-  
ro peccati: sed nec similitudo carnis pctī. Quare  
vř qđ nō assūpsit carnē de pmo statu ade-  
sed de scđo. Et ita relinqđ qđ assūpsit car-  
nē: ut est in ea necitas ad moriendū. Itē  
assūpsit carnē de carne xgine: licz nō fm  
legē ppagationis. sed ope spūs sci. Cum g<sup>o</sup>  
tota xgine caro hūit necitatē ad moriendū  
g<sup>o</sup> et caro xpi.

Item Debr. 7<sup>o</sup>. glo. Siē altis  
hōibus statutū est sel mori. ita xps eadē ne-  
cessitate mortuus est. Relinquit g<sup>o</sup> qđ xpus  
mortu<sup>9</sup> ē necitate.

Itē fm qđ dicit pñus  
in methaph. necitūm vř qtuor mōis: fm qua-  
tuor gñis cāp. Est enī necitas fm cāz forma-  
lē. fm qđ vř qđ calidū de necitate calefacit  
seu patiens de necitate patit<sup>9</sup>. Et est necitas  
fm cām mālem: fm quā vř qđ necē est calidū  
in sūmo fieri ignē. fm qđ uicē qđ passibile in  
sūmo dispositū necē est pati. Et est necitas  
fm cām efficientem: que uocat necitas fm  
uolentiā uel coactionē: fm quā dicitur qđ



fontis lapide impulsu necesse est moueri. Et e  
necitas fm cam finale fm qua dr qd ferram  
necesse est esse ex ferro et calide: ga est ad vi  
uendum dura et solida. Dicendum g<sup>o</sup> qd in no  
bis est necessitas ad moriendum uel patiendum  
fm cam malem: formalem et efficientem. In vo  
mino xpo ibi fuit necitas solu fm cam ad  
patiendum finale: fm qd dr Gal. 4. **H**ic de  
filii sui zc. ut nos redimeret zc. Sed ista re  
demptio no potuit esse nisi p satisfactione  
nec satisfactio nisi p passione. **I**o fm necita  
te cam finalis fuit necessitas patiendi i xpo  
fm qd dr hebr. 9. sup illud. Ut morte in  
tercedente zc. glo. mors erat necessaria in  
redemptioe: et subdit tm vtiq: fuit nrm peccm  
vt saluari no possemus nisi vnigenit<sup>us</sup> dei fi  
li<sup>us</sup> p nobis debitorib<sup>us</sup> mortis moreretur. **N**o  
aut in xpo fuit necitas ad moriendum: fm  
necitate: cam efficientis. qd nulla ca poterat  
eu cogere ad moriendum: ca in qua creatus: nec  
est necitas fm roez cam malis. qd illa est ne  
cessitas tracta ex vitio ppagatois in nobis  
et illa est necessitas conditionis: nec necitas bz  
roz cam formalis: qd illa no pot phiberi: nec e  
uoluntaria: qd dicit Jo. 8. **P**asiones et si fm  
lege nae fiebant in xpo: no tm coacte s uo  
luntarie. **A**d ea g<sup>o</sup> que obiciunt in prem ne  
gatiua. **E**t ad pma duo vob. fm autem **H**oc  
in li<sup>o</sup> de duab<sup>us</sup> nris et vna psona xpi: qd xps  
a triplici statu hois accepit aliqd. **P**mo sta  
tu accepit indigentia cibi et pot<sup>us</sup> uel ad cibum  
et potum. **S**eco necessitate ad moriendum. **T**er  
tio ipso possibilitate ad peccandum: et ita no ac  
cepit carne in omi eo mo quo fuit in **A**d  
in statu pmo. vob. g<sup>o</sup> qd dr assumpsisse de  
altitudine humane nature: et pmiis nre mas  
se. s<sup>ed</sup> dr qd accepit carne cu plena subiectioe  
respeu metis: vt sicut caro an peccatu nullo  
mo occupabatur aduersus sem. sed oino sibi  
ciebatur. **S**ic et caro xpi etia pl<sup>ur</sup> subiciebatur  
spui: no tm attendit similitudo qtu ad mortem  
qd in **A**d fuit solu mortalitas fm potentia  
absq: aliq dispo<sup>sitione</sup> et necessitate ad moriendum  
**I**n xpo xpo fuit mortalitas cu assumpta dispo  
sitione ad moriendum: que quidem dispo fm  
toez cam finalis potit necessitate: quis fm roz  
cam malis vel formalis ul efficientis put vi  
eti est no ponat necitate. **E**t p hoc p<sup>er</sup> soluto  
ad duo pma. **A**d aliud vob. qd h<sup>ic</sup> qd hic dr  
remota ca remouet effectus. intelligit in cas  
naltibus et effectib<sup>us</sup>. **N**o in cas innaltib<sup>us</sup>. vñ  
exemplu. **A**ug. tale e in li<sup>o</sup> de tri. in fixio teli in

corpe e ca morbi: no tm remota in fixione te  
li re. nouet morib<sup>us</sup>. **P**reterea sicut dictu est  
sup. **P**ena no sp est effect<sup>us</sup> peccati in sustine  
te pena. **Q**ueda eni pena est que no ordinat<sup>ur</sup>  
ad culpam: sed ad gloria sicut dicit br<sup>un</sup>us **B**reg<sup>o</sup>  
**Q**ueda etia est pena p peccato alieno no p  
prio quo fuit pena in xpo ad satisfactionem  
nri peccati no sui. **A**d aliud **A**nsel. vob. qd  
est necessitas imutabilitatis: et e necitas co  
actionis vel phibitois necessitate imutabi  
litate. vob. est qd necesse fuit xpm mori. quia  
imutabiliter mori uoluit. necitate xpo coactio  
nis uel phibitois mine. **U**n dicit **A**nsel. sic  
dicit. **I**dcirco no potuit no mori. quia vere  
moritur<sup>us</sup> erat: et io moritur<sup>us</sup> erat: qd hoc ipso  
te et imutabiliter uoluit. seq<sup>ue</sup> illu no ob aliud  
no potuisse no mori: nisi qd imutabili volun  
tate uoluit mori. **A**d oia alia obiecta per  
**A**nsel. vob. qd posse et no posse: et necesse et ipso  
bile dicit<sup>ur</sup> duob<sup>us</sup> modis. **P**otentia uel ipo  
tentia: necessitate uel ipsoibilitate. uel ipso  
bilitate q est in ipso. aut que est in alio. **C**u g<sup>o</sup>  
dr de deo et de xpo necesse uel ipsoibile: intelli  
gendu est no de necessitate: uel ipsoibilitate  
que e i ipso: s necessitate uel ipsoibilitate  
que est in alio: et hoc pprio mo accepto noie  
necessitatis. fm qd dr coactio uel phibitio  
et hoc est qd dicit **A**nsel. **C**u dicim<sup>us</sup> iste ho  
pot vinci. **S**ensus est aliqd pot eum vincere  
**U**n no ponit potentia in ipso: sed in altero.  
**S**ilr cu dicimus ille no pot vinci. sensus est  
qd nullus eu vincere pot. **U**n p hoc no pot  
impotentia in ipso sed in altero. **S**ilr cu dici<sup>mus</sup>  
deu o necessitate facere aliquid non signum<sup>us</sup>  
qd in illo sit aliqua necitas: sed qd est in alio  
**C**u g<sup>o</sup> dicim<sup>us</sup> aliquid necesse ee: aut no esse in  
eo no intelligit<sup>ur</sup>: qd sit i illo necitas cogēs aut  
phibens. sed sign<sup>ificat</sup> qd in oibus aliis reb<sup>us</sup> e ne  
cessitas phibens facere eas et cogēs no fa  
cere cont<sup>ra</sup> hoc qd de deo dr. na cu dicimus  
qd necesse est deu sp vez dicere: et necesse e  
eu nuq metiri. no dr aliud nisi qd tata est i  
eo constantia suadi xitate ut necesse sit nul  
la rem facere posse vt vez non dicat. aut vt  
mentiat<sup>ur</sup>. quapropter cu dicimus fili<sup>us</sup> dei non  
potuit no metiri. aut necesse hui<sup>us</sup> mori non  
sign<sup>ificat</sup> i illo ulla ipotentia seruadi vita sua imor  
tale. **S**ilr cu dr necessario uoluit mori. aut  
no potuit uelle n<sup>on</sup> mori. **N**o sign<sup>ificat</sup> ipotentia no  
ledi seruare vita sua. sed imutabilitas uolun  
tatis qua se spote ad hoc fecit hoiem. vt in  
eadē uoluntate pseruans moreretur: et q nulla



res potuit uoluntate illā imutare. et hoc p[er] m[er]ito ad omnia obiecta ad p[re]m negatiuam.

Ad obiecta ad p[re]m affirmatiuā. Ad tria p[ri]ma r[ati]onandū est p[er] d[ist]inctionē. Ansel. li. 2.<sup>o</sup> Cur de<sup>o</sup> hō. 17.<sup>o</sup> ca.<sup>o</sup> Est necessitas p[re]cedens q[ui] cā est ut sit res. Et est n[ec]essitas sequētes quam res facit. P[re]cedēs et efficiens necessitas est cū d[icitu]r celū uolui: q[ui]a n[ec]esse est ut uoluas. Sequēs d[icitu]r et que nihil efficit s[ed] fit. hec est euz vico ex necessitate loqui cū loq[ui]s. Cum. n. h[ic] vico significo te mihi facere posse. ut dum loq[ui]s nō loquaris: nō q[ui] aliqd te cogat ad loquēdū. Nā violentia nālis cōditionis cogit celū uolui. Te d[icitu]r nulla n[ec]essitas facit loqui. S[ed] ubiq[ue] est p[re]cedens necessitas et sequēs nō aut ubi sequēs ibi statū et p[re]cedens. Possumus nāq[ue] dicere n[ec]esse est celū uolui: quia uolui: sed nō s[ic] est ver[um]. idcirco te loq[ui]: q[ui]a n[ec]esse est ut loquaris. ita sequēs n[ec]essitas currit p[er] oīa t[em]p[or]a hoc mō. Quicqd fuit n[ec]esse ē fuisse. quicqd est n[ec]esse est esse. et n[ec]esse est futurū fuisse. Quicqd futurū est: n[ec]esse est esse futurū. Si vis g[od] oīum que fecit x[ristu]s: et q[ui] pas sus est verā scire necessitatē. scito oīa ex necessitate fuisse: q[ui]a ipse uoluit. Voluntatē d[icitu]r ei<sup>9</sup> nulla p[re]cessit n[ec]essitas: q[ui]a si nō fuerūt nisi quia ipse uoluit: si nō uoluisset non fuissent. Per hāc g[od] d[ist]inctionē necessitatis p[er] solo ad tria p[ri]mo obiecta. Ad aliud s[ic] p[er] solo p[er] d[ist]inctionē. Ansel. in codē. li. 18.<sup>o</sup>. c. Scito q[ui]a sicut cōtingit posse et nō posse: et n[ec]itates aliqui d[icitu]r nō q[ui] sūt i reb[us] ubi d[icitu]r: sed q[ui] sūt in alio: ita et debere. Quippe cū dicimus paupes a diuitib[us] elemosinā debere accipere nō est aliud q[ui] diuites paup[er]ib[us] debere clam ipendē: hoc nāq[ue] debitū non est exigendū a paup[er]e: sed a diuite. De<sup>o</sup> quoq[ue] d[icitu]r oībus debere p[er]se. nō q[ui]a in hoc ille aliq[ui] mō sit debitor. S[ed] q[ui]a oīa debent illi subesse. et d[icitu]r d[icitu]r facere q[ui]d vult: q[ui]a q[ui]d vult d[icitu]r esse. ita q[ui] vult creatura aliquid facere q[ui]d suū est facere et nō facere d[icitu]r debere facē. quia q[ui]d ipa vult d[icitu]r esse. N[on] itaq[ue] ihs cū mortē sicut vicimus uoluit sustinere. q[ui]a suū erat et pati et nō pati debuit facere quod fecit: quia quod uoluit facere debuit facere: et non debuit facere q[ui]a nō ex debito: et sic p[er] solo ad quartū obiectū. Ad alia d[icitu]r obiecta d[icitu]r. fm. 10. dam. q[ui] nāles nostre passionēs fm nām et sup nāz fuerūt in x[risto]. Scdm nām. n. mouebant passionēs q[ui] de<sup>o</sup> p[er]mittebat carnē pati que sunt ei<sup>9</sup> p[ro]p[ri]a. Sup nām aut[em]: q[ui]a nō p[re]cedebant in

in d[icitu]r nālia. i. nāles passionēs uoluntatem. Nibi. in. coactū in x[risto] cōsiderat. sed oīa uoluntaria uolēs excuruit: uolens situit: uolens mortuus est. Ad ultimū q[ui]d obicitur. 7.<sup>o</sup> ad Hebr. in glo. Sicut in aliis hōib[us] statutū ē zc. d[icitu]r. q[ui] vis faciēda est in hoc q[ui] d[icitu]r sel. nō fit ibi opatio mortis ad mortē. sed mortis sel ad morte semel. fm. q[ui] d[icitu]r Ro. 5.<sup>o</sup>. X[ristu]s semel p[er] peccatis nostris mortu[us] est zc. et sic absoluitur questio ista.

## Consequenter que

rit de necessitate passionis q[ui]tū ad inferiorē cām finalē fm q[ui] d[icitu]r vicim<sup>9</sup> ferrā n[ec]esse est eē ex ferro et ex calibe. q[ui]a est ad scidendū: eodē mō d[icitu]r d[icitu]r x[ristu]s n[ec]esse est pati: quia incarnat<sup>9</sup> est ad redemptionē. Ad q[ui]d sic Greg[orius]. Tanta debuit esse humilitas redemptoris q[ui]ta fuit supbia p[er]uicatoris: et quāta fuerit humilitas p[er]s. quia Adā ascendere uoluit ad d[icitu]r tātē nō in unione p[er]sone: sed in cōformatione scie. Sed de<sup>o</sup> descendit vsq[ue] ad unione cum hūana. phi. 2.<sup>o</sup>. Habitu muet<sup>9</sup> ut hō zc. Ergo tāta fuit hūilitas q[ui]ta p[er]uicatio. g[od] nō n[ec]esse fuit x[ristu]m pati ad redimendū hōiem. Itēz t[em]p[or]e meruit ab initio sue cōceptionis q[ui]tū p[er] q[ui]d p[er]s. quia q[ui]tās meriti attendit penes caritātē. Si g[od] tāta caritate mouebat ab initio q[ui]ta p[er]s. q[ui]a nō creuit caritas i eo cū sp[iritu] fuerit plenus g[ra]tia et ueritate. g[od] t[em]p[or]e meruit ante v[er] p[er]s: g[od] nō n[ec]esse erat pati. Itē Bern[ardus]. vna gutta sanguinis sufficiens fuit p[er]c[us]sio nostre redemptionis. g[od] p[er] circūcisionē nō fuit n[ec]esse eū pati. Itē p[er] solā grātiā reconciliamur deo. g[od] cū in plena recōciliatōe sit plena remissio pene et culpe. g[od] nō fuit n[ec]essā passio Ro. 3.<sup>o</sup>. Iustificati gratis p[er] grātiā. Ad oppositū Hebr. 2.<sup>o</sup>. Dicebant. n. eū p[er] passionē cōsumare glo. nisi x[ristu]s pateret hō nō redimeret. et nō redempt<sup>9</sup> p[er]iret et sic frustra oīa. Ex quo relinquit q[ui] n[ec]esse fuit ip[su]m pati ad redimendū hōiem. Itē ad thy. 2.<sup>o</sup>. Apparuit grā dei zc. glo. nō essemus p[ar]ticipes diuinitatis ei<sup>9</sup> nisi es[et] p[ar]ticeps mortalitatis nostre g[od] zc. R[ati]o d[icitu]r. fm. Ansel: q[ui] de necessitate redemptionis passus est x[ristu]s. t[em]p[or]e d[ist]inguēdū: est inter liberationē et redemptōē. Redimē enī est rē suā iusto p[er]c[us]sio recuperare: et nisi esset passio nō esset p[er] iustū p[er]c[us]sio recuperatū q[ui]d erat amissū. t[em]p[or]e si alio mō liberasset q[ui] p[er] passionē esset liberatio nō redemptio. Unde d[icitu]r glo p[re]dicta nisi x[ristu]s morerē homo nō



redimeret posito q̄ debebat redimi. i. iusto  
p̄cio liberari vel recuperari. **De** .n. creauit de  
terra hōiem fm̄ imaginē suā ⁊ itez ouertit  
eū in ipam. i. in ipam imaginē quod factum  
est p̄ gratiā redemptionis. **Eccle. 17.** **Ad** il  
lud q̄ obiciē maior fuit hūilitas redempto  
ris i. incarnatōe q̄ supbia p̄uicatoris. **Ad**  
**dicendū** q̄ in peccato **Ad** nō solū fuit cla  
tio: s̄ etiā p̄uersa delectatio. **Un̄** gen. 3. **U**i  
dit mulier lignū zc. ⁊ fuit p̄uersa delectatō  
fm̄ spm̄. s. in appetendo ⁊ fm̄ corp⁹. s. come  
dendo. **Un̄** sic ab elatōe inchoauit peccm̄ ade  
ita fuit cōsumatō i. cōsumatōis delectatōe. eod̄  
mō dispensatio nostre redemptionis fuit in  
initio hūilitatis incarnationis p̄gressus in  
ouerfatione in qua passus est p̄ passionem  
**Un̄** ficut **Luce. 19.** cōsumatio v̄o fuit in  
passione. vñ dixit cōsumatū est. ouecuit enī  
hic adimplere oēm iusticiā vt ficut delectatio  
fuit p̄ oēs sensus p̄uicatoris. vt p̄ gen. 3. **I**  
**ta** xps passus est p̄ oēs sensus vt p̄ i. euā  
gelio. **Ad** aliud v̄o. q̄ mereri p̄t dupl̄ i  
xtute ⁊ in effectu. **Meritū** in xtute mensu  
rat fm̄ caritatē: ⁊ q̄ta caritas tm̄ meritum.  
**Meritū** in effectu nō solū est in caritate. s̄  
in caritate diuicta effectui. **P̄io** mō tm̄ me  
ruit xps in initio ⁊ p̄. **Secō** mō nō. **Unde**  
p̄ volūtate diuicta caritati qua p̄dicabat: ⁊  
huiusmōi faciebat: ⁊ meruit r̄missionē pene  
sed p̄ caritatē diuicta effectui meruit remis  
sionē pene ⁊ culpe totalit̄. **Ad** aliud quod  
obiciē de vna gutta sanguinis zc. v̄o. q̄ sa  
tisfactoria pena p̄t dupl̄ ponderari: aut fm̄  
genus aut fm̄ circūstantias. **Si** fm̄ circū  
stantias p̄one ponderet pena cū vita xpi sit  
vita dei. **Sic** quelz gutta sanguinis sufficiēs  
fuit. **Et** sic intelligit̄ auct̄as **ber. 7.** in satisfac  
tōe at̄ r̄ndē v̄o gen⁹ pene generi culpe. **Et** iō  
fm̄ genus culpe nō fuit sufficiens. **Ad** a  
liud q̄ obiciē p̄ solā gr̄az reconciliamur zc  
**dicendū** est q̄ v̄ez: supposita passione xpi  
**Un̄** dicit **Ap̄s. ro. 3.** iustificati gratis p̄ f̄iō  
in sanguine. **Unde** si des sanguinis passiois  
est que iustificat.

### Consequenter que

rit̄ de necessitate passionis q̄tū ad causam  
superiorem. **Ad** q̄ sic. **Necessitas** multipl̄ vicis  
**Necessitas** cāe inferioris. s. que ponit ipossi  
bilitatē nō essendi. s. q̄ ipossibile est alr̄ se ha  
bere. **Est** necessitas cāe superioris que est ne  
cessitas imutabilitatis: vt cū d̄r̄ deū necē ē

esse bonū. seu illud fore q̄ de⁹ vult: ⁊ de  
hac loquimur hic. **Ansel. in li.º car de⁹ hō**  
**Quod** i. in cōueniens deo sequi ē ipossibile. i.  
in deo poni i. cōueniens ē ipossibile. i. mō q̄  
libet cōueniens necesse est deo attribui. **S**  
nisi xps patiat̄ sequi i. in cōueniens deo. g.  
xps necesse est pati: p̄batio minoris. nisi xps  
moreat̄ hō nō redimit̄. ⁊ nisi redimatur fru  
stra sūt oīa. **Ergo** cū in cōueniens sit deo ali  
quid facere frustra. in cōueniens est deo q̄  
xps nō patiat̄. g. necesse est xpm̄ pati. **I**  
te sup̄ illud **Debr. 2.º**. **Per** passionē cōsumare zc  
glo. nisi xps moreret̄ hō nō redimeret̄: ⁊ nō  
redempt⁹ p̄iret. ⁊ sic frustra essent oīa facta  
q̄ est ipossibile. q̄re v̄r q̄ necesse fuerit xpm̄  
pati. **Si** dicat̄ q̄ aliud est deū liberare: ⁊ a  
liud hōiem liberari. **Nō** p̄ se nō poterat libe  
rari. cū nihil hēret: deus tñ poterat liberare  
**Un̄** **Reglū moralib⁹. 20.** **Qui** nos fecit ex  
istere de nihilo reuocare nos potuit s̄m̄ mor  
te sua ⁊ passione. **Cōn. de⁹** nūq̄ sine satisf  
factione liberat hominē. sed nullus homo  
p̄t satisfacere de originali: q̄a nō p̄t satisfā  
cere de iniuria quā intulit deo. nec aliq̄ crea  
tura vt dicit **Ansel. g.º** oportuit q̄ esset hō  
de⁹. **Un̄** dicit **Ansel. Ille** qui de suo poterit  
vare q̄ super oē q̄ sub deo est. **Maiores** ne  
cesse est esse oī eo q̄ sub deo est. **Un̄** pie eli  
gendū fuisset. **Ad** cōtemnere oīa sub deo q̄  
eū offendisse. **Et** s̄m̄ cuiuslibet peccator. ergo  
plus debuit reddere q̄ oīa que sunt s̄b deo  
q̄ nō p̄t facere nisi de⁹. g.º zc. **I**te **Ansel**  
**Nihil** de⁹ p̄t dimittere i. ordinatū. sed si vi  
mitteret peccatū ipunitū ipe dimitteret i. or  
dinatū. g.º nō p̄t dimittere peccatū ipunitū  
**S** punire peccatū est dupl̄. fm̄ iusticiā i  
inferno: aut fm̄ misericordiā in p̄ni. punien  
do. g.º oportuit q̄ sic uel sic puniret. **Sed** non  
ouenit diuine bonitati totalit̄ punire creatu  
rā humanā in inferno. q̄a tota obligabat̄ p̄  
peccatū. **Ad** g.º oportuit q̄ hic recipiat sa  
tisfactionē. sed hō nō potuit satisfacere: ⁊ tñ  
debuit satisfacere. de⁹ aut̄ potuit: sed satisfā  
ctionis debitor nō fuit. **Si** g.º satisfactionē  
necē est esse p̄ penā ei⁹ qui v̄z ⁊ p̄t. g.º necē  
est satisfactionē esse p̄ passionē hōis dei.

**Si** dicat̄ q̄ de⁹ potuit peccatū dimittere ipu  
nitū de potentia nō de iusticia. q̄ disti.º p̄t  
**Ben. is.º** **Nō** potero celare **Abraā.** **Cōn. Po**  
nat̄ q̄ dimittat culpā humani ḡnis ipunitā  
**S** si hoc facit ordinate facit. q̄a quicqd̄ fac  
ordinate facit. ergo nulla est distinctio. ergo



necessitate eāe superioris passus est. **Cōtra**  
**3o. 3o.** Sic de<sup>o</sup> dilexit mūdū vt filiū suū va-  
 rer: Si g<sup>o</sup> dedit grātis dedit. nō g<sup>o</sup> necessita-  
 te. **R<sup>o</sup> fm Ansel.** Est necitas cōter victa  
 sicut necessitas imutabilitatis: et est neces-  
 sitas pprie deā: sicut coactionis vel phibiti-  
 onis. prima est in deo: scda nūq̄. Si g<sup>o</sup> refe-  
 rat necessitas passionis xpi ad coactionem  
 vel phibitionē sic nō necessitate aliq̄ passus  
 est. **Un̄ dicit Ansel.** Volūtas dei nulla neces-  
 sitate facit: s<sup>o</sup> sua prāte. S; volūtas xpi fuit  
 volūtas dei. Nulla g<sup>o</sup> necessitate mortuus  
 est. sed sua prāte. **Itē nō ob aliud vicim<sup>o</sup> en;**  
 nō potuisse nō mori. nisi q̄a imutabili volū-  
 tate voluit nō mori. **Ad illud qd obicitur**  
 qd liber incōueniens deo ipossibile sequi  
 vob. qd si nō liberasset esset cōueniens fm iu-  
 sticiā. **Si xpo alio<sup>o</sup> liberasset eēt cōueniēs fm**  
 misericordiā q̄admodū. qd h<sup>o</sup> mō liberauit est  
 cōueniens fm iusticiā misericordiā et sapiām.

**Ad obiecta oīa hēs solo;** sup in qdē de  
 pō dei li<sup>o</sup>. i<sup>o</sup>. vbi q̄rit qd vica<sup>o</sup> deo possibile

**Cōsequenter** que  
 de cōuenientia passionis xpi. Et p<sup>o</sup>  
 quo ad cōuenientia quo ad deū. **Secdo** quo  
 ad cōuenientia quo ad nos. **Itē** querit qd  
 ad deū duplr. **Prō** si cōueniens est iusticie  
**Secdo** si cōueniens misericordie.

**Ad primum** sic **Ansel.** q̄ iu-  
 sticia est hōiez  
 iustissimū oīum mori tradere p peccatore  
**Quis** h<sup>o</sup> si innocentē dānaret: vt nocentē libe-  
 raret dānandus nō iudicaret. ergo v<sup>o</sup> qd nō  
 cōueniat iusticie di. **Itē Ansel.** Si ali<sup>o</sup> p<sup>o</sup> pec-  
 catores saluare nō potuit vbi est ei<sup>o</sup> oīpote-  
 tia. Si xpo potuit s<sup>o</sup> noluit: quō defendemus  
 ei<sup>o</sup> mīam potentiā ei<sup>o</sup> atq; iusticiā. hec ē op-  
 positio infidelīū. **Si** vica<sup>o</sup> qd nō damnauit  
 nec ēdidit s<sup>o</sup> pmissit hoc fieri. **Cōe Ansel.** imo  
 p<sup>o</sup> pcepit vt moreretur. **Un̄ p<sup>o</sup> 2<sup>o</sup>.** factus est  
 obediens p<sup>o</sup>i vsq; ad mortē zē. **Itē Hebre**  
**4<sup>o</sup>.** Didicit obediētiā ex his que passus est  
**Itē Ro. 8<sup>o</sup>.** Proprio filio nō pepcit. ergo p<sup>o</sup>  
 tradidit eū in mortē: qd nō v<sup>o</sup> cōuenire iusti-  
 cie dei. **R<sup>o</sup> vob.** qd mod<sup>o</sup> iste fuit de cōueniē-  
 tia diuine iusticie. **Dei.** n. iusticia est vt nūq̄  
 peccatū dimittat sine pena. peccatū nullum  
 ordinat nisi in pena fm qd dicit **Aug<sup>o</sup> i li<sup>o</sup>**  
 de nā boni. Peccātes in suppliciis ordinat<sup>o</sup>  
 g<sup>o</sup> aut peccatū ordinat<sup>o</sup> de districta iusticia  
 vt puniat eternalit. **Aut** de iusticia cū mīa

vt puniat tpaliter. et sic passus ē de iusticia  
 quia nō poterat reat<sup>o</sup> solui p hōiem purum.  
 fm qd pbat **Ansel.** **Do.** n. nō poterat reddē  
 sed debebat. de<sup>o</sup> poterat. sed nō debebat.  
**Oportuit** ergo qd soluet hō de<sup>o</sup>. hō qd dēret  
 et de<sup>o</sup> qd posset. **Ad illud qd obicit<sup>o</sup>:** qd ino-  
 centē odemmare nō est iustū. vob. fm **Ansel.**  
 qd ipm p<sup>o</sup> nō coegit ad mortē: s<sup>o</sup> ipse volūta-  
 rie subiit mortē. qd g<sup>o</sup> uoluntari<sup>o</sup> fuit. non  
 fuit iniusticia. **Est** tñ addendū ad solutōnez  
**Ansel.** qd referendo ad potentiā diuinā ab-  
 solutā. nulla esset iniuria punire innocentē: fm  
 qd dicit **Ap<sup>o</sup>ls. Ro. xi<sup>o</sup>.** Nūquid prāte habet  
 figul<sup>o</sup> zē. quia nulla actio dei pot esse iniusta

**Itē** referendo ad iusticiā. vob. qd de<sup>o</sup> ordi-  
 nat mala. **Un̄** pot punire innocentē ppter bo-  
 nū qd inde elicit<sup>o</sup>. s. salus hūani generis. **Un̄**  
 sic punit<sup>o</sup> est. **Job** tñ p bono p<sup>o</sup>prio. **Xps** aut  
 p alieno. quō ergo defendem<sup>o</sup> ei<sup>o</sup> potētiā  
 et sapiām. vob. qd ex eo qd ex malis pene elicit  
 et bona ex hoc defendim<sup>o</sup> eius sapiām. **P<sup>o</sup>**  
 terea qd nō pot oqueri creatura de aliq̄ iu-  
 ria defendim<sup>o</sup> ei<sup>o</sup> iusticiā. **Ad aliud** quod  
 obicit<sup>o</sup> pcepit eū mori. vob. fm **Ansel.** qd vi-  
 scernedū est in his que fecit ex obedientia  
 qd. s. seruauit mīam et iusticiā et veritatē et  
 obediētiā. vnde dicit sponte subiit mortē  
 nō ppter obediētiā deferendi vitā. sed ppter  
 obediētiā suadi iusticiā. in qua tā firmi ē  
 pseuerauit: vt inde mortē incurreret. **Unde**  
 qd p<sup>o</sup> pcepit tenere vitatē ppter ipam xpo  
 tenēdam passus est.

## Cōsequenter que

rit. vtz cōueniat diuine mīe. **Ad** qd sic. **Do-**  
 nitas dei et mīa debēt eligere viā illā q̄ ma-  
 gis est ad salutē S; viā que magis h; imita-  
 tores magis est ad salutē. S; in viā pspicit<sup>o</sup>  
 magis hēret imitatores: et dico pspicit<sup>o</sup>  
 nō culpabilis. g<sup>o</sup> magis est ad salutē g<sup>o</sup> illā  
 magis debuisse elegisse qd mortē. **Item**  
**Dyo<sup>o</sup>.** **Optimi** est optima adducere et optio  
 mō. S; optime adducere salus n<sup>o</sup>a sine pec-  
 cato alie<sup>o</sup> qd cū multoz peccato. sed p passi-  
 onē nō adducit salus n<sup>o</sup>a sine peccato mltō  
**Ergo** nō cōuenit diuine mīe. **R<sup>o</sup> vob.** S; **Aug**  
 de hā religione. **Dē** peccatū est ex eo quod  
 appetimus que xps contempsit: et qd refugim<sup>o</sup>  
 qd ipse sustinuit vel appetiuit. **Appetiuit** autē  
 xps paupratē vilitatē et subiectionē. **Volēs**  
 xpo eligūt diuitias vilitas et honores. **Si**  
 g<sup>o</sup> elegisset viā pspicitatis nō cōueniret diuine



mīe. quia tūc nō ēss; recessus a peccato. **I**pse aut elegit talē in qua est recessus a peccō. vel pōt dici qd redemptio hōis debuit fieri p satisfactiōē p peccato. Satisfactio aut p peccato v; esse penalis et afflictiva. ppter qd debuit esse redēptio hōis nō p incessū in via p speritatis. Sed poti⁹ aduersitatis penalis.

Ad aliud qd obicit optimi zc. Dicendū ēm **Boe.** Oido puidencie vine cūcta opletit. vt si qd ab assignato ordine recesserit i aliū ordinē relabā. et exēplū **Ansel.** est i cētro et circūferentia. qto. n. plus elongat a cētro. tanto plus appropinquat circūferentie. et e⁹. eodē mō vō. qd puidencia est sicut circūferentia cūcta otines. et qto quis elongat a vita pxiat morti et e⁹. **Silr** est de iusticia et mīa. **I**pse aut nō coegit libz arbitrium hōis: sed pedit necessitati ad redemptōz nō cogendo li. ar. **U**n si opulisset: vt nō posset ei intēptare mortē. iā habuisset coactā vitāz. **U**n ex ppiio ipetu mortē intulerūt. **I**pse at ex malo ipetu eoz bonū redemptōnis pducit seruato ordine.

## Consequenter que

rit de conuenientia passionis quo ad nos. **A**d qd sic. **Matth.** 21. forte verebūf filiū meū **Iero.** forte vicēs tangit li. ar. eoz vt nō itētarent ei mortē si nō uellent. poterat g⁹ pati ab eis. **D**oc supposito quēis g⁹ si conueniens esset ipm pati a demonib⁹. vt qd sic. qd yabolus fuit auctor culpe p quā est gen⁹ hūanū pditū. ergo conuenit vt p eundē introduce tur sal⁹. p xpm g⁹ conueniens fuit vt esset passus a demone. si nō fuisset passus ab homīe

**I**tē debat soluere reatū hōis nō demōis ergo hō nō debebat ommittere reatū in occidendo xpm. **S**z in morte xpi augmētātū est peccū vel reat⁹. g⁹ nō debuit pati ab hōie. **R**⁹ vō. qd nō fuisset passus a demōe: si nō fuisset pass⁹ ab hōie. **U**n si nō fuisset passus ab hōie nihilōīnus esset redemptio seu liberatio hominis: et sufficeret sola uolūtas patiendi ad redemptōz siue ad liberationē. **U**n **Roma.** 3. **E**t aut zc. merces iputaf zc. glo. et qui habet uolūtatē et facultatē nō sufficit sola uolūtas. **E**t aut qui hz uolūtatē et nō facultatez sufficit sola uolūtas. eodē mō vō. est de xpo

Ad aliud qd obicit. qd conuenienti⁹ fuisset pati a demone. vō. qd passus ab hōie est passus a demone vt suggerente. ab hōie vt exquēte. **U**n sicut suggestit peccatū hōi pmo.

sic suggestit fieri passionē: et conueniens fuit qd sicut vicit suggerendo solūmō. vt suggerendo solūmō uiuicaf. **A**d aliud qd obicitur qd nō debuit pati ab hōie. vō. qd iste modus fuit conuenienti⁹ et maxie ostensiu⁹ caritatis. **U**n non solū soluit ab origināl. imo allicies fuit ad amorē. cū a peccatorib⁹ sustineret in semetipso oēdictiōez. **Debe.** i. 2. **E**t etiam orauit pro illis. **Luce.** 23.

**C**onsequēter queritur de quantitate passionis. **E**t querit⁹ duo. **P**ri⁹ de q̄titate in se. **S**ec⁹ de q̄titate i operatione ad satisfactionem.

**A**d primum sic **Aug.** **T**esti moniū nāc hōe est dolor adempti boni. g⁹ vbi melior nā maior dolor. **S**z nā xpi fuit optima. ergo in eo fuit maximus dolor. **I**tē **Tric.** p. **A**ttēdite et videte si ē dolor sic dolor me⁹ zc. **I**tē dolor est sensus diuiniōis ipatiens. **U**n vbi est maxia conuenientia: ibi est maxim⁹ dolor i diuidendo. **S**z xpi nā optime erat oplexio nara g⁹ zc. **C**on. Passio q magis hz sibi coniunctā delectationē minor est: et que maxie coniuncta: mīma est. sed xps sp fruebat. g⁹ mīmā hūit passionē. **I**tē cū nā rapit ad operationes nāles. s. i dormiēdo ut uegetabil ad operationes interiores: tūc tota cessat ab opibus exteriorib⁹: et ab actu rōnis et hi⁹. ergo multo fort⁹ cū aīa xpi fm rōz totā rapere ad dei otemplatōz. mīmā hūit passionē.

**I**tē mot⁹ maiores ipediūt minores. **C**um g⁹ xps maxio motu rapet et moueret i dei ergo mot⁹ doloris mīor ipediebat. **R**⁹ vō fm **Ansel.** distinguēdo nāz in xpo: et etiā rōz. **D**olor xpi si osideret fm nām maxim⁹ ē dolor. **M**agnus. n. dolor est qui magis est otra nām patientis. maior q magis est otra nām patientis et etiā otra uolūtatē. **M**aior ergo fuit dolor in xpo. quia magis otra nām patientis. vñ cū corp⁹ ei⁹ fuit optie oplexiōis et optie conueniens aīe. **A**īa maxie voluit in separatione iō maior dolor. **S**i osideret maior dolor fm qd vī otra uolūtatē patientis hoc est dupli. **N**ā est uolūtas nālis: et ē uolūtas rōnis: uel uolūtas rōnalis. **P**rimo mō fuit maxim⁹ dolor in xpo. et scdo mō nō fuit dolor in xpo. **Q**uia nūq fuit martir qui tm informat⁹ caritate desideraret mori. et ex hoc ē meritū passionis. **C**ū g⁹ obicit. qd hūit delectationē coniunctā. vō. qd delectatio fuit



in voluntate ut est rō. Passio xpi in uolūta-  
te. ut est nā: et iō nō ex eadē pte fuit delecta-  
tio et passio. vñ oportuit qd in vna pte hñet  
sūmū gaudiū ut uolūtariē et ex caritate im-  
pleret passionē qd exigit ad meritū: et ex al-  
tera pte maximū dolorē. Et hoc vult dām⁹  
cū loquit de passionib⁹ sup nām zc.

## Consequenter que

ritur de quantitate passionis p opationem  
ad satisfactionē. Ad qd sic. Melior est vita g-  
rie et nobilior incōpabilit vita nāe. Ergo v-  
structio illi⁹ peior. Si g⁹ p peccm subtrahit  
vita grē. in morte xpi solū vita nāe. Ergo nō  
est cōpabilis mors xpi ad satisfaciendū pro  
peccato. Itē peccm. Ade fuit gñale: qd nñ  
fusu in oēs. mors xpi picularis. g⁹ nō potu-  
it ēē satisfactoria p illo. Itē Ansel. Reat⁹  
peccati mēsurat fm magnitudinē nocumē-  
ti. tñ g⁹ fuit peccatū crucifixorū: sen crucifi-  
gentiū xpm. qd bonū fuit vita xpi. g⁹ nō  
est opensabilis ad satisfaciendū: nisi p peccō  
eorū. g⁹ nō p peccato oīum. Cōi. Ille qui  
patit nō solū est hō. sed est de⁹. Si ergo pō-  
deret quolibz actio ei⁹: erit illa opensabilis  
p quolibz peccato. Itē fm uolūtate et cari-  
tate ē mēsurā meriti. Si g⁹ psona satisfaciēs  
est psona dei: et caritas illa maxia q excellit  
oīa. g⁹ poterit satisfacere p qz culpa. R⁹  
vñ. qd nō est cōsiderandū qdū passus est. sed  
ex qto. vñ cōsiderādo circūstantias psonē. qd  
filius dei est: et circūstantias passionis et bi⁹  
sufficiens est passio xpi ad oēs: et oīum satis-  
factionē. Ad illud qd obicit de subiectōe  
vite nāe. vñ. qd vita xpi dupl⁹ pōt cōsiderari  
ut est vita dei: vel ut est vita hōis in se. Si  
cōsideret ut est vita dei: sic est sufficiens ad sa-  
tisfaciendū p infinitis peccatis: sed ut vita  
hōis in se cōsideret nō esset sufficiens. Ad  
aliud qd obicit qd satisfactio fuit picularis  
peccm yle. vñ. qd sicut peccatū gñale: ita et sa-  
tisfactio. Un⁹ et Ro. 5. Sicut p vni⁹ inobedi-  
entiā peccatores cōstituti sūt multi. Ita per  
vni⁹ obedientiā iusti cōstituti sūt multi: qd  
tum ad sufficientiā: qd nō qdū ad efficien-  
tiā: sicut sol cā sufficiens est illūinarōis oīū  
hōiū: nō tam cā efficiens illūinarōis in oī-  
bus: quia nō in cecis. Ad aliud qd obicit  
de peccato crucifixorū vñ. qd nescierūt vitā  
xpi esse vitā dei. Un⁹. i. Cor. 2. Si cognouis-  
sent nūq⁹ deū glorie crucifixissent zc. Un⁹ nō  
est infinitū peccatū eorū: qd non attingebat

nisi fm sciam eo 2. Un⁹ nō intendebāt subtra-  
here nisi vitā hōis. vñ excusant ab infinito  
et passio xpi p oīa sufficiens est ad soluendū  
pro peccatis omnium.

**C**onsequenter que  
ritur de effectu passionis vñice q  
ponunt qtuor. Prim⁹ iustificationis a pec-  
catis. Sed⁹ reconciliatōis ad deū. Terri⁹  
religatio prātis dyaboli. Quartus apertio  
ianue paladii.

## Ad primum

obicit in hunc  
modū 1. sa. 43.⁹.  
Ego sum: ego sū ipse q deo imitates ppe-  
me. Ergo sol⁹ de⁹ est q delect peccm. Relinq-  
g⁹ qd passio nō delect peccatū. Quia delectat  
et exclusiue dicit. Ego ego sū qui deo zc.  
ut nulli alii tribuat. Itē dicit auctas qd  
magis est de ipio facere piū q creare celum  
et terrā. Si g⁹ sol⁹ dei est creare sol⁹ dei ē  
de ipio facere piū. Cū g⁹ p passionē nō pos-  
sit esse creatio. Per passio nō pōt esse iusti-  
ficatio p quā est de ipio facere piū. Item  
passio xpi nō attingat aīam iustificandā: qd  
iā prerita est: nec etiā attingit p passionis  
qd erat in alio subiecto. Relinquit igit qd  
pōt agere in aīam. g⁹ nec delect peccatū.

Itē sola grā delect peccm. Si g⁹ passio xpi  
nō est cā grē efficiēs seu dās. Ergo nec rāz  
delectionis peccati. solus aut⁹ de⁹ est dator  
gratie nō aliq creatura. S; qd dicit Ber. Ab-  
sit ut pfectionē aīe tribuamus creature. dō  
aut⁹ ei⁹ creationē: cā longe pfecti⁹ sit esse pfe-  
ctū qd factū. Ex quo p; qd solus de⁹ ē dator  
grē nō aliqua creatura. Cōi. Apoc. 1. A-  
uit nos a peccatis in sāguie suo. g⁹ sāguis  
passionis lauit peccata. Itē Debe. 9. Sā-  
guis xpi qui p spm scm semetipm obtulit e-  
mūdauit cōsciam nrām ab opib⁹ mortuis.

Itē ibidē dī q sine sanguinis effusioe nō  
est remissio peccōz. R⁹ passio xpi se h; ad  
rmissioz peccati modis plurib⁹. Est. n. passio  
xpi dupl⁹: in rei nā et i aīa: fm qd passio xpi ē i  
rei natura opatur ad delectionē peccī duplīcī  
p modū meriti: et p modū satisfactionis. In  
peccato aut⁹ sūt duo. macula et reat⁹. macula  
que ē deformitas ut dissimilitudo ad deū. rea-  
tus obligatio ad penā. Est igit passio causa  
meritoria delectionis macule: qd meruit no-  
bis gratiā: et oē illud quo delect peccm. Un⁹  
Ro. 8. Si ppro filio nō peccat qd nō cum  
illo oīa donant. Et est etiā cā satisfactoria



reat<sup>9</sup> pene: fm qd vñ Ysa. 53. Vere nostros  
 languores ipse tulit zc. **Uñ** Ansel. z. Cur de<sup>9</sup>  
 hō. Putas ne vitā xpi tm bonū tā amabile  
 posse sufficere ad soluendū qd debet p pec  
 cati toti<sup>9</sup> mūdi. Et ridet imo plus pōt in in  
 finitū et subdit. Vides igit<sup>9</sup> quo vita bec vi  
 cat oīa peccata: n̄ p illis de<sup>9</sup>. Sic g<sup>o</sup> passio  
 xpi in ipa nā rei delect peccatū vt cā merito  
 ria grē ad delendū maculā: et vt cā satisfā  
 ctoria ad delendū reatū ad penā. Scdm xpo  
 qd passio xpi cōsiderat fm eē qd hz in aīabus  
 valet etiā ad remissionē peccati qtuor mōis  
 per dilectionem. per fidem. per cōpassionem  
 per imitationem. Istis enim qtuor modis  
 cōiungit aīe et hz esse in illa. Passio igit<sup>9</sup> xpi  
 in dilectione et fide: valet ad delectionē ma  
 cule. Passio hō xpi in cōpassione et imitatione  
 valet ad delectionē obligatiōis et reat<sup>9</sup> pene  
 Passio g<sup>o</sup> xpi duob<sup>9</sup> modis valet ad delecti  
 onē peccati: sicut dicit mgr in 3. sūaz. is. vñst.  
 Prim<sup>9</sup> mod<sup>9</sup> est ex pte caritatis. Scdm ex pte  
 fidei. Ex pte caritatis mod<sup>9</sup> est p modum  
 excitantis ad caritatē. Ex pte fidei p modū  
 efficientis. Mod<sup>9</sup> g<sup>o</sup> ex pte caritatis est: qd p  
 passionē xpi excitat in nobis amor dei: fm  
 qd dicit Apls Ro. 5. Cōmendat de<sup>9</sup> carita  
 tē suā in nobis. qm cū essemus peccatores  
 xps p nobis mortu<sup>9</sup> est. Et ex hoc attendi  
 mus ad anadū ipm amore caritatis: q apit  
 multitudinē peccatoz. Ex pte xpo fidei ostē  
 dit mod<sup>9</sup> p modū efficientis. qd passio xpi p  
 fidē formatā: que ē cū amore dei: valet ad de  
 lectionē macule peccati vt cā effectui cōiuncta.  
 et hoc in adult<sup>9</sup> i fide p pua. vel cū sacramēto  
 fidei vt baptisimatis ad delectionē macule in  
 puulis: et est hō ex fide aliena ecclie. Uñ apls  
 Ro. 4. Iusticia dei p fidē est ihu quē ppo  
 suit p piciatorē p fidē in sanguine. i. p fidē pas  
 sionis. Ex quo relinquit<sup>9</sup> qd ex fide passionis  
 est iustificatio: sine emūdatō peccatoz. Pas  
 sio hō xpi in cōpassione et imitatione: vel p  
 passionē et imitationē valet ad delectiōz rea  
 tus pene. Scdm passio interior vt cā meritoria  
 remissionis pene. imitatio in actu exteriori  
 vt cā satisfactoria pene debite. De cōpassiōe  
 z. tbi. 2. Si oparimur et cōregnabimus. De  
 imitatione. i. De. 2. Xps passus ē p nobis zc  
 Dicendū igit<sup>9</sup> ad primū qd ipse solus de<sup>9</sup> est  
 cā delens culpā vt pncipale efficiens et agēs  
 Passio hō xpi est in gñe cāe mālīs vel effi  
 cientis vt meritoria: qd nō est pncipale s3  
 coopans: sicut p3 ex dictis. Cū ergo dicitur

Ego ego deleo iniquitates ppter me. intelli  
 p exclusionē alteri<sup>9</sup> cāe pncipalis nō meri  
 torie vel coopantis seu mālīs. Ad aliud  
 vñ. qd passio xpi iustificat fm qd cōsideratur  
 in rei nā p modū cāe meritorie vel satisfā  
 ctorie. Scdm xpo qd cōsiderat vt hz esse in aīa  
 p fidē sic solū iustificat in rōne efficientis. s3  
 hoc est fides de ipa passione. et hoc p modū  
 cāe coopantis: nō p modū cāe opantis.

Ad aliud iā p3 rñio. Passio. n. xpi attingit  
 aīam vel in modū meriti grē que aīe datur  
 uel in modū solutiōis pene reat<sup>9</sup> p aīa: vel in  
 modū quo est in aīa ut dilecta vt credita vt  
 efficiens p cōpassionē et cōformata p imitati  
 onē vt victū est. Ad ultimū iā p3 rñio. qd  
 quīs passio xpi nō sit cā gratie effectiua. est  
 tamen causa meritoria.

## Consequenter que

rit<sup>9</sup> de cālitatis oīa in iustificatione uel re  
 missionē peccati p passionē et p resurrectionē  
 Nā vñ Ro. 4. Mortu<sup>9</sup> ē ppter delicta nra  
 et resurrexit ppter iustificatōz nostrā. Que  
 rit<sup>9</sup> g<sup>o</sup> qre pl<sup>9</sup> attribuit remissionē delicti passioi  
 et iustificatio resurrectioni qd e9. Itē iustifi  
 catio pōit remissionē peccati. Si g<sup>o</sup> resurrexit p  
 ppter iustificationē nostrā. Ergo et ppter pec  
 cati remissionē. Itē si p passionē est remis  
 sio peccati per passionē est iustificatio. Itē  
 glo. dicit ibi Ro. 5. Utraq<sup>9</sup> mors et resurre  
 ctio xpi delicta tollūt: et utraq<sup>9</sup> iustificat.  
 Nō g<sup>o</sup> v3 attribui morti tollere peccatum  
 et resurrectioni iustificatio. Picterea vñ  
 Ro. 5. Iustificati p fidē in sanguine. Ergo  
 passio uel fides passionis est cā nre iustifi  
 cationis. Cōuenienti<sup>9</sup> obuit dixisse mortu<sup>9</sup>  
 est ppter iustificationē nostrā et resurrexit  
 ppter delicta nra. Itē xps p resurrectionē  
 nō erat in statu merendi. g<sup>o</sup> nūbil meru  
 it p resurrectionē. ergo resurrectio sua non  
 fuit cā meritoria nre iustificationis uel nre  
 resurrectionis. R<sup>o</sup> fm glo. Ro. 4. Mortu<sup>9</sup>  
 est zc. Nō qd utraq<sup>9</sup>. i. mors et resurrectio  
 xpi delicta nra tollunt et utraq<sup>9</sup> iustificat  
 Mors tm xpi sola interitū vite ueteris sūgt  
 et in resurrectione noua vita sūgtur. Itē quia  
 qtuā ad sūgtionis diuersitatē verba vñst.  
 Ex quo accipit<sup>9</sup> qd mors et resurrectio xpi cō  
 panē remissioni peccati et iustificationi vt  
 cā et signum. Scdm qd signū mors cōpanē re  
 missioni. resurrectio iusticie uel iustificatōi  
 Scdm xpo qd cā. utraq<sup>9</sup> onenit vñiqz sic sup



obiectū est. et per hoc per ratio ad primum. Ad aliud ob. quod est iustificatio mortis ad inspectam iusticiam: que est in prima vita. Et est iustificatio mortis ad perfectam iusticiam que erit in patria. Prima est per meritum passionis. Secunda est per resurrectionem que est causa nostre gloriose resurrectionis et ita per consequens perfecte iusticie. Passio ergo et resurrectio indifferentes iustificanc. unde super Ro. 3. glo. Nova vita a iustificatioe incipit et immortalitate perficitur. Ex his ita patet ratio ad alia. Sed addendum est quod iustificatio large per respectum remissionis peccati. et respectum adeptiois iusticie secundum quod iusticia ponit duos terminos a malo ad bonum. Stricto vero respectu adeptionis iusticie. Quatum ergo ad figuratum passio christi resurrectio iustificat sed quod iusticia sumitur large. secundum quod sunt stricte quatuor ad eam passio christi et resurrectio iustificat. sed non quatuor ad figuratum. Ad ultimum ob. quod licet stat quod glie non sit stat merendi sumendo proprie meritis quatuor ad meritum specialis primum. et hoc quatuor ad existentes in gloria. merent tamen ipetrando alia et aduocando pro illis. Unde habemus. i. Jo. 2. Ad uocatum habemus apud patrem etc. De calitate vero resurrectionis infra determinabitur.

**C**onsequenter queritur de effectu reconciliatiois ad deum. De quo Ro. 5. Si adhuc cum inimici essemus reconciliati sumus deo per mortem filii eius. Multo magis reconciliari salui erimus in vita ipsi. secundum istum effectum deus christus mediator dei et hominum. Querunt igitur circa hec tria. Primum an sit mediator. Secundo secundum quid mediator. 3. quomodo mediator.

**C**irca primum sic habet ab Aug.

9. de ci. di. dixerunt quidam philosophi mediatores esse inter nos et deum demones. quoniam deus est immortalis et sine omni miseria. Homines miseri et mortales. Demones miseri et mortales. ex hoc occludebant demones esse mediatores inter nos et deum. quoniam immortale et miserum est medium. Inter immortale et beatum et mortale et miserum. Sed determinat Augustinus quod necesse est habere alium mediatorem: quia mediator huius separat et impedit accessum ad beatitudinem. dicitur enim sic. 9. de ci. dei. 15. c. Alius est mediis malus qui separat amicos. Alius bonus qui reconciliat inimicos. et ideo multi sunt medii separatores: quia multitudo que beatum est uni dei participatione fit beata: et participationis participatione misera multitudo malorum angelorum que se opponit potius ad impedimentum: quam

interponit ad beatitudinis adiutorium. etiam ipsa multitudo obstrepit quodammodo ne possit ad illud beneficium bonum perueniri. Inter beati angeli non possunt esse mediatores: quoniam ipsi sunt immortales et beati. quorum neutrum proprietatem habent homines. Dicitur enim sic Augustinus in eodem libro. Boni igitur angeli inter miseros et mortales et beatos immortales medium esse non possunt: quia ipsi quoque et beati et immortales sunt. Ex his patet quod neque angeli boni neque mali possunt esse mediatores. Sed quod aliquis sit mediator qui sit mortalis et beatus: immortali ad tempus: et beatus perpetuo: ut eo quod mortali ad tempus conueniret cum homine existenti in via. per hoc quod beatus existens in patria talis est christus deus et homo. Unde Augustinus in eodem libro. Querendum est mediis qui non solum homo. verum etiam deus sit. ut homines ex mortali miseria ad beatam immortalitatem habent medii. beatam mortalitas iterum inueniendo perducatur quod neque nunc non fieri mortale oportebat neque permanere mortalem. mortalis qui proprie factus est. non infirmata homini diuinitate: sed carnis infirmitate suscepta. non autem permansit in ipsa carne mortalis quam resuscitauit a mortuis quoniam ipse est fructus mediatorum eius ut nec ipsi propter quos liberandos mediator effectus est in perpetua vel carnis morte remanerent. Proinde mediator iterum nos et deum et mortalitatem habere oportuit transirentem et beatitudinem permanenter ut per idem quod transiret congrueret mortuus. et ad id quod permanet transferretur ex mortuis. Christus igitur medius seu mediator est conueniens et celsissimus cuius participatione et beneficentia homo miser et mortalis fieret beatus et immortalis. Unde Augustinus in eodem libro. Ad id se quippe interponit medius immortalis et miser ut ad immortalitatem beatam transire non sinat. quoniam persistit quod impedit. ipsa miseria. Ad hoc se autem interposuit immortalis et beatus ut mortalitate transacta: et ex mortuis faceret immortales. quod in se resurgendo monstrauit et ex miseris bonos. Unde nunquam ipse discendit. Ex his patere potest quod christus esset in quantum homo: mediator est inter nos et deum. Extrema enim sunt deus immortalis et beatus homo mortalis et miser. medius est homo mortalis et beatus qui fuit christus quatuor ad naturam humanam. Unde in eodem de deo Augustinus. Non tamen ob hoc mediator. quod hominum maxime quod per immortalitatem et maxime beatum. Longe autem a mortalibus miseris. Sed mediator per quod homo eo ipso uti ostendens ad illud non solum beatum. verum etiam beneficium non oportere quoniam alios mediatores: per quos arbitremur nobis peruenire gradus esse molliendos: quia beatus et beneficentis



de<sup>o</sup> princeps fact<sup>us</sup> hūanitatē nre cōpendium  
p̄buit p̄cipande veritatis sue. Nec. n. nos  
ab immortalitate et miseria liberās ad āgelos  
imortales beatosq; ita pducit. vt eoz p̄ci-  
patione nos imortales et beati simus. Et ad  
illā trinitatē et p̄cipatione angeli bti sunt:

## Secundo queritur

fm quid sit mediator: fm hō qd xps dī eē me-  
diator nō t̄p̄tū hō. Mediū. n. v3 cōicāre cū  
vtrōq; extremoz. sed inq̄tum hō nō cōicāre  
nisi cū alio. s. cū nobis nō cū dō. Ad hō v3  
qd mediū dī multiplicat. s. q̄tū ad ouenientia  
nāe: q̄tū ad ouenientia p̄prietatis: q̄tū ad  
ouenientia p̄sone. Dī mediū q̄tū ad nā: sic  
est mediū in coloub<sup>us</sup>. hoc autē mō nō ē me-  
diū in dēu et hōiez: qm nō pōt esse nā media  
Dī autē aliē mediū q̄tū ad ouenientia p̄prie-  
tati. Et hō mō pōt xps vici mediū esse q̄tū  
ad humanā nām: et in dēu et hōiez: qm habz  
p̄prietates ouenientes cū vtrōq; cū deo. s.  
beatitud. nē plenitudinē gr̄e et scie. et habz  
alias in quib<sup>us</sup> cōicāre cū hōie. s. mortalitatē  
et alios defect<sup>us</sup>. Cū g<sup>o</sup> dī qd necessariū ē me-  
diū cōicāre cū extremis. Et intelligendū est  
q̄tū ad hoc qd extrema sūt: seu fm ea h3 que  
sūt extrema. Et de<sup>o</sup> et hō nō sūt extrema: h3  
suas nās: sed q̄tū ad suas p̄prietates. Unde  
de<sup>o</sup> dicebat<sup>ur</sup> extremū rōne sue immortalitatis  
et beatitudis. hō xō rōe sue miserie et mor-  
talitatis. Xps autē q̄tū ad nām humanā vtri-  
usq; cōicāre alterā p̄prietatē. Itē alio mō  
dī xps mediū in dēu et hōiez: eo qd ei<sup>us</sup> p̄po-  
stalis est in nāis duab<sup>us</sup>. Un<sup>de</sup> dicit<sup>ur</sup> Dam<sup>ianus</sup>.  
ei<sup>us</sup> p̄postalis est ex duab<sup>us</sup> nāis. qd sic expōit<sup>ur</sup>  
i. ex duab<sup>us</sup> nāis subsistit. s. diuina et hūana  
nec mutat<sup>ur</sup> diuina in hūanā: nec hūana in di-  
uinā. sed vtrāq; in sua p̄fectiōe remanz. Xps  
ergo quātū ad humanitatē pōt vici media-  
tor dei et hōiez: qd h3 quātū ad nām cōiez cū  
hōibus solū: rōe tñ p̄sone cōicāre cū deo. qm  
p̄sonā h3 filii dei nō p̄sonā creatā. aut opoli-  
tā sed eternā simplice. De hoc mediatore vi-  
cit<sup>ur</sup> Isidor<sup>us</sup> in li<sup>o</sup> de trinitate. Mediator dī  
et hōiez: hō xps ihs. nō aliē in veritate: aliter  
in hūanitate: sed idē vnus in vtrāq; nā: nec  
p̄us accept<sup>us</sup> hō: nec p̄us hō edit<sup>us</sup>. nec meritū  
accepit vt de<sup>us</sup> esset. sed dei vbo manēte in  
cōmutabili essentia. assumpsit carnē in qua  
impassibilis pati. imortalis mori. etern<sup>us</sup> aīe  
secula tēporaliē possēt ostendi.

## Tertio queritur

quō medi-  
ator sit Aug<sup>ustinus</sup> de ci. di. xi<sup>o</sup>. Dic est mediator  
dei et hōiez: hō xps ihs. p hoc mediator per  
qd hō: p qd quia si in dēu qui tendit: et illic  
quo tendit via media est: est spes pueniēdi  
Si autē velit et ignoret qua sit eundū: quid p  
dest nosse quo eū dē est. sola est aduers<sup>us</sup> oēs  
errores via minutissima vt ipē sit de<sup>us</sup> et hō  
quo iē de<sup>us</sup>: quo itur hō. et ita fm qd hō me-  
diator est et via. Nōn<sup>o</sup> qd hec sunt noīa que  
dicunt<sup>ur</sup> de deo fm qd hō. mediator. vita. tem-  
plū. caput. fundamētū. pastor. hostiū. sacerdos  
hostia siue sacrificiū. r̄dēptor. et saluator. Et  
sciendū qd ista noīa attribuunt<sup>ur</sup> xpo hōi fm  
diuersos act<sup>us</sup> ei<sup>us</sup>. Un<sup>de</sup> diuersitas istoz no-  
minū est penes vnam actū xpi hōis. Est  
g<sup>o</sup> vn<sup>us</sup> act<sup>us</sup> xpi hōis vniri veritati seu assumi  
a filio dī in quo p̄cipue habitat fm vnionē  
p̄sonalē. et quātū ad hūc actū dī templū. ista  
p̄cipua et p̄cipalis habitatio dei in xpo ho-  
mie notat<sup>ur</sup> i psal. cū dī. Proptēa unxit te d<sup>eu</sup>s  
oleo leti. etc. Deinde est ali<sup>us</sup> act<sup>us</sup>. s. p̄cipare p  
p̄prietates hūane nāe et diuine: eo. n. qd hūa-  
nā nā xpi vnita veritati p̄cipat xps p̄prie-  
tes diuine nāe et hūane: seu p̄sonā diuinam  
et hūanā nām: et q̄tū ad hūc actum dī me-  
diator. sed ex hac mediatōe manz ei plenitu-  
do gr̄e: seu ex hac vnione. sed plenū ē largiri  
seu effundere aliis de sua plenitudine. Et iō  
sequit<sup>ur</sup> terti<sup>us</sup> act<sup>us</sup> xpi in q̄tum hō. s. infundē  
hōibus sensus spūales seu largiri gratiā p  
ut dī de ipō Jo. i. De plenitudine ei<sup>us</sup> accepi-  
mus oēs. et fm hūc actū dī caput. Capitis  
enī est influere sensū et vitā vel motū aliis  
mēbris. Et qd grā p̄mo ofert<sup>ur</sup> indistincte. iō  
p<sup>ri</sup>mo hāc infusione gr̄e: seu collationē hōibus  
sequit<sup>ur</sup> distinctio aīe: que quidē distinctio ē  
fm intellectū et affectū. vñ p<sup>ri</sup>mo effusione gr̄e  
consequunt<sup>ur</sup> duo act<sup>us</sup> quātū ad distinctiōne;  
gr̄e. s. illuminare intellē: et accendere affe-  
ctū. quātū ad actū illuminatiōis intellect<sup>us</sup>  
qd est p̄ intelligentiā fidei dī fundamētum  
quātū ad actū attendendi affectū dī ho-  
stius. P̄ri<sup>us</sup> est g<sup>o</sup> dare gratiā et deinde di-  
stribuere. Item p̄rius est illuminatio intelle-  
ctus qd accensio affect<sup>us</sup>. sed post istos actus  
est incorporare nos ecclesie qd fit p̄ sacramē-  
toz p̄cipationē: et quātū ad hūc actum  
qd est nos p̄ sacramēta regenerare. dī xps sa-  
cerdos s3 frustra eēt regeneratio nisi sequerē  
nutritio que fit p̄ ministratiōe pastus: fm



¶ **Q**uod dicitur Christus pasce nos verbo spiritus: alio doctrinae  
et quantum ad hunc actum dicitur pastor. Sed quia obli-  
gati sumus ad carentiam visionis dei per origi-  
nale peccatum contractum a parentibus: et propter peccata  
actualia quae addidimus. ideo est alius actus Christi solue-  
re penam vel obligatorem: et sic dicitur hostia vel re-  
demptor. Soluta autem ista pena vel obligatio  
est alius actus. scilicet amovere rumpere: quod non est aliud  
quam amovere uelamentum metis nostre: et secundum hoc  
dicitur via. quoniam prius non erat via: quia ad deum gra-  
dieretur. Deinde est tribuere gloriam: et secundum hunc  
actum dicitur saluator. Sic ergo per distinctionem et ordinem  
istorum nominum per distributores et ordinem actuum.

### Consequenter que

rit de effectu ablationis patris dyaboli quan-  
tum ad patrem nocendi et temptandi. Ad quod sic  
obicitur Job. dyabolus non poterat ponere ma-  
nu in Job. nec in res eius nisi permissus. unde  
dicebat domino. Mitte manum tuam: et ceterum. ergo anima  
in carnatione non habebat patrem nocendi. nisi  
quantum erat permissus. Sed per passionem habet patrem  
permissum: sicut per in flagellatorem Antonii et alii  
ordo sanctorum. Relinquit igitur quod per passionem non habet  
minorem patrem. Item per passionem habet patrem  
uerandi corporaliter homines: sicut per in multis  
qui etiam sunt fideles. ergo non est per passionem dimi-  
nuta patris nocendi. Item li. ar. super librum fuit a  
necessitate coactionis. ergo anima per passionem per tem-  
ptatorem dyaboli non poterat cogi ad peccandum  
sicut nec modo. ergo non maiorem habuit dyabolus  
patrem temptandi quam modo. Item per circumcisiones  
in sanctis ante passionem debebat culpa originalis  
et culpa actualis per caritatem. Ergo cum non habebat  
patrem per puniendi nisi ratione peccati: non habebat  
tunc patrem puniendi bonos: sic nec modo. ergo etc.

**C**onsequenter. Apoc. 20. Uidi angelum descendere  
de celo et apprehendit draconem qui est dyabolus  
et ligauit eum etc. Per quem angelum intelligitur  
Christus. ergo per passionem Christi dimiuitur et patris dyabo-  
li ut minus possit quam prius. Item per passi-  
onem absolutus est reus in illis qui baptizantur  
originalis et etiam actualis culpe. Cum ergo dyabolus  
non habeat patrem nisi ratione peccati: nullam omnino  
habet patrem. Item ante passionem dyabolus adora-  
bat ut deus. sed predicata passione per mundum  
iam nunc adoratur. Ex quo certissime relinquitur  
quod patrem amittit cum hoc maxime appetat. scilicet ad-  
orari ut deus. Item sancti angeli per incarnationem  
naturam generaliter humanam reuerentur. Unde angelus  
Jobi volens se adorare dixit. Uide ne fece-  
ris cum seruus tuus sum et fratres tuos. vlt. Apoc.

**R**espondeo. quod dyabolus per passionem Christi minorem  
habet patrem in natura humana vltima subiecta est  
ei patris quia prius subiciebat eam in infidelibus  
sibi ydolatriam et veneratorem qui deus. subtracta  
ei etiam in fidelibus in quibus propter fidem passio-  
nis non habet patrem. nisi quatenus ei permissus est  
ad exercitum virtutis. In fidelibus. nam caractere pas-  
sionis est. crucis ex sacramento baptismatis quod  
dyaboli patris cohibet. Unde Apoc. 7. dicitur. qua-  
tuor angelis. Nolite nocere quoadusque signe-  
mus seruos dei nostri in frontibus eorum. Rursus  
igitur ad illud quod obicitur primo. quod simpliciter dyabolus  
permissus est nocere. Minorem patrem habet post  
passionem quam prius in ipsis fidelibus. quia fideles  
post passionem fortiora arma habent defensionis  
et resistentie contra omnem impugnatum dyaboli.  
Unde 6. ad eph. In omnibus sumetes scutum fidei  
ut possitis omnia tela nequissimi extinguere. Ha-  
bet etiam nomen ihesu: nomen inuocatio pellit  
demonia: sicut dicitur Mat. 17. In nomine meo  
demonia eicient etc. Ad secundum. quod per pas-  
sionem habet patrem uerandi corpora. sed non quorum  
cumque nec qualicumque. Patrem. nam uerandi habet  
corpora excoicatos per se ab ecclesia: secundum quod  
dicitur 1. Cor. 5. De fornicatore quem excoicauit  
Apostolus dicens. Iudicauit illum qui hic est tradere  
sathane in iteritum carnis etc. Eorum vero qui  
non sunt per se ab ecclesia fidelium patrem non habet  
nisi quatenus a deo permittitur: vel ad hominum  
correctores: vel ad sanctos exercitum et coronam: habet  
quod dicitur de beato Antonio postquam fuit a dyabo-  
lo flagellatus. quod ei querenti a domino apparere  
sibi ubi erat cum flagellaretur: respondebat. An-  
thonii prius est. sed victoria expectanda. Ante  
passionem vero ut dicitur patrem habebat uerandi cor-  
poraliter omnes propter illos qui solo privilegio spe-  
ciali tenebantur a domino: habet quod de sancto Job legitur  
Vnde tu uallasti domum eius etc. Vnde tria uerba  
sunt per dyabolus patrem puniendi ut maiorem habet  
patrem seducendi per culpam sic et nunc in excoica-  
tis et infidelibus. Ad tertium. quod est co-  
actio sufficiens et est coactio inducens. quantum  
ad coactionem sufficientem li. ar. super fuit liberum  
a necessitate coactionis. quantum ad coacti-  
onem inducentem que attenditur quo ad terrores  
et dolores peccatorum: vel quantum ad cupiditates et  
blandicias uoluptatum. In his. inducit li. ar.  
ante passionem magis potuit quam post. Minus  
enim potest dyabolus inducere terrendo uel blan-  
diendo post passionem quam prius. cum et ipse terre-  
at ab ipso signaculo crucis: et inuocatione  
nominis Christi secundum quod dicitur Ps. 30. Auoce domini



panebit. **A**ssur virga percussus ē. **A**d vlti-  
mū vob. q̄ quis delect in scīs culpa original  
et actualis quātū ad maculā: et quo ad vici-  
nā offensā: et quo ad reatū gehēne: nō tamen  
quātū ad reatū carētie vīsonis viuine: rōe  
cō hēbat oya p̄tatem detinēdo eos i limbo

## Consequenter queri

tur de effectu aptionis ianue paradisi. **E**t pri-  
mo dubitat quid dicat decretū: et q̄ est vif-  
ferentia decreti et cyrographi. **A**d quod b̄  
vob. fm̄ q̄ dicit coll. 2. **D**elens q̄ aduersus  
nos erat cyrographū decreti: et ipm̄ tulit d̄  
medio affigens illud cruci. **B**lo. decretū vī  
fuit q̄ **A**d p̄cepit. s. de ligno scientie boni et  
mali ne comedas. h̄ decreti violati cyrogra-  
phū. i. memoriā deleuit de. q̄ peccatū p̄mi-  
gentis p sanguine xpi abluit. **E**cōm ḡ h̄ p̄  
q̄ decretū d̄ viuini p̄ceptū q̄ datū fuit  
**A**d. **C**yrographū d̄ memoriā p̄uaticatiōis  
**A**d. sūte reatū peccati **A**d. **I**tē alio expo-  
nit glo. **D**ecretū est sn̄a cūctis hōib̄ aduer-  
sa quā. s. vōm̄ est. **M**orte moriemini. **C**yro-  
phū d̄ peccatū **A**d. q̄ q̄i cautōz oīa nos  
tenebat oya. sed istud cyrographū tulit: cū  
nobis delicta cōdonauit. fm̄ hoc ḡ patz q̄  
decretū d̄ sn̄a vici respectū necessitatis mor-  
tis: seu exclusionis a via celesti. **C**yrogra-  
phū x̄o erat reatū peccati **A**d in totū gen̄  
humanum.

## Consequenter dubi

tat de ipotentia aptionis. de qua d̄ **A**poc.  
5. **N**ullus erat q̄ posset ap̄ire libz et liber  
d̄ in quo oīa legūf sūma et vīna sapia seu  
ueritas de quo **A**poc. 20. **L**iber apt̄ est qui  
est liber vite: clausio h̄ libri est clausio oīe  
plationis viuine p̄pter reatū originalis p̄cti  
**E**x qua aucte p̄ q̄ nullus poterat p̄ meritū  
suū puenire ad viuinā oīemplatōz: et hoc est  
ap̄iri ianuā paradisi. **S**z oīa h̄ obr̄. **Q**uātū-  
cūq; caritas fuit p̄ciosa et vīnosa tpe n̄ro.  
tāta fuit et cā p̄ciosa tpe b̄. **A**brahe. **S**i ergo  
virt̄ caritatis et p̄cioritatis tpe isto meret  
vitā cēnā: et oīemplatōz vī. videlz aditū paradisi  
**E**rgo caritas tū tpe b̄. **A**brae meruit aditū  
paradisi. ḡ sine passione xpi esset aditū in padī-  
sum. **I**tē si **A**brahā meruit inire paradīsum  
meruit ap̄tōez paradisi. ḡ manēte merito **A**-  
brahe necesse erat introitū esse: seu xps pate-  
ret seu nō. **I**tē sicut dicit **A**rls ad **R**al. 3.  
**A**brae vīcte sunt p̄missiones. q̄ quidē pro-

missiones de hēditate nō p̄tinebāt ad trena  
sed ad celestia. **C**ū ḡ oīstet q̄ liberatior ē rex  
etern̄ q̄ tpalis: cū sequat ex ista p̄te: q̄ si ali-  
quis fuit regi terreno p̄ bono tpali sibi cō-  
missio meret bonū tpale. **E**rgo multo forti-  
ex p̄te alia. **S**i **A**braa seruiat regi eterno pro  
hereditate sibi p̄missa eterna meret illam.

**C**ū ḡ oīstet q̄ seruerit p̄ hereditate eterna  
sibi p̄missa. constat q̄ meruit illā. ergo iust̄  
iudex reddidisset sibi hereditatē eternā. ergo  
sine passione esset ei patens aditū paradisi.

**S**z vob. q̄ nulli hōis caritas pot mereri  
vitā eternā p̄ peccatū: vbi iterueniente me-  
rito xpi. q̄a oēs sūt originali reatu obligati  
ad satisfactōz: quā nullus pur̄ hō pot exhibe-  
re: c̄ p̄batōz inuenies tactā in q̄oibus de  
incarnatiōe. que quidē obligatio uel reatus  
est obtrusio viuine oīemplatōis seu paradisi  
sed in hoc est vīa inf̄ fideles p̄ passionē et  
an̄. q̄a ante passionē nō est solo satisfactōis  
originalis reatū. sed p̄ passionē est solo ori-  
ginalis reatū. et iō fidelib̄ post passionē ex  
tute sacramēti passionis p̄ aditū ad paradīsum  
ante passionē x̄o nō. **A**d illud ḡ q̄ p̄mo  
obr̄ q̄ tāta fuit caritas tē: q̄ta nē cōcedo. **N**ō  
tū ex hoc sequit q̄ meruit aditū p̄us sicut  
nūc. **E**t rō h̄ est: q̄a caritas an̄ passionē nō h̄  
meritū passionis xpi oīunctū. per q̄b solū ē  
originalis solo reatū. sed p̄ passionē h̄z cari-  
tas meritū xpi oīunctū. q̄a iā exhibitū est in  
est q̄ meret post passionē q̄b nō p̄us. **A**d  
fm̄ vob. q̄ nō sequit **A**braa meruit intrare pa-  
radīsum. ḡ meruit aptiōē ianue paradisi. q̄m  
aptiō ianue paradisi nihil aliud intelligit q̄ so-  
latiō debiti originalis reatū. uel p̄ originali  
peccato. et ponit exēplū in p̄e qui obligat  
debito terrā suā: c̄ filio de iure hereditario  
opetit hereditas p̄ris: nō tū poterit illā ha-  
bere nisi soluto debito p̄ris. **U**n̄ sicut iste v̄z  
intrare terrā suā: n̄ v̄z absolui a debito pro  
quo obligata est prius q̄ intret. ita et in hac  
p̄te p̄us optuit solui debitū p̄ peccato **A**d  
p̄ passionē xpi an̄q̄ posset esse introitū ad pa-  
radīsum. nullus aut̄ debitū soluere potuit nisi  
xps. pater ḡ q̄ nō sequit q̄b obicertū ē. **N**ō  
enī sedq̄ q̄ si quis meret cōsequēs: q̄ mere-  
at antecedens. **A**d vltimū p̄z r̄sio. nō enī  
facta est **A**brae p̄missio nisi in semie. quod  
exponit **A**pl̄s. **Q**ui ē xps sub oīditione. ergo  
f̄iebat p̄missio abrae hereditatis eterne q̄  
fuit iplera in xpi passione. **E**t ex hoc nō sedq̄  
q̄b debeat ei sine xpi passione. **I**tē icidē  
h



quæ de xpo Ambro. dicentis. Saluari non possem nisi uigent? di moreret p nobis debitorib? mortis. 3. li. in iaz. is. vi. Conē qd obr sic. Ergo Abraā fuit debitor mort? g? dignus morte. nō g? dignus vita eterna. Itē si mortis debitor fuit: et mortis spūalis g? debuit dānari. cū mors spūalis sit debitu mortis spūalis. vel ipa dānatio. Itē Ansel in li. cur de? hō. Nihil aspius uel difficilius pōt hō ad honorē dei sponte et nō ex debito pati qd mortē: et nullaten? pōt se magi dare hō dō ad honorē qd cū se tradit morti ad illi? di honorē. Ergo aliq? pōt pati: nō ex merito sed ad honorē dei. Relinquit g? qd nō oēs sūt debitores mortis. Itē obr d xpo xps ex obedientia mortuus est. sic dī ph. 2. xps fact? est obediens vsq? ad mortē. ergo erat debitor mortis: qā tenebat ex pcepto pīs mori p redemptione hūani generis.

Itē dic Aug. Seruitia qta min? debita tāto gloriosiora. ergo cū p. sio xpi fuit maxime debita: qā maxie dēbat obedire patri: minus fuit grata. R? ad pmi vō: qd duplex est dignitas sufficientie et cooperationis. Si respiciamus ad dignitatē sufficientie: nō est dignitas in Abraā. vel in aliq? alio respectu vite eterne seu passionē xpi. Si xpo dica tur dignitas cooperationis: dignitas fuit i Abraā respectu vite eterne. Cooperatio. n. est passioi xpi. i. opatio est. ut per passionē hī et vitā eternā. Ad aliud xō qd obiciē qd erat debitor mortis distinguendū est qd est mors mul tripli. Est. n. mors separatio aīe a corpe. Et est mors separatio aīe a deo. Un? dī mortale peccatū. Et est mors ppetua separatio aīe a vīna beatitudine irrepabili. Un? dī mors eterna. Et est mors separatio aīe a dei contemplatione seu btā visione nō ppetua. sed ad tps. Et fm hūc modū accipit mors. cū dī ab Ambro. qd oēs erāt debitores mortis. Et hoc mō fuit Abraā debitor mortis spūalis. Et p hoc p. mīso ad pmi. Ad illud xō qd scdo obr vō. d. dānatio est ppetua separatio a deo. Et id est mors irremediabilis: nō aut sic dicitur debitu mortis: qā nō accipit de morte irremediabili sicut dictū est. Ad tertiū vō. qd auctas Ansel. nō intelligit de alio homīe a xpo. Un? ibi statim sequit. talē oī esse illū: qd p peccato hōis satisfacē possit ut mori possit: si uelit. Et seqt. video plane illū homīnez quē qrimus talē esse optere qui nec ex necessitate moriā: qā oīpotens erit: nec ex debito

qui nūq? peccator erit: et mori possit ex libera uolūtate. qā necessariū erit. Ad quartū vō. d. est debitu dupli. Est. n. debitu ex necessitate. et est debitu ex caritate. Primo nō fuit xps debitor mortis. sed scdo mō. Un? Ansel. 2. Car de? hō. Dns ihs cū mortē sustinere uoluit: qm suū erat pati et nō pati debuit facere qd fecit. qā qd uoluit fieri debuit. et nō debuit facere: qā nō ex debito. Ex hō relinquit qd est debitu ex necessitate: et debitu ex ordinata uolūtate. Primo nō debuit mori. sed scdo mō. quia ordinata erat sua uoluntas p obedientiā sub uolūtate pīs. nō tū sequit qd debitor. qā esse debitorē ipōtat necessitatē mortis. Ad vltimū vō. d. opatio ex debito pcepti pōt qd dupli attendēdo ad obligationē pcepti: uel attendēdo ad bonitatem pipientis. hō est dīcē attendēdo ad potestatem pipientis: uel ad bonitatem pipientis attendens pīatem pipientis dimittit meritū suū. quia attendit ipam obligatō: ut d. bitum. Attendens uero bonitate pipientis non respicit obligationem uel debitum. Et ideo solum ad opandū ferē amore bonitatis pipientis. nō ex debito pīatis. In pīmo g? sensu intelligit aug? qd seruitia qto magis debita: tanto minus grata. secundo modo fuit in xpo.

### Ultimo queritur

de cāitate passionis. nā pā tradidit filium Ro. 8. Qui etiā ppiō filio suo nō pcepit. s. p nobis oīb? edidit illū. fili? edidit se ipi. pe. 2. Tradebat aut in iuste se iudicāti zē. Judas etiā tradidit illum. Mat. 14. Judas scariot qui tradidit eū. Mat. 26. Sciebat aut ppat? qd p inuidiā tradidissent illū zē. sed actio patris et filii fuit bona actio. Jude et iudeoz fuit mala. Obiciē g? hō. cōtrariāz cāz sunt effect? cōtrii. Uolūtas dei et xpi: et uolūtas iude et iudeoz sūt cāe cōtrarie. g? effect? cōtrarii. g? passio xpi nō erit effectus illorum.

Itē si de? uult passionē xpi et iudei uolūt idē. g? uolēdo hoc cōformāt uoluntatē suam uolūtati oīne. g? nō peccāt. Itē cū pā fuit cā et filius: et iudas et iudei: aut eodē gñe cāe: aut differentinō differentī cū sit in gñe cāe efficientis nō eodē. qā uia cā in genere boni: sic dī. 20. uisti. li. 3. in iaz. Qualr ergo pā et fili? iuste potuerūt tradere innocentē ad mortē. Est. n. iniustū innocentē punire. R?



pōt dīcī: qm̄ pat̄ et fili⁹ tradiderūt: q̄a pōm  
suā ne fieret nō exercuerunt. si. n. uolūissent  
exercuisse potentiā. nullaten⁹ ipm̄ iudei ciu  
ci fuisse potuissent. Et ultra distinguendū  
ē: qm̄ ē bonū mltipli. Ex genere sui: et bonū  
ex fine. Si ecoinrio dī malū mltipli: pōt  
vtrq; qd̄ est bonū ex genere: esse malū ex fi  
ne: et qd̄ est malū ex gēne esse bonū ex fi  
ne: vel ex cūstātia. Scdm̄ hoc g⁹ dō. qd̄  
ipm̄ tradere erat malū ex gēne. Et absolute  
erat malū. ipm̄ tñ tradē vt gen⁹ humanū  
redimere: erat bonū ex fine. Scdm̄ hoc g⁹  
dō. qd̄ pī edidit filiū: et ipse seip̄ ad hoc vt pe  
nā sustineret: p liberatōe generis hūani. hoc  
aut̄ bonū erat: ex hoc est qd̄ dīcī. Apl̄s ad gal  
4⁹. Misit de⁹ filiū suū factū ex muliere: sc̄m̄  
sub lege vt eos qui sub lege erāt redimeret  
vt adoptiōes filioz recipem⁹. Et iō fili⁹ se  
tradidit vt obediret patri. Un̄ fact⁹ est pī  
obediens vsq; ad mortē zē. phi. 2⁹. Nō autēz  
iudas et iudei ex hī fine tradiderūt: sed iudei  
ne amitterent locū et gentē. xi. 10. Et iudas  
fili⁹ ex auaricia: et iō isti peccauerūt. Intentio  
n. informat opationē. Un̄ bona uel mala dī  
rōne intentionis. Un̄ dīcī Ambro. qd̄ intentio  
seu affect⁹ nomē ipōnit. Et sic p̄ solo ad qd̄  
tū obiectū. Ad p̄mū aut̄ dō. qd̄ est effect⁹  
cāe q̄ efficit: et est effect⁹ quē efficit. Contriū  
aut̄ fuerūt effect⁹ uoluntatū dei et iudeoz  
quib⁹ effecerūt. q̄a contrarie intentiōes dī et  
iudeoz et act⁹ cōsequētes. tñ effect⁹ quē effe  
cerūt est idē. uidelz passio xpī quīs ex uicer  
sa intentione. et illud nō est incōueniēs qd̄ ad  
modū distinguit op⁹ opans: et op⁹ opatum.  
Opus g⁹ opans nō fuit idē. tñ idē fuit opus  
opati. Et p hoc p̄ rōne ad p̄mū. Ad scd̄z  
dō. qd̄ formatio uolūtatis hūane ad vīnam  
nō est in uolēdo qd̄ de⁹ vult. sed in uolēdo  
eo mō quo de⁹ vult nos uelle. qd̄ nō fuit in  
iudeis. Ad tertiū dō. qd̄ de⁹ pī fuit cā effi  
ciens mortis xpī vt p̄mittens: nō vt phibēs  
mortē cū posset. Xps̄ x̄o vt passionē uolūta  
rie suscipiens: nec phibēs cū posset. Iudei  
x̄o et iudas vt cā pcurans. Crucifixoies x̄o  
cā inferens mortē. Itē q̄rif de effectu pas  
sionis xpī: an sit bon⁹ vel malus. Cū. n. passio  
xpī sit bona et ipam opati sint iudas et iudei  
vt qd̄ iudas et iudei opati sint bonū. 1⁹  
dō. qd̄ nō: qm̄ passio xpī nō erat bona nisi ex  
fine: quē finē iudas et iudei nō habebant: s̄ po  
ti⁹ contrariū. Dicendū g⁹ qm̄ passio xpī opatur  
ad ptatē et ad cām inferentē vt est effect⁹

actionis iudei et iudeoz que mala est. est ipa  
passio mala. qm̄ bon⁹ effect⁹ nō pōt esse a cā  
p̄xia mala: vt illa passio est patietis uolētis  
et desiderantis p suā passionē gen⁹ hūanū  
redimere. bona est et meritoria. qm̄ nō sic est  
passio pura. sed put referē ad inferentes: est  
passio pura. et ideo nō meritoria.

**Inquisito de** <sup>onica passi-</sup>  
**one** cū oī deuotione. Inq̄rendū est  
de ei⁹ sacratissima morte: ex c⁹ cōsideratione  
magis esset lugendū q̄ disputandū. Solent  
tñ querere circa hoc disputantes. 1⁹  
an mors xpī deat intelligi sepatio hūanita  
tis a diuinitate. 2⁹ an cecidendū sit simplr  
de xpō qd̄ fuerit mortu⁹. 3⁹ an cecidendū  
qd̄ in triduo fuerit hō. 4⁹ de descensu aīe  
ei⁹ ad inferos. 5⁹ de q̄te ei⁹ i sepulcro

**Ad primum** <sup>arguit sic sicut</sup>  
dīcī Dam⁹. Ca  
ro vnita est deitati mediāte aīa et intellectu  
g⁹ p aīam vnicebat caro diuinitati. Soluta  
g⁹ vniōe aīe et intellect⁹ ad carnē: soluet neces  
sario vniō diuinitatis ad eandē. sepato enīz  
medio diungēte extrema. sepa necessario ex  
tremū ab extremo. Cū g⁹ i morte cōstet qd̄ scā  
est sepatio aīe et intellect⁹ a carne. ergo facta  
est sepatio deitatis ab eadē. Itē dīcī aug⁹  
Mors quā timēt hōies sepatio est aīe a car  
ne. Mors aut̄ quā nō timet est sepatio aīe a  
deo. vtraq; x̄o dyaboli suasu hōis p̄pinata  
est. Si g⁹ mors xpī debuit uelere mortē quā  
dya⁹ p̄pinauerat hōi. g⁹ mors xpī debuit eē  
sepatio aīe a carne et a diuinitate. Itē Ambro  
tractans illud Math. 27⁹. Hīs clamās uoce  
magna dīcēs. De⁹ de⁹ me⁹ vt quid me uere  
liq̄sti. Clamat hō sepatoe: diuinitati mortu⁹  
r⁹. Nā cū diuinitas mortis libera sit vtrq;  
mors ibi esse nō poterat nisi uita discedēt:  
q̄a uita diuinitas est: ex quo relinq̄ p̄mū  
Itē Anastasi⁹. Maledict⁹ qui totū hōies  
quē assūp̄it dei fili⁹ de uenuo assūptū: vel libe  
ratū tertio die a mortuis resurrexisse nō cō  
fitef. Relinquit g⁹ qd̄ de uenuo assūpt⁹ est hō  
in resurrectione quā assūpserat in icarnatōe  
Deposuerat g⁹ cū in morte. Itē cū i xpō  
sit vniō carnis ad aīam et vniō carnis ad di  
uinitatē p̄or est nā vniō carnis ad aīam et or  
dinat⁹ ad vniōē carnis ad diuinitatē. si g⁹  
p̄ma est dissolubilis p mortē. g⁹ et scda.

Itē vniō diuinitatis ad carnē est p grāz  
S̄z libectū grē nō potest esse nisi rōnalis s̄ba  
h z



**S**epara i. g. a carne aia: sepa. ronalis lba. se  
para. g. a. g. a. g. a. vno cu. vna na. **I**te  
Jo. x. Ego pono aiam meā: vt itez sumam  
eā. nemo tollit eā a me. s. ego pono eā a me  
ipso. **C**ōstat q. istud nō dicit caro: s. vinitas.  
ergo vinitas pposuerat deponere animam

**I**te cū caro nō habet prātem a se ponēdi  
vel sumēdi aiam. g. ista nō poterūt esse xba  
rōne carnis. g. si xba sunt: xba sunt rōne vni  
tatis. g. vinitas deponit aiam in morte.

**I**te cū aia sui nā p subtractionē grē sit se  
parabilis a vna nā. s. l. r. corp. **Q**uerit an  
e. s. vinitas sit sepabilis de sui nā ab aia  
et carne qbus vnita fuit q. si vicit. g. simplr  
est sepabilis viuinitas ab hūanitate. **C**ōn  
**A**ug. sup Jo. x. Ego pono aiam meā zc. s.  
bū ex quo suscepit hōiez. i. carnē et aia; mūq  
deponit aiam: vt esset aia sepata a xbo. sed  
caro posuit aiam: qm expirauit: q. redeūte re  
surrexit. **M**ors g. ad tps carnē et aiam sepa  
uit. sed neutz a xbo dei. **I**te Jo. dam. si  
mortu. est ut hō et scā ei. aia ab ei. corpore  
diuisa est. **I**n viuinitas inseparabilis ab vtro  
q. pmanet: neq. ista vna ypostasis in duas  
diuisa est. **E**t. n. corp. et aia fm idē a pncipio  
in xbi ypostasi hūerūt substantiā. et i mor  
te a se inuicē diuisa manserūt. singulū coz  
vnā ypostasi: xbi hūanēq. n. corp. neq. aia  
ppriam hūit ypostasi: pter xbi ypostasi.

**I**te leo papa. **T**āta est vnio dei et hōis: vt  
nec supplicio possent dirimi. nec morte di  
stingui. igit. mors xpi nō o. intelligi sepa.  
aie uel carnis a viuinitate. s. sepatio anime  
a carne: q. d. ccedendū est. **E**t ridendū est ad  
obiecta. **A**d p. mū distinguēdo q. est me  
diū vnionis inē aliqua extrema dupl. neces  
sitas: et congruitatis. **N**ecessitatis mediū sicut  
vita vegetabil. et sensibilis. **P**edia sunt vni  
onis vite ronalis ad carnē ita vt sepata vita  
vegetabilis: et sensibilis a carne sepa. vita ronal.  
a carne. **M**ediū x. o. congruitatis est: vt aqua ē  
mediū inē terrā et aerē. **C**ōgruit. n. vt inē ter  
rā que est frigida et sicca p. nām et aerem: q.  
est humid. et calid. p. nām. sit aq. media que  
est frigida et humida. nō tū necessitatis est  
mediū. q. remota aq. nihiloi. vnice. aer frē.  
**D**icendū g. q. aia et intellect. est mediū cō  
gruitatis vnionis viuinitatis ad carnē nō  
necessitatis. **I**ntellect. n. et aia ppter nām in  
corporetatis magis oueniūt cū viuina nā  
q. caro. **E**t iō congruitatis mediū est: nō tamē  
necessitatis: ga vna nā nō indiget aliq. ad

sui vnionē cū aliq. creatura. **I**nde est q. sepa  
tione scā aie a carne. nō sequit. sepatio car  
nis a viuinitate. **A**d scdm vōm q. mors  
xpi x. tute hūit delendi mortē quā o. p. p.  
nauit hōiez: hoc q. erat mors dei. **M**ors at  
di esse nō potuit: q. tū ad vna nā. g. mors  
dei esse nō potuit nisi q. tū ad hū nā. quā  
assūperat nām. **M**ortēba. g. xps hūis hūa  
nā nām. in ipa hūana nā sepata aia a carne  
diuictis aia et carne cū viuinitate. **E**t iō ni  
hil ad ppositū: q. d. arguit ex aucte **A**ug.

**A**d tertiū vō. q. sic intelligit. sepatio i au  
ctozitate **A**mbro. sic intelligit. derelictio in  
aucte euāgelii. **U**t qd me derel. **D**erelictio. n.  
intelligit. nō q. tū ad recessū viuinitatis ab hō  
mie: q. tū ad vnionē. sed solū q. tū ad recessū  
q. tū ad p. tectiōnē. **S**i. n. illa derelictio itel  
ligere. vnionis solo. **A**n mortē facta fuisset  
dei et hōis solo. q. ante mortē dixit. **D**eus  
de. me. zc. **A**lio q. n. fuisset aliq. tps. quādo  
xps adhuc hō viuus erat et nō de. q. d. est ab  
surdū. **S**epatio g. viuinitatis a carne o. z. itelli  
git. q. tū ad subtractionē p. tectiōnis qua per  
p. m. nō amouit violentiā passionis nō q. tū  
ad solū vnionis. **A**d quartū vō. q. in x.  
bis. **A**na. tasi. assūptio itelligit. nō fm carnē  
tm: sed fm totū. **I**ō. n. vīc. simplr. hōiez. assū  
ptū deūo. sed totū hōiez vt ondat hominē  
assūptū. i. deūo diuinctū in resurrectione qui  
p. s. in morte fuerat diuictus sepa. aia a car  
ne. **A**d qntū vō. q. nō sequit. hec vnio se  
quit. vel ordinat. ad illā. g. si hec sepetur et  
illā: q. d. p. q. d. est vnio man. vel pedis ad cor  
pus ordinata. **A**d vnionē cozpis cū aia. et tū  
otungit esse sepa. o. mantis et pedis a corpe  
manere tū vnione cozpis cū aia. i. q. tū vnio  
carnis ad aiam ordinat. ad vnionē carnis ad  
viuina nām. **N**ō seqtur q. sepa. vnione aie  
a carne. sepet. vnio carnis a viuinitate.

**A**d sextū vō. q. est grā que o. format nāz  
spūale vīne q. tūz ad cognitionē et amorem.  
**E**t h. grē subiectū est nā ronalis. **E**t est grā  
que o. format fm q. possibile est nām corpo  
rale ad viuina q. tūz ad susceptionē viuine  
actionis et x. tūis. **E**t h. grē subiectū pōt  
esse nā corpalis. **E**t grā h. fuit sūme in icar  
natione xpi vt esset assūptibilis a xbo dei  
et susceptibilis vīne vniōis. **A**d septimū  
vō. s. **A**ug. q. caro pōit et sūit aia: nō p. tate  
sua: s. p. tate inhabitatis carnē viuinitat. verba  
g. illa sunt xpi rōe carnis in q. tūz h. z. se po  
testatē viuinitatis. **A**d vltimū vīcē vō q.



diuinitas nō est sepabilis de sui nā ab aīa  
et carne: quib⁹ fuit vnita. sicut e⁹. et hoc est  
q̄a nā dīna que est sūmū bonū q̄tū est dō se  
nulli deest nec deficit creature. tñ creatura  
p naturā suā que dīfēribilis est: q̄a est ex nī  
bilo deficit illi.

## Cōsequenter queri

tur. vtz simplr de deo cecedendū sit q̄ fūit  
mortuus et q̄ sic. p̄dō ostendit p̄ auctem  
Augl. **U**erū caro fēit est: tñ hoc ip̄z ver  
bū crucifixū est: n̄ est mutātū in hōies: hō  
in illo mutatus est vt melior fieret. **I**te  
idē Augl. quicqd passus est hō non pōt dici  
nō passus de⁹. q̄a de⁹ erat hō. g⁹ si homo est  
mortuus dicit de⁹ est mortu⁹. **I**te aug⁹  
quō nō potes dicē tēnō passū iniriā. Si ue  
stis tua incidat: q̄uis uestis tua nō sit tu. m̄  
to magis quicqd pati⁹ caro vnita hōo dē  
dici pati de⁹. h̄ hōū nec mori nec corumpi  
nec mutari potuit. **I**te ab̄. 4. li. de spū. s.  
q̄ hōū caro patiebat manēs in carne hōib⁹  
in se p̄ corpis assūptione referebat vt pati  
dicere. q̄a caro patiebat sicut scriptū est. i.  
De. 4. **I**po in carne passio. Ex his g⁹ relinq̄  
q̄ simplr cecedendū est. de⁹ est mortu⁹: deus  
est passus hōū est crucifixū. **C**ōi. Aug⁹ si  
q̄s dixerit atq̄ crediderit filiū dī deū passū  
anathema sit. **I**te nō est simplr affirmare  
cōiia seu cōtradictorie opposita de eodē. s̄  
de dō est simplr dicē. q̄ est ipassibilis imor  
talis. g⁹ nō erit de eo accipe cōiia q̄ passi  
bilis q̄ mortalis seu q̄ passus q̄ mortu⁹.

**I**te in diuinis nō differt q̄ est et quo est  
deitas et de⁹. **U**n nulla opatio est quā nō sit dicē  
de deo respēū creature quā nō sit dicē  
de diuinitate. sicut. n. dī de⁹ creat iustificat  
et gloriūcat. ita dī diuinitas creat iustificat  
et gloriūcat. et sic dī de⁹ incarnat⁹ dī deitas  
incarnata. **S**i g⁹ cōueniē dī de⁹ est passus  
et mortuus p carnē sibi unitā. ita dītas vi  
cet passa et mortua ppter carnē ei unitam  
q̄d nō admittit cōfessio dei. **R**elinquit igit̄  
q̄ nec cōueniē dicē de⁹ passus et mortu⁹

**I**te natura diuina vnī humanitati: sicut  
diuina psona: et de⁹ sicut dītas. **U**n est dicē  
incarnatū de vtroq̄. s. natura et psona: s̄līr dō  
aliis que dicūt de natura hūana q̄ dēant  
dici de vtroq̄. s. natura et psona. et ita esse  
mortuū dī dō vtroq̄. **I**ux̄ h̄ q̄rī. an sepata  
aīa a carne manēte vnione dītatī ad carnez  
dēat dici caro mortua q̄d vī: q̄a mors est se

paratio aīe a carne. **C**ōi. sicut aīa est vita  
ita de⁹ est vita et cā vite x̄ius q̄ aīa. g⁹ cūz  
ab aīa existente i carne dicat̄ caro viuere: eo  
q̄ aīa est vita et cā vite. **M**to magis ab vni  
one deitatis cū carne dīz dici caro viuere cū  
dītas sit x̄issima vita: et cā x̄issima vite.

**R**⁹ fm̄ auctes p̄dictas Augl. et Ambro.  
cedendū q̄ cōueniē dī de⁹ passus deus  
mortuus. **A**d illud g⁹ q̄d p̄mo obicit ex  
aucte Augl. dō. fm̄ q̄ ip̄e met exponit i eodē  
si quis dixerit q̄ in passione dolore sentie  
bat fili⁹ dī: de⁹ et nō caro tñ. cū aīa quam  
sibi acceperat anathēa sit. anathematizat. g⁹  
fm̄ Augl. dicentē deū passū rōne diuine na  
ture nō rōne hūane nature assūpte. **A**d se  
cundū dō. q̄ cōiia vel cōtradictoria nō est  
accipe de eodē fm̄ idē. tñ fm̄ diuersa nullūz  
est in cōueniē. **U**n nō est in cōueniē dicē  
q̄ passus est de⁹ fm̄ humanā naturā: et mor  
tuus. nō passus nō mortuus fm̄ diuinā. et  
sicut de psona x̄pi simplr est vtz dicere q̄ e  
de⁹: et s̄līr q̄ hō. ita simplr erit affirmare dō p  
sona x̄pi p̄prietates dī et p̄prietates hōis  
tñ fm̄ diuersas naturas. **U**n Ambro. **D**ualis  
est ista fides: q̄a x̄ps est fili⁹ dī et nat⁹ ex vir  
gine quā q̄i ḡgātē p̄pha describit eo q̄ bi  
formis gemineq̄ nature: vn⁹ sit cōsors diui  
nitatis et corpis. **I**dē g⁹ masculine patiebat  
et nō patiebat: moriebat et nō moriebat.

**A**d tertū dō. q̄ quāvis de⁹ et dītas idez  
sint fm̄ rē: tñ differūt fm̄ itelligentie rōem.  
**N**ā diuinitas significat diuinā naturā in q̄  
tu; h⁹. et iō nō supponit psonā. h̄ nomē de⁹  
significat diuinā naturā in b̄te ip̄am. et iō  
supponit psonā. quia g⁹ vna psona est i dua  
bus naturis. iō p̄prietates vtriusq̄ nature  
cōueniūt psonē. et erit dicē deū mortale et i  
mortale deū passū et nō passū rōne psonē et  
h̄. **Q**d aut̄ obicit de vnione q̄a natura  
vnī humanitati: sicut et psona et deitas: sic  
de⁹. **U**n est dicere incarnatū de vtroq̄. dō.  
q̄ alī et alī. **N**ā diuina natura seu deitas v  
nī hūanitati nō vt humanitas sit vnū i illa  
sed vt diuinitas et humanitas sint unū in p  
sona diuina. et iō sicut natura i ip̄a vnione  
distignit a natura. ita et p̄prietates nature  
a p̄prietate nature. **I**nde est q̄ licet dicat̄  
incarnata i. carni unita non tñ dicet q̄ est  
passibil⁹ mortalis mortua uel passa: s̄ cū dī  
psona vnī humanitati siue de⁹ rōe psonē  
s̄ḡtur humanitatis unio ad psonā nō in a  
liquo alio: sed in ip̄a psona. **I**n ē q̄ p̄prietates



nāc hūane oueniūt vīne psonē: vt sit dicere  
psonā mortuā et passā: et ita deū mortuum  
et passū. **A**d vltimū vob. qd aīa ē vnita cor  
pori in vnitatē nāc: et iō ex vnione vel con  
iunctione aīe ad carnē resultat vita in carne.  
**V**ita n. est act<sup>9</sup> et pfectio nāc. **V**nitās xpo n̄  
vnit<sup>9</sup> carni in vnitatē nāc. et iō qūis vnitās  
sit vita et cā vite. vbi est oueniens suscepti  
bile tñ ex vnione vnitatis cū carne vel cor  
pore nō erit dicē corp<sup>9</sup> viuere vel esse viuū  
qā nō est dicere vnā vitā cōmunē nāc vīta  
ti et carni esse.

**D**einde queritur <sup>an</sup> xps  
i triduo mortu<sup>9</sup> fuerit hō. **C**irca hoc sic obi  
ciē. Si aīa nūq̄ fuisset vnita corpi. **E**t si di  
uersa assūpta fuissent a xpo: nūq̄ fuisset hō  
**S**i i triduo n̄ fuit aīa vnita carni. g<sup>o</sup> tē nō fu  
it hō. **I**tē in illo triduo fuit hō: et nō po  
tuit loqui: nec audire: nec videre: nec aliq̄  
aliud officiū hōis exercere. ergo in illo tri  
duo fuit hō cec<sup>9</sup> surd<sup>9</sup> mut<sup>9</sup>: qd est abusus  
dicere. **I**tē sicut dicit **Boetius**. **T**riplex est  
stat<sup>9</sup> hōis ante peccatū p<sup>9</sup> peccatū: et status  
glorie. **P**rim<sup>9</sup> fuit posse mori et posse n̄ mo  
ri. **S**ec<sup>9</sup> nō posse nō mori. **T**ert<sup>9</sup> xpo nō pos  
se mori. quo expmīf immortalitas glorie quā  
tūc nō hūit xps: sed nullū istoz hūit in tri  
duo. g<sup>o</sup> nō fuit hō. **I**tē nūq̄ fuit hō i illo  
triduo: quia nec in sepulchro cū ibi nō hēz  
aīam: nec in inferno cū ibi nō habet corpus  
**R**elinq̄tur g<sup>o</sup> qd nūq̄ fuit hō. **C**on. **A**ug  
**A**īa fuit illa susceptio que deū faceret ho  
minē: et hōiem deū. sed illa susceptio nūq̄  
desit esse. g<sup>o</sup> nūq̄ desit de<sup>9</sup> esse hō. **I**tē  
**P**sal. **T**u es sacerdos in eternū zc. **E**rgo nū  
q̄ desit esse sacerdos. g<sup>o</sup> nec desit esse hō  
ex quo fact<sup>9</sup> est sacerdos in incarnatione.

**I**tē quicqd pū fuit subiectū rōnalitati  
fuit subiectū rōnalitati in triduo. qā aīa non  
desit esse vnita xpo. g<sup>o</sup> nō desit esse rōal  
**S**i rōne nec desit cē sba corpālis: qā caro il  
la nō desit esse vnita xpo. g<sup>o</sup> ipse xps in tri  
duo fuit sba corpā rōnalis. g<sup>o</sup> fuit hō. **I**tē  
in illo triduo fuit ppositus hūane nāe: seu  
hūis humanā nām. qā hūit aīam et carnē sibi  
vnitā. g<sup>o</sup> fuit hō. **I**tē **H**ugo de sacramētis  
**Q**uid est stult<sup>9</sup> dicere qd qd homo tūc eē de  
finat qñ xps esse incipit: et tanto vtiq̄ veri<sup>9</sup> ē  
qto xpus est in quo esse incipit. g<sup>o</sup> cū hō sū  
ctus in morte īcipiat esse beat<sup>9</sup> qd est eē ue  
rissimū. g<sup>o</sup> stultissimū est dicere: qd hō tūc eē

definat. **I**tē idē **Paulus** inquit. **C**upio dis  
solui et esse cū xpo. quid cupis mori et in xpo  
esse. **I**mo dicūt quidā qd mori est nihil esse  
qā nō eris qd fuisti p<sup>9</sup> mortē. **S**i istis credis  
**P**aule mortē nō optas: nisi forte nō esse desi  
deras. **R**elinquit igit qd in morte nō desinit  
esse aliq̄s hō. g<sup>o</sup> multo magis: nec filius dei  
desinit esse hō. **A**d hoc diuersi diuersa di  
xerūt. **Q**uidā idistiete dixerūt qd xps in tri  
duo fuit hō vt mgr<sup>9</sup> et **H**ugo de scō vic. sed  
differenti rōe. **N**ā mgr<sup>9</sup> dicit qd fuit homo  
qā hūit illā eandē nām ipse de<sup>9</sup> sibi vnitam  
et eodē mō quo pū: ex qua vnione dī hō. vi  
cit etiā qd alī est in puro hōie alī in xpo. qā  
in puro hōie n̄ ē nisi vna vnio. scilicet ad carnē  
sed in xpo sunt due vniones. **U**na vnio hu  
manitatis ad diuinitatē. et hec facit eū ho  
minē. **A**lia est aīe ad carnē: et hec facit eum  
viuere. **U**n cū hec fuēt soluta in triduo di  
cūt cū fuisse mortuū. **S**i quia aliq̄ nō fuit so  
luta dicūt ip̄s fuisse hōie. **A**d idē au tē qd  
dī xps nūq̄ fuit hō i illo triduo. ip̄i ridet  
qd in inferno fuit hō et in sepulchro. qā in v  
troq̄ habuit humanā nām. **Q**uidā tñ illoz  
sunt qui dicūt qd in aliis duob<sup>9</sup> locis fuit hō  
ita qd in neutro. **H**ugo xpo cecidit filī qd xps  
in triduo fuit hō. **U**n dicit qd recte xbum  
postq̄ factū est hō: nūq̄ postea hō esse desit  
qā se nec in morte carnis ab assūpta hūani  
tate nūq̄ diuinit<sup>9</sup> tñ sua opō est qd eē psona  
le hōis cōsistat penes aīam pncipaliē. **U**nde  
dicit qd spūs rōnalis pprie dī psona nume  
ro dīsceret<sup>9</sup>: et rōe dīscernēs. **U**n dicit psonā  
esse. qd se sonantē siue singulariē dīscernētē  
inquantū numero dīscereta est p se. īquātūz  
rōne dīscernit sonantē siue indicantē per se  
intelligim<sup>9</sup>. **S**cōm hanc dīstinctionē ppe  
dicimus qd spūs rōnalis psona est. **C**orp<sup>9</sup> hō  
vnitū ip̄i spūi rōnali accipit ab eo vt sit pso  
**U**trūq̄ xpo vnitū ip̄i psonē xbi accipit ab  
ip̄o verbo esse psonē. **C**ecedit igit **H**ugo qd  
hō mortuus est homo. nec qñ homo viuere  
desinit: desinit esse homo. qā aīa nō moritur  
nec viuere desinit. etiā qñ viuificare desinit  
quātūz fortassis hū sensū loquēdi nō possit  
dici homo. qā illud nomē de terra sumptūz  
est. tñ hū esse pncipale ip̄ius hōis est dicere  
hominē esse etiā cū sepatur spūs a corpore  
**U**n arguit i hunc modū. **C**ū homo ex corpe  
et aīa cōstet: tñ ppter unā ptē que ē corp<sup>9</sup> dī  
homo corp<sup>9</sup>. **M**ulto g<sup>o</sup> magis ppter ptē aliā  
que aīa est v3 dici aīa. **S**i enīz ex pte totum



nām et nomē trahere dicitur ab illo pēcul dubio  
 pte que dignior et melior est. Recti et nām  
 et nomē trahere dicitur: quāvis hūana locū  
 ab illa pte hōis potissimū uocabula forma-  
 nerit: q̄ primo in hōie sensus hūanus agno-  
 uit. Solū enī corp⁹ in hōie vī: et iō a corpore  
 hōis nomē sumit. Ex his g⁹ reliquit. **Hugo**  
 q̄ si homo dicit personā hō mortu⁹ est hō  
 si xō hō dicit aīe et corp⁹ vitonē. homo  
 mortu⁹ nō est hō. Unī dīc sepata aīa a carne  
 eadē psona spūs rōnalis remanet: que l3 for-  
 rasti fīm sensū loquēdi. hō iā dīc nō possit  
 q̄ id q̄ iā de terra sūptū erat: a sibi vītū  
 nō hēat: nō tñ minus psona est et eadē psoa  
 que p̄us fuit. Scdm g⁹ i p̄m **Hugo**. est dicere  
 xpm in triduo esse hōie. **S** contra op̄om  
**Hugo**. est op̄io alioz qui dīcūt. q̄ aīa n̄ est  
 psona. Sustinētes g⁹ i p̄m distinguērem⁹ istā  
 xps in triduo est hō. Quia h̄ q̄ dīco homo  
 pōt dicere cōiunctū ex aīa et corpore. Et h̄ mō  
 xps in triduo nō fuit hō. vel pōt dicere hoc  
 q̄ dīco hō psonā hūit: hūanā nām: h̄ ē cor-  
 pus et aīa: et fīm h̄ xps in triduo fuit homo  
**Alī** xō dīxerūt dīstīnctē q̄ xps ī triduo  
 nō fuit hō. dīcētes q̄ ad h̄ q̄ purus homo sit  
 homo. unī tñ exīgī f. vīo aīe ad carnem  
 Sed ad hoc q̄ xps sit hō duo exīgī f. vīo  
 humanitatis ad deū. et vīo aīe ad carnē. q̄  
 hō facilius est dēstruere q̄ cōstruere. Dicunt  
 q̄ q̄a vna illaz fuit soluta. f. vīo aīe ad car-  
 nē: tūc nō fuit hō. Ad h̄. n. q̄ sit hō alb⁹ duo  
 exīgī f. q̄ sit hō: et q̄ sit alb⁹. **S** ad h̄ q̄ nō sit  
 homo alb⁹: sufficit q̄ alterz nō sit. Ad illū  
 ergo q̄ obiciē p̄mo: q̄ talis fuit illa susce-  
 ptio zc. Dicendū q̄ illa susceptio fecit hōiez  
 q̄a fuit aīe et carnis vītaz. Ex h̄ q̄ fuit aīe  
 et carnis solū nō fecit hōiez. **S** ex h̄ q̄ aīe et  
 carnis vītaz. q̄a g⁹ vīo aīe et carnis dīstī. iō  
 inē duo velūt esse homo. Ad scdm vero  
 q̄ obī. Tu es sacerdos in eternū zc. rīdent  
 dīcētes hoc esse deū. q̄a sacerdotiū xpi fu-  
 tūz erat in eternū: nec ei⁹ sacerdotio aliud  
 successit sicut: sacerdotio **Aaron** successit  
 sacerdotiū xpi. Ad tertium respondēt  
 q̄ nō sequit. fuit sba corporea rational. ergo  
 homo. pcedit. n. ab insufficienti. dīcūt enī q̄  
 quedā pprietates sunt que tñ sumuntur h̄z  
 aīam vt aīalitas. quedā tñ fīm corp⁹ vt cor-  
 poreitas. quedā ex cursu aīe et carnis vt hu-  
 manitas. Ad h̄ g⁹ q̄ sit homo oportuit q̄ oēs  
 tales pprietates ibi sint que fīm carnē sunt  
 et que fīm aīaz sunt: et que sunt ex cursu illo

rū dīctoz: et iō n̄ sequit. **Ad quartū** ob.  
 q̄ n̄ sequit ē ppositiōis hūane nāe. g⁹ homo  
**Nī** vbi ppositiōis est ratione hūane nature  
**In** xpo xō ppositiōis seu psona n̄ est ratione  
 hūane nāe: sed rōne nature diuine in xbo: et  
 ideo n̄ sequit nisi solū q̄ est ppositiōis habēs  
 humanā nām. i. corp⁹ et aīam. **Ad rationes**  
 xō **Hugo**. de sācto vic. p̄m n̄ ex predictis  
 x̄bis. **Alī** xō dīstīnguūt q̄ est cōsiderare  
 esse hōis fīm actū et rē: et h̄z dīstīnct hōmo  
 sba cōposita ex corpore et aīa rationali: et est cō-  
 derare esse hōis fīm habitū et rōez. Et fīm h̄  
 dīstīnct hōmo. est aīa rōale. p̄mo dīxerūt  
 q̄ hec nō est x̄a. Cesar est homo: vel homo  
 mortuus est hō. Scdm dīcūt q̄ x̄e sūt. Ce-  
 sar est hō. hō mortu⁹ est hō. q̄a p̄mo ponit  
 esse hōis fīm actū. Scdm xō mō nō affirmat  
 esse hōis fīm actū. sed solū fīm habitū et rōez  
 q̄ est esse abstractū a tpe. h̄ g⁹ mō volunt  
 cōcedere q̄ xps in triduo est hō. p̄mo mō nō  
 pōt tñ dīcī alī: q̄ hō dīcī materialit et for-  
 malit. materialit loquēdo xps in triduo est  
 hō. q̄a hēt esse in aīa et corpore: ex quibus cōsti-  
 tuit hōmo. formalit xō non ē homo q̄a nō  
 fuit ibi cōpositio ex corpore et aīa. Unī est for-  
 malis cōstitutio hōis. q̄a g⁹ est ppositiōis seu  
 psona habēs aīam et corp⁹. est dicere q̄ est  
 materialit hōmo. q̄a xō nō est ppositiōis seu  
 psona subsistens in corpore et aīa vītis nō est  
 dicere q̄ sit formalit hōmo.

## Consequenter que

rit de descensu xpi ad inferos. Ad q̄ obici-  
 tor sic. **Aug⁹** dīcīt ad **Vardanū**. Nō facile a-  
 licubi in scripturis nomē inferni in bono i-  
 uenit. **Itē** **Cap. 20**. Nō est agnit⁹ qui re-  
 uersus sit ab inferis. **Itē** **Luce. 16**. **Maxi-**  
**mū** chaos firmatū ē in nos et uos. g⁹ vī q̄  
 xps nō descenderit ad infernū. **Itē** dīxit  
 latroni. Hodie mecum eris in paradiso. sed h̄ n̄  
 dīxit ratione dītaris sed ratione aīe. **Quz** g⁹  
 paradīsus et infernus sūt opposita loca. in tri-  
 duo nō fuit aīa xpi in inferno. **S** cō **Act.**  
**20**. dīxit. **Beat⁹ Petr⁹** xpm soluisse o olores  
 i inferni quib⁹ nō poterat detineri. **Item**  
**Dam⁹**. Descendit ad infernū aīa dīficata vt  
 q̄admodum hīs qui in terra sunt: ort⁹ est  
 sol iusticie: ita hīs que sub terra sunt et in te-  
 nebris et vmbra mortis sedent sup luce scat  
 Quod cōcedendū ē et videndū ad obiecta  
 q̄ infernus vno mō dīcī loc⁹: et est nomē loci  
 infini deputati aīabus dīnatis. et h̄ modo



dicebant sancti descendisse ad inferos vel  
 i inferno et aia xpi. **A**lio dicitur actus et maxie  
 penalis ut magis sit nomen pene quam loci. et hinc  
 hoc demones existentes in isto aere caligi  
 noso dicunt esse in inferno ratione pene. **U**nde  
**I**ero<sup>9</sup> feblicitans et si in lectis ponat ebur  
 neis: feruore tamen aut frig<sup>9</sup> multi laboris neget  
 euitare. ita demones et si in tep<sup>9</sup>lis uel ydol<sup>9</sup>  
 colant aureis: seu quocumque modo paere<sup>9</sup> uecti  
 igne tamen spardent iehennali. **I**sto ergo modo non  
 potest aliquis reme<sup>9</sup>ti ab inferis. nec xps dicere  
 descendere ad infernum. **A**d illud ergo quod co  
 sequenter obicitur de paradiso: sicut dicitur quod uno modo  
 paradysus potest dici nomen loci. **A**lio nomen su  
 mi gaudiu: et summe delectationis. que est in  
 deo: et hoc ultio<sup>9</sup> accipiendo est quod dixit d<sup>9</sup>is la  
 troni. **H**odie mecum eris in paradiso. **S**ed quod  
 dicit **A**ug<sup>9</sup> ad **V**ardanum. Si hinc inquit hominem  
 quod de<sup>9</sup> homo suscepit. puta<sup>9</sup> deum esse hodie  
 mecum eris in paradiso. non ex his hominibus estiman  
 d<sup>9</sup> est in celo paradysus. **N**on illa die futurus  
 erat xps homo in celo: et post quis audeat dicere  
 omnem hominem ad penales inferni partes venisse  
 nec fuisse apud eos qui in synu **A**brae reque  
 scunt ubi fuit ipse: intelligend<sup>9</sup> est paradysus que  
 latronis aie polliceri dignat<sup>9</sup> est: quod si ita est  
 g<sup>9</sup>uale nomen paradisi est ubi felicit<sup>9</sup> viuunt et p<sup>9</sup>  
 ubique paradysus sit quisque bonorum: ibi est cum  
 illo qui ubique est. **I**tem quod videtur xps de  
 scendit ad infernum inferi: et cum limbo dicitur  
 ubi erant aie sanctorum liberandorum. et hic erat in  
 fernus superior. **I**nfern<sup>9</sup> ergo inferior erat loc<sup>9</sup>  
 suppliciorum: ubi erat aie non liberandorum: sed  
 perpetuo damnatorum de quo inferno dicitur. **I**n infer  
 no nulla est redemptio etc. **S**i ergo non descendit  
 ad infernum nisi propter animas liberandas. ergo  
 non descendit ad infernum inferi. **C**ontra psal  
**E**ruisti animam meam ex inferno inferiori. **I**tem  
**Z**ach<sup>9</sup> 12. **I**n sanguine testi eduxisti  
 vinctos de lacu etc. glo. haec eos qui tenebant<sup>9</sup>  
 vincti in inferni carceribus: ubi eos nulla refri  
 gerauerat misericordia: quam ille viues querebat. tua li  
 berasti misericordia. sed ostans est quod ille viues erat  
 i inferno inferiori. **R**elinquitur igitur quod xps descendit  
 ad infernum inferi. **R**atio inferi vel inferior  
 dicitur triplex: ratione meriti: ratione pene: ratione loci. **R**atio  
 meriti ut existentes in peccato mortali dicunt<sup>9</sup>  
 esse i inferno et dicunt<sup>9</sup> erui quoniam illi iati ad peni  
 tentiam conuertunt<sup>9</sup> ad dolendum de suis peccatis.  
**R**atio pene dicitur infernus inferior pena eterne  
 damnationis de qua non est liberatio. **R**atio lo  
 ci dicitur infernus inferior in respectu ad locum

nostre habitationis: ut propter miseras quas  
 hic sustinem<sup>9</sup> dicitur infernus. **I**n **A**ug<sup>9</sup> in quodlibet  
 super **S**en. est infernus inferior isto inferno in quo  
 sumus in hac carne: et in hac mortalitate. cor  
 pus enim mortuum est propter peccatum. ergo et h<sup>9</sup> se  
 mortui: ut non mireris quod infernus dicitur haec mor  
 tuis habundat. **S**ed ergo **A**ug<sup>9</sup> propter duo in  
 fema. quorum alter est superius: alter inferius  
 missus est dei filius vndique liberans. ad hoc  
 nascendo ad illud moriendo. **E**t hinc hoc patet  
 responsio ad obiecta.

## Consequenter queri

tur de deitate xpi in sepulcro. **A**d quod sic. **D**e to  
 tu dicitur relatiue ad partem. **S**i ergo totum fuit in se  
 pulcro. ergo quelibet pars eius: quod falsum est. **R**elin  
 quitur ergo quod non fuit totum in sepulchro: neque ubique.  
**I**tem sicut dicit **A**ug<sup>9</sup> et probat **D**ugo de sa  
 cto vic. **D**eitas personam non fuit: ut ex ipsa totum fie  
 ret mai<sup>9</sup> ipsa. nec in ipsa pars fuit. ut in ipsa ali  
 quid esset min<sup>9</sup> ipsa. ergo ab ipsa deitate in xpo  
 remouetur omnis ratio totum et pars. ergo et ab ipsa hu  
 manitate. **N**on pars dicitur nisi respectu partis. **E**rgo  
 humanitas non est pars in xpo cum diuinitate. si  
 ergo potest dici totum in xpo. cum omne totum dicatur  
 respectu partis. nihil est ergo dicere totum ubique  
 seu totum. **I**tem obicitur quod corpus xpi potest esse in  
 pluribus locis. haec est in diuersis altaribus: sed quod  
 ratione. aptum est esse in duobus: ita in tribus et qua  
 tuor: et sic deinceps. ergo et si corpus xpi poterit  
 esse ubique. multo fortiori ratione et anima. ergo si to  
 tum referat<sup>9</sup> ad humanam naturam. totum potest esse ubi  
 que. **I**tem distinguit **D**ugo quod aliud est ali  
 quod sit per unionem ad unitatem opponi. aliud ali  
 quod per unitatem unioni opponi. quoniam aliqua per unionem  
 ad unitatem opponitur nomen totum partes conicare  
 non potest. ubi gratia partes tectum et fundam<sup>9</sup> erunt  
 hec tria quedam sunt: et nullum horum per se totum  
 est. quoniam aliqua alicui unitate sua ex se h<sup>9</sup>ri  
 per unionem apponitur in participatione illi<sup>9</sup> tras  
 eunt cui apponitur: et nomen illi<sup>9</sup> piter cum illo  
 participare incipiant. sicut per unionem unitatem  
 illi<sup>9</sup> participare inceperunt et ponit exemplum. cor  
 pus rationali spiritui unitum. non dat illi ut sit pso  
 na. sed coniunctum accipit ab illo ut sit una pso  
 na cum illo sic humanitas iuncta ergo homo non quidem  
 dedit illi ut esset persona: sed unita illi accepit  
 personam cum illo. **E**x hoc ergo arguitur. **S**i humani  
 tas accepit ex unionem unitatem persone. ergo cum  
 unitas persone sit ubique: accipiet esse ubique. ergo  
 erit dicere: quod tota humana natura est ubique.

**I**tem dubitat<sup>9</sup> de hoc quod dicit magister 3<sup>o</sup> li<sup>o</sup>



in sent. 20. d. 1. q. nō maior erat psona. vbi al  
ter tñ vnitū habebat q̄ vbi erat neurz. hñs  
vntū. Ex quo vñ iplicāe: p̄alibi erat neu  
t. hñs. **Cōn.** Postq̄ nām humanā assū  
pit. nūq̄ deposuit. g. nūq̄ fuit neurz hñs.

**R.** totū vno dñr idem qd pfectū. et hoc  
mō totū nō dñr ad ptem. **Alio.** totū dicit ex  
tribus constitutū. **Primo.** dñr totū fuisse xps  
in triduo et in inferno et in sepulcro: et non  
totū. q̄a totū p̄tinet ad psonā: que quidē per  
fecte erat: vbiq̄ et plene. **Totū.** xpo p̄tinet ad  
nām: que quidē f̄m hūanā nām: nec erat vbi  
q̄: nec etiā erat pfecte in sepulchro: nec pfecte  
in inferno: sed f̄m p̄tē. et p hoc patz rñsio ad  
p̄mū. **Ad f̄m vñ.** q̄ intērio p̄tis remouet  
ab hūanitate p opationē ip̄i ad diuinitatē  
**Cū.** n. cū deitate venit in op̄osito: ip̄i p̄fōe  
xpi. nō tñ ab ea remouet intentio totū et p  
tis f̄m qd accipit f̄m se. **Uñ.** hugo de scō  
vic. In humanitate sola iueniē p̄tes et to  
tū in p̄tib. **Cōstat.** n. hō ut quoddā totū ex  
p̄tib. s. aīa et carne. p̄tērea igit̄ xbi totū  
hōiem assūpit. q̄a totū qd erat hōis assum  
plit. s. corp. et aīam: nō aut totū hō in sepul  
cro iacuit sed ps hōis. **Ad tertiū vñ.** q̄ itē  
sbam creatā separā: et sbam diuinā. media ē  
dignitate et excellētia nāe. nā vnita diuine  
sbe. **O.** is aut sbā creatā est circūscripta. et in  
vno solo loco. **Substātia.** xpo vīna: q̄a incircū  
scripta vbiq̄ est. s. bā xpo vnita vīne x̄tute v  
nionis excellit oēm aliā: et h̄z esse in plurib.  
locis. sed q̄a in min. q̄ diuina. **I.** nō est pos  
sibile v t sit vbiq̄. **Nō.** g. sequit̄ pōt esse i b̄  
et in illo. g. in quolibz: q̄a nō est cōsiliis rō ad eē  
vbiq̄. **P̄tērea.** solū determinat̄ ei eē i plu  
ribus rōe sacramēti: quīs f̄m spēm difficil  
limū sit dīfinire an natum sit esse in uno lo  
co tñ vel in plurib. **Ad aliud vñ.** q̄ cum  
dñr q̄ hūanitas accipit vnitatē p̄sone. intelli  
gendū est q̄a hūanitas nō h̄z aliā p̄sonalita  
tē nisi que est p̄sone vīne: nī tñ ip̄a hūanitas  
est ip̄a p̄sona. **Et iō.** nō sequit̄ q̄ ab ea accipi  
at esse vbiq̄. **Ad vltimū vñ.** q̄ nō itēdit  
mgr̄ negare vñionē hūane nāe cū diuina  
absolute: sed respēu loci. **Quīs.** n. de? sit sēp  
nō tñ et sēp hīc. cū angelo. s. sit sp cū ange  
lo: qm̄ angel? nō est hīc. s. hīc xps sp ē hñs hu  
manā nām. sed nō sp est hñs nām. in hoc lo  
co i quo nō est nā hūana: et hec est intentio  
mgr̄i. **Ultio.** ad pleniorē intelligentiā q̄ri  
tur. quō descendere dicat̄ de xpo. cū dicat̄  
descendisse ad inferos vel descendisse de ce

lo. **Et p̄mo.** querit̄ an descendē oueniat xpo  
f̄m diuinā nām ad qd sic. **Ascendere.** et dīcē  
dere sunt actiones circūscripte sbe. **Xps.** f̄m  
diuinā nām est incircūscripta sba. g. nō cō  
uenit ei ascendē et descendere de celo rōne  
diuine sbe. g. rōne hūane nāe. g. x̄e et p̄pē  
filius hōis descendit de celo rōe cōditiōis hu  
mane nāe. **Itē.** fili? dei f̄m diuinā naturā  
est vbiq̄. g. nō mutat locū. g. nō descendit.

**Itē.** obr̄ de hoc qd dñr **Jo. 3.** **Nemo.** ascē  
dit i celū: nisi qui de celo descendit fili? hōis  
**Sed.** solus xps descendit. g. solus xps ascen  
dit i celū. g. nos nō ascendemus. **R.** o bñi  
q̄ cū descendus i xpo itelligit̄ f̄m diuinam  
nām i op̄atōe ad humanā q̄admo d̄ itelligit̄  
missio f̄m qd dicit **Aug.** i li. de tri. vīc. euā  
gelista **Jo. 1.** In mūdo erat et mūdos p ip̄m  
fact? est zc. **De.** de subiūgit i p̄p̄ia venit zc.  
illuc aut missus est quo uenit. illuc g. miss?  
est ubi erat. **Missus.** aut dñr i q̄tum apparuit  
foris i creatura corporali qui it? i nā spūali  
oculis mortaliū sp occult? est descendit. **I.** g. itē  
nō aliud itelligit̄ nisi apparitio sublimitat̄  
xbi i humilitate humanitatis assūpte. **Ea**  
xpo que obiciūt̄ p̄mo nō pcedūt i hac via  
quia accipiūt̄ ascensuz ul? descenduz: f̄m q̄ sē  
p̄p̄ietates creature. **Et p hoc.** patz rñsio ad  
duo p̄ma. **Ad ultimū.** xpo vñ. q̄ p̄sō xpi  
aliqu accipit̄ euz p̄tētiōe p solo capite. que  
admo d̄ dñr **Jo. 2.** **Qui.** desursus: uenit super  
oēs est. **Aliqñ.** xpo p toto corpe ecclesie seu p  
capite i q̄tum sunt ei mēbra unita. uidelicet  
oēs fideles existētes i caritate. **Et hoc.** mō  
accipit̄ i **Jo. 3.** **Nemo.** ascendit i celum zc. **Uñ.**  
**Aug.** i li. de bap. p̄uoloz. In unitate eius  
oēs imutādi leuādīq̄ occurrunt: ut ille q̄ de  
scendit: sit ille qui ascendit: nō aliud se deputās  
q̄ corp? nostz. ut de ip̄o et ecclesia x̄ius vī  
cat̄ erūt vno i carne una. **Nō.** g. seq̄t̄ solus  
xps ascendit. **Nō.** g. nos ascēdem? quia sic  
dicit̄ glo. sup **Jo. 3.** **Nemo.** ascendit zc. n̄ ascē  
dunt i celū: nisi sint mēbra coherētia illi qui  
est una p̄sona hō et dei filius. **Sic.** g. termi  
nat̄ hec ps ad laudē et gloriā ihu xpi.

**Q**uestio inquisitiōz  
passiōis et mortis vñice. **Inquireb**  
est de resurrectione et demonstratiōe resurre  
ctiōis. **Circa.** resurrectionē xpo q̄renduz erit  
p̄mo de ueritate resurrectionis. **Secdo.** de  
cālitate et effectu resurrectionis. **Tertio.** de  
tempore resurrectionis.



## **C**irca ueritatem

quæ duo. an sit. quid sit. q̄ patebunt  
in ingitoe habitare. de necessitate resur-  
rectionis. Ex quo relinquit̄ q̄a est. De mō  
resurrectionis. ex quo relinquit̄ quid est.

### **A**d primum

igit̄ arguitur i  
hūc modum. i.  
Cor. 15. Si xps nō resurrexit inanis ē fides  
nostra zc. Ex hoc vñ necessariū q̄ xps resur-  
rexit. Quia necesse est fidē nr̄am esse veram.

Itē Luc. vlti. Quid f̄bati estis. ibi glo. si  
nō est x̄itas resurrectionis. p̄dit̄ ē fructus  
passionis. g. n. necessaria est ad nostrā redē-  
ptōz. Itē Ro. 5. Nos saluati sum⁹ ab ira  
p̄ ipm. S. saluatio ab ira est termin⁹ a quo. s.  
a pena. Saluari in vita est ēi. ad quē. s. ad vitā  
Uñ glo. ibidē. ut iuste uiuamus. q̄a aliē uiuē  
nō poteramus. Si g. p̄ aīam solū descēden-  
tē ad inferos. xps mortuus saluauit nos ab  
ira. g. ad saluandū in vita exigif̄ q̄ sit viu⁹  
g. exigif̄ n. ei. g. necessaria est.

Ad op-  
positū Jo. 5. Audient qui in monumētis s̄t zc.  
Aug. Per x̄bū dei sit resurrectō aīaz. Per  
x̄bū carnē fēi sit n. corpoz. Iuxta hoc ar-  
guif̄. Ad plenā restitutōz nō exigif̄ nisi n.  
aīe. z corpoz. S. p̄ incarnatōz sit n. restō  
b. q̄a x̄bū caro fēi est Jo. 1. Ergo ad plenā  
restōz nō est necessaria n. xpi.

Itē ad idē  
Plena restō fit i remissione culpe. z pene. Si  
g. p̄ passionē fit plena remissio pene. z elpe.  
g. z plena restō. Quia iust⁹ dñs reddet vni-  
cui q̄ qd meruit. S. sci meruerūt gloriā so-  
luta pena originali. g. plē per passionem est  
restō. q̄ p̄ passionē fieret restō p̄ illū. De  
z. Peccata nr̄a tulit in corpe suo s̄ lignūz.  
Et Ysa. 53. Cui linoze sanati sum⁹. Et p̄ illū  
coll. z. Delēs cyrographū decreti. i. diuinam  
f̄niam zc.

Itē in passiōe dñs cōsumatū est.  
Jo. 19. Ergo sufficiēte erat satisfactū p̄ cul-  
pa. Ade. Sed si Adā nō peccasset tñsseret ad  
gloriā. ergo. z tā cito post passiōē hō pote-  
rat tñsseri. g. zc. Itē passiō amouit rum-  
phea. g. z obstaculū videndi deū. g. nec ad  
gloriā aīaz necia est n. x. dñs. q̄ necia ē  
n. xpi. z viatorib⁹. z beatib⁹. alio. z alio mō  
Viatorib⁹ est necessaria triplici rōe. z beatif  
duplici rōe. Viatorib⁹ pmo p̄ iustificatōz  
nr̄az. Uñ Ro. 4. Refrexit p̄p̄ iustificatōz  
nostrā. Secūdo p̄pter gratiā iperrandā. seu p̄  
pter reconciliatōz. Uñ Hebr. x. Ut appare-  
at vltui dei p̄ nobis. s. in corpe. z aīa ut oret

pro nobis. Uñ dicūt q̄ cā meritoria ē quodā  
mō. ut de⁹ pater nobis m̄beat. Tertia rō est  
ex pte suscipientis gratiā. s. p̄pter dispositōz  
ampliōz ad suscipiendū grāz. vnde tota hu-  
mana nā ordinat̄ ad xpm. z est ureuerentia  
etiā scis angelis postq̄ assūpta est. vñ potest  
ip̄a suscipere maiōz gratiā q̄ ante possz. vñ  
in assumptione accepit h. dispositōz. In pas-  
sione recepit maiōz dispositōz. z in resur-  
rectiōe ampliōz. Uñ gñalis dispositō aplior in  
nā humana ad gratiā est ex nā eiusd̄ speciei  
que resurrexit. in xpo. q̄a magis ex hoc ē ac-  
cepta deo. Preterea dispositō p̄sonalis est in  
credente. s. m. q̄ dicit. Apls Ro. 4. Q. resur-  
rexit p̄pter iustificatōz nostrā. mortu⁹ est p̄  
pter delicta nostra. qd dñs p̄p̄ fidē. z amorēz  
Intelligendū est g. q̄ r. iustificat. s. r. pas-  
sio. s. passiō iustificat in adultis solū p̄fidez  
z amorē. i. ut credita. z dilecta. Doc. n. exigif̄  
ad hoc ut effect⁹ iustificationis b̄eat. Uñ  
sufficiēte est cā iustificationis passiō. s. non  
efficiēte nisi credat de⁹ passus. ad qd maxie  
r. opat̄. vel glo. intelligif̄ si nō est x̄itas re-  
surrectiōis. q. d. frustrabit̄. q̄a nō crederetur  
Et sup̄ psal. Que vtilitas i sanguie meo. Glo.  
Si statim nō resurgo corruptūz fuerit corpe  
meū. Remini anticiabo. nullū lucrabor. z ira-  
pibit oressio. s. testimoniū deitatis. Et ideo  
Act. 2. Quē deus suscitauit solutis dolorib⁹  
b. zc. Glo. assertio resurrectiōis h. sic necia  
est n. viatorib⁹. Itē beatib⁹ necessaria est  
resurrectio xpi dupl. ad maiōz gloriā spi-  
rituū. z hoc est cōe aīabus. z angelis q̄a glo-  
rificata hūanitate xpi. est duplex delectatio  
in xpo. Una in cōtemplatōe diuinitatē. Alia  
in cōtemplatōe hūanitatē. in qua etiā angelz  
desiderant p̄spicere. i. de. i. z hoc de p̄fēti  
itez ad resurrectiōē corpoz. sua. n. r. erit  
cā future resurrectiōis. z hoc in futuro. vñ  
in psal. Ad uesp̄um demorabit̄ flet⁹. z ad ma-  
tutinū letitia. Glo. dñs resurrexit mane. idē  
nobis p̄mittens p̄ suā resurrectiōē. que est  
efficiēte cāe resurrectiōis nr̄e. z aīe. z cor-  
poz. Ad illud qd obicit̄ p̄ x̄bū carnem  
fēi sit n. corpoz. vñ. qd vñ est. s. hec non  
est p̄x̄ia dispositō. imo exigif̄ alie. s. p̄ x̄bū  
passū in carne. z resurgens. z ueniens ad iu-  
diciū iste sunt dispositiones p̄x̄ie nostre re-  
surrectiōis. Ad aliud qd obicit̄ q̄ plena est  
remissio culpe. z pene p̄ passiōē vñ. q̄ plena  
est q̄tū ad sufficiētiā. nō tñ q̄tū ad efficiē-  
tiā. vñ p̄ passiōē nō credet̄ de⁹. ut dictū est



¶ p resurrectionē crediſ deus. vnde aſſertio  
reſurrectionis teſtimoniū eſt veritatis. dicit  
gl. ſi illb pſal. Que vtilitas i ſanguine meo zc.

Ad aliud qd obſt: qd ſummatū eſt. vbi. qd  
h; ſatiſfactū eſſet p culpa. Ad. 7. quo ad hoc  
ſummatū. tñ regrebaſ vltēri? aptio ianue p  
efficiētiā que debuit fieri paſſenſū xpi i ce  
lū. Un in morte xpi nō fuit oīno ſummatia  
eoz que requirebant ad plenā iuſtoz beati  
ficationē: qā ordinatū fuit. ſiue vni puiden  
tia diſpoſitū vt in carne glorioſa introducēt  
aias in celū. 7 hoc exigiſ ad habendā tantā  
gloriā quātā debebāt habere.

## Conſequenter que

riſ de mō reſurrectionis. s. an ſit idē mod⁹  
reſgendi in xpo: 7 in nobis. Ad qd ſic. Nſa  
reſurrectio eſt a morte 7 ab icineratōe. que  
riſ an hoc mō ſit in xpo: ul poſſibile ſit ſic fi  
eri. Ad qd Dam⁹ 4. li. Reſurrectio vni eſt  
corpiſ ſci incorrupti 7 aīe vniō. g⁹ in reſre  
ctione xpi corp⁹ trāſit de corruptione ad in  
corruptōz. g⁹ corp⁹ ei⁹ fuit corruptū corpus  
fm qd dicit Apl⁹ de corpore nſo. i. Cor. 15.  
Opportuit corruptibile h induere incorrupti  
onē zc. Itē Greg⁹. Mortē noſtrā moriēdo  
deſtruxit. s. xps nō ſolū debuit deſtrūē mō  
tem. a. diſſolutionē aīe 7 corpiſ. ſi mortē que  
attendit in corruptione. i. in icineratione.

Itē mortalitas reſpicit diſſolutionē aīe 7  
corpiſ. Incineratio diſſolutionē corpiſ h; ſe  
rentiā vni. Sen. 3. Terra eſt zc. Sed paſſio xpi  
ſoluit debitū mortis. g⁹ 7 debitū incinera  
tionis ſo luere debuit icineratione ſua. ergo  
debuit incinerari. Itē ph. 2. Humilianit  
ſe vſq; ad mortē. quare g⁹ n vſq; ad icinerati  
onē. Itē in corpore nſo eſt vitū originiſ.  
qā vitū eſt cū origine. Itē vitū ē in vni  
one corpiſ 7 aīe. s. ppter vitū in diuinctiōe  
corpiſ 7 aīe: in eſt nobis vitū mortalitatis  
i. ſepationis corpiſ 7 aīe. g⁹ 7 ppter vitū 3  
originis: in eſt nobis icineratio. Si g⁹ xps  
accepit penā que ſequit ad vitū vniōnis  
ergo xps ſilr debuit accipere illā penā que eſt  
ppter vitū origis. s. icinerationē. Item  
ſicut dicitur Leui. 1. decimar⁹ eſt Abrahāz  
nō tñ xps: qā ſolum deſcendit fm corpulen  
tā ſam. nō tñ fm inuiſibile rōz. s. cupiſcē  
tiā origis. ſicut leui. Itē hoc vſ qd xps eo qd  
deſcendit fm corpulentā ſam: accepit mor  
talitātē. 7 qā nō deſcendit fm ſemiale rōem  
iō nō accepit icineratōz ſicut alii hōies ſi h

ponat. Cōn. Corp⁹ deſcendens ab Adam  
ſbm eſt contrarietati: qā eſt ex cōiūtiis: que ap  
petūt ire in regiones diuerſas: s. ad tale cor  
p⁹ ſequit icineratio. ergo fm qd ab Adā de  
ſcēdit fm corpulentam ſam. corp⁹ ei⁹ eſt in  
cinerabile. Itē controuerſia eſt int aīam 7  
ſpm Gal. 5. Caro cupiſcit zc. ſed iſta rebellio  
que ſequit ad inuiſibile cupiſcentiā 7 in  
ſpm bene ordinato facit cupiſcere mortem  
Un Ro. 7. Quia me liberabit zc. Ergo mor  
talitas ſeqtur ad inuiſibile rōem. g⁹ fm h nec  
xps hāc debuit ſuſcipere penā. Itē Act. 2.  
Letatū eſt cor. Glo. in h creuit letitia. qd re  
ſurrectōz ſuā i exēplū nobis dabat. g⁹ rī ei⁹  
eſt in exēplū. ergo cū nſa ſit ab icineratione  
7 morte: 7 ſua d; eſſe. Ad oppoſitū pſal.

Nō dabis ſcm tuū videre corruptionē. Glo  
corp⁹ meū ſanctificatū p qd alia ſanctificā  
tur nō patiens corrupti. Itē ſi xpus aliqua  
creata vniū corpi nō patit ipz corrupti. ſ. ipa  
aīa vū vniū corpi. g⁹ multo forti⁹ xpus vi  
uina vniū corpi: nō patet ipm corrupti.

R⁹ ad vīam reſurrectōis ſue: nſe vidē  
dū eſt: qd dicit Dam⁹. qd quedā reſurrectōis  
diſſimilitudo eſt cōiūtiis: que ē talis. Reſurrectio  
eſt corpiſ 7 aīe icreata copulatio. 7 rō hec  
ouenit ſuſcitationi: ſic in Lazaro ſuſcitato  
ad vitā mortale. Itē quedā vſ ppiā. tal  
reſurrectio eſt ei⁹ qd cecidit 7 diſſolutū eſt  
aīaliſ ſcda reſurrectio: 7 appellat caſū mor  
tē: que ſequit ad peccatū. nec ſtare pōt en;  
nā recta. hoc mō oēs reſurgem⁹: diſſolutōz  
vicit icinerationē. ſcda ibi apponit ad vīam  
ſuſcitatoz p miracula. illa. n. vſ pma. qā ē ſur  
rectio ad corp⁹ corruptibile. 7 itē caſum  
7 mortem. Itē fm Dam⁹. Quedā viciē  
appropriata. talis reſurrectio ē ei⁹ qd cecidit  
ſcda reſurrectio: 7 hoc pōt ouenire btē virgī  
fm qd pie crediſ a quibuſdā qd iam ſurrexe  
rit: nec ponit ibi diſſolutū. qā nihil de corpe  
ei⁹ inuenit. Un nō crediſ icineratū. ſ. ponit  
caſus qui reſert ad mortē. Alia eſt ppiā  
vni. talis reſurrectio eſt corpiſ facti icorru  
pti. i. i paſſibiliſ iterata vniō. nec ponitur ibi  
caſus: qā mors xpi nō fuit caſus oppoſitus  
nāe recte. Ad hoc g⁹ qd obſt qd p⁹ fuit cor  
ruptū vbi fm pſal. Nō dabis ſcm tuū videre  
corruptōz. Glo. vno mō vſ corruptio paſſio  
nis uel paſſibilitatis hoc ouenit corpi xpi.  
Alia putrefactionis hoc nō ouenit ei. Un  
glo. corpus meū a te ſanctificatū vidē corru  
ptionē. i. putrefactōz: alibi vſ pati corruptōz



idest vulnerationē ibi que utilitas i sanguine meo dū des. in cor. Ad aliud qd obicit Qui mortē nā am zē. dō. qd nō ouenit xpo qd p incinerationē suā destitueret nostra. Nam corp⁹ ei⁹ erat unitū deitati ⁊ aīe. Mors at est sepatio corp⁹ ⁊ aīe. qd g⁹ xps assumpsit corp⁹ in qd debebat fieri redēptio. iō assūpsit mortalitatē. sed ita nō est de icineratiōe. qd unio erat cū corpe ⁊ aīa sepabilē. iō secuta est mors vel mortalitas. S; unio carnis in dissolubilis erat cū deitate regere corp⁹: ne iret in dissolutionē. Unī psal. Assimilabor descēdētib⁹ i lacū. Glo. si filius. i. cessabis a otinētia: assimilabor descēdētib⁹ i lacū. Ex eo. n. qd mibi sp uerbū unīf. nō sū talis qles ceteri hōies qui nascūt in pfūda miseria. hūm est hōis xpi ad deitātē. miseria magna est mortalitas. s; pfūda icineratio ⁊ corruptio. Ad aliud qd obī qd mors est solutō mortis. g⁹ icineratio icinerationis vō. qd nō sequit. imo sufficit mors ad solutionē mortis ⁊ incineratiōis. Unī Job. i. Utinā apprehenderē peccā mea zē. ⁊ appellat peccata sua: peccata hūani generis p quib⁹ satisfecit: ⁊ si ista pēdenē pponderat passio xpi ad sufficientiā p mille mūdīs. Unī qd xps viuit vita dei. ⁊ ead ē xpi vita ⁊ dī. sicut dicit Ansel. Mors ei⁹ pponderat. Ad aliud qd obī. qd humiliat se ad mortē. g⁹ debuit se hūiliare ad icinerationē. vō. qd nō debuit: qd sic hūiliaret usq; ad pfundā miseriā. qd nō decuit ipm. Unī nec in ipa passione accepit illā pfundā miseriā: que est in pturbatione rōnis: qd est vltimus effect⁹ passionis ex pre aīe. Unī nō ab sorta est sua rō mortis dolore: h; fuerit sepatio corp⁹ ⁊ aīe eodē mō vō. qd nō decuit qd descenderet vsq; ad vltimū effcū p mortē s. icinerationē ex pre corp⁹. Ad aliud qd obī: qd accepit mortē que osequit ad vitiūz oīctionis s. corp⁹ ⁊ aīe. g⁹ zē. vō. s; Aug. qd debuit accipe qd oueniret ad nostrā redēptiōē: ⁊ suā nō dedeceret dignitatē. Incineratio aut suā dedecet dignitatē. qd sedē vitiū originis qd nō accepit xps. Unī. i. Cor. i. s. Primus hō de terra terren⁹. sed s d celo celestis. Unī glo. dicit qd fuit a pncipio celestis. Unī sic dicitū est: sicut nō habuēt vltimū effectū passionis ex pre aīe sicut p. cū dicit Centurio xē fili⁹ dei erat iste. Unī aīa non mouebat organū corp⁹: nec ipediebat vis motiua sicut in nobis: ita nec ex pre corp⁹ icineratio. Ad illud qd obī qd ad esse de

Adā fm corpulentā sām sequit icineratio vō. qd nō ē. sed icineratio sedē vitiū originis. vñ si Adā nō peccasset nec filii ei⁹ nō haberent vitiū originis: nec expoliaremur: sed supuestemur fm illud. i. Cor. v. Ad illud quod obī: qd mortalitas sequit ad inuisibile rōem ppter qd nec xps debuit hāc suscipere vō. qd nō sequit qui n. uenit in carnē vt hōiem redimēt: debuit accipe que ouenirent ad hōinis redemptionē. Unī lic; nō debuerit ad mortē obligari ut ad sequelā inuisibilis rōis oueniens tñ fuit vt illā dispensatiue acciperet in qtu; oueniebat nre redēptiōi. Ad aliud qd obī: qd rō xpi est nobis exemplar dicit qd filius est nostre exēplar: qtu a d tñ nū ad quē s. ad immortalitatē: s; nō filius qtu ad terminū a quo. s. ab icineratione est exemplar nostre immortalitatis ⁊ icorruptionis: nō corruptionis seu incinerationis.

**C**onsequenter que de cāitate ⁊ effectu resurrectionis. Et pmo querit in quo gñe cāe dicēda sit cāitas resurrectionis. Secdo an cā iustificationis aīaz ⁊ qualr. 3o an sit cā resurrectionis corp⁹. 4o de mō causandi: vtz cā remota ab effectu uel oīcta: ⁊ vtz necessaria uel oītingens. 5o de oīa cāitatis p passionē ⁊ resurrectionem.

**Ad primum** scilicet in q gñe sit. Querit pmo an in gñe cāe meritorie uel efficiētis uel materialis. Et obī sic ad pmiū. Mereri nō ouenit xpo fm qd vō: s; fm qd hō. Si g⁹ mereri non est p mortē. g⁹ nec rō est cā meritoria cum sit p mortē. Itē stat⁹ merendi ptinet ad statū viatoris ⁊ seruicētis c⁹ stat⁹ termin⁹ ē beatitudo. Si g⁹ xps resurgens nō est in statu merendi: qd est ad finē seu ad terminum g⁹ zē. Itē ph. z. Propē qd de exaltauit illū zē. hoc ptinet ad pmiū nō ad meritū. Sed resurrectio ptinet ad exaltationē. ergo si exaltatio ordinat ad pmiū nō ad meritū ⁊ resurrectio: g⁹ resurrectio nō ptinet ad meritū.

Itē caritas est radix meriti: ⁊ fm qritatē caritatis est qritas meriti. Si g⁹ tāta caritas fuit in xpo ab istanti oceptionis qita p. g⁹ tñ meruit ab illo in statu qtu p. g⁹ zē.

Conē. Nō est icōueniens ponere in angel statū merendi ⁊ btitudinis. filius nec i xpo an mortē. g⁹ in xpo p mortē. filius nō erit icōueniens ponere meritū ⁊ beatitudinē. Itē



xps anticipauit tps merendi: q̄a ab instanti  
sue deceptionis meruit: q̄d nō fuit fm legem  
cōem. 3.º nō erit incōueniēis ponē meritū  
in xpo post mortem.

## Consequenter que

rit vtz sit rīº eiº cā efficiēis. Ad q̄d sic. q̄ re  
surrectio xpi iustificet pz p glo. Ro. 4.º. Ue  
q̄ iustificat mors rīº. sup illud. Refrexit  
ppter iustificatōz nostrā. sed iustificatio est  
iustū facere. Itē glibidē. vt iuste viuam?  
q̄ alr nō poteramus. gº est cā efficiēis. Itē  
1. Cor. 15.º. Si xps p̄dicat glo. qui ē cā efficiēis  
nostre resurrectionis. Itē psal. Ad uespum  
demonstrabit zc. Glo. rīº xpi cā est nostre resur  
rectionis aīe in p̄iti: et corporis in futuro.

Con. Nihil ignobiliº in nā pōt agere i. no  
bilius. S; oē corpº ignobilis est: q̄tūcunq;  
sit nobile aīa. gº quēq; passio corporis ignobi  
lior ē quāq; passio aīe. gº rīº xpi nō pōt esse  
cā iustificationis aīe efficiēis. Itē q̄ nō  
sit cā resurrectionis vī sic. Maiº est esse p̄fctm  
q̄ sc̄m. Sed nulla creatura pōt esse creatio  
corporis. ergo nec reparatio.

## Postea queritur

in gñe cāe materialis. Ad q̄d sic. Resurrectio  
nō h̄z effectū nisi in q̄tū credita. S; nō vī cā  
nisi respectū effectº. sed fm q̄d credit est mā  
fici. gº est cā material. Con. Si dicatur  
q̄ sit solū cā in gñe cāe materialis. gº nō est  
cā resurrectionis maloz. q̄a fides nō est in  
ip̄is malis: et alit nō efficit resurrectionē. gº  
nō est cā materialis resurrectionis eoz.

Q̄ aut nō sit ita pz p glo. sup psal. Dabit  
uoci sue uo. x. gl. efficacīa suscitādi oēs mō  
tuos. Rº v̄b. q̄ rīº est in gñe cāe merito  
rie sed nō p̄prie. et in gñe cāe efficiēti p̄prie  
et in gñe cāe mālīs in q̄tū credita. In genere  
cāe finalis in q̄tū amata: et in gñe cāe forma  
lis uel exēplaris in q̄tū cōsiderata. In gñe  
gº cāe meritorie est ip̄oprie. Nā meritū nō  
est in beatitudine cōpleta cū sit fuitiū: nec est  
instātia in angelis. sed est in gñe cāe p mo  
dū interpellationis. Un Ro. 8.º. Inp̄ellat p  
nobis: et de sc̄is oramus adiuuent nos eoz  
merita. Q̄ obr q̄ non esset incōueniēis  
in xpo meritū post mortē v̄b. q̄ falsum est  
imo cōueniens esset p̄prie sumēdo meritū;  
q̄a hoc esset ponere viatorē quodāmo. Un v̄  
30. ziº. Stetit in litore zc. Glo. v̄ de sc̄is in  
litore erūt cū in fine cū xpo resurrexerint

Esset gº hoc incōueniēis: q̄a hoc esset ponere  
ip̄m nō in statu quiescentis q̄d ligat p̄littº

Ad aliud q̄d obr q̄ anticipauit tempus  
merendi zc v̄b. q̄ nō fuit incōueniēis q̄ me  
ret pº mortē nec sue dignitati nec sue rede  
ptioni cōueniret. Un in passione totū meri  
tū eiº est cōsumatū. Ad aliud q̄d q̄it an  
sit cā efficiēis v̄b. q̄ sic h̄z glo. et fm sc̄os. v̄b  
gº q̄ est in gñe cāe efficiēti. s. p modū ope  
rantis ip̄e xps resurgens. Un 30. 6.º. Venit  
hora et nūc est zc. Glo. p x̄bū filiū dei sit rīº  
aīaz. Per x̄bū sc̄m in carne sit corporis rīº  
Cā aut resurrectionis p̄ma ē ip̄e deº. Cā me  
dia ip̄a humanitas x̄bi seu x̄bū humanatū  
Cā p̄ria est ip̄a hūanitas x̄bi apparetis glo  
riosa i iudicio. Q̄ obr q̄ equale fuit me  
ritū ab instanti deceptionis zc. v̄b. q̄ possumº  
loqui de merito duplici q̄tū ad formam  
merendi: seu quantum ad vim merendi. et  
sic verum est q̄ tm̄ meruit a deceptione q̄  
tū post. Uel possumº etiā loqui de merito q̄  
tū ad numerº meritorº: siue quātū ad effectū  
meriti. et sic nō tātū meruit quātū pº. Et est  
exēplū in igne cº tota vis cōburendi ē in igne  
tm̄ maior est cōbustio cū pla accendūt ligna  
Ita v̄b. q̄ tota vis meriti est in caritate. tm̄  
ples sunt effectº in pluribº effectibº uel opi  
bus caritatis: uel maiº est meritū in pluribº  
effectibº caritatis. Ad aliud q̄d obr q̄ ali  
ter viuere nō poteramº. s. iuste nisi p resurre  
ctionē v̄b. q̄ hoc intelligendū est p̄t iuste  
vīc modū iusticie seu iustificationis cōplete  
seu p̄fecte. et est rñsio ex illa glo. Ro. 4.º. Re  
surrexit ppter iustificationē nostrā. Glo. no  
ua vita a iustificationē incipit et i glia cōsumat  
Un est iustificatio p̄fecta cū hō p̄tingit ad  
p̄fectionē iusticie: et est abolita pena sc̄lunās  
ad culpā et ip̄a culpa. Resurrectio aut ordi  
nat ad p̄fectionē iusticie: et p̄fectio iusticie  
est in oīmoda abolitione pene: que est etiā  
icineratio: q̄d n̄ fiet nisi p resurrectionē. Ad  
aliud q̄d obr q̄ nihil ignobiliº altero n̄ pōt  
agere in nobiliº zc. Si gº corpº quātūcunq;  
dignū nō pōt digniºesse aīa. Nec passio cor  
poris poterit eē cā iustificationis aīe v̄b. h̄z illud  
30. 6.º. Caro nō pdest quicq̄. Un nihil pdest  
q̄a caro: sed q̄a caro vnita x̄bo sicut pz in sa  
crāmēto altaris de quo ibi d̄r. Qui nō man  
ducat carnē zc. Passio. n. corporis et resurrectio  
vt ē simplr corporis nō ē cā passionis aīe. i. iu  
stificationis. s. corporis vniti x̄bo. Et ex h̄z pz  
rñsio ad illud q̄d obr q̄ nulla creatura pōt



eē creatio corporū. **U**n nec reparatio: qā creatā nō est corporū reparatō: vt est creatura abso-  
lute: s vt est vnita creatori. **A**d aliud qd  
obr. an sit in gñe cāe materialis: qā nō iusti-  
ficat nisi in qñtū credita. qd nō ouenit malis  
vō. q est cā resurrectionis cū imutatōe glo-  
riosa. i. **Cor. 15.** **Q**uē quidē resurgem? s nō  
oēs imutabimur: et hoc in bonis in qñtū cre-  
dita et amata. et est cā resurrectionis nō cū  
immutatione et s in peccatorib. **P**rimo mō  
est in gñe cāe material in bonis. **S**cdo mō i  
gñe cāe efficientis in oībus. sic gō mīdendū  
cū querit de cāitate resurrectionis xpi.

### Consequenter que

rit. **A**n rī xpi sit cā iustificationis aīaz et  
quō. **E**r querit vtz sit in gñe cāe efficientis  
**A**d qd sic **Ro. 4.** **R**esurrexit ppter iustifi-  
cationē nostrā. **S**lo. vtrāq mors xpi et rī in-  
stificat. **I**te **ph. 3.** **A**d agnoscendū virtutē  
resurrectionis ei. **S**lo. ex resurrectione eius  
iustificamur. **C**oi. rī xpi ordinat ad fu-  
turā gloriā. iustificatio ad pñtem gratiam  
gō nulla est cāitas resurrectionis respcū iu-  
stificationis. **I**te sicut se hz passio ad iusti-  
ficationē: sic rī ad nostrā resurrectionē. gō  
iustificatio est p passionē. gō nō p resurrecti-  
onē. **I**te **Ro. 4.** **I**ustificati p fidē in san-  
guine. i. p fidem passionis. qre gō magis at-  
tribuit cpls iustificationē resurrectōi q pas-  
sioni: cū dixit resurrexit ppter iustificatōz zc.

**I**te ad hoc q aliqua cā agit in subiecto  
oz q attingat illud si rī nō attingit. querit  
qualit iustificat. **A**d hoc vō. q rī xpi po-  
test dupl considerari: vt est in re vel vt ē aīa  
p considerationē sic tactū est supius in qōe de  
passione. fm q considerat in re: sic se hz vob  
modis ad nostrā iustificationē. s. p modum  
dispositionis: et p modū exēplaris. p modū  
dispositionis: qā tota hūana nā ordinat ad  
nām humanā in xpo. **A**n cū vnī in xpo dei-  
tas: tota sublimat ita vt sit in tota picipati-  
one deitatis. **V**inc est q hēc irreuerentia a  
sanctis angelis. vt dicit **Apoc. 19.** **E**t hz  
ga vpa q an incarnationē adorabat ab hōie  
iā nō adorāt etiā a barbaris nationib. **D**i-  
sponit gō magis ac magis p incarnationem  
et passionē: et etiā p resurrectionē ad maio-  
rē gratiā. vnde psal. **R**espice in faciē xpi tui.  
**S**lo. fac xpm inotescere oībus vt possimus  
ire de virtute in virtutē. **I**te se hz p modū  
exēplaris ad nostrā: fm q vī **Ro. 6.** **Q**uē

admodū xps resurrexit: ita nos in nouitate  
ambulemus. isto mō se hz ad iustificatōz nīaz  
pñtem. **D**uplex. n. est iustificatio. **N**ā iustifi-  
catō est rectitudo a curuitate in rectitudi-  
nē. **I**ustificatio in pñti ē a curuitate culpe ad  
rectitudinē grē. futura xpo iustificatio erit  
a curuitate miserie ad oīmodā rectitudinē  
et sic iustificationis future ē exēplar seu cā  
exēplaris. sic se hz fm q considerat i te. hz autē  
q considerat in aīa vt credita et amata iustifi-  
cat: sicut dictū ē et in gloria cōsumat. **A**d  
illud qd obr q magis attribuit iustificatō  
passioni. vō. q nō sequit: qā plena iustifica-  
tio ab oīmoda miseria nō erit nisi in beatitudine  
que iustificatio incipit in pñti. et in beatitudine  
cōsumat: fm q dicit glo. **Ro. 4.** **N**oua vita  
in iustificatione incipit zc. **A**d aliud qd ob-  
icit q vtrāq iustificat vō. q vtz ē etiā q-  
tū credūt et amant. sed hoc ē disponēdo. rī  
enī credita et amata disponit ad iustificatōz  
**R**esurrectio xpo signū est et cā iustificatōis  
solū. **P**assio cā est hz qd dicit glo. **B**ede. et iō  
magis attribuit iustificatio resurrectioni q  
passioni. qā signū et cā ē et cōplementum.

### Cōsequenter queri

tur an sit cā resurrectionis corporū. **E**t pmo  
querit an sit bonoz et maloz: an bonoz tm  
**A**d pñm sic psal. **D**abit uoci sue no. x. **S**lo. s  
suscitandi gñali oēs mortuos zc. **I**te **3o**  
**U**enit hora et nūc ē zc. **S**lo. p xbum carnē  
scm fiet: corporū resurrectio in futuro. **I**te  
ibidez oēs qui in monumētis sunt audient  
uocē filiū dei zc. **C**oi. **S**icut se hēc passio  
fm cāitate ad redēptionē: sic rī ad resurre-  
ctionē. **S**i gō passio nō hz effectū nisi i bonis  
qā nō iustificat nisi bonos. gō nec rī erit cā  
nisi resurrectionis bonoz. **I**te quicqd fecit  
fecit ppter iustificatōz nostrā et ppter remis-  
sionē peccatoz. **U**n **Ro. 4.** **M**ortuus ē ppter  
delicta zc. ergo resurrectio nō habebit effe-  
ctū nisi i bonis q hnt remissionē peccatoz.

**S**i dicat q generalior ē cāitas resurrecti-  
onis q passionis. **Q**uerit gō qre cāitas re-  
surrectōis sit gñalior: et attingat bonos et ma-  
los plus q cāitas passionis. **A**d qd vdm  
q resurrectō xpi ē cā resurrectōis bonoz et  
maloz: s different. qā bonoz cū imutatōe  
maloz nō cū imutatōe. **I**o **H**ebre. 6. **S**unda-  
mētū resurrectōis mortuoz. **S**lo. nisi aliq  
credat q resurrectio xpi efficit nostrā. non  
hz sup qd fūdamētū edificet. **A**d pñmz



obiectū dō. q̄ vno mō. s. loquēdo de resur-  
rectione gloriosa sic se h̄; r̄i° ad resurrecti-  
onē: sic passio ad redemptionē: vel iustificati-  
onē. Si aut loquimur de resurrectione coīter  
nō sic se h̄; r̄i° h̄ est. q̄a x̄ps reſgens glorio-  
se cā est refrectionis: nō tñ pducit effectus  
nisi cū apparebit index viuoz et mortuoz;  
q̄a auctas iudicādi data est ei cū gloriosa re-  
surrectione: fm̄ q̄b dicit glo. ibi. Parauit in  
iudicio tronū. s. q̄a iudicat? fuit: datū est iu-  
diciū ei. **Jo** etiā d̄r pbi. 2°. Propter passionē  
dedit illi nomē. q̄b est sup oē nomē. Et hoc  
cē d̄r **Matth.** vltio. Data est mihi oīs p̄as. zc.  
i hoc est sup bonos et malos: et ita cū venit  
in dex oēs o; resurgere. Ad aliud d̄b. q̄  
h̄ x̄ps fecerit q̄b fecit ppter iustificationem  
nostrā: nō tñ seq̄tur q̄ r̄i° sua nō hēbit effe-  
ctū nisi in iustificatis. Licet. n. que fecit x̄ps  
ordinata fuerint ad hōis iustificationē. ni-  
hiloi⁹: q̄a humiliāuit se ad sustinēdū durā: et  
indecentia. data fuit illi sublimatio q̄tum  
ad p̄atem exercēdū: iudiciū q̄tū ad bonos et  
malos: ut p; ex p̄actis. **Un** cālitās resurre-  
ctionis fuit generalior cālitāte passionis  
**Un** cū uenerit ad iudicandū oēs resurgent.

## Consequenter que

rit de mō an se hēat ut cā diuncta: uel ut re-  
mota ad nostrā resurrectionē. et si r̄i° efficiet  
mō in sc̄is resurrectionē corporū. Ad quod  
**Ambro.** **S**audiū patrifamilias: fidelū sibi le-  
titia coītrae ut quē subsecuti sūt similitudine  
passionis coītenē gloria resurrectionis: fm̄  
q̄b d̄r. z. **Cor.** i. Si socii fuerim? pas. zc. ergo  
v̄r q̄ r̄i° ei? sit cā diuncta. **Itē Ambrosi.**  
ibidē in quodā s̄mone pasch. **Matth.** z. s. **Q**uā  
ta corpa scōz surrexerūt legimus in prima  
resurrectionis festiuitate scōz corpa susci-  
tata fuisse: cur nō quotiēs festiuitas resurre-  
ctionis ei? celebrat quotiēs resurgere creda-  
mus et scōs. **Itē Iero** in s̄mone de assū-  
ptione: ueri testes nō essēt nisi x̄a esset eoz  
r̄i°. **Itē fm̄ illud Act.** z. **S**epulcrū illius  
apud nos est. In quodā sermone **Iero** nō  
fuit ausus dicere q̄ ip̄e aut corpus eius  
apud nos est: sed sepulcrū ei? zc. **S**ilī q̄rit  
de glōsa x̄gine an resurrexerit. Ad q̄b **R**o  
q̄a deo nihil est ip̄osibile: nec nos factū de  
brā x̄gine abnuim? **Coī.** psal. Ad uespe-  
rū demorabit flet? zc. **S**lo. fletus est miseria  
originalis culpe que demorabit vsq; ad diē  
dn̄i: quo r̄i° nostra futura est. g° nō sumus

resurrecturi vsq; ad diē dn̄i. **Itē Job.** i. s.  
**N**ō resurgz hō donec attentat celū. i. donec  
mouet glo. nō negat resurgere. s. donec at-  
tentat celū. g° zc. **Itē Act.** z. **Q**uē de? su-  
scitauit. glo. nō cōi resurrectione que in finē  
differet: s. que tertia diē celebraret. **I**tem  
idē p; ad sensū cū sint apud nos corpora san-  
ctoꝝ. **R**o d̄b. fm̄ **Aug.** **P**aulinū. Alii  
sūt humani limites rez. alii diuinaz signa  
xtutū: alia que nālr. alia que mirabilē fiunt  
d̄b. g° q̄ fm̄ cursum nāe nō d; esse refrectō  
ante inuolutionē mūdi per passionē. igitur  
x̄pi fuit meritū et nostre iustificationis et no-  
stre resurrectionis et glorie quo ad corp? et q̄  
ad animā. **Un** p̄ sufficientiā restituet homo  
p̄ illā in p̄stinā dignitatē: sed adhuc nō erat  
effect? p̄duct? q̄a duplex erat adhuc tentio  
s. aīaz in limbo: et corporū incineratione. Ad  
soluendā tentionē aīaz apparuit x̄bū i aīa  
apud iferos. **S**ilī ad soluendū tentionē corpo-  
rū oportuit q̄ x̄bū cū aīa et corpe appareat  
v̄r q̄b fiet p̄ inuolutionē. **P**rim? effect? s.  
liberatōis aīaz fact? ē statū p̄ passionē. **R**eli-  
qu? fiet p̄ inuolutionē mūdi. ut d̄cū est. p̄-  
portionalia. n. sunt locus et locatū. nō ad glo-  
riā corporū exigīt inuolutio locoꝝ. s. ergo  
limites rez nō d; esse resurrectio corporū  
nisi cū apparebit in iudicio inuolato mundo  
**I**nuolutio aut nō d; esse nisi opleta morta-  
li generatione. sed fm̄ diuina signa xtutum  
nō est negandū q̄n aliquoz r̄i° sit. fm̄ **Iero.**  
**Q**ui nō ausus est negare resurrectionē brē  
x̄ginis. **D**icendū ad illud **Ambro.** q̄ gau-  
diū patrifamilias zc. q̄ est r̄i° in merito et  
in re. **Un Ambro.** **E**st plane societas: q̄a si nō  
resurrexerūt corpe: resurrexerūt iā mēte. **Un**  
**Ambro.** itelligit de merito nō de re. Ad  
aliud q̄b obr̄ de refrectione corporū sancto-  
rū. d̄b. s. **Iero.** **P**rop̄ cauteliā salua fide pio  
magis desidrio dubitare o; q̄ temere vis-  
finire que sine piculo sciri nō p̄nt. vel potest  
dici: q̄ x̄a fuit eoz r̄i°. s. in corpore uero nō  
fantastico et aīa. sed opleto eo ppter q̄b re-  
suscitati fuerūt redacti sunt in puluere. ut  
vult **Aug** de inuolubilib? sacre scripture.  
**Un** dicit corpa scōz de monumētis ueniē-  
tia in monumēta se retraxerūt ubi ultimam  
resurrectionem expectant.

## Consequenter que

rit an sit cā necessaria uel otingens. Ad q̄b  
sic. i. **Cor.** i. s. Si x̄ps resurrexit et nos rebge?



si consequentia est necessaria a causa ad effectum. **g**o  
r<sup>o</sup> xpi causa est necessaria. **Con.** Si necessaria causa  
est. **g**o circumscribitur illa non erit ponere nostram  
**Q**uod autem circumscribitur illa sit r<sup>o</sup> nostra p<sup>o</sup>. quia cir-  
cumscribitur redemptione et resurrectione. necesse est  
esse diuinam iusticiam: et ita oportet reddere unicuique  
quod meruit: et ita necessaria est r<sup>o</sup> ut fiat re-  
tributio in anima et corpore. **I**tem alius modus  
fuit deo possibilis. **g**o r<sup>o</sup> est causa stringens.

**R**espondeo. quod est necessarium p<sup>o</sup> le et p<sup>o</sup> acciden-  
s. Primum est quod non potuit nec potest nec poterit  
aliter se habere. Per accidens est quod non potest aliter  
se habere: si potuit. talis est r<sup>o</sup> vel aliter est necessi-  
tas secundum causam superiorem et inferiorem sic et veri-  
tas. **I**tem secundum causam superiorem dupliciter est necessitas  
p<sup>o</sup>scientie: et est necessitas iusticie. **N**ecessita-  
te p<sup>o</sup>scientie necessaria erat r<sup>o</sup> xpi. et etiam ab initio  
quia ibi ab eterno erat preordinatum. non tamen neces-  
saria necessitate iusticie. Immo p<sup>o</sup> lapsu soluz  
necessaria fuit necessitate iusticie. et nostra sicut cir-  
cumscribitur redemptione necessaria erat r<sup>o</sup> h<sup>o</sup>  
huiusmodi ultimam. **I**tem secundum causam inferiorem sicut  
distinguentium: quia aut se h<sup>o</sup> ad se p<sup>o</sup>ducendum  
effectum. i. cuncta effectui: et sic non est causa ne-  
cessaria uel se h<sup>o</sup> ad p<sup>o</sup>ducendum effectum suum i-  
determinato tempore: ut motus celi. in tali situ est  
causa eclipsis: sic r<sup>o</sup> xpi ordinata in iudicio est  
necessaria nostre resurrectionis causa. **E**t hoc  
dicitur glo. super illud psal. Dabit uoci sue z<sup>o</sup>. et  
p<sup>o</sup> hoc p<sup>o</sup> r<sup>o</sup> n<sup>o</sup> ad obiecta.

### Consequenter queri

tur de uita passionis et resurrectionis i cau-  
sando. **A**d quod sic **Ro. 5.** Non sicut delictum  
ita et donum. **G**lo. i. maius est donum xpi quam pec-  
catum. **A**d. **S**i **g**o peccatum. **A**d. **I**ntroduxit pec-  
catum in animam et pena **g**o donum mortis xpi fuit  
sufficiens causa p<sup>o</sup> his omnibus delendis **g**o r<sup>o</sup> n<sup>o</sup>  
est causa. **I**tem saluatore expectamus ea p<sup>o</sup> tate quod  
potest sibi subicere omnia. **p**h. 3. **S**ed hec p<sup>o</sup> tate da-  
ta est illi p<sup>o</sup> passionem. **p**h. 2. **P**ropter quod deus  
exaltauit illum. **z**o. **g**o totum referendum est ad pas-  
sionem. **R**esponso xpi ut fuit causa meritoria nostre  
resurrectionis et felicitatis. **S**ed descensus ad  
inferos: et r<sup>o</sup> fuit secundum efficientiam. **U**n. **Ro. 5.**  
**G**lo saluati sumus ab ira p<sup>o</sup> passionem et recon-  
ciliati p<sup>o</sup> in odium tamen restituti p<sup>o</sup> effectum felicitatis.  
sed est felicitas essentialis: et hec erit i<sup>o</sup> deo  
**E**t est felicitas accidentalis que est ex consortio  
uel loco. **x**b<sup>o</sup> **g**o descendens liberauit sanctos  
a loco doloris: secundum quod dicitur glo. **Act. 2.** **S**olu-  
tis doloribus inferni. tamen restituit secundum effectum

felicitatem que in deo est p<sup>o</sup> descensum ad infe-  
ros. **S**ed alia est felicitas in contemplatione hu-  
manitatis: et hanc habuerunt p<sup>o</sup> resurrectione  
et hec itez est felicitas accidentalis. **S**ed in af-  
fensione addita est felicitas accidentalis que est  
ex consortio angelorum et pulchritudine loci. s. ce-  
li empyrei. **A**lteri addet aduentum ad iudicium  
quia tunc erit plena restitutio felicitatis. s. i. anima  
bus et corporibus: et sic sunt differentes cau-  
salitates secundum effectum. et sic p<sup>o</sup> r<sup>o</sup> n<sup>o</sup> ad obiecta

**C**onsequenter queri  
tur de tempore resurrectionis xpi. **E**t queri  
tur primo de acceleratione resurrectionis. 2<sup>o</sup> de vi-  
lacione resurrectionis usque ad tertium diem. 3<sup>o</sup>  
de determinatione resurrectionis quantum ad  
diem et horam.

### Ad primum sic obicitur. Debie. 2

**D**ebeuit p<sup>o</sup> omnia  
fratribus similari. **g**o debeuit eis similari in natura  
et gratia et sicut in gloria. non uero ergo quod debeuit  
gloriam suscepisse nisi cum fratribus. **g**o nec ante  
fratres regere. **I**tem sic se h<sup>o</sup> xps ad ecclesiam  
sic caput ad corpus. **S**ed inconueniens est caput  
esse uisibile corpori in natura. uero monstrum est. sicut  
statua illa **dan. 2.** **S**ic est inconueniens quod sit  
uisibile in gratia. **E**rgo eadem ratio uero inconueniens  
quod sit uisibile in gloria. **S**ed si ponatur r<sup>o</sup> xpi ante  
generale ponitur uisibile caput et corpus **g**o z<sup>o</sup>.

**I**tem proportionaliter se habent gratia et gloria. **S**i **g**o  
non precessit gratia secundum rem in capite. **g**o non oportet pre-  
cedere gloria. quod autem non precesserit secundum rem gratia. p<sup>o</sup>  
quia gratia fuit in antiquis patribus qui erant eius  
membra. **S**i **g**o secundum rem et ordinem non precessit in ca-  
pite gratia. **g**o nec oportet precedere gloria. **I**tem **Le-  
ui. 19.** **N**on morabitur opus mercenarii apud te z<sup>o</sup>  
hec est lex uina non oportet merces mercenarii detri-  
neri. **E**rgo sci meruerunt gloriam anime et corporis  
completa redemptione p<sup>o</sup> xpm. **g**o non oportet detineri  
qui habeant mercedem suam. **g**o debeuit resurgere  
cum xpo. uel quare retinetur merces eorum. **I**tem  
stipendium peti mors est. **Ro. 6.** **S**ed peccatus  
originalis cunctis omnibus. quia sicut omnes uel pecca-  
uerunt. **S**ed p<sup>o</sup> xps fit destructio mortis quod fuit  
p<sup>o</sup> peccatum. **A**d. **g**o in resurrectione xpi debent  
omnes resurgere. **R**espondeo. cum queritur de acce-  
leratione resurrectionis xpi an conueniens fuit  
eandem differre. **o**o. quod non nec fuit conueniens quantum  
ad ipsum: nec quantum ad nos: quantum ad ipsum: quia non  
est filius sua conditio nostre conditioni. quia sua est a  
principio celestis. **i. Cor. 15.** **E**cce homo de celo ce-  
lestis. **G**lo. quia non humano ritu: sed nutu diuino



concept<sup>9</sup> est et nat<sup>9</sup>. **N**ra xpo additio de pmo  
treno est. vñ ibidē q̄lis terren<sup>9</sup>: tales et treni

**I**te ga est p̄mus et max<sup>9</sup> in dignitate.

**D**ignū est vt p̄us resurgat in gloria.

**I**te q̄ru ad nos nō fuit conueniens q̄ differret  
r̄i<sup>9</sup> ci<sup>9</sup>. imo necessariū erat q̄ resurgeret quo  
ad nos: q̄a ad faciendū fide in nobis: q̄a nisi

cito resurgeret. q̄i nullas deinceps ip̄m cre  
deret esse deū.

**I**te necessariū fuit q̄ cito  
reheret vt daret nobis forma: et exemplar

nre resurrectionis. **N**ō n. possemus ista allici  
ad amorē beatitudinis: nisi exēplar nre resur  
rectionis viderem<sup>9</sup>. **Uñ. i. Cor. i. 5.** P̄mitte

xps ecclesie dignitas in xpo: p̄ qua o3 resur  
gere. **Uñ glo. Prim<sup>9</sup> tpe max<sup>9</sup> dignitate**

qui p̄or resurrexit vt fide faceret: et formam  
daret credentib<sup>9</sup>. **E**cce triplex rō supradcā

**Q**d aut obr q̄ debuit fratrib<sup>9</sup> p̄ oia ali  
milari. o. b. q̄ vez est in his q̄ necessaria sūt

ad nostrā redemptō: et conueniunt sue digni  
tati. **Q**d aut differē r̄i<sup>9</sup> nō p̄desset ad nostrā

redemptionē: imo noceret et etiā suā digni  
tatē: vt p̄dictū est nō deceret.

**A**d ali q̄d obr q̄ nō debuit p̄cedē gloria capitis: quia  
nō p̄cedit gr̄a. o. b. q̄ ordo glorie nō attēdit

fm ordine t̄p̄is: s̄ fm ordine dignitatis. **Uñ**  
q̄a h3 p̄rogatiuā in gr̄a o3 h̄re p̄rogatiuam

in gloria. **Uñ sup psal. Preuenisti eū in bene  
dictionib<sup>9</sup>. zc. Glo. in eo plenitudo diuinita**

tis habitauit vt ip̄e sit p̄mo genit<sup>9</sup> in mult<sup>9</sup>  
fratrib<sup>9</sup> p̄ ceteris h̄is spiritū. i. gratiā et p̄ ce

teris resurgens zc. **A**d aliud q̄d obr q̄ n̄  
o3 detineri merces scōz o. b. q̄ si retributō

p̄mii differret: fm meritū vltra t̄p̄s quo cō  
ferendū est: tūc nō esset iusticia. si aut differ

ret fm q̄ ip̄e ordinat qui poti<sup>9</sup> illā retribuit  
ex gratia q̄ ex meritis. et put o. b. q̄ tē nō ē

iniusticia: et q̄a illud est fm generale iusticiā  
qua debet p̄mii electis. et q̄ oēs infil remun

nerabūt. **Uñ Apoc. 5.** Date sūt illis singule  
stole: et dictū est vt sustinerent modicū o. o.

nec impleat numer<sup>9</sup> frat̄z. **S**i queris quare  
differē resurrectio ḡnalis o. b. q̄ nō o3 esse an

in ouationē mūdi: qm̄ locus et locatū se h̄re  
debet fm p̄portionē: q̄a g<sup>9</sup> nō conuenit q̄ mū

dus iste inouet donec impleat numer<sup>9</sup> electo  
rum: q̄a o3 q̄ sit locus merendi. **Iō nō p̄por**

cionaret locus locato. **Iō Aug. 20. de ciui  
dei. Nobis in meli<sup>9</sup> imutatis ip̄e mūd<sup>9</sup> ino**

uabit vt ita p̄portionet loc<sup>9</sup> locato. **A**d  
aliud q̄d obr q̄ oēs in **A**dā peccauim<sup>9</sup> **Pi**

cendū q̄ oēs peccauimus in **A**dā fm causas

nō tñ fm effectū: eodē mō oēs resurgemus  
cū xpo fm cām nō fm effectum.

## Consequenter que

rit de dilatione resurrectionis usq̄ in diem  
tertiū. **A**d q̄d sic. **N**ō est maior dignitas hui

q̄ oñi. **S**i g<sup>9</sup> ex indignitate est resurrectiois  
dilatio. g<sup>9</sup> nō magis o3 differri resurrectio xpi

q̄ alie serui. **S**i aliqui serui rapient obuiam  
xpo in aera. p̄ma tess. 4. **E**t erit eoz r̄i<sup>9</sup> i mo

mento t̄p̄is. **E**rgo multo forti<sup>9</sup> r̄i<sup>9</sup> xpi. **Ite**  
**Act. 2.** **I**mpossibile erat verbum detineri

monte zc. **E**rgo necessariū fuit ip̄m reherere  
**S**i g<sup>9</sup> ponat q̄ nō reheret ante diem tertiū

g<sup>9</sup> ponim<sup>9</sup> ip̄m detentū morte. **Ite psal.**  
**Q**ue utilitas in san. meo. **Glo. si nō statū re**

go zc. **Co. i. Cor. i. 5.** **R**esurrexit tertiū die  
**Glo. p̄bata x̄a morte et hoc tertiū die vt cre**

dat eadē pr̄te nos posse suscitare. sed si sta  
ti reherisset nō crederet vere mortu<sup>9</sup>. cum

g<sup>9</sup> nō debuerit resurgere: ita vt p̄baret veraz  
mortē debuit differri r̄i<sup>9</sup> vsq̄ in diē tertiū

vt sicut in ore duoz vel triū testimoniū stat  
oē x̄bū. g<sup>9</sup> in illis trib<sup>9</sup> dieb<sup>9</sup> exp̄i possit oē

factū. **R̄o o. b. q̄ conueniens fuit q̄ expe**  
**ctaret tertiū diē p̄pter tria. P̄pter ligtiōnē**

**Lud. 22.** **O**portuit xpm pati: et resurgē t̄tia  
die. **Glo. merito vna die et duab<sup>9</sup> noctibus**

in sepulcro iacuit. q̄a lucē. i. gratiā sue mort<sup>9</sup>  
q̄ tñ in carne erat tenebus nre vuple mor

tis: q̄a in carne et aia erat opposuit. **E**t ad si  
gnificandū q̄ lux sue mortis curauit nram

duplā mortē. **S**cōo p̄pter p̄bationē q̄a  
sicut in ore duoz vel triū testimonium stat

oē x̄bū. sic in trib<sup>9</sup> dieb<sup>9</sup> exp̄itur oē factū  
**Uñ hec ē rō litteralis. s. vt p̄baret verā mor**

tē fm glo. p̄dictā. **3<sup>o</sup> p̄p̄ sue pr̄tis osten**  
**sionē: q̄a si statū resurrexisset nō videret h̄re**

pr̄tem ponēdi aīam suā: sic resumendi zc.  
**E**t hoc est q̄d dicit glo. i. **Cor. i. 5.** **P̄bata**

x̄a morte zc. **A**d h̄ g<sup>9</sup> q̄d obr: q̄ nō ē ma  
ior gloria serui q̄ oñi. o. b. q̄ hoc nō est p̄p̄

dignitatē seruoz q̄ ip̄i statū resurgant: sed  
p̄pter gloriā electoz q̄ āplius n̄ o3 differri

**Uñ in instanti morient<sup>9</sup> et incinerabunt<sup>9</sup> et re**  
**surgent. Ad aliud q̄d obr q̄d ip̄sibile erat**

ip̄m detineri morte. o. b. q̄ statū nō dicit n̄  
mū t̄p̄is. sed breuitatē. s. usq̄ ad diē tertiū

**Uñ glo. i. Cor. i. 5.** **P̄bata vera morte et hoc**  
**tā cito. s. tertiū die zc. Uñ tā cito non dicit**

minimum t̄p̄is sed breuitatem zc.



## Cōsequenter queri

tur de deterioratōe diei et hore. Querit g<sup>o</sup> an tribus dieb<sup>9</sup> et noctib<sup>9</sup> fuerit mortu<sup>9</sup> et p<sup>o</sup> resurrexit. Ad qd sic Math. 12. sic ionas zc.

Con. Ro. 6. Hoc scientes qd ver<sup>9</sup> homo n<sup>r</sup> crucifixus est vt destruat corp<sup>9</sup> peccati. Glo. quicuit in sepulcro vna die et duabus noctib<sup>9</sup>: ga nostra duplā vetustate sua simpla consumpsit. Ad qd rīdendū: qd fuit ibi trib<sup>9</sup> diebus et trib<sup>9</sup> noctibus. et p<sup>o</sup> tres dies nāles. 6. feria cū nocte pcedente erit vna dies: et ita p synodochen fuit ibi illa die. Itē fuit ibi p totū diē sabbati cū nocte pcedeti et ita p illū totū diē nālem absq<sup>ue</sup> synodoche.

Itē nox pcedens vnicā resurrectionis euz ipa die est vna dies nālis. et p illā noctē fuit ibi: et ita p diē nālem. i. p synodoche: et ita p tres dies nāles fuit in sepulcro: nō tū fuit ibi p vnu diē artificiale: et p duas noctes ite gras: et sic intelligit illud Ro. 6. Itē qrit de hora cū v<sup>r</sup> tertia die. Nūquid intelligitur de luce surrexit vel an lucē: et v<sup>r</sup> qd an lucez p illū qd v<sup>r</sup> iudi. 16. Dormiuit salōn vsq<sup>ue</sup> ad mediu noctis zc. Glo. Sāpōn media nocte nō solū exiuit sed portas tulit: ga redemptor n<sup>r</sup> nō solū de inferno liber exiuit: s<sup>ed</sup> de inferni claustro portas destruxit. et sic v<sup>r</sup> qd an lucē reſpexit. S<sup>ed</sup> con. Aug<sup>9</sup> sup illud. i. Mach. 3. Elegit lyſias ptolome. Glo. ab hora nocti xpi vsq<sup>ue</sup> ad diluculū resurrectionis ostant hore xl. Si ipa nona conueneret. Cū g<sup>o</sup> dixerit ibi qd in diluculo p<sup>o</sup> qd nō ante lucē imo in die.

Ad qd rīdendū qd nō sunt cōſtria hec. ga qd v<sup>r</sup> ante lucē surrexit respicit illud qd diē Jo. 20. Cū adhuc tenebre eſſent. Et sic intelligit illud ante lucē. i. anteq<sup>ue</sup> eſſet clara dies i diluculo enī nōdū est clara dies.

## Estat querere

de demōſtratōe resurrectionis. Resurrectio autē demōſtrata est bis anq<sup>ue</sup> fieret. In mōte Petro et Iacobo et Johi. 17. matth et postq<sup>ue</sup> facta est pluries discipul<sup>9</sup> p dies xl. apparens eis Acti. Questio g<sup>o</sup> x<sup>o</sup>ſat circa p<sup>o</sup>mā demōſtrationē seu ostensionē glorie resurrectionis. De qua vici<sup>9</sup> Math. 17. Trāſfigurat<sup>9</sup> est et resplenduit facies ei<sup>9</sup> sic sol: et uestimēta ei<sup>9</sup> facta sūt alba sicut nix zc.

Circa quā querūt plura. Primo vtz muta<sup>9</sup> facta in corp<sup>9</sup> dñi deat vici trāſfiguratio.

An claritas que apparuit in corp<sup>9</sup> dñi in illa

fuit x<sup>a</sup> nel imaginaria. An claritas illa eēt in corp<sup>9</sup> xpi vt in ſubiecto nel in aere circū fuſo. An claritas illa fuit claritas que v<sup>r</sup> glorioſa: vel ſilis glorioſe. An claritas illa eſſet nālis vel aſſūpta: et circa h<sup>oc</sup> duo qritur.

Primū est an claritas illa iēſſet corp<sup>9</sup> xpi p nālem potentia. Scdm an eſſet nālis ei nō ſolū i potētia: s<sup>ed</sup> eē ſcdm actū. An ſolū corp<sup>9</sup> xpi ſit trāſfigurabile. et vtz deat vici trāſfiguratio fuiſſe in Moſe et Melia. De opatione et v<sup>r</sup>ia apparitionis dñice anteq<sup>ue</sup> fieret et postq<sup>ue</sup> facta est. De circūſtantiis illi<sup>9</sup> an. s. Moſes et Melias fuerūt ibi vere vel imaginarie. De viſione apoſtolor<sup>9</sup> an viſio illor<sup>9</sup> fuit oculo corporalī.

## Circa primum

ob<sup>o</sup> in hūc modū. Nul la mutatio ſcā in corp<sup>9</sup> figurato manēte ea dē figura que p<sup>o</sup> in illo p<sup>o</sup> illā mutationez v<sup>r</sup> vici trāſfiguratio: s<sup>ed</sup> mutatio ſcā in corp<sup>9</sup> xpi in illa appi<sup>o</sup>ne: qñ resplenduit facies eius sicut ſol fuit ſcā in corp<sup>9</sup> figurato. et re māit eadē figura in eo corp<sup>9</sup> que p<sup>o</sup> erat g<sup>o</sup> illa mutatio nō v<sup>r</sup> vici trāſfiguratio. Se cūda rō apparitionis est in corp<sup>9</sup> xpi ante reſurrectionē et p<sup>o</sup> reſurrectionē. Et tūc ob<sup>o</sup> ſic. Sicut ſe h<sup>oc</sup> corp<sup>9</sup> mortale ad p<sup>o</sup>rietatem mortale: ita ſe h<sup>oc</sup> corp<sup>9</sup> glorioſū ad p<sup>o</sup>rietatē imortale. g<sup>o</sup> pmutat<sup>9</sup> ſicut corp<sup>9</sup> glorioſū: ſe h<sup>oc</sup> ad p<sup>o</sup>rietatē corp<sup>9</sup> mortalis. Ita ſe habz corp<sup>9</sup> mortale ad p<sup>o</sup>rietatē corp<sup>9</sup> glorioſi. Si g<sup>o</sup> p<sup>o</sup> reſurrectionē corp<sup>9</sup> xpi glorioſum fuit oſtenſū ſub p<sup>o</sup>rietate corp<sup>9</sup> mortalis qd ſub palpabilitate. An reſurrectionē vero corp<sup>9</sup> ei<sup>9</sup> mortale fuit oſtenſū ſub p<sup>o</sup>rietate corp<sup>9</sup> glorioſi. Sed p<sup>o</sup>ma oſtenſio que ē cor poris glorioſi nō v<sup>r</sup> trāſfiguratio. g<sup>o</sup> ſimili<sup>9</sup> nec iſta oſtenſio que est corporis mortalis: ſb p<sup>o</sup>rietate corp<sup>9</sup> glorioſi: v<sup>r</sup> vici trāſfigura<sup>9</sup> illa: et qd conueniat hec oparatio patet ex. 17. Math. Trāſfigurat<sup>9</sup> est ante eos zc. Glo. De de oſtendit claritatē ſilez future imortalita ti: ſicut p<sup>o</sup> in corp<sup>9</sup> imortali. oſtēdit diſcipul<sup>9</sup> ſuis nō mortalitatē: ſ<sup>ed</sup> formā ſilez mortalita ti: nō enī corp<sup>9</sup> mortale ſubditū est imortalitati: nec imortale mortalitati. Ad oppoſitū. i. Cor. 4. boctrāſfigurauī in me et i apollo. Glo. in me et apollo figurā ppoſui. trāſfiguratio igit<sup>ur</sup> nihil aliud est qd ppoſitio figure. Si g<sup>o</sup> xps ppoſuit illā claritatē in figurā glorie reſurrectōis. ergo fuit p<sup>o</sup>prio figure in illa mutatione g<sup>o</sup> recte v<sup>r</sup> trāſfiguratio et



**¶** **Matth. 17. Transfiguratus est xps.** Glo. gloria future resurrectionis ostendit. xps g<sup>o</sup> ostendit illam claritatem in ppositioe figure. hoc est in signu future resurrectionis. Solo vob. q<sup>o</sup> figura in scriptura v<sup>o</sup> triplr. **1<sup>o</sup>** n. m<sup>o</sup> v<sup>o</sup> figura distinctio fm q<sup>o</sup>titate. et hoc v<sup>o</sup> pprie figura. De hac leg<sup>o</sup> Sap. 7. In ventre m<sup>o</sup>ris figurat<sup>o</sup> sum. **2<sup>o</sup>** v<sup>o</sup> figura idē q<sup>o</sup> forma. Et hoc m<sup>o</sup> v<sup>o</sup> figura fm qualitate. et est in q<sup>o</sup>ta spē qualitatis: que est forma: uel cē ali- quid ostans figura. De hac hēf. i. Cor. 7. Pre- terit figura h<sup>o</sup> mudi. **3<sup>o</sup>** v<sup>o</sup> figura. idem q<sup>o</sup> signū rei. De hac hēf. i. Cor. 10. Nec aut<sup>o</sup> in figura cōtinebāt illis. Cū igit<sup>o</sup> transfiguratio sit mutatio figure seu fm figurā pōt transfigu- ratio esse mutatio figure fm q<sup>o</sup>titate uel fm qualitate: uel ostensio signi. Si g<sup>o</sup> dicat<sup>o</sup> trans- figuratio mutatio figure fm q<sup>o</sup>titate h<sup>o</sup> m<sup>o</sup> nō fuit transfiguratio in apparitione illa xpi sed dicēdo transfigurationē scđo m<sup>o</sup> hoc ē h<sup>o</sup> q<sup>o</sup> v<sup>o</sup> quedā transformatio: et mutatio in for- mā aliā. De qua etiā v<sup>o</sup>. z. Cor. 11. Satanas transfiguratus se in angelū lucis hoc m<sup>o</sup> fuit ibi transfiguratio. Loquēdo g<sup>o</sup> de transfiguratione v<sup>o</sup> cā tertio m<sup>o</sup>. Hoc m<sup>o</sup> etiā fuit ibi transfigu- ratio sicut p<sup>o</sup> ex glo. p<sup>o</sup>dicta. i. Cor. 13. fm h<sup>o</sup> g<sup>o</sup> v<sup>o</sup> q<sup>o</sup> loquēdo de transfiguratione p<sup>o</sup>mo bene pcedit rō p<sup>o</sup>ma. s. n. scđo uel tertio m<sup>o</sup>.

**Ad aliud v<sup>o</sup>** q<sup>o</sup> transfiguratio idē ē q<sup>o</sup> trans- formatio et assimilatio ad aliqd: s. ubi ē mu- tatio seu assimilatio ignobilioris ad nobili<sup>o</sup> pprie v<sup>o</sup> assimilatio: uel transformatio: et nō e<sup>o</sup> sicut domus in mēte: seu ars nō dicitur filius domui i ope seu artificio: s. e<sup>o</sup>. Dom<sup>o</sup> in ope v<sup>o</sup> filius arti: seu domui in mēte. Sed corp<sup>o</sup> gloriosū nobili<sup>o</sup> est q<sup>o</sup> corp<sup>o</sup> mortale. Ubi g<sup>o</sup> fuit ostensio corp<sup>o</sup> gloriosū p<sup>o</sup> resur- rectionē sub pprietate corp<sup>o</sup> mortalis: non debuit dici transfiguratio uel assimilatio glo- riosi ad nō gloriosū: q<sup>o</sup> erat s<sup>o</sup> pprietate d- t<sup>o</sup> erioris q<sup>o</sup> sui. S. ubi fuit ostensio corp<sup>o</sup> mortalis ante resurrectionē s<sup>o</sup> pprietate cor- poris nobilioris. s. gloriosū. s. sub imortalitate recte v<sup>o</sup> dici assimilatio ad gloriosū corp<sup>o</sup>.

**¶ Postea queritur** vtz cla- ritas que apparuit in corp<sup>o</sup> xpi fuit vera vel imaginaria. Ad q<sup>o</sup> sic Luc. 9. Nō gusta- bunt mortē donec videant regnū dī. Glo. De de glorificationē corp<sup>o</sup> in transfiguratione. i. imaginariā reprētatōz future beatitudinis: ex q<sup>o</sup> p<sup>o</sup> glorificatio illa seu claritas fuit imagi-

naria et nō x<sup>o</sup>. Itē cōsiliis mutatio fiebat in ueste xpi et in facie ei<sup>o</sup>. sed in ueste ei<sup>o</sup> nō fuit scā murat<sup>o</sup> coloris vni<sup>o</sup> i colorē aliū. q<sup>o</sup> ex nō alba: nō fuit facta alba. Cū g<sup>o</sup> se hēat color uestis ad splendore illū: sicut pprietas corp<sup>o</sup> ad eūde<sup>o</sup>. Ergo facies xpi ex nō clara nō fiebat clara. Si g<sup>o</sup> apparebat clara h<sup>o</sup> erat solū claritate imaginaria. Cōi. Matth. 17. Nō gustabunt mortē donec videant filiū ho- minis venientē in regno suo. Glo. in ea clari- tate in qua erit pacto iudicio: et loquif<sup>o</sup> d<sup>o</sup> ca- ritate quā visuri erant discipuli in transfigura- tione. Si g<sup>o</sup> illa in qua erit pacto iudicio est x<sup>o</sup>. Et h<sup>o</sup> filii cū sit cadē illi est x<sup>o</sup> et nō ima- ginaria. Itē in natiuitate ostendit xps veraz subtilitatē. Silr nō exiisset clauso virginis vtero. Silr ambulando sup<sup>o</sup> mare verā agili- tatē. q<sup>o</sup> aliē nō ambulasset. Ergo filii in transfigu- ratione ostendit verā claritatē. Solut<sup>o</sup> ccedendū est q<sup>o</sup> claritas illa fuit vera. Ad p<sup>o</sup>mū q<sup>o</sup> obr<sup>o</sup> in cōtētiū v<sup>o</sup> q<sup>o</sup> imaginariam v<sup>o</sup> duplr sicut imago. Uno. n. m<sup>o</sup> v<sup>o</sup> ima- go silitudo que est exp<sup>o</sup>sa in re. Alio<sup>o</sup> viciē imago silitudo in oprehensioe sicut nos v<sup>o</sup> cim<sup>o</sup> q<sup>o</sup> imagines rez corpaliū sūt in anima imaginaria. et g<sup>o</sup> reprēsentatio pōt vici ab ima- gine fm q<sup>o</sup> h<sup>o</sup> esse p silitudinē exp<sup>o</sup>sa in re uel in oprehensione imaginaria. Ergo repre- sentatio future beatitudinis v<sup>o</sup> illa demō- stratio glorie ab ipā silitudinē exp<sup>o</sup>sa in re. q<sup>o</sup> ipā claritas exp<sup>o</sup>sa fuit silitudo claritatis fu- ture beatitudinis: talis aut<sup>o</sup> imaginaria repre- sentatio x<sup>o</sup> est. sed nō scđa hec est realis et de ista pcedit rō nō de p<sup>o</sup>ma. Ad aliud v<sup>o</sup> sicut hēf. Luc. 9. facta est vū oraret speties vult<sup>o</sup> ei<sup>o</sup> altera et uestit<sup>o</sup> ei<sup>o</sup> albus refulgēs ubi pōt esse opasintetica constructio vt sit sen- sus refulgens albus. et tūc erit v<sup>o</sup> q<sup>o</sup> ex splē- dore circūfuso videbat<sup>o</sup> alb<sup>o</sup>. uel erit. sensus fm q<sup>o</sup> ordinant<sup>o</sup> x<sup>o</sup>ba albus refulgens: et tē hoc est dicere: q<sup>o</sup> uestit<sup>o</sup> alb<sup>o</sup> refulgebat ex splēdore vult<sup>o</sup> illi<sup>o</sup>. Et hoc m<sup>o</sup> v<sup>o</sup> fieri con- structio: et ita ex nō alba nō fuit scā alba.

**Ad aliud v<sup>o</sup>** q<sup>o</sup> aliē fuit mutatio in ueste et in facie: q<sup>o</sup> in facie erat imutatio ab interi- ori. ipā enī claritas q<sup>o</sup> resplenduit in facie p- cedebat a x<sup>o</sup>ute interiori. s. a x<sup>o</sup>ute vitinira- tis fm Aug<sup>o</sup>. fm q<sup>o</sup> fiebat in ueste pcedebat ab exteriori: et solū ab exteriori erat mutat<sup>o</sup> in ueste. s. a splendore faciei. vñ facies eius splendebat: et ex hoc uestis et x<sup>o</sup>ba fuit imuta<sup>o</sup> in facie: s. nō in ueste sicut p<sup>o</sup> ex p<sup>o</sup>dicta ante



**D**einde queritur de claritate illa que apparuit in corpore domini in quo fuit ut in libro. vii. s. in corpore christi: vel in aere circumfuso. Ad quod sic. **M**art. i. Bonum est nos hic esse. **B**lo. Petrus videtur clarificata humanitate tanto affici gaudio: ut nunquam velit ab eius itinere se cerni. Videbat igitur petrus clarificatam humanitatem: non videret clarificata humanitatem nisi illa claritas esset in humanitate. ergo illa claritas erat in corpore domini ut in subiecto. **I**tem. **M**art. i. Transfiguratus est ihesus. **B**lo. gloria future resurrectionis ostendit. **I**lla ergo claritas erat ad ostendendam gloriam future resurrectionis. si illa claritas non esset in corpore domini ut in subiecto: sed in aere. **I**tem per hoc non ostenderetur gloria future resurrectionis: quia claritas illa que erat in futura resurrectione: non erat in aere sed in corpore domini. ergo claritas illa que apparuit in transfiguratione cum esset in signum et ostensionem illi que erit in gloriosa resurrectione: non erat in aere ut in subiecto: sed in corpore domini. **I**tem aliter est splendor in sole: aliter in colore. quia splendor solis ab initio est. **U**nus emittit splendor in alia corpora. **I**n colore autem est splendor ab extrinseco ut in ueste. **S**i ergo facies eius resplenduit sicut sol. **R**elinquitur quod splendor ille et claritas illa erat in corpore domini ut in libro. **C**on. **I**n corpore christi sicut in aliis corporibus erat duplex natura. scilicet elementaris: et natura corporis. scilicet celestis: que est natura lucis. **I**tem quod corpus nostrum habeat potentiam ad claritatem: hoc non est per naturam elementalem. quia **I**tem illa est corporalis: et subiectus contrarietati et operi. **E**rgo hoc est per naturam lucis que occultat elementa in corpore nostro. sed sic se habet natura elementaris ad naturam lucis: ut cum vna apparet in corporibus alia occultatur: sicut modo apparet in corporibus nostris natura elementaris. **S**ed latet natura lucis. **E** contrario erit in ipsa gloria in corporibus glorificatis. quod natura lucis manifestabitur: et natura elementaris latebit. **S**i ergo vna manifestata alia latet: cum in transfiguratione domini maneret natura elementaris in suo officio in corpore ipsius: nec mutaretur natura illa in ipsum. quia **I**tem sensum adhibere erat passibilis et natura ad passionem. ergo natura lucis et passibilitas ad eam latebat in suo corpore. **E**rgo si natura lucis est claritas in corpore. constat quod claritas illa in qua

[illegible]



peorū ī immobile motu pgressio. vntum  
 xō aie mouet. Et abile est ad hoc q̄ mouea  
 tur pgressiue sic corpus dñi elcuaū ad vni  
 onē cū vntina natura h; aliquid vltra nām  
 corpus ī fortis habilitatē ī prātem ad q̄dā  
 que nō oueniūt corpi alteri hōis. s. clarita  
 tē agilitatē ī subtilitatē: ī est ei naturalis  
 ex illa vniōe. Illud g° q̄ obicit tē in  
 corpus natura h̄m q̄ corp⁹. sed h̄ est plus. s.  
 ipm corp⁹ vntati vntū: ī ex hoc sortitur  
 prātem ad istā claritatē ī ad aliā. Ad ali  
 ud q̄ obicit q̄ nō sunt cōiūia sū. o. b. q̄ similr  
 posset obicit de agilitate quā habuit ābulan  
 do sup̄ mare. ī de subtilitate quā hūit na  
 scendo de x̄gine: sicut hic opponit de clari  
 tate: q̄a ī ipō erat corpulētia. nō g° subtilitas  
 zc. p̄t h̄ o. b. q̄ in exitu corpus dñi ex vtero  
 x̄ginis fuit h̄m actū subtilitas ī corpulētia  
 h̄m habitū. sū ambulādo super aquas fuit  
 actū agilitas in ipō: sed habitu grauitas in  
 transfiguratione: sic fuit claritas actū. ī ex  
 hac vniōe ad deitātē: ī opacitas in habitu  
 hoc mō nihil phibet cōiūia simul esse circa  
 idem subiectum.

## Consequenter que

rit. an illa claritas fuerit gloriofa uel similis  
 gloriofa. Ad q̄d sic **Matth. 17.** **Trāfiguratus**  
 ē. **Mo.** **Mede.** ī corpe mortali ondit nō īmor  
 talitatē: s. claritatē similē future īmortalita  
 ti: sicut p° in corpe īmortali ostēdit nō mor  
 talitatē sed silitudinē. sive formā similē mor  
 talitati. Ex quo p̄ q̄ nō fuit claritas gloriofa  
 quā ostēdit: s. gloriose sū. **Itē ibidē** **De**  
**da in glo.** Corpus mortale nō est subditum  
 īmortalitati: nec īmortalē īmortalita  
 ti. Si ergo corp⁹ dñi in trāfiguratiōe ad  
 hac erat mortale. g° claritas que fuit tūc in  
 suo corpe nō fuit claritas īmortalitatis. g°  
 nō fuit gloriofa claritas: s. ei sū. **Contra**  
**Matth. 9.** **Trāfigurat⁹** est. **Mo.** in ea clarita  
 te ī qua erit pacto iudicio. **Ca. n.** relatiū est  
 idēptitātē sbe. ergo supponit p̄ illa ī eadem  
 claritate: h̄m s̄bam in qua erit pacto iudicio.  
 sed claritas in qua erit pacto iudicio est cla  
 ritas gloriofa. Ergo ī illa claritas fuit glo  
 riosa. **Itē ad phi. 3.** **Exspectamus dñm** h̄z  
 x̄dm qui reformabit zc. **Glo. s.** assimilabimur  
 claritati quā habuit in trāfiguratione. **Sed**  
 claritas nostra erit gloriofa. g° ī illa quā hūit  
 in trāfiguratione fuit gloriofa. **Itē Matth**  
**is.** **Duxit eos in montē.** **Mo.** gloriā maiesta

tis ostensur⁹. **Si** ostendit eis gloriā maiesta  
 tis. ergo claritatē gloriofā ostendit: uel glori  
 osa fuit claritas in qua apparuit. **Solo** ad  
 h̄c q̄dē p̄notandū. q̄ hic sūt diuerse opio  
 nes. **Una** ē q̄ illa claritas nō fuit gloriofa: s.  
 filis gloriose. **Et** hoc dicit iuxta auctori  
 tates **Mede.** que est in corpe mortali: ostendit  
 nō īmortalitatē zc. **Alii** dicūt q̄ fuit glo  
 riosa: s. fuit assūpta ad tps sicut alias p̄peta  
 tes assūpit ante resurrectōz ad tps. s. agilita  
 tē ābulando sup̄ mare: ī subtilitatē nascēdo  
 de gloriofa x̄gine ī ipassibilitatē: sicut q̄  
 dedit corp⁹ suū in sacramēto in cena. **Unde**  
**10.** **Corp⁹** q̄ habuit p̄ naturā dedit discipul⁹  
 in cena nō mortale: nō corruptibile. **Ita** etiā  
 in trāfiguratiōe claritatē gloriofā assūpsit  
**Et** hoc fecit vt discipulis suis ostenderet  
 gloriā suē ī nostre refrectionis. **Sz** vdm  
 est sine p̄iudicio medio mō. s. q̄ multiplex ē  
 silitudo. **Quedā** est silitudo enigmatica in re  
 que est oīno alteri⁹ gñis: sicut nos dicimus  
 q̄ fides hic in via filis ē visioni in patria seu  
 assimilaf cognitioni gloriose. **Est** itēz silitu  
 do realis. ī hec est rez eiusdē generis. sed h̄  
 pōt esse duplr. quia aut h̄m p̄fectionē: aut h̄z  
 ip̄fectionē. **Si** h̄m ip̄fectionē h̄ mō dicim⁹ q̄  
 caritas in via assimilaf caritati in p̄ria. **Non**  
 enī eodē mō assimilaf quo fides cognitōi  
 ī patria q̄a fides assimilaf ei enigmatica: q̄a  
 fides euacuabit: s. caritas vie caritati patrie  
 reali: q̄a nō euacuabit caritas vie adueniēte  
 illa que est in gloria: sed opletib⁹ ab ea. ergo  
 est ei filis in re: sed tñ h̄m ip̄fectionē: quia  
 differūt h̄m p̄fectū ī ip̄fectū. **Est** etiā si  
 militudo realis h̄m p̄fectionē: sicut nos dici  
 mus q̄ filius est filis p̄ri. **Et** caritas **Petri**  
 in p̄ria caritati **Pauli** in p̄ria. **Si** g° loqua  
 mur de silitudine enigmatica que est rez  
 oīno alteri⁹ gñis. hoc mō claritas illa nō fu  
 it similis gloriose. **Sz** dicēdo realē silitudinē  
 que est rez eiusdē generis. **An** h̄m ip̄fectiōz  
 h̄ mō fuit illa claritas similis gloriose. **Un**  
 etiā potuit dici gloriofa h̄m quid. **Si** autem  
 loquamur de silitudinē reali que est h̄m p̄fe  
 ctionē rez eiusdē gñis. hoc mō nō fuit ei si  
 milis. s. h̄m opletū. ī hoc p̄ q̄a sicut in aīa  
 x̄p̄ico q̄ fuit vnta deitati fuit gloria h̄z p̄tē  
 h̄z nō h̄m totū hoc est h̄m vī sup̄iorem: ī non  
 h̄m īferiorem: imo h̄m p̄tē īferiōrē ierat ei pas  
 sibilitas ī miseria. ī ea que itrāt gloriā: sed  
 h̄m p̄tem sup̄iorem erat gloria. ī ista gloria  
 nō fuit alterius gñis q̄ gloria quā p° hūit



## Postmodum queri

onishūit sciam om̃m sicut p<sup>o</sup>: 7 qd̃ dī pfe  
cisse hoc est tm̃ q̃tū ad manifestatiōē: 7 ita  
aīa ei<sup>9</sup> sp̃ fuit clara: g<sup>o</sup> silr ab instāti oceptio  
nis sue hūit claritatē corpis fm̃ actū: licz nō  
sp̃ appareret s̃ p dispensatiōē. Itē sp̃ fuit ī  
aīa xp̃i claritas q̃tū ad pte supiorē ex vni  
one ad diuinitatē: sic in inferiori passibilitas  
ex vniōe ad corp<sup>9</sup>. Ergo silr corp<sup>9</sup> eius cum  
ess; vnitū diuinitati sic aīa sp̃ hūit fm̃ actū  
naturalē gloriā 7 claritatē in quadā sui pte

**Con.** Si diceret sequeretur quod corpus eius non esset passibile in omni parte: quia in parte illa non esset passibilis in qua esset ista claritas. Sed hoc non potest concedi: quia sua beatitudo anima in parte illa qua erat unita corpori mortaliter patiebatur. Licet non habet illam qua unita erat diuinitati. 2.º corpus eius in toto patiebatur. Solo modo quod naturale dicitur qua tuor modis: scilicet quadrupliciter. 1.º diuinitate per operationem ad illud a quo res nata est quod est efficiens. 2.º in quo operatur; ad animam in qua nata est: que est perfectio et complementum eius. 3.º in operatione ad causam de qua nata est que quid est materia. 4.º modo in operatione ad causam ad quam nata est que dicitur finis. Si ergo consideret natura in corpore christi a parte originis seu in operatione ad illud a quo nata est: sic passio non est ei naturalis: nec tamen in ea passibilis uel in mortalitas. Unde Iohannes 1.º de tri. Quid per naturam humanam corporis carne de spiritu sancto accepta iudicamus. Caro illa de celis est. Si autem consideret secundum animam in qua est caro. id est secundum suum complementum. scilicet ex unione ad diuinitatem. hoc modo adhuc dico quod non est in corpore christi per naturam passibilitas: nec ea quod opponitur glorie. et hoc per naturam illius complementum sed ex hoc est corpus eius potestati in super omnes passiones. scilicet plenitudine christi vine. Sed; ergo naturam originis et complementum non erat passibilitas in suo corpore. Accipiendo autem in operatione ad illud de quo est nata caro christi. secundum hoc est et naturalis passibilitas et appetates consequentes quia de carne hominis assumpta est. Assumptum. u. de nostra natura: naturam corpulentam ex elementis oppositam et contrarietati subiectam. Accipiendo autem secundum finem ad quem nata est: quia nata est ad redemptionem nostram: ut per passionem nos redimeret sic ad hoc est ei naturalis passio et mortalitas. Cum ergo queritur utrum claritas fuit ei in potentia naturali. Dico quod sic primo et secundo accipiendo naturam et potentiam naturalem: sed non aliis duobus modis. Immo passibilitas fuit ei in potentia naturali: et hoc est quod dicitur Iohannes 1.º.



p<sup>o</sup>. de tri. **H**uit corp<sup>o</sup> vñt f<sup>o</sup> sue origis p<sup>o</sup>p<sup>o</sup>;  
nō ex vitis hūana ceptionis existens. s<sup>o</sup> in  
forma corp<sup>o</sup>is n<sup>o</sup>i x<sup>o</sup>tutis sue p<sup>o</sup>ate s<sup>o</sup>stiens  
et sic soluit p<sup>o</sup>mū p<sup>o</sup>bleuma. **A**d scōz q<sup>o</sup> q<sup>o</sup>  
riē vtz habuit illā claritatē sēp in actu per  
nām l<sup>o</sup>z nō apparēt vñ. q<sup>o</sup> nō. **E**t q<sup>o</sup> obr<sup>o</sup> q<sup>o</sup> sic  
se h<sup>o</sup>z claritas aīe ad aīam ita claritas corp<sup>o</sup>is  
ad corp<sup>o</sup>. **D**icendū q<sup>o</sup> p<sup>o</sup>ōt fieri illa opatio q<sup>o</sup>  
tū ad vnionē cū dīnitatē: vt q<sup>o</sup>tū ad dispen  
sationē n<sup>o</sup>re redemptionis. **Q**uātū g<sup>o</sup> ad nāz  
et p<sup>o</sup>atē vnionis fuit in aīa x<sup>o</sup>pi scīe clari  
tas et sīl<sup>o</sup> ex dispensatōe. sed q<sup>o</sup>tū ad naturā  
vnionis solū et p<sup>o</sup>atē vnionis potuit eē s<sup>o</sup>z  
claritas s<sup>o</sup>m actū in corp<sup>o</sup> x<sup>o</sup>pi. sed nō ex  
dispensatōe illi<sup>o</sup> ad nostrā redēptōz. **R**epugna  
ret enī dispensationi vlti<sup>o</sup>: q<sup>o</sup> corp<sup>o</sup> x<sup>o</sup>pi non  
esset passibile iā s<sup>o</sup>m totū q<sup>o</sup> nō vñz cecidit. q<sup>o</sup>  
cū ex dispensatōe fuerit q<sup>o</sup> cī<sup>o</sup> aīa debebat  
pati s<sup>o</sup>m oēm vim quā hēbat p<sup>o</sup> opationē ad  
corp<sup>o</sup>. **C**ōstat q<sup>o</sup> ex dispensatōe fuit q<sup>o</sup> corp<sup>o</sup>  
ei<sup>o</sup> s<sup>o</sup>m totū pateret. et sic q<sup>o</sup>tū ad hoc nō fu  
it s<sup>o</sup>z s<sup>o</sup>m actū claritas in ea: s<sup>o</sup> in p<sup>o</sup>. **L**ic<sup>o</sup> q<sup>o</sup>tū  
ad p<sup>o</sup>atē vnionis cū dīnitatē poterit ita eē  
et sic q<sup>o</sup>tū ad hoc et illa opatio.

## Consequenter que

riē an solū corp<sup>o</sup> x<sup>o</sup>pi fuit tñsfigurabile an eē  
alia corpa sic **M**oy<sup>o</sup> et **M**el<sup>o</sup>ye tñsfigurabilia  
essent. **A**d q<sup>o</sup> sic **E**xodi. 34<sup>o</sup>. hēf. **E**t apparuit  
facies **M**oy<sup>o</sup>is comuta ex o<sup>o</sup>sortio dñi ex ma  
ximo splēdore. et. z. **C**or. 13<sup>o</sup>. **D**r<sup>o</sup> q<sup>o</sup> nō poterāt  
filiī isrl<sup>o</sup> intēdē i facie **M**oy<sup>o</sup>is p<sup>o</sup>z gloriā vult<sup>o</sup>  
eius. **E**t dicit glo. ibi q<sup>o</sup> tanta fuit claritas i  
facie eius: q<sup>o</sup> maior esse nō poterat. s<sup>o</sup> i corp<sup>o</sup>  
x<sup>o</sup>pi poterat esse maior claritas q<sup>o</sup> illa que fu  
it in tñsfiguratione. **S**i g<sup>o</sup> corp<sup>o</sup> x<sup>o</sup>pi vñ tñsfi  
gurati s<sup>o</sup>m illā claritatē ita et corp<sup>o</sup> **M**oy<sup>o</sup>is  
debet dici tñsfigurati: vel q<sup>o</sup>re hec ostensio  
claritatis esset tñsfiguratio et ista non.

**I**tē. z. **C**or. 13<sup>o</sup>. **T**anta erat claritas in facie  
**M**oy<sup>o</sup>is q<sup>o</sup> non poterat percipi nisi uelaretur  
g<sup>o</sup> fuit maior claritas q<sup>o</sup> claritas que fuit in  
facie x<sup>o</sup>pi. **S**i g<sup>o</sup> ostensio illi<sup>o</sup> in x<sup>o</sup>po vñ tñsfi  
guratio ita in **M**oyse. ergo aliud corp<sup>o</sup> est  
tñsfigurabile q<sup>o</sup> corp<sup>o</sup> x<sup>o</sup>pi et magis etiā debz  
dici tñsfiguratio in corp<sup>o</sup> **M**oy<sup>o</sup>is q<sup>o</sup> in corp<sup>o</sup>  
x<sup>o</sup>pi. **I**tē **M**at. 17<sup>o</sup>. **N**ō cognoscebat eam  
donec pepit zē. **G**lo. **I**osep mariā facie ad fa  
cie videre nō poterat quā spūs scūs i pleue  
rat. **E**x quo vñ q<sup>o</sup> glorioza x<sup>o</sup>go fūit tñsfigu  
rata sic corp<sup>o</sup> x<sup>o</sup>pi. **A**d oppositū: **M**at. 17<sup>o</sup>  
**R**esplenduit facies ei<sup>o</sup> sic sol. dicit **J**eroni<sup>o</sup>

**D**e<sup>o</sup> nō pōt in hac vita tā claz<sup>o</sup> facere. **E**rgo  
simplr<sup>o</sup> ipossibile est q<sup>o</sup> tāta claritas fuerit in  
corp<sup>o</sup> **M**oy<sup>o</sup>is et gloriose x<sup>o</sup>ginis q<sup>o</sup>ta fuit scō  
pore dñi: q<sup>o</sup> tñ sup<sup>o</sup> pbabat. **E**x q<sup>o</sup> vltēri<sup>o</sup>  
obr<sup>o</sup>: q<sup>o</sup> cū tñsfiguratio sit in exp<sup>o</sup>ssiori silitu  
dine ad claritatē gloriose resurrectionis: so  
lū d<sup>o</sup>z dici tñsfiguratio in dñio ihu et non in  
aliis. **S**olo vñ est sine p<sup>o</sup>iudicio sicut nos  
dicimus: q<sup>o</sup> alr<sup>o</sup> est fides filis visioni in p<sup>o</sup>ia  
q<sup>o</sup> caritas vie caritati in p<sup>o</sup>ia. **I**ta dicit<sup>o</sup> nos  
q<sup>o</sup> alr<sup>o</sup> fuit silitudo glorie in facie **M**oy<sup>o</sup>is et  
in btā x<sup>o</sup>gine et in corp<sup>o</sup> x<sup>o</sup>pi: q<sup>o</sup> in facie moy  
si et btē x<sup>o</sup>ginis fuit silitudo claritatis q<sup>o</sup> erat  
alteri<sup>o</sup> generis simplr<sup>o</sup> q<sup>o</sup> claritas glorie. **U**n  
erat silitudo enigmatica sic silitudo fidei ad  
visionē patrie. sed in corp<sup>o</sup> x<sup>o</sup>pi fuit claritas q<sup>o</sup>  
erat eiusde generis cū claritate glorie: et si nō  
simplr<sup>o</sup>: s<sup>o</sup>m tñ p<sup>o</sup>te: sicut caritas vie assimila  
caritati patrie. et hoc est q<sup>o</sup> radi<sup>o</sup> claritatis  
i facie moy<sup>o</sup>is fuit a o<sup>o</sup>sortio s<sup>o</sup>monis domini.  
**S**ilr<sup>o</sup> in btā x<sup>o</sup>gine fuit illa claritas ex o<sup>o</sup>for  
tio dei quā hēbat spūaliē in mete: quā etiā  
hēbat corpaliē in carne: sed in corp<sup>o</sup> x<sup>o</sup>pi fuit  
claritas ex x<sup>o</sup>te vnionis corp<sup>o</sup>is x<sup>o</sup>pi cū diuī  
nitate. **E**t p<sup>o</sup>pter hoc nulla alia ostensio clari  
tatis debuit dici tñsfiguratio sicut ista. q<sup>o</sup>  
solū illa que est in exp<sup>o</sup>ssa silitudine: ad glām  
dei d<sup>o</sup>z dici tñsfiguratio: hoc aut solū fuit in  
x<sup>o</sup>po et hoc est q<sup>o</sup> claritas que fuit i aliis fu  
it p<sup>o</sup> gratiā o<sup>o</sup>sequentē naturā: s<sup>o</sup> in corp<sup>o</sup> x<sup>o</sup>pi  
fuit p<sup>o</sup> gratiā que est ei natura: vt dēn est. s.  
per gratiā vnionis. **E**t ex hoc est q<sup>o</sup> x<sup>o</sup>ior et  
exp<sup>o</sup>ssior est silitudo gloriose claritatis i x<sup>o</sup>po  
q<sup>o</sup> alie. **A**d illud g<sup>o</sup> q<sup>o</sup> obr<sup>o</sup> q<sup>o</sup> maior fuit  
claritas in moyse quā nō poterat videri zē.  
**D**icendū q<sup>o</sup> nō sequit<sup>o</sup>: nō poterat videri i. g<sup>o</sup>  
maior fuit seu magis ostensua glorie resur  
rectionis. **N**ā q<sup>o</sup> claritas moy<sup>o</sup>is nō possit vi  
deri: hoc erat nō q<sup>o</sup> maior esset. s<sup>o</sup> quia offen  
debat et disgregabat visū: sicut etiā videm<sup>o</sup>  
de claritate solis que p<sup>o</sup>p<sup>o</sup> hoc nō pōt videri  
**S**z claritas apparen<sup>o</sup> in facie x<sup>o</sup>pi erat dele  
ctans visum et o<sup>o</sup>fortans: sicut claritas glie  
que o<sup>o</sup>fortat et corroborat visū. **U**n in **A**poc.  
20. **C**ōpatur claritas ciuitatis sup<sup>o</sup>ne et vñ si  
milis lapidi iaspide: claritas demulcet et  
o<sup>o</sup>fortat aspēz: et sic itēz q<sup>o</sup>tū ad h<sup>o</sup>z claritas  
x<sup>o</sup>pi i maiou o<sup>o</sup>formatōe et o<sup>o</sup>formitate ad cla  
ritatē glorie et in exp<sup>o</sup>ssa assimilatione: et iō  
o<sup>o</sup>fortabat visū. **E**t p<sup>o</sup> hoc soluunt tres p<sup>o</sup>me  
obiectiones. **A**d aliud q<sup>o</sup> obr<sup>o</sup> q<sup>o</sup> de<sup>o</sup> nō  
pōt tāclaz<sup>o</sup> facere: d<sup>o</sup>z q<sup>o</sup> licz vñz ocludat rō



intelligendū est tñ qre dicit hic **Jo.** in corpe  
enī moyſi ⁊ xgins beate fuit pō paſſiua ad  
claritatē. vñ in eis fuit pō nō prās. **Sz** in cor  
pore xpi fuit pō que dī prās. hec ē actiua pō  
ad hāc claritatē. **Jo** nō maior fuit. **Et** hoc est  
qđ dicit **Moys.** in forma corpis nři xrtis  
ſue prāte oſtens. qđ ergo vult dicē **Iero**  
**Q**ucus nō poterat tā claz facere. hoc est  
ga corpa nři hñt oppoſitōz cū gloria ppter  
peccatū. ſed i corpe xpi erat imunitas a peccō  
**Un** nō erat oppoſitū glorie. qđ n. ſine pecca  
to erat ocept⁹ ⁊ diuinitati vnīt⁹ nō pot de  
de pō ograduē tantā claritatē in aliis facē  
l3 poſſet de pō abſoluta. **Un** negat hic pō cō  
graduē ⁊ nō potentia abſoluta. ex pte dei  
ex pte aut creaturaz negat pō paſſiua que  
eſt in eis vt dcm̄ eſt. qđ nō poſſent tantā cla  
ritatem ſuſtinere uel ſuſcipere. ⁊ hoc quia nō  
ſunt imunes a peccō. ſed xps pōt. cū imunis  
ſit. **Et** hoc vult dicere auctoritas.

**Postea queritur** de  
patione fm oriam apparitionis dominice re  
ſurrectionis anq̄ fieret. ⁊ p⁹ poſtq̄ facta ē  
**Et** pmo querit de pma apparitōe. **Secdo** de  
ſcda. **De** pma apparitōe que fuit an reſurre  
ctionē que dī inſiguratio. **Querit** qre oſtē  
ſio glorioſe reſurrectionis poti⁹ facta fuit i illa  
p claritatē q̄ p alias ppietates. ſic p agilita  
tē. ſubtilitatē. paſſibilitatē. **Ad** hoc q̄ ſit  
claritas n̄ ſolū eſt corpōz gloriſicatorz. imo  
cois eſt etiam aliis corpib⁹. ſicut celo ⁊ ſtel  
lis. ſi alie dicte ppietates ſunt ſolū corpōz  
glificatorz ⁊ nō aliōz corpōz. **Conuenientior**  
ār ē oſiſio ſcā p ppetates pphas q̄ p coēs. g⁹  
conuenientior eſſet q̄ illa o mōſtratio glorio  
ſe reſurrectionis corpuz fieret in tñſfigurati  
one p alias ppetates q̄ p claritatē. **De** ſe  
cūda ar apparitōe q̄ iſ q̄ facta fuit a dño p⁹  
ſuā reſurrectionē. cū apparuit diſcipulis ⁊ i  
trauit ianuis clauſis. **Et** querit qre nō fuit  
facta p claritatē ſicut p ſubtilitatē. **Ad** qđ  
ſic. **Mā** ipe de⁹ in euāgelio p claritatē max  
mā ſiḡt reſurrectionē futurā ⁊ ei⁹ gloriā. cū  
dī. ſulgebūt iuſti ſicut ſol zc. **Matth.** i3. ergo  
conuenientius fuit vt eā oſtenderz p claritatē  
q̄ p ſubtilitatē. **Solo.** vñ. ad p̄mu: q̄ cum  
ſunt ppietates q̄tuor fm quas oſtendit glo  
rificatio ipa claritas eſt pncipalis ad quam  
oſequit⁹ cetera. **Nām** enī lucis oſequit⁹ ſub  
tilitas. **Un** lux p nām bz ſubtilitatē ⁊ ad pe  
netrandū corpa: ⁊ maxie corpa tñſparentia

ſicut p3 in lapide criſtallino: qui penetratur a  
lucē. ſic ad ipam oſequit⁹ agilitas. **Un** mor⁹  
uel mutatio ei⁹ eſt q̄ ſubita. ſic ipa3 ſequit⁹  
ipaffibilitas. vñ etiā nullū inq̄namētū patit⁹  
ab aliis. ga g⁹ claritas ponit oēs alias ppi  
etates que ſunt corpōz gloriſicatorz. ⁊ nul  
la alia ponit oēs alias. **Jo** conuenient ſit oſen  
ſio gloriſicationis corpis p claritatē. **Et** pp  
hoc oīs in euāgelio ſignis gloriā reſurrecti  
onis. nō multiplicat xba: ſcā pficere ⁊ inte  
gre ⁊ totalit ſiḡt p claritatē. cū dicit. ſulge  
būt iuſti ſicut ſol. **Ad** ſcōm dōm. q̄ ordo  
debut eſſe in oſenſiōe glorie reſurrectiōis  
fm grad⁹. vnus grad⁹ debuit eē ad ſenſum  
⁊ hic debuit eē p̄m⁹. **Ali** g⁹ debuit eſſe vl  
timus. **Mā** debuit eſſe oſenſio illi⁹ quantū  
ad cognitionē ſenſitiuā ⁊ quantū ad intel  
lectiua. **Et** ſic cognitio ſenſitiua p̄or eſt q̄ itel  
lectiua. **Ita** conueniens fuit q̄ pma oſen  
ſio eſſet ad ſenſū. vltima ad intellectū. **Et** iō  
pma oſenſio que fuit in tñſfiguratione an  
reſurrectionē debuit eſſe p ppietate p̄m̄e  
tē ad ſenſū. hec ar maxie eſt claritas. ⁊ iō de  
buit fieri p claritatē. **Ultia** aut que fuit p⁹  
reſurrectionē fuit ad intellectū. nec debuit  
fieri p claritatē cū ſit ppietas que maxime  
a ſenſu p̄cipit. **Sed** p ppietate que ſolo itel  
lectu: ⁊ ſola rōnis collatione p̄cipere: ⁊ nul  
lo mō p ſenſū. hec aut fuit ſubtilitas quam  
nō capiebat ſenſus: ſi ſola rō. **Qđ** n. videbāt a  
poſtoli eū palpabilē. ſi nō mōſtrabat ſubtili  
tatē: ſi ſolo intellectu ⁊ rōnis collatione p̄  
p̄iebant ipm eſſe ſubtilē. ſic domus clauſa e  
rat: ⁊ ipe intrauit ianuis clauſis. ergo trāſi  
uit p max. g⁹ ſubtilis eſt. **Ita** g⁹ faciēdo col  
lationē in ſe p̄cipiebant q̄ eſſet ſubtilis.

## Deinde queritur

de circūſtantiis illi⁹ apparitionis. an. s. moy  
⁊ **De.** fuerūt ibi vere uel imaginarie. vtrum  
s. apparuerūt ibi pſonalit uel in ſubiecta cre  
atura. uel angeli vice eoz. **Ad** qđ ſic **Luc.**  
9. Apparuerūt moy. ⁊ **De.** zc. **Mo.** ſciendum  
nō corpa uel aīas **De**lye ⁊ **Moys** apparuiſſe  
**Sed** in ſubiecta creatura illa corpa fuiſſe  
formata. **Pōt** etiā credi vt i āgelico miſtēio  
hoc factū eſt; vt angeli eoz pſonas aſſume  
rent. g⁹ nō apparuerūt ibi uere. **Itē** **Ang.**  
**Ad** ſimpliciū de aīa ſamuelis diſcutās dicē  
vt nō ſpūs **Samuelis** a rege ſua ſuſcitāt⁹ ē  
**Sz** aut fantaſma ul illuſio imaginaria dya  
boli fuit machiatōib⁹ ſcā q̄ pphaz ſamuelē



sicut imagines rez solēt suis noīb' appella-  
ri. h'z g' **Aug'** p' incōueniēti q' aīa **Samuel**  
suscitaret de rege sua ⁊ apparet **Saul**. g'  
sūt incōueniens est q' spūs **Moy**. qui iā re-  
quiescebat in sinu **Abrae** suscitarē ⁊ vere  
ibi apparēt. Et sūt ipe **Helyas** cū iā esset tūf-  
lat' ad padisū. Itē si **Moy**. ibi apparuit a-  
postolis uel oculis aploz. ergo apparuit in  
corpe: s' uenienti' in corpe p'p'io q' in alic-  
no. g' fuit resuscitat' in corpe ⁊ aīa. Ergo  
aīa eius fuit in suo corpe mortali. g' adhuc  
erat in statu merendi. s' si sic g' adhuc pote-  
rat moy. dānari qd ē incōueniens. Ad op-  
positū **Augl.** loq's d' opib' dñi dicit. q' si v-  
nū est vez reliquū est vez: s' quicqd fuit ibi  
fuit op' dei gloriosi. Ergo si nō fuit hā appa-  
ritio **Moy**. ⁊ **De**. nec fuit hā apparitio dñi

**Solo**. vñ. q' circa istā qōem sūt ples ofi-  
ones. Una enī est q' quidā ponunt plane q'  
**Moy**. ⁊ **De**. nō apparuerūt ibi xē. sed solum  
imaginariē: ⁊ hoc vult dicere iūz auctē **Be**  
**de** in glo. p'dicta sup. 9. **Luci**. Sciēdū nō cor-  
pora uel alas **Helye** ⁊ **Moy**. zc. Alii dicūt  
q' apparuerūt ibi **Moy**. ⁊ **De**. uere: ⁊ apparu-  
it ibi moy. in suo corpe resūpto ad tps. Et h'  
dicit iūz illud **Luci**. 9. faciamus hic tria ta-  
bemacula. **Solo**. tres testes habem' de terra  
aplos tres. de celo **Moy**. ⁊ **De**. ⁊ ipm p'rem  
s' si nō fuerūt ibi vere nō potuerūt esse x'i  
testes. ergo fuerūt ibi vere **Moy**. ⁊ **De**. sicut  
p'sona patris fuit ibi xē. Istud idē cōfirmant  
p' glo. sup. illd **Matth**. 17. Et apparuerūt moy  
⁊ **Hely**. **Solo**. **Moy**ses legislator ⁊ **De**. p'phe-  
ta ⁊ x'i mī. ergo xē apparuerūt ibi. quia isti  
sunt xē **Moy**ses ⁊ **Helyas**. Nos autē dicim'  
fm **Augl** in li' de cura agenda p' mortuis  
ad **Paulinū** dicentē. Alii sūt būanaz. limi-  
tes rez. Alia diuinaz signa x'putū. Alia sūt  
que nāl'r. Alia que mirabilē sūt: quia nāc  
de' adit ut sit ⁊ miraculis nā nō desit. Nō  
igit' putandū est vnoz reb' quosq' interesse  
posse defūctos qm quibusdā sanandis uel  
adiuandis martires adsūt. s' iō pot' intel-  
ligendū est q' p' diuinā potentiā martires vi-  
noz reb' intersūt. qm defūcti p' nām p'p'am  
vinoz reb' interesse nō pnt. Et ex hoc sequit'  
fm b'm **Augl** q' apparitio aīaz p' mortem  
fm limites rez nō est possibilis. s' solū s' si  
gna diuinaz x'turū: seu solū fm diuina m-  
potentiā: ⁊ nō fm rez naturā. Hoc g' mō di-  
cim' q' apparuit ibi moy. aīa xē. s' h'z diuiaz  
potentiā: sic legim' ab **Augl** q' aīe martiruz

p' diuinā potentiā pnt hōibus apparē. Unde  
etiā **Aug'** ibidē dicit. Nō enī solis beneficia  
oz affectib': vez etiā ipis hōib' aspectib'  
ofessorē felicē apparuisse ciuib' uel inq'linis  
pie a se dilectis cū a barbaris nola oppugna-  
bas. Audiuim' nō incertis morib': s' testib'  
certis. Itz autē aīa moy. corp' assūperit nō  
legimus nec istud asserim'. s' dicimus q' sic  
brūs **Hely** apparuit aspectib' ciuiū in aīa p' er  
diuinā virtutē: nec p'pter hoc resūpit corp'  
sic dicimus q' aīa moy. ibi fuit xē ⁊ eis ap-  
paruit. s. aplis p' diuinā x'tutē: nec oportuit  
q' resurgeret corp'. De **Helya** autē qui viuus  
erat bñ ceciden' ē: q' apparuit i aīa ⁊ corpe

s' tūc restat qd qm si solū aīa moy. appa-  
ruit cū ipa sit isensibilis: quō potuit moy. ap-  
parē aspectib' aploz. Ad qd vñ. q' sba spi-  
ritualis duob' modis appareret sensui. s. ange-  
lus. Uno' p' corp' assūptū. Alio' p' solā silitu-  
dinē corpis quā facit i sensui: ⁊ p' quā imutat  
sensū. Sicut. n. angel' p'ratem hēt sup' corpa  
vt sic possit corp' assumere ⁊ apparere sen-  
sui p' illud ita hēt potentiā vt possit aliquaz  
silitudinē corpis in oculo efficere ⁊ p' illam  
oculū imutare: vt ab oculo p' illā p'cipiat. Si-  
cut g' mediāre corpe pōt facere silitudinem  
quā cōprehendit ita ⁊ sine corpe: ita dico q'  
aīa scā que gloriosa est h'z istā potentiā. ⁊ h'  
mō potuit aīa moy. apparere oculis corpora-  
lib' aploz: sine corporis assūptione: quā non  
legimus in scriptura: ⁊ sic p' silitudinē corpo-  
ris quā efficiebat in sensui p'cipiebat. Itē  
⁊ ad hoc faciendū nata est aīa: q' rō totius  
corporis est in aīa: sic dicit **Aug'**. An nō so-  
lū cōpatur ad corp'. sic forma s' etiā sicut ars  
in mēbra ⁊ ossa que sunt in corpore nāl'r  
sunt in aīa sicut in arte. ⁊ ideo per diuinā  
virtutē pōt apparere per silitudinē sine corpe

Sed vltē' restat q're q're nō apparuit  
**Enoch** qui fuit āte legē sicut **Moy**ses q' fuit  
cū lege ⁊ **De**. qui fuit p' legē: vt hēret testi-  
moniū ex his qui ante legē ⁊ cū lege ⁊ post  
legē resurrectionis gloriose x'pi. Solo vi-  
cendū. q' sicut dicit glo. sup. 9. **Luc**. q' appa-  
ruerūt ibi moy. vt habet testimoniū x'pi ex  
lege. ⁊ **Helyas** vt hēet testimoniū ex p'phis  
s. vt ostendāt ipm esse qui locut' est in lege  
⁊ p'phis. ex lege p' moyse vt diceret hic est  
de quo scripsi. Ex p'phis p' **Helyā** vt diceret  
hic est de quo p'phauī. s' an tps **Abrahe** nō  
fuit facta distinctio: nec explicatio nostre  
redemptionis ⁊ resurrectionis gloriose. Quō



debet fieri: tñ credebatur futura & ipſicite: nō explicite. Imo pmo fuit ſcā abrahe explicatō quia g<sup>o</sup> Enoch fuit illi<sup>9</sup> tps an legē in quo nō erat explicatio noſtre redēptiōis. an. s. de beret fieri p hominē ſolū vel p angelū: vel p deū hominē. Iō nō apparuit Enoch ad ferē dū testimoniū in tñfiguratiōe: ſ. legiſlator & ppha. S; tñc querit. melius. n. ſciat glo rioſa rī<sup>o</sup> xpi ſi publicaret & pdicaret illa ap paritio. qre g<sup>o</sup> pphibuit diſcipulis ſuis ne dicerent eā: dicens. **Nemini dixeritis zc.**

Solo ſic dictū eſt optuit qd fieret oñſio reſurrectionis xpi anq̄ fieret. ſ. nō debuit eē pdicatio ei<sup>9</sup> niſi poſtq̄ ſcā ē: qd optuit qd p baret xitas vnice paſſionis anq̄ reſurgeret S; ſi diuulgata eēt illa oñſio reſurrectionis an ſua paſſionē p hoc occultaret paſſionis veritas: & fides ipi<sup>9</sup> infirmaret. putaret enī qd nō eſſet xā ei<sup>9</sup> paſſio ſi pdicaret gloria ſue reſurrectionis: qd ſi ſciat in ſuo corpe ante paſſionē tātā fuiſſe gloriā: & qd ipē apparuit in tanta claritate. ſ. ſicut ſol. crederet ei<sup>9</sup> paſ ſio nō eſſe xā: ſ. ſolū fantaſtica: ſic dixerunt quidā heretici: qd g<sup>o</sup> ita debuit oīdī & ma niſtari gloria reſurrectionis: ne p hoc impedire tur fides xitatis paſſiōis. Iō nō debuit pdicari niſi poſtq̄ facta eſt ipa reſurrectō.

## Conſequenter que

rit de viſione aploz. an viſio illoz potuit ſi eri oculis corporalib<sup>9</sup>. **Ad** quod ſic. Nulli<sup>9</sup> cor poris pōt videri claritas q̄ coequat claritati ſolis ab oculis corporis aīalis. S; claritas que fuit i corpe xpi fuit eq̄lis claritati ſolis: & eē maior ſicut dicit glo. ſup illud math. 17. **fa** cies ei<sup>9</sup> ſicut ſol zc. Solo nō h; clari<sup>9</sup> qd oparet g<sup>o</sup> nō potuit videri ab oculis corporis aīalis. ſ. tales erant oculi corporales aploz. g<sup>o</sup> zc. **Itē** claritas que erat in corpe dñi: erat claritas corporis glorioſi. ſ. claritas corporis glorioſi: nō pōt p̄cipi a corpe non glorioſo. ergo ab ipiſ aplis: qui nō adhuc erant gloriſicati nō po terāt corporalit videri. **Itē** petr<sup>9</sup> dixit. Dñe bonū eſt hic nos eſſe. g<sup>o</sup> claritas illa erat d lectabil ipiſ apoſtoliſ. ſed ipa claritas erat excellēs oēm claritatē. cū igit ſenſus corporis nō delectet in excellēti. ſed corūpt<sup>9</sup> ab ipō **Coſtat** qd nō p̄cipiebāt illā claritatē ſuo cor porali oculo: ſ. intellectuali. **Solo** dō. qd viſio apoſtolo p̄ fuit corporalis: & oculis cor poralib<sup>9</sup> p̄ceperūt claritatē dñi. **Ad** illud āt qd pmo obī dō. qd eſt qdā claritas que ē

generatiua caloris. quedā que nō. **Claritas** q̄ generat calorem rōne caloris cōſumētis būid i tatē pupille ſiue organū vidēdi h; cōrietatē cū organo vidēdi: talis aut eſt claritas ſol & inde eſt qd cū eſt excellēs qd aggrauat oculoſ p illā & diſgregat: & iō n pōt ipa p̄cipi. S; claritas corporis glorioſi nō eſt generatiua calori. **Un** nullā h; cōrietatē cū ipō organo viſus: ſed eſt oſortans & delectās viſum. **Et** p̄p hoc opat claritati lapidi i aſpidis: qd con ſortat aspectū: & ppter hoc in ſui excellentia nō eſt corruptiua viſus: ſic p<sup>9</sup>. ſed pōt ab oculo p̄cipi ſine offeñſiōe: talis aut erat claritas quā hēbat xps & quā videbāt apoſtoli. **Ad** aliud dō. ſicut dicit **Aug<sup>9</sup>** ad **Paulinū** intro ducēs auctem **Ambro.** **Di**a eſt in ſibiſ ſpiri tualib<sup>9</sup> & corporalib<sup>9</sup>: in hoc qd in corporalibus ita eſt qd in nra p̄tate eſt videre ipaſi p̄ntes ſunt. **Un** nec ipa corporalia p̄nt p̄hibere qn vi deamus ea: & in neceſſitate hnt ſ. s. qd videamus ea. ſ. in ſpiritualib<sup>9</sup> ita eſt qd in ſua pote ſtate & volūtate eſt qd a nobis videant<sup>9</sup>: & nō in nra videre ipa. Imo bene p̄nt p̄hibē ne vi deant<sup>9</sup> & bene p̄nt ſe maniſeſtare in angelis **In** p̄tate g<sup>o</sup> corporis glorioſi aīati eſt p nām aīe qua viſū: & qd ſpūale eſt qd videat<sup>9</sup>: ſ. nō in noſtra p̄tate uel uolūtate qd ipm videam<sup>9</sup> bene cecido ſic. qd ſolū erat in uolūtate & po teſtate corporis dñi qd videret ab apoſtoliſ & nō in p̄tate ipoz. **Ad** tertiā rōē: dō. qd tri plex eſt oīa lucis. **Eſt.** n. lux que eſt i natura habēte cōrarietate ſicut eſt ignea lux. **Et** eſt lux in nā nō hñte cōrarietate. ſ. multiformi tatē ſic lux celeſtis: & hec eſt xior: ſicut enī lux iſta iſto<sup>9</sup> h; multiformitatē in ope ita & in ſtute & in nā & lumine. **Tertio<sup>9</sup>** eſt lux in nā nō hñte cōrarietate: nec multiformitatē & talis ē lux celī ēpprei: & talis ſilr eſt nā lu cis in corpe gloriſicato ſicut in celo ēpyreo qd eſt loc<sup>9</sup> ei<sup>9</sup> vnde ei p̄portionat nā lucis pmo<sup>9</sup> deē: cū eſt in excellētiā nullo<sup>9</sup> h; oue nientia cū oculo ſ. cōrarietate rōe būiditat cū cōrariatē. & ppter hoc exiſtens in ſua ex cellētiā corūptit oculo. **Nā** aut lucis ſcdo<sup>9</sup> nō h; ouenientia ſilr cū oculo in ſuo excel lentia: qd nullo<sup>9</sup> ouenit cū oibus nāis oculi cū ſit in oculo nā būiditatis: claritatis: ſeci tatis: frigiditatis. **Et** p̄p hoc cū illa nā lucis ſit habēs multiformitatē: & nā multiformiſ nō cōciliat multiformem nām que eſt oculi **Iō** excedens in ſua excellētiā nō cōciliat na turā oculi: & iō ab ipa natura oculi leditur



nec in ipsa oculi delectat: s. offendit. Sed nā  
vniuersis oculis nā; diffinit: et iō natura  
lucis gloriificati corporis oculi et confortat nā;  
que est in oculo: que multiformis est. Ita q  
in aspectu ipsi oculi delectat: et iō visibilis  
est oculis corporalibus sine offensione.

## **C**onsequens est

adiuuare vno inquirere de demonstrati-  
one vniuersae resurrectionis postq. scā est. de q.  
Acti. Prebuit se ipm viuū p. vics. 40. appa-  
rens in multis argumentis. Circa qd. q. rē  
p. mo in generali. deinde in spali. In g. nali  
xō p. mo q. uo dicat hec apparitio. 2. an ar-  
gumeta apparitiōis astruat fidē. 3. vtz argu-  
mēta illa euacuaret fidē q. tū ad meritū. 4.  
de numero et sufficientia argumentorū.

## **A**d primū multipli-

citer inueniri potest ex x. bis Aug. in li. de  
trinit. Ubi dicit q. legi vni apparuisse in ve-  
teri testō ut Abrahā. Gene. 12. Et Moy. in  
rubo. Exodi. 3. Legi etiā apparuisse in no-  
uo p. resurrectionē sic hē in fine oīam euan-  
geliorū. Si g. sunt apparitiones et he et ille. q.  
rē vtz eisdē rōis sunt: et si nō in quo ueni-  
ant: et in q. differant. Ad qd. dicim. q. illa  
apparitio que fuit i. veteri testō pōt dici ma-  
nifestatio vniuersae nāe imutabilis in s. b. i. c. t. a  
creatura mutabili. Optebat. n. sicut dicit aug.  
i. o. c. li. q. creatura illa ē mutabilis: q. sicut  
dicit ibi. De qd. visibile est mutabile ē. Appa-  
ritio xō put in nouo potest dici corporis  
ipassibilis: quia passibilis ostensio.

## **P**ostea queritur an

argumeta apparitiōis astruat fidē. Ad qd. sic  
Acti. dicit. Prebuit se ipm viuū aplis p. passi-  
onē suā in multis argumentis p. vics. 40. ap-  
parens eis et loquēs de regno dei. ex q. acci-  
pi. q. ad p. bationē et ad faciendū fidē sue re-  
surrectionis fuerūt apparitiones ille. Unde  
Dam. dicit: q. ad certificandū vel credi faci-  
endū fecit: q. illud qd. passū est resurrexit.

S. tūc obr. qm. v. q. p. illas apparitiones  
magis infirmata sit fides resurrectionis q. osfir-  
mata. P. mo q. si apparuit visibilis et ab oculis  
n. gloriificat. De aut. h. visibilis sicut dicit  
Aug. mutabile est. Apparuit g. vt mutabilis  
Si g. resurgens gloriose imutabilis v. esse  
fact. Plus v. illa apparitio dare credi q. n.  
resurrexisset gloriose q. oppositū. 2. quia

p. b. u. it se ipm palpabile. Si g. in palpatōe illa  
nō solū fuerūt extrema contingentiū: imo cē  
imutatio tāgentis a contingente. Al. n. nō ē  
palpatio. Tangens aut. erat corp. nō gloriifi-  
catū. ergo p. b. u. it se palpabile s. m. q. l. i. t. a. t. e. s.  
t. a. t. e. s. h. aut. sunt calidū et frigidū aspect. et le-  
ue: fluidū et solidū zc. Si g. iste nō sunt cor-  
porū gloriificatorū magis ex his faciebat se  
credi talē qui nō resurrexisset gloriose: q. qui  
resurrexisset. Dicitē. Job. 20. dicit. I. h. o. m. e.  
Infer digitū tuū huc: et affer manū tuā in  
lat. meū. Si g. inferre vel immittere ponit cō-  
cauitatē: vt q. adhuc in latere erat ocauitas  
Si g. illa ocauitas nō erat ibi a natura. In re-  
surrectionē aut. gloriose: sic dicit Aug. in lib.  
de ciu. di. remouēt oēs viciōsitates q. p. ter  
nā acciderent: et gloriificabāt corp. in illa  
dispositōe qua erat bene dispositū s. m. natu-  
ram: et ocauitas illa nō erat amota: magis  
potuit videri nō resurrexisse q. resurrexisse glo-  
riose. Aut si tu dicis q. nō erat ibi ocauitas  
quīs ostendēt: tūc fuit ibi fictio. qd. iconue-  
niēs v. Ad h. dicit. q. cū r. i. t. mot. a mu-  
tabilitate ad imutabilitatē s. m. i. n. u. a. t. i. o. e. i. m. u-  
t. a. b. i. l. i. t. a. t. e. p. c. e. d. e. n. t. i. i. m. u. t. a. b. i. l. i. t. a. t. e. s. e. q. u. e. n. t. i. s.  
nō mōstrabit r. i. o. U. n. spūs imutabiles non  
viciōs resurgere: nec corpora si sp. fuissent motta-  
lia resurgē dicerēt. U. n. Dam. Resurrectō est  
ei. qd. cecidit iterata resurrectō. S. c. b. 3. li. g.  
ad p. b. u. dū resurrectionē xpi nō solū oport-  
uit manifestari gloriā quā hūit vel hebat  
sed passionē que p. c. e. s. s. e. r. a. t. gloriā: et etiā qd.  
ille idē qui p. u. s. fuerat passus erat idē q. nūc  
est gloriosus: et s. m. hec p. t. i. t. a. s. u. n. t. argumēta  
apparitiōnū. Q. n. p. b. u. it se palpabile in loco  
vulnez argumentū fuit q. passus fuerat: q.  
aut. intrauit ianuis clausis: argumētum fuit  
eis: q. erat corp. gloriōsū. nō qd. hoc p. p. e. n. d. e.  
rent sensu exteriori s. o. f. e. r. e. n. d. o. in rōne s. e. s. u.  
p. mo poterāt hoc cognoscē. Si enī p. n. erat  
ibi et postmodū erat cū fores essēt clausae an-  
et p. potuerūt itelligē q. i. t. u. e. r. i. t. i. a. n. n. t. s. clau-  
sis. Et ex hoc v. l. t. e. r. i. q. erat spūs vel corpus  
subtile: s. nō erat spūs: hoc bene videbant ex  
palpatione ex quo potuerūt itelligere q. erat  
illud corp. gloriōsū. Q. aut. p. b. u. it se visibilē  
sub eisdē liniamentis et forma et figura sub  
quib. erat ante resurrectionē. hoc fuit argu-  
mētū qd. idē qui p. u. s. fuit passus: postea glo-  
riosus. Ad p. m. u. g. qd. obr. q. o. ē visibilē  
mutabile est. g. si apparuit: vt visibilis appa-  
ruit ut mutabilis dicimus q. si dicatur ibi



mutabile p mobili fm locū. sic corp<sup>9</sup> glorifi-  
catū bene fuit mutabile. **A**gilitas. n. est dos  
ipius corpis gloriofi. **S**i autē dicat mutabile  
pro corruptibili tunc non sequitur fuit visi-  
bile. ergo mutabile idest corruptibile. sed  
sequere. g<sup>o</sup> corruptibile uel tāq<sup>9</sup> corruptibi-  
le. **E**t hoc vez est solū q<sup>9</sup> corp<sup>9</sup> xpi tāq<sup>9</sup> cor-  
ruptibile. nō tanq<sup>9</sup> gloriofū videbat ab illis  
**S**ilr autē ad illud qd obr<sup>9</sup> de palpatōe. **R**e-  
spondem<sup>9</sup> q<sup>9</sup> sūt quedā sensibilia p<sup>9</sup>ria. qdā  
coia tactu. ergo in palpatōe corpis xpi nō fuit  
oprehensa. vīa sensibilib<sup>9</sup> p<sup>9</sup>i. vt pote q<sup>9</sup> eet  
calidū uel frigidū. uel aliqd hī<sup>9</sup>. **S**i pceptum  
fuit q<sup>9</sup> effet corp<sup>9</sup>. **T**alis figure. **T**alis for-  
me. vī nō sequit<sup>9</sup> fuit palpatū. g<sup>o</sup> calidū uel  
frigidū uel hī<sup>9</sup>. sed solū q<sup>9</sup> fuit corpus uel sic  
figuratū ul sic forū. **S**i g<sup>o</sup> obr<sup>9</sup> q<sup>9</sup> si fuit ibi  
tactus fuit ibi imutatio. dicimus q<sup>9</sup> hec mu-  
tatio nō fuit ex pte ei<sup>9</sup> q<sup>9</sup> recipiebat. s<sup>9</sup> magis  
ex pte recipientis. **S**ilr autē ad illud quod  
3<sup>o</sup> obr<sup>9</sup> dicimus q<sup>9</sup> de illo differēte sentiūt  
ipī scī. qm fm **A**ug<sup>9</sup> in li<sup>o</sup> de ci. di. vltio. c. 20  
**Q**uī qrit vtz indicia martiri remanebūt in  
ipīs corpibus martiz gloriificatis. **R**espōd<sup>9</sup>  
**A**ug<sup>9</sup> **T** forasse videbim<sup>9</sup>. **N**ō. n. deofitas i  
eis **I** dignitas erit. **E**t quedā q<sup>9</sup>uis in corpe  
nō corpis. sed x<sup>9</sup>tu pulcritudo fulgebit. nec  
iō tñ hī aliqua martirib<sup>9</sup> āpurata. **T** ablata sē  
mēbra. sine ipīs mēbris erūt in resurrectione  
mortuo. **Q**uīb<sup>9</sup> dēm est. **C**apit<sup>9</sup> capitis vī  
nō pibit. sed si hī decebit in illo nouo seculo  
vt indicia gloriofo. **V**ulnez in illa carne im-  
mortali cernant<sup>9</sup> ubi mēbra p<sup>9</sup>ciderent<sup>9</sup> pcul-  
sa uel secta sunt ibi cicatrices. **S**i tñ cisdem  
mēbris reddit<sup>9</sup> nō p<sup>9</sup>dit<sup>9</sup> apparebūt. **S**cōz  
**D**ama. **T** **A**nsel. **S**ilr dō. q<sup>9</sup> hī cicatrices re-  
māssent in carne xpi gloriificata. dispēsatō  
erat nō nā. **U**n<sup>o</sup> vīc. **C**oz que p<sup>9</sup> resurrectio  
nē deo digniori modi sūt diuersi. **N**ā **T** hoc  
x<sup>9</sup> nō fm nām. sed fm dispensatōz ad certi-  
ficandū uel credi faciendū. qm ipī q<sup>9</sup> passū ē  
corp<sup>9</sup> refrexit. vt cicatrices ciba<sup>9</sup> atq<sup>9</sup> potatō  
que p<sup>9</sup> resurrectionē fuerunt. **A**lia x<sup>9</sup> **T** fm  
nām vt transire d<sup>9</sup> loco ad locū infatigabiliē  
**T** p<sup>9</sup> ianuas clausas intrare. **A**lia fm fictioz  
vt illud finxit se longius ire. **U**n<sup>o</sup> vult q<sup>9</sup> fm  
tres vīas fuerūt aliqua in corpe gloriifica-  
to. que onīa sunt. quedā fm nām. quedā fm  
fictioz. quedā autē fm dispensationē. **T** hoc  
mō fuerūt in ipō cicatrices fm dispensatōz  
nō q<sup>9</sup> dispensatio tollerēt x<sup>9</sup>itatē. sed dispen-  
satione fiebat hoc. vt remanerent cicatrices

vt nostrāfi dē confirmaret. **S**i ergo obicitur  
q<sup>9</sup> a dictione uel a p<sup>9</sup>ma dispositōe corporis  
xpi nō erat ibi cicatrix. g<sup>o</sup> nec in gloriificatōe  
debut remanere. pōt vici q<sup>9</sup> gloriificatio re-  
spicit creationē in corpe xpi. **T** etiā redēptōz  
**E**t si g<sup>o</sup> nō q<sup>9</sup>tu est ex p<sup>9</sup>mo respēcū tñ q<sup>9</sup>tu  
est ex scōz debuerūt remanere cicatrices in  
gloriificato. **T** etiā ad maximā spēi corpis de  
corē. **U**n<sup>o</sup> **A**po cli<sup>9</sup>. vī. **E**t vestitus erat ve-  
ste aspersa sanguine.

## Deinde queritur<sup>vtz</sup>

illa  
argumēta euacuārūt fidē q<sup>9</sup>tu ad meritū  
**A**d qd sic **B**reg<sup>9</sup>. **I**des nō h<sup>9</sup> meritū cui hu-  
mana rō p<sup>9</sup>bet expimentū. g<sup>o</sup> si cis fecit xpus  
argumēta quib<sup>9</sup> pōt suā refrectōz capere eē  
ad sensū humanū vī q<sup>9</sup> in ipīs nō h<sup>9</sup>et āpli<sup>9</sup>  
fides resurrectionis meritū. **I**tē **B**reg<sup>9</sup>  
opatio diuina que rōne oprehendit mirab<sup>9</sup>  
lis nō est. **S**i g<sup>o</sup> ad hec fuerūt argumēta vt  
facerent illā resurrectionē rōe oprehendi. vī  
nō fuit mirabilē. sed nō est meritōiū credē  
nisi q<sup>9</sup> est mirabile. vī q<sup>9</sup> nō fuit illō merito-  
rium credere. **S**i dicim<sup>9</sup> q<sup>9</sup> si accipiens i-  
nitat<sup>9</sup> argumēta rōib<sup>9</sup> **T** nī ipī fiderib<sup>9</sup> pcul-  
dubio nō h<sup>9</sup> fides meritū. **E**t ea autē pte qua  
ipī fidei inuit<sup>9</sup> etiā si h<sup>9</sup>et rōes. **T** argumē-  
ta ad idē. nihilominus tñ meritū h<sup>9</sup> fides ex ea  
pte qua ipī inuit<sup>9</sup>. **U**n<sup>o</sup> **I**o. 4. **I**ā nō ppter tuā  
loquelā credim<sup>9</sup>. **S**amaritani p<sup>9</sup>mo audierunt  
qdā quib<sup>9</sup> q<sup>9</sup> i<sup>9</sup>roduci a muliere potuerūt  
sed postea audierūt ipm i<sup>9</sup>hm tāq<sup>9</sup> desursuz  
**T** tūc demū crediderūt. **U**n<sup>o</sup> tūc dixerunt.  
**I**ā nō ppter tuā loquelā zē. **S**ilr discipuli ac-  
ceperūt illa argumēta tāq<sup>9</sup> i<sup>9</sup>ductiua. vt il-  
luminati quodāmo hac illuminatōe i<sup>9</sup>feriori  
facili<sup>9</sup> se subicerent illi illuminatōi que desur-  
sū est. fm c<sup>9</sup> receptionē est fides. **A**d ali<sup>9</sup>  
dicimus q<sup>9</sup> sicut dīc **A**ug<sup>9</sup>. i li<sup>o</sup> de videndo  
deo. **I**llud dīc oprehendi p<sup>9</sup>pue c<sup>9</sup> termi tota-  
lit<sup>9</sup> circūspiciūt. **O**patio g<sup>o</sup> resurrectionis mi-  
rabilis est. nec pōt totali oprehendi. imo so-  
lū a pte i<sup>9</sup>feriori attigi pōt. sed oprehendi nō  
ga gloriā resurrectionis **T** x<sup>9</sup>utē vidē nō pos-  
sumus ad plenū in p<sup>9</sup>riti. **T** a posteriori pos-  
sumus eā itelligere. fm qd dīc **B**reg<sup>9</sup>. **E**t ipa  
rez spē q<sup>9</sup> rōnales sumus. possumus colligē  
resurrectionē. **T** silr **A**ug<sup>9</sup> i li<sup>o</sup> de q<sup>9</sup>titate aīe  
**S**i cursū nālem rez videamus certius erit  
nobis resurrectōz futurā. q<sup>9</sup> solem cras fore  
ozituz. **D**e n. p<sup>9</sup>sumptiones sunt nō cause.

Consequente  
ut ex hoc patet argu-  
mentum quod si in  
dictione dicitur quod  
corpus Christi non  
erat ibi cicatrix. ergo  
nec in glorificatione  
debut remanere. pro-  
pter creationem in  
corpore Christi. et etiam  
redemptionis. Et si  
ergo non quantum  
est ex primo respectu  
tamen quantum est  
ex secundo debuerunt  
remanere cicatrices in  
glorificato. et etiam  
ad maximam speciem  
corporis de core. Un-  
de apostolus clausula  
vestitus erat veste  
aspera sanguine.



## Consequenter que

nō de nūero et sufficiētia argumētōz. Ad qd sic. Patz. n. ex his que dca sunt: qd quedā oī dunt ipm esse corp' vt visio et certi' palpatō. Quedā autē qd esset corp' motū a spū. sicut māducario: qd n. nō est motū a spū: corp' nō posset māducare. Qd autē esset vnio corporis ad spm sicut ad formā. hoc nō poterat ondi p sensū: s per rōez. Un argumētū h' potue rūt h're: tū ex vobis q eis dixerat an i'rectōz vt marth. 16. et 20. Qd dicebat eis an passio nē se esse passūz. vicebat postmodū et se eē resurrectūz. Eūribus etiā in Emaus. Luce 24. Apperuit scripturas: vt ipi itelligerent de ei' resurrectōe. fuit g' argumētū ex parte cognitionis xpoz et scripturaz: vt ipi cognoscerent et osen ent. Qd si aiatus fuerat et hīs spm sicut formā corpis: et nō sicut moto rem tm. qn dixit illis xba et passus est: ita eē nūc aiatus esset habēs spm sic formā corpis. Qd autē esset illud corp' gloriōsū fuit argumētū p itrationē ianuis clausis factā. quāuis enī nō possent videre oculis: potueūt tamē ppendere ex rōe subtilitatē et glouificationē ipi'. Et querit hic cū sunt qtuor voces q rū claritas est pncipalis. Un fm illā potem assignat dūa glouificatōz. i. Corlis'. Alia est claritas zc. qre fm apparitionē illi' dotis q est claritas nō fecit ipis discipulis argumētū resurrectōis sicut fm subtilitatē. fm hoc enī manifestauit se in tñssfiguratione. Marth. 17. Solo autē h' est q ipi nō possent vidē claritatē istā si se fm claritatē manifestarent ill' p' resurrectionē. Un Aug' ad Dorosū. Caro xpi glouificata resurrexit. sed noluit i illa claritate discipulis suis apparere: qd nō pos sent oculis mortalib' claritatē talē aspiciere. Si. n. eū in tñssfiguratiōe discipuli videre nō potueūt: qto magis in refectionē: qd itelli gendū est fm ppiā xutē: possent tñ fm xutē viuā roborantē ipam sensitūā. Aliaz xō resurrectōz hēs sup in qōe de tñssfigura tione. Silr at si queret qre nō manifestauit se p manifestationē aliaz dotiū: sicut ipassi bilitatē et agilitatē: dicūt q nō potuit eē. Im passibile. n. vniuersalitatē dicit. vlt aut n po test ad plenū manifestare nisi p pres. Si g' ostendisset se ipassibile ab hoc: non ppter hoc ostenderet se ipassibile respcu alioz qui nō erant ibi. Silr autē est de agilitate. Si enim ostendisset se agile respcu h' loci nō ppter

hoc ostendisset in aliis. Unde nō se pote rant ita cito pprehendi nisi a rōe recta p gra tiā: et ita p solā potē subtilitatis uolū illis facere argumētū sue refectionis. Et me lius vō vr. qd ad subtilitatē sequebantē ipas sibilitas et agilitas. Subtilitas. n. corpis glo riosi ponit potētiā actiua: cui nō posset obfi stere queuis resistentia alteri' corpis. ex quo sequit' q ipassibile. Itē subtilitas ponit sū tractionē ois grossicie et grauedinis corpo reitatis ad qd sequit' dispo agilitatē.

**C**onsequenter que  
de argumēt apparitiōis in spālī. Et querit qtuor. Primo de argumēto qtuor ad visū. Secdo qtuor ad tactū. Terno qtuor ad gustum xpi.

## Circa primū autem

querit sic. Datis. vlt. dicit q' vis apparuit in alia effigie. Aut g' apparuit in effigie cor poris glouificati visui non glouificato: et tūc cum impropotionalis sit natura corpis glouificati visui non glouificato: fm pio rem auctoritatē Auglad Dorosū supdictaz nō potuit videri a visu nō glouificato. h in spē corpis nō glouificati. Aut g' illa species erat in illo corpore christi: et sic due species erāt in eodē. s. spēs glouificata et nō glouifica ta. Aut erat illa spēs in aere circūfuso: et sic nō erat ibi xtas. s. fantasma. Pretēa si visus eūtiū i Emaus imurat' est cū motiū visus nō glouificati ppiē sit coloratū vr q in cor pore xpi esset color. Qd si cecidit oīratiū est qm nā coloris nō saluat in nā corpis glouifi cati. Vr. n. color extremitas pspici in corpe termiato. s. nō est h' nā in corpib' glouifica tis. imo totali pua credunt' esse. Item si corp' stellaz nō vr sū colore q sit ipaz. imo si vident' sū colore: ille ē color alienus. multo magis corpa glouificata que lucidiora sunt stellis: nō habebūt colorē in se. Pretēa. si corp' glouificatū longe excedit nō glouifica tū. et passio silr excedit passionē: et silr rō vi dendi longe erit alia in his et in illis. Si ergo rō videndi corp' nō glouificatū est color: rō videndi glouificatū nō erit color: s. lōge aliō g' nō viderūt ipm sū colore. neq' alio' possit videre: nisi sū colore. ergo penit' nō viderūt eū. Pretēa cū iproportionata sunt corp' glouificatū: et oculus nō glouificat'. aut ad hoc q' pportionarent' ad iūice pposuit suā



dispositionē. Aut eleuauit visum eoz. Aut  
ipz corp<sup>9</sup> hēbat: q<sup>9</sup> q<sup>9</sup> volebat poterat vīdī  
et ostendere se talē: et q<sup>9</sup> nōlebat talem. Si  
p<sup>9</sup>mo mō hoc nō vī q<sup>9</sup> mōstet q<sup>9</sup> dos que est  
dispo<sup>9</sup> ppetua est. sed q<sup>9</sup> amonet aliq<sup>9</sup> nō est  
ppetuū. g<sup>9</sup> nō depofuit dispo<sup>9</sup>ez suā. Si scdo  
mō aut t<sup>9</sup>m sblimauit visū eoz vt glorifica-  
ret aut nō. si remāsit nō glorificat<sup>9</sup>: q<sup>9</sup>tūcūq<sup>9</sup>  
eleuaret nōdū habuit pportione ad corpus  
glorificatū. nō g<sup>9</sup> viderūt ipm adhuc. Si vi-  
caf q<sup>9</sup> fuit glorificat<sup>9</sup>: hoc nō vī vep. Con-  
stat enīz q<sup>9</sup> is est ordo vt ab icōpletionē vie  
veniat ad pfectionē patrie nūq<sup>9</sup>ez. Si ergo  
glorificat<sup>9</sup> fuiff; eoz visus: nūq<sup>9</sup> postmodū  
fuiffent sub vīa opposita. fuit aut illud. Cō-  
stat g<sup>9</sup> nō fuit glorificat<sup>9</sup>. Si vīcaf; mō  
tūc obr<sup>9</sup> sicut p<sup>9</sup>s: q<sup>9</sup>m nihil poterat ostendē  
nisi vellet decipere: nisi q<sup>9</sup> erat in se. Erat g<sup>9</sup>  
vtrūq<sup>9</sup> in ipō. g<sup>9</sup> corp<sup>9</sup> illud et erat gloriōsus: et  
nō gloriōsū. q<sup>9</sup> est icōnucmēs. Itē simlir  
pōt obici de illa spē pegrina: in q<sup>9</sup> dñs appa-  
rit. si. n. erat in ipō: cū bec nō esset gloriōsa  
erāt ibi due spēs. Si aut nō erat in ipō. ergo  
tūc erat ludificatio. hoc aut falsū est. Pre-  
terea Luc. vlt. Tenebant oculi eoz ne ipz a-  
gnoscerent. Querit g<sup>9</sup> aut tenebant respecū  
spēs gloriōse: aut respecū nō gloriōse: nō respecū  
gloriōse. q<sup>9</sup> cōstat q<sup>9</sup> eā videri nō poterant:  
Ad q<sup>9</sup> g<sup>9</sup> ipedirent ab eo uel dicerent ipedi-  
ri. Si respecū nō gloriōse quō tenebant: cum  
illā cape valerent. Circa soloz h<sup>9</sup> q<sup>9</sup>ōis. nō  
p<sup>9</sup>mo opōz p<sup>9</sup>abile ppositiui. vīc. n. q<sup>9</sup> corp<sup>9</sup>  
glorificatū nālīr pōt videri: et a corp<sup>9</sup> gloriifi-  
cato et nō gloriificato: filr et palpari. sed in h<sup>9</sup>  
est vīa: q<sup>9</sup> corp<sup>9</sup> nō gloriificatū tangit deti-  
net et vīr velut nolit. S; corp<sup>9</sup> gloriificatū q<sup>9</sup>  
vult p<sup>9</sup>bet se visibile: q<sup>9</sup> nō vult p<sup>9</sup>bet se non  
visibile: sicut sup illud Luc. i. Apparuit ange-  
lus. dicit Ambro. de āgelis q<sup>9</sup> in ptate illoz  
est apparere et videri q<sup>9</sup> uolūt: et nō videri q<sup>9</sup>  
nō volūt. 2<sup>o</sup> nō. opōz Alti sydozenfis q<sup>9</sup>  
est q<sup>9</sup> corp<sup>9</sup> gloriificatū vīr a nō gloriificato: et  
hoc p<sup>9</sup> imutātōz factā a pte vident: et aliquo  
mō p<sup>9</sup>xtutē gloriificatōis. Un vīc q<sup>9</sup> in cor-  
pore dñi nō fuit nisi vna forma. s. gloriifica-  
ta. S; inde q<sup>9</sup> placebat ei mutabat visū itue-  
tū: ac si esset nō gloriificata: sicut cameleon  
auis que viuit ex aere nō h; nisi vnū colorē  
sed ex oppositione multoz colorū: i aliis cor-  
porib<sup>9</sup> diuersoz colorū vīr esse. Silr et Lopa-  
tius. Un idē color nō semp eodē mō imutat  
silr vnicū colorē hūit dñi: s; siue p<sup>9</sup> miraculū

siue p<sup>9</sup> pōm corp<sup>9</sup> gloriificatū nō eodē modo  
sp<sup>9</sup> imutat. Nam g<sup>9</sup> fuit corp<sup>9</sup> dñi p<sup>9</sup> nām: s; p<sup>9</sup>  
potentiā ostendebat vt obscur: q<sup>9</sup>tū ad effe-  
ctū seu hūm modū imutandi et ista nō sunt  
contraria. sicut nō sunt contraria in cameleone  
et thopatio. Dicim<sup>9</sup> g<sup>9</sup> q<sup>9</sup> forma illa: seu ille  
mod<sup>9</sup> imutandi in corp<sup>9</sup> dñi erat. nō p<sup>9</sup> p<sup>9</sup> h<sup>9</sup>  
contraria erāt in eodē. S; opōm<sup>9</sup> istis obr<sup>9</sup>  
p<sup>9</sup> rōes p<sup>9</sup>dictas. Preterea vīc. tenēdo mediū  
inē p<sup>9</sup>dictas opōes q<sup>9</sup> in xpo tūc fuit species  
vna et gloriōsa in se. verūm q<sup>9</sup> receptū non  
est in recipiēte nisi hūm modū recipiētis. Itē  
licet eēt gloriōsa ipis tūc videbat nō ut glo-  
riōsa: nō a pte ostendentis: s; a pte illōz q<sup>9</sup> pore-  
rāt nō alr capere. Exēplū aut est vī sole cui et  
si p<sup>9</sup>pter luciditatē suā ip<sup>9</sup>portionabil sit vī  
sui vī tamē q<sup>9</sup> hūm descensū solis ad p<sup>9</sup>porti-  
onē attingit ipm videri ab oculo. Descendit  
enī sol in radiō: et radiū itēz descendit ad  
nubē uel aliū h<sup>9</sup>. et in illa uia vīcimus nos  
videre solē etiā aliquo<sup>9</sup> sub colore q<sup>9</sup>uis nul-  
lū colorē hēat de se. imo color iste est ei<sup>9</sup> ad  
q<sup>9</sup> ipē sol descendendo p<sup>9</sup>portionat<sup>9</sup> ē oculis  
nrīs. vīc<sup>9</sup> ergo q<sup>9</sup> vīdē nō solē: nō tamē vīdē  
mus eū in sua luciditate: nec vīcim<sup>9</sup> eū hēre  
duas spēs. silr aut vīcimus q<sup>9</sup> descendit nā  
ista gloriificata: que lucidior est sole usq<sup>9</sup> ad  
transpēntia media: in quib<sup>9</sup> aliquo<sup>9</sup> visibil fca  
est: nō tamē ut gloriōsa: nec iō tūc vīcenda ē  
alia spēs. s; una eadē q<sup>9</sup> nō pōt a nobis vīdī  
put est p<sup>9</sup>pter debilitatē nostrā. Preter h<sup>9</sup> autēz  
vīcimus q<sup>9</sup> natura humana q<sup>9</sup>tūcūq<sup>9</sup> glori-  
ficet: cūz nihil p<sup>9</sup>dat de vītate humanitatis  
sp<sup>9</sup> seruat nām elemētarez: ex q<sup>9</sup> uerissime fuit  
et q<sup>9</sup>uis sit occultata p<sup>9</sup>pter dñiūz nāe celestif  
q<sup>9</sup> est lux. q<sup>9</sup> ibi est nā elemētaris: et sic nō  
dominās. Color aut sequit nām elemētarez  
et iō nō euacuaf penit<sup>9</sup> nā coloris a corpore  
glorificato. Un erit ibi aliquid vī nā coloris  
q<sup>9</sup>uis p<sup>9</sup> dñiūz sit lux. Quia g<sup>9</sup> corp<sup>9</sup> gloriifi-  
cato pōt uti aīa: sūm quāz nāz ipō corp<sup>9</sup>is. nō  
est incōueniēs ut oculis gloriificatis osten-  
dat se hūm nāz quā cape possūt lucē nō glori-  
ficatū: aut q<sup>9</sup> nām lucis accipe nō possunt o-  
stendat se hūm illud q<sup>9</sup> h; p<sup>9</sup>portōez: cūz illis  
et ita nō erit sicut vī sole qui uidet sū colore  
alieno solū. q<sup>9</sup> illud corp<sup>9</sup> est nature elemē-  
taris: et si occultate et sibi acientis nature cele-  
stis domināt: nec tamē erit ibi due species  
im o cūz spēs vīcat op<sup>9</sup>pletionē: una at fit cō-  
pletio erit una spēs: tamē ibi sunt p<sup>9</sup>les na-  
ture hūm quas ostendat se vnicūq<sup>9</sup> hūm illud



qđ est in ipā pportionabile videnti. **Credi?**  
 tñ qđ iste color n̄ erit eiusdē dīs cū colore qđ  
 nūc est imo lōge alter. **Dis g°** visis faci  
 le est ridere ad obiecta. **Nō n̄** sequit̄ n̄ nō vi  
 debis s̄ spe gloriofa. ergo nō erat glōsum  
 qm̄ rō h° speciei nō erat ex pte visus: s̄ ex p  
 te videntiū. et iō nō glōificatio pl⁹ arguit̄  
 ex pte videntiū qđ in viso. **Q** aut̄ qđ vtz  
 ibi sit color: iā p̄ n̄sio p̄dicta. nō n̄ erit ibi  
 sicut in cōplemēto sic est hic. nec sub eadem  
 rōe. **Q** ondit de stellis: qđ nō vident̄ sub  
 p̄p̄io colore: iā visū est. qđ nō est sile: cū ni  
 hil sit in eis de nā elemētari. **Q** ondit s̄līr  
 qđ si corp⁹ glōificatū excedit nō glōifica  
 tū. g° et iō videnti ibi rōe: videnti hic. ergo  
 si h̄ est rō videnti. color ibi nō erit pōt vici  
 qđ nō sequit̄. g° nō erit ibi color. sed sic h̄ est  
 color. nō erit eiusdē rōis e° et nūc. **Q**līr  
 qđ querit̄ quid p̄dictoz triū fuit in illa visi  
 one viciū qđ qñ voluit manifestavit s̄ qñ  
 voluit illud. **S**i enī angeli h̄ p̄nt facē de cor  
 porib⁹ nō glōificatis. multo magis potest fi  
 eri de corpe glōificato. **S**ed h̄ obr̄ qđ s̄līr  
 se h̄ nō glōificatū ad nō videri et glōifica  
 tū ad videri: sed nō potuit facē aīa q̄tūcūq;  
 potens ut nō glōificatū nō videret̄ neq; po  
 tuit facere ut glōiosū videret̄. **S**ed hec ob  
 iectio nō recte arguit̄. imo si tanta est ipse  
 ctio in corpe nō glōificato. ex hoc v̄z arguit̄  
 magna p̄fectio in corpe glōificato: s̄ maior  
 est p̄fectio et maior designatio potentie. **S**i  
 corp⁹ glōificatū pōt et manifestari sic vult et  
 occultari qđ si posset occultari t̄m̄. imo h̄ vlti  
 mū videret̄. qđ ip̄fectionis esse et ipotentie.  
**E**t iō vtrūq; pōt qñis de ip̄fectione nō glō  
 rificati sit. ut nō possit occultari. **A**d aliū  
 qđ qñs de ista spē pegrini v̄z. qđ sicut v̄z gl.  
 ibi pportionabat̄ visus exterior iteriori. vñ  
 Greg⁹ in omel. sup illū locū **Lūc. vlt. h̄** egit  
 foris vñs in oculis corpis: qđ apud illos age  
 bat̄ in oculis cordis: apud se met ipos int⁹  
 amabant et dubitabāt: et vñs p̄ns eis aderat  
 p̄pter h̄ qđ amabāt: s̄ aberat p̄pter illud qđ  
 dubitabant. et ibidē **Greg⁹**. **L**ale se exhibit  
 eis exteri⁹ in corp⁹: qñs erat eis in mēte. hoc  
 etiā possum⁹ nos uidere frequēt qđ dubitā  
 interior aīe facit etiā exteriorē dubitationē  
**U**nī cū v̄r de hoc hōie qđ alibi sit: si aliqđ cāu  
 uidet̄. h̄ rōne iterioris dubitatiois credet̄  
 nō esse. sic cū v̄r tu solus pegrin⁹ intelligit̄  
 pegrin⁹. i. ex̄ncus s̄m qđ eis uidebat̄ p̄pter  
 dubitationē interiorē. **U**nde s̄m h̄ v̄r **De**

da. **Nō** x̄itate fallēte zc. **A**d aliud qđ que  
 rit̄ rōe e° tenebant̄ oculi: utz respēcū speciei  
 glōiose. uel nō glōiose. viciū qđ nō respēcū  
 h̄ nec illi: s̄ tenebant̄ oculi eoz: quo ad is  
 ne ex visu ei⁹ quē intuebāt̄ exteri⁹: possent  
 interi⁹ p̄pendē cū esse ibi x̄pm̄. **S**i q̄ratur  
 q̄re poti⁹ cognit⁹ est in hospicio qđ i itinere  
**D**icendū qđ hoc fuit p̄p̄t modū suū frāgen  
 di panē qđ uiderūt in domo. **U**el s̄m **Grego.**  
 ad significandū qđ meli⁹ cognoscit̄ v̄itas o  
 pere qđ p̄dicatione. **U**nde glo. **Lūc. vlt.** quez  
 in expōitione scripture nō cognouerūt: fra  
 ctione panis cognouerūt: qā nō auditores  
 legis: s̄ factores iustificānt̄. **E**t **Ro. 3.** **U**eri  
 tas meli⁹ opando qđ audiēdo itelli. **U**nī mā  
 datis tuis in agendis. s̄ itelli. **Q**re si que  
 rat̄ q̄re plus in fractione panis cū cognoue  
 rūt qđ in alto actu: viciū qđ hoc fuit p̄p̄t quē  
 dā spectālē modū frāgendī ex x̄cute man⁹  
 x̄pi. qā sua fractio erat uelut cultelli iactio.

**E**quitur inquit  
 re de argumēto qđ fuit sumptū ex  
 cicatricū ostensione et ex palpatione. **Lūc. vlt.**  
**P**alpatē et uidet̄: qā spūs carnē et ossa non  
 h̄z. et p̄mo de eo qđ ex palpatione. **S**ecūdo de  
 eo qđ ex cicatricū ostensione. **A**d p̄mūz  
 sic v̄z e p̄t⁹ qđ in palpatione ostendebat̄ cor  
 poris figura uel forma qđ sunt sensibilia coia  
 sed ostendit̄ qđ p̄cipiebāt̄ in palpatione sensibi  
 le p̄p̄tū hoc mō. **S**ensibile diuidit̄ in sensi  
 bile p̄ se. et sensibile p̄ accidens. **P**er accidēs  
 at̄ sensibile nūq; sentit̄ sine s̄esu p̄ se. **I**te  
 rū aut̄ p̄ se diuidit̄ in sensibile p̄ se et p̄mo: et  
 sensibile p̄ se et nō p̄mo. **P**er se et p̄mo sensi  
 bile est p̄p̄tūz p̄ se et nō p̄mo est cōe. ex quo  
 relinquit̄ qđ q̄tūcūq; esset sensibile cōe: i ali  
 quo nūq; p̄prehenderet̄ sensu p̄ticulari illud  
 nisi in eodē s̄bo esset sensibile p̄p̄tū respectu  
 eiusdē sensus. quāuis. n̄ aer sit q̄t⁹ nūq; pōt  
 uideri q̄t̄itas aeris: et hoc qā nō est color in  
 aere: quo uiso v̄r magnitudo uel quantitas  
 uel figura ipi⁹ aeris. **E**x quo itez relinquit̄  
 qđ nō p̄cipit̄ sensibile cōe. nec a tactu neq; ab  
 alio sensu qñ p̄cipiat̄ aliqđ p̄p̄tū. **S**i ergo  
 p̄p̄tia sensibilia: s̄m qđ imutat̄ tact⁹ nō glō  
 rificat̄ sic calidum et frigidū: durū molle et  
 h̄i. **D**e aut̄ sunt q̄litates corp⁹ nō glōrifi  
 catoz. g° corp⁹ x̄pi in isto tactu erat molle et  
 durū: et ita ut uidet̄ corp⁹ nō glōrificatū. g°  
 si fuit glōrificatū nō fuit palpabile ab illis.  
**I**te **Lūc. vlt.** **P**alpatē et uidet̄ quia spūs



carne et ossa non habet sicut videtis me habere.  
ibi gl'ig' p' resurrectione dñi i corpe suo  
vno coñria ostendit. s. corp' palpabile et ei'  
dē nāc vt informet ad fidē. et incorruptibile  
alterius grē gl'ie. vt iuiter ad p'miū. Si g' h'  
ostendit: aut vere in ipso erant: aut nō. si non  
vr' fuisse deceptio. s. dñs ei' qd nō est. Si  
sic. g' fuerūt de coñria in eodē. Itē palpa-  
bile et incorruptibile sunt coñria. Ad palpa-  
bile. n. sequit' corruptio: vt dicit Greg' in o-  
mel. pascē. Qd qd palpat' necesse est corūpi  
Et ita oē palpabile est passibile. Ergo de fu-  
erūt coñria in eodē. Quare etiā ex alia pre-  
qūo sint coñria incorruptibile seu glorifica-  
tū et palpabile. hoc. n. nō vr' qm Luc. ult. sup  
dictu locū. dicit Beda de corpe cuiusq' re-  
surgētis loquēs p' resurrectionē est corp'  
nost'z subtile: per effectū spūalis potentie et  
palpabile p' xitātē nāc. s. qd ē de xitātē nāc  
nō tollit in gl'iosa refrectione. Ergo etiā  
quodlibet corp' glorificatū erit palpabile. Nō  
g' videt' coñria: nec in xpo nec in alio cor-  
p' glorificatū et palpabile: qd ē ergo qd dicit  
Greg'. Circa hāc qdēz nō vīueras opio-  
nes. Ad hēc generalis solo est. q' corp' glo-  
rificatū nō ē palpabile nāl'r a manib' nō glo-  
rificat'. sicut nec visibile ab oculis nō gl'ifi-  
cat'. S; palpabile est a manib' glorificatis.  
Cōcedit g' q' palpatū fuit corp' a manibus  
discipulor' p' resurrectos; s. miraculose et pal-  
pabile et incorruptibile nō sūt coñria simpl'r  
sed s'm rōem nāl'e sunt coñria. Rō. n. negoci-  
ans circa corpa q' tūc nō palpabilia ponit eē  
corruptibilia: qd nō cōsuevit palpare nisi cor-  
pora corruptibilia: qd g' coñria sunt s; rōez  
nāl'em. Iō ponit Greg' illa esse coñria. licet  
simpl'r nō sint coñria. Et sic p; solo ad p'muz  
obiectū. Ad aliū solut' p' h' q' nō valet hēc  
argumentatio. Corp' xpi palpabile est a ma-  
nib' discipulor'. g' corruptibile. Deberet enī  
addi et est palpabile p' nām uel nāl'r: et hoc ē  
falsū: sic nō valet hēc argumentatio: hēc ē vīr-  
go. g' nō pepit: sed seq' hēc est xgo. g' non  
pepit nāl'r. S; cōn hāc solo; multipliciter  
obr' q' corp' xpi glorificatū. Aut ē natural'r  
palpabile a manib' nō glorificatis: aut non  
Si sic hēo ppositū. si nō s' an' passio; erat nāl'r  
palpabile a manib' nō glorificatis. Ergo ua-  
riata est nā g' corp' xpi glorificatū non est  
eiusdē nāc c' erat ante passionē. et Greg' vi-  
cit q' eiusdē nature. Itē si eiusdē nature  
est c' et ante. s. manēte cā manet effect'. ergo

etū ante passionē eēt palpabile ex natura quā  
hēbat a manib' nō glorificatis: et mō ex eadē  
natura est palpabile a manib' nō glorificatis  
Itē corp' xpi glorificatū: aut pot' palpari  
a manib' nō glorificatis: aut nō pot'. Si non  
pot'. Cōtē palpatū fuit a manib' discipulor'  
ergo poterat palpari. Si xpo pot' palpari a ma-  
nibus nō glorificatis. ergo natural'r palpari  
pot' a manibus nō glorificatis. Dr. n. q' cec'  
natural'r nō pot' videre: qd nō pot' uidere na-  
tural'r. Sustinētes hāc opioez respondēt  
videntes vel distinguētes triplicē naturam  
Unā que vaf' ad esse rei. s. naturales poten-  
tie. Aliā que vaf' ad bene esse. videlz habit'  
naturales p' quos idonei sumus ad opa. Ter-  
tia que vaf' ad bene esse q'tum ad nūc. s. vt  
fiant opa generationis et corruptionis. Un-  
vaf' interi hōi grossities. s. m quā est palpa-  
bilis: que remouebit' a resurrectione. Dicit  
g' q' nō valet hēc argumentatio. hoc corpus  
glorificatū natūlr nō pot' palpari a nō gl'ori-  
ficato. et p'us poterat palpari natural'r. ergo  
nō est eiusdē nature c' p'us. Reminet enim  
palpabilitas natural' grossities g' q' remota  
est: est p'prietas tāgibilis: sed est mediū quo  
in p'nti sit palpari. sicut mediū in visu nō ē  
visibilis p'prietas. sed lux vel color. Tāgibiles  
enī p'prietates sunt calidū et frigidū humi-  
dū siccū aspum leue molle vup ponderosū;  
leue quoz nullū est grossities. Scdm autē  
ppositiū sic dictū est p'us dicere: q' corp'  
glorificatū: s'm nutū uolūtatis est palpabile  
et impalpabile p' naturā: et hinc cōsonāt p'di-  
cte auctes. Et ad illud qd p'mo obieciēbāt  
vob'. q' impalpabile et incorruptibile nō sunt cō-  
tēriantū s'm naturalē rōz. Naturalis enī rō nō  
cōsuevit tūc nō palpabilia nisi corruptibilia  
Ad scdm obiectū p; solo: qd nō valet s'm  
istā opioz. hoc est palpabile natural'r. g' cor-  
ruptibile. S; o'tra vtrāq; opioz sic obieciē  
Dicē i euāgelio. fulgebūt iusti sicut soliz  
Matth Si g' sol ex necessitate est visibilis na-  
ture. Un' vr' si obieciē visui: eodē mō corpus  
glorificatū ex luce sua uel colore ex necessi-  
tate natural'r visibile v; esse oculo nō gl'ori-  
ficato: et nō est in uolūtate sua videri vel nō  
videri. imo vr' velit nolit: vūmō obiectū sit  
visui. Itē nihil est palpabile sine resistētia  
hec p'pō est q' p se nō: s. corpus glorificatū;  
nō resistit corpi nō glorificato. Est. n. subtile  
et penetratiū. Un' dñs sine miraculo post  
resurrectionē intravit ad discipulos ianuīs



clausis. Si g<sup>o</sup> corp<sup>o</sup> glorificati ad nō glori-  
ficatū nō sit resistentia. Glorificatū nō ē pal-  
pabile a nō glorificato. Subtile nō resistit sub-  
tili: et gloriōsū gloriōso. Si grossū nō resistit  
subtili. Itē qn corp<sup>o</sup> glorificatū palpat a  
nō glorificato: aut sumit aliquā p<sup>o</sup>prietatē quā  
p<sup>o</sup>s nō habet: aut nullā. Si nullā g<sup>o</sup> q<sup>o</sup> rōe mō  
est palpabile et p<sup>o</sup>s. ergo si mō palpat a cor-  
pore nō glorificato: et p<sup>o</sup>s palpat. cū eq<sup>o</sup> p<sup>o</sup>  
pinque essent. Si aliquā p<sup>o</sup>prietatē assūm-  
p<sup>o</sup>it nō nūi grossitū. ergo cū palpat aē gros-  
sū. g<sup>o</sup> nō est subtile. g<sup>o</sup> nec glorificatū. So-  
lutio fm ultimā opōne: que nobis magis  
pl<sup>o</sup> vobm est q<sup>o</sup> sicut lignū putridū et quidā  
vires duas hnt p<sup>o</sup>prietates. s. luciditate: q<sup>o</sup>  
de nocte v<sup>o</sup>: et p<sup>o</sup>prietatē colorē que de die v<sup>o</sup>.  
Sili corp<sup>o</sup> glorificatū duas hz p<sup>o</sup>prietates.  
Est enī palpabile p<sup>o</sup> xitātē nāe et subtile per  
effectū spūalis potentie. Unī cū uti<sup>o</sup> pal<sup>o</sup> abi-  
litate pōt palpari a corpore nō glorificato. cū  
xō uti<sup>o</sup> subtilitate nō pōt palpari a nō glo-  
rificato: s. q<sup>o</sup> luciditas ligni putridi vel ver-  
nis aliq<sup>o</sup> v<sup>o</sup>: aliq<sup>o</sup> nō: nō ē de n<sup>o</sup> ligni putri-  
di: s. ab extrinseco. sed corpus glorificatū de  
nā sue glorificationis hz q<sup>o</sup> v<sup>o</sup> si vult: et si nō  
vult nō v<sup>o</sup>. et palpat si vult: et si nō vult non  
palpat. Unī q<sup>o</sup> bñt bñs Bartholome<sup>o</sup> a mi-  
raculo nō glorificat<sup>o</sup>. s. q<sup>o</sup> videbat qn voluit  
et nō videbat qn nō voluit. P<sup>o</sup> corp<sup>o</sup> glorifi-  
catū de natura sue glorificati ontis. fm hoc  
g<sup>o</sup> facile est videte ad objecta. Ad primo  
g<sup>o</sup> objectū vicin<sup>o</sup> q<sup>o</sup> nō est sile de sole: quia  
corp<sup>o</sup> glorificatū dignioris potentie est q<sup>o</sup>  
sol. Est n. corp<sup>o</sup> spūale ut dicit Ap<sup>o</sup>ls. i. Co. 15  
Seminatur corp<sup>o</sup> aiale surget corp<sup>o</sup> spūale  
Unī in p<sup>o</sup>atē sua hz videri et nō videri. sol at  
nō hz p<sup>o</sup>atē spūalem. Ad secūdo objectū  
vicin<sup>o</sup> q<sup>o</sup> hec est falsa. corp<sup>o</sup> glorificatū nō  
resistit corp<sup>o</sup> nō glorificato. imo qn vult resi-  
stet: et sic pōt se palpabile. Abscondit. n. qn  
vult subtilitatē suā p<sup>o</sup> quā est penetratiuum  
et uti<sup>o</sup> palpatilitate naturali. sic dicit Aug<sup>o</sup>  
in li. de ciui. dei. Q<sup>o</sup> v<sup>o</sup> qn apparuit disci-  
pulis suis et pōt se visibilē eis. abscondit lu-  
cē suā. Ad 3<sup>o</sup> objectū dicimus q<sup>o</sup> cū corp<sup>o</sup>  
glorificatū palpat a nō glorificato: nō assūit  
aliquā nouā p<sup>o</sup>prietatē. s. uti<sup>o</sup> quadā p<sup>o</sup>prieta-  
te qua p<sup>o</sup>s nō vtebat. videl<sup>o</sup> palpatilitate p<sup>o</sup>-  
p<sup>o</sup>riū enī est spūaliū apparere qn voluit. sic v<sup>o</sup>  
de angelis sup<sup>o</sup> p<sup>o</sup>mū Luc<sup>o</sup> Et p<sup>o</sup> mō ad oīa  
Aliē pōt dici q<sup>o</sup> reuera in ista paplatione  
fuit sensus tact<sup>o</sup>: et nō solūmō respectū sensi-

bilis cōis: s. respectū p<sup>o</sup>p<sup>o</sup>riū. cū n. nature ipoten-  
tis in corp<sup>o</sup> sit eadere: potentis xō sit resi-  
stere. Corp<sup>o</sup> aut glorificatū nobili<sup>o</sup> et poten-  
ti<sup>o</sup> sit nō glorificato: multo magis pōt resistē  
glorificatū nō glorificato q<sup>o</sup> econtr. qn vult  
ille qui hz corp<sup>o</sup> glorificatū fuit g<sup>o</sup> in palpa-  
tione xpi. nō solū sensus q<sup>o</sup>ntitat<sup>o</sup> uel figure  
Imo ec ibi fuit sensus resistentie: et etiā fm  
magis et minus potuit p<sup>o</sup>ciipi illa resistentia  
Dic. n. palpat et videt: q<sup>o</sup> spū carnē zē. Unī  
nō solū oportuit vt resisteret q<sup>o</sup> palpat Imo  
etiā oportuit vt differenti mō resistendi co-  
gnoscerent carnē et ossa vt p<sup>o</sup>ciendo q<sup>o</sup> hoc  
magis resisteret: illud minus p<sup>o</sup>ciiperet v<sup>o</sup>iaz  
q<sup>o</sup> hec esset caro: illud at os. fuit g<sup>o</sup> resistentia  
ibi q<sup>o</sup> p<sup>o</sup>p<sup>o</sup>riū sensibile. s. in hoc est v<sup>o</sup>ia a resi-  
stentia corp<sup>o</sup> nō glorificati: qm resistentia  
in corpore nō glorificato ē fm dispō: materie  
odempstate. Resistentia xō in corpore glorifi-  
cato nō est fm additionē materie. Imo magis  
ex pte x<sup>o</sup>utis q<sup>o</sup> materie. et p<sup>o</sup> hoc p<sup>o</sup> respon-  
sio ad p<sup>o</sup>mū. Ad scdm aut notandū est q<sup>o</sup>  
cū in corpore glorificato sit natura duplex. s.  
celestis et elemētaris: P<sup>o</sup> aliā rōem palpan-  
dē rōe nature celestis. Et aliā rōem elemētaris. q<sup>o</sup>  
g<sup>o</sup> receptū nō sit in recipiente nisi fm mōd<sup>o</sup>  
recipientis. Intelligendū est q<sup>o</sup> l<sup>o</sup> rō palpan-  
di a corpore glorificato potuit esse rōe natu-  
re celestis. Rō tri palpan-  
di a nō glorificato  
fuit magis fm naturā elemētare: q<sup>o</sup> cēt re-  
uera corruptibile: si in eo dominaret natura  
elemētaris: q<sup>o</sup> g<sup>o</sup> apprehendebat p<sup>o</sup>p<sup>o</sup> ipotē-  
tiā accipientiū magis fm naturā elemētare  
q<sup>o</sup> fm celestem: vt corruptibile apprehende-  
bat q<sup>o</sup>uis nō esset corruptibile. Et p<sup>o</sup>pter h<sup>o</sup>  
bene dicit Greg<sup>o</sup> q<sup>o</sup> d<sup>o</sup>ns ostendit duo conē-  
ria in corpore suo: nō q<sup>o</sup> sibi essent contraria in  
re. sed q<sup>o</sup> mod<sup>o</sup> in quo ostendit erat contrari<sup>o</sup>  
qualitati ostense: tamē nō ex pte ostendent<sup>o</sup>  
s. ex pte ei<sup>o</sup> cui ostendebat. Ad alia aut q<sup>o</sup>  
querit dicimus q<sup>o</sup> duplex est palpatio. Est  
enī una que sequit naturā corp<sup>o</sup>is: fm q<sup>o</sup> cor-  
pus oē solidū esse v<sup>o</sup> eo q<sup>o</sup> corp<sup>o</sup> est: et hoc  
bene et in corp<sup>o</sup> glorificati: nec ponit corru-  
ptibile de se et de hac loquit<sup>o</sup> Beda. Est at  
alia palpatio que addit rōz. q. materie: ul ma-  
terialitat<sup>o</sup>: et grossici: s. q<sup>o</sup> distinguim<sup>o</sup> su-  
periora ab his inferiorib<sup>o</sup> q<sup>o</sup> hec sunt corpa  
materialia: illa at nō. Et hoc mō v<sup>o</sup> q<sup>o</sup> sola  
palpabilia sunt grossa: que sūt densa uel cō-  
densabilia fm rōem sue materie et h<sup>o</sup> modo  
bene pōt palpatio corruptibilitatē. Et fm h<sup>o</sup>



loq<sup>r</sup> Greg<sup>o</sup> cū dicit q<sup>d</sup> oē q<sup>d</sup> palpatur necesse est corumpi.

**P**ostea queritur de cicatricib<sup>us</sup> que in carne xpi apparuerūt vtrum eas tangēt. **Abbas.** Dicit enī quidā q<sup>d</sup> non tetigit illas: s<sup>ed</sup> sufficit ei q<sup>d</sup> dñs ostendit sibi illas et obtulit palandas. Et ad hoc etiā inducūt q<sup>d</sup> in penultio Jo. nō dī. Quia tetigit sibi me. **Abbas.** credidisti: s<sup>ed</sup> q<sup>d</sup> vidisti me zc. **Unī vī** q<sup>d</sup> viderit tm̄ et nō tetigerit. **Sed** extra **Leo** papa. Quis dubitet a mortuis rediisse saluatōrē? p̄tiam agnuit ocul<sup>o</sup>? atē etauerit man<sup>u</sup>? digit<sup>u</sup>? p̄scutatur est. ex quo vī q<sup>d</sup> tetigerit. et si hoc redit q<sup>d</sup> q̄re vī q<sup>d</sup> vidisti: nō q<sup>d</sup> tetigisti. **Solo** dicim<sup>us</sup> q<sup>d</sup> **Abbas** et vidit et tetigit. sed ad suā fidē suffecit ei videre. q̄cito n. vidit credidit. vī de ipso dī quia vidisti zc. Quia in visu fuit primum et sufficiens moriū ad credendū. Quia aut nos possemus de eo dubitare q<sup>d</sup> crediderat i visu tm̄. iō tetigit vt nos crederem<sup>us</sup> sibi. ergo vidit solū cicatrices. nobis aut nō solū vidit sed et tetigit ut nullaten<sup>us</sup> dubitē. **Unī** **Leo** papa **Abbas.** cū esset scūs et fidelis nō dubitauit: s<sup>ed</sup> ut oēm suspiciōē incredulitatis a nobis excluderet suffecit ad fidē p̄pitiā vidisse q<sup>d</sup> viderat: s<sup>ed</sup> nobis opat<sup>ur</sup> est vt tangeret q<sup>d</sup> videbat. **Itē** querit<sup>ur</sup> vīz cicatrices quas xps seruauit qn̄ ostēdit eas discipulis suis manserūt in ipso tm̄ ad tps ul<sup>o</sup> mansure sint sp̄ et in ppetuū. **Dicit** enī **Dam<sup>ianus</sup>** q<sup>d</sup> tm̄ fm̄ dispensationē fuerūt in ipso: s<sup>ed</sup> q<sup>d</sup> est fm̄ dispensationē est tpale. **Itē** obī sūt. q<sup>d</sup> sp̄ est attestat<sup>ur</sup> ei q<sup>d</sup> fm̄ nām ē. q<sup>d</sup> enī nāle est semp<sup>er</sup> vī manere. **Ergo** q<sup>d</sup> nō est nāle nō sp̄ manebit. s<sup>ed</sup> hi<sup>o</sup> cicatrices nāles nō sunt. nō ergo sp̄ manebūt. **Itē** **Luc<sup>as</sup> ult<sup>imus</sup>**. Quidit eis man<sup>u</sup> et pedes. **Abbas.** Cicatrices tūc fuerūt et i iudicio seruatur<sup>ur</sup> est. **Primo** ad fidē refrectiōis alstraendā. **Deinde** vt p nobis p̄i sup plicās q̄le gen<sup>us</sup> mortis p boīe ptulerit sep ostendat. **Tertio** vt sua morte redempti q<sup>d</sup> misericordiē sint adiuti. ppositis ei<sup>us</sup> mortis insinuauit indicīis. **Postremo** vt in indicio q<sup>d</sup> iuste dānarent<sup>ur</sup> ip̄i. denunciet ostēsa quā ab illis accepit cicatrice. **Si** g<sup>o</sup> oēs iste cāe: q̄re cicatrices seruet vīs tpales sunt et nō extendit effect<sup>us</sup> ultra cām: vī q<sup>d</sup> nō in ppetuū: s<sup>ed</sup> tpalit<sup>er</sup> seruet solū dñs illas cicatrices. **3<sup>o</sup>** extra **Beda** in fine eiusdē glo. nō ex impō creandi cicatrices fuerūt: s<sup>ed</sup> vt in p-

petuū victorie sue circūferat triūphū. **2<sup>o</sup>** de hoc neq<sup>ue</sup> diffinim<sup>us</sup>. s<sup>ed</sup> tamē de hoc dīc **Aug<sup>ustinus</sup>** de ciui. dei. q<sup>d</sup> si ad decentiā sunt martyriū idicia reānebūt sp̄ ad decētiā: et ad ostendenda signa victorie sp̄. **Unde** et si alie cāe que determinant in illa glo. **Beda** temporales sint. ista tamē sunt ppetuā. s. vltima. **1<sup>o</sup>** g<sup>o</sup> dicit **Dam<sup>ianus</sup>** q<sup>d</sup> fm̄ vī. ensationē fuerūt in ipso. dicim<sup>us</sup> q<sup>d</sup> si ad hec ita est dispensatio. tm̄ ista nō opponūt xitari nāe et ppetuū itati. sed vī dispensatio respecū alioz hominū: an quib<sup>us</sup> nō esset ita conueniens fuari cicatrices sic in ipso ad circūferendū ppetuū victorie triūphū et redemptionis titulū q<sup>d</sup> nos p ista vulnera rēdit: q<sup>d</sup> null<sup>us</sup> alioz scōz fecit.

**Ad** hoc q<sup>d</sup> obī q<sup>d</sup> cicatrices iste nō sunt nāles: et ita nō debuerūt manere in gloria. dicere possum<sup>us</sup> sic vēm est sup<sup>er</sup> q<sup>d</sup> glorificatio in xpo nō solū respicit creationis rōem sed etiā rōem redemptionis. et iō dicim<sup>us</sup> q<sup>d</sup> re nanebūt. uel remanere poterūt in gloria.

## Consequenter que

rit<sup>ur</sup> de argumēto sūpto ex pre gustus. quia sup illad **Luc<sup>as</sup> vlt<sup>imus</sup>**. cū māducauer<sup>at</sup> dicit glo. **Greg<sup>orius</sup>** ad insinuandā xitariē resurrectionis nō solū tangi: s<sup>ed</sup> etiā conesci voluit. **3<sup>o</sup>** corp<sup>us</sup> glorificatū nullo cibo idiget. manducatio. n. est ppter cibi indigentia. magis g<sup>o</sup> apparuit ex illo ei<sup>us</sup> rō nō esse glorioza. **Ad** q<sup>d</sup> dicit<sup>ur</sup> q<sup>d</sup> est manducatio ex indigentia depditōis et hec nō ē i corpib<sup>us</sup> glorificatis. **Et** de hac pcedit obiectio pusca. **Est** etiā māducatō p̄tatis: nō indigentie. et quia magis potētia sunt corpa glorificata: q<sup>d</sup> nō glorificata. **Jo<sup>hannes</sup>** nō amiserūt p̄tatem illā. et hac manducatione māducauit xps p<sup>er</sup> resurrectionē. et hoc ē q<sup>d</sup> dicit glo. ibidē cōsequēt<sup>ur</sup> nō q<sup>d</sup> ip̄e uel nos p<sup>er</sup> resurrectionē cibo debeamus indigere sed vt corp<sup>us</sup> nō sp̄m eē manifestaret māducauit p̄tate nō necessitate. **Aliē** n. absorbet aquam terra sitiens. **Aliē** radi<sup>us</sup> solis calens: illa indigentia iste p̄tate: **Voluit** g<sup>o</sup> conesci ad insinuandā xitariē resurrectionis. q<sup>d</sup> s. corp<sup>us</sup> suum erat corp<sup>us</sup> vīz et nō fantastici. **Santa** smata enī et si soleant aliqui corp<sup>us</sup> palr oculis apparē nō tamē solēt comedere corpa fāstica ip̄e aut cōedit. **Querit<sup>ur</sup>** postea q<sup>d</sup> fiebat de cibo quē assumpsit xps postq<sup>uā</sup> hūit corpus glorificatū. **Aut** n. ouertebat in ei<sup>us</sup> naturā aut desinebat simplr esse. **Q<sup>uod</sup>** aut ouerteretur in ei<sup>us</sup> nām vī uelle. **Aug<sup>ustinus</sup>** in l<sup>o</sup>. 6<sup>o</sup>. q<sup>uod</sup>num.



furre reſurrectois corp<sup>o</sup> ipſe beatitudi  
 nis eēt ſi cibos cape n̄ potuiſſet. Ex quo vī  
 q<sup>o</sup> cibos poſſit cape uere corpus glorificatū  
 Si g<sup>o</sup> x̄a ciboꝝ capatio eſt in ouerſione in  
 nām p̄p̄iā: vī q<sup>o</sup> ibi fuit ouerſio in naturā  
 illā. Itē Aug<sup>o</sup> in eodē dicit q<sup>o</sup> ſicut āgeli  
 legunt frequēt māducaſſe: ita vez fuit. ergo  
 ſi angeli multo min<sup>o</sup> habebāt naturā corpis  
 q<sup>o</sup> x̄ps manducauit g<sup>o</sup> x̄ps vere. Item  
 Aug<sup>o</sup> loquēs de iſtis māducationib<sup>o</sup> dicit  
 nō vī ſtatī in ſtomachū ⁊ inteſtina tñſeāt  
 ſed cū viderent digeſſiſſe in ſpūalem nām  
 ouertant. Cōn. cū ibi nulla ſit depditiō  
 ſi addereſ ouertereſ. g<sup>o</sup> eſſet augmētū. Si g<sup>o</sup>  
 nō eſt poſſibilis additiō ad p̄fectūz. adhuc  
 corp<sup>o</sup> glorificatū nō eſſet p̄fectū: cū ei eſſet  
 poſſibilis additiō fieri. P̄terea ſi idem in  
 ſſa eſt q<sup>o</sup> nutrit ⁊ q<sup>o</sup> auget. ⁊ nutrimētū  
 eſt p̄s augmētō. vbi nō ē poſſibile nutrimē  
 tū nec augmētū. ſi g<sup>o</sup> ibi n̄ fuit poſſibile nu  
 trimētū. g<sup>o</sup> neq<sup>o</sup> augmētū. Solo dicim<sup>o</sup>  
 q<sup>o</sup> in omeſtione x̄pi: ⁊ etiā angeloz ſic vicit  
 Aug<sup>o</sup> fuit x̄itas. ſed hec x̄itas omeſtionis  
 ſolū oſiſtit in maſticatione cibi. ⁊ traiectione  
 ei<sup>o</sup> in prem interiorē: ⁊ nō in ouerſione i cor  
 p<sup>o</sup> vbi apponebat. tñ x̄ior eſt māductio  
 x̄pi q<sup>o</sup> angeli. quia x̄ps hō h̄z vī determinatā  
 ad māductionē p̄ nām ſue aīe. angel<sup>o</sup> x̄o  
 nō. Un̄ nullo mō ſic dicit Aug<sup>o</sup>. Licet mādu  
 caret x̄ps ouertereſ cibū in corp<sup>o</sup> eius.  
 Ad illā autem Aug<sup>o</sup> que dicit q<sup>o</sup> in ſpūalem  
 nām ouertat. dō. q<sup>o</sup> nō eſt intelligendū in  
 ſpūalē nām que ſit corpis glorificati: ſi intelli  
 git<sup>o</sup> i ſpūalē naturā reſpēu materialitāt quā  
 hēbat p̄s cibū aſſūptus. Un̄ q<sup>o</sup> admodū ra  
 dius ſolis agens in aquā que groſſe nāe eſt  
 ouertit illā nō in naturā ſui ſi in uaporē cui<sup>o</sup>  
 ſe. ſi natura ſubtilis reſpēu nature aque. ita  
 pōt intelligi ex pte iſta.

**P**ost inq̄ſitiōz  
 de dñica reſurrectione inq̄rendum  
 eſt de aſcenſione vñi ſm q<sup>o</sup> in ſymbolo cō  
 tineſ. Aſcendit ad celos: ſedet ad dexterā pa  
 tris. Querendū igit<sup>o</sup> p̄mo de aſcenſione eius  
 ad celos. Deinde de ſeſſione ad dexterā dei  
 patris. De aſcenſione aut querūſ hec. P̄mo  
 an ſit. 2<sup>o</sup> quid ſit. 3<sup>o</sup> quō ſit. 4<sup>o</sup> ſm quid ſit  
 5<sup>o</sup> qñ ſit. 6<sup>o</sup> ad quid ſit. 7<sup>o</sup> p̄pter quid ſit  
 ut p̄pter quē fin ē uel effectum.

**Ad primū ſic** obſ prationes  
 coēs. Ad q̄bz

corp<sup>o</sup> glorificatū ſic. Oīs mot<sup>o</sup> eſt act<sup>o</sup> ipſe  
 et<sup>o</sup> ſeu p̄pter indigentia. S; corpis glouifi  
 cati nullus eſt act<sup>o</sup> ipſe: nec ulla indigentia  
 ergo nec mot<sup>o</sup>. Ergo cū aſcenſio ſit motus  
 corpis glorificati nō ē aſcenſio. ergo nec cor  
 poris vñi p<sup>o</sup> glorificationē pōt eſſe aſcenſio  
 Minor p̄ q<sup>o</sup> corpis glorificati nulla ſit indi  
 gentia: q<sup>o</sup> hoc nō ouenit beatitudini. Nam  
 aīa nō dicereſ btā uel glorificata: ſi aliquo i  
 digeret ex uel intra. g<sup>o</sup> nec ſilr corp<sup>o</sup>: cū ſilis  
 ſit rō beatitudis corpis ⁊ aīe. Si g<sup>o</sup> corpus  
 glorificatū indiget aliquo ſic loco. nō eſſet  
 ſūme btā. nō igit<sup>o</sup> ouenit moueri ei ad locū  
 g<sup>o</sup> nec aſcenſio. Itē Aug<sup>o</sup> loquēs d ſtatu  
 beatitudinis aīaz in corpibus glorificati. dicit  
 Ibi erit q̄cquid uoles: non erit quicquid noles  
 ergo aīa glorificata in ſuo corpe glorificato  
 hēbit quicquid uolet. g<sup>o</sup> oē ſuū uolūtū erit ei p̄  
 ſens. g<sup>o</sup> nō q̄ret aliquid ex ſe. s. cū uoluntas  
 mouet q̄rit aliquid ex ſe. g<sup>o</sup> nō mouebit cor  
 pus aīa p<sup>o</sup> glorificatōz ipſius. Item Aug<sup>o</sup>  
 aīa ſtabilita in deo: ſtabiliret oſequēt corpus  
 ſuū. ſi g<sup>o</sup> aīa totalit in deo ſtabiliſet. g<sup>o</sup> corp<sup>o</sup>  
 glorificatū totalit ſtabiliſet in ipa aīa. Ergo  
 nullo<sup>o</sup> erit motus ipſius: cū totalit in ipa aīa  
 ſtabiliſet. g<sup>o</sup> nullo<sup>o</sup> erit motus ipſius cū tota  
 lit ſtabilitū ſit. Itē corpa glorificata: nec  
 mouēt p̄ naturā: nec p̄ uolūtātē. g<sup>o</sup> nec mo  
 uēt. q<sup>o</sup> nō p̄ naturā patz. Potus. n. celi cā eſt  
 oīz motū naturalū. ſed ceſſante cā ceſſat  
 effectus: Si g<sup>o</sup> p<sup>o</sup> glorificationē corpōz ceſſa  
 bit motus celi. g<sup>o</sup> ⁊ motus corpū naturalis  
 ceſſabit. ſilr nec p̄ uolūtātē: quia uoluntas  
 mouet p̄pter quid. Cū g<sup>o</sup> illud eſſet aliud a  
 deo: aliud a deo. ſequit<sup>o</sup> q<sup>o</sup> ouertereſ inten  
 tio uoluntatis in aliud q<sup>o</sup> deū. q<sup>o</sup> eſt oē aīe  
 beatitudinē. g<sup>o</sup> nō mouebit p̄ naturā nec p̄  
 uolūtātē nec p̄ uolentiā oſtat g<sup>o</sup> zc. Itē  
 oē moueri eſt ipſectionis. q<sup>o</sup> nullū mobilē i  
 q̄tū mouet h̄z oſormitatē cū p̄mo p̄fecto. s  
 cū deo: cū nullo<sup>o</sup> ouenit moueri. g<sup>o</sup> oīs mo  
 tus inq̄tū h̄i deficit a beatitudine. Si ergo  
 btitudo eſt ſtatus oīum bonoz oſgregatiōe  
 p̄fectus. nō pōt ſilſtare motus ⁊ beatitudo  
 Si g<sup>o</sup> corpus x̄pi fuit beatū poſt glorificati  
 onē Cōſtat q<sup>o</sup> nullo<sup>o</sup> potuit moueri. Item  
 corporibus n̄ris glorificati corpa celeſtia in  
 mutabunt in meli<sup>o</sup>. ⁊ erūt in dēte ſicut dicit  
 glo. ſup illud Roma. 8<sup>o</sup>. Oīs creatura iſgem i  
 ſcit zc. Quieſcēt nobis aſſūptis zc. g<sup>o</sup> melius  
 eſt eis eſſe in dēte ⁊ p̄fectiūs q<sup>o</sup> eſſe i motu  
 Si ero corpa glorificata habebunt quicquid



perfectiōis erit et bonitatis in ip̄is. ostat q̄  
habebūt oīno q̄tem: et nullo motū. **S**i  
miliis fuit rō de corp̄e xp̄i p̄ gloriūcationē  
sic de aliis. **g**o. **zē.** **A**d oppositū cū natura  
corp̄is determinata sit ad unū locū tm̄. **S**i  
corp̄is gloriūcatū imobilitaret in illo loco  
oīo iā nō poss; aīa illā trāsferre ab illo loco. ō  
ficeret igit aīa sup̄ corp̄ suū. **g**o. et a be  
atitudine. poterit igit corp̄ mouere. **I**tē  
cū locus maxie oueniens corp̄i gloriūcato i  
quo p̄dīat natura celestis. s. lucis sit celum.  
**D**e aut corp̄ est mobile ad locū sibi oueniēs  
et aīa brā suo corp̄i eliger locū magis oueni  
ens. **S**i **g**o corp̄ xp̄i sit in terris p̄ nām mo  
bilis et motoris mouebit ad celū. **g**o. ascendit  
ad celos. **I**tē ad hoc sunt auctores ad **R**om.  
**1**o. **A**ste vixeris in corde tuo nō ascendet in  
celū. **N**o. ne cogites i corde tuo q̄s ascēder i  
celū q̄a q̄ hoc cogitat negat xp̄m ascendisse  
xp̄s **g**o. ascendit. **g**o. ascēditio est. **I**tē psalm  
Ponit nubē ascensū tuū et loquit de xp̄o  
**g**o. xp̄s ascendit. **I**tē **A**cti. **V**identib; illis  
eleuat; est **g**o. **zē.** **S**olo corp̄ oē p̄ter p̄mū  
celū. s. locale. et p̄ naturā corp̄is deterioratū  
et coarctatū ad unū locū solū. hec aut deter  
minatio ad unū locū solū nō est p̄fectiōis  
in eo: s. ip̄fectiōis. q̄a dicit occlusionē sbe et  
xtutis et opationis. **U**n cā p̄ma que p̄fecti  
fima ē ad nullū locū deteriorat. s. līr lōe spūales  
que p̄fectiores sunt corp̄alib; min; determi  
nat ad locū q̄ corp̄ales. **E**x quo p̄ q̄ imora  
ri in loco solo est ip̄fectiōis ip̄i corp̄i. **S**i **g**o  
oē ei virtus qua possit moueri de loco ad  
locū: istud erit p̄fectiōis in ip̄o. hoc aut est  
in illis que mouēt a principio q̄b est intra  
se. **I**udiciū **g**o. xtutis est moueri a principio  
itra se. **U**n in aīa: q̄a ip̄a hnt cām motus  
in se ip̄is est moueri p̄fectiōis respēcū iāia  
toz: et hec est distinctio mot; p̄ opationem  
ad mouēs. **S**ilr p̄ opatiōz ad finē. distinguē  
dū est q̄ est mot; p̄pter sup̄lemētū indigē  
tie: et ē mot; p̄pter explicationē xtutis. mo  
tus p̄mus pōit ip̄fectiōē imobili. sed scōs  
pōit p̄fectiōē: q̄a si defect; xtut; est imobi  
litati i loco. xtut; p̄fecte erit moueri ō loco  
ad locum. **A**scensio ergo xp̄i nō fuit motus  
hūs p̄ncipiū ē se: nec fuit ad sup̄lemētum  
indigentie. sed hūit p̄ncipiū in se. s. suā brāz  
aīam: et nām sui corp̄is gloriūcatā obedien  
tē aīe: et vtiq; obedientē deitati: et nō fuit  
motus in ip̄o p̄pter sup̄lemētū indigentie  
s. p̄pter dēclaratōz xtutis. hoc aut mō ē mo

tus in corp̄ibus gloriūcat; **R**ōnes aut p̄me  
p̄cedūt alio de motu. **A**d p̄mū **g**o. patet  
solo. tñ dicendū est q̄ est beatitudo s̄balis et  
accidentalis. s̄balis beatitudo postq̄ est: non  
recipit magis nec minus. **A**ccidentalis autē  
aliquo recipit: xbi grā s̄ba beatitudinis aīe  
est in gloriā ex cognitione et amore et frui  
tione ōi p̄petua: que postq̄ est nō auget nec  
minuit. **A**ccidens aut beatitudis deteriorat  
respēcū exterioris sic gaudiū illud q̄b h; de  
societate sua in qua est: et illud auget et mi  
nuit: sic vico de beatitudie s̄bali corp̄is que  
est cū h; corpus oē q̄b necessariū est sue p̄fe  
ctiōi. **A**ccidentalis aut est quicqd est oue  
niens sue potentie vt loc; ouenientissimū  
**U**n **Aug**o. distinguit q̄ est absoluta p̄fectō  
et opata: p̄mā habuit sine ascēditōe. **S**cdam  
s. opata hūit in ascēditōe. s. q̄a p̄ ascēditōē  
fuit in suo ouenientissimo vbi. **A**d aliud  
vō. q̄ aīa gloriūcata hēbat quicqd uolet **zē**  
**g**o. nō poterit mouere. **S**i enī iste mot; esset  
p̄pter sup̄lemētū indigentie bñ sequeretur  
s. de alio nō sequit. **A**d aliud vō. q̄ cor  
p̄ gloriūcatū q̄tūcūq; moueat: sp̄ stabiliet  
in sua beatitudine totali s̄bali: quā h; ab aīa: et  
ita sp̄ stabiliet in sua p̄fectiōe. nō tñ sequit  
q̄ totalitē stabiliet in loco s̄m imobilitatiōz  
ita q̄ nō hēat xtutē mouēdi se de vno loco  
ad aliū locū. **A**d aliū vō. q̄ si mouēt corp̄a  
p̄ diuersiōē intentionis uolūtate a deo di  
uertendo se p̄ intentionē et uolūtate a deo  
sed p̄ intentionē in deū. sic vt sentire **Aug**o  
s̄m philosophos de agēlis. **C**uz. n. angeli mo  
uēt celos: nō pōt diuertere intentio eoz a dō  
sed magis in faciēdo hoc ferē in deum. q̄a  
mouēt celos ut suo creatori assimilent s̄m o  
perationē: ita vō. est q̄ aīa mouēdo corpus  
gloriūcatū si moueret nō diuerteret intentōz  
suā a deo: s. magis ferē i deū ut p̄ s̄m assimi  
let vō. **A**d aliū q̄b ob; vō. q̄ moueri ē ip̄  
fectiōis: q̄ aliē est in re que nullo deteriorat  
ad locū: et que deteriorat q̄a in p̄mo nullo mo  
ouenit moueri localitē. sed qñ est deteriorat  
in loco. aut ponit ibi q̄s: aut motus. **Q**uiēs  
ibi est ip̄fectiōis: s. mot; ibi est p̄fectiōis: et s̄  
rōe determinationis in loco: s. **g**o. moueri n̄  
sit simplr p̄fectiōis: tñ moueri respēcū deter  
minatiōis in loco p̄fectiōis est. q̄a qñ res  
mouet de loco ad locū minus est deteriora  
ta ad locū: et maior est tē oformitas ei; cuz  
deo qui nō deteriorat in loco. cuz igitur  
corp̄ gloriūcatū q̄tūcūq; beatificatū sit



cū determinet in loco. p. q. cū beatitudine ei pot stare motu sine imperfectione. Ad vlti mū p. rñio: ga moueri a principio qd est in se ppter declaratiō: x̄tut: est pfectionis.

## Consequenter quid

fit ascensio et cum sit motus. Querit vtrū sit motus nālis uel violentus. Ad qd sic. Omne uectū de loco ad locū est violentus motus sed corp⁹ xpi in ascensione ad celos fuit uectus de loco ad locū. g. fuit violentus motus. Maior p. q. qtuor sunt spēs mot⁹ violenti. s. tracter⁹ pulsus: uectio: uertigio. Minor p. Leo papa in s̄mone de ascensione expōit illud uerbum vidē: ibi illis eleuat⁹ ē dices. Cū audis eleuatū agnosce militie celestis obsequi: eo qd eleuat uicinā potentiā: in eo qui eleuat hūanā agnosce nām. g. fuit eleuat⁹ et ita uectus.

Itē in psal. Angelis suis de mādauit de te. s. lo. Manib⁹ angeloz sublat⁹ est xps in celū. g. lat⁹ p aliū. Itē mot⁹ nālis cuiusq; corp⁹ est ad ubi oueniens sue nāe. sed corp⁹ humanū: siue sit glorificatū: siue nō hēt ubi oueniens sue nāe cū celū. s. in pte mūdi elemētari et nō in celo. Ergo nullo nālī mōue tur ad celū: s. ad ptem elemētare citra celum. Maior p. Corp⁹ n. hūanū: siue sit glorificatū siue nō. elatū est seu elare. Celū aut empyreū nō est elare. g. nō h. ouenientē nām cū celo empyreo. g. celū empyreū nō pōt esse locus ei⁹ nālis: qd sit pportio loci ad locatū. Itē g. ad ipm mōueat corp⁹ humanū seu glorifica tū: seu nō mōueat violent⁹. Ergo ascensio do minici corp⁹ in q fuit hī motus: fuit violē ta. Itē locus debet rei a pte mae. vñ def minas locus rei. s. m. ueteritatis sue qritatis. Quāritas autē est a pte mae. sed mā corporis hūani nō est celū empyreū: s. elatū. Ergo per naturā erit in loco qd est elatū uel oplexio natū ex elis: et nō in celo empyreo. g. contra naturā et violent⁹ mōueat ad celū empyreum.

Itē Sieg⁹ dicit sup illud x̄bū hō quide; pēgre p̄ficiēs ē. Carnis loc⁹ pprie terra ē que qd ad pētrinādū oucis ouz p redēpto rē in celo colloca. Peregrin⁹ g. loc⁹ hūane nature est celū empyreu. p. p. at ēra. g. p violentiā mōueat corp⁹ xpi in ascensione ad celū. Ad oppositū. Vñ. 63. Quis ē iste qui uenit de edon ē. Biadens in multitu dine x̄tutis sue. hoc dixerūt angeli de xpo qn ascendit celos. ex q p. q. mōueat x̄tute p. p. a. g. nō ferebat. Itē Michē. 2. Ascē

dit pandens iter an eos. g. p. p. a. x̄tute asce dit. Sōlo v. d. q. ferri or duplī: vno neces sitate sustentationis. s. cuz virt⁹ corp⁹ nō ē sufficiens ad sustinendū motū. Alio or aliqd ferri obseqo ueneratōis sic rex ferit a suis mi litibus: et papa ab epis suis. Cū g. or corpus xpi fuisse lat⁹ p angelos in ascensione h fuit solū obseqo ueneratōis: et nō necessitate sustē rationis. Et h est qd dicit Leo papa. Cum au dis eleuatū agnosce militie celestis obseqū et hī sup illud psal. In manibus portabunt te. s. lo. portabunt te. i. angeli q obsequebāt regi. et hī ad dīmōstrationē honous regalis fuit istud. Et hoc sensu itelligit illud psalm Curr⁹ bi decē milibus multiplex millia letan tiū ē. Et p h solū scda ro: qd si esset uect⁹ pmo bñ obtēet. Ad aliud v. d. q. duplex ē stat⁹ corp⁹. Et s̄m hoc duplex vita. s. aialis et spūalis: sic distinguit. A. p. s. i. ad Cor. 5. Ubi dicit p. a. est qd aiale est. Deinde qd spū rituale: s̄m qd est vita aialis ē natura corp⁹ aialis: et est ubi oueniens vite aiali. s̄m autē qd est vita spūitua ē natura spūalis. Et cit loc⁹ uel ubi oueniens vite spūali. Ubi autē uel loc⁹ oueniens vite aiali est elatū uel cor p⁹ ex elis oplexionatū. Ubi at oueniens vite spūitua ē celū: ēpyreu: nec h. corp⁹ s̄m vi tā illā tantā ouenientā cuz ullo corpe qtu; h. cuz celo ēpyreo. Corp⁹ n. glorificatū coap tabit ut sit oueniens p oia aie deuz oteplati s̄ esse in celo ēpyreo plus est oueniens vine. otemplatōis: qd esse alicubi: et ppter h oueni entior loc⁹ empyreu: celū s̄m vitā spūitua le est qd elin: qd g. refget tē corp⁹ spūitua le. qn glorificabit. i. abstracta corpuletia et mo le que ipedit motū aie et obumbrat ei⁹ con templatōis. et ppter hoc celū empyreu ē ubi ouenientissimū corpi glorificato et nō cor pus elemētare. Rō autē pcedit s̄m primam viā. Ad aliud v. d. q. materia corp⁹ hu mani nō solū est elin: imo etiā qnta essētia ut nobis sine p̄iudicio melioris snie ut scilz nā luci celi ēpyrei qd p. Corp⁹ n. aiatū cōpo sitū: ex cōtrariis. sed ipossibile est q cōtria oueniāt et faciāt armoniā nisi p naturā cōci liantē. hoc at nō pōt esse natura elaris: qd h. cōtrarietate. g. hēc v. d. ē natura illa q cōciliat naturas elemētares cōtrarias: et q h. ppor tionē ad oēs. hēc autē ē natura lucis. Ad h. g. q. corpa sint debito et in debita armōia cōposita ad suscepiōnē aie. necesse ē naturā lucis in ipis corpib⁹ esse. sed corpa ita se bñt



ad suas pfectiones q̄ respcū nobilioris pfe-  
ctionis nobilior est dispo. **S**i g° ad suscepti-  
onē aīe vegetabilis ē dispo ex pte corpis cō-  
cilians ptes cōiūtas corpis. ipa lux vīnibil' q̄  
est lux firmamēti. cū aīa sensibilis sit nobilic  
pfectio. necesse est q̄ lux nobilior disponat  
et cōciliat corp' ad susceptiōz īpius. hec autē  
est lux cristalina: que est lux celi cristallini. et  
cū viteri' nobilior sit pfectio inf istas aīa rō-  
nalis. necesse est q̄ lux nobilior disponat ad illaz  
hec at lux est celi empyrei. necesse est g° q̄ lux  
celi empyrei p influentiā ifusā subintet cor-  
p' humanū ad susceptionē aīe rōnal'. **E**t istd  
appaz: q̄a hō aliē nō possz appellari mīor mū-  
dus nisi aliquid de celo ēpyreo īfluēret cor-  
pus humanū. hec autē est influētia lucis sue  
ē in vita spiritali: qm̄ erit corp' glorificatuz  
tē natura lucis vīnabil' in corpe et manifesta-  
bit'. **N**ā autē elemētariis latebit et occultabit'  
ē mō sit eōiūrio et iō oueniet loc' corpi glo-  
rificato fm̄ naturā lucis et nō fm̄ elemētare  
hic autē loc' erit celū empyreū: quia natura  
lucis est celi empyrei. et ita naturalis locus  
erit corpi glorificato. **A**d aliud dicenb'  
q̄ est natura iformata in vita aīali que īdigz  
alimento. et de hac dicit **Greg'**: q̄ pprie lo-  
cus carnis terra est. sed hoc non est vez de  
naturā instituta in vita spiritali. sic erit nā  
corpis glorificati. imo pprie loc' erit celuz  
empyreum.

**P**ostea queritur <sup>quō sit a-</sup>  
scētio. Querit. n. utz ascētio sit mot' descri-  
pt' fm̄ spaciū. et utz ascētio sit mot' succes-  
siu' in tpe. **A**d qd sic **Aug'**. loquēs de cor-  
porib' glorificati dicit. **U**bi cū q̄ spūs uolūit  
illuc erit corp'. g° mot' corpis glorificati est  
fm̄ motū uolūtatis mouēt. sed mot' uolun-  
tati mouētis est ab vno in aliud: in pūcto et  
nō de scribendo spaciū. g° et mot' corpis glo-  
rificati. **S**i g° lītis rō motus fuit corpis dñe  
p' resurrectōz dñi. s. in ascētio. **C**onstat q̄  
ascētio non fuit motus descriptus per spa-  
cium: nec successiuus in tpe. **I**tē fm̄ p̄m  
tria sunt que faciūt ad agilitatē mot'. s. vir-  
tus mouētis: figura īpius mobilis: et spaciū  
p qd est mot'. **Q**uāto enī spaciū min' resistit  
corp' mobili. tāto citi' mouet. sic p̄ q̄ citi'  
mouet lapis ī aere q̄ ī aq̄ p̄p̄ mīorē resistē-  
tiā. **S**ilr ad hoc facit figura. q̄a disponit ad  
motū. **U**n figurā circularē seq̄ mot' circu-  
laris: et rectā rectus silr et x̄tus mouētis. q̄a

tanta x̄tus mouet in tāto tpe. et dupla x̄t'  
in minori tpe in duplo: et quāto maior ē vir-  
tus tanto mouet in minori tpe. ergo īfinita  
virtus mouet in nullo tpe. **S**i g° in corpe x̄pī  
post resurrectionē erat x̄tus īfinita ad mo-  
uendū mouebat corpus eius in nō tpe. ergo  
motus eius in ascensione nō fuit successiu'  
in tpe: nec spacio descript'. **I**tē posito va-  
cuo. **C**orpus motū per vacuū non describit  
spaciū nec mouet successiue. siue in tpe. sed  
in īstātī: q̄a vna rō quare nō mouet corp'  
in īstātī est ppter resistētiā ptiū spaciū. ē  
corpus glorificatū se hz ad corpus nō glori-  
ficatū p qd mouet sicut corpus motū p va-  
cuū. g° nō mouet in tēpore nec describendo  
spaciū. **D**inor p̄ q̄a in nullo ptes corpis nō  
glorificati pnt redardare motum corpis glo-  
rificati nec phibere. sic nec uacuū motū cor-  
poris: qd fieret p īpm: et hoc est ppter subti-  
litate corpis glorificati p quā etiā mouetur  
p īpm: et p ptes eius. g° zc. **I**tē **Auglī** qōi  
bus de resurrectione dicit q̄ tales sunt mo-  
tus corporū glorificatorū sic motus radii so-  
lis. **U**n ipē dicit q̄ corpus glorificatū vēg  
īternalla pari celeritate otigit: vt radius so-  
lis qui nō citius puenit ad p̄p̄ndora spacia  
opposita q̄ ad remotiora. **S**i g° nō citius. g°  
nec describit mutatio eius p spaciū. q° nec  
mot' corpis ori in ascensione. **R**ndē ad  
illud q̄ motus corpis glorificati est descri-  
ptus spacio et in successione. ē hoc nō est ex  
pte resistētie spaciū. sed ex pte dimensionis  
corpis glorificati moti quā hz. s. sit glori-  
catū. **N**ō pōt autē itelligi dimētio sine parte  
post partē. et ita itelligit dimētio ptiū: et iō nō  
pōt esse simul eius motus. **S**ed cōi īstūd  
obr sic et querit. **P**osito corpe glorificato in  
tāto spacio: pōt ne esse in minori spacio q̄ sit  
mō q̄tū ad locū: patz q̄ sic qm̄ maioris p̄atē  
est posse esse in maiori et minori loco q̄ dēf  
minari ad altēz t̄m. **S**i g° quicqd est p̄atē  
corpalis ouenit corpi glorificato. ergo in ei'  
p̄atē est cē in maiori uel minori loco. **N**on  
īq̄t fm̄ suā dimētiōē est descriptio motus  
īpius in spacio. g° eius dimētio nō impedit  
q̄n eius motus sit totus simul. g° zc. **I**tē  
corpus glorificatū motū nō pōt phiberi q̄  
ptes spatiū: nec vna ps corpis glificati pōt  
phibere aliā eius partē: cū plus oueniant in  
tricc eius partes: q̄ cū p̄tibus loci et eo. q̄ p  
tes loci cū īdis. **C**ū g° nec fm̄ dimētiōē  
nec fm̄ spaciū: nec per partes phibeat quin



rotū sūl motuē. p. qd̄ nihil p̄hibet motum  
ei' qn̄ possit esse totū simul. 7 in istā. 7 quin  
ipm̄ corp' totū sūl possit ferri ad locū. Ad  
oppositū. **O**e corpus dī simile est 7 habens  
partē post p̄ez. Si ergo mouet p̄i succedit  
ps. ergo successiue. s. corpus gloriificatū reti  
net naturā 7 rōez corpis. ergo zc. Ergo ascē  
sio dñi fuit successiua 7 cōmensurata spacio.

**I**tem si ascensio dñi nō describeret spaciū  
g' mot' ēēt subito ad celū. g' nō posset p̄cipi  
nec describi p̄ visum in motu suo. Si g' vi  
dentib' apostolis eleuat' est Actū. i. Cōstat  
q' mot' eius describebat spaciū 7 erat ī suc  
cessione. **S**olutio nōndū q' circa questōz  
istā diuerse sunt op̄iones. Quidā enī ponūt  
absolute: q' corp' gloriificatū motū nō descri  
bitur p̄ spaciū: sicut nec uolūtas suo motu  
describit spaciū. 7 dicūt q' quādo ip̄a mo  
uet a volito in uolūtū: ip̄a nō mouet p̄ spa  
cium: ita etiā dicūt q' nō mouet corp' glori  
ficatū p̄ spaciū. sed ip̄i deficiūt: q̄a cum uo  
luntas seu aīa mouet a volito in uolūtū: ip̄a  
nō mouet extra se ip̄am. s. cū mouet cor  
pus de loco ad locū mouet extra se ipsam.  
**U**nde nō est simile. **I**te p̄ q' nō bene vi  
cunt: qm̄ natura corp̄alis nūq' pōt p̄tingere  
ad subtilitatē nature spūal. ergo nec op̄atō  
nāe corp̄alis. Ad subtilitatē op̄ationis nāe  
spūalis. **U**n̄ 13 gloriificatū corp' simplex sit in  
gñe corp̄itatis: nūq' tamē p̄uēt ad simplicitatē  
anime. g' nūq' simplicitas mot' corp̄is  
pōt esse tāta q̄ta est simplicitas mot' anime  
**I**pi tamē dicūt hoc p̄pter p̄dictas auctes.  
**A**lii dicūt q' corpus gloriificatū in suo mo  
tu describit spaciū 7 mouet in tpe. sed illū  
tps est īp̄ceptibile: 7 illa descriptio est īp̄ce  
ptibilis p̄pter subtilitatē corp̄is. **U**n̄ sicut  
radius si esset corp' mouet īp̄ceptibilē in  
maiori uel minori spacio. ita dicūt de corp̄i  
bus gloriificatis: tñ successiue mouent' ut vi  
cūt: quia in ip̄is est pars post partē 7 moue  
tur vna post aliā sicut dictū est. **A**lii vñt  
medio mō. q' sicut se h̄z res ad circūscriptōz  
in loco ita se h̄z ad moueri in loco. **E**rgo  
res que nullo mō circūscribūt in loco: nec re  
plet locū: nec cōmetit se loco. sicut ip̄e de' q'  
vbiq' est incircūscriptus. nec tamē sicut mā  
que replet locū mole suā: nec cōmēsurat se lo  
co: imo est sup̄ oīa 7 extra oīa: nō exclusus 7  
intus omnia nō īclusus. **E**st alia res que cir  
cūscribit loco sed nō replet locū nec cōmeti

tur se loco: sicut angel' circūscribit in loco  
vbi est 7 h̄z suā circūscriptionē tm̄ sue vir  
tutis. **U**n̄ ibi est vbi op̄atur: nō tamē sua sba  
replet locū: nec cōmetit se loco: quia sua cir  
cūscriptio nō cōmetit se circūscriptioni loci.

**E**st alia res q' circūscribit in loco 7 cōme  
tit se loco: sed nō replet locū. **C**orpus enim  
pure lumiofum nō habet naturā repletiuā:  
loci sicut radius solis: s̄m illos qui ponunt  
ipm̄ corpus. **Q**uia si sit sol in aere nō p̄pter  
hoc est aer spissior: tamē circūscribet in il  
lo loco: 7 cōmetit ei. **E**st alia res que circū  
scribit 7 cōmetit se loco: 7 replet locū sicut  
corp' elemētare nō gloriificatū: 7 inde est q'  
talīa duo corpa nō possunt esse in eodē loco  
sensibili: quia replet locū. **D**icūt g' q' quā  
tum ad cōditionē corp̄is gloriificati pōt se de  
scribere 7 moueri successiue. s. quantū ē de  
prāte glorie pōt se nō cōmetiri 7 nō circum  
scribi sensibili: quia quādā prāte glorie est  
q̄i infinitū quoad nos respectu possibilitatē  
corp̄is nō gloriiosi: 7 hoc est qd̄ vult dicere  
**A**ug' q' vtrāq' interualla pari celeritate cō  
tingit zc. i. si uoluntas sit aīe pōt illud corp'  
ferre in perceptiōe per spaciū longū 7 breue  
**E**t hoc est de prāte glorie nō corp̄is: quia  
corpus. **E**t sic p̄cedūt p̄me rōnes. **A**d pri  
mū: incoīrūz v̄b q' e cōsiderare partes cor  
poris gloriificati s̄m ordinē quē habet in cor  
pore. vel s̄m ordinē quē habet ad locū. **P**ri  
mo mō est distantia 7 successio partiū de  
scriptibil' in illo. Ita q' pars sit post partē.  
**S**ed sc̄o mō de prāte glorie oēs partes v  
no mō 7 simul q̄tum ad descriptiōē p̄cepti  
bilē possunt se habere ad vnu locum. **A**d  
aliud v̄b. 7 cōcedendū est bene: q' corp' vo  
mini in ascensioe mouebat' d̄scribendo se ī  
spacio 7 successiue. s. hoc fuit ex uoluntate  
7 nō ex necessitate sicut in aliis corp̄ibus.  
**E**t per h̄ solūnt' obiecta.

## Consequenter que

rit' s̄m quid sit ascensio in x̄po. **E**t queritur  
an s̄m eandē naturā ascendit x̄ps 7 descen  
dit. **A**d qd̄ ob̄ sic. 4. ad eph. **A**scendit  
qd̄ est nisi descendit p̄mū in inferiores p̄tes  
terre: s̄lo. **C**ōstat q' s̄m humanitatē x̄ps de  
scendit 7 ascendit zc. sed s̄m deitatē que v  
biq' est: nec ascēdit loco: nec descēdit. 7 ita  
s̄m idē. s. s̄m humanitatē ascendit 7 descen  
dit. **I**tem **D**ama'. Ascendere 7 descēde



sunt proprietates corporis circūscripti. 6<sup>o</sup> vine nature nō uenit ascendere. Itē fm diuī nā naturā est ubiq; sed hoc est cōi rationē descensus: quia ascensus ⁊ descensus ponit motū ab vno loco in aliū. Cōi Jo. 3<sup>o</sup>. Ne mo ascendit in celū nisi qui descendit de celo. Glo. Ascendit fm q̄ hō. descendit fm q̄ de<sup>o</sup>. nō ergo fm idē. Itē Aug<sup>9</sup> in sermoe de ascensione. de nro fuit qd̄ apprehendit de suo q̄ ascendit: fm ergo humanitatē pepēdit in cruce: ⁊ fm diuinitatē ascendit. Solutio dō. q̄ descensus dī duplir: pprie. s. ⁊ ī pprie. Improprie dī descensus de xpo f3 diuinitatē. s. ipa exinanitio deitatis: qua exinaniuit semet ipm formā serui accipiens. Phi 2<sup>o</sup>. Et hec est ipa appāitio in carne: quādo se vnuit puitati nre: ⁊ hec descensio nō ponit motū s̄ terminū vnionis. 4<sup>o</sup>. ad eph. Descendit in inferiores ptes terre. Glo. Descēdit quidē diuinitas nō localit: s̄ p exantioz descensus aut pprie est p̄ietas sbe diuīnibilis in loco: fm qd̄ dicit Dam<sup>9</sup>. q̄ ascendere ⁊ descendere sunt pprietates rei circūscripte. Et hoc mō descendit fm humanitatem xps ad inferos: ⁊ descendet ad iudiciū. Uñ glo. sup̄ illud. 4<sup>o</sup>. eph. q̄ ascendit quid ē zē. vñ fm aīam ad inferos descendit: fm corp<sup>9</sup> ⁊ aīam ad celos ascendit. Itē ascensio s̄lr dī duplir. s. pprie ⁊ īpprie: Improprie dicī ascensio de xpo: ita exaltatio humanitatē xpī in refectione. q̄a manifestata ē p̄as ⁊ celi- tudo deitatis. Alio mō dī ascensio pprie s̄ mot<sup>9</sup> localis qui est ab inferiori loco ad iuperiōrē locū. sumēdo igit̄ ascensū ⁊ descensū pprie sic fm idē ascendit ⁊ descendit: qd̄ descensus ei<sup>9</sup> pprie fuit ad inferos ⁊ hic fuit fm aīam. ascensus pprie fm aīam ⁊ corpus. Unde fm hūanitatē fuit vtrūq;. q̄ autē querī fm quid oueniat ascensio xpī vñ. q̄ hec p̄pō fm: aliqui notat oditione nāe. Ali- quādo notat cām. Aliquādo vnitatē pprie p̄sone. Conditionē nature notat: cū dī xpus fm q̄ homo passibilis: fm q̄ deus impassibilis. Causā notat cū dī xps fm q̄ de<sup>9</sup> re- rexit: quia xpus diuina fuit cā refectionis. Unitatē p̄sone notat cū dī xpus fm q̄ hō creauit mūdū. i. xps fm q̄ est p̄sona illa que habz humanitatē creauit mūdū. Si q̄ fm inptū notet oditionē nāe hoc mō xps f3 humanitatē ascendit. Si notet cām sic ei cō- uenit ascensio fm diuinā naturā. quia xpus



et resurrectionē q̄ in passionē et resurrectionē  
 Itē alia rō est. qm̄ consolationes vīne semp  
 sup̄habūdāt tribulationib⁹. s̄ tps illud passi  
 onis ante resurrectionē fuit tps tribulatōis  
 aploz. Temp⁹ autē qd̄ fuit in resurrectionē  
 et ascensione. fuit tps consolationis eoz. Et i g⁹  
 vīuina bonitas semp v̄ extendere et augē  
 tps consolationis sup̄ temp⁹ tribulatōis san  
 ctōz. Itē magis dilatū fuit tps in ascensio  
 nē et resurrectionē q̄ in passionē et resurre  
 ctionē. Sed tūc sequit̄ qd̄ quare dilatū  
 fuit p. 40. dies. et nō p̄ plures. nec pauciores  
 v̄. q. dies consolationis vīne opant̄ ad ho  
 rā tribulationis. sicut annus ad diē. Et ita cō  
 factū est in scriptura. et hoc est de misericor  
 dia dei ad quā p̄inet qd̄ magis extendat tē  
 pus consolationis q̄ tribulationis. **Un̄** p̄sa  
 61. Ad annūciandū misit me d̄. vt p̄dicare;  
 annū placabile v̄io. et diē ultionis deo n̄ro  
**Un̄** pro die reddit annū. et diē pro hora. Cū  
 ergo. 40. fuerūt hore passionis et tribulatōis  
 apostoloz. Cōstat qd̄ debuerint esse. 40. diē  
 consolationis. et hoc est qd̄ dicit glo. Actūz  
 i. Quadraginta horis mortuus fuerat. p̄p̄  
 hoc. 40. diebus se vinere cōfirmat. et h̄ fuit  
 vt stat⁹ consolationis esset sicut hora. consolati  
 onis sicut dies. Et sic p̄ p̄pter quid. 40. diē  
 ascendit. et qd̄ fuerūt. 40. hore sue passionis  
 et ita tribulationis aploz. illud p̄ qd̄ prima  
 diē fuit ibi p̄ tres horas mortuus p̄ v̄nū diē  
 et p̄ duas noctes fuit in sepulchro. et hoc in  
 quol̄z p̄. 12. horas. et ita 36. horis. et addātur  
 tres p̄me. et erūt. 39. et hora. 40. surrexit scil̄z  
 mane diluculo tertia diē. et ita qd̄ dragesima  
 diē ascendit.

## Postea queritur

De termino ascensionis xpi ad celos  
 qui notat p̄ hanc p̄positō. ad. cum v̄r ascen  
 dit ad celos. Et p̄mo querit̄ de terio ascen  
 sus respectu corporaliū. vt. 2. ascendit sup̄ oē  
 corporeū. Secūdo respectu spūaliū. vt. 2. ascē  
 dit sup̄ omnes spiritus.

## Ad primū obicitur

hic. p̄sal. Eleuata est magnificentia tua sup̄  
 oēs celos in ascensione. s. ergo sup̄ celū epy  
 reū ascendit. s. ipm̄ vltimū corpoz. ergo v̄lē  
 oēs celos et ultra oē corporeū. s. ultra nō est  
 nisi celū trinitatis. ergo ascendit vsq; ad celū  
 trinitatis. Itē locus determinat nō solū

h̄m cōditionē n̄ae vel ordinem v̄niuersitatis  
 imo etiā h̄m meritū determinat loc⁹. g⁹ vbi  
 est ip̄portio meriti ad meritū h̄m excellen  
 tiā est ip̄portio loci ad locū. s. meritū xpi  
 q̄tum ad excellentiā nō h̄z p̄portione cum  
 meritis alioz. g⁹ h̄m hoc v̄z ei dare loc⁹ oīo  
 differens a locis oīum creaturaz et angelo  
 rū. et etiā excellior locis eaz. ergo locus in q̄  
 est sua gloria v̄bz esse sup̄ locū angelorum  
 qd̄ est celū empyreū. s. ultra nō est nisi celum  
 trinitatis. ergo ascendit sup̄ oē corporeū. et  
 vsq; ad celū trinitatis. Itē Debr. 7. Excel  
 lior celis factus. Slo. i. oī rōnali creatura. g⁹  
 angelis est excellior. ergo ascendit ulē locū  
 angeloz et usq; ad celū trinitatis. quia non  
 est aliū ultra. Itē p̄sal. A sūmo celo egres  
 sio eius. Slo. i. ab equalitate patris et occur  
 sus ei⁹. Slo. occurrit ipe homo plenitudīe di  
 uinitatis usq; ad equalitatē patris. Occursus  
 xpo ouit h̄m hoīez. v̄nū ad sedē patris ascēdes  
 occurrit. Itē vsq; ad celū trinitatis et sup̄ oēs  
 celos ascendit. Itē. 40. ad eph. Ascendens  
 in altū. Slo. dignitate et loco. et postea v̄ict  
 tex. Sup̄ oēs celos. Ex quo p̄ qd̄ sup̄ oēs ce  
 los ascendit nō solū dignitate sed etiā loco  
 et ita vsq; ad celū trinitatis. Ad oppositū  
 p̄sal. Domin⁹ in celo sedes ei⁹. g⁹ terminus  
 sue ascensionis est celū. Si v̄icaf qd̄ hoc itel  
 ligit̄ de celo n̄iuitatis. qd̄ est sedes ei⁹. et sic  
 est sup̄ alios. Cōi. Celū trinitatis nō aliū  
 est q̄ cellitudo trinitatis. sicut h̄et in. 2. sen  
 tent. s. ip̄ossibile est qd̄ creatura v̄llo modo  
 s̄limef vsq; ad cellitudinē trinitatis. quia sic  
 creatura in aliquo equaret̄ creatori quod ē  
 ip̄ossibile. Un̄ etiā xps h̄m qd̄ h̄o ga ē creatu  
 ra nō p̄t ei equari. g⁹ nō p̄t ascendere usq;  
 ad cellitudinē trinitatis qd̄ est celū trinita  
 tis. v̄ g⁹ v̄r d̄ns i celo intelligit̄ de celo ē  
 pyreo. Ergo ibi est termin⁹ sue ascensionis et  
 ita nō est sup̄ oē corporeū. Solo v̄b. sicut  
 h̄et Debr. 2. ubi introducif auctas p̄salin  
 Constituisi eū sup̄ opa manū tuaz. et oīa  
 subiecasti sub pedib⁹ eius. Slo. s. p̄tate et vo  
 minio. vt adorent illū et vereant̄. h̄m hoc g⁹  
 v̄b. qd̄ qn̄ v̄r xps cōstitut⁹ sup̄ oēs. Dec p̄po  
 sitio sup̄ p̄t dicere eminentiā dignitatē et  
 p̄tatis. uel eminentiā loci. Si p̄mo sic ascen  
 dit sup̄ oīa. quia oīa p̄tati et v̄nio ei⁹ subiei  
 unt̄. Unde etiā ab angelis honorat̄ hūanī  
 tas sua b̄tā. Et hoc v̄ict glo. Debr. 2. Cōsti  
 tuisti eū sup̄ opa manū tuaz. Slo. i. super







roem in contritū dō. q. loc' spūalis āgeli vī  
triplicif. vno mō ipm corpus in qd operatur  
fm q. vī angelus eē vbi opatur: vī iste  
locus spūalis: quia q. āgelus sit vbi opatur  
hoc intelligit' et non pēpif' sensu. Alio mō  
vī loc' spūalis terminatio sue xrtutis et  
essētie. Tercio mō vī metaphorice put  
de' locus cōis angelo: et aīaz beatay. Si  
loquamur de loco spūali angeli. pūmo  
q. vī spūale angeli rōne o'tenti: qā intelli  
bilis est in eo: sic supior est locus xpi fm cor  
pus q. locus spūalis angeli. qā angelus in ce  
lo ēpyreo est et ibi opatur ope: qd est oīa  
tus siue ornare: et ultra q. angelus oīnet est  
ipe xps: et hic etiam locus spūalis nō est vī  
gnior loco corpali xpi. Cū hic locus spūalis  
corpalis sit fm veritatē. et dicat' spūalis rōne  
o'tenti qd est spūalis in illo: et itēz o'tentum  
corpale qd est xps. digni' est illo contento  
spūali: rōne vniōis ad diuinitatē. Si loq  
mur de loco spūali angeli scdo mō. Sic nul  
la est opatio neq. pportio: qā termin' corpif  
et ēminus ibi spūalis nō se habet vīuo  
cessed equiuoce. Si tertio mō adhuc supius  
est corpus xpi: qū ad illū locū q. angelus  
quia plus est saluari in deū p vniōē et vni  
tatem psonē q. solū p amōre et o'templatōēz  
quo ultio mō saluaf uel vīuf angel' dō. cor  
pus aut xpi pmo mō. Ad aliud qd o'ndit  
q. locus xpi sit inferior angelo: loco dōm  
q. licet corporea nā in xpo nō sublimet' ad  
o'templatōē: tū sublimet' ad vniōē cū di  
uinitate. et hec sublimatio supior est q. sub  
limatio angeli. quia hec est in vīitate psonē  
cū deo: illa nō et rōne h' debet ei locus sub  
limior in celo empyreo.

**C**onsequenter que  
riē  
ppter quid sit ascensio. f. quis fuit  
fruct' ascensionis. Et pmo querit' q. fuit  
fructus ascensionis q'tum ad ipm. Scdo  
quis fuit fructus q'tum ad nos.

### Quantum ad primū

querit'. vtz aliqua noua iocūditas ei accre  
uit ex sua ascensione. Ad qd sic psal. Dele  
ctationes in dextera tua usq. in finem. Slo.  
Delectatio et letitia erit mihi in o'sensu tuo  
humanis obtuitibus substracto. sed iste cō  
sensus fuit in die ascensionis. ergo delecta  
et letitia fuit ei in die ascensionis. accreuit

ei igit' aliqd nouū gaudiū. Ad oppositu  
xps ante ascensionē erat pfecte beat'. et be  
atitudo est status oīum bonoz o'gregatōe  
perfectus. Ergo cū esset in illo statu nō erat  
possibile: q. accresceret ei aliqd nouū gaudiū  
ex ascēsiōe. Solo dō q. nouū gaudiū pōt  
vici q. ad nouā speciem gaudiū et q. ad numez  
gaudioz. Aut pōt vici nouū gaudiū solūz  
qā ē nou' mō' gaudendi ul' gaudiū. pūmo  
nō accreuit ei nouū gaudiū: qā de nullo gau  
uisus est in ascensione: de quo pū nō gau  
deret. An sicut mō gaudet de hoc q. sedet  
ad dexterā patris. i. loco o'petentiori fruitōi  
potioz bonoz patris. Ita pū gaudebat de  
h' qd sciebat se sessūz ad dexterā patris. S.  
modus gaudiū differt: vnde ei accreuit nou'  
modus solū. vnde sicut dicimus: q. cū sit de  
scensus a theolice pactice. ad pactice expi  
ētie nō fit descensus a noto ad ignotū. sed  
ad notū alio mō. sic de nullo habuit delecta  
tione p' ascensione: qn ante de illo hūit et q.  
tum etiam ad numez gaudiōz. tū nou' mō  
dus ipi humanitati accreuit. Cū p expiētiā  
sciuit et vidit militiā angelo: sibi societati

**C**onsequenter que  
riē  
iuxta hoc de fructu ascensionis q.  
ad nos. Et pmo quo ad mortuos. Scdo  
quo ad viuos.

### Ad primū obicitur

et querit' vtz ascensio xpi sit cā nostre ascen  
sionis. Et vī q. sic. qā sua resurrectio est cā  
nostre resurrectionis. g. filr zc. Itē Aug'  
in sermone de ascensione. Hōis xpi vīuifi  
cat nos: resurrectio erexit: ascensio texit. g.  
sua ascensio est cā nostre subuectionis seu  
ascensionis. Cōi. p. passi onē xpi amotum  
fuit oē impedimentū qd erat ex pte nostra  
ascendendi in celū. Filr ex pte sanctoz erat  
meritū vt ascenderent et gloriificarent in cel'  
Ergo de iusticia dei ipi ascenderēt: et si xps  
nō ascendisset: ergo sua ascensio nō est causa  
nostre ascensionis. Iuxta hoc querit'. vtz  
ascensio xpi aperuit ianuā paradisi. Ad qd sic  
Debre. 4. Habentes pontificē qui penetra  
uit celos. Slo. penetrauit. i. penitus intrauit  
vt nos sequi possimus. Ergo ascensio xpi  
aperuit ianuā celi. Cōtē. Mat. h. 12. Scā  
est hora sexta. Slo. Diuine pietatis ordo po  
scebat vt eodē tps articulo q. Ade pūaricati



**Ite Luc. 3.º.** Baptizato ihu 7 orate etc. **S**olo dum aqua iordanis subiit nobis ianuam celi pandit: 7 dum caro noxia aquis frigerib? tinguir. opposita noxiis quoda? rubea ignea extinguit. ergo baptismus ei? apernit nobis ianuam paradisi. **N**o est igit? is effect? ascensionis ppter hoc querit si ascensio aperuit? passio 7 baptismus quo differet. **S**olo duplex est ordo. vnus est ordo iusticie generalis. **E**st ordo dispensationis spalis. **O**rdo iusticie generalis attendit ante peccatu? 7 p. **E**t considerando istu? ordinem? im ipm debet reddi bonis bona: 7 malis mala. 7 finalit? mal? suppliciu? eternu?. **S**3 vltimus est ordo qui respicit dispensationem spalem: que fuit etia? in incarnatione 7 passione 7 resurrectione 7 vni? ascensione. **Q**uia hec oia fuerunt ex dispensatione diuina ppter nostra? red. mptionem. **P**rimo mo? si no? fuisset peccatu? iusticeret p? mutis ordo ad apriendu? ianuam celi. quia n? fiet nuq? bonu?: 7 redderet bonu? p? bono. **E**t hoc mo? no? of? ascensio vni? ca? nostre ascensionis. **S**3 qtu? ad aliu? ordinem est ca? quia ex dispensatione ascensio 7 resurrectio 7 alia sacramta ordinant? ad nostra? redemptionez. **E**t si obr. **N**one iusticia generalis sufficeret ad nostra? ascensionem sine aliis dispensationib? spalib? vob. q? sic ante peccatu? sed no? p? peccatu?. imo sep? p? peccatu? im illa nobis redderet malu? 7 nuq? bonu?. quia no? fuit bonum nisi p? opationem vel aspectu? ad incarnationez. **E**t habendo fide? de ipa 7 de aliis sacramentis sicut dictu? est 7 pbatu? supius. **E**t si q? an alie sint cause nostre redemptionis 7 aperitionis ianue? vob. est q? sic. qm? est causa im merit? 7 im effect?. **S**cdm merit? causa nostre ascensionis 7 refectionis ianue? fuit ipa passio xpi. quia p? sua? passionem nobis hoc meruit. **C**ausa aut? im effect? v? pcep? beatitudinis. **D**eterminat? aut? beatitudo qtu? ad gloriã in c?mplementatione v?itatis 7 qtu? ad visionem assump?e humanitatis: 7 qtu? ad societate? c?fruentiu? deo. **U**n? im is v? determinari effectus istius causalitatis. **D**escensus igit? ad inferos fuit effect? glorie qtu? ad c?mplat? v?itatis. **U**n? tuc habebantibus in regione vmbre mortis lux orta est eis. **S**icut habet? **Ysa. 5.º.** quia aut? huma-

**I**psa queritur de fructu ascensionis quo ad viuentes ⁊ obicē sic. Si oīs actio xpi fuit ppter nostrā salutē. Si pītia vni magis esset ad nostrā salutē. Si eius absentia. g. nō debuit ascendē. s. mōrari nobiscū hic. **Conē.** Leo papa in hmo. ne de ascensione. vns ths vū humanā cōditionē sīderibus ipōtauit credentib⁹ celum p se patere monstrauit. Si g. hoc erat necessariū nobis. p. q. necessariū fuit ipm ascendere. Itē ascendit sup oēs celos ut ad impletet oīa. 4. ad Eph. 4. Suis donis rōnāli creature ⁊ etiā oī creature pfectū suā ascēsiō ⁊ otulit dona. Ergo necessariū fuit nobis ipm ascendere. Querit igit que sint illa dona quibus oīa ad impleuit in sui ascensione. Solo dicendū. q. duplex fuit fructus vniūc ascensionis quo ad viuos. Vnus fuit q̄tum ad certificationē sp̄i beatitudinis alius fuit q̄tum ad suscepiōnē ⁊ p̄ciationē sp̄ualiores vniūc amozis. Primum fructū assignat Leo papa dicēs. Ascensio xpi nostra est p̄uēctio ⁊ quo p̄cessit glōria capiti eo spes tendit ⁊ corpis. ⁊ sic ex ascensioe xpi certiorat spes beatitudinis corpis. i. ecclie siue spes nostra. De sc̄o fructu habemus in Jo. 16. Nisi ego abiero pacit⁹ n̄ teniet ad vos. Et dicit glo. Aug. Nō q. positus in terra nō posset vāre. S. quia nō sunt idonei accipere. nisi cū fm carnē desistant noscere. ⁊

[illegible]



statiz p' dicit. Si carnaliter desideratis capaces  
spūs nō eritis. Patet g' q' ipa p'ficia corpo-  
ralis erat agnatiua amoris carnalis dñi in  
apostolis. et ille amor carnalis ipedicbat: et  
diminuebat amorē spirituale dei. Et ideo  
dicit nisi ego abiero zc. Nisi p'ficia mea cor-  
poralis a uobis subtrahat: nō erit in uobis  
p'fectio diuini amoris: et hoc est quod dicit  
Ang' sup illud Jo. Si cognoscitis me zc.  
Ideo subtraho a uobis formā istā serui in  
qua pater maior me est. ut ab oculis carnis  
serui formā subtrahat dñi: spiritualiter uide  
possitis: et sic fruct' ascensionis ei' ē p'fectio  
diuini et spiritualis amoris et cognitiōis spi-  
ritualis. Ad illud qd obf' in contrariū dñi  
p' intemtionē: q' p'ficia corporalis ipius sal-  
uatoris min' eēt ad nrā salutē. q' min' eēt  
ad nrā spem: et minus ad diuinū amorē.  
Et idē necessariū fuit q'ntū ad nrā salutē  
q' ascendere. Ad aliud qd querit' quid sit  
dñi: q' ad impletio oīa suis donis. dñ. q' illa  
impletio oīum dñi q'ntū ad hominē qui habz  
coionē cum omnibus et qui quodāmod' est  
oīa p'm qd dñi Sap. i. Et h' q' dñi oīa sciē-  
tiam h' uocis: ibi appellat' q' dñi oīa  
homo. Et filii. Math. vlt. Predicate euange-  
liū oī creature. appellat' hic oīs creatura hō.  
Impletio g' oīa. i. hominē suis donis. s. grā  
spūs sancti in sua ascensione. quia nō erant  
homines bene dispositi ad amorē spirituale  
nisi ipse auferret suam p'ficiam corporalem  
ab eis.

**C**onsequenter <sup>vi-  
so</sup>  
de ascensione xpī: et de termino ascē-  
sionis. Querendū est de sessione xpī ad dex-  
terā patris. De q' dñi in symbolo: sedz ad dex-  
terā patris. Et circa hoc querit' quatuor.  
Primo an ueniat alii q' xpō sedere ad dex-  
terā patris. Secūdo an xpō s'm q' homo con-  
ueniat sedere ad dextē patris. Tercio an  
ueniat spūs sancto. Quarto an ueniat  
filiū dei s'm diuinā naturā.

**A**d primū arguitur  
sic. i. ad eph. Constituens illū ad dextērā glo.  
i. eternā beatitudinē. Un' dicit q' dextera dñi  
est beatitudo eterna que s' eis dñi: sic sinistra  
eius miseria p'petua que ipiis dñi. S; oīb'  
sanctis dñi quiescere in beatitudine eter-  
na. g' oībus scīs aliis a xpō uenit sedē ad

dextērā patris. Contra. Dic dextera s; q'  
dñi de xpō nō exponit' nisi dupli. Sic patz ad  
Roma. 8. Ubi dñi qui est ad dextērā dei. s.  
patris. Glo. i. equalis patri: uel in portioribus  
bonis patris. ergo dextera patris uel esse q'-  
litas patris: uel portioritas bonoz patris. Nec  
aut' sūt quibus nulla bona possunt cogitari  
meliora: sed nulli creature alii uenit equali-  
tas cū p're nec portioritas bonoz patris. g' nulli  
alie creature a xpō uenit sedē ad dextē patris.

Ite ad eph. Constituens illū in celestibus  
Sed iste osensus uenit nature diuine: uel  
creature uiute diuinitati. Sed nulla creatu-  
ra talis est nisi xp's. ergo nō uenit alii q' xpō  
iste osensus. Ad pbandū minore dicit Leo  
papa in s'mone de ascensione: Humanitas xpī  
est eterni patris recepta osensu. Et ponit ra-  
tionē hui' sic. Cōueniens erat ut illi' glo. se  
sociaret in trono cui' et nā copulabat' i filio  
Si g' sola humana nā xpī copulaf' diuinita-  
ti et nō alia. ergo zc. Solo dñ. q' sedē ad  
dextērā patris soli xpō uenit. ita q' nō alii  
creature ab ipō uenit iste osensus. unde eē  
nec angelis uenit et hoc habet p'mo ad He-  
bre. Cui aliquādo angeloz dixit: sede a dex-  
teris meis q' dicat nulli. S; nōndū q' dñi  
ferūt esse ad dextērā patris: et sedere ad dex-  
terā patris. Essen. ad dextērā patris: et si pos-  
sit uenire aliis a xpō: nō tamen sedere ad ei'  
dextērā quia sedere iporat unionē uel equa-  
litatē. et quandā coionē beatitudis cū patre  
qd nulli alii a xpō uenit. Sed esse ad dex-  
terā est esse in eterna beatitudine: quod bñ  
uenit mult' aliis a xpō. Et per hoc soluit'  
ratio in contrarium.

**P**ostea queritur an

xpō s'm q' homo ueniat sedere ad dextērā  
patris. Ad qd sic s'm. n. p'mā expositionem  
eius qd dico sedere ad dextērā patris nō est  
dubitium qn ei ueniat: quia ipse collocat' est  
in portiorib' bonis patris. s. i. amore dñi in uiu-  
one ueritatis zc. Sed q'ntū ad aliā expositiōz  
qua exponit' sedē ad equalitatē patris ma-  
ior ē dubitatio. Ad qd sic Jo. 10. Nam'. Nō  
localē dextērā patris uicimus. dextera enim  
et sinistra eoz q' circūscribūt sūt dexteram  
patris uicimus honorē et gloriā dei patris  
siue ueritatis in qua dñi filius ante secula ut  
de' patri cōsubstantialis et in ultimis incar-  
natus corporalit' er' sedet glouificata ei' carne



**E**t 1<sup>o</sup> dei filius cū glorificata eius carne se-  
det ad dexterā patris que dī honor et glia  
dei patris. 2<sup>o</sup> sūm q homo sedet in equalita-  
te patris. Itē psal. **A** sūmo celo egressio ei?  
Slo. ab equalitate patris egressio ei? et occur-  
sus eius vsq ad sūmū eius. Slo. i. in equali-  
tate patris. **U**n dicit ipa glo. Occurrit ipse  
homo plenitudine diuinitatis usq ad equa-  
litate patris. **A**d oppositū. Impossibile ē  
q creatura in aliquo eque creatori quia oī  
creatura finita. creator aut infinit. ergo im-  
possibile est creaturā sedere in equalitate pa-  
tris. **S**z xps in qtu homo est creatura. ergo  
nō sedet in equalitate patris. 3<sup>o</sup> ei nō cōuenit  
sedere ad dexterā patris sūm vltimā expositi-  
onē. **S**olo. dō. q cōfessus in dextera patris  
pōt intelligi uel sūm rōem equalitatis uel sūm  
rōem vnionis ad illū qui est equalis patri.  
**S**i sūm rōem equalitatis. sic xpo nō uenit  
iste cōfessus sūm humanā nām: ut sūm dicat  
cōditionē nāe. **S**i aut intelligat hic sūm rōz  
vnionis ad illū qui est equalis patri. **S**ic  
iste cōfessus cōuenit xpo sūm q hō sūe hūanīta-  
ti: et dicit ibi sūm vnitate psonae. uenit enim  
humanitati xpi vniri in vna psona filii dei  
qui est equalis patri. **E**t hoc mō dicit **D**am?  
**A**dorat vna ppositas cū carne ab oī creatu-  
ra. **E**t sic loquit et intelligit **L**eo **P**apa cōfessus  
istū in pdicta auctoritate: et sic etiā loquit  
de isto cōfessu. **S**lo. sup illud. **E**t occursum  
eius. quia dicit glo. occurrit plenitudine  
diuinitatis ad equalitatem patris. **H**ec enim  
plenitudo est p vnionē ad diuinitatē. **U**nde  
p hoc liget q hoc cōuenit ei sūm vnionē illam  
ad illū qui est equalis patri. s. filio dei sūm  
diuinā naturam.

### **C**ōsequenter queri

tur an spiritui sancto cōueniat sedere ad dex-  
terā patris. **A**d qd sic obr: et accipit sedē  
sūm scdm expositionē que est sedere ad eqū-  
litate patris in li. de regulis fidei dī in patre  
vnitas. in filio equalitas. in spū sancto vtri-  
usq cōnexio. ergo soli filio cōuenit sedere ad  
equalitatem patris et nō spiritui sancto: **I**tē  
dextera manu nos opamur. **S**z filio cōuenit  
hoc qd dico p ipm oīa fieri. **U**n **Jo. i.** Omīa  
p ipm facta sunt. **E**t ad **Ro. x.** **E**x ipso et per  
ipm: et in ipso sunt oīa. **E**x ipso dī ppter p̄ez  
in ipso ppter spm scdm p ipm ppter filiū. 2<sup>o</sup>  
ipe est cui cōuenit q p ipm sūt omīa: et nō

spūs sanctus. ergo dī dicit filius ad dexteram  
**Q**uia ex pte illa qua opatur deus oīa et nō  
spūs scūs. **A**d oppositū. **S**edē ad dexterā  
patris iporat distinctionē psonaz et equa-  
litate psonae ad psonā in gloria: et honore. **S**z  
sic se bz spūs sanctus ad patrē. **E**rgo ei cōuenit  
sedere ad dexterā patris. **S**olo. dō. q est  
loqui de equalitate p̄prie uel p appropriati-  
onē bz qd sumit p̄prie nō dīc aliō eqlitas i di-  
uinitis nisi diuinā essentia: ut virtutē que nō  
est maior in psonis in vna q in alia. **S**z vna  
eadem in qua coequat psonae hoc mō ē vna  
equalitas in diuinitis psonis: sic vna essentia  
**U**n equalitas est ipa diuina essentia. **A**lio  
mō sumit equalitas in diuinitis sūm appropri-  
atōz ut dicat eqlitas cōfōritas in notōe sūe  
habitudine: et hō mō appropriat filio. **E**qlitas  
enī ponit dualitatē. **I**n ordine. n. pmo diui-  
naz psonaz pater est p̄cipiū. filiū itelligit  
p̄xim ab illo. et ideo i filio pma dualitas q  
coequat p̄cipio patri in essentia i x̄tute et  
etiā in notōe: qā sicut pater est psona a qua  
alia est p spiratōz. **S**ic filius est psona a qua  
est alia psona p eandē spiratōem. et hoc mō  
opaf. **E**qualitas pmo dīc cōfōritatē i esse  
tia diuina et x̄tute et hoc cōuenit cuius pso-  
ne. et hoc mō sedere ad equalitatem patris con-  
uenit spūi sancto. sed si sedere ad equalitatem  
dī sūm appropriationē sūm q equalitas dī bz  
appropriatōez que est cōfōritas in notōe  
sic soli filio et nō spūi scō cōuenit sedere ad  
dexterā patris.

### **C**onsequenter que

ritur qmō cōuenit filio sūm diuinā nām sedē  
ad equalitatem patris et loquamur de equa-  
litate sūm notōez. **E**t vī q nō cōuenit hō mō  
**P**at est psona nō ab alio a quo alius. et ex h  
attribuit ei rō auctoritatis et antēas pmi p̄n-  
cipii. sed filius est ab alio h ab ipso alius. 2<sup>o</sup>  
nō est plena cōfōritas i notōe filii ad pa-  
trē. **E**rgo equalitas notōnal iporat ple-  
nam cōfōritatē notōnalē. ergo nō cōuenit  
filio sedere ad equalitatem patris: que est i no-  
tōe: et ita nec ad dexterā hō mō. **I**tē **Thyl.**  
in li. de synodis ponit x̄bbū concilii nō exeq̄  
mus uel cōpamus filiū patri: sed subiectuz  
itelligimus: et loquit de filio sūm diuinam  
nām. ergo filio sūm diuinā nām nō cōuenit  
sedere ad equalitatem patris. ergo nec ad dex-  
terā: cum sūm equalitatem dicamus sedere ad



dexterā patris. Solo vñ absolute pprie  
 et p appropatōz ouenit equalitas filio et sedē  
 ad dexterā patris. Ad aliud xō qd obicit  
 vñ qd est vñ inter equare et exequare. hec  
 enī est simplr neganda nō equamus filium  
 pri: hec aut exponēda est mō exequamur. Eū  
 re enī dicit oformitate in nā et virtute: et h  
 est in patrē et filiū. sed hec ppositio ex dicit  
 habitudinē ad aliud vt ad principiu: et hec  
 beatitudo ouenit filio et nō patri rōe cuius  
 vñ nō exequamur filiū patri. i. nō exequamus  
 in ex. hoc est in habitudine ipositata p hanc  
 ppositionē ex. quia pat nō est ex alio sicut fi  
 lius: quia pater est pncipiū sine pncipio. fili  
 est pncipiū de pncipio. sed subiectū intelligi  
 mus: qd filio a patre. Unde rōe originis vñ  
 illud uerbū et nō rōne virtutis et essentie. Nō  
 enī possumus dicere qd fili? sit ens nō ex a  
 lio sicut pater. Et ppter hoc nō exequamur  
 vñ statim accipit vñ illud xpbū. *Secū. 19.* plu  
 it vñ a vñ. Et dicit enī pluit filius a se  
 ipso: sed a vñ auctore.

**I**nquisito de a  
 scensione saluatoris ad celos. Con  
 sequēter inquirendū est de aduētū eius ad  
 iudiciū. Nam discipulis dictū est ab angel  
 Act. 2. Viri galilei qd statim aspicientes in  
 celū. hic vñs qui assumpt? est a vobis in ce  
 lū: sic ueniet quēadmodū vidistis eū ascen  
 dente. et *Matth. 24.* Videbitis filiū hōis  
 uenientē in xute mltā et maiestate. i. *Cor. 4.*  
 Itaq; nolite ante tps iudicare quoadusq; ve  
 niat vñs: qui illuminabit abscondita tenebra  
 rū: et manifestabit cōsilia cordiū. Et q̄tum ē  
 ad pntem intentionē querūf hec. Primo  
 de signis pcedentib? aduētū ad iudiciū

Scdo d loco et tpe iudicii. Tercio de p  
 sona uēturi iudicis. Quarto de apparitiōe  
 iudicis. Quinto de assistentib? iudici.

**Q**uantum ad primū  
 nō. qd hñ *Matth. 24.* A saluatore ponuntur  
 mltā genera signoz pambula aduētū indi  
 cis. Quedā remora vt de diuersis generib?  
 tribulationū. Surget enī gens cōtē gentem  
 et regnū cōtra regnū zc. Oportet eiz hoc fieri  
 sed nūdū statim finis. Quedā xō ppinqua  
 vt aduent? antixpi et suoz. Unde ibi dicit  
 Cū ergo videritis abominatōz desolutois  
 que dca est a Daniele ppha stante in loco

sancto. et ibi sequit. statim aut p? tribulatio  
 nē zc. Quedā uero pima vt imutatio supe  
 rior sol obscurabit zc. et sequit videbūt fi  
 liū hominis uenientē. Quedā uero diuina  
 vbi dñ mittet angelos suos cū tuba zc. O  
 missis igit signis remotis et ppinquis de q  
 bus tractabit cū agef de iudicio generali.  
 In pñti queremus de signis pxis et diuicti.

**Q**ueritur igitur  
 de illis tribus signis que ponūtur  
*Matth. 24.* Quoz vñ est imutatio corpo  
 rū celestiu. Aliud comotio x̄tutū celozum  
 Tertiū apparitiō signi redemptionis hōiūz  
 Unde ibi dñ sol obscurabit: et luna n̄ dabit  
 lumē. et stelle cadent de celo. ecce pñm. Et x̄  
 tutes celoz mouebūt: ecce scdm. Et tūc ap  
 parebit signū filiū hominis zc. ecce tñm. Quar  
 tum xō signū ponit confragatio mundi in  
 psal. Ignis ante ipm pcedet et inflamabit in  
 circuitu inimicos eius.

**Q**uantuz ad primū

introducunt anctes *Apoel. 8.* Et quart? an  
 gelus tuba cecinit: et p̄cussa est tertia pars  
 solis: et tertia pars lune: et tertia ps stellaz  
 ita vt obscuraret tertia ps coz. *Ysa. 13.* Qui  
 stelle celi et splendor eaz nō expandent lu  
 mē suū. obtenebrat? est sol i ortu suo et luna  
 nō splendet in lumē suo. *Apoel. 8.* Et sol  
 fcs est niger tāq; sacc? cilicinus et luna tota  
 fca est sanguis: et stelle de celo ceciderūt zc  
 Con. Constat qd corpa celestia salterabilia  
 sunt. g? nō obscurabunt. Item quō itelli  
 git hec obscuratio aut p mutationē factam  
 in ipis corpibus. aut q̄tum ad appitiōē di  
 cūf trismutari. Itē cum constat qd hñ sbam  
 et fixiōē sunt ppetua et imutabilia quō di  
 cunt cadē de celo. R? qd obscuratio pōt  
 itelligi. uel imutatio sicut fuit in morte xpi  
 ita i cōsumatione mundi et exaltatōe xpi: uel  
 absconso qd admodū mior lux sub maiou. ita  
 adueniente maxia luminositate corpis xpi  
 obscurabunt p absconsiōē. Sol luna et stel  
 le celi. Unde *Iero.* Sydera i die iudicii vide  
 bunt obscurari non diminutiōe sue lucis  
 accite. sed claritate veri lumis supueniente  
 de qua *Ysa. 24.* Erubescet luna. et cōfundet  
 sol cum regnauerit vñs exercitū. Ceterz pa  
 cto iudicii die fiet qd idē ppha dicit alibi  
 30. Et erit lux lune sicut lux sol: et lux sol erit



septempler sicut lux. 7. diez. Ad illud qđ qđ  
rit qđo dicunt cadere stelle de celo vđ. qđ  
hoc intelligit dupliciter. Primo qđ ad mu-  
tationē luminositatē in obscuritatē sicut dicit  
Raba. qđ de stell dictū est et stelle cadent de  
celo hoc in Math. 24. ita scriptū est et stel-  
le celi erūt decedentes. hoc est suo lumine p-  
uabunt vt vicinū dñi indicere aduentū.

Secdo pōt intelligi quantū ad apparitiōē  
sicut vñ nunc vapor ascendens inflāmatu  
cadere ad modū stelle ut uenientē pcedent  
signa inflāmationis mūdi. psal. 3gnis an ipz  
p. zē. Eleuatis vaporibz et inflāmatu appa-  
ret casus stellarum.

## Circa secundum si

gnū qñt qđ intelligant x̄tutes celoz et euz  
dicatur in psal. Benedicite dño omēs x̄tu-  
tes eius. ministri ei? qđ facitis uoluntatē ei?  
et sequit p expositionē. Benedicite dño oēs  
angeli virtutes celi. angeli itelligunt. Itē  
Beda et remigius. Quid mīz tremere hōies  
euz aspectu iudicis tremāt angelice ptates  
Unde Job. 26. Columnne celi tremiscunt  
et pauent ad nutū ei? Grego. Quid ergo fa-  
cient tabule qñ tremēt colūne. Quid x̄gula  
deserti patie quādo cedrus paradisi cūtitur  
Coi. Cum angeli sint beati. beatitudo x̄o  
excludit oēm miseriā et mutabilitatē. nullo  
x̄e possunt dici timore affici uel moueri.

Itē quare nō dicūt angeli hic sicut x̄t u-  
tes. R. ad primū moueri dicunt angeli  
affectu ex cōtemplatione maiestatis x̄pi res-  
tantes in x̄piā puitatem. et hic affectus vñ  
reuerentie siue timoris. Alio mō quantū  
ad effectū exequēdo ministeriū cōsumatiōis  
mūdi: et inuolutionis et hūane resurrectio-  
nis. Ad aliud vđ. qđ angeli dicunt ante  
iudiciū. qđ in ministeriū missi ppter eos qui  
hereditatē capiūt salutē. Debreos pmo. x̄tu-  
tes uero in iudicio dicunt ppter excellētiā  
opum mortis in inuolutōe mūdi et resurrecti-  
one corporum.

## Circa tertiu signuz

querit quid dicat signū filiū homis. Nam  
signū illud pōt itelligi mutiplr. Et ad hoc re-  
spondet qđ pōt dici aut signū crucis. Unde  
Biso. Crux apparebit sole lucentior existēs  
et nō est necessitas excusatiōis cū viderit cru-  
ce aut signa passionis in carne x̄pi. Unī Biso

Quidā putat cruce x̄pi ostendendā esse i ce-  
lo: verius autē ipm x̄pm habentē i corpe suo  
testimonia passionis. i. vulnē lancee et cla-  
uoz ut ipse illd Zach. 12. Videbūt i quē  
transixerūt. Apocli. Ecce venit cū nubibz celi  
et videbit eū omīs oculus: et qui cū pupge-  
runt: aut signum crucis ipseffum frontibus  
fidelium qđ figurat in Ez. 9. in than. Sug-  
frontes viroz gementū et dolentiū. Apocli.  
7. Nolite nocē terre et mari neq; arboribus  
quousq; signemus seruos dñi nostri i frōti-  
bus eoz. Sed tūc querit si apparebit euz  
cruce. vñ hoc erit cū cruce facta gloriofa  
uel nō: et vñ qđ erit gloriofa qm dicit Biso.  
Omel. 76. sup. Math. tūc crux multo so-  
laribus radiis luculentior erit. Ergo appare-  
bit in maiori luminositate qđ habeat sol et ra-  
diū eius. Sed hoc nō pōt esse nisi glorificē  
ga per sui glorificatiōē ita luminosa appare-  
bit nō p suam nām. ergo apparebit cū cruce  
facta gloriofa. Sed hoc posito querit: vñ  
ipā crux in hac inuolutione uel luminositate p-  
manebit. qđ vñ qđ nō: qđ si cut dicit Aug. Dia-  
que ppter hōis necessitatē creata sunt desi-  
nent esse et cessabunt qm ipā necessitas hōis  
cessabat. Sed vegetabilia et corpa mineralia  
et alia biuta: et hi? terre nascētia tñ ad ho-  
minis necessitatē ordinata sunt. Elementa  
aut et hi? nō solum creata sunt ppter hōis  
necessitatē: imo etiā ppter vniuersitatē deco-  
rem: et ista manebunt qm ad hoc: qđ sunt  
ad decore vniuersitatis euacuabunt autem  
qđ ad hōis qđ sūt ad hōis necessitatē. Ergo  
cum crux sit de numero vegetabiliū: et ita p-  
pter hominis necessitatē creata nō pmanebit  
imo desinit esse postqđ apparuerūt i hac cla-  
ritate. ergo nō erit gloriofa: cum oē glori-  
ficatū sit ppetuum. R. vñ. qđ nihil hōi-  
temere diffiniri cum sci ponāt diuersa. Nā  
fm quosdā. Si corpa inutabunt: vt elemēta  
que corruptibilia sūt et corpa celestia. Nō  
forti? vñ qđ illd qđ fuit istrumentū nostre  
redemptiōis: et istd fuit crux. Unde p l3 dñe  
itelli qđ ipā crux i illa luce apparebit qđ dicit  
Biso. qđ luculentior erit solaribz radiis. et qđ  
eē i illa remanebit: sic alia corpa et elementa  
que corruptibilia sunt de sui natura: cum  
istd corp? fuerit nostre redemptiōis instrū  
Unde p hoc l3 quandā dignitatē: ex qđ vñ  
habē cōgruentiā ad pmanendū sic illa. posset  
dici tñ qđ sic x̄ps in tñfiguratione ostēdit



quandā claritatē manēte adhuc corpe suo  
mortali. ita posset ibi ostendere claritatē in  
crace manēte tali corpe corruptibili. et sic p<sup>o</sup>  
talē ostensionē nō oporteret q<sup>d</sup> remaneret. nī  
tamē est diffinita sūa a sanctis. ideo nec h<sup>o</sup>  
diffinire uolumus sūam.

### **Circa quartum que**

ritur de ofragratione que fiet p ignē. ut p<sup>o</sup>  
pcedat iudiciū aut sequet. psal. Ignis ante  
ipm pcedet. Et ultio p<sup>o</sup>sa. sup illud. In igne  
veniet. Solo. qui purgabit electos. i. Col. 3<sup>o</sup>.  
Uniuscuiusq<sup>ue</sup> quale sit opus ignis pbabit  
Item Mal. 3<sup>o</sup>. Ipse sedebit oflans. et post  
sequit et purgabit filios leui. et p<sup>o</sup> accedat ad  
uos zc. Ex his oib<sup>us</sup> arguit q<sup>d</sup> p<sup>o</sup>us erit ofra-  
gratio q<sup>ue</sup> iudiciū. Conē. Arguit ex ordine  
iudiciū determinato ab Aug. de ci. dei. 20  
ca. ultio. In illo iudicio has res dicimus eē  
uēturas. Delia testitē fidem iudeoz. anti x<sup>p</sup>i  
psecutur. x<sup>p</sup>m iudicatur. mortuoz resurre-  
ctionē. bonoz et maloz direptionē. mūdi cō-  
fragationē. eius dñiq<sup>ue</sup> renouationē. et post  
existimo ea que a me memorata sunt ordi-  
ne oīa esse uētura. Item v<sup>o</sup> q<sup>d</sup> hec omnia  
debeat esse simul. s. ofragratio iudiciū. et cō-  
demnatio. et h<sup>o</sup>. Eccl. 13<sup>o</sup>. Qui uiuit in eternū  
creauit omīa simul. ergo pari rōne oīa simul  
recreabit. R<sup>o</sup> pōt dici q<sup>d</sup> ille ignis diuer-  
sos habebit effect<sup>us</sup>. Purgabit enī. et fm hoc  
pcedet iudiciū. Nō enī accedent electi ad iu-  
diciū nisi p<sup>o</sup>us purgati. Item per ip<sup>o</sup> ignē  
fiet innouatio vniuersi. et hoc post cōdemna-  
tionē maloz. et fm hoc sequet. et fm hoc cō-  
cordande sunt auctoritates que vident cō-  
trarie. Ad hoc quod obr<sup>o</sup> q<sup>d</sup> omīa repabū-  
tur simul v<sup>o</sup>. q<sup>d</sup> nō est simile de ope creatio-  
nis et repationis finalis. Nam creationis a-  
ctus solum recipit cām creatricē. Repatio  
x<sup>o</sup> finalis et cōsumatio respicit cām et creatu-  
ram rōnalem rōne cui<sup>us</sup> dispensat nō simul  
sed fm exigentiā ipius. Ideo p<sup>o</sup>us effectus  
est purgationis bonoz. Secundus erit iudi-  
ciū bonoz et maloz. Tertio succedet malo-  
rū cōdemnatio. et beatificatio bonoz. Poss<sup>o</sup>  
tamē dici q<sup>d</sup> sicut in ope p<sup>o</sup>me cōditionis tri-  
plicat actus ut sit op<sup>o</sup> creatiois. opus distin-  
ctionis. et opus ornatus. ita i ope vltime cō-  
sumationis triplicat actus. ut sit actus uel  
op<sup>o</sup> purgationis. et opus discretionis iudici  
et opus retributionis. et tñ simul omēs pur-

gabunt purgandi. simul omēs iudicabūt. sit  
p<sup>o</sup>niabūt. q<sup>ui</sup> nō simul sit purgatio iudiciū  
et retributio.

### **Consequenter que**

rit de signis cōiunctis. de quibus telaloni.  
Quoniam ipse dñs in iussu et in uoce archan-  
geli et in tuba dei descēdet de celo zc. Quia  
nō v<sup>o</sup> ibi necessitas istoz. quia sicut solo x<sup>o</sup>-  
bo creauit de<sup>o</sup> omīa. ita solo verbo pōt oīa  
suscitare. Ergo nō requirūt ista. Preterea  
que est dñi a inter tubā et uocē. qm p tubā  
v<sup>o</sup> designari uox. Unde sup illud. 24<sup>o</sup>. mat.  
Mitter angelos suos cū tuba. dicit Aug<sup>o</sup>.  
Tuba ē p<sup>o</sup>as suscitandi mortuos. uox ma-  
gna ut null<sup>us</sup> remācat nō iustificat<sup>us</sup>. et v<sup>o</sup> oēs  
sint i iudicio. Et sup illud p<sup>o</sup>ma tessal. 4<sup>o</sup>. In  
iussu zc. dicit glo. q<sup>d</sup> tuba erit uox magna  
āgeloz in q<sup>uo</sup> g<sup>o</sup> uisitat a uoce. Solo v<sup>o</sup>.  
q<sup>d</sup> in ipso iudicio bene sufficeret iussus dñi sic  
et in creando. tñ ad notandū cōgruentiā ap-  
ponunt illa tria. Nā sicut dictū est ipse ul to-  
ta trinitas iudicabit p<sup>o</sup>ate auctoritatis. filius  
dei in q<sup>uo</sup> tū homo iudicabit p<sup>o</sup>ate excellentie  
Ip<sup>o</sup> aut angeli licet nō iudicent. Dabebunt  
tamē ministrē iū antecedens iudiciū. Ip<sup>o</sup> enī  
cōgregabūt electos a quatuor uētis terre. sic  
habet. Math. 24<sup>o</sup>. Ex cōueniētia g<sup>o</sup> notat q<sup>d</sup>  
ex pte dñi in illo iudicio est. et hoc nō i iussu  
In uoce archangeli nō q<sup>d</sup> est ex parte x<sup>p</sup>i. In  
tuba notat q<sup>d</sup> est ex parte āgeli. s. p<sup>o</sup>as mini-  
sterii x<sup>p</sup>i colata ad cōgregandū ad iudiciū.  
Unde. Math. 24<sup>o</sup>. Dabit hic plane q<sup>d</sup> mittet  
angelos suos cum tuba et uoce magna et cō-  
gregabunt zc. Unde tuba ad angelos referē  
et si est uox potest dici uox angeloz. Unde  
psal. Ecce dabit uoci sue uocē x<sup>p</sup>utis. istud  
patet ibi ex glo. Sol<sup>o</sup> ergo iussus sufficeret  
ad iudiciū. tamē ex cōgruentiā notat illa. q<sup>u</sup>a  
cōgruebat q<sup>d</sup> aliquid notaret in illo iudicio  
ex pte dei. aliquid ex pte x<sup>p</sup>i hominis. aliquid  
ex pte angeloz ppter suū ministeriū q<sup>uo</sup> an-  
tecedit iudiciū.

### **Postea queritur de**

loco et tpe iudicii. Et p<sup>o</sup>mo de loco: quia  
v<sup>o</sup> q<sup>d</sup> locus eius debet esse in valle yosephat  
fm q<sup>uo</sup> habet Joel. 3<sup>o</sup>. Congregabo ergo oēs  
gentes in ualle yosephat ibi q<sup>ue</sup> disceptabo  
cū illis. et loquit<sup>ur</sup> de cōgregatione ad iudiciū  
ergo zc. S<sup>o</sup> cōi. psal. In celo parauit sedē



ipsi filio esse iudicē rōne dīne nature: q̄ quā  
habet p̄litate ad patrē: sic dicit **Grifo**. **Itē**  
**H** q̄ est dare onotat t̄pale. **Unde** fm hoc sē  
sus est. dedit ei iudiciū facē. hoc est q̄ filius  
cām opponat exterius dicens. **Esuriui** et n̄  
vedisti mibi māducare. **Et** n̄ suam p̄ferat  
**Itē** venite. **Unde** rōne illius onotati v̄  
illud. **Potestare** dedit ei iudiciū facere. qm̄  
filius hominis est. **Unde** hanc clausulā qm̄ fi  
lius hominis est vult ip̄e legere coniungendo  
consequēti dicens. ita igit̄ legendū est de p̄  
dedit ei iudiciū facere: et nō mireris p̄pter h̄  
q̄ filius hominis est. i. nō est mirandū. si ille  
qui est filius dei habet p̄tatem iudicandi a  
patre. licet acceperit humanā naturā. **Alio**  
lege sic. qm̄ filius hominis est. i. dedit ei cām  
p̄ponere et suam p̄ferre.

### **Cōsequenter queri**

tur de apparitione iudicis in qua. s. forma  
niet et apparebit reprobis. s. vtz apparebit  
eis fm vtrāq̄ formā diuinitat. s. et humani  
tatis et loq̄mur de apparitiōe itelligibili. nō  
de sensibili q̄ per formā diuinitatis v̄. **Habēt**  
enim in presenti mali aliquam cognitionē  
ip̄ius diuinitat. seu iusticie. aut p̄ acquisitionē  
aut p̄ fidem: ex qua cognitione augmentat̄  
et aggrauat̄ i ip̄is otēpt̄. fm qd̄ v̄ **Luce**  
**12**. **Seruus** qui scit uoluntatē dñi sui et non  
facit vapulabit multis. **Augmēto** igit̄ culpe  
in iudicio ridebit augmentū pene. g. malis  
ad augmentū sue pene. **Apparebit** oīs in  
iudicio fm formā diuinitat. fm etiā qd̄ v̄  
de demonibus. **Isa. 2. 10**. **Demonēs** credunt  
et tremiscūt. **Cōtē** **Ysa. 1. 10**. in lib. de sūmo  
bono. **In** iudicio reprobi humanitatē xpi in  
qua iudicatus est videbūt vt doceant. **Diui**  
nitatē vero ei nō videbūt ne gaudeāt. **Qui**  
bus enī demonstrat̄ ad gaudiū demonstrat̄  
et in hac sn̄a ocoīdat. **Aug. 7** omēs sancti et  
**Hugo** de sancto victore. **Item** **Matth. 5. 12**.  
**Promittit** ista visio mundicie beatitudini  
**Beati** mundo corde qm̄ ip̄i deū videbūt. n̄  
ergo mali imundi. **Postea** querit̄ vtrū  
ep̄obi videbūt humanitatē fm q̄ glorifi  
cata est et gloriosa. **Et** v̄ q̄ nō: q̄ ad talem  
visionē sequit̄ delectatio hēnt dictū est de  
diuinitate. ergo. **Item** sicut p̄ resurre  
ctionē apparuit discipulis vubirantibus in  
specie pegrina **Luce. 24. 13**. **Ita** poterit tūc ma  
lis apparere in forma nō glorificata. **Itē**

**Aug. 7** dicit q̄ oculus interior reficiet in cō  
templatione diuinitatis exterior in aspe:tu  
humanitatis. **Ergo** ex aspectu corporis glorio  
si sequat̄ delectatio. **Ad** hoc tñdēt qm̄ ex  
cellens distantia ip̄ius xpi ad peccatores p̄  
uat delectationē que est in vntone delecta  
bilis cū delectabili. quia tñ peccatores erūt  
tē incorruptibiles: ip̄m xpm̄ videbūt. s. nō ad  
delectationē: quia in aspe:tu corporis glorifica  
ti nō pōt delectari corp. nō glorificatū.

**Item** **Luce. 16. 15**. **Inter** nos et uos chaos  
magnum firmatū est. ibi habet̄ ex glo. q̄ mali  
ante vltimā suam cognoscēt aliquid quod  
erit de gloria electorū. et hoc cederet eis in pe  
nam sicut origit̄ de diuine epulatione q̄ vi  
dit **Azaz** in sinu **Abrahe**. sic igit̄ absq̄ de  
lectatione poterūt videre humanitatē xpi in  
forma gloriosa. ad quā ordinati erant ex cre  
atione. et hoc cederet eis i penā. **Querit** etiā  
vtrū ostendet reprobis cicatrices vulnerum  
**Qd̄** sic v̄ **Apoc. 1. 7**. **Videbit** eū oīs oculis: et  
qui eū pupugerūt. **Itē** querit̄ vtrū appare  
bit vniuersis reprobis et electis et videb̄ q̄  
nō. **Ysa. 66. 18**. **Apparebit** terribil̄ reprobis et blā  
d. bonis. **Itē** **Ysa. 66. 18**. **A** facie ire colūbe  
**Isa. 66. 18**. **Reg.** in extremo iudicio. et incommu  
bilis in se ip̄o manet. sed nequaq̄ sub specie  
inmutabilis apparebit: quia iniquis iustis  
et iniustis apparebit irat. sed vnde erit hēc  
diformitas. nunq̄da p̄tē ip̄ius iudicis cum  
sit vn. et idem et in se incommutabilis. **Si** dica  
tur q̄ hēc difformitas erit fm merita et de  
merita electorū et reproborū. **Cōtē** **In** h̄ nō  
determinat̄ nisi cāc diuersitas. nec p̄pter h̄  
mutabit̄ dispo in iudice. **Itē. 2. 10**. **Ter**  
ribilis apparebit malis etiā bonis. **Quid** g.  
dicit **Ysa. 66. 18**. et **Reg.** q̄ eis apparebit blan  
dus. **Re.** ad p̄mū fm **Hugo**. de scō victo.  
**Cum** boni et mali visuri sint iudicē vno  
et mortuorū p̄cul dubio mali videre nō po  
terūt nisi fm formam q̄ est filius hominis: sed  
etm claritate in qua iudicabit nō in hūanita  
te in qua iudicatus est. **Nō** enī in cruce xpi  
itep̄ videndus est. **Cetep̄** illā dei formā in q̄  
eq̄lis est p̄r. p̄cul dubio impi n̄ videbūt. **Nō**  
enī sunt mundi corde. **Beati. n.** qui sunt mū  
di corde qm̄ ip̄i deū videbūt. **Alioq̄** si fi  
lius dei iudex in forma in qua equalis ē pa  
tri etiā impiis cū iudicaturus est apparebit  
quid est qd̄ pro magno dilectori suo police  
tur dicens. **Ego** diligā eū et ostendam me



ipm illi. **E**st autē alia visio que non est facie  
ad faciem. imo est obscura. quia est cognitio spe-  
cularis. Unde sic dicitur. qd demones credunt et  
contremiscunt. Unde habet quādam cognitionē  
obscuram de diuinitate per effectū diuine  
potentie. et etiā per illud qd vātū fuit eis. ita  
mali habebūt hī? cognitionē obscurā p fidē  
et hec ē cognitio specularis. et hec erit ipis  
ad penam. **H**ac enī cognitione cognoscent  
ipm vñ cum vt beneficiū: et cognoscent ipm  
per creaturas quas in beneficiū cōtulit ho-  
mini: qd quia ingrati sunt cedit illis ista co-  
gnitio ad tristitiā: et ita ad penam. et iō istā  
habebunt ad maiorem sui damnationē.

**S**ed tūc obr. **N**ūquid pōt visio vari  
rationali creature nō existente gaudio cōcu-  
piscibilis: quoniam iste sunt diuerse vires aie  
ergo potest ab ipis videri diuinitas sine gau-  
dio. **R**ecundū qd visio que dicitur esse merces fi-  
dei nō tñ est hī intellectū speculatiuū. imo  
etiā hī practiū. **E**t ideo visio illa est cū affe-  
ctione. et ideo nō potest esse in rōali sū gaudio  
cōcupiscibilis. cum obiectū sit afferens  
sumā delectationē intellectui. ideo mali il-  
lam nō habebūt. **E**lecti autē videbūt ipam  
diuinitatē facie ad faciem: et ipam humanitatē  
glorificatā. **A**d secundū qd obicitur vñum  
mali videbūt humanitatē glorificatam xpi  
dicendū qd sic hī auctoritates sanctorū etiā  
iam dictas. **E**rgo obr. qd hec visio hu-  
manitatis glorificatē nō pōt esse sine gaudio  
sicut nec visio diuinitatis. **D**icendū qd non  
est verū. **S**ensus enī delectat in mediate si-  
bi cōuenienti. **U**nde ad habendū delectatōz  
in visu nō solum oportuit offerri luminosū  
visuū: sed luminosū pportionale. **N**ec autē  
sit pportionale quātum ad visionē ppter  
oculū immortalitātē. nō tamē qd tūz ad delecta-  
tionē habendāz in illo visu. oportet enī esse  
coniunctionē immortalis glorificati cum imor-  
tali glorificato: quia delectatio est pportio  
nalis cōnueientis cum pportionali cōne-  
menti. **I**deo igit visio ista cedit bonis ad  
gaudium et delectationē: quia ipi habebunt  
oculū dispositū ad videndū et ad delectan-  
dū. habebūt enī oculū incorruptibilē et glo-  
rificatū. **M**ali autē cedit ad penam. **E**t hoc  
erit ppter indispositionē oculi: quia nō ha-  
bebūt oculū dispositum: vt eius visionem  
sustineant sine pena: sic nec oculus noster vi-  
sionē solū sustinet sine pena ppter suā indispo-

sitiōz. **E**rgo obr. qd in visione humanita-  
tis reficitur sensus exterior dicendū. qd verū ē  
de oculo bñ disposito: sed nō ē indisposito  
cuiusmodi sunt oculi maloz. **S**ed tūc qd  
rit nūquid pōt cedere visio diuinitatis ad  
penam oculo indisposito sicut visio humani-  
tatis. **C**onstat qd sic. sicut enī mali videbunt  
ipāz humanitatē ad sui penā. ita et ipam di-  
uinitatē. cum nihil ibi debeat deesse: quod  
eis cedat ad penā. **R**ecundū qd nō so-  
lū nō habebūt oculum intellectus nō dispo-  
sitū ad delectandū in ipā diuinitate. imo  
etiā in dispositionē habebunt ad videndum  
ipm. **N**ō enī incorruptibilitas vel ppernitās  
intellectus est dispositio ad videndū diuini-  
tatem. sicut ex pte alia dictum est. **N**am si sic  
esset tūc aīa in presenti videre posset diuini-  
tatē facie ad faciem qd cum nō habeant di-  
spositionē ad ei? visionē. **M**anifestum est qd  
nō poterūt ipm videre ad sui penalitatem.

**P**rius posito qd ipm possent videre. nō  
tamē posset esse eis hec visio in penam. imo  
nō posset sine magno gaudio eis esse. qm ista  
visio est ita coniuncta sume delectationi qd nō  
bil i ipa potest videri qd nō sit ad sumā de-  
lectationē. cum ipa sit finis omnīū visionūz.  
**E**t ideo visio ista nō potest alicui cōuenire  
nisi ad summā delectationē et nullo modo  
ad penam. **A**d illud qd querit vñz mali nō  
debūt cicatrices vñnerū xpi videri qd sic. et  
cedet eis ad magnā penam quia ex hac nisi  
one xpi: percipient se esse omīo ingratos. **V**i-  
debunt enim que et quāta passus est dei fi-  
lius p ipis. **U**nde videbūt beneficiū eius et  
hoc cedit eis ad magnū dolorem et tristi-  
ciam. **E**t hoc est quod dicit **Jo. Criso?** super  
**Matth. omel. 76.** **I**usticiam maximā habens  
sc; crucem. ita adueniet in illud iudiciū xps  
nō vulnera solum: sed et mortem exprobra-  
bilissimā ostēdens. **C**uius autē gratia hoc si-  
gnum apparet ut et suphabundantiā multa  
opiletur indeorum in uerecundiam: et ppter  
hoc illoz perfidoz pro qbus passus est. et acci-  
pitur hoc ex illo uerbo **Matth. 24.** **T**unc ap-  
parebit filii hominis signum. hoc est signū  
crucis. hec est illa mors exprobrabilissima  
de qua dicit **2. Sap.** **M**orte turpissima cō-  
demnemus eum. **A**d illud qd querit vñz  
uniformiter vel difformiter apparebit christi  
humanitas bonis et malis. dicendū qd visio  
formiter: quoniam electis apparebit blandis



et reprobis terribilis. Unde si sit una forma  
apparens, tamē difformis recipient. et hoc ē  
quod dicitur super illud **Iere. 23.** **A** facie ire colum-  
be. **blo. Grego.** dicit quod eorum mentes eque  
vnum respicient, sed nō equalit. Modifica-  
bunt quia et istis eum benignum ostendit  
an actam iusticiam illis terribilem culpam  
Unde quia diuersimode dispositi sūt ad ipm  
videndū boni et mali ideo differēter illis ap-  
parebit: sū differentias dispositionū in ipis  
Et habet exemplum huiusmodi de discipulis  
cunctibus in **Emaus** quibz dominus post resur-  
rectionē suam apparuit sub specie pegrini  
nō sub specie corporis glorificati: qm̄ sicut  
vult **Grego.** Talis apparuit eis extra qualem  
ipm habebāt intra. Unde quia habebāt ipz  
ut pegrinum intus in mente. Ideo et ipis vt  
pegrinus apparuit: et sic sū dispositionē reci-  
piendum ipm ipis apparuit. Ita dicimus id  
quod sū dispositiones recipientū bonis et ma-  
lis apparebit. Et hoc habet super illud **Iob.**  
**40.** Disperge superbos in furore tuo. vbi di-  
cit **Grego.** Ipe quidē in iudicio sū ostētiat  
vniuscuiusqz modificabit iustitiam uel placatus  
Ad illud quod obicitur. Quod etiā terribil appa-  
rebit bonis: et ita apparebit vniiformiter bo-  
nis et malis. notanda est intelligentia illius  
verbi, dicendū enī quod ipe iudex xp̄us dicitur  
terribilis duobus modis. Terribilis enim  
potest dici in accessu ad iudiciū. Uel terribi-  
lis in remunerando. vtroqz ergo modo erit  
terribilis ipis reprobis in iudicio: quoniam  
et in accessu eius ad iudiciū: et in remune-  
ratione scutiet eis timorem dānationis eter-  
ne. Primo autē modo. sū in accessu ad iudiciū  
nūm erit terribilis ipis reprobis. sed blandus  
erit bonis facto iudicio siue in remunerati-  
one. Et ppter hoc nō dicitur ipe terribilis in  
his: sed dies eius in qua accedet ad iudiciū.  
Ipe tamē erit blandus et benignus in remu-  
nerando: quia supra cōdignum remunerabit  
ip̄is. Dicit autē terribilis ipis bonis in ac-  
cessu eius ad iudiciū. ppter hoc quod incutiet  
eis timorem quendam reuerentiē nō terrore  
dānationis et malis. Unde **Iob penult.**  
dicitur. Timebūt angeli et territi purgabu-  
tur. Unde dicit glo. quod angeli nocantur pre-  
dicatores seu nuncii qui nūciauerūt fidem  
domini per bona opa: et iste pavor erit ipis  
ad purgationē si quid sit purgabile in ipis  
Unde dicit inenso terrore percussit etiam su-

perne patre nuncii cōtremiscunt. et quia in  
eis hoc pauore excoquitur si qua in eis po-  
tuit esse leuium rubigo vitioz: aperte sub-  
dit et territi purgabuntur: nō tamē erit ti-  
mor in ipis de pena uel dānatione eter-  
na.

## Consequenter que

ritur de assistentibus iudici. Et pmo queri-  
tur. vtram angeli iudicabunt. Ad quod sic. **z**  
**Iessa. i.** vbi loquitur de iudicio in reuelatiōe  
domini nostri ih̄u xp̄i de celo cum angelis  
virtutis eius in flāma ignis dānatis van-  
tis vindictam his qui nō nouerūt deū ex  
quo videtur: quod ipi angeli uenient cum xp̄o  
iudicari. Item **Mathei. 19.** habetur  
quod ipi apostoli iudicabunt. Unde dicit vos  
quod secuti estis me in regeneratione: cū sedēte  
filius hominis in sede maiestatis sue sedebi-  
tis et uos super sedes duodeci: iudicantes  
duodeci tribus ysrael. Et in **psal. 118.** sede-  
rūt sedes in iudicio sedes super domū da-  
uid. **blo.** idest iusti et post dicit. Di sedebūt  
cum xp̄o super sedes duodeci vt iudicent  
domum dauid. i. familiam xp̄i cui dederūt  
cibum in tempore. Iudicabunt autem illi quod  
omnia reliquerūt xp̄m sequētes. Ex his patz quod  
omnes iudicabunt in illo iudicio. Item  
super illud **psal. 118.** nō resurgunt impij in iudicio  
ibi assignat glo. quatuor ordines dicens quod  
alii erūt qui iudicabunt et nō iudicabuntur  
vt apostoli et alij pfectissimi. Si ergo homi-  
nes iudicabūt multo fortius angeli. et hoc  
tali rōne patet quoniam angeli vident magis  
accedere ad rationem iudicis quod ipi aposto-  
li. quoniam boni angeli nihil habuerunt de  
iudicando. Sed apostoli boni aliquid habu-  
erunt de iudicando ad minus originale pec-  
catum et aliqua actualia aliquādo. ipi autē  
angeli boni. nō ergo angeli plus accedūt ad  
rationem iudicis quod apostoli. Si ergo est vt  
cere quod apostoli iudicabunt. Multo magis  
est istud dicere de angelis. Item **Matth.**  
**24.** habetur. Cum venerit filius hominis in  
maistate sua et omnes angeli eius erūt eo  
et loquitur ibi de iudicio et loquitur de angelis  
non de apostolis videtur quod angeli erunt  
iudices et nō apostoli. sed post erunt de iu-  
dicandis de quibus ibi dicit. Statuet oues  
a dexteris etc. Respondeo dicimus quod an-  
geli iudices non erunt. tamen habebunt



multiplē ministeriū. Habebunt enim ministerium congregandi ad iudiciū et suscitandi mortuos. Et ideo dicit apostolus 1ma Iessal. 4.º. **Q**uod ipse dominus veniet in iussu et in uoce archangeli etc. venient ergo angeli ad illud officium et de isto officio uel ministerio habetur Mathe. 13.º. ubi dicit dominus quod messores sunt angeli scilicet congregantes ad iudiciū et suscitantes. Et istud erit ante separationem. Unde ipsi conuocabunt ad iudiciū et congregabunt. Item habebunt ministerium separandi secundum quod habetur. 24.º. **Q**uod angeli uenient cum eo quod dicitur ratione huius ministerii. Unde sequitur. Post separet eos ab inuicem sicut pastor segregat oues ab edis. Et istud fiet ministerio angelorum. Et Mathe. 13.º. Mittet filius hominis angelos suos et colligent de regno eius omnia scandala et eos qui faciunt iniquitatem et mittent in camino ignis.

Similiter testificatio erit ministerium eorum: quia testes erunt sicut dicit Remigius. Similiter post iudiciū habebunt ministerium mittendi ad penas. Sicut habetur Mathe. decimo tertio. **Q**uod mittent eos in camino ignis. sic igitur multipliciter habebunt ministerium circa iudiciū antecesses uel sequens ipsum: sed nec ipsi iudicabunt. Unde nec ipsi discent: neque diffinient. sed filius hominis christus disciet et diffiniet. Unde non intelligitur quod ipsi angeli habeant ministerium iudicandi. Auctoritates 6.º que dicunt quod ipsi uenient ad iudiciū non intendunt dicere quod ipsi debeant iudicare: sed dicunt hoc propter diuersa ministeria que habebunt circa iudiciū. Ad aliud dicendum quod non est simile de angelis et apostolis quoniam ipsi apostoli annunciauerunt fidem. Ihesu christi ipsis gentibus et iudeis et ideo uenient ad iudiciū iudicantes sicut testes. Est enim iudiciū auctoritatis: et istud pertinet ad totam trinitatem: et est iudiciū excellentie: et istud pertinet ad filium in humana natura. Apostoli autem sicut assessores et veritatis testes iudicabunt: quia annunciauerunt fidem christi et fuerunt testes ipsius in hac uita: et sicut hic testes eius fuerunt. ita erunt testes ipsius in iudicio contra reprobos. Unde erunt iudices sicut assessores non quod proferant sententiam: uel quod causā

discutiant: sed assidebunt ibi ut testes et socii sicut dicitur. Item est iudiciū comparationis. hoc etiam modo ipsi iudicabunt. quia comparatione ipsorum iudicabunt alii sicut infra patebit. De hoc iudicio Mathe. duodecimo dicitur viri nimium surgent in iudicio cum generatione hac et condemnabunt eam et cetera. Et post dicit regina austri surget in iudicio cum generatione ista et condemnabit eam: quia uenit a finibus terre audire sapientiam salomonis. **Q**uod ergo obicitur quod angeli magis accedunt ad rationem iudicis dicendum quod non: quia non dicitur quod ipsi angeli annunciauerunt fidem christi ipsis iudeis et gentibus sicut apostoli. Item apostoli secuti sunt ipsum christum: et ideo dicitur eis Mathe. decimonono. **Q**uod iudicabunt et ideo magis accedunt apostoli ut sint iudices quam angeli iudices in qua comparatione uel assessorie.

## Postea queritur

de ipsis apostolis utrum ipsi iudicabunt quod sic uidetur Mathe. decimonono. Sedebitis et vos iudicantes. Et Mathe. duodecimo dicitur ipsi iudices vestri erunt: de apostolis loquitur. Contra apostoli non habent eodem similem rationem iudicandi. quam habet ipsa gloriosa trinitas et christus homo: sed trinitas iudicat auctoritate. Christus homo iudicat exterius potestate sua exequendo: secundum quam ergo rationem dicuntur apostoli iudicare.

Si dicatur quod sint iudices comparatione hoc certe conuenit aliis quam apostolis. Unde duodecimo Mathe. habetur quod viri nimium confluent in iudicio cum generatione ista et cetera. et loquitur de iudicio comparationis. Et similiter de regina austri. sicut ergo ipsi dicuntur iudicare: ita et illi. **Q**uare ergo que est ratio specialis quare dictum est eis. Sedebitis super sedes duodecim.

Preterea queritur de hoc quod dicit sedebitis super sedes duodecim. secundum hoc uidetur quod alii non iudicabunt nisi duodecim apostoli. sed hoc est falsum quoniam ipse Paulus iudicabit et alii sancti viri. quoniam Sapient. tertio dicitur. Iudicabunt sancti nationes et dominabuntur populis. Preterea obicitur de hoc quod dicitur iudicantes duodecim



